

Διδακτορική Διατριβή με τίτλο:

Η εξέλιξη της γονιμότητας στην Ελλάδα απο το 1960 και μετέπειτα:

Ιδιαιτερότητες και πρόσφατες τάσεις

Μπαλτάς Παύλος

Επιτροπή Κρίσης :

M. BERGOUIGNAN Christophe,

Professeur des Universités, Université de Bordeaux, *co-Directeur de thèse*

M. BRETON Didier

Professeur des Universités, Université de Strasbourg, *Rapporteur*

Mme KOSTAKI Anastasia

Professeur, Athens University of Economic and Business, *Rapporteur*

M. KOTZAMANIS Byron

Professeur, Université de Thessalie, *co-Directeur de thèse*

Bordeaux, Ιούνιος 2015

Titre : « L'évolution de la fécondité en Grèce après 1960 : Spécificités et inflexions récentes »

Résumé

L'analyse longitudinale de la fécondité montre que les valeurs élevées de l'ICF pendant une première période (1960-1980) résultent de l'adoption d'un calendrier plus précoce des femmes nées en 1940 et au-delà. Aussi, son effondrement au cours d'une seconde période (1980-2000) est dû à un calendrier fécond plus mature des femmes nées à partir de 1960. L'augmentation de l'ICF des premières années de 2000 est due au phénomène de récupération des naissances à travers l'augmentation des taux de fécondité à des âges supérieurs à 30 ans. Cette récupération est cependant incomplète car la descendance finale des générations s'est nettement réduite au fil du temps. En tenant compte de la mortalité, aucune de générations examinées ne s'est complètement reproduite. L'analyse de la fécondité longitudinale selon le rang biologique de naissance de l'enfant montre un âge moyen à la maternité de plus en plus élevé au premier enfant et l'augmentation significative de l'infécondité définitive pour les femmes nées depuis la fin des années 1960. Plus de la moitié des femmes nées entre 1940 et le début des années 1960 ont obtenu 2 enfants. Le modèle standard de la famille de deux enfants semble donc apparaître un plus tôt en Grèce que dans d'autres pays européens. Le découplage de la fécondité de la nuptialité, observée dans les pays occidentaux n'a pas encore été confirmée pour la Grèce. Le début de la crise économique a coïncidé avec la diminution de la fécondité transversale. Le faible recul temporel ne nous permet pas de savoir si cette réduction aura un impact sur la descendance finale des générations.

Mots clés : Grèce, Fécondité, Analyse transversale, Analyse Longitudinal, Rang biologique de naissance, Mariage, Infécondité définitive, Modèle familial.

Title: « The evolution of fertility in Greece after 1960: specificities and recent trends »

The longitudinal analysis of fertility shows that the low values of the period TF from 1980 to 2000 was the result of the postponement of births, as women who born after 1960 were putting off parenthood to later ages which depressed period fertility rates. The increase of period TF in the first decade of 2000 is due to fertility "recuperation", through the increase in fertility rates at ages over 30 years old. The recuperation is incomplete and the cohort fertility has significantly reduced over time. Analysis of cohort fertility by biological birth order shows a mean age of childbearing in first child increasingly high and a significant increase of childlessness. The 20-25% of woman born from 1970 to 1975 in Greece will remain childless. The reduction of complete fertility in generations is largely due to the fact that more and more women reaching the age of 49 years old without having a children. Also the family size is reduced over the generations, two child family becoming the norm. The parity progression ratios reduced at all birth orders and especially a₂ and a₃. The low percentage of births outside marriage in Greece (6,7% 2013) revealed the important role of marriage in childbearing. Data from the censuses (1991,2001,2011) show that unmarried women over 49 years old, had on average a total fertility between 0,05 to 0,15 children/women and a childlessness rate between 85 and 95%. The examination of a series of economic indicators like GDP and unemployment rate alongside with period TF reveals the strong correlation between the two phenomena. The short time series (2009-2012) does not allow us to know whether this reduction of period fertility will have an impact on the cohort fertility.

Keywords: Greece, Fertility, period analysis, cohort analysis, birth order, Marriage, Childlessness, Family model.

**Unité de recherche
INSTITUT D'ÉTUDES DÉMOGRAPHIQUES DE L'UNIVERSITÉ DE BORDEAUX
Université Montesquieu-Bordeaux IV
Avenue Léon Duguit
33608 Pessac Cedex**

Η παρούσα έρευνα έχει συγχρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο - ΕΚΤ) και από εθνικούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) – Ερευνητικό Χρηματοδοτούμενο Έργο: Ηράκλειτος ΙΙ . Επένδυση στην κοινωνία της γνώσης μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου.

Ευχαριστίες

Η παρούσα διδακτορική διατριβή δεν θα μπορούσε να έχει ολοκληρωθεί χωρίς την σημαντική βοήθεια συγκεκριμένων ανθρώπων τους οποίους και θα ήθελα να ευχαριστήσω:

Τον επιβλέποντα Καθηγητή μου κ. Κοτζαμάνη Βύρωνα, η γνωριμία μου με τον οποίο κατά την διάρκεια του προπτυχιακού μαθήματος Δημογραφίας, το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998, αποτέλεσε την αφορμή για να έχω την πρώτη μου επαφή με το αντικείμενο της Δημογραφικής Ανάλυσης. Τον ευχαριστώ για την συνεχή και ανιδιοτελή στήριξη που έδειξε προς το πρόσωπό μου, ιδιαίτερα στις δύσκολες φάσεις της συνεργασίας μας, καθώς επίσης και για την μεταφορά της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας του που μου προσέφερε. Ελπίζω στο μέτρο του δυνατού να στάθηκα αντάξιος της εμπιστοσύνης του.

Τον έτερο επιβλέποντα Καθηγητή κ. Bergouignan Christophe, του Πανεπιστημίου του Μπορντό, που αποδέχθηκε να συμμετάσχει στην επίβλεψη της παρούσας διδακτορικής διατριβής, για τις χρήσιμες συμβουλές του σε μια δύσκολη φάση της έρευνας και τέλος για την δυνατότητα που μου έδωσε να αποκτήσω διδακτική εμπειρία κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 στο Πανεπιστήμιο του Μπορντό.

Τον κ. Sardon Jean-Paul, Διευθυντή έρευνας στο Ινστιτούτο Δημογραφικών Ερευνών της Γαλλίας (INED), για την θερμή υποδοχή που μου επιφύλαξε κατά το διάστημα παραμονής μου στο Ινστιτούτο τόσο την πρώτη φορά (Ιούνιος-Δεκέμβριος 2009), όσο και κατά την δεύτερη (Ιούλιος 2010 - Σεπτέμβριος 2011). Ένα μέρος της παρούσας διδακτορικής διατριβής, ιδιαίτερα πρωτότυπο, όπως η ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου, δεν θα ήταν εφικτό αν ο κ. Sardon δεν μας παραχωρούσε την βάση δεδομένων του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Δημογραφίας (ODE) καθώς επίσης και τα εξειδικευμένα λογισμικά δημογραφικής ανάλυσης, που δημιούργησε ο αείμνηστος Gerard Calot, Στατιστικός – Δημογράφος, πρώην γενικός διευθυντής της INED και ιδρυτής του ODE.

Τους δύο εξεταστές (raporteurs) της παρούσας εργασίας, την κ. Κωστάκη Αναστασία, Καθηγήτρια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και τον κ. Breton Didier, Καθηγητή Δημογραφίας στο Πανεπιστήμιο του Στρασβούργου, που αποδέχθηκαν να αφιερώσουν μέρος του πολύτιμου χρόνου τους με την συμμετοχή τους στην εξέταση της διδακτορικής μου διατριβής.

Τον κ. Parant Alain, Διευθυντή έρευνας στο Ινστιτούτο Δημογραφικών Ερευνών της Γαλλίας (INED), για τις συμβουλές που μου έδωσε και για την συνεχή ενθάρρυνση-προτροπή στο να ολοκληρώσω το διδακτορικό μου.

Τον κ. Quénsel André, Δημογράφο, οι παρατηρήσεις και οι διορθώσεις του οποίου με βοήθησαν να βελτιώσω το κείμενο της γαλλικής εκδοχής της παρούσας διδακτορικής διατριβής.

Τον κ. Eljim Khalid, διδάκτωρ δημογραφίας, για τις συμβουλές που μου έδωσε κατά την διάρκεια της κοινής μας εργασίας σας στο ODE.

Τον κ. Σταθάκη Δημήτρη, Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, για την φιλία του και την ηθική υποστήριξη που μου προσέφερε καθ' ολη την διάρκεια εκπόνησης του διδακτορικού.

Τα μέλη (πρώην και νύν) του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης και συγκεκριμένα την Κάκια Σοφianoπούλου, τον Μιχάλη Αγοραστάκη, την Ζαχαρούλα Μίχου και τον Λεγαντή Γιαννέλο, για την τεχνική και ηθική υποστήριξη της προσπάθειας μου.

Τους φίλους μου, των οποίων η συμπαράσταση, η παρότρυνση για να τελειώσω το διδακτορικό μου και πάνω από όλα η ίδια η φιλία τους προς το πρόσωπο μου αποτέλεσαν ανεκτίμητη βοήθεια, ιδιαίτερα κατά την διάρκεια των τελευταίων 5 ετών. Συγκεκριμένα ευχαριστώ πολύ τον Νίκο Κρομμυδάκη, τον Γιώργο Καπαρο, την Φένια Στεργίου, την Ηλιάνα Φύλλα, τον Γιάννη Ζαημάκη, και την Μαρία Κωσταβέλη.

Τους γονείς μου και την αδερφή μου για την αμέρηστη στήριξη και συμπαράσταση που μου προσέφεραν στις όποιες επιλογές μου όλα αυτά τα χρόνια.

Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στην σύζυγο μου, Νέλλυ, τόσο για την ηθική αλλά όσο και για την υλική υποστήριξη που μου πρόσφερε, ιδιαίτερα κατά το δύσκολο τελευταίο έτος αυτής της εργασίας.

Στο γιό μου

*“...We shall not cease from exploration
and the end of all our exploring
will be to arrive where we started
and know the place for the first time...”*

Eliot, T.S.; “Four Quarters”

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	6
Περιεχόμενα.....	12
Εισαγωγή	16
Η εξέλιξη της Γονιμότητας στην Ευρώπη	16
Η εξέλιξη του ΣΔΓ και της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία στις χώρες της ΕΕ-27	18
Το φαινόμενο της αναβολή και της αναπλήρωσης των γεννήσεων	20
Ο θεσμός του γάμου και οι εκτος γάμου γεννήσεις.....	22
Διαγενεακή Γονιμότητα, Τελική Ατεκνία και Οικογενειακό πρότυπο.....	25
Η παρούσα διδακτορική διατριβή.....	28
<i>Τα κεντρικά ερωτήματα</i>	<i>28</i>
<i>Σύνοψη των περιεχομένων</i>	<i>30</i>
Κεφάλαιο 1: Πηγές, Διαθέσιμα Δεδομένα και Μεθοδολογία της έρευνας. ...	33
Εισαγωγή	33
Απογραφές	33
<i>Γεωγραφική κάλυψη</i>	<i>34</i>
<i>Οι διαθέσιμες μεταβλητές στις απογραφές</i>	<i>35</i>
Ενδοαπογραφικές εκτιμήσεις του πληθυσμού.....	36
Δεδομένα Φυσικής κίνησης πληθυσμού	39
Οι χρησιμοποιούμενες βάσεις δεδομένων και μεθοδολογικές παρατηρήσεις.....	40
Συμπεράσματα 1 ^{ου} Κεφαλαίου.....	47
Κεφάλαιο 2: Η εξέλιξη της συνολικής γονιμότητας στην Ελλάδα (1960-2012)	48
.....	48
Οι γεννήσεις σε απόλυτους αριθμούς.....	48
Ο Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και η μέση ηλικία στην τεκνογονία.....	50
<i>Οι ειδικοί κατά ηλικία συγχρονικοί συντελεστές γονιμότητας.....</i>	<i>52</i>
Διαγενεακή Ανάλυση της Γονιμότητας	56
<i>Τελική Γονιμότητα και μέση ηλικία στην τεκνογονία των γενεών</i>	<i>56</i>
<i>Αναβολή και αναπλήρωση</i>	<i>59</i>
Σύμπεράσματα 2 ^{ου} Κεφαλαίου	64

Κεφάλαιο 3: Η εξέλιξη της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.....67

Γεννήσεις κατα βιολογική τάξη έλευσης	67
Ο Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (ΣΔΓ) και η μέση ηλικία στην τεκνογονία κατά βιολογική τάξη γέννησης των παιδιών	70
<i>Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές.....</i>	<i>73</i>
Διαγενεακή ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης των παιδιών	81
<i>Τελική ατεκνία και πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας.....</i>	<i>84</i>
Συμπεράσματα 3 ^{ου} Κεφαλαίου	88

Κεφάλαιο 4: Γονιμότητα και ο θεσμός του Γάμου93

Εισαγωγή	93
Η εξέλιξη των εκτός γάμου γεννήσεων στην Ελλάδα	96
Το φαινόμενο της συμβίωσης-συγκατοίκησης στην Ελλάδα	101
Ο θεσμός του γάμου	105
<i>Η εξέλιξη της πρώτο-γαμηλιότητας στη Ελλάδα.....</i>	<i>105</i>
<i>Η εξέλιξη της συγχρονικής πρώτο γαμηλιότητας.....</i>	<i>109</i>
<i>Εξέλιξη διαγενεακής πρώτο-γαμηλιότητας γυναικών</i>	<i>112</i>
<i>Πληθυσμός ανά οικογενειακή κατάσταση από τις απογραφές.....</i>	<i>114</i>
Γονιμότητα ανα οικογενειακή κατάσταση (απογραφές).....	116
Συμπεράσματα 4 ^{ου} Κεφαλαίου	123

Κεφάλαιο 5: Η συμβολή των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας στην εξέλιξη της γονιμότητας.126

Η μετανάστευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο πριν την έναρξη της οικονομικής υφεσης.	127
Γονιμότητα και μετανάστευση.....	130
Περιορισμοί και όρια των δεδομένων -Μεθοδολογία.....	131
<i>Η συμβολή των αλλοδαπών γυναικών στο σύνολο των γεννήσεων και στην εκτός γάμου γονιμότητα.....</i>	<i>133</i>
<i>Ο ΣΔΓ και η μεταναστευτική εισροή.....</i>	<i>135</i>
<i>Γιατί οι μετανάστες παρουσιάζουν υψηλότερη γονιμότητα;</i>	<i>137</i>
<i>Έπαιξε ρόλο η μετανάστευση στην πρόσφατη αύξηση της γονιμότητας στις Ευρωπαϊκές χώρες κατα την δεκαετία του 2000;.....</i>	<i>138</i>
Η μετανάστευση στην Ελλάδα.....	140
Γεννήσεις κατά υπηκοότητα της μητέρας.....	142
<i>Η επίδραση των αλλοδαπών στο ΣΔΓ και τη ΜΗ στην τεκνογονία (συνολική γονιμότητα,</i>	

κατα βιολογική τάξη έλευσης και κατα νομική τάξη).....	151
Συνολική Γονιμότητα.....	151
Γονιμότητα κατά βιολογική τάξη έλευσης.....	153
Γονιμότητα κατά νομική κατάσταση του τέκνου.....	155
Διαγενεακή γονιμότητα ανά υπηκοότητα στην Ελλάδα (βάση της απογραφής του 2001).....	157
Συμπεράσματα 5 ^{ου} Κεφαλαίου.....	161
Κεφάλαιο 6: Χωρικές διαφοροποιήσεις της γονιμότητας (επίπεδο Νομού) 165	
Συγχρονική Γονιμότητα.....	165
<i>Εξέλιξη του ΣΔΓ και της Μέσης Ηλικίας στην τεκνογονία (1981-2012)</i>	165
<i>Γεννήσεις απο μητέρες με αλλοδαπή υπηκοότητα</i>	172
<i>Συγχρονική γονιμότητα 1^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου</i>	174
<i>Οι εκτός γάμου γεννήσεις</i>	176
Διαγενεακή γονιμότητα των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας ανά Νομό, με βάση τα στοιχεία της απογραφής του 2001.....	179
Συμπεράσματα 6 ^{ου} Κεφαλαίου.....	189
Κεφάλαιο 7: Η γονιμότητα της Ελλάδας σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου.....190	
Η εξέλιξη της συγχρονικής γονιμότητας.....	190
Ο θεσμός του γάμου και οι εκτός γάμου γεννήσεις.....	195
Διαγενεακή γονιμότητα.....	198
Διαγενεακή Γονιμότητα κατά βιολογική τάξη έλευσης.....	200
Συμπεράσματα 7ου Κεφαλαίου.....	206
Κεφάλαιο 8: Οι επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην συγχρονική γονιμότητα.208	
Γενικά.....	208
Η εμπειρία από παλαιότερες περιόδους οικονομικής ύφεσης.....	209
<i>Παγκόσμιο Οικονομικό Κράχ – 1929</i>	209
<i>Η πετρελαιοική κρίση – 1973</i>	210
<i>Η πτώση των χωρών του υπαρκτού σοσιαλισμού – 1989</i>	210
<i>Η παρούσα κρίση και το διαφορετικό κοινωνικό-δημογραφικό περιβάλλον στο οποίο συμβαίνει</i>	212
Μεθοδολογία: Μεταβλητές συσχέτισης οικονομικής ύφεσης και απόκλισης της γονιμότητας.....	213
<i>ΑΕΠ</i>	213

<i>Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ή Δείκτης Καταναλωτικού Κλίματος (Consumer Climate Index – CCI).....</i>	<i>214</i>
<i>Ποσοστό Ανεργίας.....</i>	<i>214</i>
Κοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη γονιμότητα κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων	216
<i>Εργασία-Ανεργία.....</i>	<i>216</i>
<i>Η μακροχρόνια ανεργία</i>	<i>217</i>
<i>Το αίσθημα της αβεβαιότητας</i>	<i>218</i>
<i>Εκπαιδευτικό επίπεδο-θέση στην αγορά εργασίας.....</i>	<i>219</i>
<i>Δυνατότητα απόκτησης κατοικίας – Αγορά Ακινήτων</i>	<i>220</i>
<i>Παραμονή στην Εκπαίδευση-Παράταση Σπουδών.....</i>	<i>221</i>
Ο ρόλος των κοινωνικών -οικογενειακών πολιτικών σε περιόδους κρίσης.	223
Οι επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην συγχρονική γονιμότητα των Ευρωπαϊκών χωρών.	225
Οι επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης στη συγχρονική γονιμότητα της Ελλάδας.	227
Συμπεράσματα 8 ^{ου} Κεφαλαίου	236
Κεφάλαιο 9: Γενικά Συμπεράσματα.	240
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	245
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	275

Εισαγωγή

Η εξέλιξη της Γονιμότητας στην Ευρώπη

Η γονιμότητα αποτελεί μια από τις τρεις δημογραφικές συνιστώσες¹ που διαμορφώνουν τη δομή και τη δυναμική ενός πληθυσμού. Στην Ευρώπη η ανησυχία για τις χαμηλές τιμές του Συγχρονικού Δείκτη Γονιμότητας εκφράστηκε συχνά κατά την διάρκεια των των τελευταίων τριάντα²ετών. Για το λόγο αυτό, πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν μια μακρά ιστορία πολιτικών παρέμβασης με στόχο την ενίσχυση της γονιμότητας και την υποστήριξη των οικογενειών με παιδιά.

Η εξέλιξη της έντασης της συγχρονικής γονιμότητας κατά την διάρκεια των τελευταίων τριάντα-σαράντα ετών (ανάλογα την χώρα) στην Ευρώπη γνώρισε τρία σημαντικά σημεία καμπής.

Αρχικά με την μείωση των συγχρονικών δεικτών κάτω από τα όρια αναπαραγωγής των γενεών και την συνεχή τους πτώση μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990³ στα ιστορικότερα χαμηλά τους επίπεδα για την πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών. Στα τέλη του 20ου αιώνα για πρώτη φορά στην μεταπολεμική ιστορία καμία Ευρωπαϊκή χώρα δεν κατέγραφε ΣΔΓ άνω των 2,0 παιδιών/γυναίκα, συμπεριλαμβανομένων χωρών όπως η Αλβανία, η Ιρλανδία και η Μολδαβία που στις αρχές της δεκαετίας του 1980 είχαν ΣΔΓ πάνω από τα 2,5 παιδιά/γυναίκα. (Sobotka,2013)

Εν συνεχεία κατά την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα υπήρξε συνεχής αύξηση των δεικτών στην συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της Ευρώπης, περίοδο κατά την οποία οι

¹ Τα άλλα δύο είναι η θνησιμότητα και η μετανάστευση.

² Χαρακτηριστικά ο Jacques Chirac ήδη από το 1984, και προτού γίνει Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας είχε εκφράσει τις ανησυχίες του για την εξέλιξη της γονιμότητας στην ευρωπαϊκή ήπειρο δηλώνοντας ότι: *“...με δημογραφικούς όρους η Ευρώπη εξαφανίζεται. Σε περίπου είκοσι χρόνια από τώρα οι χώρες μας θα είναι άδειες...”*, ενώ πρόσφατα οι Pritchett και Víaengo συνέδεσαν την χαμηλότερα του ορίου αντικατάστασης των γενεών Ευρωπαϊκή γονιμότητα με μια αργή “δημογραφική αυτοκτονία”. (Sobotka,2013).

³ Οι διακριτές περιφερειακές διαφοροποιήσεις που παρατηρούμε στην γονιμότητα σήμερα, αποκρυσταλλώθηκαν κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990, χωρίζοντας την Ευρώπη σε περιοχές υψηλής γονιμότητας άνω του 1,5 και κοντά στα 2,0 παιδιά/γυναίκα όπως είναι η Βόρεια (Δανία, Φιλανδία, Ισλανδία, Νορβηγία, και Σουηδία) και η Δυτική Ευρώπη (Γαλλία, Βέλγιο,Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο) και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των γερμανόφωνων της κεντρικής Ευρώπης (Γερμανία, Αυστρία και Ελβετία) όπου στα τέλη της δεκαετίας του 1990 κατέγραφαν γονιμότητα χαμηλότερη του 1,5 παιδιά/γυναίκα. (Sobotka,2013).

ΣΔΓ αυξήθηκαν κατά μέσο όρο περίπου 0,2 παιδιά/γυναίκα. Σε αντίθεση με τις αρχές του 2000 όπου 16 χώρες κατέγραφαν γονιμότητα μικρότερη του 1,3 παιδιά/γυναίκα ,το 2008 υπήρχε μόνο η Μολδαβία. Ένω την υψηλότερη γονιμότητα άνω του 1,9 παιδιά/γυναίκα κατέγραφαν χώρες όπως η Γαλλία, η Ιρλανδία, η Ισλανδία, η Νορβηγία και το Ηνωμένο Βασίλειο. (Eurostat,2014)

Το τρίτο σημείο καμπής συμπίπτει με την έναρξη της οικονομικής ύφεσης (2008 στις ΗΠΑ) η οποία σηματοδότησε το τέλος της περιόδου αύξησης του ΣΔΓ κατά την πρώτη δεκαετία του 21 αιώνα. (Eurostat,2014). Η ένταση της μείωσης διαφοροποιείται από χώρα σε χώρα σε ότι αφορά την μείωση των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας και την τάξη γέννησης. Ο μέσος όρος του ΣΔΓ για 37 χώρες της ευρωπαϊκής ηπείρου δείχνει να σταθεροποιείται κατά την περίοδο 2008-2010 και να αποκλίνει στην συνέχεια. Μόνο τρεις χώρες αύξησαν τον ΣΔΓ κατά το 2011 (Μάλτα, Λευκορωσία και Ουκρανία). Η εξέλιξη αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την εξέλιξη του ΣΔΓ κατα την προηγούμενη δεκαετία όπου 35 χώρες γνώρισαν αύξηση του δείκτη και μόλις 2 μια σταθερή τάση μείωσης. .(Lanzieri 2013, Sobotka,2013).

Η εξέλιξη του ΣΔΓ και της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία στις χώρες της ΕΕ-27

Ο ΣΔΓ γνώρισε μείωση σχεδόν στο σύνολο των μελών της ΕΕ-27 από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 και μετά για να φτάσει στο τέλος της δεκαετίας του 1990 να είναι αρκετά μικρότερος από το όριο αναπαραγωγής των γενεών (2,1). Στις αρχές του 2000 σε πολλές χώρες ο δείκτης ήταν μικρότερος του 1,3 παιδιά/γυναίκα (Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Σλοβενία, Σλοβακία, Τσεχία και Βουλγαρία). Ανάμεσα στο 2000-2003 ο δείκτης γνώρισε την χαμηλότερη μεταπολεμική του τιμή ενώ από το 2003 μέχρι και το 2009 ο ΣΔΓ αυξήθηκε στην πλειοψηφία των μελών χωρών της ΕΕ⁴, με αποτέλεσμα το 2009⁵ καμία χώρα μέλος να μην καταγράφει ΣΔΓ χαμηλότερο από τα 1,3 παιδιά/γυναίκα. (Eurostat,2010)

Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος το 2003 ήταν τα 1,47 παιδιά/γυναίκα για να αυξηθεί το 2009 στα 1,60 παιδιά/γυναίκα. Η μέση ηλικία αυξήθηκε σημαντικά ανάμεσα στο 1980 και 2009, για να φτάσει το 2009 κοντά στα 30 έτη (29,7ετη ο μέσος όρος της ΕΕ-27) με μια σειρά από χώρες όπως η Ιρλανδία (31,2), η Ιταλία(31,1) και η Ισπανία (31,0) να έχουν ξεπεράσει τα 31 έτη.

Η τελευταία αυτή περίοδος ανακόπηκε με την έναρξη της οικονομικής ύφεσης στην Ευρώπη από το 2009 και μετά. Αρχικά με την σταθεροποίηση των δεικτών για το 2010 και την μετέπειτα μείωση τους κατά την περίοδο 2011-2012.

Η προσπάθεια κατηγοριοποίησης των χωρών της ΕΕ ανάλογα με το μέσο όρο της ΕΕ27 για την μέση ηλικία στην τεκνογονία και την ένταση του ΣΔΓ οδηγεί στην δημιουργία 4 διακριτών ομάδων. Την πρώτη ομάδα την αποτελούν οι χώρες μέλη με υψηλότερη μέση ηλικία και ΣΔΓ από τον μέσο όρο της ΕΕ-27, αυτή την υπό-κατηγορία αποτελούν η Γαλλία, η Ολλανδία, η Φιλανδία, η Σουηδία, η Δανία και η Ολλανδία. Στον αντίποδα υπάρχουν οι χώρες που καταγράφουν ΣΔΓ και μέση ηλικία χαμηλότερα από τους αντίστοιχους μέσους όρους της ΕΕ-27, την ομάδα αυτή αποτελούν οι χώρες που εισήλθαν στην ΕΕ μετά το 2004, μαζί με την Αυστρία και την Πορτογαλία. (Eurostat,2010)

⁴ Μόνο η Γερμανία, η Κύπρος, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα και η Πορτογαλία καταγράφουν το 2009 χαμηλότερο ΣΔΓ σε σχέση με το 2000

⁵ Το 2009 γεννήθηκαν στην ΕΕ-27 περίπου 5,4 εκ παιδιά σε σχέση με τα 7,5 εκ που είχαν γεννηθεί στις αρχές της δεκαετίας του 1960. Ο υψηλότερος ετήσιος αριθμός γεννήσεων είχε καταγραφεί το 1964 με 7,7 εκ γεννήσεις ζώντων. Το 2002 οι γεννήσεις στην ΕΕ-27 κατέγραψαν το χαμηλότερο αριθμό τους (λιγότερες από 5εκ) για να ξεκινήσουν να αυξάνουν ξανά μέχρι και την έναρξη της οικονομικής κρίσης.

Η τρίτη κατηγορία χωρών αποτελείται από χώρες με υψηλότερη μέση ηλικία στην τεκνογονία αλλά χαμηλότερο ΣΔΓ από το μέσο όρο της ΕΕ, στην ομάδα αυτή βρίσκουμε την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, την Κύπρο, την Γερμανία, το Λουξεμβούργο και την Κύπρο. Ενώ την τελευταία ομάδα την αποτελούν χώρες με υψηλότερο ΣΔΓ αλλά χαμηλότερη μέση ηλικία (αλλά πάνω από τα 29 έτη) από τον μέσο όρο της ΕΕ, στην κατηγορία αυτή με τα στοιχεία για το 2009 συμμετέχουν το Βέλγιο, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Εσθονία. (Eurostat,2010)

Τα στοιχεία μας δείχνουν ότι σε επίπεδο εντασης της συγχρονικής γονιμότητας υπήρξε σύγκλιση των τιμών του ΣΔΓ κατά την διάρκεια των τελευταίων 30 ετών. Συγκεκριμένα το 1980 η διαφορά ανάμεσα στην υψηλότερη τιμή (Ιρλανδία) και στην χαμηλότερη (Λουξεμβούργο) ήταν τα 1,7 παιδιά/γυναίκα. Από την δεκαετία του 1990 η διαφορά αυτή είχε μειωθεί στα 1,1 παιδιά/γυναίκα, ενώ πριν την έναρξη της οικονομικής κρίσης ήταν στα 0,8 παιδιά/γυναίκα⁶. (Eurostat, 2010)

⁶ Ανάμεσα στην Ιρλανδία και την Λετονία για το 2009.

Το φαινόμενο της αναβολή και της αναπλήρωσης των γεννήσεων

Κατά την πρώτη περίοδο της εξέλιξης της γονιμότητας στην Ευρώπη, η επιλογή των γυναικών να φέρνουν τα παιδιά τους στον κόσμο σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία, στην πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών ή αλλιώς το φαινόμενο της αναβολής όπως ονομάστηκε, είχε ως πρώτο αποτέλεσμα την δραματική μείωση των τιμών του ΣΔΓ. Επιπλέον αποτέλεσε έντονο πεδίων αντιπαραθέσεων για τις επιπτώσεις στην πραγματική γονιμότητα, ενώ αποτέλεσε και τον πρώτο εξηγηματικό παράγοντα για την μείωση της συγχρονικής γονιμότητας σε μια σειρά από ανεπτυγμένες χώρες. (Kohler et al 2002, Sobotka,2004, Bongaarts,Sobotka 2012).

Η αναβολή των γεννήσεων σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία συνδέθηκε άμεσα με την αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η παρατεταμένη παραμονή στην οποία, καθυστερεί την ένταξη του ατόμου στην αγορά εργασίας. Ενώ η αύξηση του ποσοστού των γυναικών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατ'επέκταση στην αγορά εργασίας συνδέονται άμεσα με τη αλλαγή του ημερολογίου της γονιμότητας (VID, 2013).

Η αναβολή των γεννήσεων ξεκίνησε το 1970 από τις γυναίκες της Βόρειας και Δυτικής Ευρώπης. Με χρονική υστέρηση 10 ετών το φαινόμενο έλαβε χώρα για τις γυναίκες της Νότιας Ευρώπης, ενώ από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 και μετέπειτα επεκτάθηκε στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη.

Αποτέλεσμα, το 2011 η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών καταγράφουν μέση ηλικία στην απόκτηση του πρώτου παιδιού ανάμεσα στα 27 με 30 έτη, αυξημένη κατά 4 με 5 χρόνια σε σχέση με την αντίστοιχη στις αρχές του 1970. Μόνο σε κάποιες χώρες της ανατολικής Ευρώπης όπως η Ρωσία, η Ουκρανία, η Μολδαβία και Λευκορωσία έχει διατηρηθεί η μέση ηλικία στην απόκτηση του 1ου παιδιού σε χαμηλότερα επίπεδα ανάμεσα στα 24 με 25 έτη. (Eurostat 2014)

Κατά την διάρκεια της πρώτης δεκαετίας του 2000 η αύξηση της μέσης ηλικίας άρχισε να επιβραδύνει, σημάδι σταθεροποίησης του ημερολογίου, ενώ υπήρξε ταυτόχρονη αύξηση των τιμών του ΣΔΓ αποτέλεσμα της αναπλήρωσης των αναβληθέντων γεννήσεων⁷. Ολα

⁷ Σημαντικό ρόλο στην αύξηση του ΣΔΓ πλέον του φαινομένου της αναπλήρωσης υπήρξε και η σημαντική μεταναστευτική εισροή, καθώς ο αλλοδαπός πληθυσμός συνέβαλε θετικά στην αύξηση της γονιμότητας.

έδειχναν ότι το φαινόμενο της αναβολής και αναπλήρωσης πλησιάζει στο τέλος του, καθώς το ημερολόγιο της γονιμότητας άρχιζε να σταθεροποιείται, εκφραζόμενο από την επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία. (Eurostat,2010, Boogarts,Sobotka 2012) Η έναρξη της οικονομικής ύφεσης είχε ως αποτέλεσμα την εκ νέου αναβολή των γεννήσεων ιδιαίτερα από τις γυναίκες κάτω των 30 ετών και τις αλλοδαπές ανεξάρτητου ηλικίας με αποτέλεσμα η μέση ηλικία στην τεκνογονία να αρχίσει να αυξάνει με ταχύτερους ρυθμούς και την εκ νέου συμπίεση του ΣΔΓ.

Η αναβολή των γεννήσεων έχει και μια βιολογική διάσταση. Όσο υψηλότερη είναι η ηλικία που μια γυναίκα προσπαθεί να αποκτήσει παιδί, ιδιαίτερα μετά τα 35 έτη, τόσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα που χρειάζεται για να επιτευχθεί η σύλληψη, αυξάνοντας την πιθανότητα να μην επιτευχθεί με φυσικό τρόπο ή να υπάρξει μια εγκυμοσύνη με επιπλοκές (αποβολή, κλπ).⁸

Γενικότερα τα ζευγάρια που καθυστερούν την απόκτηση ενός παιδιού αντιμετωπίζουν το ρίσκο να μην αποκτήσουν τον επιθυμητό αριθμό παιδιών, αυξάνοντας έτσι την ανεπιθύμητη ατεκνία. (Leridon 2008).

⁸ Οι μειωμένες πιθανότητες σύλληψης στις μεγαλύτερες ηλικίες οδηγεί στην αύξηση της ζήτησης των ιατρικών υπηρεσιών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και κατ'επέκταση της αύξησης των πιθανοτήτων πολλαπλών κυήσεων (δίδυμων).

Ο θεσμός του γάμου και οι εκτός γάμου γεννήσεις.

Στη Δυτική Ευρώπη η μείωση της γονιμότητας συνοδεύτηκε από ένα μετασχηματισμό/μεταλλαγή του τρόπου ζωής. Η μεγαλύτερη αλλαγή/ρήξη που παρατηρήθηκε είναι σε ότι αφορά το θεσμό του γάμου, φαινόμενο που παρουσίαζε μια μακρά μέσα στο χρόνο σταθερότητα. Σε όλες τις χώρες κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια του 20ου αιώνα καταγράφηκε μείωση της έντασης της γαμηλιότητας και ταυτόχρονη αύξηση της διαζευγημοτητας.

Παράλληλα παρατηρήθηκε αύξηση του φαινομένου της συγκατοίκησης και των γεννήσεων εκτός γάμου. Η περίοδος αυτή ανέδειξε ένα νέο δημογραφικό πρότυπο που το χαρακτηρίζει ο έλεγχος της γονιμότητας (των γεννήσεων) που αναδυνει τις προσωπικές επιλογές του ατόμου, μια ρύθμιση του κύκλου ζωής των ζευγαριών, είτε μεσώ της επιμήκυνσης του χρόνου συμβίωσης εν απουσία παιδιών, είτε για τις γυναίκες την παράταση του χρόνου του βίου τους εν απουσία ενός συντρόφου.

Τα αίτια αυτών των αλλαγών προβάλλουν από το γεγονός ότι οι αλλαγές σε θεσμικό επίπεδο οι οποίες τις συνοδεύουν -όπως η πρόσβαση στην αντισυλληψη, η απελευθέρωση των εκτρώσεων, η απλοποίηση των διαδικασιών για να εκδοθεί ένα διαζύγιο- επέρχονται και άπλα επιβεβαίωσαν τις κοινωνικές αλλαγές και δεν προηγήθηκαν πόσο μάλλον δεν τις προκάλεσαν.

Συγκεκριμένα οι γάμοι μειώνονται σταθερά, ενώ επιπλέον αυτοι που συντελούνται είναι πιο ασταθείς από το παρελθόν καθώς η ένταση των διαζυγίων αυξάνει. Επιπλέον οι εκτός γάμου γεννήσεις γνώρισαν αύξηση κατά τα τελευταία 30 χρόνια στο σύνολο του ευρωπαϊκού χώρου, με ελάχιστες εξαιρέσεις.⁹ (Eurostat,2010) Ο γάμος ιδιαίτερα στις μικρότερες ηλικίες (κάτω από τα 30) είναι λιγότερο σύνηθες. Στις πλουσιότερες χώρες της Ευρώπης, λιγότερο από το 25% των γυναικών είναι παντρεμένες στην ηλικία των 26 ετών όταν το αντίστοιχο ποσοστό το 1990 ήταν της τάξης του 50% (Sobotka,2013) Η μείωση της έντασης της γαμηλιότητας και η αύξηση της αστάθειας των γάμων με την αύξηση των διαζυγίων, σε αντίθεση με ότι θα περίμενε κάποιος ερευνητής στο παρελθόν, δειχνει να

⁹ Αναλυτικότερα, τόσο για τον θεσμό του γάμου όσο και για την εκτός γάμου γονιμότητα στο σχετικό κεφάλαιο 5.

παίζει μικρό ρόλο στην μείωση της γονιμότητας σε μια σειρά απο Ευρωπαϊκές χώρες (VID,2013).

Κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 ολοκληρώθηκε στην πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών η αποκοπή του θεσμού του γάμου με την απόκτηση ενός παιδιού. Στα τέλη της δεκαετίας του 1990 σχεδόν το 25% των γεννήσεων συντελούνταν εκτός γάμου. Ενώ σε μια σειρά χώρες (βλ.Γαλλία) η μείωση της έντασης της γαμηλιότητας – βασικού έως τότε παράγοντα γονιμότητας- δεν επηρέασε την ένταση της γονιμότητας. Η αύξηση των γεννήσεων εκτός γάμου, η αύξηση των διαζυγίων και η ταυτόχρονη αύξηση του φαινομένου της συγκατοίκησης δεν έδειξαν να επηρεάζουν την ένταση της γονιμότητας, αντίθετα σε μια σειρά ευρωπαϊκών χωρών είχαν θετική συσχέτιση, καθώς η εγκατάλειψη του παραδοσιακού μοντέλου οικογένειας δεν έδειξε να επηρεάζει την ένταση της γονιμότητας, ενώ επιπλέον σε μια σειρά χώρες ο ΣΔΓ κατέγραφε υψηλές τιμές πχ Γαλλία (Billari,Kohler 2004, Sobotka, Toulemon, 2008)

Η αναζήτηση των αιτιών μείωσης της γονιμότητας κατά την δεκαετία του 1990 επικεντρώθηκε επίσης στην οικονομική αβεβαιότητα ιδιαίτερα για τους νέους, η οποία τους δημιουργούσε την ανάγκη να παραμένουν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στην εκπαιδευτική διαδικασία ώστε να αυξήσουν τις πιθανότητες τους για να βρουν μια καλύτερα πληρωμένη εργασία. Επιπλέον οι νέες μορφές εργασίας, ορισμένου χρόνου ή μερικής απασχόλησης επετηναν την επαγγελματική αβεβαιότητα με αποτέλεσμα να συμβάλουν στην αναβολή της δημιουργίας οικογένειας και στην μείωση της γονιμότητας. (Adsera,2005). Οι τελευταίες αυτές αλλαγές ήταν ιδιαίτερα έντονες για τις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης όπου η μετάβαση των οικονομιών τους συνοδευσταν απο έντονη εισοδηματική ανισότητα, περικοπων στο κράτος πρόνοιας και υποβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης. (Billingsley,2010, Sobotka,2011).

Υπάρχουν μια σειρά από θεωρίες που χρησιμοποιήθηκαν για να εξηγήσουν τις διακυμάνσεις της γονιμότητας από χώρα σε χώρα, προσπαθώντας να δημιουργήσουν τα ανάλογα επεξηγηματικά μοτίβα. Μια από τις ευρύτερα χρησιμοποιούμενες είναι η θεωρία της Δεύτερης Δημογραφικής Μετάβασης (van de Kaa,1987,1994, Lesthaeghe 1995,2010).

Η θεωρία αυτή συσχετίζει τις αλλαγές που υπήρξαν στην οικογενειακή συμπεριφορά (γονιμότητα κάτω από τα όρια της αναπαραγωγής των γενεών, αναβολή του γάμου και της απόκτησης ενός παιδιού σε μεγαλύτερες ηλικίες, αύξηση της συγκατοίκησης και των

γεννήσεων εκτός γάμου) με τις αλλαγές που υπήρξαν στις κοινωνικές αξίες, με έμφαση στην επίτευξη των ατομικών στόχων και επιθυμιών του καθενός, την αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και την ισότητα και αλλαγή των ρόλων ανάμεσα στα δύο φύλλα.

Διαγενεακή Γονιμότητα, Τελική Ατεκνία και Οικογενειακό πρότυπο.

Η τελική γονιμότητα των γενεών από τις έως σήμερα εκτιμήσεις και προβολές (Myrskylä et al,2013, Prioux,Barbieri,2012) στην πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών δείχνει να σταθεροποιείται από τις γενεές γυναικών του 1970 και μετέπειτα. Οι γυναίκες των σκανδιναβικών χωρών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1960 με 1979 καταγράφουν σταθερά τελική γονιμότητα γύρω από τα 2,0 παιδιά/γυναίκα, ενώ ανάλογη είναι επίσης για τις γυναίκες της δυτικής Ευρώπης που γεννήθηκαν κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1970.

Οι χώρες της νότιας Ευρώπης καταγράφουν την χαμηλότερη διαγενεακή γονιμότητα, γύρω από τα 1,5 παιδιά/γυναίκα ή και λιγότερο. Συγκεκριμένα οι γυναίκες στην Ισπανία που γεννήθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1970 αναμένεται να καταγράψουν την χαμηλότερη διαγενεακή γονιμότητα στην Ευρώπη γύρω από τα 1,4 παιδιά/γυναίκα, ακολουθούμενες από τις ομόλογες τους στην Ιταλία με 1,45 παιδιά/γυναίκα. Ενώ οι γυναίκες της γενεάς του 1970 στην Γερμανία καταγράφουν τελική γονιμότητα τα 1,5 παιδιά/γυναίκα. Αντίθετα στην Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Νορβηγία, την Σουηδία και την Ιρλανδία, σύμφωνα με τις υπάρχουσες προβολές (Myrskylä et al,2013) η τελική γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν σε αυτές τις χώρες το 1979 αναμένεται να ξεπεράσει τα 2,0 παιδιά/γυναίκα.

Οι διακυμάνσεις στη τελική γονιμότητα των γενεών μερικές φορές αποκρύπτουν διαφοροποιήσεις στο ποσοστό τελικής ατεκνίας και στο μέγεθος της οικογένειας, καθώς υπάρχουν χώρες με υψηλή διαγενεακή γονιμότητα που σε σχέση με χώρες χαμηλής τελικής γονιμότητας, καταγράφουν ανάλογα επίπεδα τελικής ατεκνίας.

Παράδειγμα για την γενεά του 1968 στην Αγγλία-Ουαλία και την Αυστρία το ποσοστό τελικής ατεκνίας είναι ανάλογο, άνω του 20%, αλλά η τελική γονιμότητα στην μια είναι κατά πολύ υψηλότερη σε σχέση με την άλλη. Και στις δύο χώρες υπάρχει ένα πολωμένο μοτίβο, όπου οι οικογένειες με δύο παιδιά είναι λιγότερο συχνές, έτσι στην μεν Αγγλία-Ουαλία είναι αυξημένα τα ποσοστά των οικογενειών με περισσότερα των 3 παιδιών, ενώ αντίστοιχα στην Αυστρία κυριαρχεί το μοντέλο της οικογενειας με 1 παιδί. Η Ισπανία αντιπροσωπεύει το Νοτιοευρωπαϊκό μοτίβο που εκφράζεται μέσω του χαμηλού ποσοστού γυναικών με παραπάνω από δύο παιδιά (11% για την γενεά του 1968) (Sobotka,2013)

Παρόλες τις εξαιρέσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω, η αύξηση της τελικής ατεκνίας μοιάζει να αποτελεί έναν επεξηγηματικό παράγοντα για την μείωση που παρουσιάζει η τελική γονιμότητα των νεότερων γενεών (ιδιαίτερα αυτών που γεννήθηκαν από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και μετέπειτα). Από τα στοιχεία προκύπτει ότι γενεές που παρουσιάζουν τελική ατεκνία μεγαλύτερη του 15% έχουν τελική γονιμότητα χαμηλότερη του 1,8 παιδιά/γυναίκα. Εξαιρεση αποτελεί η Ισπανία που παρόλο ότι καταγράφει χαμηλή τελική ατεκνία για τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1965, έχουν επίσης τελική γονιμότητα χαμηλότερη από τα 1,8 παιδιά/γυναίκα, αποτέλεσμα του πολύ υψηλού ποσοστού οικογενειών με ένα παιδί. (OECDstat, 2014)

Το ποσοστό τελικής ατεκνίας για τις ίδιες γενεές διαφέρει από χώρα σε χώρα. Είναι πάνω από 18% για την γενεά του 1965 στην Αυστρία, την Γερμανία, την Ιταλία και την Ολλανδία. Ενώ για τις γυναίκες που γεννήθηκαν την ίδια χρονιά στην Τσεχία, την Ουγγαρία, την Πορτογαλία και την Σλοβενία το αντίστοιχο ποσοστό είναι μικρότερο του 10%. Ένα γενικό μοτίβο που επικράτησε στις ευρωπαϊκές χώρες είναι ότι η τελική ατεκνία με αφετηρία τις γυναίκες που γεννήθηκαν κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1920 γνώρισε μείωση μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν κατά τα πρώτα χρόνια μετά το πέρας του β παγκοσμίου πολέμου και εν συνεχεία ξεκίνησε μια περίοδος αύξησης. (OECDstat, 2014)

Η τελική ατεκνία μοιάζει να συσχετίζεται με το εκπαιδευτικό επίπεδο των γυναικών. Στην Γαλλία ανάμεσα στις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1945 έως το 1949, το 15% με τριτοβάθμια εκπαίδευση παρέμεινε άτεκνο, ενώ ο μέσος όρος τελικής ατεκνίας για τις γυναίκες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν 9%. Επιπλέον παράδειγμα στην Ελβετία ανάμεσα στις γυναίκες 40 ετών (το 2011) το 21% δεν έχουν αποκτήσει κανένα παιδί, το αντίστοιχο ποσοστό είναι 40% για τις γυναίκες της ίδιας ηλικίας οι οποίες όμως κατέχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. (OECDstat,2014)

Πλέον των διαφορών των ποσοστών τελικής ατεκνίας ανάμεσα σε γυναίκες με διαφορετικό εκπαιδευτικό επίπεδο, προκύπτουν διαφορές και ανάμεσα σε γυναίκες του ίδιου εκπαιδευτικού προφίλ αλλά διαφορετικού επαγγελματικού χώρου. Συγκεκριμένα έρευνα για την Σουηδία ανέδειξε ότι το 10% των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1955 και 1959 και εργάζονταν ως αισθητικός ή κομμώτριες παρέμειναν άτεκνες. Αντίθετα γυναίκες των ίδιων γενεών με αντίστοιχο εκπαιδευτικό επίπεδο που εργάζονταν στον χώρο

της εστίασης (εστιατόρια, ξενοδοχεία) κατέγραψαν διπλάσιο ποσοστό τελικής ατεκνίας, 23% (Neyer, Hoem, 2005).

Η αύξηση της τελικής ατεκνίας δεν μοιάζει να αποτελεί μια συνειδητή επιλογή, δηλαδή ένα όλο και μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών να επιλέγει να μην φέρει στον κόσμο κανένα παιδί. Τουλάχιστον αυτό προκύπτει από τις κατά καιρούς έρευνες του Ευροβαρόμετρου. Η οικογένεια με τα δύο παιδιά είναι πλέον το κυρίαρχο ιδεατό μοντέλο στην Ευρώπη, σύμφωνα με τις μετρήσεις του Ευροβαρόμετρου κατα το 2001,2006 και 2011. (Testa 2006,2012).

Εξαιρέση αποτελούν η Αυστρία και η Γερμανία όπου σε άλλες έρευνες καταγράφουν χαμηλότερο ιδεατό αριθμό παιδιών (Golstein et al 2003). Μόνο η Ελλάδα και η Πορτογαλία παρουσιάζουν κατά την έρευνα του 2011 μείωση του ιδεατού αριθμού παιδιών, η οποία σχετίζεται με την αρνητική ψυχολογία του πληθυσμού λόγω της πρόσφατης οικονομικής κρίσης (Testa 2012). Η έρευνα επίσης αναδεικνύει ότι περισσότερο από το 1/3 των γυναικών και των ανδρών αποκτούν τελικά λιγότερα παιδιά από όσα θα επιθυμούσαν, ενώ μόλις ένα 10% περισσότερα από αυτά που επιθυμούσαν. (Testa 2012).

Η παρούσα διδακτορική διατριβή

Τα κεντρικά ερωτήματα

Στη χώρα μας, η συμβολή της γονιμότητας στην μεταπολεμική αύξηση του πληθυσμού υπήρξε καθοριστική. Τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες και ιδιαίτερα κατά την διάρκεια του 1990 οι διακυμάνσεις της γονιμότητας στην Ελλάδα απετέλεσαν πεδίο έντονων αντιπαραθέσεων, προβληματισμού και ανησυχίας, σε πολιτικό¹⁰, επιστημονικό¹¹ και δημοσιογραφικό επίπεδο¹². Ιδιαίτερα με την έναρξη της οικονομικής κρίσης (2009), στα τρία πρώτα χρόνια της οποίας η Ελλάδα καταγράφει σημαντικά αρνητικά φυσικά ισοζύγια¹³ η συζήτηση για το δημογραφικό ζήτημα αναζωπυρώθηκε. Τα δεδομένα επί των οποίων συνήθως εδράζονται οι προβληματισμοί αυτοί αφορούν κυρίως, την εξέλιξη της πορείας του συνολικού αριθμού γεννήσεων και την ένταση του Συγχρονικού Δείκτη Γονιμότητας.

Σκοπός της παρούσας εργασίας δεν είναι η ηθικολογική προσέγγιση του θέματος αλλά η προσπάθεια μέσω της δημογραφικής ανάλυσης της ερμηνείας των διακυμάνσεων της γονιμότητας από το 1956 έως και το 2012 και ειδικότερα, των πλέον πρόσφατων αλλαγών.

Ο πρωταρχικός στόχος της παρούσας έρευνας είναι να βοηθήσει, στο μετρό που είναι δυνατό να το πραγματοποιήσει μια διδακτορική διατριβή, την ανάπτυξη της επιστήμης της Δημογραφικής Ανάλυσης στην Ελλάδα και να εμπλουτίσει την συζήτηση γύρω από την γονιμότητα με επιπλέον στοιχεία, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την πραγματική γονιμότητα δηλαδή αυτή που συντελείτε μέσα στις γενεές. Επιπλέον η περιγραφή και η ενδογενής ερμηνεία της εξέλιξης της γονιμότητας καθώς και των οποίων ιδιαιτερωτήτων ή αλλαγή τάσεων παρουσιάζει σε σχέση με το παρελθόν, να αποτελέσουν ένα πλαίσιο μέσα από το οποίο θα προκύψουν καινούργια ερωτήματα και υποθέσεις εργασίας για ποιο εξειδικευμένη και αναλυτικότερη ανάλυση στο μέλλον.

Για τον λόγο αυτό επιλέχτηκε μια οριζόντια προσέγγιση του θέματος, με στόχο την

¹⁰ Βουλή των Ελλήνων, διάφορα έτη.

¹¹ Βλ. ενδεικτικά Κοτζαμάνης, Β. (1988α,β), Κοτζαμάνης, Β. (1994^α), Κοτζαμάνης, Β. (1994^β), Κοτζαμάνης, Β. (2009β), Πολύζος, Ν. (1981 και 1985), Συμεωνίδου, Χ. (1993), Τζιαφέτας, Γ. (1990), Δρεττάκης, Μ. (1996), Ακαδημία Αθηνών (1990), ΑΣΠΕ (1988), Παπαδάκης, Μ. (1979).

¹² Βλ. ενδεικτικά, Τσαρουχάς, Κ. (1995), Πετραλία, Φ. (1995), Γκίοκας, Μ. (1994), Τζιαφέτας, Γ. (1988), Φίλιας, Β. (1985), Ψαρουδάκης, Ν. (1995 και 2000), Σαλούρου Ρ. (2015).

¹³ -4.671 το 2011, -16.297 το 2012 και -17.660 το 2013.

εξέταση του φαινομένου από όλες τις δυνατές οπτικές γωνίες που μας επιτρέπουν τα διαθέσιμα δεδομένα, ακόμη και όταν αυτά δεν καλύπτουν παρά ένα πολύ μικρό χρονικό διάστημα (πχ οικονομική κρίση), είτε προέρχονται από διαφορετικές πηγές και βάσεις δεδομένων (όπως πχ για την γονιμότητα των αλλοδαπών).

Τα ερωτήματα της διατριβής μπορούν να συνοψιστούν στις παρακάτω προτάσεις:

- Ποιές είναι οι επιπτώσεις της αναβολής των γεννήσεων στην τελική γονιμότητα των γενεών; Δηλαδή είναι δυνατόν να επιτευχθεί η πλήρης αναπλήρωση των αναβληθέντων γεννήσεων στις νεότερες γενεές και αν όχι, ο υπολογισμός του πόσο θα μειωθεί η τελική τους γονιμότητα των νεότερων γενεών;
- Ποια είναι η εξέλιξη της τελικής ατεκνίας μέσα στις γενεές; Πως επηρεάζει αυτό το άτυπο παιχνίδι με τον χρόνο (η αναβολή της γέννησης και η αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία) την τελική ατεκνία των γυναικών που γεννήθηκαν μετά το 1965;
- Ποιο είναι το οικογενειακό πρότυπο (αριθμός δηλ. παιδιών) όπως αυτό προκύπτει από τον υπολογισμό των πιθανοτήτων διεύρυνσης της οικογένειας και τι έχει αλλάξει στο πέρασμα του χρόνου.
- Ποιος είναι ο ρόλος του θεσμού του γάμου στην γονιμότητα και κατά πόσο τα χαμηλά ποσοστά γεννήσεων εκτός γάμου σε συνδιασμό με την μείωση της γαμηλιότητας και την αύξηση των διαζυγίων επηρεάζουν τον τελικό αριθμό παιδιών που αποκτάει μια γυναίκα;
- Πόσο επηρέασε την συγχρονική γονιμότητα η μαζική εισροή αλλοδαπών κατά την διάρκεια των τελευταίων 20 ετών;
- Οι εθνικοί μέσοι όροι των δεικτών γονιμότητας αποκρυσταλλώνονται σε χαμηλότερα επίπεδα, όπως αυτό του Νομού;
- Ποιες οι διαφορές και οι ομοιότητες της εξέλιξης της γονιμότητας στην Ελλάδα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου (Ιταλία, Ισπανία και Πορτογαλία);
- Ποιες είναι οι πρώτες επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην ένταση και το ημερολόγιο της συγχρονικής γονιμότητας της χώρας; Αφορούν το ίδιο όλες τις ηλικίες και τάξεις γέννησης;

Σύνοψη των περιεχομένων

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας διατριβής περιγράφονται οι πηγές και τα διαθέσιμα δεδομένα για την ανάλυση των δημογραφικών φαινομένων στην Ελλάδα. Επιπλέον γίνετε αναφορά στις βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, τους δημογραφικούς δείκτες που επιλέχθηκαν για την ανάλυση (σε κάθε κεφάλαιο) και τέλος τα λογισμικά που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό τους.

Η εξέταση του φαινομένου ξεκινάει στο δεύτερο κεφάλαιο με τη ανάλυση της συνολικής γονιμότητας της χώρας, τόσο σε συγχρονικό όσο και σε διαγενεακό επίπεδο. Σκοπό της ανάλυσης αποτελεί η ερμηνεία των διακυμάνσεων του ΣΔΓ απο το 1960 και μετέπειτα, με βάση τις αλλαγές που συντελέστηκαν στο ημερολόγιο της γονιμότητας μέσα στις γενεές. Επιπλέον απαντάει στο ερώτημα για το αν η αναπλήρωση των αναβληθέντων γεννήσεων σε μεγαλύτερες ηλικίες, είναι πλήρης και αν όχι, κατά πόσο το γεγονός αυτό μειώνει τη τελική γονιμότητα των γυναικών στις νεότερες γενεές, ιδιαίτερα αυτές που γεννήθηκαν απο τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και μετέπειτα..

Στο τρίτο κεφάλαιο πραγματοποιείται η ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου. Η ανάλυση αυτή παρουσιάζει ταυτόχρονα ιδιαίτερα στοιχεία πρωτοτυπίας, καθώς στην ελληνική βιβλιογραφία απουσιάζει κάθε αναφορά στην εξέλιξη των γεννήσεων κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου. Στόχος του συγκεκριμένου κεφάλαιο είναι να εξετάσει το πως επηρεάζει η αναβολή των γεννήσεων: ι) την εξέλιξη της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία του 1^{ου} παιδιού, ιι) τα ποσοστά τελικής ατεκνίας μέσα στις γενεές και ιιι) την εξέλιξη των πιθανοτήτων διεύρυνσης της οικογένειας μέσα στις γενεές και κατ'επέκταση το κυρίαρχο οικογενειακό πρότυπο.

Το τέταρτο κεφάλαιο εξετάζει τη γονιμότητα υπό το πρίσμα της νομικής τάξης (εντός/εκτός γάμου). Αναδεικνύοντας την σύνδεση της απόκτησης ενός παιδιου με τον θεσμό του γάμου και διερευνώντας την επίδραση της εξέλιξης της πρωτο-γαμηλιότητας των γυναικών στην συνολική γονιμότητα, συνδέοντας την αύξηση της τελικής αγαμίας με τα ολοένα αυξανόμενα ποσοστά τελικής ατεκνίας μέσα στις γενεές.

Η μαζική εισροή αλλοδαπών ιδιαίτερα κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 και μετέπειτα δεν θα μπορούσε παρά να γεννήσει ερωτήματα για το ποία είναι η καθαρή τους επίδραση στους δείκτες της γονιμότητας. Αυτό διαπραγματεύεται το πέμπτο κεφάλαιο

οπου αναζητούμε απαντήσεις στο ερώτημα της συνεισφοράς των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας στην συγχρονική γονιμότητα της χώρας. Ειδικότερα εξετάζεται η καθαρή συμβολή των αλλοδαπών γυναικών στον ΣΔΓ και την μέση ηλικία στην τεκνογονία, σε όλες τις βιολογικές τάξεις γεννήσεις. Επιπλέον, χρησιμοποιώντας τα δεδομένα της Απογραφής του 2001, συγκρίνεται η διαγενεακή γονιμότητα των αλλοδαπων γυναικών που εισήλθαν στην χώρα κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 με την γονιμότητα των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας στις αντίστοιχες γενεές.

Στο έκτο κεφάλαιο έχει ως στόχο να αναδείξει τις χωρικές διαφοροποιήσεις του φαινομένου, που αποκρύπτουν οι εθνικοί μέσοι όροι. Η ανάλυση επικεντρώνεται στο πιο χαμηλό επίπεδο που μας επιτρέπουν τα διαθέσιμα δεδομένα, αυτό του νόμου (αντίστοιχο του Department στην Γαλλία). Στόχος είναι να απαντηθεί το ερώτημα για το αν υπάρχει σύγκλιση ή απόκλιση της συγχρονικής και διαγενεακής γονιμότητας ανάμεσα στις υπο εξέταση χωρικές ενότητες. Η συγχρονική ανάλυση καλυπτεί την χρονική περίοδο απο το 1980 μέχρι και το 2012, ενώ χρησιμοποιώντας τα δεδομένα της απογραφής του 2001 πραγματοποιούμε την διαγενεακή ανάλυση διερευνώντας το ερώτημα για το αν υπάρχει σύγκλιση σε επίπεδο νομού τόσο της τελικής γονιμότητας όσο και στο μέγεθος της οικογένειας. Επιπλέον εξετάζουμε το αν η ολοένα αυξανόμενη τελική ατεκνία αντικατροπτίζει τις δημογραφικές συμπεριφορές των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας στην πλειοψηφία των νομών της χώρας ή απλα αυτών που κατοικούν σε αυτούς που περιλαμβάνουν τα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας, την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη.

Στο 7^ο κεφάλαιο πραγματοποιείται συγκριτική ανάλυση της γονιμότητας (συνολικής και κατά βιολογικής τάξη έλευσης) τόσο σε συγχρονικό όσο και σε διαγενεακό επίπεδο ανάμεσα στην Ελλάδα και συγκεκριμένες χώρες της Νότιας Ευρώπης (Ισπανία, Ιταλία και Πορτογαλία). Εξετάζεται η πορεία των δεικτών για το αν υπάρχει σύγκλιση ή απόκλιση στην ένταση και το ημερολόγιο της γονιμότητας. Επιπλέον εξετάζεται το αν η περιγραφόμενη ως «Μεσογειακή δημογραφική ιδιαιτερότητα», κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, που είχε ως χαρακτηριστικά την χαμηλή εκτος γάμου γονιμότητα και την έντονη γαμηλιότητα, συνεχίζει να υφίσταται.

Το 8^ο κεφάλαιο έρχεται να καλύψει ίσως λίγο πρόωρα, το ερώτημα για το αν η πρόσφατη οικονομική κρίση έχει επηρεάσει την γονιμότητα της χώρας. Αντιπαραθέτουμε μια σειρά

δημογραφικών δεικτων με οικονομικούς (ΑΕΠ, ποσοστό ανεργίας) για να αναδείξουμε την έντονη συναρτησιακή τους σχέση, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι επιβεβαιώνει αιτιακή σχέση ανάμεσα στην εξέλιξη των δύο φαινομένων. Επιπλέον εξετάζουμε την εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης απο το 2009 και μετά με στόχο να απαντήσουμε αν η μείωση της συγχρονικής γονιμότητας την τριετία (2010-2012) είναι καθολική ανεξαρτήτου ηλικίας και τάξη γέννησης.

Το κεφάλαιο 9 συγκεντρώνει τα γενικά συμπεράσματα της ανάλυσης μας και προτείνει προς εξέταση νέες υποθέσεις εργασίας, οι οποίες γεννήθηκαν στην διάρκεια εκπόνησης της παρούσας εργασίας.

Κεφάλαιο 1: Πηγές, Διαθέσιμα Δεδομένα και Μεθοδολογία της έρευνας.

Εισαγωγή

Στην Ελλάδα δεν διεξάγονται μεγάλες κοινωνικές και δημογραφικές έρευνες πεδίου με ερωτηματολόγια όπως σε μια σειρά άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Οι μόνες διαθέσιμες πηγές δεδομένων για την ανάλυση των δημογραφικών συμπεριφορών αποτελούν τα δεδομένα των ανά δεκαετία απογραφών, τα δεδομένα της φυσικής κίνησης και οι ενδο-απογραφικές εκτιμήσεις του πληθυσμού στην αρχή και στη μέση του έτους, που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ. Η τελευταία φορά που η Ελλάδα συμμετείχε σε μια διεθνή έρευνα σχετική με την γονιμότητα και την οικογένεια ήταν στα μέσα της δεκαετίας του 1990 και συγκεκριμένα στην FFS (Fertility and Family Surveys) των Ηνωμένων Εθνών τα αποτελέσματα της οποίας εκδόθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Τέλος δεν συμμετέχει στην πρόσφατη προσπάθεια δημιουργίας μιας υποδομής συγκρίσιμων κοινωνικών και δημογραφικών δεδομένων, το Generations and Gender Programme (GGP) για μια σειρά Ευρωπαϊκές και μη χώρες¹⁴.

Απογραφές

Κατά την μεταπολεμική περίοδο¹⁵ οι απογραφές πληθυσμού με σημείο έναρξης το 1951, πραγματοποιούνται ανά 10 έτη. Για την συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιείτε το δελτίο απογραφής κατοικίας/νοικοκυριού, με το οποίο συλλέγονται μια σειρά πληροφορίες τόσο για την κατοικία (Είδος, Αριθμός δωματίων, ανέσεις κλπ), όσο και για τα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των μελών του νοικοκυριού. Για την έκδοση των τελικών αποτελεσμάτων των απογραφών του 1951,1961,2001 και 2011, πραγματοποιήθηκε η επεξεργασία του συνόλου των ερωτηματολογίων. Αντίθετα τα αποτελέσματα της απογραφής του 1971 δημοσιεύθηκαν σε δυο διαφορετικές χρονικές στιγμές: την πρώτη απο την επεξεργασία του 5% των ερωτηματολογίων προέκυψαν τα βασικά μεγέθη του πληθυσμού, ενώ σε δεύτερο χρόνο πραγματοποιήθηκε η επεξεργασία του 25% των

¹⁴ <http://www.ggp-i.org/about/about-ggp.html>

¹⁵ Η πρώτη καταμέτρηση του πληθυσμού στο νεοσύστατο τότε Ελληνικό κράτος πραγματοποιήθηκε το 1828 καταγράφοντας τους κατοίκους της χώρας με βάση το θρήσκευμα τους.

ερωτηματολογίων για τις υπόλοιπες μεταβλητές. Για τα αποτελέσματα της απογραφής του 1981¹⁶ η ελληνική στατιστική αρχή με την μέθοδο της δειγματοληψίας, επέλεξε το 25% των ερωτηματολογίων, δειγμα από το οποίο προέκυψαν τα αποτελέσματα για τα χαμηλότερα χωρικά-διοικητικά επίπεδα αυτά του Νομού και ΟΤΑ.

Η ΕΛΣΤΑΤ δημοσιεύει το σύνολο του πληθυσμού ανά φύλλο και ηλικία για όλες τις διοικητικές διαιρέσεις της χώρας με 3 διαφορετικούς ορισμούς, τον νόμιμο, τον πραγματικό και τον μόνιμο πληθυσμό. Ο νόμιμος πληθυσμός περιλαμβάνει όλα τα εγγεγραμμένα άτομα στα κατά τόπους δημοτολόγια¹⁷ είτε είναι παρόντα είτε προσωρινά απόντα (ναυτικοί, ψαράδες, σε ταξίδι) από την χώρα την ημέρα της απογραφής. Ο εν λόγω πληθυσμός αποτελεί την βάση για τον υπολογισμό και την γεωγραφική κατανομή των βουλευτικών εδρών του Ελληνικού Κοινοβουλίου.

Ο πραγματικός πληθυσμός είναι ο πληθυσμός που είναι παρόν στην εκάστοτε διοικητική ενότητα την ημέρα της απογραφής ανεξάρτητα του τόπου μόνιμης κατοικίας του και του λόγου για τον οποίο βρίσκετε εκεί. Ο πληθυσμός αυτός αποτελεί την βάση με την οποία η κεντρική κυβέρνηση κάνει την κατανομή των οικονομικών πόρων στους ΟΤΑ. Τέλος ο μόνιμος πληθυσμός περιλαμβάνει όλα τα άτομα που είναι παρόντα την ημέρα της απογραφής στην χώρα κατανεμημένα με βάση την μόνιμη κατοικία τους ανεξάρτητα το μέρος στο οποίο απογράφηκαν.

Γεωγραφική κάλυψη

Τα αποτελέσματα των απογραφών είναι διαθέσιμα για το σύνολο της χώρας (NUTS 0), σε επίπεδο περιφέρειας (NUTS2), νομού¹⁸ (NUTS3), επαρχίας, δήμου (ΟΤΑ) και οικισμού **(Παράρτημα, Κεφ1)**. Το διοικητικό επίπεδο του νομού είναι αντίστοιχο με το Departement

¹⁶ Η κατανομή κατά φύλο και ηλικία στην απογραφή του 1981 έχει γίνει χωρίς να συμπεριληφθούν τα συλλογικά νοικοκυριά.

¹⁷ Η ενημέρωση των δημοτολογίων γίνεται με ευθύνη του πολίτη/ατόμου, ο οποίος κάθε φορά που αλλάζει τόπο κατοικίας πρέπει να ενημερώνει τις κατά τόπους δημοτικές αρχές. Γεγονός το οποίο στην πραγματικότητα δεν συμβαίνει και έχει ως αποτέλεσμα ένα μέρος του πληθυσμού να κατοικεί σε άλλο Δήμο από αυτόν που είναι εγγεγραμμένος.

¹⁸ Κατά τις απογραφές του 1951 και 1961 οι νομοί της χώρας ήταν 51. Μετά τον διαχωρισμό του νομού Κοζάνης, σε Νομό Κοζάνης και Νομό Γρεβενών ο συνολικός τους αριθμός από την απογραφή του 1971 και μετά έφτασε τους 52. Η συγκρισιμότητα των δεδομένων σε επίπεδο νομού είναι εγγυημένη από το 1951 έως και σήμερα καθώς ακόμη και ο διαχωριστής νομός Κοζάνης ήταν ήδη διαιρεμένος σε δυο υπό-νομούς οι οποίοι μετά των διαχωρισμό αποτέλεσαν τους δύο δημιουργηθέντες νομούς χωρίς καμία άλλη αλλαγή.

στη Γαλλία.

Η διαχρονική συγκρισιμότητα των δεδομένων δεν εξασφαλίζεται για τα επίπεδα χαμηλότερα του νομού καθώς τα διοικητικά όρια γνώρισαν σημαντικές αλλαγές. Συγκεκριμένα το 1997 υπήρξε διοικητική αναδιοργάνωση των δήμων (Σχέδιο Καποδιστριας), για να προκύψουν 1034 ΟΤΑ, ενώ στα μέσα του 2000 υπήρξε νέο σχέδιο συνένωσης τους (Σχέδιο Καλλικράτης) με αποτέλεσμα να προκύψουν 364. Η ομαδοποίηση δεν προέκυψε από την απλή συνένωση των ήδη υπάρχοντων ορίων των δήμων. Το γεγονός αυτό κάνει εξαιρετικά δύσκολη την διαχρονική σύγκριση των δημογραφικών δεδομένων ανάμεσα στις απογραφές σε επίπεδο χαμηλότερο της επαρχίας.

Επιπλέον το εγχείρημα γίνεται δυσκολότερο, καθώς η ΕΛΣΤΑΤ ανάμεσα στις απογραφές χρησιμοποιεί διαφορετικούς κωδικούς, ακόμη και για ενότητες που δεν άλλαξαν τα διοικητικά τους όρια (**Παράρτημα, Κεφ1**), χωρίς να δίνει τις απαραίτητες συνδέσεις/ "γέφυρες" για την διευκόλυνση της έρευνας. Στο χαμηλότερο γεωγραφικό επίπεδο του οικισμού (localité) η μόνη πληροφορία που μας δίνουν οι απογραφές είναι ο αριθμός των απογραφόμενων ατόμων ανα φύλο.

Οι διαθέσιμες μεταβλητές στις απογραφές

Οι μεταβλητές που προκύπτουν από τις απογραφές και έχουν δημογραφικό ενδιαφέρον είναι ο συνολικός πληθυσμός κατανεμημένος κατά φύλο, ηλικία, υπηκοότητα και οικογενειακή κατάσταση. Επιπλέον στο σύνολο των μεταπολεμικών απογραφών υπάρχουν ερωτήματα που βοηθούν στην ανάλυση της κινητικότητας στο χώρο (τόπος γέννησης, τόπος κατοικίας 1 έτος και 5 έτη πριν την απογραφή). Από το 1991 έχει συμπεριληφθεί ερώτημα για τον αριθμό των ζώντων τεκνών που έχουν φέρει στο κόσμο οι γυναίκες που είναι άνω των 10 ετών κατά την ημέρα της απογραφής.

Η ερώτηση για την υπηκοότητα υπάρχει στα ερωτηματολόγια όλων των μεταπολεμικών απογραφών. Αλλά μόλις μετά από την απογραφή του 2001 μας δίνετε η δυνατότητα της διασταύρωσης της εθνικότητας και με τα υπόλοιπα συλλεχθέντα δημογραφικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού κατά την μέρα της απογραφής (όπως αριθμός γεννηθέντων τέκνων κλπ).

Για το 1981 η ΕΛΣΤΑΤ δημοσίευσε μόνο τον αριθμό των ατόμων με βάση την υπηκοότητα

και το φύλο τους. Ενώ το 1991 προσέθεσε την ηλικιακή τους κατανομή. Τέλος η απογραφή του 1951 είναι η μονή και τελευταία μεταπολεμική πηγή από την οποία διαθέτουμε δεδομένα για την κατανομή του πληθυσμού με βάση το θρήσκευμα ή την μητρική του γλώσσα.

Ενδοαπογραφικές εκτιμήσεις του πληθυσμού.

Καθώς στην Ελλάδα δε υπάρχουν μητρώα πληθυσμού, η ΕΛΣΤΑΤ δημοσιεύει ανά έτος την εκτίμηση του πληθυσμού κατά φύλο και ηλικία, σε 5ετες ηλικιακές ομάδες, για την αρχή (1η Ιανουαρίου) και στη μέση (30 Ιουνίου) του έτους. Οι εκτιμήσεις αυτές είναι διαθέσιμες για το σύνολο της χώρας από το 1952 και μετά. Μέχρι το 1997/98 η εκτιμήσεις αναφέρονται στον πραγματικό πληθυσμό ενώ από το 1991 έως και σήμερα είναι διαθέσιμες για τον μόνιμο. **(Παράρτημα, Κεφ1)**

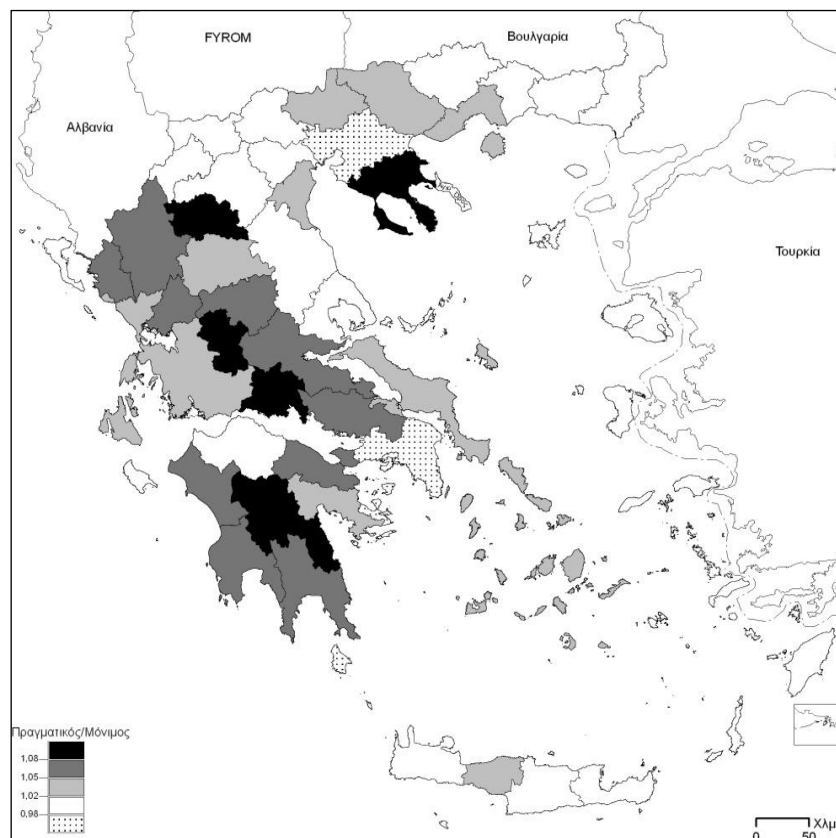
Η διαθέσιμη χρονοσειρά σε χαμηλότερο διοικητικό επίπεδο (Περιφέρεια/Νομός) είναι μικρότερη καθώς ξεκινάει από το 1981 και μετά. Μέχρι το 1997/98 πραγματοποιούνταν με βάση τον πραγματικό πληθυσμό και από το 1991 έως σήμερα είναι διαθέσιμες με βάση τον μόνιμο πληθυσμό. Δεν υπάρχει καμιά εκτίμηση του πληθυσμού ανάμεσα στις απογραφές για τα χαμηλότερα διοικητικά/γεωγραφικά επίπεδα και παρόλο που τα δεδομένα της φυσικής κίνησης είναι διαθέσιμα για τα επίπεδα αυτά, η έλλειψη παρονομαστών δεν μας δίνει την δυνατότητα υπολογισμού των αντίστοιχων δημογραφικών δεικτών.

Ένα πρόβλημα που προκύπτει στην ανάλυση των δημογραφικών συμπεριφορών στο χαμηλότερο επίπεδο για το οποίο διαθέτουμε ενδοαπογραφικές εκτιμήσεις του πληθυσμού (Νομός) είναι ότι από το 1981 μέχρι και το 1991, οι μόνες ενδο-απογραφικές εκτιμήσεις του πληθυσμού που διαθέτουμε, έχουν πραγματοποιηθεί για τον πραγματικό πληθυσμό.

Ο πληθυσμός αυτός παρουσιάζει σημαντικές διαφορές σε σχέση με τον μόνιμο από των οποίο προκύπτουν τα δημογραφικά γεγονότα του χωρικού επιπέδου. Ο λόγος της απόκλισης ανάμεσα στους δύο πληθυσμούς έχει να κάνει με μια ελληνική πολιτισμική ιδιαιτερότητα καθώς την ημέρα της απογραφής ένα σημαντικό ποσοστό των πολιτών μετακινείται κατά κύριο λόγο από τα μεγάλα αστικά κέντρα προς τους τόπους καταγωγής του, συνήθως ορεινές και αγροτικές περιοχές της χώρας, με πρόθεση την πληθυσμιακή μεγέθυνση του οικισμού καταγωγής τους ώστε να ωφεληθεί από την μετέπειτα κατανομή των κρατικών πόρων η οποία γίνεται με βάση τον πραγματικό πληθυσμό κάθε περιοχής.

Το φαινόμενο αυτό δημιουργεί μια πλασματική εικόνα του πραγματικού πληθυσμού της χώρας την ημέρα της απογραφής. Ο λόγος πραγματικού/μόνιμου πληθυσμού για το 2001 σε επίπεδο νομού ήταν γύρω από την μονάδα για 21 από τους 52 νομούς. Ενώ η διακύμανση του ήταν από το 0,96 για την Αττική έως το 1,64 για την Ευρυτανία, έναν νομό 100% ορεινό. **(Χάρτης 1)**. Σε κάποιον που δεν γνωρίζει το γεγονός και προχωρούσε στη χρήση του πραγματικού πληθυσμού για την εκτίμηση της πληθυσμιακής δυναμικής μιας ορεινής χωρικής ενότητας ανάμεσα στις απογραφές του 1991 με το 2001 θα οδηγούταν στο συμπέρασμα της πληθυσμιακής αναζωογόνησης της υπαίθρου μέσω την αύξηση του πληθυσμού της ενώ στην πραγματικότητα συνέβαινε το αντίθετο¹⁹.(Κοτζαμάνης 2010)

Χάρτης 1: Ελλάδα, Νομοί, Αναλογία πραγματικού πληθυσμού/μόνιμο πληθυσμό κατά την απογραφή του 2001.

πηγή: Kotzamanis, 2010a.

Το ίδιο πρόβλημα προκύπτει και κατά την παραγωγή των ανάλογων δημογραφικών δεικτών. Ενα ακραίο παράδειγμα είναι ο υπολογισμός του Συνθετικού Δείκτη Γονιμότητας για το νομό Ευρυτανίας το 2001. Όπως παρουσιάζεται στον **πίνακα 1** ο ΣΔΓ χρησιμοποιώντας ως παρανομαστή τον πραγματικό πληθυσμό είναι ο μισός σε σχέση με το

¹⁹ Παράδειγμα ο ορεινός οικισμός των Αγράφων, ο υπολογισμός της μέσης ηλικίας του πληθυσμού με βάση το πραγματικό θα αποκρύψει το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης του τόπου καθώς για το 2001 είναι τα 38,5, ενώ ο ίδιος υπολογισμός με βάση τον μόνιμο θα μας δώσει τα 45,6 έτη. (Κοτζαμάνης 2010, 2014)

ίδιο δείκτη υπολογιζόμενο βάση τον μόνιμο πληθυσμό. Αντίθετα δεν προκύπτει μεγάλη διαφορά για την μέση ηλικία στην τεκνογονία. Τέλος στα παραγόμενα γραφήματα σε ορισμένους νομούς με μικρό αριθμό απόλυτων γεννήσεων είναι φανερή η μετάβαση στην ανάλυση, από τη χρήση του πραγματικού στον μόνιμο καθώς δημιουργεί ασυνέχεια των έως τότε τάσεων. (Κοτζαμάνης 2010).

Πίνακας 1: Νομός Ευρυτανίας, Πίνακας γονιμότητας υπολογισμένος με τον πραγματικό και τον μόνιμο πληθυσμό κατά την απογραφή του 2001.

Ηλικία	Γεννήσεις	Πραγματικός Πληθυσμός		Μόνιμος Πληθυσμός	
		Γυναίκες	Ποσοστά γονιμότητας (%)	Γυναίκες	Ποσοστά Γονιμότητας(%)
15-19	2	969	2,06	586	3,41
20-24	18	985	18,27	528	34,09
25-29	37	1015	36,45	538	68,77
30-34	25	975	25,64	528	47,34
35-39	15	1075	13,95	562	26,69
40-44	2	998	2,00	529	3,78
45-49	0	893	0	453	0
ΣΔΓ			0,49		0,92

Πηγή: Β. Kotzamanis (2010α)

Σε εθνικό επίπεδο η διαφορά του πραγματικού με του μόνιμου πληθυσμού δεν δημιουργεί πρόβλημα στις δημογραφικές αναλύσεις καθώς πχ για το 2001 ήταν 32.000 άτομα, μόλις το 0,3% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Οπότε η χρήση του ενός ή του άλλου στους υπολογιζόμενους δείκτες δεν δημιουργεί σημαντική διαφοροποίηση στο αποτέλεσμα.

Τέλος η εκτίμηση του πληθυσμού ανά υπηκοότητα είναι διαθέσιμη μόλις από το 2009, με αποτέλεσμα να διαθέτουμε μια μικρή χρονοσειρά (2009-2012)²⁰, με την κατανομή του πληθυσμού σε εθνικό επίπεδο διαχωρισμένο σε έλληνες και αλλοδαπούς, ανά φύλο και μονοετείς ηλικιακές ομάδες. Δεν υπάρχουν ενδοαπογραφικές εκτιμήσεις πληθυσμού με βάση άλλες παραμέτρους όπως η οικογενειακή κατάσταση, το εκπαιδευτικό επίπεδο ή οι γυναίκες ανάλογα των αριθμών των παιδιών που έχουν αποκτήσει.

²⁰ Eurostat, 2014

Δεδομένα Φυσικής κίνησης πληθυσμού

Τα πρώτα δεδομένα φυσικής κίνησης²¹ (γεννήσεις, θάνατοι, γάμοι) για την Ελλάδα κατά την μεταπολεμική περίοδο, εκδόθηκαν το 1956²². Από αυτό το χρονικό σημείο και μετά η ΕΛΣΤΑΤ εκδίδει ανά έτος την Φυσική Κίνηση της Ελλάδας. Τα δεδομένα της έκδοσης αφορούν το σύνολο της χώρας, ενώ από το 1991 και μετά, η υπηρεσία διαθέτει κατόπιν σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου τα αντίστοιχα δεδομένα και σε χαμηλότερο γεωγραφικό επίπεδο όπως αυτό του Νομού.

Τα δεδομένα της φυσικής κίνησης που συλλέγονται ταξινομούνται τόσο με βάση την μόνιμη κατοικία²³, αλλά επίσης με την τοποθεσία που έλαβε χώρα το γεγονός. Ενώ τα δεδομένα της φυσικής κίνησης που δημοσιεύονται στην ετήσια έκδοση της ΕΛΣΤΑΤ αφορούν την κατανομή τους με βάση την μόνιμη κατοικία των ατόμων, διαχωριζόμενα σε αυτά που συνέβησαν εντός (Περιφέρεια, Νομός) και εκτός της χώρας (στο εξωτερικό) **(Παράρτημα, Κεφ1)**.

Σε Εθνικό επίπεδο τα γεγονότα (γεννήσεις, Θάνατοι, Γάμοι πρώτοι-σύνολο) είναι δημοσιευμένα από το 1956 μέχρι και το 1980 κατά φύλο και ηλικία σε 5ετες ηλικιακές ομάδες, ενώ από το 1981 και μετά σε μονοετείς. Σε επίπεδο νομού τα δεδομένα για τις γεννήσεις, θανάτους και γάμους είναι διαθέσιμα από το 1981 και μετά για το σύνολο του πληθυσμού κατά φύλο και ηλικία σε πενταετείς ηλικιακές ομάδες.

Σε επίπεδο ΟΤΑ (καποδιστριακούς μετά το 1996) τα αντίστοιχα γεγονότα φυσικής κίνησης είναι διαθέσιμα από το 1999 και μετά ανά φύλο και ηλικία σε 5ετες ηλικιακές ομάδες. Σε χαμηλότερο επίπεδο τα δεδομένα της φυσικής κίνησης είναι διαθέσιμα μόνο ως προ το συνολικό τους αριθμό ανά φύλο.

Τέλος τα δεδομένα φυσικής κίνησης ανά υπηκοότητα, φύλο και ηλικία είναι διαθέσιμα μόλις από το 2004 και μετά.

²¹ Τα κατά τόπους ληξιαρχεία (bureaux d etat civil) αποτελούν την μοναδική πηγή πληροφοριών για τα δεδομένα της φυσικής κίνησης της χώρας. Κάθε πράξη (γέννηση, γάμος, θάνατος) καταγράφεται σε ένα ατομικό δελτίο στο αρμόδιο κατά τόπους ληξιαρχείο που έλαβε χώρα το γεγονός. Τα ατομικά δελτία συγκεντρώνονται κάθε μήνα και αποστέλλονται στα ανά νομούς γραφεία της ΕΛΣΤΑΤ. Η οποία με την σειρά της τα συγκεντρώνει και τα επεξεργάζεται για να εκδοσει την ετήσια φυσική κίνηση του πληθυσμού.

²² Ο Β Παγκόσμιος πόλεμος και ο μετέπειτα εμφύλιος (1946-1949) οδήγησαν στην πλήρη αποδιοργάνωση των υπηρεσιών καταγραφής της φυσικής κίνησης της χώρας για τουλάχιστον μια δεκαπενταετία.

²³ Του ζευγαριού για τους γάμους, της μητέρας για τις γεννήσεις και του θανόντος για τους θανάτους.

Οι χρησιμοποιούμενες βάσεις δεδομένων και μεθοδολογικές παρατηρήσεις

Για την πραγματοποίηση της παρούσας διδακτορικής διατριβής χρησιμοποιήθηκαν η βάση δεδομένων του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Δημογραφίας (Observatoire Démographique Européen ,INED) και η βάση δεδομένων του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων, του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. (ΕΔΚΑ).

Για την επεξεργασία των δεδομένων, την συγχρονική και διαγενεακή ανάλυση, σε εθνικό επίπεδο χρησιμοποιήθηκαν, τα εξειδικευμένα λογισμικά και η μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου Δημογραφίας που αναπτύχθηκαν από τον δημογράφο G.Calot.²⁴ Ενώ για τις αντίστοιχες εργασίες σε επίπεδο νομού χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό DIMOGRAF, που έχει αναπτυχθεί σε συνεργασία του Καθηγητή Δημογραφίας Β.Κοτζαμάνη και τον προγραμματιστή κ. Γ.Κουκλάκη.

Μια σειρά από υπολογισμούς και αναλύσεις που δεν κάλυπταν τα παραπάνω λογισμικά καθώς και τα γραφήματα όλων των κεφαλαίων πραγματοποιήθηκαν στο Microsoft Excel. Τέλος για την παραγωγή των χαρτών χρησιμοποιήθηκε το ελεύθερο λογισμικό QGIS²⁵.

Η βάση του ODE αποτελεί ένα εγχείρημα που ξεκίνησε ο Gerard Calot και συνέχισε μετά το θάνατο του ο στενός του συνεργάτης Jean-Paul Sardon, με σκοπό να συγκεντρώσει απευθείας από τις στατιστικές υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών χωρών (κυρίως από συναδέλφους και φίλους) των δημογραφικών γεγονότων και των απαραίτητων πληθυσμών σε όσο αναλυτικότερη μορφή υπήρχαν.

Τα δεδομένα της βάσης αυτής, χρησιμοποιήθηκαν για την ανάλυση της συνολικής γονιμότητας (ΚΕΦ2), της γονιμότητας ανά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου (ΚΕΦ3) και της πρώτο-γαμηλιότητας γυναικών (ΚΕΦ5) σε εθνικό επίπεδο. Το πλεονέκτημα της συγκεκριμένης βάσης είναι ότι διαθέτει τις εκτιμήσεις τόσο για τον πληθυσμό όσο και για τα γεγονότα, ανά μονοετή ηλικιακή ομάδα από το 1960 και μετέπειτα, γεγονός που μας

²⁴ Αναλυτικά η μεθοδολογία με την οποία υπολογίζονται οι δείκτες καθώς επίσης και μια σειρά άλλων θεμάτων έχει αναπτυχθεί στο G. Calot, J.-P. Sardon (2003) *Méthodologie relative au calcul des indicateurs démographiques d'Eurostat*, Rapport détaillé de l' Observatoire Démographique Européen (ODE), Population et conditions sociales 3/2003/E/no 26, Commission européenne. <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5890217/KS-CC-04-004-FR.PDF/4f0bee76-3cb2-4777-845d-6d75c6044424?version=1.0>

²⁵ Το λογισμικό είναι διαθέσιμο χωρίς κόστος στην παρακάτω διεύθυνση <http://www2.qgis.org/fr/site/>

επιτρέπει να εκτιμήσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια την γονιμότητα μέσα στις γενεές, σε σχέση με τα αντίστοιχα δημοσιευμένα δεδομένα της ΕΛΣΤΑΤ που μέχρι το 1980 είναι σε πενταετείς ηλικιακές ομάδες.

Για την ανάλυση της συνολικής γονιμότητας (ΚΕΦ2) υπολογίστηκαν ο ΣΔΓ, η μέση ηλικία στην τεκνογονία καθώς επίσης και ειδικοί κατά ηλικία συντελεστές γονιμότητας (λ_x), οι αντίστοιχοι δείκτες παράχθηκαν και για την διαγενεακή γονιμότητα. Η διαγενεακή ανάλυση προκύπτει από τα δεδομένα φυσικής κίνησης της περιόδου 1960-2012. Η εκτίμηση της γονιμότητας για τις γενεές που δε είχαν συμπληρώσει το 49 έτος της ηλικίας τους έγινε με το λεγόμενο "πάγωμα" των ειδικών συντελεστών γονιμότητας, χωρίς όμως να παρουσιάζονται στους πίνακες και στα γραφήματα γενεές που το εκτιμώμενο ποσοστό της τελικής γονιμότητας τους ξεπερνάει το 10%.

Σε ότι αφορά την ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου (ΚΕΦ3) και της αντίστοιχης ανά νομική κατάσταση (εντός/εκτός γάμου) (ΚΕΦ4), διαθέτουμε πλήρη χρονοσειρά των γεγονότων από το 1960-2012. Η μη υπαρκτή εκτιμήσεων του πληθυσμού των γυναικών ανά ηλικία και αριθμό τέκνων ή ανά ηλικία και οικογενειακή κατάσταση μας οδήγησε στην χρήση των δεικτών 2^{ης} κατηγορίας, δηλαδή τα γεγονότα (οι γεννήσεις ανά τάξη έλευσης, γεννήσεις εντός ή εκτός γάμου) διαιρέθηκαν με τον αντίστοιχο συνολικό πληθυσμό γυναικών της ηλικίας αυτής με σκοπό τον υπολογισμό των κατά ηλικία ποσοστών γονιμότητας. Υπολογίστηκαν τόσο οι συγχρονικοί όσο και οι διαγενεακοί δείκτες ανά τάξη, η τελική ατεκνία²⁶ και οι πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας²⁷ μέσα στις γενεές.

Η ΕΛΣΤΑΤ τον Σεπτέμβριο του 2014 προχώρησε στην επανεκτίμηση του πληθυσμού της χώρας κατά φύλο και ηλικία για την περίοδο 2001-2011. Η συγγραφή και ο υπολογισμός των αντίστοιχων δεικτών για τα κεφάλαια 2 και 3 έγιναν σε προγενέστερο χρόνο από την έκδοση της ΕΛΣΤΑΤ²⁸, με αποτέλεσμα οι υπολογιζόμενοι δείκτες των συγκεκριμένων κεφαλαίων να

²⁶ Το ποσοστό των γυναικών μέσα σε μια γενεά που δεν θα αποκτήσει κανένα παιδί κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού της βίου.

²⁷ Η πιθανότητα μια γυναίκα με x παιδιά να αποκτήσει ένα επιπλέον παιδί ($x+1$). Παράδειγμα η πιθανότητα που έχει μια γυναίκα με 1 παιδί να αποκτήσει ένα δεύτερο κοκ.

²⁸ Εκτός του ότι δεν υπήρχαν, στα πλαίσια της παρούσας διδακτορικής διατριβής, τα χρονικά περιθώρια επανυπολογισμού των δεικτών με τους αναθεωρημένους από την ΕΛΣΤΑΤ πληθυσμούς, επιπλέον προβληματισμό δημιουργεί το γεγονός ότι δεν είναι γνωστή η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε (καθώς η ΕΛΣΤΑΤ δεν δημοσίευσε κάτι σχετικό)

έχουν πραγματοποιηθεί με τους εκτιμώμενους πληθυσμού πριν την αναθεώρηση. Το γεγονός αυτό δεν διαφοροποιεί τις τάσεις, οι οποίες παραμένουν ταυτόσημες κατά την περίοδο αυτή αλλά υπέρ-εκτιμάει την ένταση της συγχρονικής γονιμότητας κατά 1-4% κυρίως για την περίοδο 2005-2011 (**Πίνακας 2**). Ενώ σε ότι αφορά τα κατά ηλικία ποσοστά γονιμότητας (**Γράφημα 1**), υπάρχει μικρή μείωση για τις ηλικίες κάτω των 30 ετών, για τα έτη που είναι πιο κοντά στο 2011, ενώ για τις μεγαλύτερες ηλικίες (μετά τα 30) οι συντελεστές ταυτίζονται, γεγονός που δεν επηρεάζει την διαγενεακή μας ανάλυση. Τέλος η μέση ηλικία στην τεκνογονία με τις παλαιότερες εκτιμήσεις να είναι υποεκτιμημένη κατά 0,1% (**Πίνακας 3**).

Πίνακας 2:Ελλάδα, 2001-2011, ΣΔΓ(μετά την επανεκτίμηση του πληθυσμού), ΣΔΓ (δεδομένα ΟΔΕ)

	ΣΔΓ (μετά την επανεκτίμηση)	ΣΔΓ (ΟΔΕ)	Δ (απ.)	Δ (%)
2001	1,25	1,25	0,003	0,2%
2002	1,26	1,27	0,007	0,5%
2003	1,27	1,28	0,012	0,9%
2004	1,28	1,30	0,019	1,5%
2005	1,31	1,33	0,027	2,0%
2006	1,37	1,40	0,036	2,6%
2007	1,37	1,41	0,045	3,2%
2008	1,45	1,51	0,055	3,6%
2009	1,46	1,52	0,059	3,9%
2010	1,45	1,51	0,061	4,1%
2011	1,37	1,42	0,051	3,6%

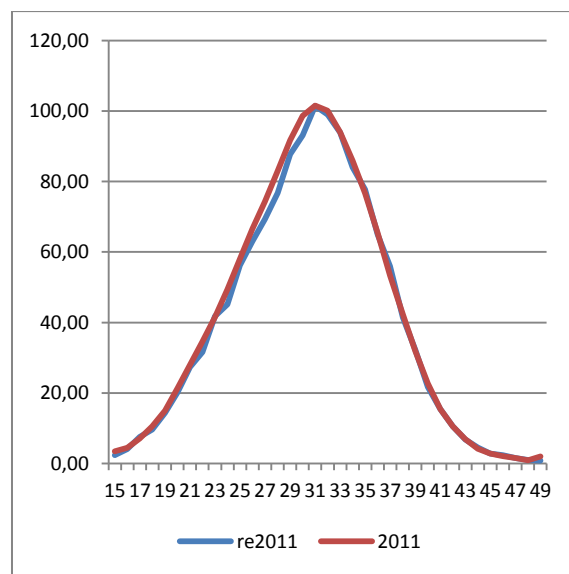
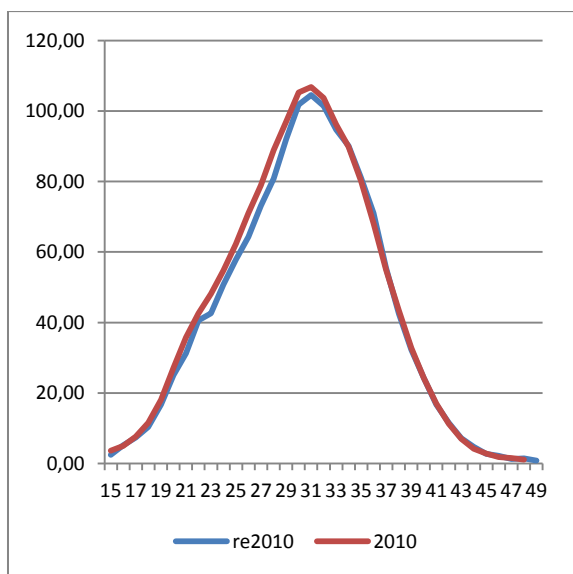
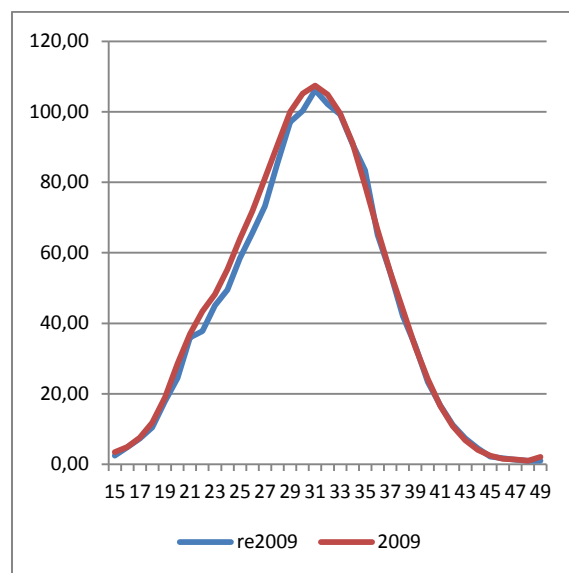
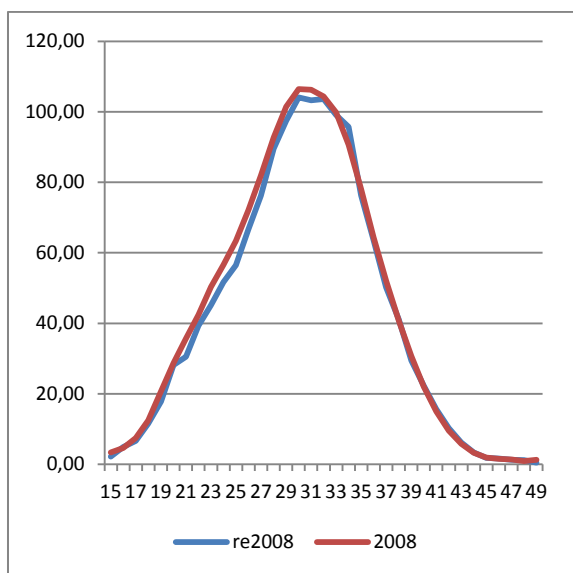
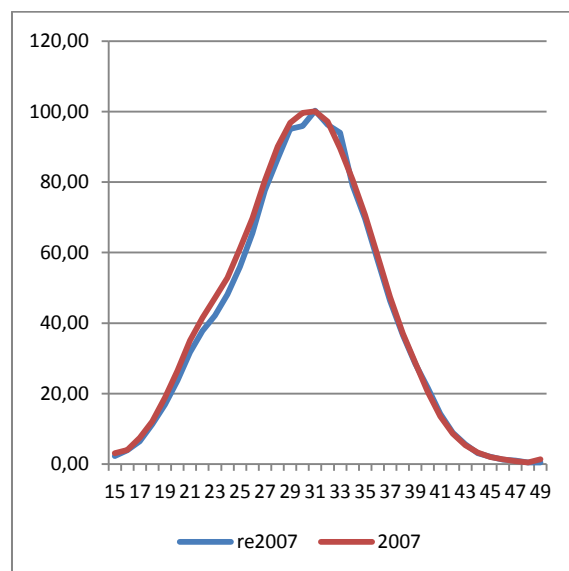
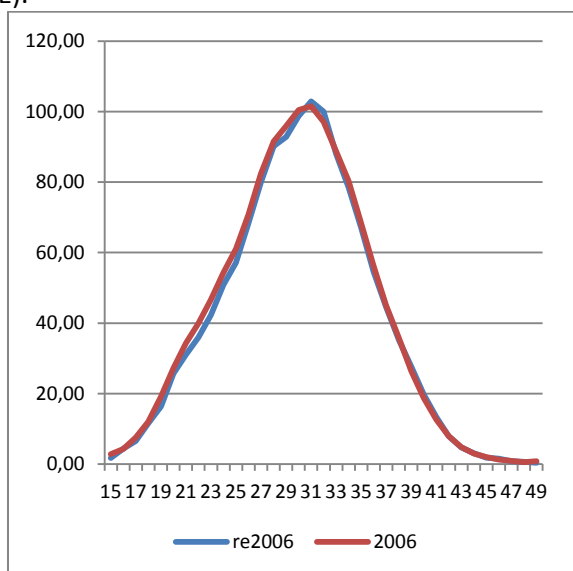
Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ,ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3: Ελλάδα, 2001-2011, Μέση Ηλικία στην τεκνογονία

	ΜΗ (μετά την επανεκτίμηση)	ΜΗ (δεδομένα ΟΔΕ)	Δ	Δ(%)
2001	29,24	29,24	-0,007	0,0%
2002	29,41	29,36	-0,054	-0,2%
2003	29,56	29,47	-0,084	-0,3%
2004	29,77	29,67	-0,105	-0,4%
2005	30,01	29,88	-0,131	-0,4%
2006	30,02	29,85	-0,166	-0,6%
2007	30,14	29,96	-0,183	-0,6%
2008	30,26	30,06	-0,197	-0,7%
2009	30,40	30,20	-0,195	-0,6%
2010	30,47	30,27	-0,198	-0,6%
2011	30,59	30,48	-0,113	-0,4%

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ,ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 1: Ελλάδα, Κατα ηλικία ποσοστά γονιμότητας (μετα την επανεκτίμηση του πληθυσμού και με τα δεδομένα του ODE).

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, ODE, ίδια επεξεργασία

Σε ότι αφορά την ανάλυση της επίδρασης της γονιμότητας των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας στην συνολική της χώρας (ΚΕΦ5) χρησιμοποιήθηκαν οι διαθέσιμες γεννήσεις ανα υπηκοότητα απο το 2004 εως το 2012. Υπολογίστηκαν οι δείκτες συγχρονικής γονιμότητας (συνολικής και ανα τάξη) για το μικρο διάστημα (2009-2012) οπου είναι διαθέσιμες οι εκτιμήσεις πληθυσμού ανα φύλο, ηλικία και υπηκοότητα²⁹. Τέλος μεσα απο τα δεδομένα της απογραφής του 2001 πραγματοποιηθηκε η ανάλυση της διαγενεακής γονιμότητας των αλλοδαπών γυναικών που έφτασαν στην χώρα κατα την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 και αντιπαρατέθηκε με την αντίστοιχη των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας.

Για την ανάλυση των χωρικών διαφοροποιήσεων της γονιμότητας (ΚΕΦ 6) χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα της βάσης δεδομένων του ΕΔΚΑ (1981-2012) και στους υπολογιζόμενους δείκτες έχει ληφθεί υπόψη η επανεκτίμηση του πληθυσμού απο την ΕΛΣΤΑΤ για την περίοδο 2001-2011. Τα δεδομένα της βάσης του ΕΔΚΑ για το επίπεδο του νομού από το 1981 μέχρι και το 2012 είναι σε πενταετείς ηλικιακές ομάδες τόσο για τους πληθυσμούς όσο και για τις γεννήσεις. Ένα μικρό πρόβλημα που προκύπτει είναι η μετάβαση από την χρήση των εκτιμήσεων με βάση τον πραγματικό πληθυσμό στους παρανομαστές των δεικτών μέχρι και το 1990 στο μόνιμο από το 1991 και μετά. Υπολογίστηκαν η διαχρονική ένταση και το ημερολόγιο της συνολικής και 1^{ης} τάξης συγχρονικής γονιμότητας για το σύνολο των νομών. Η μή ύπαρξη εκτιμήσεων του πληθυσμού αλλοδαπών σε επίπεδο νομού, περιόρισε την ανάλυση μας στο να υπολογίσουμε το ειδικό βάρος των γεννήσεων από μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας επί των συνολικών γεννήσεων ανά νομό, συγκρίνοντας τις διαφοροποιήσεις που υπήρξαν με πέρασμα του χρόνου.

Η μικρή διαθέσιμη χρονοσειρά για το χωρικό επίπεδο του νομού 1981-2012 (31 έτη) καθώς και το γεγονός ότι είναι σε πενταετείς ηλικιακές ομάδες, δεν μας επιτρέπει την ανάλυση της γονιμότητας σε διαγενεακό επίπεδο. Για να αντιπαρέλθουμε το πρόβλημα αυτό, χρησιμοποιήσαμε τα δεδομένα της απογραφής του 2001, που μας επιτρέπουν να υπολογίσουμε την τελική γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν από το 1920 μέχρι και το 1954 και την συμπληρωμένη γονιμότητα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1955 μέχρι και το 1964 οι οποίες κατά το έτος της απογραφής είχαν ηλικία άνω των 37 ετών.

²⁹ Eurostat 2014.

Η ανάλυση των δεδομένων της απογραφής του 2001 έγινε από την απάντηση³⁰ που έδωσαν στην ερώτηση για την γονιμότητα μόνο οι γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα. Η τελευταία αυτή επιλογή έγινε για να εξαλείψουμε τον ζιζάνιο παράγοντα που εισαγάγει η μεταναστευτική εισροή από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 και μετέπειτα. Οι αλλοδαπές των υπό εξέταση γενεών, δεδομένου του νεανικού τους ημερολογίου, είχαν ήδη πραγματοποιήσει τις γεννήσεις που δήλωσαν (το 2001) στην χώρα τους και όχι στην Ελλάδα. Η διαγενεακή γονιμότητα που προκύπτει από τα αποτελέσματα της απογραφής είναι αντιπροσωπευτική υπό τις υποθέσεις εργασίας που διέπουν τα αποτελέσματα οποιασδήποτε αναδρομικής έρευνας.³¹

Η συγκριτική ανάλυση της γονιμότητας, ανάμεσα στις Χώρες της Νότιας Ευρώπης (Κεφάλαιο 7) πραγματοποιήθηκε με τα δεδομένα της βάσης του ODE. Υπολογίστηκαν τόσο η συνολική όσο και η ανά τάξη γονιμότητα για τις υπό εξέταση χώρες σε συγχρονικό και διαγενεακό επίπεδο. Σε ότι αφορά την ανάλυση της γονιμότητας ανά τάξη, οι διαθέσιμες χρονοσειρές παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις από χώρα σε χώρα.

Για την διερεύνηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην συγχρονική γονιμότητα (ΚΕΦ8), χρησιμοποιήθηκε το αντίστοιχο λογισμικό του ODE, για να παραχθεί ο μηνιαίος ΣΔΓ και ο εξομαλυμένος μηνιαίος ΣΔΓ (Δείκτης Hoem). Ο τελευταίος αντιπαρατέθηκε με τα στοιχεία της μηνιαίας ανεργίας μετατοπισμένα κατά ένα έτος. Ενώ χρησιμοποιήθηκαν οι ήδη υπολογισμένοι δείκτες (συνολικής και κατά τάξη γονιμότητας) για να διερευνηθεί αν η μείωση της γονιμότητας αφορά όλες τις τάξεις γέννησης και ηλικίες γυναικών.

Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η χρήση των δεδομένων της απογραφής γίνεται πάντα με τις προϋποθέσεις που διέπουν τις αναδρομικές έρευνες. Η παράθεση των αποτελεσμάτων των απογράφων στα διάφορα κεφάλαια έχει ως στόχο τη ενίσχυση των υποθέσεων εργασίας της έρευνας και την επιβεβαίωση των τάσεων που έχουν ήδη προκύψει από τα δεδομένα της φυσικής κίνησης. Σε κάποιες περιπτώσεις η παρουσίαση τους έχει ως σκοπό να καλύψει ερωτήματα που δεν μπορούν να απαντηθούν με άλλο τρόπο (βλ φαινόμενο συμβίωσης, διαγενεακή γονιμότητα σε επίπεδο νομού).

Η χρησιμοποίηση των δεδομένων για την γονιμότητα της απογραφής του 2001 και όχι

³⁰ Στην ερώτηση πόσα ζώντα τέκνα έχουν φέρει στον κόσμο και την απαντούν οι γυναίκες ηλικίας άνω των 10 ετών.

³¹ Δηλαδή ότι δεν υπήρξε διαφορική μετανάστευση και θνησιμότητα των γυναικών ανάλογα με το αριθμό των παιδιών που απέκτησαν κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους κύκλου.

της τελευταίας (2011) εγινέ διότι παρόλο το αίτημα μας προς την ΕΛΣΤΑΤ για να μας παρέχει τα αναλυτικά δεδομένα (ανα έτος γέννησης της μητέρας, υπηκοότητα, οικογενειακή κατάσταση, αριθμός ζώντων τέκνων που έχει φέρει στον κόσμο) της τελευταίας απογραφής, δεν λάβαμε απάντηση μέχρι και τον Μάρτιο του 2014.

Τα μόνα δεδομένα της τελευταίας απογραφής που χρησιμοποιήσαμε είναι αυτά που είναι ήδη δημοσιευμένα στο site της ΕΛΣΤΑΤ. Συγκεκριμένα τα στοιχεία για τα νοικοκυριά με μια πυρηνική οικογένεια, την οικογενειακή κατάσταση των γυναικών ηλικίας 15-49 ετών και τέλος τον αριθμό παιδιών έχουν φέρει στον κόσμο μέχρι την μέρα της απογραφής ανά οικογενειακή κατάσταση, τα τελευταία δε είναι σε 10ετείς ηλικιακές ομάδες γεγονός που δυσχεραίνει την απευθείας σύγκριση των αναλύσεων με τα αποτελέσματα των απογραφών του 1991 και 2001.

Η ανάλυση μας σταματάει έχοντας ως τελευταία δεδομένα αυτά του 2012, αυτό συμβαίνει για τον λόγο ότι ενώ έχουν δημοσιευτεί οι γεννήσεις για το 2013 ανά ηλικιακή ομάδα, δεν έχει δημοσιευθεί η εκτίμηση πληθυσμού ανα φύλο και ηλικία για την ίδια χρονιά (μέχρι και τον Μάρτιο 2015).

Συμπεράσματα 1^{ου} Κεφαλαίου.

Η πρότερη ανάλυση ανέδειξε το γεγονός ότι υπάρχουν επαρκή δεδομένα, σχετικά αξιόπιστα για την ικανοποιητική ανάλυση των αναπαραγωγικών συμπεριφορών σε εθνικό επίπεδο από το 1956 και μετέπειτα, ενώ σε επίπεδο νομού από το 1980 και μετά. Τα δεδομένα αυτά επιτρέπουν τις αναλύσεις τόσο για την γενική, όσο και για την κατά βιολογική τάξη και νομική κατάσταση γονιμότητα.

Η κατάσταση διαφοροποιείται όταν θέλουμε να προχωρήσουμε στην ανάλυση της γονιμότητας σε επίπεδα χαμηλότερα του Νομού. Οι συνεχείς αλλαγές των διοικητικών ορίων και η μη ύπαρξη από την ΕΛΣΤΑΤ των απαραίτητων συνδέσεων των νέων χωρικών ενότητων με τις παλαιές κάνει την ανάλυση αν όχι αδύνατη χρονοβόρα. Επιπλέον παρόλη την διαθεσιμότητα των δεδομένων φυσικής κίνησης σε επίπεδο ΟΤΑ, η μη ύπαρξη παρανομαστών για τις χωρικές ενότητες αυτές προσθέτει έναν επιπλέον παράγοντα δυσκολίας για την παραγωγή αξιόπιστων χρονοσειρών.

Ένα επιπλέον πρόβλημα για τον ερευνητή προκύπτει από το γεγονός ότι οι χρονοβόρες διαδικασίες και η γραφειοκρατία που επικρατούν στην ΕΛΣΤΑΤ, σε σχέση με τα αιτήματα των ερευνητών για αναλυτικότερα δεδομένα από τα εκδιδόμενα, αποτελεί τροχοπέδη και συχνά εμπόδιο στην ερευνητική διαδικασία.

Η συλλογή πρωτογενών δεδομένων δεν αποτελεί αφ' εαυτού σημαντικό έργο (ούτε αυτοσκοπό), αν αυτά δεν είναι προσπελάσιμα στην επιστημονική κοινότητα. Η επιστημονική κοινότητα είναι αυτή που δίνει αξία στην διαδικασία της συλλογής πρωτογενών δεδομένων, καθώς μέσα από τις αναλύσεις των δεδομένων αυτών θα περιγράψει την ένταση και την τάση, φαινομένων που είτε αναδύονται είτε εκλείπουν με σκοπό την καθοδήγηση των απαραίτητων πολιτικών προς όφελος της ίδιας της κοινωνίας.

Κεφάλαιο 2: Η εξέλιξη της συνολικής γονιμότητας στην Ελλάδα (1960-2012)

Οι γεννήσεις σε απόλυτους αριθμούς

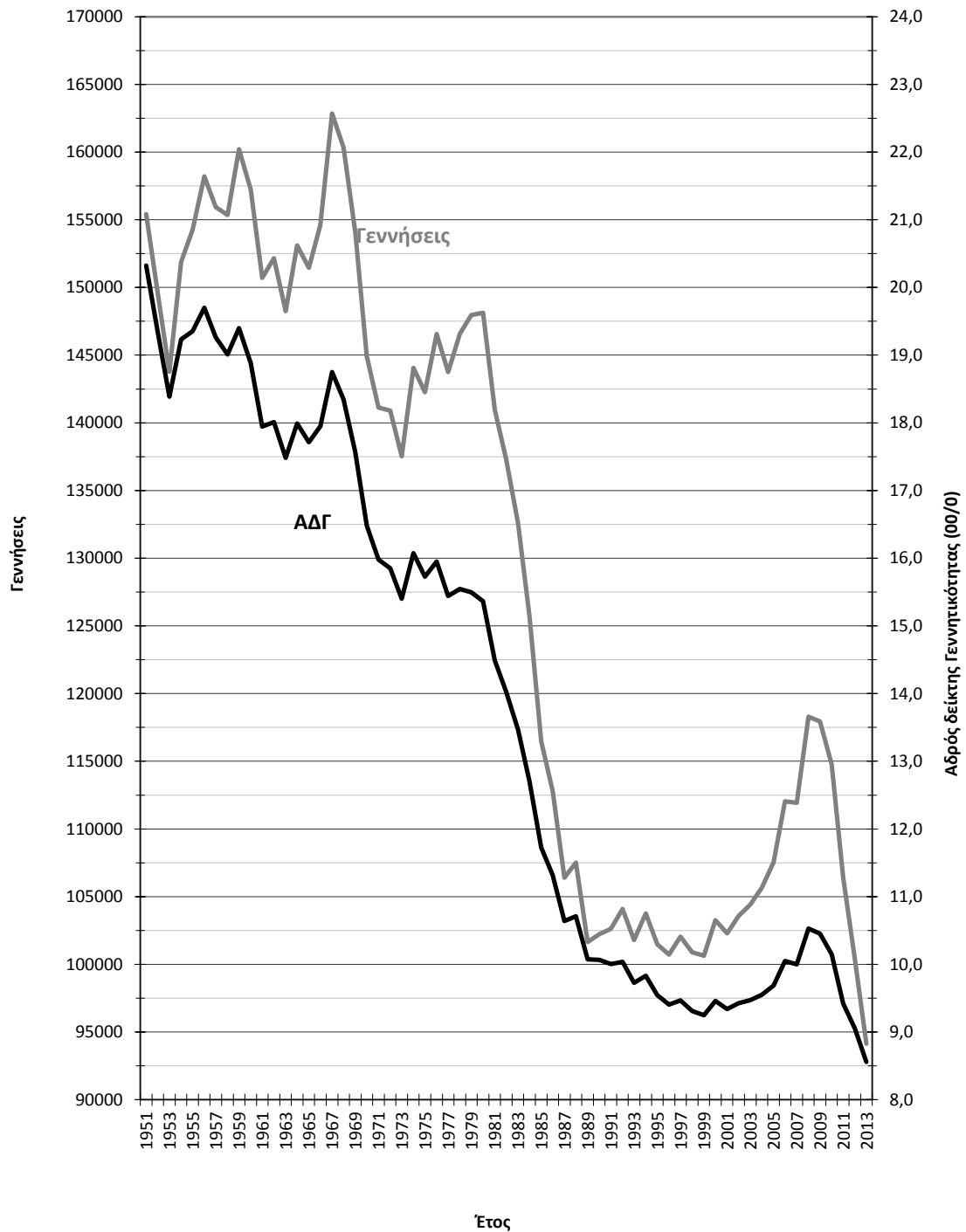
Από την λήξη του εμφυλίου πολέμου (1949) και μέχρι και τις αρχές του 1980 ο απόλυτος αριθμός γεννήσεων ζώντων στην Ελλάδα (**Γράφημα 2**) θα κυμανθεί ανάμεσα στις 140.000 με 160.000 κατα μέσο όρο ανα έτος. Από το 1980 και μετά θα ακολουθήσει μια παρατεταμένη μείωση, με μεγαλύτερη ένταση κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 όπου οι γεννήσεις θα μειωθούν κατά 32% φτάνοντας τις 101.167 το 1989, επίπεδο γυρω απο το οποίο θα παραμείνουν μια δεκαετία μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990.

Με την έναρξη του 21^{ου} αιώνα οι γεννήσεις αυξάνουν έτος με το έτος για να φτάσουν τις το 2008 τις 118.302 (αύξηση κατά 17,5% σε σχέση με το 1999), επίπεδο που θα παραμείνουν μέχρι και το 2010, χρονιά από την οποία και μετά μειώνονται σταθερά για να φτάσουν το 2013 να είναι για πρώτη φορά στην μεταπολεμική ιστορία της Ελλάδας λιγότερες από 100,000 (94.134), μειωμένες κατά 18% σε σχέση με το 2010.

Αντίστοιχη πορεία με τις γεννήσεις θα καταγράψει ο *Αδρός Δείκτης Γεννητικότητα*³² (Taux Brut de natalité –TBN) (ΑΔΓ) (**Γράφημα 2**) ο οποίος μετά το 1980 θα γνωρίσει σταθερή μείωση μέχρι και τα τέλη του 20^{ου} αιώνα, ανακάμπτοντας για μια δεκαετία (2000-2009) και να φτάσει να καταγράψει ιστορικά την χαμηλότερη τιμή του το 2013. (8,56 ‰)

³² Ο λόγος των γεννήσεων ζώντων τέκνων στη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους προς το μέσο πληθυσμό του ιδίου έτους και, γενικότερα, ο λόγος των ζώντων γεννήσεων μιας περιόδου προς το μέσο πληθυσμό της ίδιας περιόδου. Επομένως, ο αναλογών αριθμός ζώντων γεννήσεων σε μια χωρική ενότητα στη διάρκεια ενός έτους ή μιας περιόδου επί 1.000 κατοίκων της ίδιας χωρικής ενότητας. (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>)

Γράφημα 2 : Ελλάδα, 1951-2013, Γεννήσεις (απόλυτοι αριθμοί) και Άδρος δείκτης Γεννητικότητας (ο/οο)

Πηγή : ΟΔΕ,ΕΔΚΑ, ίδια επεξεργασία.

Ο Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και η μέση ηλικία στην τεκνογονία.

Ο Συγχρονικός Δείκτης γονιμότητας (ΣΔΓ)³³³⁴ (**Γράφημα 3**), για περίπου τριάντα πέντε χρόνια μετά το τέλος του β' παγκοσμίου πολέμου κατέγραψε σχετικά υψηλές τιμές - από τις υψηλότερες σε σχέση με τους αντίστοιχους των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών³⁵ - της τάξης των 2,2 και 2,4 παιδιών/γυναίκα παραμένοντας έτσι πάνω από το "ψυχολογικό" όριο³⁶ αναπαραγωγής των γενεών μέχρι και τις αρχές του 1980 χρονικό σημείο από το οποίο και μετά θα καταρεύσει. Μέσα σε λιγότερο από 10 χρόνια ο ΣΔΓ θα χάσει σχεδόν το 1/3 της τιμής του για να φτάσει το 1989 στο 1,40 παιδιά/γυναίκα, οδηγώντας την ένταξη της Ελλάδας στην ομάδα των χωρών χαμηλής γονιμότητας (Low Fertility)³⁷.

Η πτωτική του πορεία θα συνεχιστεί και την επόμενη δεκαετία, με σαφώς λιγότερο έντονο ρυθμό, με αποτέλεσμα το 1999 ο ΣΔΓ να λάβει και την μικρότερη τιμή της τελευταίας εξηκονταετίας (1,24 παιδιά/γυναίκα), εντάσσοντας έτσι την Ελλάδα -σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία- στις χώρες με τη χαμηλότερα της χαμηλής γονιμότητας (Lowest-Low Fertility)³⁸.

Από το 2000 και μετά η τάση αλλάζει, ο δείκτης γνωρίζει σταθερή αύξηση έτος με το έτος, έτσι το 2005 θα υπερβεί τα 1,3 παιδιά/γυναίκα και το 2008 θα ξεπεράσει -έστω και οριακά- τα 1,5 παιδιά (τιμή που είχε κατεγράψει τελευταία φορά το 1987-1988). Στα επίπεδα αυτά θα διατηρηθεί μέχρι και το 2010.

Ανάμεσα στο 2010 και 2012 ο ΣΔΓ θα μειωθεί κατά 11%, καταγράφοντας τιμή για το τελευταίο έτος που διαθέτουμε στοιχεία τα 1,34 παιδιά/γυναίκα (2012), ενώ η εκτίμηση μας είναι ότι κατά την διάρκεια του 2013 θα μειωθεί στα επίπεδα που κατέγραφε στα τέλη της δεκαετίας του 1990.

33 Ο συνθετικός ή συγχρονικός δείκτης γονιμότητας, εκφράζεται ως μέσος αριθμός παιδιών/1000 γυναίκες. Δίδει τον αριθμό παιδιών που αναμένεται να γεννηθούν από μια «πλασματική» γενεά 1.000 γυναικών, αν ακολουθήσει το πρότυπο αναπαραγωγικότητας ενός έτους, δεχόμενοι αξιωματικά την απουσία θανάτων στη διάρκεια της αναπαραγωγικής τους ζωής. Δίνεται ως άθροισμα των διαδοχικών ποσοστών γονιμότητας που προσμετρούνται στη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους. Ο δείκτης αυτός επομένως εκφράζει συνήθως το μέσο αριθμό παιδιών που αναμένεται να αποκτήσει μια γυναίκα μιας πλασματικής γενεάς στο τέλος του αναπαραγωγικού της κύκλου (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>)

³⁴ Calot, G. (2001)

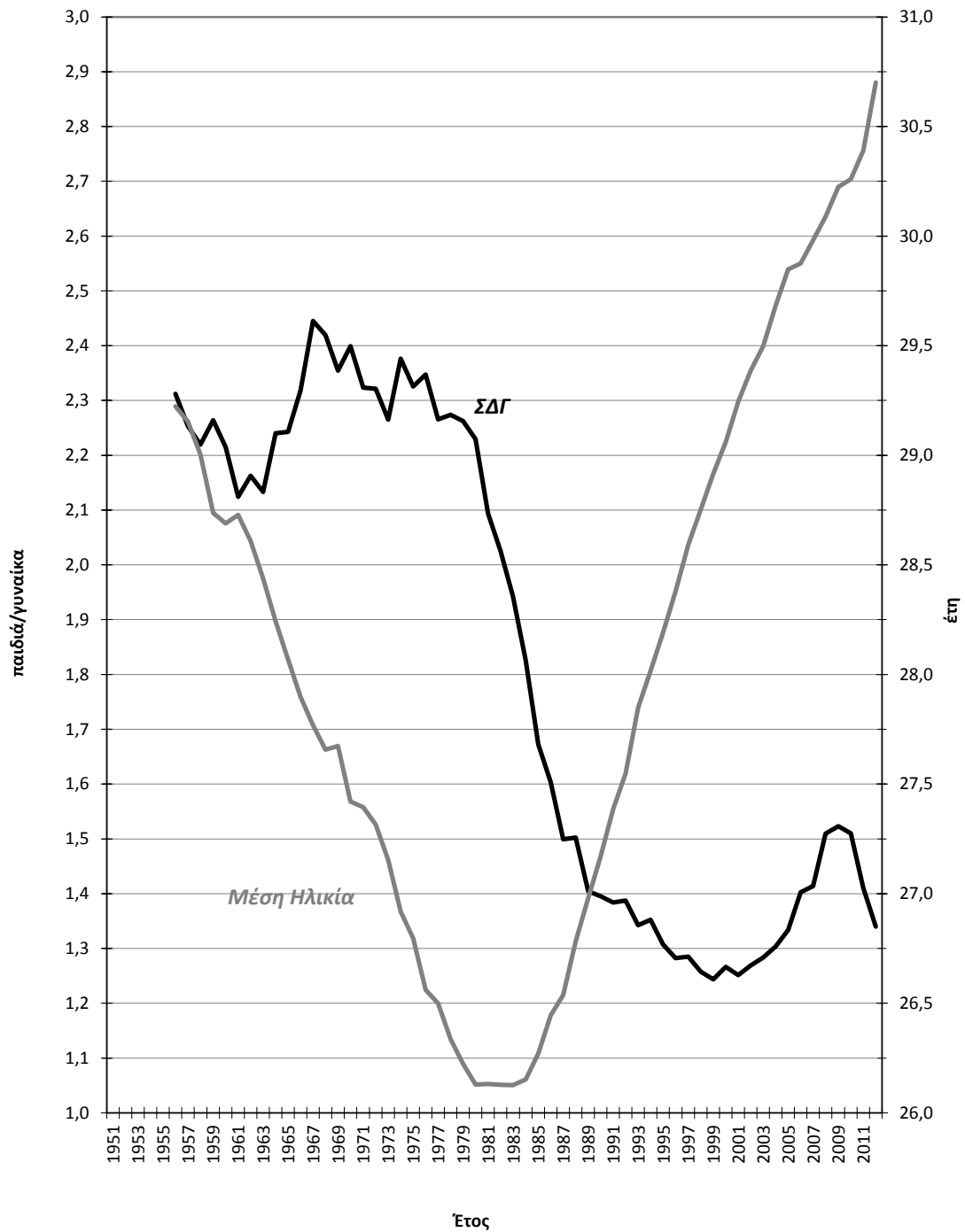
³⁵ Κοτζαμάνης, Β. (2009 α), Κοτζαμάνης, Β., Ανδρουλάκη, Ε (2009)

³⁶ Στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες το όριο αυτό είναι τα 2,1 παιδιά ανά γυναίκα.

³⁷ Kohler, H.-P., F. C. Billari and J. A. Ortega. (2002).

³⁸ *Idem*.

Γράφημα 3: Ελλάδα, 1956-2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και Μέση ηλικία στην Τεκνογονία.

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Η μέση ηλικία στην τεκνογονία³⁹ (âge moyenne à la maternité) (**Γράφημα 3**) γνώρισε στο πέρασμα των τελευταίων πενήντα πέντε ετών αντίστοιχες διακυμάνσεις, αρχικά πτώση και μετέπειτα αύξηση. Θα καταγράψει υψηλές τιμές και σχετική σταθερότητα, κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, ενώ από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 και μετά, η μέση ηλικία άρχισε σταδιακά να μειώνεται - κατά 2,6 έτη σε μια εικοσαετία, από τα 28,7 έτη το 1960 στα 26,1 έτη το 1981- ως απόρροια της συνεχούς αύξησης των ειδικών συντελεστών γονιμότητας στις μικρότερες ηλικίες και της ταυτόχρονης πτώσης των αντίστοιχων συντελεστών στις ωριμότερες αναπαραγωγικά ηλικίες⁴⁰. Μετά από μια μικρή περίοδο (4 περίπου έτη, μέχρι και το 1985) σταθερότητας η μέση ηλικία θα αρχίσει να αυξάνει με αργούς ρυθμούς αρχικά, ταχύτερα δε στη συνέχεια με αποτέλεσμα μέσα σε 27 χρόνια να αυξηθεί κατά 4,5 έτη (από 26,1 το 1985 σε 30,7 το 2012).

Η αύξηση αυτή οφείλεται μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990 στην μείωση των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών γονιμότητας στις μικρές ηλικίες (κατω των 27 ετών), ενώ από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 προσετέθη και η αύξηση των ειδικών ηλικιακών συντελεστών στις ώριμες αναπαραγωγικά ηλικίες (ανω των 30 ετών)⁴¹.

Οι ειδικοί κατά ηλικία συγχρονικοί συντελεστές γονιμότητας⁴².

Η ερμηνεία της εξέλιξης της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία επηρεάζεται άμεσα με την εξέλιξη των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών γονιμότητας. Η αύξηση του ΣΔΓ μέχρι και το 1980 και η παράλληλη μείωση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία οφείλεται στην συνεχή ανοδική πορεία που ακολουθούν τα ποσοστά γονιμότητας των γυναικών στις μικρότερες ηλικίες και ειδικότερα στις κάτω των 25 ετών (γράφημα 4). Κατά την ίδια χρονική περίοδο (1960-1980) τα ποσοστά γονιμότητας των γυναικών άνω των 30 ετών

³⁹ Η μέση ηλικία της μητέρας κατά τη γέννηση των παιδιών της εκφραζόμενη σε έτη (δεν συμπεριλαμβάνονται τα γεννηθέντα νεκρά παιδιά). Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται με βάση τον πίνακα γονιμότητας και είναι ο σταθμικός μέσος των ειδικών κατά ηλικία δεικτών γονιμότητας του πίνακα αυτού (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>).

⁴⁰ Η αντιστροφή των τάσεων αυτών οδήγησε προφανώς εν συνεχεία στην αύξηση της μέσης ηλικίας στην απόκτηση των παιδιών (2012= 30,7 έτη).

⁴¹ Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 οι ειδικοί συντελεστές γονιμότητας των γυναικών ηλικίας 30-34 ξεπέρασαν τους αντίστοιχους των γυναικών ηλικίας 25-29, ενώ επιπλέον οι ειδικοί συντελεστές για τις γυναίκες ηλικίας 35-39 άρχισαν να αυξάνονται αισθητά.

⁴² Ο λόγος των γεννήσεων ζώντων τέκνων γυναικών ηλικίας x σε ένα ημερολογιακό έτος ή σε μια περίοδο προς το μέσο πληθυσμό των γυναικών της ίδιας ηλικίας επί 1.000. (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>).

μειώνονται συνεχώς, γεγονός που ενισχύει την πρωιμοποίηση του ημερολογίου της γονιμότητας, μέσω της συνεχούς μείωσης της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία.

Κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 η κατάρρευση των ποσοστών γονιμότητας στις νεότερες ηλικίες με την ταυτόχρονη συνεχιζόμενη πτώση των αντίστοιχων που αφορούν τις μεγαλύτερες γυναίκες (άνω των 30 ετών) οδηγούν στην κατάρρευση του ΣΔΓ, ενώ η μέση ηλικία σταθεροποιείται.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 ξεκινάει μια περίοδος αύξησης των ποσοστών γονιμότητας στις πιο ώριμες ηλικίες (άνω των 30 ετών), η αύξηση αυτή μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990 δεν καταφέρνει να υπερκαλύψει την συνεχιζόμενη πτώση της γονιμότητας στις μικρότερες ηλικίες με αποτέλεσμα ο ΣΔΓ να συνεχίζει να μειώνεται με σαφώς, όμως επιβραδυνόμενο ρυθμό. Αντίθετα η αύξηση των ποσοστών στις ηλικίες άνω των 30 εκφράστηκε με την έναρξη της αύξησης της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και μετέπειτα.

Η λήξη της πτωτικής πορείας των ποσοστών γονιμότητας στις ηλικίες κάτω των 30 ετών και η σταθεροποίηση τους από τις αρχές του 2000 μέχρι και το 2010, με την παράλληλα συνεχιζόμενη αύξηση της έντασης της γονιμότητας στις μεγαλύτερες ηλικίες (άνω των 30 ετών) οδηγεί στην αύξηση του ΣΔΓ κατά 0,20 παιδιά/γυναίκα.

Κατά την τελευταία περίοδο 2010-2013 η πτώση των συντελεστών γονιμότητας για την πλειοψηφία των ηλικιακών ομάδων κάτω των 35 ετών οδηγεί μέσα σε μια ζετία των δέκτη στο 1,3 παιδιά/γυναίκα. Η ένταση της μείωσης είναι μεγαλύτερη για τις ηλικίες κάτω των 30 ετών, η οποία σε συνδυασμό με την σχετική σταθερότητα των αντίστοιχων για τις γυναίκες που έχουν ηλικία άνω από τα 35 έτη, επιταχύνουν το ρυθμό αύξησης της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία ανάμεσα στο 2010-2013.

Ειδική περίπτωση αποτελούν καθ'όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου τα ποσοστά γονιμότητας ανάμεσα στις ηλικίες 26-29 ετών τα οποία δεν ακολουθούν κάποιο συγκεκριμένο μοτίβο. Ειδικότερα, οι συντελεστές στις ηλικίες 26 και 27 ετών θα ακολουθήσουν αυξητική πορεία (όπως συμβαίνει με τους αντίστοιχους < 25 ετών), θα καταρρεύσουν κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980, στα τέλη της οποίας θα παρουσιάσουν κάποια πρόσκαιρα σημάδια ανάκαμψης και εν συνεχεία θα συνεχίσουν την καθοδική τους πορεία μέχρι και τα πρώτα έτη της δεκαετίας του 2000. Η συγχρονική

γονιμότητα στις ηλικίες 28 και 29 θα καταγράψει αρχικά πτωτική πορεία (όπως οι αντίστοιχοι των γυναικών >30 ετών και άνω), στα μέσα της δεκαετίας του 1980 η τάση αυτή θα ανατραπεί για ένα μικρό χρονικό διάστημα -μέχρι και τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1990-, και εν συνεχεία θα εκκινήσει μια νέα δεκαετής περίοδος πτώσης.

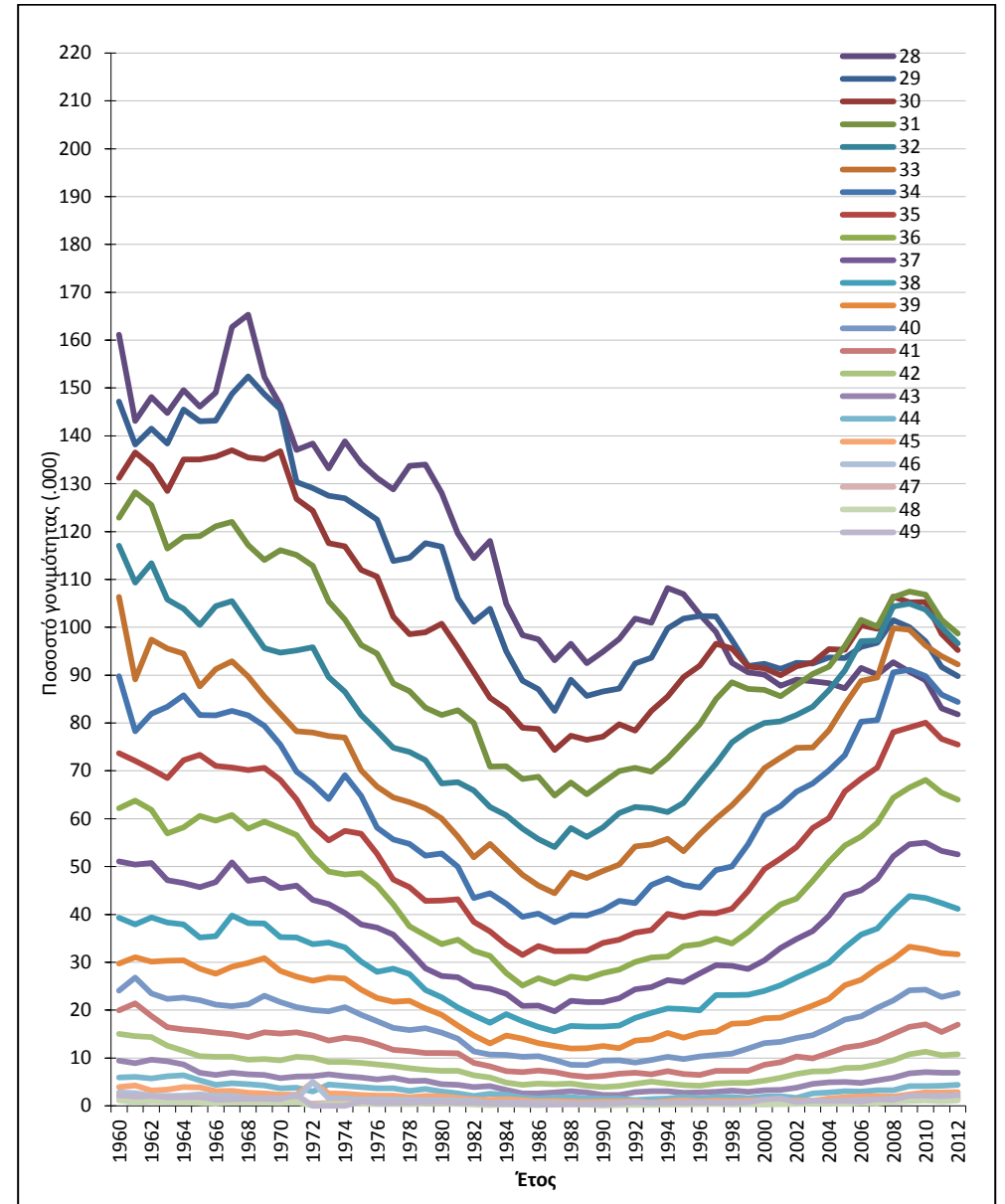
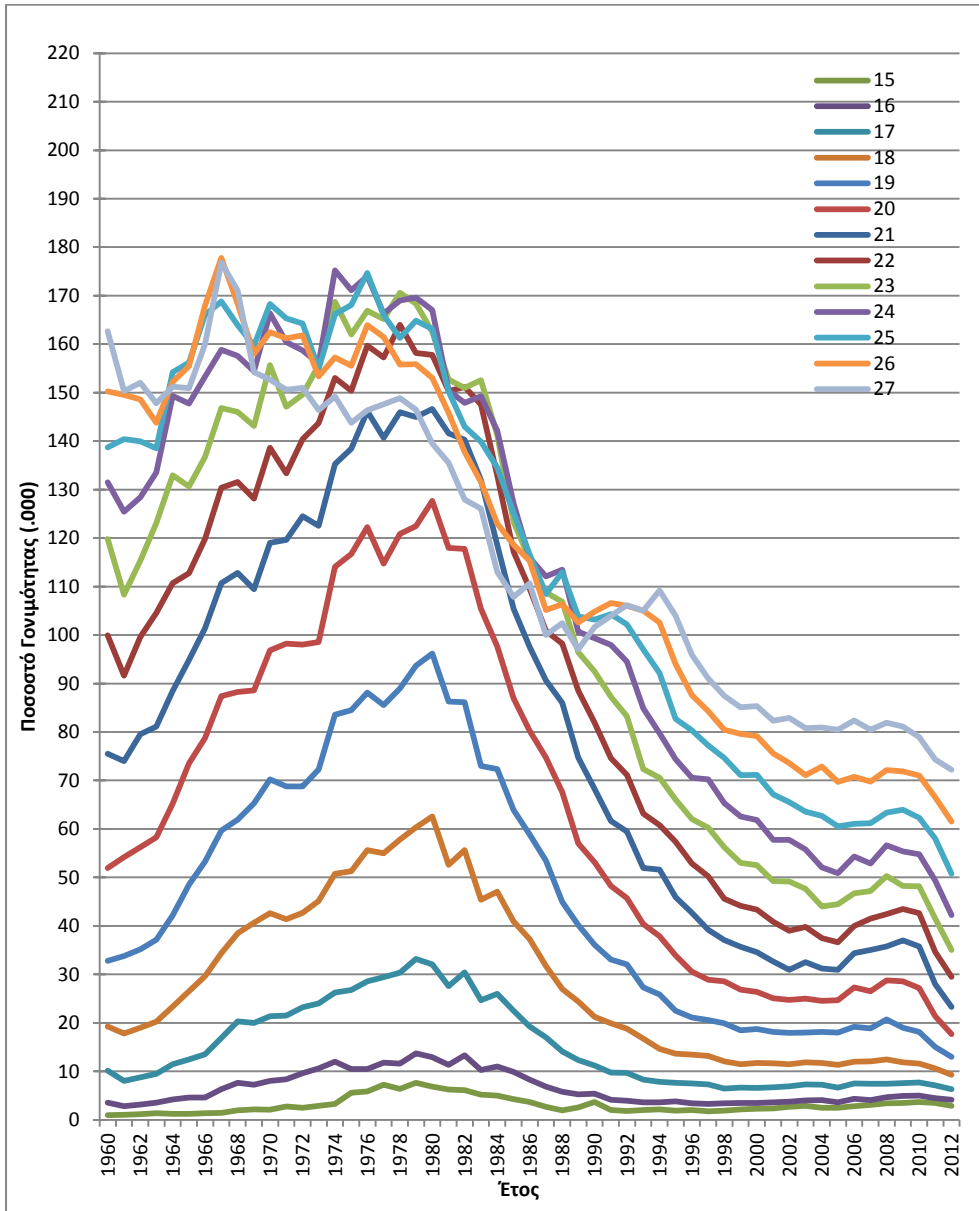
Η αθροιστική συχνότητα των ποσοστών γονιμότητας σε διαφορετικές χρονικές στιγμές (γράφημα χχ) μας δίνει ανάλογη της παραπάνω περιγραφείσας εικόνας. Ανάμεσα στο 1960 και το 1970 η αθροιστική συχνότητα είναι μεγαλύτερη σε όλες τις ηλικίες. Η μείωση του ΣΔΓ από το 1980 σε σχέση με το 1970 οφείλεται στο μικρό ποσοστό γονιμότητας των γυναικών άνω των 30 ετών. Ανάμεσα στο 1980 και το 2000 η αθροιστική συχνότητα των ποσοστών γονιμότητας είναι μικρότερη σε όλες τις ηλικίες, εκφράζοντας την κατάρρευση του ΣΔΓ κατά την περίοδο αυτή.

Η αύξηση που γνωρίζει ο δείκτης ανάμεσα στο 2000 και 2009 οφείλεται στο ποσοστό γονιμότητας που προσθέτουν έτος με το έτος οι γυναίκες άνω των 30 ετών. Όπως προκύπτει από το γράφημα η αθροιστική συχνότητα των ποσοστών γονιμότητας για το 2000 σε σχέση με την αντίστοιχη για το 2009 είναι ταυτόσημη μέχρι και την ηλικία των 30 ετών.

Τέλος η αθροιστική συχνότητα των ποσοστών γονιμότητας για το 2013 είναι μικρότερη για όλες τις ηλικίες ενώ ο ΣΔΓ του 2013 ξεπερνάει για λίγο τον αντίστοιχο του 2000 λόγω του ποσοστού γονιμότητας που προσθέτουν οι γυναίκες μεγαλύτερες των 40 ετών.

Συνοψίζοντας καθίσταται εκ των προαναφερθέντων σαφές ότι αν οι μέχρι και το 1980 αυξημένες τιμές του ΣΔΓ οφείλονται στην συνεχή αύξηση της γονιμότητας των νεότερων ηλικιών (ιδιαίτερα αυτών κάτω των 25 ετών), η εν συνεχεία πτώση των τιμών του συνδέεται με την κατάρρευση των ειδικών συντελεστών των ιδίων αυτών ηλικιών, μείωση που δεν στάθηκε δυνατόν να αντισταθμισθεί μέχρι και τα τέλη του '90 από την αντίστοιχη αύξηση της γονιμότητας των γυναικών άνω των 30 ετών. Μετά το 2000 η αύξηση του ΣΔΓ οφείλεται στην συνεχιζόμενη αύξηση των συντελεστών γονιμότητας στις μεγαλύτερες ηλικίες με την ταυτόχρονη σταθεροποίηση των αντίστοιχων δεικτών για τις γυναίκες κάτω των 30 ετών.

Γράφημα 4 : Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας.

Πηγή : ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Διαγενεακή Ανάλυση⁴³ της Γονιμότητας

Η διαγενεακή γονιμότητα στην Ελλάδα ήδη απο τις γυναίκες που γεννήθηκαν κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1930, είχε σταθεροποιηθεί γύρω από τα 2 παιδιά/γυναίκα. Στο γεγονός αυτό συντελεί στο να συμπεράνουμε ότι η δημογραφική μετάβαση στην χώρα μας, σε ότι αφορά την γονιμότητα είχε ήδη συντελεστεί κατά το πρώτο μισό του 20^{ου} αιώνα. Στα επίπεδα αυτά θα διατηρηθεί η διαγενεακή γονιμότητα μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950 με την ταυτόχρονη συνεχή μείωση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία, οι μεταγενέστερες γενεές επιλέγουν να φέρνουν τα παιδιά τους στον κόσμο σε μεγαλύτερη ηλικία ενώ ταυτόχρονα γνωρίζουν μείωση της γονιμότητάς τους. Συνέπεια ανάμεσα στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1955 και το 1975 η τελική τους γονιμότητα να είναι μειωμένη κατά 20%.

Τελική Γονιμότητα και μέση ηλικία στην τεκνογονία των γενεών

Η τελική γονιμότητα των γενεών⁴⁴ (Πίνακας 4) παρέμεινε σχετικά σταθερή γύρω από τα 2 παιδιά ανά γυναίκα για 20 περίπου γενεές (1935-1955). Με αφετηρία την γενεά του 1956 ξεκινά η σταδιακή απρόσκοπτη μείωση της διαγενεακής γονιμότητας. Οι γυναίκες που γεννήθηκαν το 1963 απέκτησαν κατά μέσο όρο 1,79 παιδιά και αυτές που γεννήθηκαν το 1969 θα κλείσουν τον αναπαραγωγικό τους βίο φερνοντας στον κόσμο κατά μέσο όρο 1,66 παιδιά. Τέλος σύμφωνα με τις εκτιμήσεις⁴⁵ μας οι γυναίκες που γεννήθηκαν κατά τα πρώτα

⁴³ Ανάλυση διαγενεακή (διαχρονική/γενεαλογική) Ανάλυση της πορείας ενός δημογραφικού φαινομένου στα πλαίσια μιας γενεάς ή μιας κοορτής (ή ακόμη μιας ομάδας γενεών ή κοορτών) στη διάρκεια του χρόνου. Η διαγενεακή ανάλυση στηρίζεται στη δημιουργία πινάκων, βάσει των οποίων παρατηρούμε βήμα προς βήμα την εξέλιξη του εξεταζόμενου δημογραφικού φαινομένου (ένταση και ημερολόγιο) σε μια γενεά ή σε μια κοορτή (ή ακόμη σε μια ομάδα γενεών ή κοορτών). Στη διαγενεακή ανάλυση της γονιμότητας π.χ. παρακολουθούμε την αναπαραγωγική πορεία μιας γενεάς από το σημείο εκκίνησης (από τη στιγμή δηλ. που τα μέλη της δύνανται να αναπαραχθούν βιολογικά – συνήθως από το 15ο έτος-) μέχρι το τέλος της αναπαραγωγικής τους ζωής (συνήθως μέχρι και το 49ο έτος). (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>).

⁴⁴ Αριθμός παιδιών που έχουν γεννηθεί από μια πραγματική γενεά 1000 γυναικών μέχρι το τέλος του αναπαραγωγικού της κύκλου (συνήθως από τα 15ο έως και το 49ο έτος). Υπολογίζεται ως το άθροισμα των διαδοχικών ειδικών κατά ηλικία δεικτών ολικής γονιμότητας (ή των αντίστοιχων δεικτών έγγαμης γονιμότητας). Ο δείκτης αυτός, που συμβολίζεται *Df*, εκφράζει συνήθως το μέσο αριθμό παιδιών που έχει αποκτήσει μια γυναίκα πραγματικής γενεάς μέχρι το τέλος του αναπαραγωγικού της κύκλου (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>).

⁴⁵ Από 4,0 μέχρι 10%

Πίνακας 4 :Ελλάδα, Τελική Γονιμότητα και μέση ηλικία στη τεκνογονία.

Γενεά	Τελική Γονιμότητα	% εκτίμησης	Μέση ηλικία στην τεκνογονία
1938	1,99	9,7%	28,0
1939	2,05	5,8%	28,0
1940	2,10	3,2%	27,9
1941	2,08	1,6%	27,6
1942	2,00	0,7%	27,4
1943	1,96	0,2%	27,3
1944	1,97		27,1
1945	1,98		27,0
1946	2,00		26,8
1947	1,99		26,7
1948	1,94		26,5
1949	1,95		26,4
1950	2,03		26,3
1951	2,05		26,2
1952	2,00		26,1
1953	1,97		26,0
1954	2,00		25,9
1955	2,01		25,9
1956	1,99		25,8
1957	1,93		25,9
1958	1,91		25,9
1959	1,94		26,0
1960	1,93		26,0
1961	1,89		26,1
1962	1,82		26,2
1963	1,79		26,6
1964	1,78	0,1%	26,9
1965	1,77	0,2%	27,2
1966	1,77	0,3%	27,5
1967	1,77	0,4%	27,8
1968	1,73	0,6%	28,1
1969	1,66	0,9%	28,5
1970	1,60	1,3%	28,8
1971	1,58	2,0%	29,1
1972	1,56	3,1%	29,4
1973	1,56	4,6%	29,5
1974	1,55	6,7%	29,7
1975	1,55	9,4%	29,9

Πηγή : ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

χρόνια της δεκαετίας του 1970 (1970-1975) και θα ολοκληρώσουν των αναπαραγωγικό τους κύκλο μέσα στα επόμενα περίπου 10 χρόνια θα αποκτήσουν ακόμη λιγότερα παιδιά, συγκεκριμένα γύρω από το 1,6 παιδιά /γυναίκα)⁴⁶.

Απο την παραπάνω ανάλυση, διαπιστώνουμε ότι ενώ η τελική γονιμότητα των γενεών μειώθηκε μόλις περίπου 5% ανάμεσα στις γενεές του 1935 και 1956, στις επόμενες 10 γενεές η μείωση ήταν της τάξης του 10%, δηλαδή στο ήμισυ του χρόνου επήλθε διπλάσια μείωση. Ταυτόχρονα, αν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις για τις γενεές που θα ολοκληρώσουν την τρέχουσα δεκαετία τον αναπαραγωγικό τους κύκλο η μείωση της γονιμότητας ανάμεσα στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1956 και σε αυτές που γεννήθηκαν το 1975 θα είναι της τάξης το 20%, δηλ. τέσσερις φορές μεγαλύτερη από την μείωση που καταγράφηκε ανάμεσα στην ομάδα των γενεών 1935 – 1956.

Το ημερόλογο της διαγενεακής γονιμότητας, το οποίο εκφράζει η μέση ηλικία στην τεκνογονία γνωρίζει σημαντικές αλλαγές στο πέρασμα των γενεών, γνωρίζοντας αρχικά μια περίοδο, πρωιμοποίησης και εν συνεχεία μια συνεχή αύξηση, αποτέλεσμα της επιλογής των γυναικών να φέρνουν τα παιδιά τους στον κόσμο σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία. **(Πίνακας 4)** Αναλυτικότερα, η μέση ηλικία από τα 28,3 έτη που ήταν στη γενεά του 1935 μειώνεται μέχρι τα 25,8 έτη στην γενεά 1955 (- 3,5 χρονιά σε 20 γενεές), σταθεροποιείται στις επόμενες 3 γενεές (1956-1958) και στην συνέχεια αυξάνεται απρόσκοπτα για να ξαναβρεθεί μέσα σε μόλις 10 γενεές (γυναίκες που γεννήθηκαν το 1969) στο ίδιο επίπεδο με αυτό της γενεάς του 1935 (δηλαδή τα 28,5⁴⁷ έτη).

Η αναβολή/μετάθεση της γέννησης των παιδιών τους σε μεγαλύτερες ηλικίες, μέσω της υιοθέτησης ενός πιο ωρίμου ημερολογίου από τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1959 και το 1965 οδήγησε στην ταχύτερη αυτή αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία και αποτελεί κατ' ουσία και την αιτία της κατάρρευσης του ΣΔΓ. Ο ΣΔΓ λαμβάνει υψηλές τιμές κατά τα πρώτα μεταπολεμικά έτη αποκλειστικά και μόνον εξαιτίας της συρρίκνωσης του ημερολογίου της γονιμότητας στις γενεές 1935-1956 (δηλ. εξαιτίας του ότι οι γυναίκες των γενεών αυτών επέλεξαν να φέρουν στο κόσμο τα παιδιά τους όλο και σε μικρότερη

⁴⁶ Η εκτίμηση από τις απογραφές επιβεβαιώνει τις παραπάνω διαπιστώσεις σχετικά με την τάση της έντασης της διαγενεακής γονιμότητας με το πέρασμα των γενεών. (Παράρτημα, Κεφ2)

⁴⁷ Με πιθανότητα να αυξηθεί κατάτι καθώς έχει υπολογιστεί με ένα ποσοστό εκτιμώμενο επί της τελικής γονιμότητας 2,8%. Οι εκτιμήσεις μας για τις επόμενες γενεές γυναικών αφήνουν να διαφανεί ότι θα υπερβεί τα 30 έτη.

ηλικία), ενώ στη συνέχεια η υιοθέτηση για διάφορους λόγους-ενός πιο ώριμου ημερολογίου από τις νεότερες γενεές (δηλ. η επιλογή τους να φέρουν στον κόσμο τα παιδιά τους σε όλο και μεγαλύτερες ηλικίες) οδηγεί στην κατάρευση του δείκτη κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και μετά.

Αναβολή και αναπλήρωση

Η εξέταση της διαχρονικής εξέλιξης των διαγενεακών κατά ηλικία ποσοστών γονιμότητας μας επιτρέπει να προσδιορίσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια τις γενεές εκείνες στις οποίες ξεκίνησε η αλλαγή του ημερολογίου της γονιμότητας. Επιπλέον αναδεικνύει το γεγονός ότι η μείωση της τελικής γονιμότητας των γυναικών που γεννήθηκαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1950 και μετά σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην μη πλήρη αναπλήρωση των γεννήσεων που αναβλήθηκαν στις μικρότερες ηλικίες.

Ειδικότερα τα ποσοστά γονιμότητας για τις ηλικίες 15-24 ετών αυξάνουν συνεχώς από την γενεά του 1939 και μέχρι τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1956 και 1959 ανάλογα την ηλικιακή ομάδα. Υψηλά παραμένουν τα ποσοστά γονιμότητας για τις ηλικίες 25-26 ετών για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1940 μέχρι και το 1955. Τα ποσοστά γονιμότητας για τις ηλικίες 28-29 ετών γνωρίζουν μείωση μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950.

Τα ποσοστά γονιμότητας για τις ηλικίες άνω των 30 ετών θα γνωρίσουν πτωτική πορεία, μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1950, ενώ θα παραμείνουν σχετικά σταθερά ανάμεσα στις γενεές 1955-1960, πριν ακολουθήσει μια περίοδος συνεχούς αύξησης τους από γενεά σε γενεά.

Από την γενιά του 1961 παρατηρούμε την αύξηση των ποσοστών γονιμότητας στις ηλικίες άνω των 28 ετών σε σχέση με τις προηγούμενες γενεές. Η αύξηση για τις ηλικίες των 28 και 29 ετών θα διαρκέσει μόλις 6 γενεές (μέχρι και την γενεά του 1967), ενώ αντίθετα για τις ηλικίες άνω των 30 ετών θα είναι απρόσκοπτη και συνεχής, με αποτέλεσμα την αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία. Το τελευταίο αυτό γεγονός αποτελεί μια πρώτη απτή απόδειξη της έναρξης της προσπάθειας των γυναικών των προαναφερθεισών γενεών για να αναπληρώσουν τις γεννήσεις που ανέβαλαν σε μικρότερες ηλικίες.

Η αλλαγή του ημερολογίου της γονιμότητας που συντελέστηκε μέσω της αναβολής των γεννήσεων (εκφρασμένη από την μείωση των ποσοστών γονιμότητας ιδιαίτερα στις ηλικίες κάτω των 24 ετών) ήταν η αιτία της κατάρρευσης του ΣΔΓ κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980. Αντίστοιχα η προσπάθεια αναπλήρωσης που εκφράστηκε ιδιαίτερα από τις γενεές του 1965 και μετά μέσω της αύξησης των ποσοστών γονιμότητας στις μεγαλύτερες ηλικίες (άνω των 30 ετών) οδήγησε στην αύξηση του ΣΔΓ κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 2000. Επιπλέον για τους ίδιους λόγους η μέση ηλικία στην τεκνογονία αυξάνει συνεχώς.

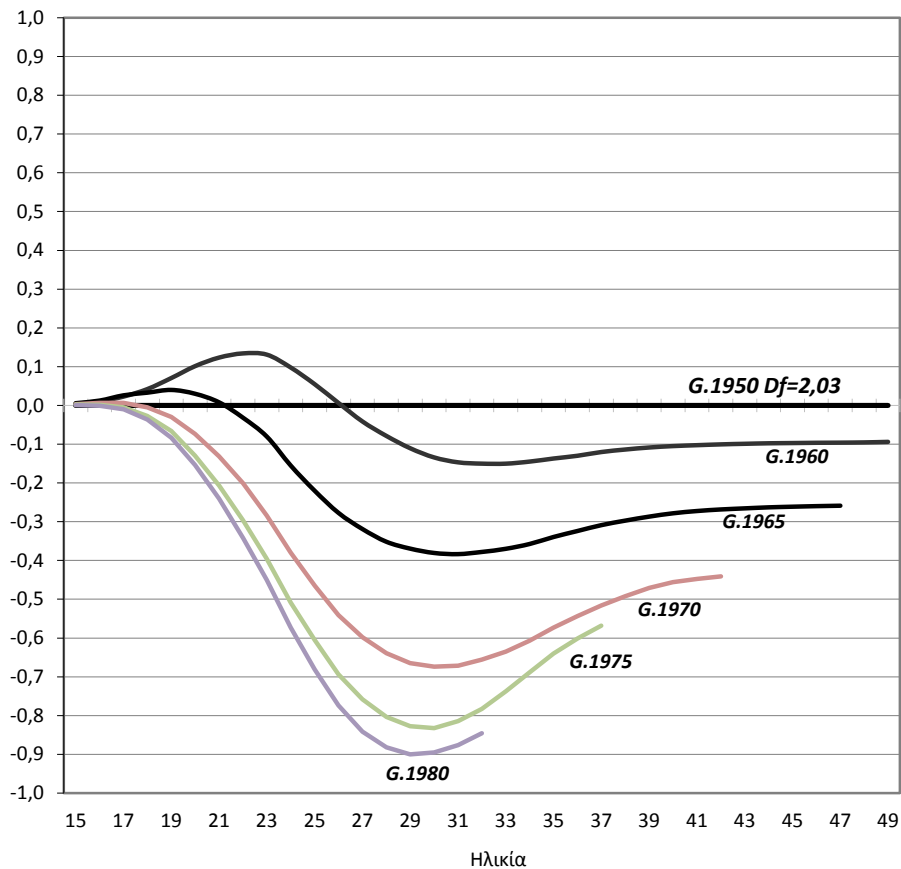
Στο γράφημα 5 παρουσιάζεται ανάγλυφα η προσπάθεια αναπλήρωσης των αναβληθέντων γεννήσεων από τα 30 και μετά από τη γενεά του 1965 και μετέπειτα. Η προσπάθεια αυτή εκφράζεται μέσω της αλλαγής της τάσης της καμπύλης από τα 30 έτη και μετέπειτα. Παρ'όλη την καταγραφείσα προσπάθεια η αναπλήρωση δεν είναι πλήρης καθώς σε σχέση με την τελική γονιμότητα των γυναικών της γενεάς του 1950 (2,03 παιδιά/γυναίκα), οι γυναίκες που γεννήθηκαν το 1965 υπολείπονται περίπου 0,25 παιδιά/γυναίκα στην ηλικία των 47 ετών, ενώ αντίστοιχα οι γυναίκες των γενεών του 1970 και 1975 έχουν λιγότερα 0,45 και 0,55 παιδιά/γυναίκα σε σχέση με αυτά που είχαν στις αντίστοιχες ηλικίες (42 και 37 ετών) οι γυναίκες της γενεάς του 1950. Τέλος από το ίδιο γράφημα προκύπτει η σταθεροποίηση του διγενεακού ημερολογίου της γονιμότητας καθώς οι διαφορές των ποσοστών γονιμότητας στις διάφορες ηλικίες ανάμεσα σε αυτές που γεννήθηκαν το 1975 και το 1980 σε σχέση με τις αυτές του 1950 είναι μικρότερες το 0,1 παιδιά/γυναίκα.

Η ατελής αναπλήρωση αποτελεί τον σημαντικότερο λόγο της μείωσης της τελικής γονιμότητας των γενεών. Η καταγραφείσα μείωση του αριθμού των παιδιών που έφεραν στον κόσμο οι νεώτερες γενεές πιθανότατα δεν είναι αποτέλεσμα της μείωσης του αριθμού των επιθυμητών τεκνών⁴⁸ αλλά άλλων παραγόντων που τις οδήγησαν να ξεκινήσουν την αναπαραγωγή τους σε μεγαλύτερη ηλικία, χωρίς όμως να μπορέσουν να αναπληρώσουν τις γεννήσεις που δεν έκαναν πριν από τα 30 τους⁴⁹.

⁴⁸ Έρευνα του ΕΚΚΕ έχει δείξει ότι ο επιθυμητός αριθμός τέκνων είναι κατά μέσο όρο τα 2,3 παιδιά/γυναίκα.

⁴⁹ Υπενθυμίζουμε ότι η φυσική ικανότητα τεκνοποίησης των γυναικών φθίνει από τα 27 έτη και μετά

Γράφημα 5: Ελλάδα, Διαφορά ανάμεσα στην συμπληρωμένη γονιμότητα διαφορετικών γενεών και την αντιστοιχή στην ίδια ηλικία της γενεάς του 1950 (τελική γονιμότητα γενεάς 1950=2,03 παιδιά/γυναίκα).

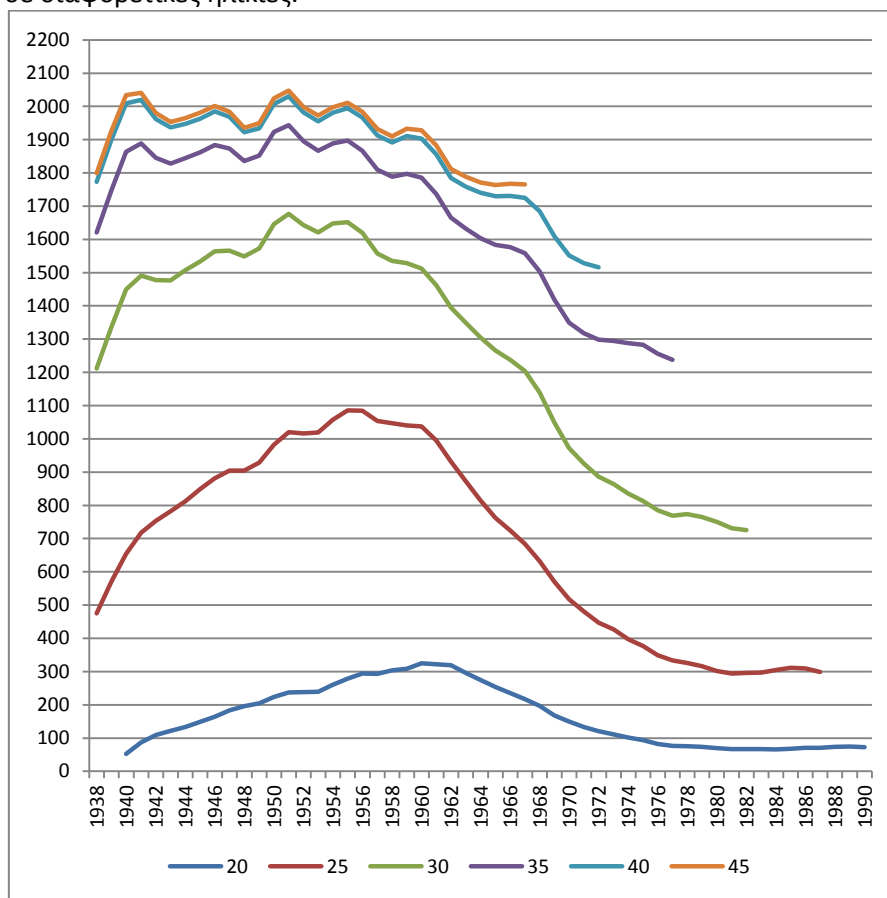
Πηγή : ODE, Ιδια επεξεργασία

Η συμπληρωμένη γονιμότητα (descendance atteint à l'âge x) (**Γράφημα 6**) στις ηλικίες 25, 30, 35 και 40 αυξάνει συνεχώς μέχρι και την γενεά του 1955. Από την γενεά του 1956 και μετά η συμπληρωμένη γονιμότητα στις αντίστοιχες ηλικίες παρουσιάζει τάσεις μείωσης, η μείωση δε αυτή επιταχύνεται στις νεότερες γενιές γυναικών και ειδικότερα για αυτές που γεννήθηκαν μετά το 1970.

Αναλυτικότερα η συμπληρωμένη γονιμότητα στα 25 έτη ήταν 1,08/ γυναίκα στην γενεά 1955 που στην ηλικία αυτή είχε ήδη φέρει στον κόσμο τα μισά από τα παιδιά της. Στις επόμενες γενεές μειώνεται συνεχώς (0,76 στην γενεά του 1965, 0,37 παιδιά στην γενεά του 1975 και μόλις 0, 30 παιδιά ανά 1000 γυναίκες στην γενεά του 1980, ήτοι το 1/3 περίπου της συμπληρωμένης γονιμότητας στα 25 έτη των γυναικών που γεννήθηκαν 30 χρόνια πριν). Αντίστοιχες τάσεις διαπιστώνουμε εξετάζοντας και την συμπληρωμένη γονιμότητα των γυναικών των διαδοχικών γενεών στα 30 έτη (1,65 παιδιά/γυναίκα στην γενεά του 1955, 1,26, 0,81 και 0,76 παιδιά στις γενεές 1965, 1975 και 1979 αντίστοιχα, ήτοι μείωση της

τάξης του 50%). Στην ηλικία των 35 ετών οι γυναίκες της γενεάς του 1955 είχαν ουσιαστικά ολοκληρώσει τη γονιμότητα τους (1,96 παιδιά καθώς η τελική τους γονιμότητα ανήλθε 2,01 παιδιά/γυναίκα), ενώ οι γενεές 1965 και 1974 είχαν φέρει στο κόσμο στην ίδια ηλικία 1,583 και 1,28 παιδιά/γυναίκα αντίστοιχα (- 35% για την γενιά του 1974 σε σχέση με αυτή του 1955). Τέλος στην ηλικία των 40 ετών η γενεά των γυναικών του 1955 έχει ήδη φέρει στον κόσμο 1,99 παιδιά ανά γυναίκα ενώ οι γενεές 1965 και 1969 1,7 και 1,6 παιδιά αντίστοιχα (μείωση δηλ. ανάμεσα στη γενιά του 1955 και στις γενεές 1965 και 1969 της τάξεως του 15 και 20% αντίστοιχα).⁵⁰

Γράφημα 6: Ελλάδα, Γενεές 1938-1990, Αθροιστική συχνότητα των ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας σε διαφορετικές ηλικίες.

Πηγή: ODE, Ιδια επεξεργασία

Κλείνοντας την ενότητα αυτή οφείλουμε ταυτόχρονα να επισημάνουμε ότι αν και οι διαφορές στην συμπληρωμένη γονιμότητα στις μικρές ηλικίες (στα 25 και στα 30 έτη) ανάμεσα στις γενεές των γυναικών που γεννηθήκαν την πρώτη μεταπολεμική δεκαετία και

⁵⁰ Η τελική γονιμότητα των γενεών 1965 και 1969 συμφωνά με τις εκτιμήσεις μας θα εγγίζει τα 1,8 και 1,7 παιδιά/γυναίκα μειωμένη κατά 13% και 18% αντίστοιχα εν σχέση με την γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν το 1955.

σε αυτές που γεννηθήκαν μετά το 1970 είναι μεγάλες (Γράφημα 10), σε καμία περίπτωση δεν αποτυπώνουν την διαφορά στις τελικές τους γονιμότητες καθώς τμήμα των γεννήσεων που δεν έχουν γίνει από τις νεότερες γενεές πριν τα 30 τους συντελείται μετά την ηλικία αυτή. Φυσικά οι τάσεις μείωσης της γονιμότητας στις νεότερες γενεές είναι σαφής όπως εξίσου σαφής είναι και η τάση μερικής αναπλήρωσης των γεννήσεων μετά τα 30 έτη.

Σύμπεράσματα 2^{ου} Κεφαλαίου

Η κατάρρευση των συγχρονικών δεικτών γονιμότητας (ΣΔΓ) στη δεκαετία του '80 ήταν κυρίως αποτέλεσμα της αλλαγής του ημερολογίου των γυναικών, ενώ η αύξησή τους στην δεκαετία του 2000 οφείλεται στο φαινόμενο της αναπλήρωσης, δηλαδή στην σημαντική αύξηση των ποσοστών γονιμότητας στις ηλικίες άνω των 30 ετών και ουδαμώς στην αύξηση της τελικής γονιμότητας των γενεών (δηλ. του μέσου αριθμού παιδιών/γυναίκα).

Η αναπλήρωση είναι ατελής καθώς από την γενεά του 1956 μέχρι και την γενεά του 1973 η τελική γονιμότητα συρρικνώνεται σημαντικά. Συγκεκριμένα μειώθηκε μόλις περίπου 5% ανάμεσα στις γενεές του 1935 και 1956, ενώ στις επόμενες 10 γενεές η μείωση ήταν της τάξης του 10%. Επιπλέον αν επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις για τις γενεές που θα ολοκληρώσουν την τρέχουσα δεκαετία τον αναπαραγωγικό τους κύκλο η μείωση της γονιμότητας ανάμεσα στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1956 και σε αυτές που γεννήθηκαν το 1975 θα είναι της τάξης το 20%, δηλ. τέσσερις φορές μεγαλύτερη από την μείωση που καταγράφηκε ανάμεσα στην ομάδα των γενεών 1935 – 1956.

Πίνακας 5 : Ελλάδα, γενεές 1946-1971, Καθαρό Ποσοστό Αναπαραγωγής (κορίτσι/γυναίκα)

Γενεά	Ποσοστό	Γενεά	Ποσοστό	% εκτίμησης
1946	0,94	1959	0,93	
1947	0,94	1960	0,92	
1948	0,91	1961	0,90	
1949	0,92	1962	0,87	
1950	0,96	1963	0,86	
1951	0,97	1964	0,85	
1952	0,95	1965	0,85	
1953	0,94	1966	0,85	
1954	0,95	1967	0,85	*
1955	0,96	1968	0,83	*
1956	0,95	1969	0,80	*
1957	0,92	1970	0,77	*
1958	0,91	1971	0,76	#

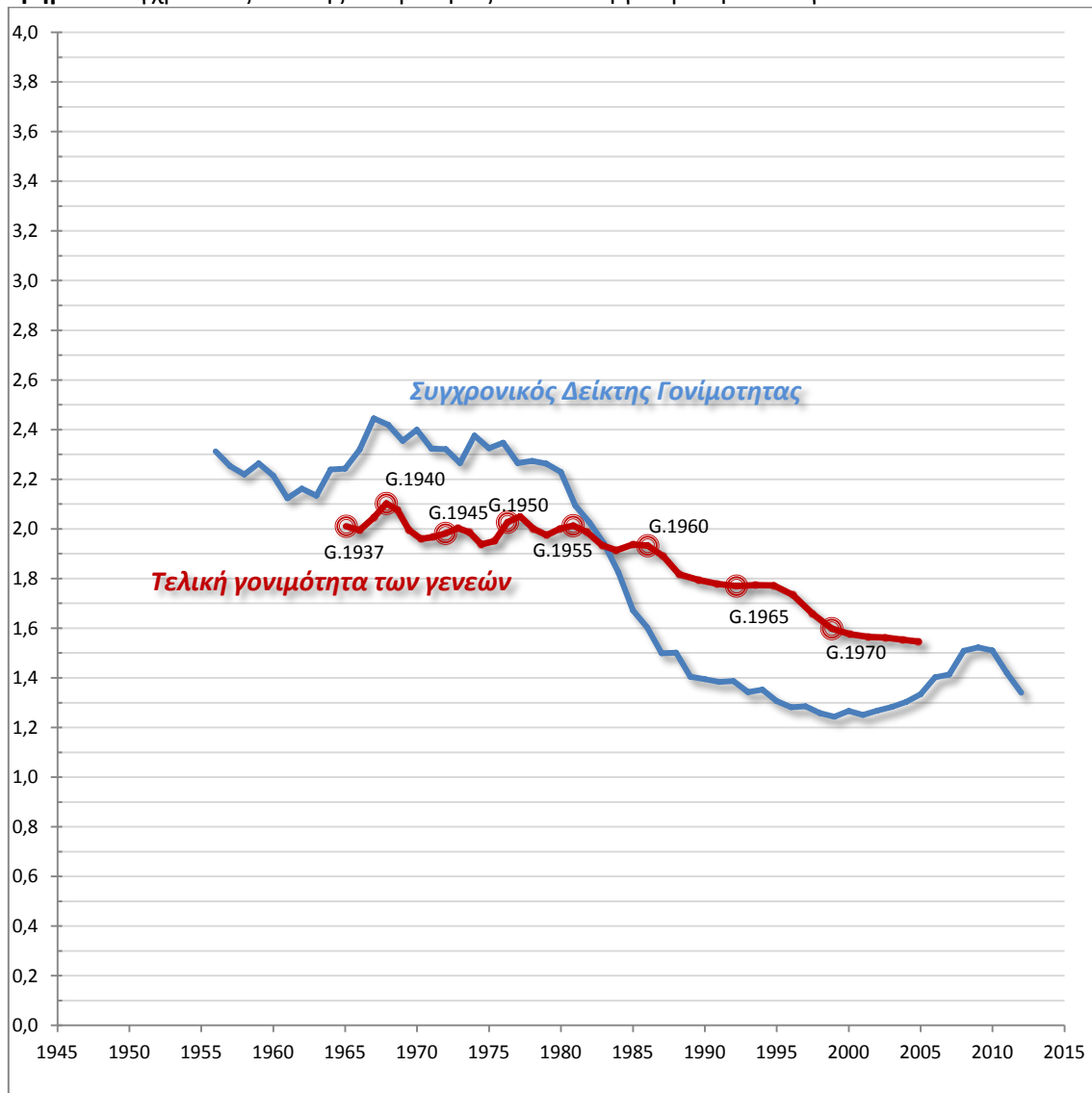
Πηγή :ΟΔΕ, Ίδια Επεξεργασία

Καμία απο τις υπο εξέταση γενεές δεν αναπληρώθηκε πλήρως. Αυτό επιβεβαιώνει ο υπολογισμός του Καθαρού δείκτη αναπαραγωγής. Ο δείκτης-(Πίνακας 5)-, παραμένει κάτω από την μονάδα για όλες τις γενεές, απο το 1935 και μετά, κοντά στην μονάδα μέχρι και την γενεά του 1956 (950 κορίτσια /1000 γυναίκες), σαφώς υπολειπόμενος της μονάδας για τις

γυναίκες που γεννήθηκαν στην δεκαετία του 1970 (750 κορίτσια/1000 γυναίκες).

Επιπλέον οφείλουμε να επισημάνουμε μια πρώτη ελληνική “ιδιαιτερότητα” που αναδεικνύεται από την πρότερη ανάλυση. Η Ελλάδα, εν αντιθέσει με τις περισσότερες δυτικοευρωπαϊκές χώρες δεν γνώρισε μεταπολεμικά το φαινόμενο του « *baby-boom* », την έκρηξη δηλαδή των γεννήσεων στη διάρκεια της πρώτης μεταπολεμικής εικοσιπενταετίας, η οποία εκφράστηκε στις χώρες αυτές και με την αύξηση της τελικής γονιμότητας των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1930 και το 1945 καθώς οι αντίστοιχες ελληνικές γενεές γυναικών είχαν μια σταθεροποιημένη τελική γονιμότητα γύρω από τα 2 παιδιά/γυναίκα.⁵¹

Γράφημα 6: Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και Τελική γονιμότητα των γενεών.

Πηγή : ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

⁵¹ Κοτζαμάνης, Β. (2009α), Κοτζαμάνης, Β., Σοφianoπούλου, Κ. (2009)

Τέλος επιβεβαιώνεται η ευαισθησία του ΣΔΓ στις αλλαγές του ημερολογίου μέσα στις γενεές, κάνοντας τον επισφαλή για την εξαγωγή συμπερασμάτων για το τι συμβαίνει στην πραγματική γονιμότητα, αυτή των γενεών. Τα προαναφερθέντα συμπεράσματα επιβεβαιώνονται και από το γράφημα **(Γράφημα 6)** όπου επιτίθεται η ένταση της συγχρονικής γονιμότητας με την τελική γονιμότητα των γενεών⁵². Ο συγχρονικός δείκτης λαμβάνει υψηλές τιμές τα πρώτα μεταπολεμικά έτη αποκλειστικά και μόνον εξαιτίας της συρρίκνωσης του ημερολογίου της γονιμότητας στις γενεές 1935-1956, ενώ στη συνέχεια – και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1990- η υιοθέτηση για διαφόρους λόγους⁵³ ενός πιο ώριμου ημερολογίου από τις νεότερες γενεές και δευτερευόντως απο το γεγονός του ότι οι γυναίκες των ίδιων γενεών περιορίζουν τον τελικό αριθμό παιδιών που φέρνουν στον κόσμο οδηγεί τον ΣΔΓ σε κατάρρευση με αποτέλεσμα η καμπύλη του να περάσει κάτω από την καμπύλη της διαγενεακής γονιμότητας.

Αυτή η ιδιαιτερότητα του Συγχρονικού Δείκτη Γονιμότητας (ΣΔΓ), μπορεί να μας οδηγήσει σε παραπλανητικά συμπεράσματα. τίθοντας εύλογα και το κρίσιμο ερώτημα -ανοίγοντας ταυτόχρονα και την συζήτηση- για το κατά πόσο οι όποιες συζητήσεις και αποφάσεις που αφορούν τις πολιτικές ενίσχυσης ή στήριξης της γονιμότητας στην χώρα μας θα πρέπει να συνεχίσουν να γίνονται με βάση τις τιμές που λαμβάνει ο ΣΔΓ.

⁵² Η αντιστοίχιση της τελικής γονιμότητας σε ημερολογιακά έτη έχει γίνει αθροίζοντας την μέση ηλικία στην τεκνογονία της κάθε γενεάς με το ημερολογιακό έτος γέννησης της.

⁵³ Η ένταξη της γυναίκας στην εκπαιδευτική διαδικασία, τον εργασιακό στίβο καθώς επίσης και η απουσία συγκεκριμένων πολιτικών που να βοηθούν στην συμφιλίωση της μητρότητας με την επαγγελματική καριέρα.

Κεφάλαιο 3: Η εξέλιξη της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.⁵⁴

Η ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης των παιδιών συμπληρώνει τις πρότερες αναλύσεις και επιτρέπει να δώσουμε μια πρώτη απάντηση σε ένα από τα ερωτήματα που θέσαμε στην αρχή της εργασίας μας. Θα μας επιτρέψει καταρχάς να εξετάσουμε αν -και σε ποιο βαθμό- η μείωση της συγχρονικής γονιμότητας μετά το 1980 προέκυψε από την μείωση των γεννήσεων όλων των τάξεων και δευτερευόντως (μέσω του υπολογισμού των πιθανοτήτων διεύρυνσης της οικογένειας στις γενεές) αν υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής των προτύπων της οικογένειας, ειδικότερα δε όσον αφορά την ατεκνία. Η ανάλυση αυτή παρουσιάζει ταυτόχρονα ιδιαίτερα στοιχεία πρωτοτυπίας, καθώς στην ελληνική βιβλιογραφία απουσιάζει κάθε αναφορά στην εξέλιξη των γεννήσεων κατά βιολογική τάξη έλευσης.

Γεννήσεις κατα βιολογική τάξη έλευσης

Εξετάζοντας αρχικά την εξέλιξη του συνόλου των γεννήσεων στη μεταπολεμική περίοδο **(Γράφημα 7)** διαπιστώνουμε ότι το 1960 από τις συνολικά 157.239 γεννήσεις οι 64.553 είναι πρώτης τάξης (*Rang*) (41,0%), οι 49.577 2ης τάξης (31,5%), οι 22.104 3ης τάξης (14,0%) και οι 21.005 4ης και άνω τάξης (13,5%). Οι γεννήσεις 1ης και 2ης τάξης ακολουθούν σχετικές παράλληλες μεταβολές στο πέρασμα του χρόνου, σε μια πρώτη περίοδο (1960 - 1967) αυξάνουν φτάνοντας τις 69.496 και 60.218 αντίστοιχα, ενώ στη συνέχεια φθίνουν μέχρι και το 1973, χρονιά από την οποία και μετά αυξάνουν μέχρι και το 1980⁵⁵. Κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 οι γεννήσεις 1^{ης} και 2^{ης} τάξης μειώνονται σημαντικά, τάση η οποία θα αλλάξει για τις μεν πρώτες από το 1989 και μετά, ενώ για τις δευτέρες από το 1996 και μετέπειτα. Το 2008 θα καταγραφούν 55.995 γεννήσεις 1ης τάξης και 44.484 γεννήσεις 2ης τάξης, γνωρίζοντας αύξηση 24% και 20% από τις χρονιές που κατέγραψαν το ιστορικότα χαμηλά τους επίπεδα. Το 2009 και 2010 οι 1^{ης} τάξης θα σταθεροποιηθούν γύρω από τις 55.000, ενώ το 2012 είναι 51.317 μειωμένες κατά 8,4% σε σχέση με το 2008.

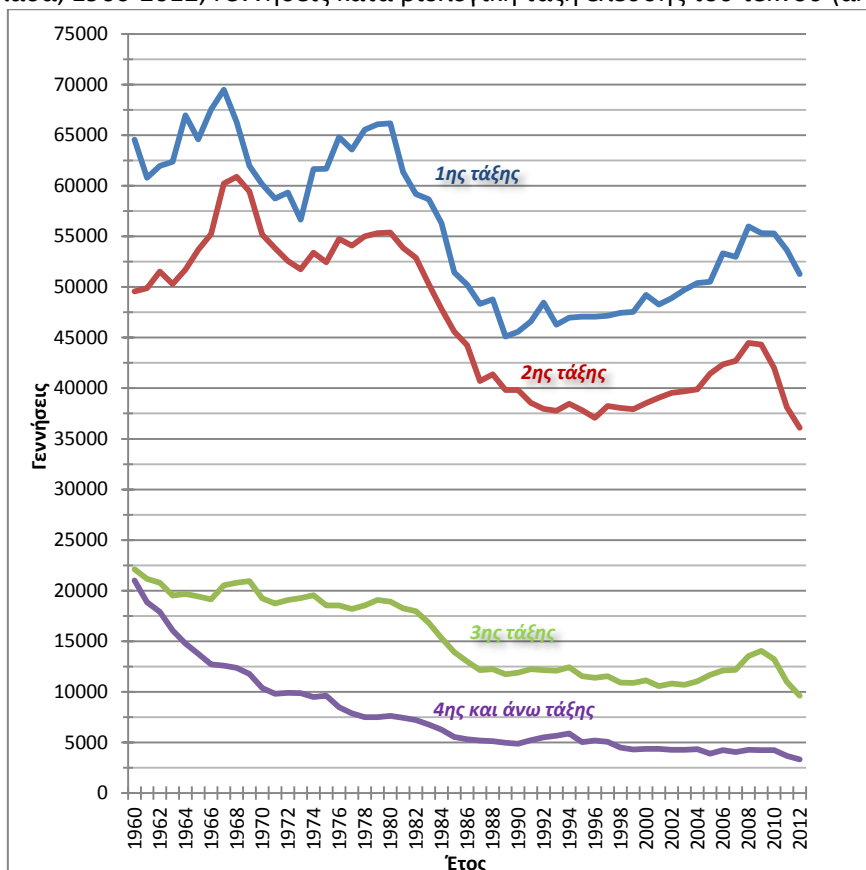
⁵⁴ Η γονιμότητα μιας γυναίκας αναλόγως της σειράς έλευσης των γεννήσεων στα πλαίσια του βίου της (βλ. <http://www.e-demography.gr/Metadata/Dictionary>).

⁵⁵ Το έτος αυτό ο αριθμός τους είναι σχεδόν ταυτόσημος με αυτόν του 1967.

Οι γεννήσεις 2^{ης} τάξης θα αρχίσουν να μειώνονται ήδη από το 2009 και την τελευταία χρονιά για την οποία διαθέτουμε στοιχεία είναι μειωμένες κατά 18,9% (2012=36.085 γεννήσεις 2^{ης} τάξης) σε σχέση με το 2008.

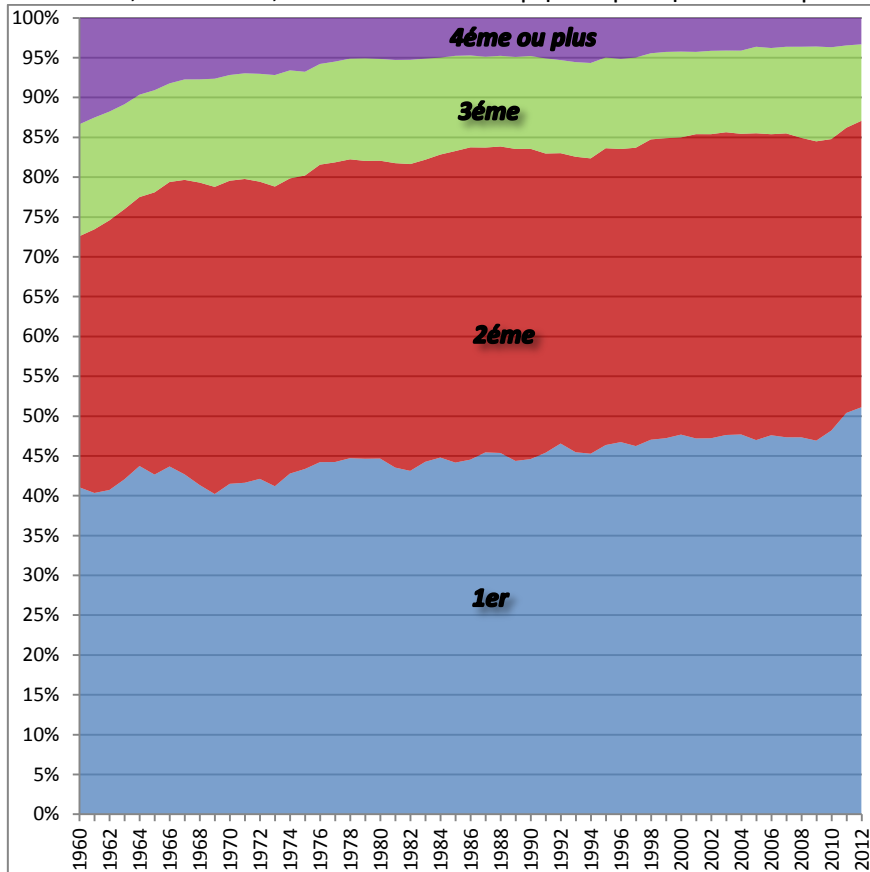
Οι γεννήσεις της 3ης τάξης θα παραμείνουν σχετικά σταθερές (γύρω από τις 20.000) μέχρι και τις πρώτες χρονιές του 1980, εν συνεχεία θα γνωρίσουν μια περίοδο μείωσης μέχρι και το 1987 (12.139), επίπεδα στα οποία σταθεροποιούνται μέχρι και τις αρχές του 21^{ου} αιώνα. Ανάμεσα στο 2004 και το 2009 θα γνωρίσουν αύξηση, καθώς θα περάσουν από τις 11.036 στις 14.042 (+27,2%), για να βρεθούν σε λιγότερα χρόνια στα ίδια επίπεδα το 2012 (-28,8% σε σχέση με αυτές του 2009). Τέλος οι γεννήσεις 4^{ης} τάξης και άνω θα γνωρίσουν συνεχή πτώση καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο καθώς από 21.005 το 1960, θα κυμανθούν γύρω από τις 5.000 από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και για περίπου μια 20ετία, για να φτάσουν το 2012 τις 3.330.

Γράφημα 7: Ελλάδα, 1960-2012, Γεννήσεις κατά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου (απόλυτοι αριθμοί)

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 8:Ελλάδα, 1960-2012, Ποσοστιαία κατανομή των γεννήσεων ανα βιολογική τάξη.

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Αν περάσουμε από τις απόλυτες τιμές στις σχετικές (**Γράφημα 8**)θα διαπιστώσουμε ότι μετά το 1960 το ποσοστό επί του συνόλου των γεννήσεων αυτών της 1ης και 2ης τάξης αυξάνεται συνεχώς (από 41% και 31,5% το 1960 στο 51,1 και 36,0 % αντίστοιχα το 2012). Αντίθετη ακριβώς πορεία ακολουθούν οι γεννήσεις 3ης και 4ης και άνω τάξης, το ειδικό βάρος των οποίων μειώνεται αδιάλειπτα την ίδια περίοδο. Ειδικότερα, οι γεννήσεις 3ης τάξης από 14,1% επί των συνόλου το 1960 θα περιορισθούν στο 9,6% το 2012 ενώ αυτές της 4ης τάξης και άνω που αποτελούσαν το 13,4% του συνόλου το 1960, μετά από περίπου 50 χρόνια θα περιορισθούν στο 3,3% το 2012. Αποτέλεσμα οι γεννήσεις 1^{ης} και 2^{ης} τάξεις να αποτελούν το 87,1% των γεννήσεων ζώντων το 2012.⁵⁶

⁵⁶ Η καταγραφόμενη αυτή αύξηση της βαρύτητας οφείλεται προφανώς στην μείωση των γεννήσεων 3ης και 4ης και άνω τάξης και όχι στην αύξηση των απολύτων αριθμών των γεννήσεων 1ης και 2ης τάξης.

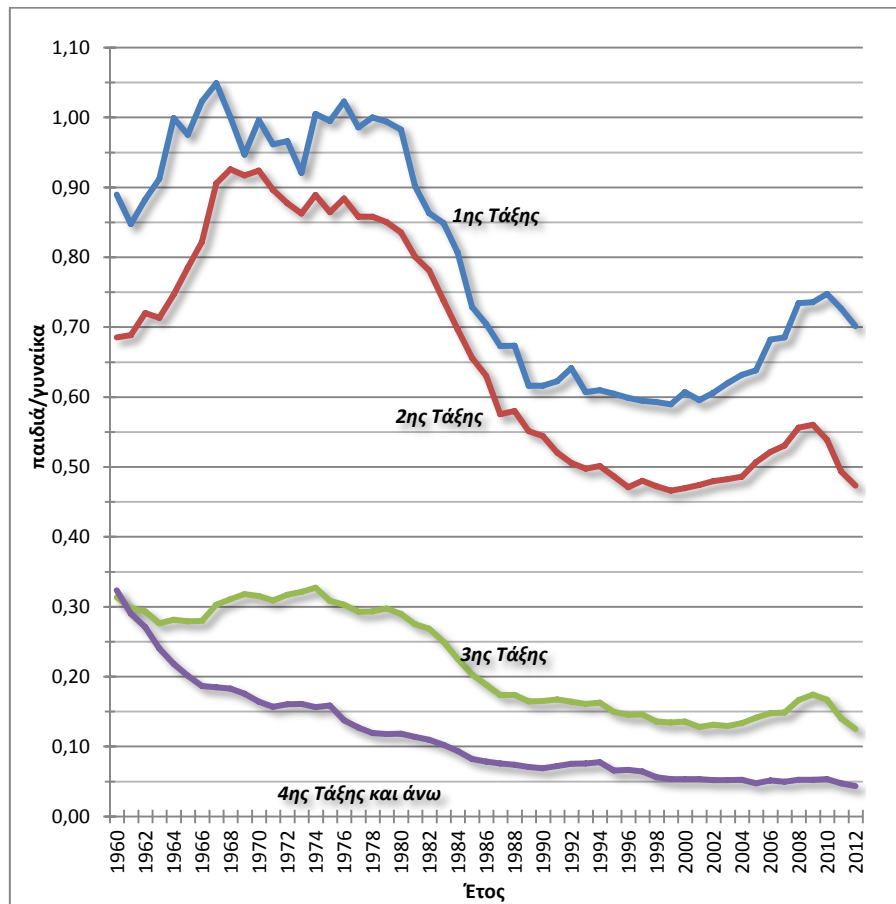
Ο Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (ΣΔΓ) και η μέση ηλικία στην τεκνογονία κατά βιολογική τάξη γέννησης των παιδιών

Ο Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξης (ICF 1er Rang) θα γνωρίσει ταχεία αύξηση στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου (από το 1960 μέχρι και το 1964), περνώντας από το 0,89 στο 1,00 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα). Στην επόμενη δεκαετία (1964 -1980) θα σταθεροποιηθεί καταγράφοντας τιμές γύρω από την μονάδα και εν συνεχεία θα καταρρεύσει χάνοντας την επόμενη δεκαετία περίπου το 40% της τιμής του (1989 = 0,62 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα). Θα σταθεροποιηθεί εκ νέου στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 (γύρω από το 0,6) και θα ακολουθήσει από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 ανοδική πορεία για να φτάσει τα 0,74 το 2010. Τα δυο επόμενα χρόνια ο δείκτης θα σταθεροποιηθεί γύρω από τα 0,70 παιδιά 1^{ης} τάξης ανά γυναίκα (2012). **(Γράφημα 9)**

Σχετικά ταυτόσημη πορεία θα ακολουθήσει και ο ΣΔΓ 2ης τάξης, ο οποίος έπειτα από μια περίοδο αύξησης ανάμεσα στο 1960 και το 1970 (0,69 και 0,92 παιδιά 2ης τάξης/γυναίκα αντίστοιχα), θα σταθεροποιηθεί την δεκαετία του 1970 για να καταρρεύσει και αυτός στη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 (1989 =0,55 παιδιά 2ης τάξης/γυναίκα). Η πτώση θα συνεχισθεί με ηπιότερους ρυθμούς στη διάρκεια της δεκαετίας του 1990 (1999 =0,47 παιδιά 2ης τάξης/γυναίκα) και θα ανακοπεί στη συνέχεια καθώς ο δείκτης θα αρχίσει να αυξάνεται. Το 2009 θα καταγράψει υψηλότερη τιμή από αυτή το 1989, ήτοι 0,56. Η αυξητική τάση δείχνει να ανακόπτεται από το 2010 και μετά, καθώς ο δείκτης τα τελευταία τρία χρόνια που διαθέτουμε στοιχεία θα μειωθεί για να φτάσει το 2012 τα 0,47 παιδιά/γυναίκα.

Αντίθετα με τους δυο προαναφερθέντες δείκτες, ο ΣΔΓ 3ης τάξης θα παραμείνει σταθερός για περίπου μια εικοσαετία (γύρω από τα 0,3 παιδιά), θα μειωθεί στο μισό από το 1980 μέχρι το 1989 (0,16 παιδιά το τελευταίο αυτό έτος), εν συνεχεία θα σταθεροποιηθεί γύρω από τα 0,14 παιδιά για να γνωρίσει σχετική αύξηση μετά το 2005 (2009= 0,17 παιδιά 3ης τάξης ανά γυναίκα, τιμή ανάλογη αυτής του 1987). Εν συνεχεία ακολουθεί πτωτική πορεία για να φτάσει το 2012 να καταγράφει τιμή 0,12 παιδιά 3^{ης} τάξης/ γυναίκα. Τέλος σε ότι αφορά τον ΣΔΓ 4ης τάξης και άνω θα ακολουθήσει συνεχή μείωση καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο (1960 = 0,32 παιδιά, στα μέσα της δεκαετίας του 1970 μόλις 0,16 παιδιά, 0,08 το 1985 και 0,04 το 2012) ήτοι μείωση κατά περίπου 85% σε σχέση με την αρχή της εξεταζόμενης περιόδου.

Γράφημα 9: Ελλάδα, 1960-2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

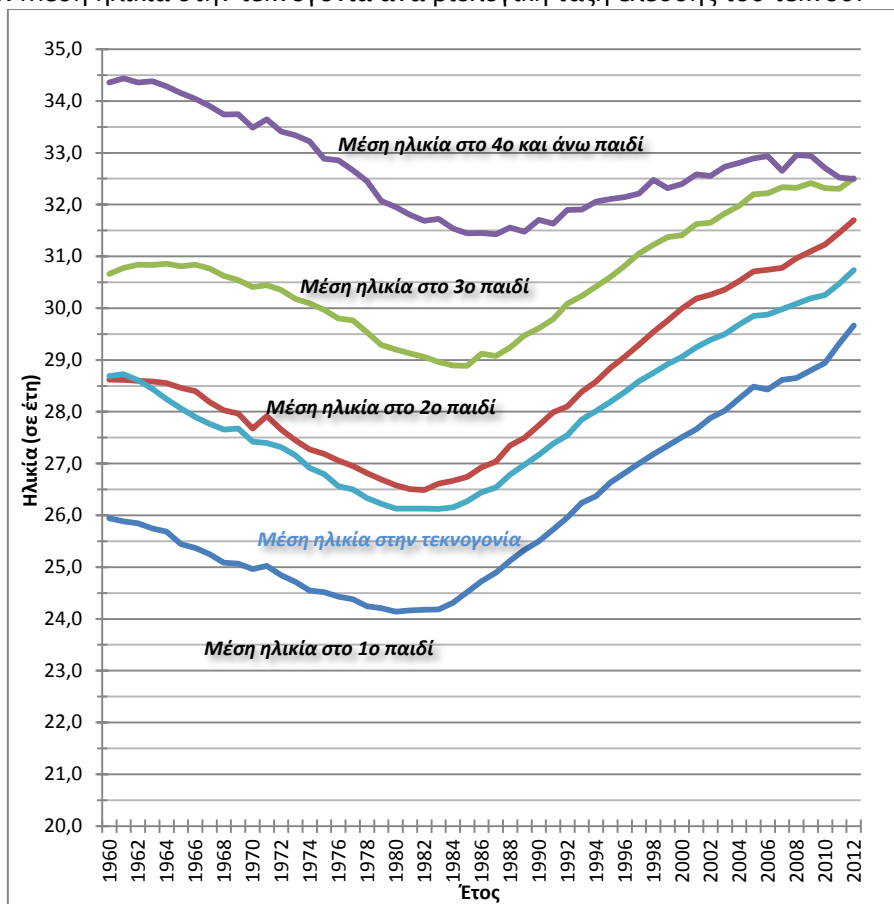
Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Από την πρότερη ανάλυση προκύπτει ότι αν η κατάρρευση του γενικού ΣΔΓ κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 προήλθε από την αντίστοιχη μείωση των Συγχρονικών δεικτών ανεξαρτήτου τάξεως, την σημαντικότερη «ευθύνη» φέρουν οι δείκτες 1ης και 2ης τάξης. Συγκεκριμένα η μείωση του ΣΔΓ ανάμεσα στο 1980 και το 1989 οφείλεται κατά το ήμισυ σχεδόν (45%) στην κατάρρευση του ΣΔΓ 1η τάξης και κατά δεύτερο λόγο στην πτώση του ΣΔΓ 2ης τάξης (συμμετοχή στην μείωση του ΣΔΓ κατά 35%). Κατ' επέκταση, στη μείωση των δεικτών της 1η και 2^{ης} τάξης δύναται να αποδοθεί το 80% της μείωσης της συνολικής συγχρονικής γονιμότητας στην πρώτη περίοδο της ταχύτατης κατάρρευσής της. Αντίστοιχα, η αύξηση στη τιμή του γενικού ΣΔΓ ανάμεσα στο 1999 και το 2009 οφείλεται κατά 52% στην αύξηση του ΣΔΓ 1ης τάξης, κατά 34% στην αύξηση του ΣΔΓ της 2ης τάξης και μόλις κατά 14% στον ΣΔΓ 3ης τάξης⁵⁷. Τέλος η μείωση του συγχρονικού δείκτη ανάμεσα στο 2009-2012

⁵⁷ Είναι χαρακτηριστικό ότι ο ΣΔΓ 4ης και άνω τάξης έχει ήδη από το 1999 σταθεροποιηθεί στο ιστορικά του πιο χαμηλό κάτω όριο το 0,05 και δεν παίζει κανένα ρόλο στην εξέλιξη του ΣΔΓ, ούτε θετική μήτε και αρνητική, κατά την δεκαετία του 2000.

οφείλεται κατά 90% και πλέον στη μείωση των αντίστοιχων δεικτών της 2ης και 3ης τάξης καθώς αυτος της 1^{ης} τάξης παραμένει σχετικά σταθερός.

Γράφημα 10: Μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Η μέση ηλικία ανάλογα την τάξη γέννησης του τέκνου μειώνεται για όλες τις τάξεις γέννησης μέχρι και τις αρχές-μέσα της δεκαετίας του 1980⁵⁸. Από τις αρχές όμως της δεκαετίας του '80 η τάση θα αναστραφεί πλήρως καθώς θα ξεκινήσει η άνοδος της μέσης ηλικίας στην απόκτηση του 1^{ου} παιδιού, η οποία θα οδηγήσει στην αύξηση του αντίστοιχου δείκτη για όλες τις υπόλοιπες τάξεις μέχρι και το 2012⁵⁹ (**Γράφημα 10**). Η Ελλάδα έχει την 4η υψηλότερη συγχρονική μέση ηλικία στην γέννηση του 1ου παιδιού (29,7 έτη), σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat για το 2012, μεγαλύτερη τιμή του ίδιου δείκτη καταγράφουν μόλις τρεις χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο (30,8 έτη), η Ισπανία (30,3 έτη) και η Ελβετία (30,3 έτη).

⁵⁸Απο 1^η:25,9 2^η: 28,6, 3^η: 30,7, και 4η+:34,3 έτη το 1960 στα 1^η:24,2 2^η: 26,6, 3^η: 29,0 και 4η+:31,7 έτη αντίστοιχα το 1983) Η μέση ηλικία στην 3η και 4η + τάξη θα καταγράψουν τις μικρότερες τιμές λίγο αργότερα, το 1985 και το 1987 (28,9 και 31,4 έτη αντίστοιχα).

⁵⁹ στα 29,7- 31,7- 32,5 και 32,5 έτη για την 1η, 2η, 3η και 4η+ τάξη γέννησης αντίστοιχα.

Ειδικοί κατά ηλικία συντελεστές

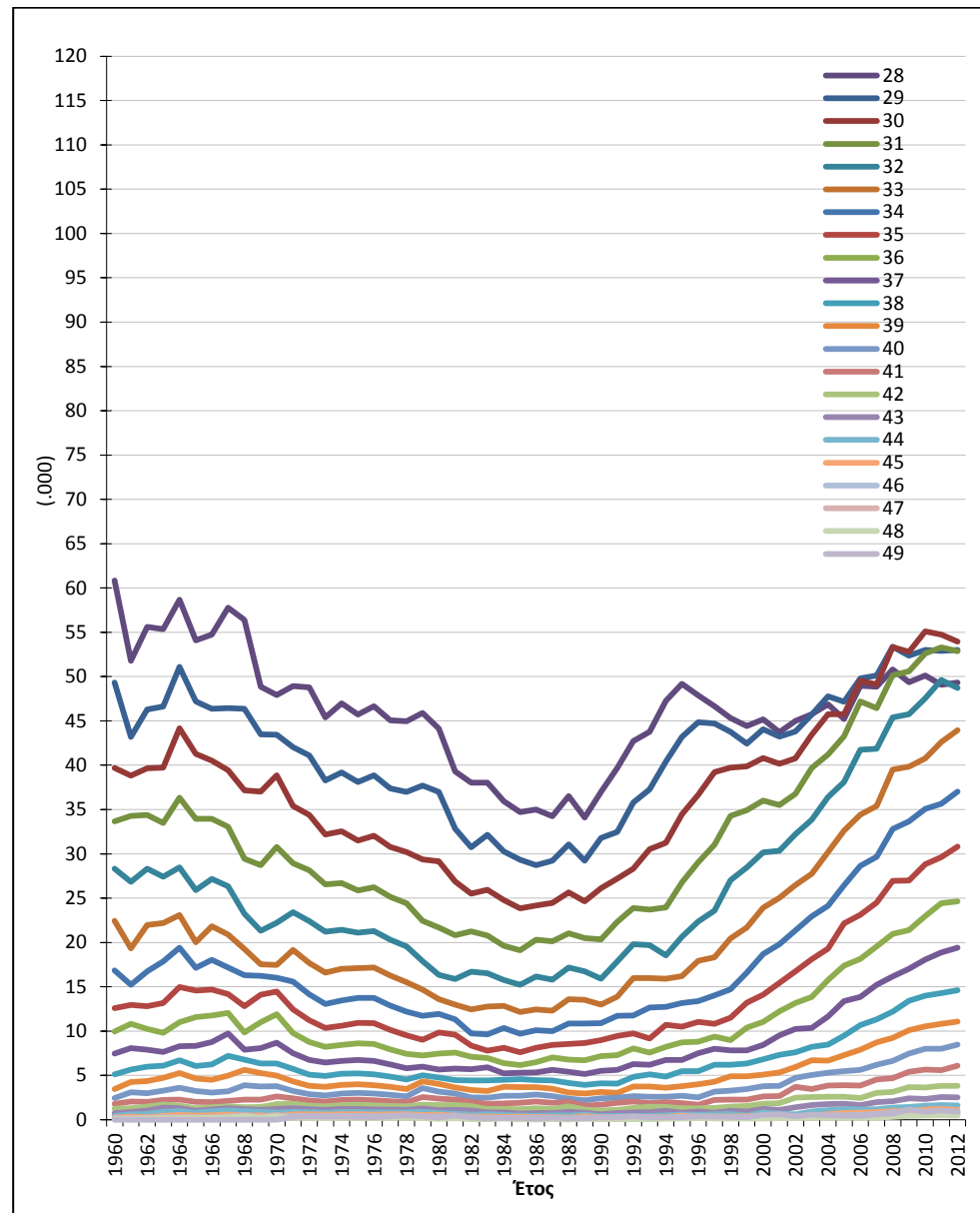
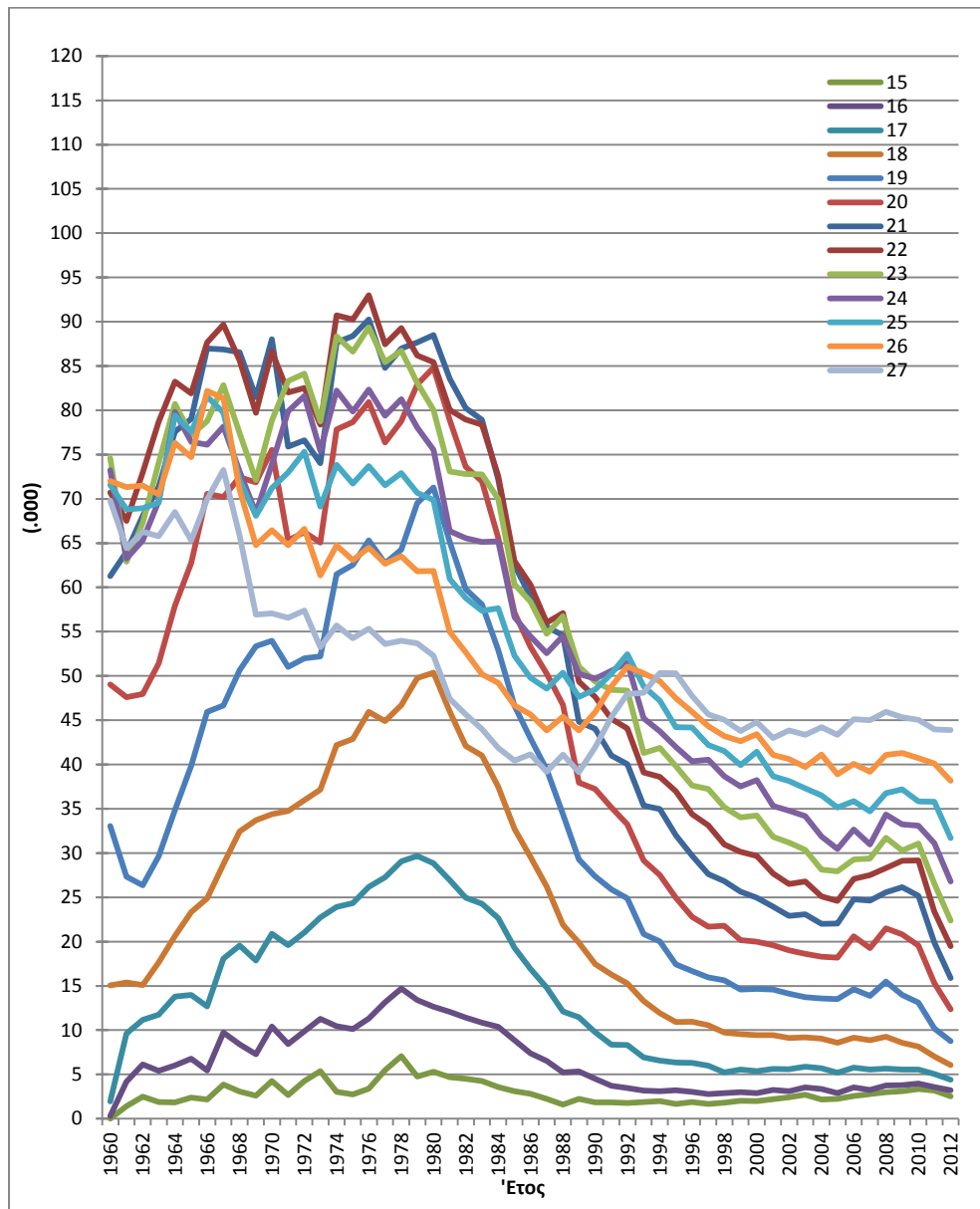
Το μοτίβο που περιγράψαμε στην ανάλυση μας για τους ειδικούς κατά ηλικία συντελεστές της συνολικής γονιμότητας -δηλαδή την αύξηση τους από το 1960 μέχρι και τις αρχές του 1980 για τις νεότερες ηλικίες, ιδιαίτερα κάτω των 25 ετών, η εν συνεχεία συνεχής τους μείωση έως την σταθεροποίηση τους στα πρώτα έτη του 21ου αιώνα, με την ταυτόχρονη αύξηση των ποσοστών γονιμότητας για τις μεγαλύτερες ηλικίες (άνω των 30 ετών) από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 μέχρι και το 2009-2010 αναπαράγεται και στην εξέλιξη των συγχρονικών ποσοστών γονιμότητας της 1ης, 2ης και 3ης τάξης. Η εξέλιξη διαφοροποιείται για τα ποσοστά γονιμότητας 1ης τάξης για τις γυναίκες άνω των 30 ετών, τα οποία συνεχίζουν να αυξάνουν και μετά το 2009 μέχρι και το 2012. Αντίθετα τα ποσοστά γονιμότητας 2ης και 3ης τάξης ακολουθούν πτωτική πορεία από το 2010 και μετά και στις μεγαλύτερες ηλικίες. Σε ότι αφορά τα ποσοστά γονιμότητας του ΣΔΓ 4ης και άνω τάξης αυτά μειώνονται καθ' όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου από το 1960 και μετά για να σταθεροποιηθούν σε πολύ χαμηλά επίπεδα για τις ηλικίες άνω των 30 από τις αρχές τις δεκαετίας του 2000 και μετά (κάτω από 5 00/0). **(Παράρτημα, Κεφ3).**

Εξετάζοντας τις αθροιστικές συχνότητες (cumul de taux) ανά ημερολογιακό έτος των Συνθετικών Συγχρονικών δεικτών γονιμότητας παρατηρούμε τα εξής, σχετικά με τις γεννήσεις 1ης τάξης ο ΣΔΓ μέχρι και το 1999 πέφτει και είναι μικρότερος σε όλες τις επιμέρους ηλικίες, η αύξηση που ακολουθεί απαρχής του 2000 θα οδηγήσει το 2010 ο δείκτης να είναι υψηλότερος από αυτόν του 1999 η διαφοροποίηση που οδηγεί στην αύξηση του δείκτη είναι η αύξηση της γονιμότητας 1^{ης} τάξη των γυναικών ηλικίας 29 ετών και άνω. **(Γράφημα 11)**

Ο αντίστοιχος δείκτης για τις γεννήσεις 2ης τάξης του 2010 οφείλει και αυτός την αύξηση του σε σχέση με τον αντίστοιχο του 1999 στις γεννήσεις από τα 32 έτη και άνω, καθώς μέχρι την ηλικία αυτή η αθροιστική τους συχνότητα είναι ίδια, ενώ καταφέρνει να φτάσει λίγο πάνω από την τιμή του 1990 χάρις στις γεννήσεις 2ης τάξης από την ηλικία 40 και άνω. Αντίστοιχα και ο ΣΔΓ 3ης τάξης είναι μεγαλύτερος αυτού του 2000 και ταυτόσημος με αυτόν του 1990. Στην πρώτη περίπτωση ξεπερνά τον ΣΔΓ 3ης τάξης του 2000 από την ηλικία των 33 ετών και μετέπειτα, ενώ καταφέρνει να αγγίξει την τιμή του αντίστοιχου του 1990 στην

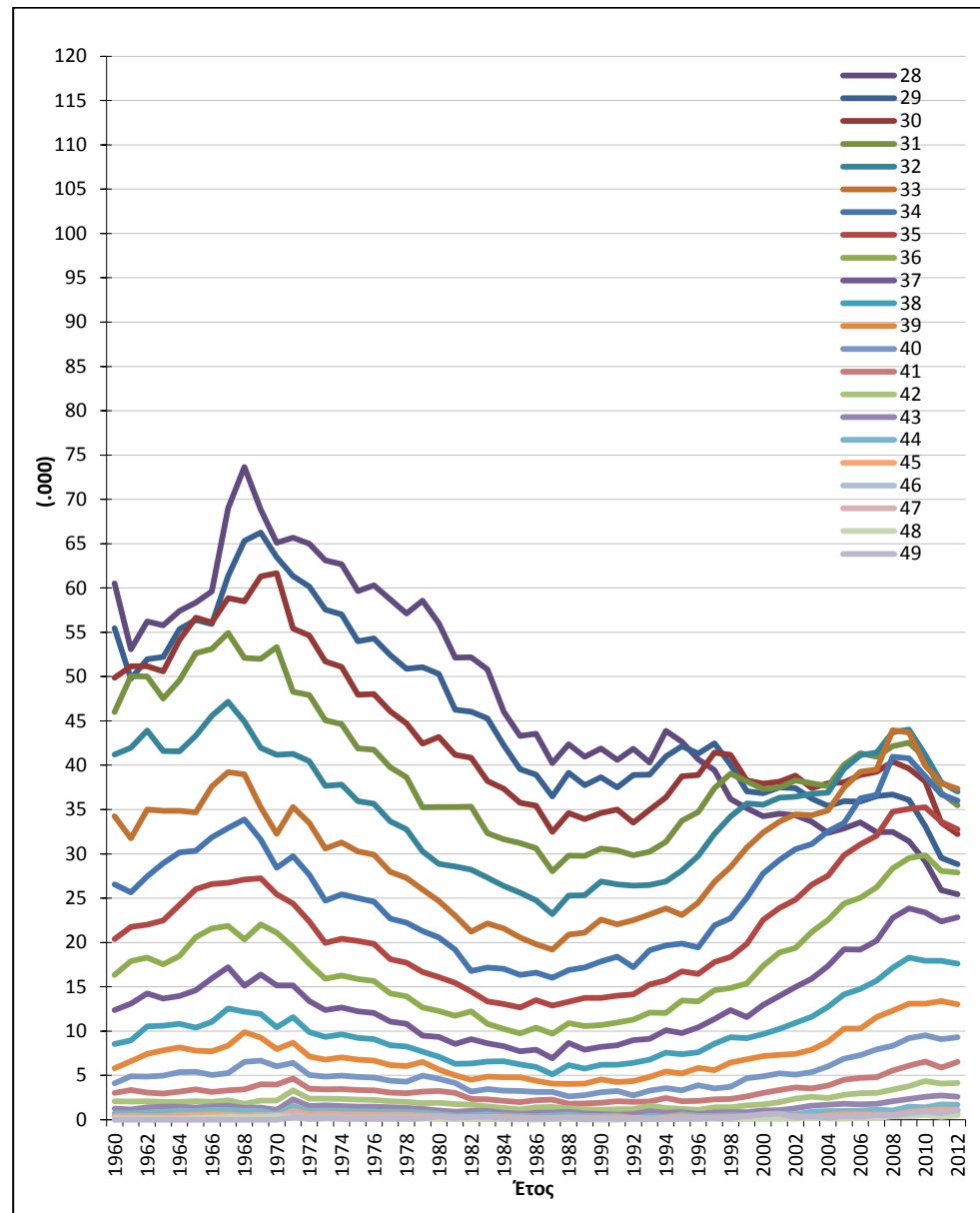
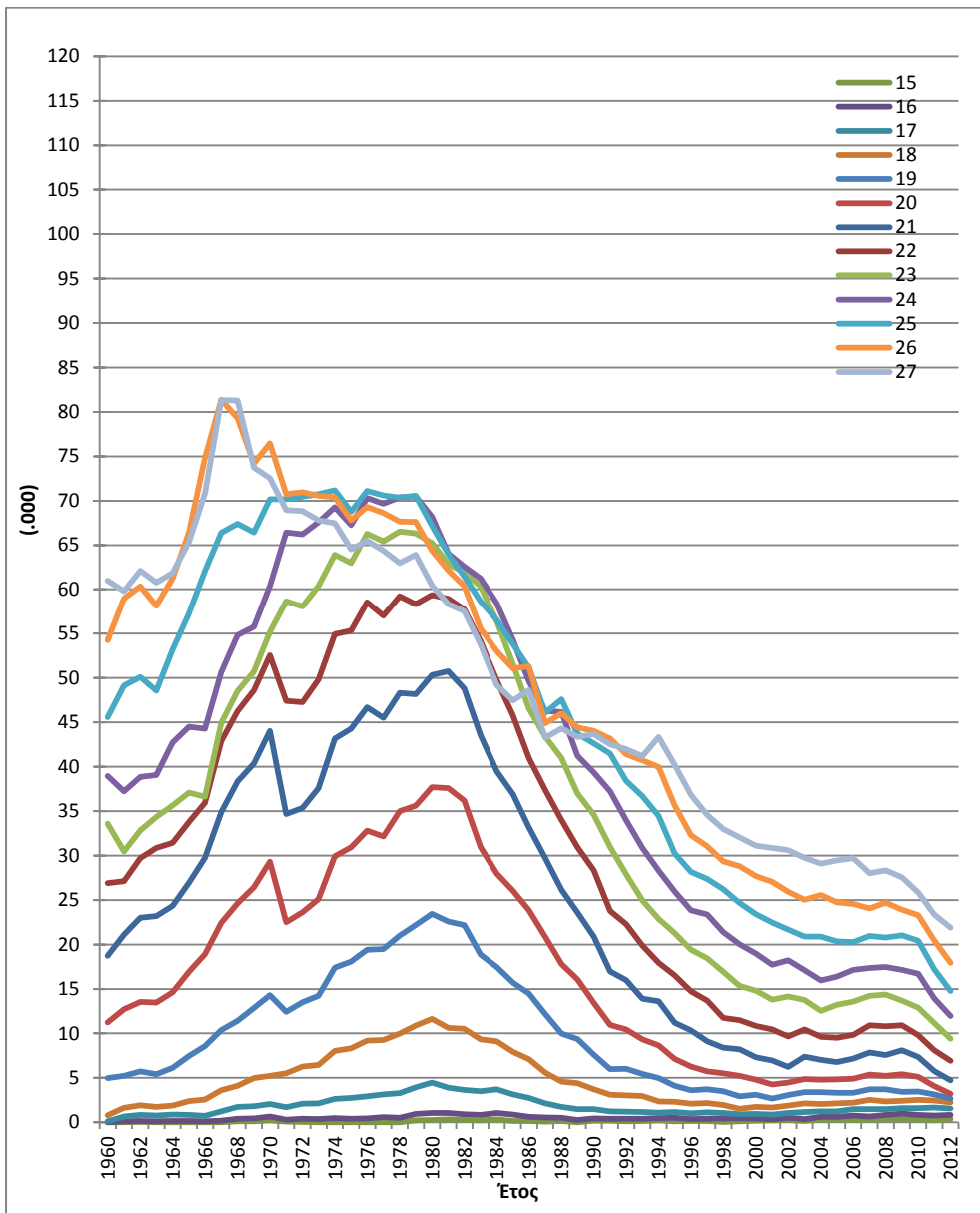
ηλικία των 40 ετών και χάρης στην αύξηση των γεννήσεων 3ης τάξης ανάμεσα στις ηλικίες 32 με 39 ετών.

Γράφημα 11 : Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 1^{ης} Τάξης.

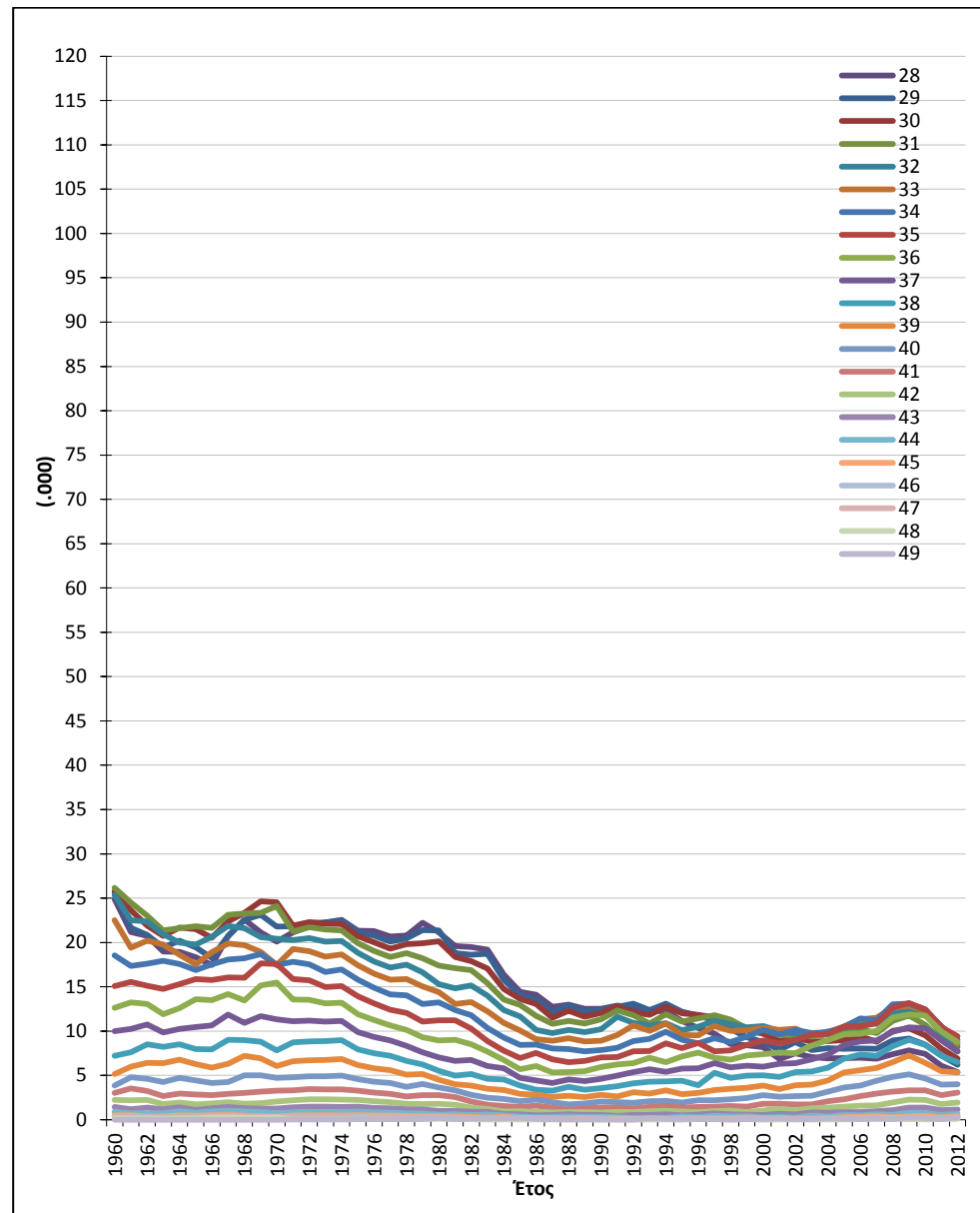
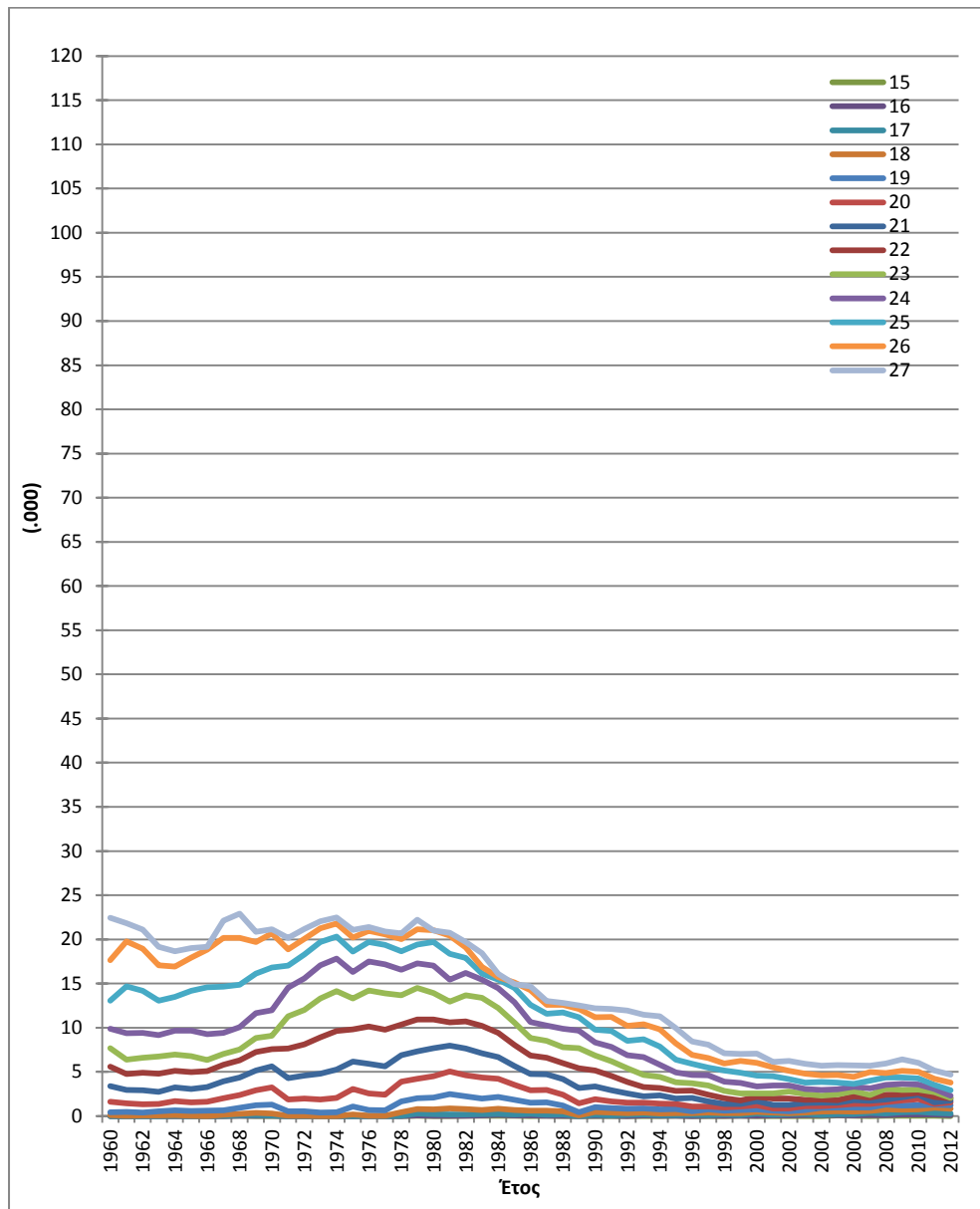
Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 11(συνέχεια) : Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 2^{ης} Τάξης.

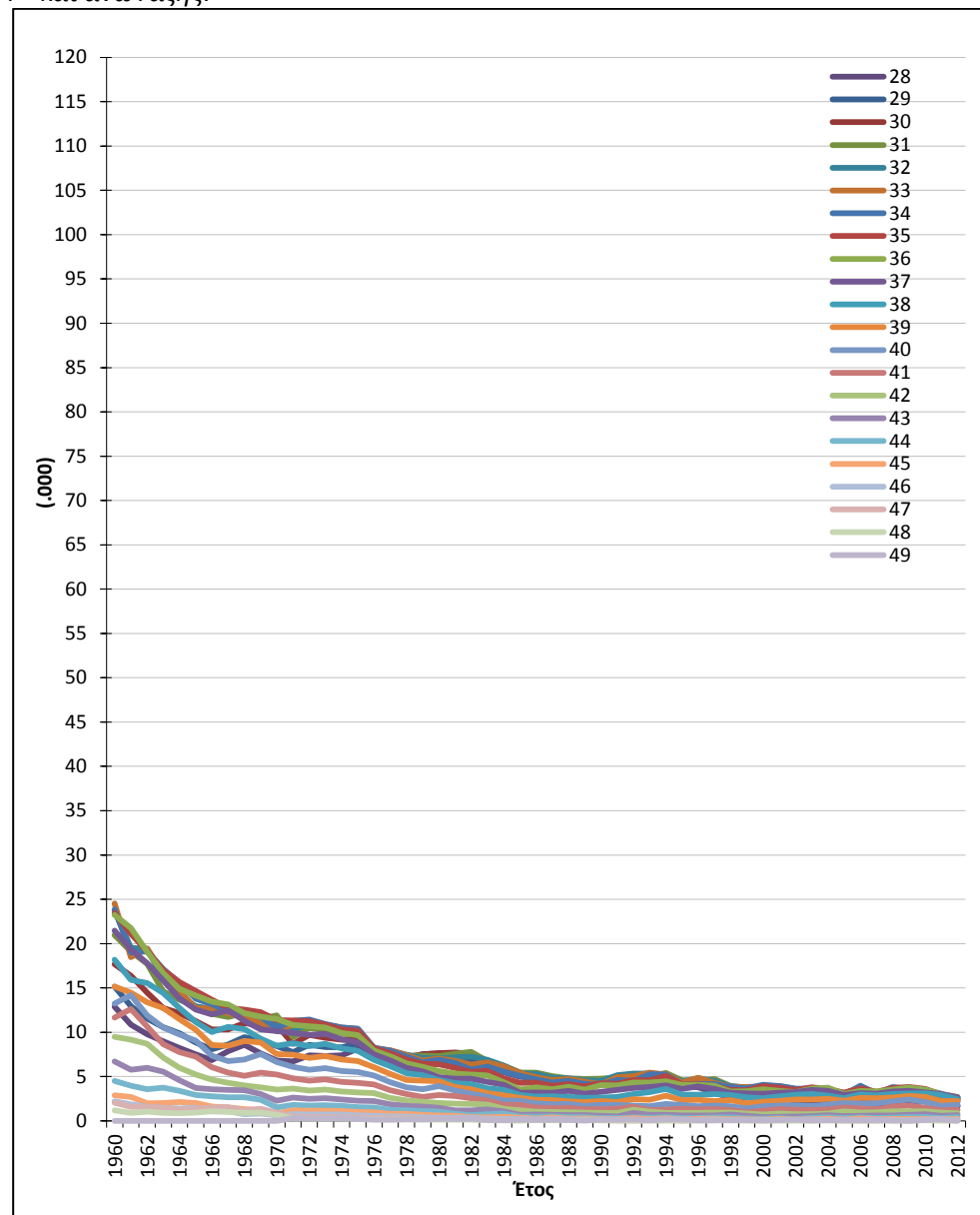
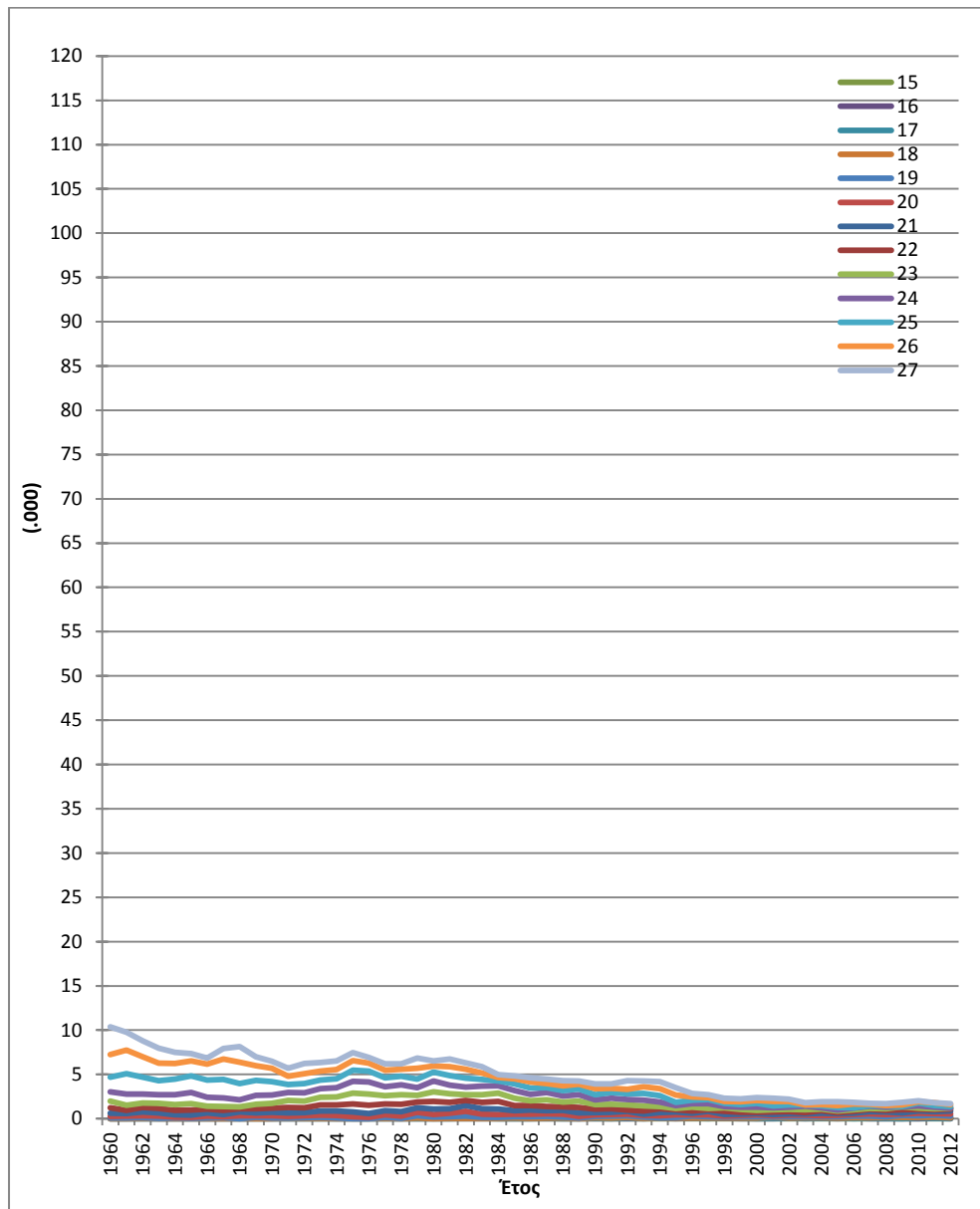
Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 11(συνέχεια)Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικό κατά ηλικία συντελεστής γονιμότητας 3^{ης} Τάξης.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

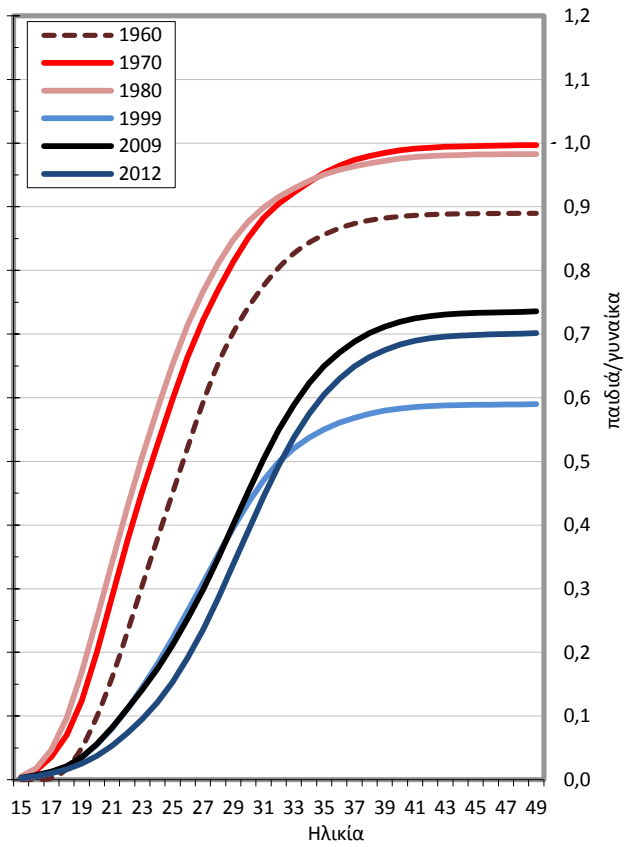
Γράφημα 11(συνέχεια)Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικό κατά ηλικία συντελεστής γονιμότητας 4^{ης} και άνω τάξης.

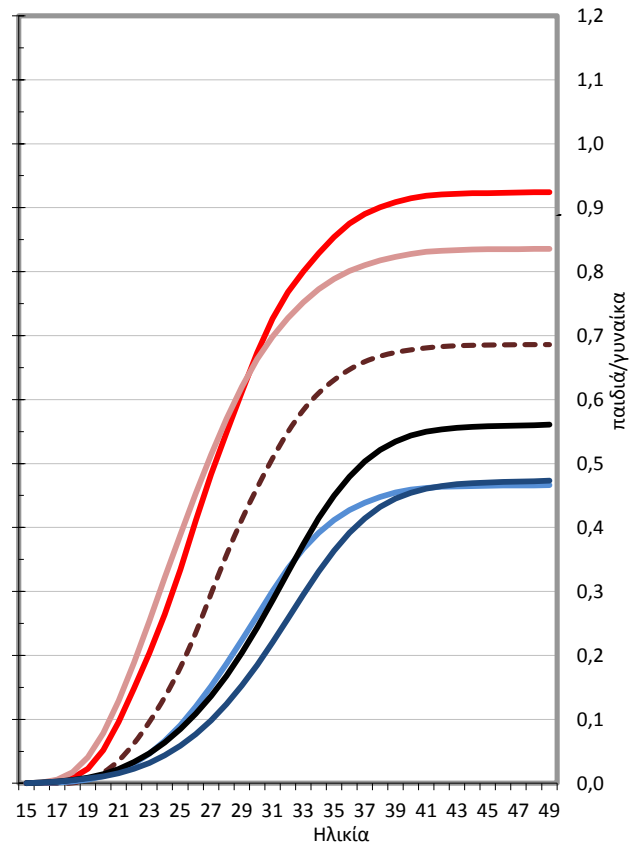
Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 11 : Ελλάδα (1960,1970,1980,1999,2009,2012), Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

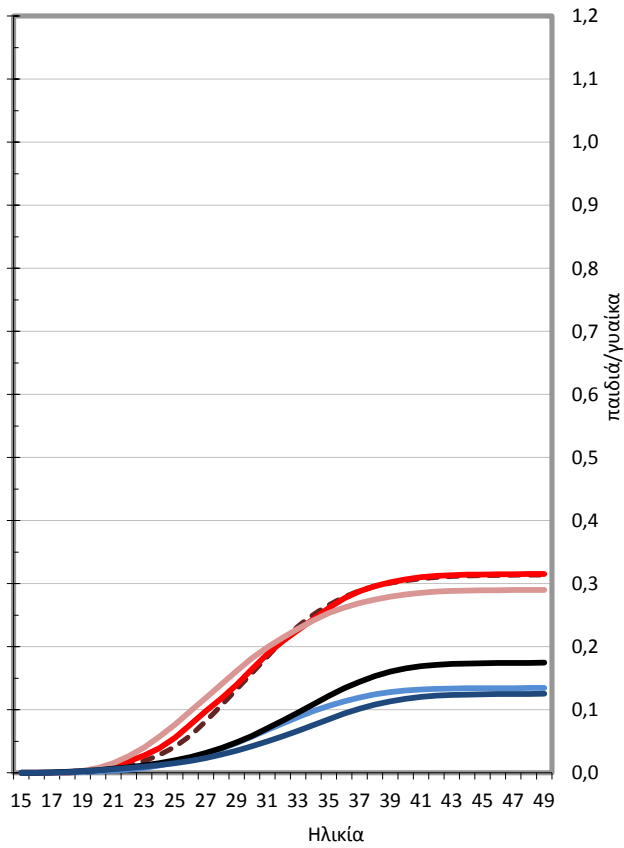
1^η Τάξης

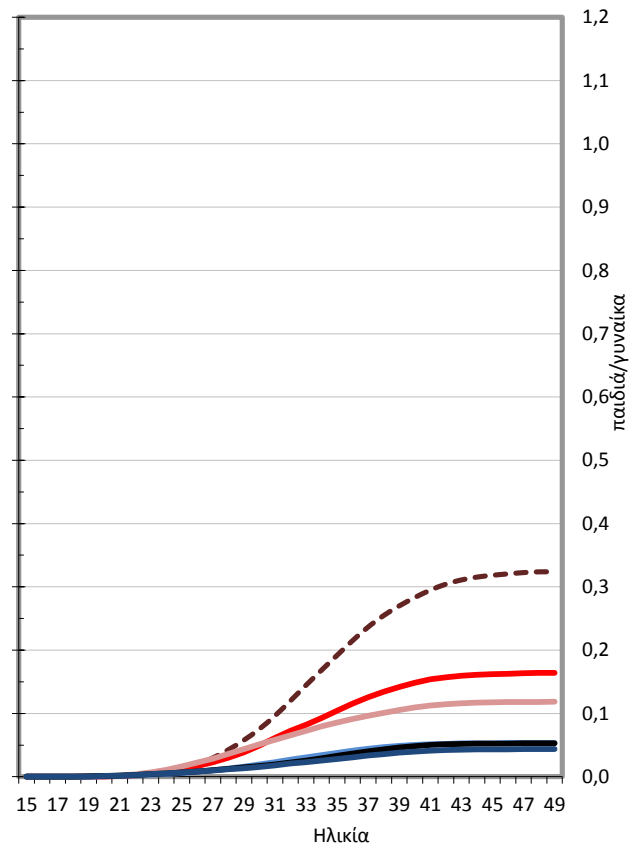
2^η Τάξης

3^η Τάξης

4^η και άνω τάξης

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Αντίθετα το 2012 σε σχέση με το 2009 αν και η αθροιστική συχνότητα του δείκτη 1^{ης} τάξης είναι χαμηλότερη για όλες τις ηλικίες, αυτό οφείλεται στην μείωση της γονιμότητας στο πρώτο παιδί των γυναικών ηλικίας κάτω των 30 ετών. Σε ότι αφορά των ΣΔΓ 2^{ης} τάξης ανάμεσα στο 2010 και 2012 η μείωση οφείλεται στην χαμηλότερη γονιμότητα στις ηλικίες κάτω των 38 ετών, ενώ η όποια αύξηση γνωρίζουν οι συντελεστές (Ταυχ) σε μεγαλύτερες ηλικίες δεν καθίσταται ικανή για να ανακόψει την πτωτική του πορεία. Οι ειδικοί κατά ηλικία συντελεστές του ΣΔΓ 3^{ης} τάξης από το 2010 και μετά γνωρίζουν μείωση ανεξαρτήτου ηλικίας. Ενώ τέλος ο ΣΔΓ 4ης τάξης μειώνεται σε όλα τα διαδοχικά ημερολογιακά έτη και για όλες τις ηλικίες.

Διαγενεακή ανάλυση της γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης των παιδιών

Η ανάλυση της τελικής γονιμότητας των γενεών ανά βιολογική τάξη γέννησης των παιδιών αναδεικνύει την μείωση για την 1η και 2η τάξη γέννησης για τις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1955 και ταυτόχρονα την καθοδική πορεία από την γενεά του 1935 και μετά για τις γεννήσεις 3ης και 4ης και άνω τάξης (**Γράφημα 12**). Η σημαντικότερη επίπτωση των προαναφερθέντων είναι η αύξηση του τελικού ποσοστού ατεκνίας στις γενεές, που από την γενεά του 1963 και μετέπειτα ξεπερνάει το 15%, ποσοστό διπλάσιο αυτού που καταγράφεται στην γενεά του 1955 (8%). Η ανάλυση αυτή αποτυπώνει επιπλέον την μεταβολή του ημερολογίου της τεκνογονίας στις γενεές, την συνεχόμενη δηλ. αναβολή της έλευσης του πρώτου παιδιού σε όλο μεγαλύτερη ηλικία με άμεση απόρροια την αύξηση της μέσης ηλικίας της τεκνογονίας σε όλες τις επόμενες τάξεις.

Αναλυτικότερα, εξετάζοντας την τελική γονιμότητα 1ης τάξης για τις γενεές 1940-1943 διαπιστώνουμε ότι αυτή θα κυμανθεί γύρω από τα 0,85 παιδιά/γυναίκα, θα αυξηθεί εν συνεχεία στις επόμενες γενεές (μεγίστη τιμή γενεές 1954-1955=0,92 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα), θα σταθεροποιηθεί ως και την γενεά του 1960 (γύρω από 0,90 παιδιά/γυναίκα) και θα συρρικνωθεί στις νεώτερες γενεές, για να φτάσει στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1968⁶⁰ στα 0,82 παιδιά. Ενώ η εκτίμηση για την τελική γονιμότητα 1^{ης} τάξης των γυναικών που γεννήθηκαν τη πρώτη πενταετία της δεκαετίας του 1970 είναι τα 0,75 παιδιά 1^{ης} τάξης/γυναίκα⁶¹.

Η τελική γονιμότητα 2ης τάξης, είχε μια πιο σταθερή πορεία ανάμεσα στις γενεές του 1939 και του 1960 καθώς κατέγραψε τιμές γύρω από τα 0,75 παιδιά 2^{ης} τάξης/γυναίκα. Από την γενεά όμως του 1961 και μετά ξεκινάει η μείωσή της για να φτάσει οι γυναίκες που γεννήθηκαν το 1969⁶² να αποκτήσουν 0,62 παιδιά/γυναίκα. Αντίθετα η μείωση της γονιμότητας 3ης και 4ης και άνω τάξης είναι συνεχής από την γενεά του 1939 και μετέπειτα. Η τελική γονιμότητα 3ης τάξης των γυναικών που γεννήθηκαν το 1939 ανέρχεται στα 0,28 παιδιά 3ης τάξης /γυναίκα, για να μειωθεί στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1969⁶³ στα 0,17 παιδιά 3^{ης} τάξης. Αντίστοιχα η τελική γονιμότητα 4ης και άνω τάξης ήταν για την γενεά του

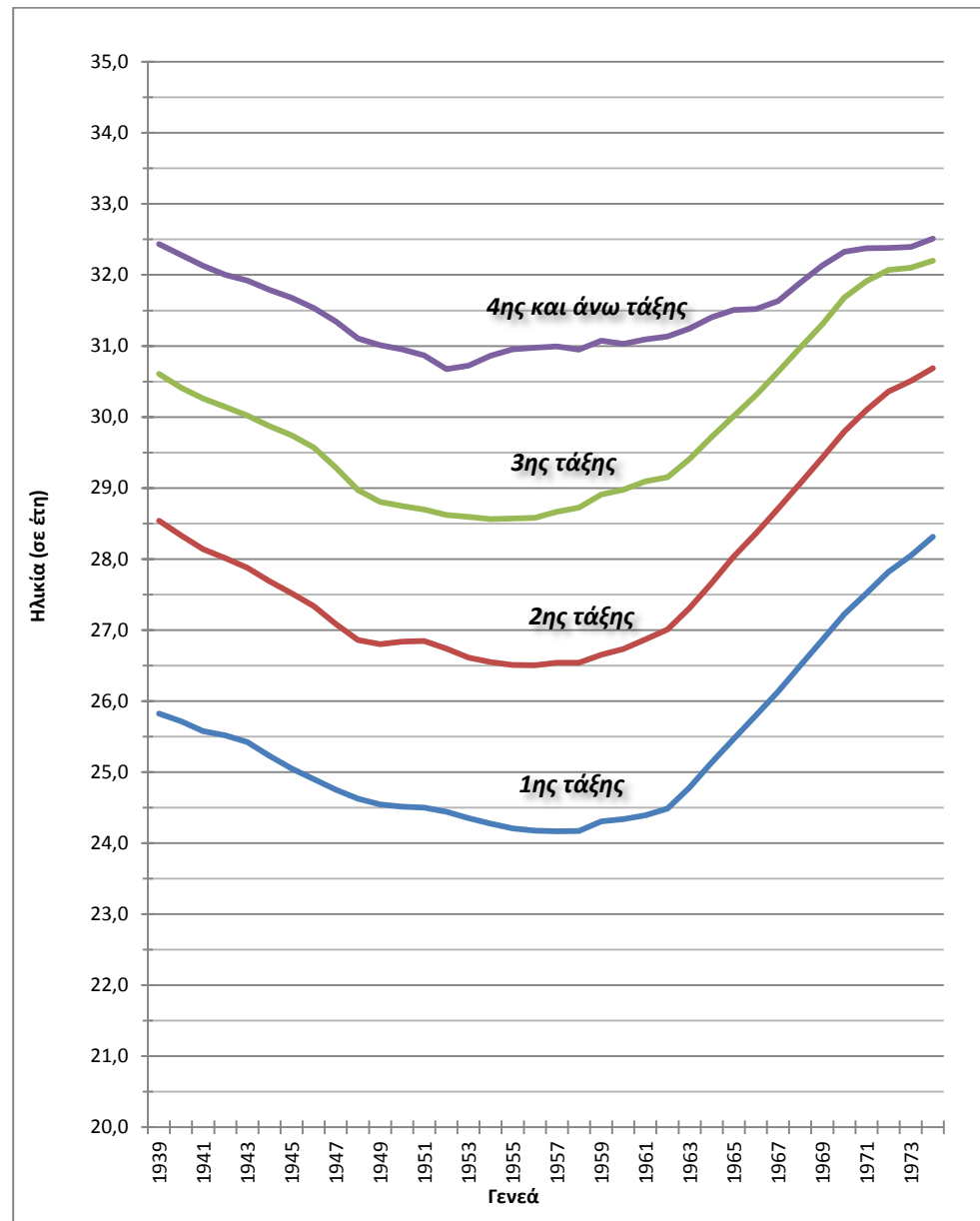
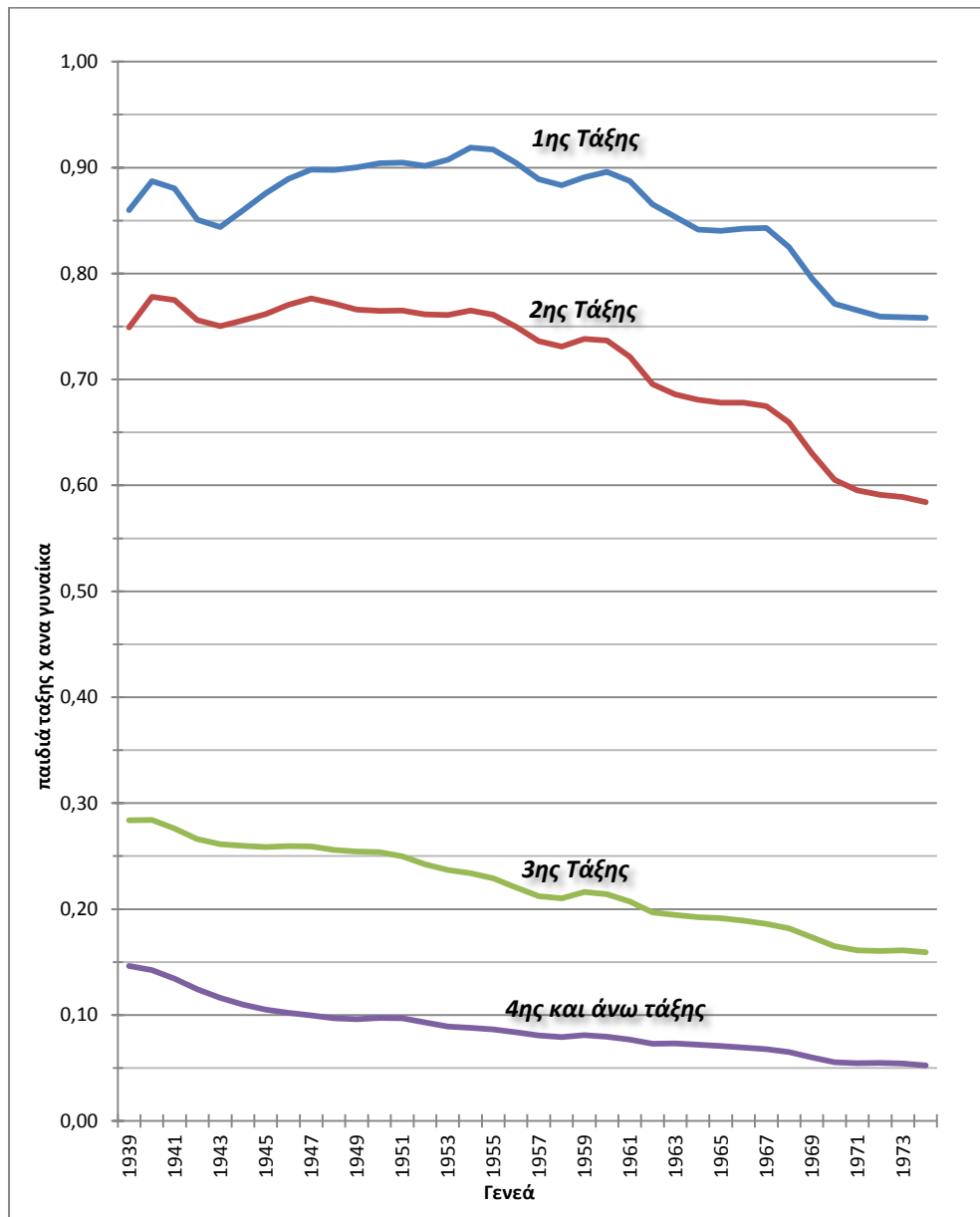
⁶⁰ Ποσοστό εκτίμησης 1,79%.

⁶¹ Ποσοστό εκτίμησης της τελικής γονιμότητας μέχρι 5%.

⁶² Ποσοστό εκτίμησης 3,7%.

⁶³ Ποσοστό εκτίμησης 7,2%.

Γράφημα 12 : Ελλάδα, Τελική Γονιμότητα και μέση ηλικία στην τεκνογονία μεσα στις γενεές ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

1939 0,15 παιδιά 4⁺/γυναίκα και συνεχή μείωση της στις επόμενες γενεές, για να περιορισθεί στην γενεά του 1969⁶⁴ στα 0,06 παιδιά 4ης τάξης και άνω/γυναίκα.

Η μέση ηλικία στην τεκνογονία κατά βιολογική τάξη γέννησης (**Γράφημα 12**) είχε σχετικά ταυτόσημη εξέλιξη για όλες τις τάξεις, καθώς μετά από μια περίοδο συνεχούς πτώσης και υιοθέτησης ενός πρώιμου ημερολογίου ανεξαρτήτου τάξεως έλευσης του παιδιού, ο δείκτης ακολούθησε ανοδική πορεία καθώς οι γεννήσεις άρχισαν να τελούνται σε όλο και μεγαλύτερες ηλικίες. Συγκεκριμένα η μέση ηλικία στην τεκνογονία 1ης τάξης από 25,8 έτη στην γενεά του 1939 θα μειωθεί στα 24,2 έτη στη γενεά του 1958 και εν συνεχεία θα αυξάνει συνεχώς για να ανέλθει στη γενεά του 1969 στα 26,8 έτη και σύμφωνα με την εκτίμηση μας στα 27,5 έτη για τις γυναίκες που γεννήθηκαν στην αρχή της δεκαετίας του 1970.

Για την γονιμότητα 2ης τάξης η μέση ηλικία της ήταν στη γενεά του 1939 στα 28,5 έτη, θα μειωθεί συνεχώς μέχρι και την γενεά του 1956 (26,5 έτη) και θα αρχίσει να αυξάνεται στις μετέπειτα γενεές, για να φθάσει στην γενεά του 1969 τα 29,3 έτη, ενώ η εκτίμηση μας για την γενεά του 1971 είναι 30,1. Αντίστοιχα για τις γεννήσεις 3ης και 4ης+ τάξης η μέση ηλικία στη γενεά του 1939 που ανήρχετο στα 30,6 και 32,4 έτη αντίστοιχα, μετά από μια μικρή σχετικά μείωση στα 29 έτη για τις γεννήσεις 3ης τάξης στην γενεά του 1960 και στα 30,9 έτη για τις γεννήσεις 4ης+ τάξης στην γενεά του 1958, θα καταγράψει στη συνέχεια ταχύτερη αύξηση (31,3 και 32,1 έτη αντίστοιχα στην γενεά του 1969). αύξηση οφειλόμενη στη αναβολή απόκτησης του πρώτου παιδιού η οποία μεταθέτει αυτόματα την μέση ηλικία και στις μετέπειτα τάξεις.

Εξετάζοντας τις αθροιστικές συχνότητες για τις διαδοχικές γενεές γυναικών (**Γράφημα 13**) 1935,1945,1955,1965, 1970,1975,1980 και 1985) είναι εμφανής η αναβολή απόκτησης του πρώτου παιδιού όλο και σε μεγαλύτερη ηλικία. Στην γενεά του 1955 ήδη από την ηλικία των 23 ετών οι μισές γυναίκες είχαν αποκτήσει το πρώτο τους παιδί ενώ 8 στις 10 γυναίκες της ίδιας γενεάς είχαν ήδη ένα παιδί από την ηλικία των 29 ετών. Στην γενεά του 1965 τα αντίστοιχα ποσοστά επετεύχθησαν στις ηλικίες 26 και 37 ετών, ενώ στη γενεά του 1970 οι μισές γυναίκες είχε αποκτήσει το πρώτο τους παιδί μέχρι την ηλικία των 29 ετών ενώ ακόμη δεν έχουν καταφέρει να φτάσουν το 80% κάτι που άμα συμβεί θα γίνει σύμφωνα με τις

⁶⁴ Ποσοστό εκτίμησης 10,5%.

εκτιμήσεις μετά την ηλικία των 40 ετών. Αντίστοιχα στην γενεά του 1975 οι μισές γυναίκες έχουν αποκτήσει ένα παιδί μόλις στην ηλικία των 31 ετών, ενώ συνολικά θα φτάσουν το ποσοστό του 80% είναι πλέον ένα παιχνίδι με τον βιολογικό χρόνο και σίγουρα θα συμβεί σε μεγαλύτερες ηλικίες. Για την γενεά του 1980 γνωρίζουμε ότι στην ηλικία των 29 μόλις περίπου το 40% των γυναικών έχει αποκτήσει τουλάχιστον ένα παιδί.

Τελική ατεκνία και πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας.

Η συνεχής τάση μείωσης της γονιμότητας 1ης τάξης στις νεότερες γενεές (Γράφημα 18) αποτυπώνει την ανάδυση ενός νέου φαινομένου, αυτού της αύξησης της τελικής ατεκνίας γεγονός που πιθανότατα θα οδηγήσει -εκτιμήσεις μας- στο 1 στις 5 γυναίκες που γεννηθήκαν στα τέλη της δεκαετίας του '60 να μην αποκτήσει ούτε ένα παιδί στη διάρκεια του αναπαραγωγικού της κύκλου. Το τελευταίο αυτό γεγονός μας οδηγεί στη διατύπωση μιας υπόθεσης εργασίας η οποία αν και δεν μπορεί να εξεταστεί στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον: η συνεχής αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία συμβάλει πιθανότατα στην αύξηση του ποσοστού της ατεκνίας καθώς, τμήμα των γυναικών των νεότερων γενεών που αποφασίζει να φέρει στον κόσμο ένα πρώτο παιδί σε μεγαλύτερη σχετικά ηλικία από' ότι οι προγενέστερες γενεές δεν θα μπορέσει να το πράξει, καθώς η βιολογική ικανότητα της γυναίκας μειώνεται με τα χρόνια και ιδιαίτερα μετά τα 35 έτη⁶⁵. Από τις αναλύσεις μας προκύπτει επίσης (βλ. Γράφημα 17) ότι όλο και μικρότερο ποσοστό γυναικών στις διαδοχικές γενεές φέρνει στον κόσμο περισσότερα από 3 παιδιά, ενώ από τις γενεές 1960 και εντεύθεν το ποσοστό των γυναικών με 2 παιδιά φθίνει (50% στην γενεά του 1955, 45% στην γενεά του 1969). Τα δεδομένα αυτά ενισχύουν την υπόθεσή που διατυπώσαμε ήδη ότι δηλ. η υιοθέτηση ενός ώριμου ημερολογίου και η απόκτηση όλο και σε μεγαλύτερη ηλικία του πρώτου παιδιού περιορίζει τα βιολογικά περιθώρια σε ένα τμήμα των γυναικών που θα επιθυμούσε ενδεχομένως ένα επιπλέον παιδί⁶⁶.

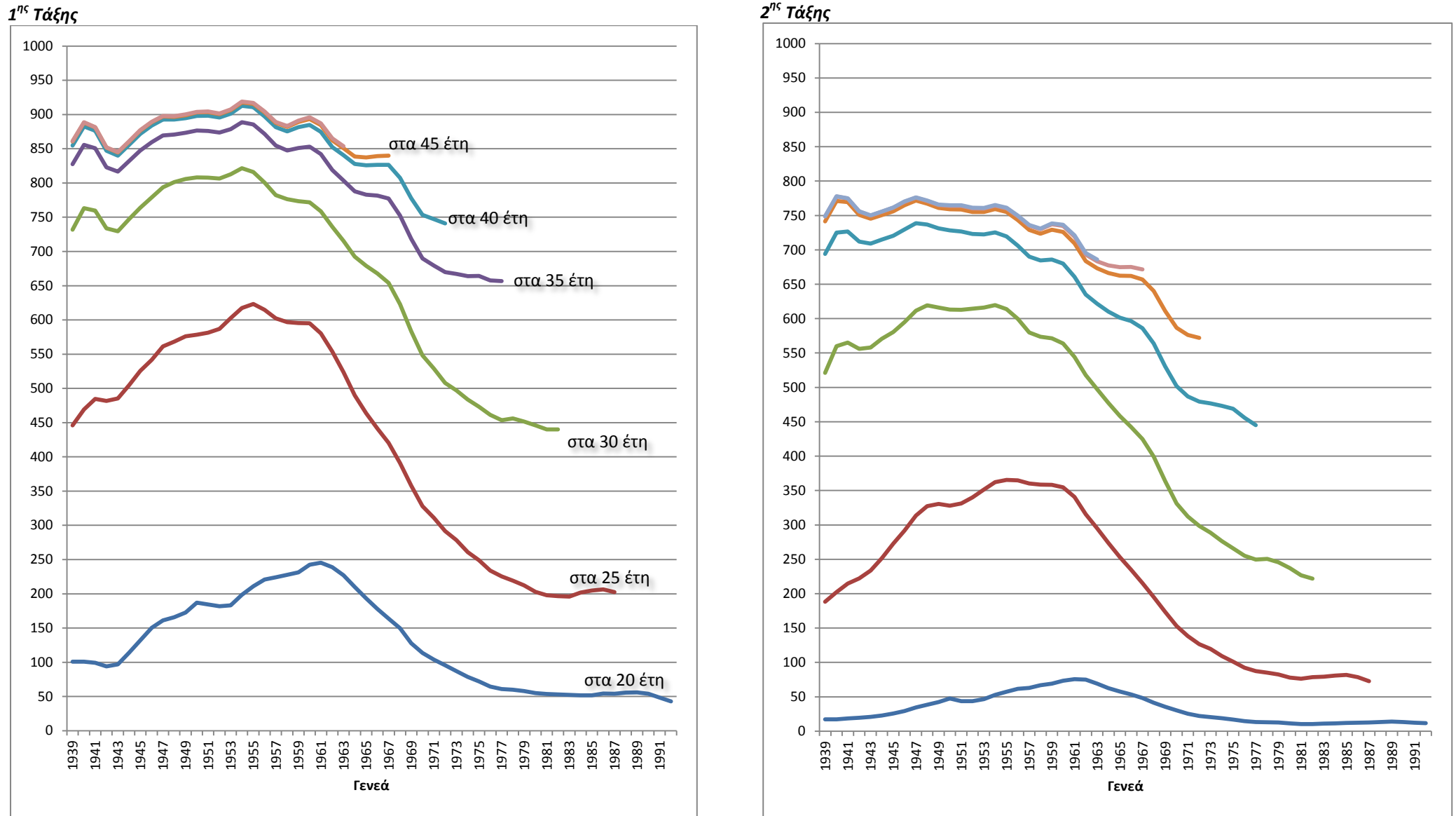
⁶⁵ Η βιολογική ικανότητα τεκνοποίησης της γυναίκας είναι στο "μάξιμουμ" της στα 20 έτη, χρονικό σημείο από το οποίο και μετά γνωρίζει με το πέρασμα των ετών αργή μείωση μέχρι και τα 35 έτη, από την τελευταία αυτή ηλικία και μετά η μείωση έτος με το έτος είναι όλο και πιο γρήγορη καθιστώντας την ικανότητα αυτή σχεδόν μηδενική από τα 45 έτη και μετά. <http://www.ined.fr/fr/lexique/bdd/mot/Fertilite%C3%A9/motid/63/>

⁶⁶ Χρήζει περαιτέρω διερεύνηση το αν και κατά πόσο η όλο και αυξανόμενη τελική ατεκνία είναι μια

Οι πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας στις διαδοχικές γενεές (οι πιθανότητες δηλ. στο να αποκτήσει μια γυναίκα ένα πρώτο παιδί, οι πιθανότητες αυτών που έχουν ήδη ένα να φέρουν στον κόσμο ένα δεύτερο κ.ο.κ.) αναδεικνύουν τα νέα πρότυπα και επιβεβαιώνουν τα προαναφερθέντα. Διαπιστώνουμε ειδικότερα ότι, ενώ η πιθανότητα απόκτησης ενός πρώτου παιδιού (0α1) αυξάνει στις γυναίκες που γεννηθήκαν από το 1935 έως και αυτές που γεννήθηκαν στα μέσα της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας (92 σχεδόν στις 100 γυναίκες των γενεών 1954-55 απέκτησαν ένα πρώτο παιδί), φθίνει εν συνεχεία (79 στις 100 στην γενεά 1969). Ταυτόχρονα, η πιθανότητα απόκτησης ενός δεύτερου παιδιού από μια γυναίκα που είχε ήδη ένα πρώτο (1α2) μειώνεται συνεχώς στις διαδοχικές γενεές (90 στις 100 γυναίκες που είχαν ήδη ένα παιδί στην γενεά 1955, λιγότερο από 80 στις 100 στην γενεά του 1969). Το αυτό συμβαίνει και με τις επόμενες πιθανότητες οι οποίες φθίνουν σταθερά, με εντονότερη την μείωση της πιθανότητας απόκτησης ενός 4ου και άνω παιδιού από μια γυναίκα που έχει ήδη 3 παιδιά (μείωση της τάξης του 30% ανάμεσα στην γενεά 1939 και στην γενεά του 1969). Τα δεδομένα αυτά επιβεβαιώνουν ότι τα νεότερα νοικοκυριά τείνουν να αποκλείσουν το ενδεχόμενο απόκτησης περισσότερων των δύο παιδιών. Είναι έτσι πολύ πιθανόν ότι οι νεότερες οικογένειες (αυτές δηλ. που θα τεκνοποιήσουν μετά το 2005) να αποτελούνται πλέον στην τεράστια πλειοψηφία τους από τέσσερα το μέγιστο άτομα καθώς οι πολύτεκνες τείνουν να εξαφανισθούν...

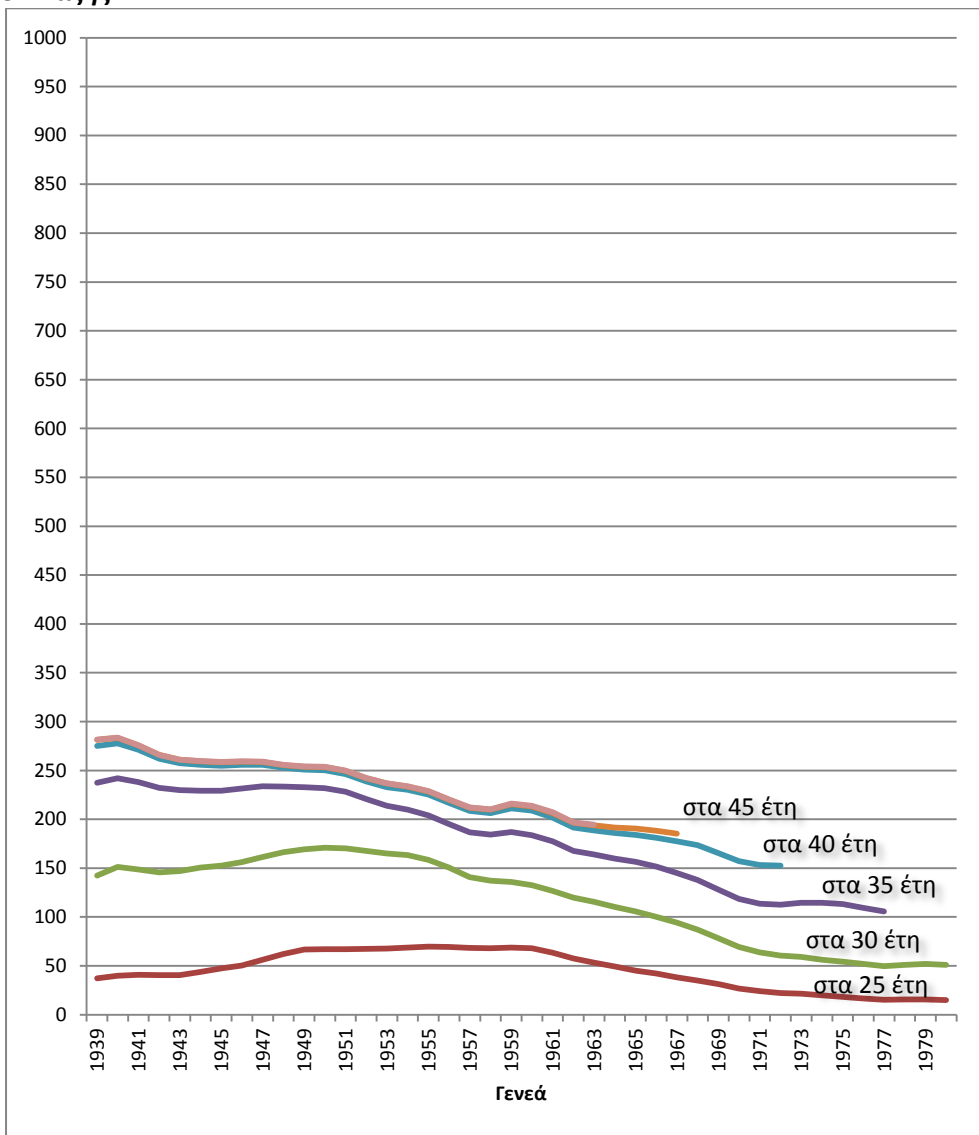
επιθυμητή/συνειδητή επιλογή στην Ελλάδα. Δειγματοληπτική ερευνά στην Γαλλία ανάμεσα σε ζευγάρια παντρεμένα ή μη (που απλά συγκατοικούσαν) δείχνει ότι μόλις ένα ποσοστό της τάξης του 3,5% δεν θα επιθυμούσε να αποκτήσει ένα παιδί βλ. Régnier-Loilier A. (2005). και Mazuy, M., Debest, C. (2012).

Γράφημα 13 : Ελλάδα, Γενεές, Αθροιστική συχνότητα των ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου σε διαφορετικές ηλικίες

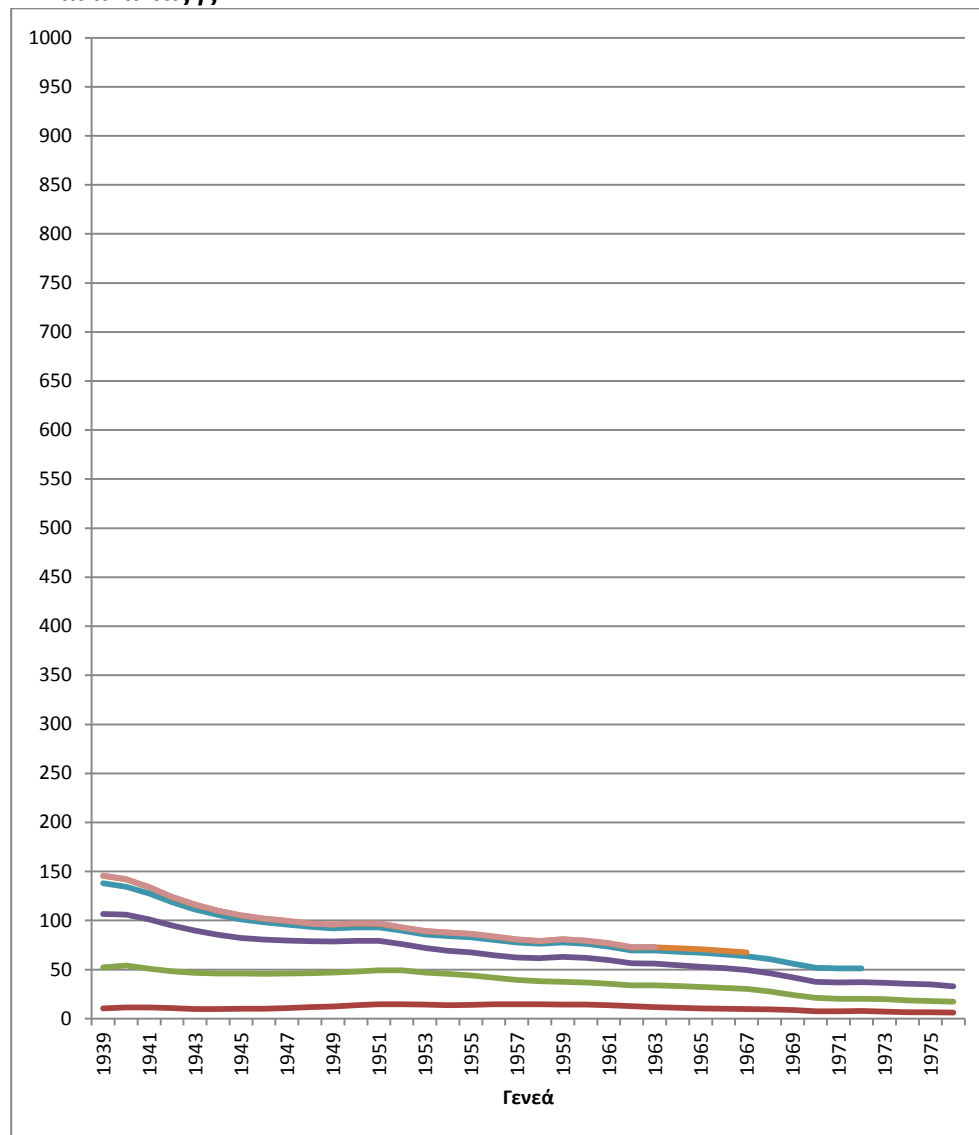

Γράφημα 13(bis) : Ελλάδα, Γενεές, Αθροιστική συχνότητα των ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου σε διαφορετικές ηλικίες

3^η Τάξης

4^η και άνω τάξης

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Συμπεράσματα 3^{ου} Κεφαλαίου

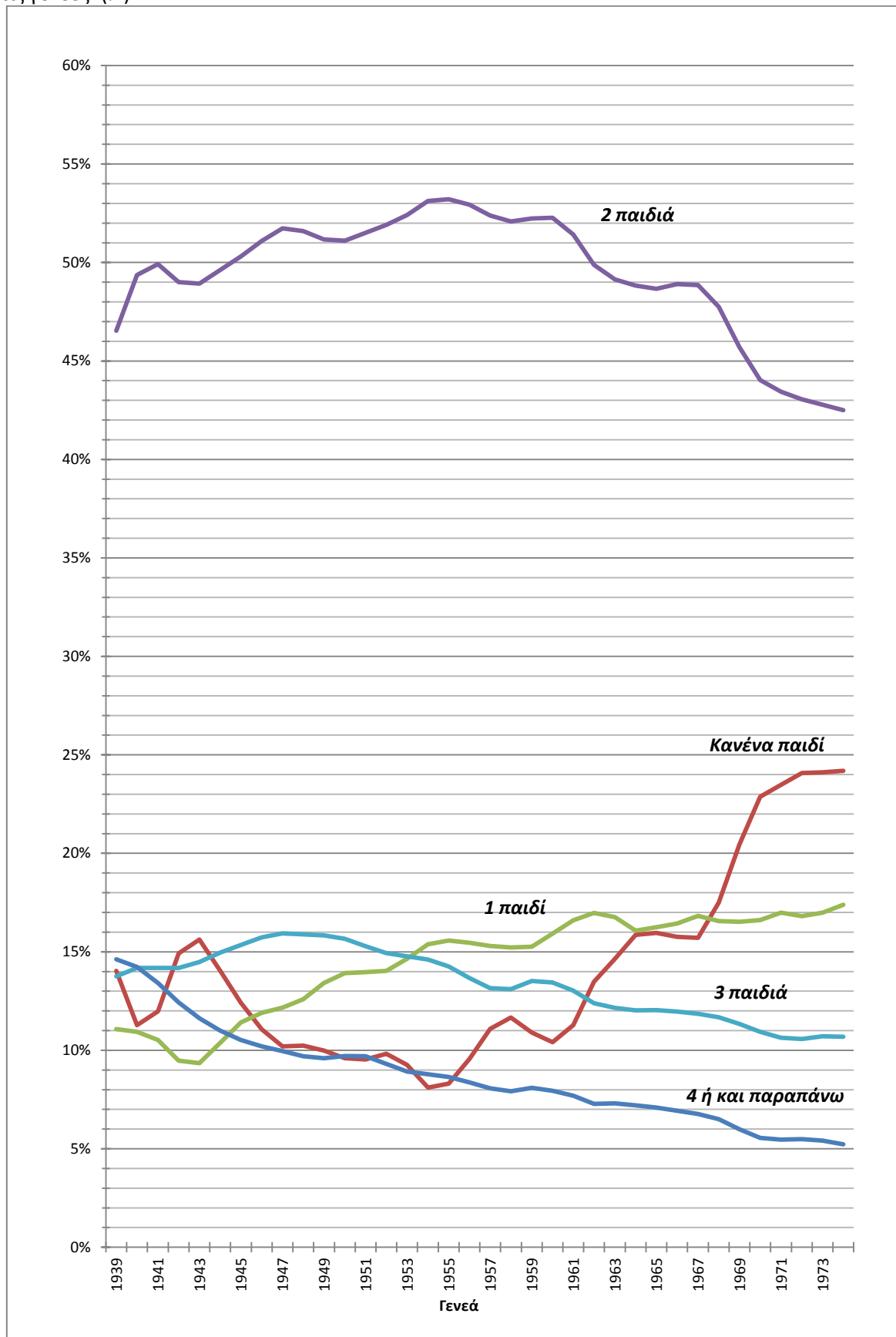
Η αύξηση της μεσης ηλικίας στην γέννηση του 1^{ου} παιδιού, επηρεάζει άμεσα τις γεννήσεις 2ης, 3ης και 4ης+ τάξης, τόσο ως προς το χρόνο έλευσης των παιδιών των τάξεων αυτών όσο και προς την ένταση τους. Η ωρίμανση του ημερολογίου της γονιμότητας 1^{ης} τάξης σε συνδυασμό με τη μείωση της βιολογικής ικανότητας τεκνοποίησης των γυναικών με το πέρασμα του χρόνου⁶⁷ οδηγεί στην αυξημένη τελική ατεκνία και στην μείωση του τελικού αριθμού των παιδιών των μεγαλύτερων τάξεων γέννησης. Τα παραπάνω παρουσιάζονται ανάγλυφα στο **γραφήμα 14** όπου η τελική ατεκνία αυξάνει σημαντικά από την γενεά του 1967 και μετέπειτα και συμφώνα με τις εκτιμήσεις μας στο 1 στις 5 γυναίκες που γεννηθήκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1970 δεν θα αποκτήσει κανένα παιδί.

Οι γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1940 μέχρι και στις αρχές της δεκαετίας του 1960 περισσότερες από τις μισές απέκτησαν σύνολικά 2 παιδιά, αναδεικνύοντας ότι το πρότυπο της οικογένειας με 2 παιδιά εδραιώθηκε αρκετά νωρίτερα στην Ελλάδα απ'ότι σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Η αύξηση της τελικής ατεκνίας στις μετέπειτα γενεές, σε συνδυασμό με την όλο και σε μεγαλύτερη ηλικία έλευση του πρώτου παιδιού οδηγεί σε απόκλιση του ποσοστού των γυναικών που απέκτησαν δυο παιδιά, ενώ ταυτόχρονα όλο και περισσότερες γυναίκες κλείνουν τον αναπαραγωγικό τους κύκλο έχοντας αποκτήσει ένα παιδί. Αντίθετα μοιάζει με συνειδητή επιλογή η μείωση του ποσοστού των γυναικών που απέκτησαν 3 ή περισσότερα παιδιά καθώς φθίνει σταθερά καθ' όλη την διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου από γενεά σε γενεά.

Αντίστοιχα οι πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας στις διαδοχικές γενεές - **Γράφημα 15**- αναδεικνύουν τα νέα πρότυπα και επιβεβαιώνουν τα προαναφερθέντα. Διαπιστώνουμε ειδικότερα ότι, ενώ η πιθανότητα απόκτησης ενός πρώτου παιδιού (0α1) αυξάνει στις γυναίκες που γεννηθήκαν από το 1935 έως και αυτές που γεννήθηκαν στα μέσα της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας (92 σχεδόν στις 100 γυναίκες των γενεών 1954-55 απέκτησαν ένα πρώτο παιδί), εν συνεχεία φθίνει (79 στις 100 στην γενεά 1969). Ταυτόχρονα, η πιθανότητα

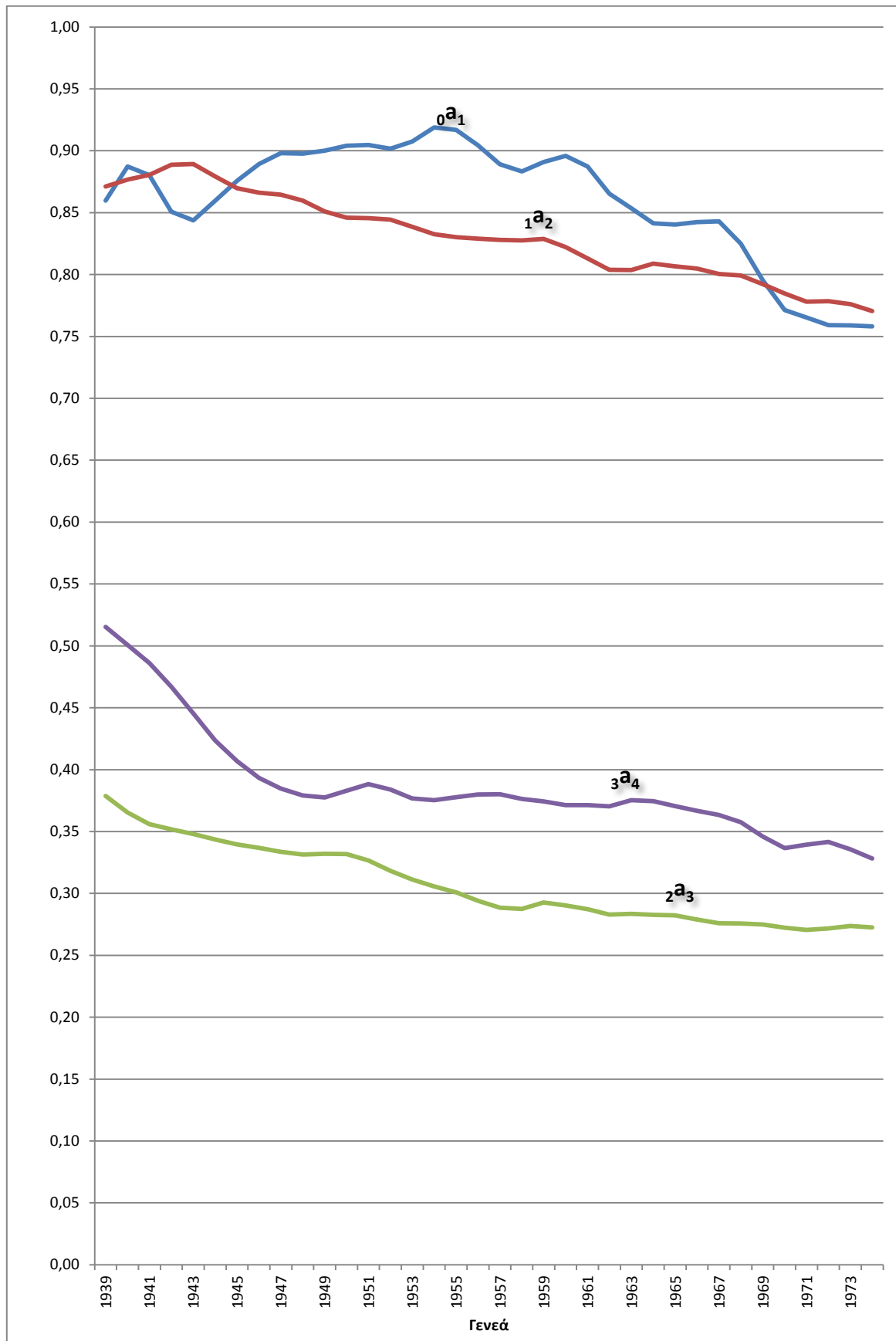
⁶⁷ Η βιολογική ικανότητα τεκνοποίησης της γυναίκας είναι στο "μάξιμουμ" της στα 20 έτη, χρονικό σημείο από το οποίο και μετά γνωρίζει με το πέρασμα των ετών αργή μείωση μέχρι και τα 35 έτη, από την τελευταία αυτή ηλικία και μετά η μείωση έτος με το έτος είναι όλο και πιο γρήγορη καθιστώντας την ικανότητα αυτή σχεδόν μηδενική από τα 45 έτη και μετά. <http://www.ined.fr/fr/lexique/bdd/mot/FertiliteC3%A9/motid/63/>

Γράφημα 14 : Ελλάδα, Ποσοστό γυναικών ανάλογα του αριθμού των παιδιών που απέκτησαν μέσα στις γενεές. (%)

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 15 : Ελλάδα, Πιθανότητες διεύρυνσης της οικογένειας μέσα στις γενεές.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

απόκτησης ενός δεύτερου παιδιού από μια γυναίκα που είχε ήδη ένα πρώτο (1α2) μειώνεται συνεχώς στις διαδοχικές γενεές (90 στις 100 γυναίκες που είχαν ήδη ένα παιδί στην γενεά 1955, λιγότερο από 80 στις 100 στην γενεά του 1969). Το αυτό συμβαίνει και με τις επόμενες πιθανότητες οι οποίες φθίνουν σταθερά, με εντονότερη την μείωση της πιθανότητας απόκτησης ενός 4ου και άνω παιδιού από μια γυναίκα που έχει ήδη 3 παιδιά (μείωση της τάξης του 30% ανάμεσα στην γενεά 1939 και στην γενεά του 1969).

Τα δεδομένα αυτά επιβεβαιώνουν ότι τα νεότερα νοικοκυριά τείνουν να αποκλείσουν το ενδεχόμενο απόκτησης περισσότερων των δύο παιδιών. Η αύξηση των γυναικών που σταματούν στο ένα παιδί, γεγονός που στις νεότερες γενεές αφορά το ¼ αναμεσα στις γυναίκες που απέκτησαν τουλάχιστον ένα παιδί, σε συνδυασμό με το ότι η πλειοψηφία (πάνω από 50%) σταματάει στα 2 παιδιά, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι νεότερες οικογένειες θα αποτελούνται πλέον στην τεράστια πλειοψηφία τους από τέσσερα το μέγιστο άτομα καθώς οι πολύτεκνες τείνουν να εξαφανισθούν. **(Παράρτημα, Κεφ3)**. Τέλος τα αυξανόμενα ποσοστά τελικής ατεκνίας χρήζουν περαιτέρω εξέτασης για το σε ποιόν βαθμό αποτελούν μια συνειδητή επιλογή ή ένα παιχνίδι με το χρόνο από το οποίο ένα μέρος των γυναικών βγαίνει χαμένη.

Η μείωση των δεικτών γονιμότητας 3ης και 4ης τάξης και άνω, είναι απόρροια μιας συνειδητής κατά το μάλλον ή ήττον επιλογής των γυναικών των νεότερων γενεών (βλ. αλλαγή των προτύπων, αλλαγή των προσωπικών στόχων και επιθυμιών...) Αντίθετα η αυξανόμενη ατεκνία που παρατηρούμε ιδιαίτερα από τη γενεά του 1968 και μετά χρήζει περαιτέρω ανάλυσης ,καθώς είναι προφανώς υπερεκτιμημένη λόγω τόσο του τρόπου υπολογισμού της εκτιμώμενης γονιμότητας σε ηλικίες που αυτές οι γενεές δεν έχουν φτάσει ακόμα, όσο και από την επίδραση του φαινομένου της μετανάστευσης.

Η σύγκριση της γονιμότητας της γενεάς του 1955 με αυτήν του 1965 και του 1969 αναδεικνύει κάποια ερωτήματα και ως προς την αποτελεσματικότητα των όποιων πολιτικών ενίσχυσης της γονιμότητας στην Ελλάδα (πολιτικών επικεντρωμένων αποκλειστικά σε μέτρα για τους πολύτεκνους) και αφήνει να διαφανεί ότι με τις υπάρχουσες συνθήκες, αν στόχος είναι η σταθεροποίηση της γονιμότητας γύρω από τα όριο αναπαραγωγής των γενεών (2,1 παιδιά/γυναίκα) οι πολιτικές θα πρέπει ενδεχομένως να επανεξετασθούν: θα πρέπει ειδικότερα να είναι περισσότερο «κάθετες» (λαμβάνοντας π.χ. πολύ περισσότερο υπόψη τα εισοδηματικά κριτήρια ή/ και στοχευμένες στο να δώσουν κίνητρα στην απόκτηση του

1ου / 2ου παιδιού) και λιγότερο οριζόντιες, αν επιθυμούμε οι νεότερες γενεές (ιδιαίτερα οι γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1980) να φέρουν στον κόσμο 2 παιδιά κατά μέσο όρο.

Κεφάλαιο 4: Γονιμότητα και ο θεσμός του Γάμου

Εισαγωγή

Η Ελλάδα καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό εκτός γάμου γεννήσεων στην ΕΕ και ένα από τα χαμηλότερα ανάμεσα στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ηπείρου. Ενώ ο θεσμός του γάμου παρόλο την σχετική απόκλιση που γνωρίζει τα τελευταία 30 χρόνια παραμένει ισχυρός.

Σκοπός του παρόντος κεφαλαίου είναι η εξέταση τόσο της εξέλιξης της εκτός γάμου γονιμότητας κατά την μεταπολεμική περίοδο. Όσο και τις επιπτώσεις που έχει αυτό στην συνολική γονιμότητα της χώρας. Η άμεση σύνδεση της γονιμότητας με την γαμηλιότητα μας οδηγεί στο να εξετάσουμε επίσης τον θεσμό του γάμου. Για τον τελευταίο λόγο θα αναλυθεί η πορεία της πρώτο-γαμηλιότητας των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας κατά την ίδια χρονική περίοδο.

Στόχος είναι να αναδυθεί-επιβεβαιωθεί η υπόθεση εργασίας ότι η ωρίμανση του ημερολογίου γαμηλιότητας, η ταυτόχρονη απόκλιση των ποσοστών πρώτο-γαμηλιότητας των γυναικών ηλικίας 15-49 -που έχουν ως συνέπεια την αύξηση των ποσοστών αγάμων γυναικών σε όλες τις αναπαραγωγικές ηλικίες - και η καταγραφόμενη στασιμότητα του φαινομένου των εκτός γάμου γεννήσεων, έχει σημαντικές επιπτώσεις στην συνολική γονιμότητα της χώρας όχι μόνο στο ημερολόγιο της αλλά και στην τελική της ένταση.

Κατά τις δυο τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα οι δημογραφικές τάσεις ιδιαίτερα στις δυτικές κοινωνίες ακολούθησαν μια συγκεκριμένη κατεύθυνση με βασικά χαρακτηριστικά την πτώση των ποσοστών γαμηλιότητας, την αύξηση στη μέση ηλικία στο γάμο, την απόκλιση της γονιμότητας και την αύξηση των διαζυγίων. Νέα μοτίβα οικογένειας αναδείχθηκαν με την αλλαγή των κοινωνικών αντιλήψεων απέναντι στο γάμο, την συγκατοίκηση και τις μονογονεακές οικογένειες. (νοικοκυριά). Ο γάμος πλέον δεν αποτελεί ικανή και αναγκαία συνθήκη για την απόκτηση ενός παιδιού. Σήμερα η στάση απέναντι στην εκτός γάμου γονιμότητα έχει αλλάξει, καθώς ο άλλοτε κοινωνικά αποδεκτός κανόνας ότι η γέννηση ενός παιδιού θα πρέπει να είναι στα πλαίσια ενός γάμου δεν παρατηρείται στην πλειοψηφία των χωρών της Ευρώπης.

Η ποσοστιαία αναλογία των εκτός γάμου γεννήσεων γνώρισε θεαματική αύξηση τα τελευταία 50 χρόνια στην συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της Ευρώπης, οι οποίες το 1960 κατέγραφαν ποσοστά λίγο ή πολύ κάτω από το 10%.⁶⁸ Το 2012 ο μέσος όρος των εκτός γάμου γεννήσεων ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ (ΕU27) αγγίζει το 40% ποσοστό διπλάσιο σε σχέση με το αντίστοιχο του 1993.

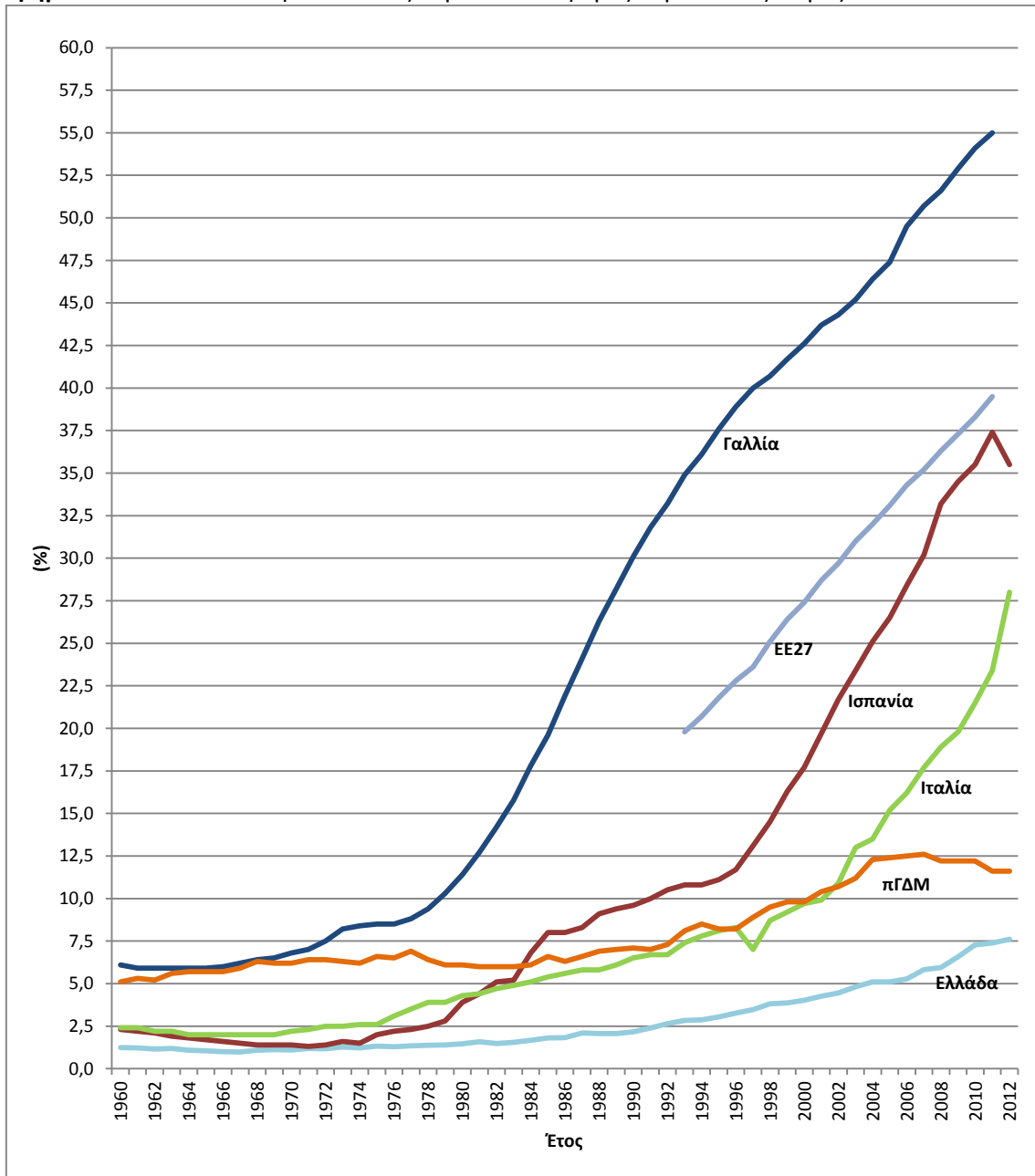
Χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία που μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990 παραδοσιακά οι εκτός γάμου γεννήσεις παρέμεναν σε χαμηλά επίπεδα, πλέον παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά, με το 1/3 επί των συνολικών γεννήσεων ζώντων να πραγματοποιούνται εκτός γάμου. (35% για την Ισπανία και 28% για την Ιταλία, το 2012) Η αύξηση αυτή είναι απόρροια της όλο και περισσότερο επικράτησης του φαινομένου της συγκατοίκησης/συμβίωσης, ενώ ένας επιπλέον παράγοντας που συνέβαλε θετικά είναι η μεγάλη μεταναστευτική εισροή, κατά την διάρκεια της τελευταίας 15ετίας, ατόμων όπου στην χώρα τους η εκτός γάμου γονιμότητα ήταν και είναι ένα φαινόμενο καλά εδραιωμένο. (Fraboni 2004)

Η Ελλάδα αποτελεί εξαίρεση αυτού του γενικού κανόνα. Το φαινόμενο δεν είχε ανάλογη πορεία καθώς οι γεννήσεις στην συντριπτική τους πλειοψηφία συνεχίζουν να πραγματοποιούνται στα πλαίσια του θεσμού του γάμου. Η Ελλάδα καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό εκτός γάμου γεννήσεων στην ΕΕ (7,6 % το 2012) και το δεύτερο⁶⁹ χαμηλότερο στην Ευρωπαϊκή ήπειρο αν σε αυτή συμπεριλάβουμε και την γειτονική Τουρκία (2,6%) (Γράφημα 16).

⁶⁸ Με εξαίρεση την Σουηδία και την Αυστρία με 11,0 και 13,5% αντίστοιχα. (Eurostat, 2012).

⁶⁹ Ανάμεσα στις χώρες για τις οποίες διαθέτει στοιχεία η Eurostat

Γράφημα 16: Ποσοστό Γεννήσεων Εκτός Γάμου σε διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες.

Πηγή: ΟΔΕ, EUROSTAT, ίδια επεξεργασία.

Η εξέλιξη των εκτός γάμου γεννήσεων στην Ελλάδα

Σε μια πρώτη περίοδο (1960-1989) το φαινόμενο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως στάσιμο και περιθωριακό ήσσονος σημασία και μικρής βαρύτητας στον καθορισμό της τιμής της συνολικής γονιμότητας με ποσοστό ανάμεσα στο 1 με 2% επί των συνολικών γεννήσεων ζώντων. **(Πίνακας 6)** Από το 1990 και μετά η τάση αλλάζει, καθώς οι εκτός γάμου γεννήσεις μετά από μια τριακονταετία στασιμότητας, θα διπλασιαστούν μόλις μέσα σε μια δεκαετία (1989-1999) φτάνοντας σε απόλυτα νούμερα τις 3.890 το 1999 και αυξάνοντας το ειδικό τους βάρος στο 4%. Η αυξητική τάση θα συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό και στην πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα καθώς το 2010 θα καταγράψουν την υψηλότερη μεταπολεμική τους τιμή σε απόλυτα νούμερα (8.351, 7,3%). Από το χρονικό σημείο αυτό και μετέπειτα οι γεννήσεις θα γνωρίσουν απόκλιση σε απόλυτους αριθμούς, για να φτάσουν τις 6.337 το 2013 μειωμένες σε σχέση με 2010 κατά 24%. Αντίθετα η ποσοστιαία αναλογία τους θα συνεχίσει να αυξάνει για ακόμη δύο χρόνια (7,6%,2012), μέχρι τελικά να μειωθεί στο 6,7% το 2013.

Ανάλογη πορεία ακολουθεί και ο Αδρός Δείκτης Εκτός Γάμου Γεννητικότητας ο οποίος για περίπου 30 χρόνια θα παραμείνει γύρω από το 0,2 ‰ και από το 1990 και μετά θα γνωρίσει αύξηση φτάνοντας το 2010 το 0,7 ‰ επίπεδο γύρω από το οποίο θα συγκρατηθεί για μια διετία πριν την αλλαγή της τάσης το 2013 όπου ο δείκτης μειώνεται στο 0,6 ‰

Η χρονική σύμπτωση της αύξησης των εκτός γάμου γεννήσεων με την εισροή στην Ελλάδα ενός μεγάλου μεταναστευτικού κύματός οδηγεί ευθέως στο ερώτημα α) ποια ήταν η συνεισφορά των αλλοδαπών γυναικών στην ανοδική τάση του φαινομένου τα τελευταία 20 χρόνια; και β) Γιατί η συμμετοχή των αλλοδαπών δεν οδήγησε σε μεγαλύτερη αύξηση των εκτός γάμου γεννήσεων;

Πίνακας 6: Ελλάδα, 1960-2013, Εκτός γάμου γεννήσεις (απόλυτοι αριθμοί και ποσοστό επί των γεννήσεων ζώντων) και Αδρός Δείκτης Εκτός Γάμου Γεννητικότητα_(0/100).

Έτος	Απόλυτοι Αριθμοί	Ποσοστό επί συνολικών γεννήσεων %	Αδρός Δείκτης (0/100)	Έτος	Απόλυτοι Αριθμοί	Ποσοστό επί συνολικών γεννήσεων%	Αδρός Δείκτης (0/100)
1960	1948	1,2		1987	2223	2,1	0,22
1961	1835	1,2	0,22	1988	2219	2,1	0,22
1962	1754	1,2	0,21	1989	2095	2,1	0,21
1963	1767	1,2	0,21	1990	2214	2,2	0,22
1964	1668	1,1	0,20	1991	2447	2,4	0,24
1965	1599	1,1	0,19	1992	2745	2,6	0,26
1966	1534	1,0	0,18	1993	2887	2,8	0,28
1967	1609	1,0	0,19	1994	2982	2,9	0,28
1968	1744	1,1	0,20	1995	3083	3,0	0,29
1969	1725	1,1	0,20	1996	3290	3,3	0,31
1970	1607	1,1	0,18	1997	3532	3,5	0,33
1971	1681	1,2	0,19	1998	3842	3,8	0,35
1972	1657	1,2	0,19	1999	3890	3,9	0,36
1973	1749	1,3	0,20	2000	4148	4,0	0,38
1974	1752	1,2	0,20	2001	4352	4,3	0,40
1975	1884	1,3	0,21	2002	4600	4,4	0,42
1976	1897	1,3	0,21	2003	5018	4,8	0,46
1977	1918	1,3	0,21	2004	5382	5,1	0,49
1978	2015	1,4	0,21	2005	5485	5,1	0,49
1979	2070	1,4	0,22	2006	5913	5,3	0,53
1980	2166	1,5	0,22	2007	6507	5,8	0,58
1981	2234	1,6	0,23	2008	7020	5,9	0,62
1982	2035	1,5	0,21	2009	7749	6,6	0,69
1983	2050	1,5	0,21	2010	8351	7,3	0,74
1984	2096	1,7	0,21	2011	7849	7,4	0,69
1985	2097	1,8	0,21	2012	7609	7,6	0,69
1986	2056	1,8	0,21	2013	6337	6,7	0,57

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Οι εκτός γάμου γεννήσεις από μητέρες με αλλοδαπή υπηκοότητα (**Πίνακας 7**) αποτελούν για την πρώτη χρονιά που διαθέτουμε δεδομένα (2004) το 1/3 επί των συνολικών εκτός γάμου γεννήσεων. Η ποσοστιαία αναλογία των αλλοδαπών στις εκτός γάμου γεννήσεις είναι σημαντικά υψηλότερη από το μέσο όρο συμμετοχής στις γεννήσεις εντός γάμου που ήταν 15% για την ίδια χρονιά. Εν συνεχεία θα αυξηθούν με πιο γρήγορο ρυθμό από τις αντίστοιχες των Ελληνίδων για να φτάσουν να αποτελούν το 2010 το 40% επί των

γεννήσεων εκτός γάμου αυξημένες σε σχέση με το 2004 κατά 84%(από 1.819 σε 3.344).⁷⁰

Πίνακας 7: Ελλάδα, Κατανομή των γεννήσεων ανα νομική τάξη και υπηκοότητα της μητέρας

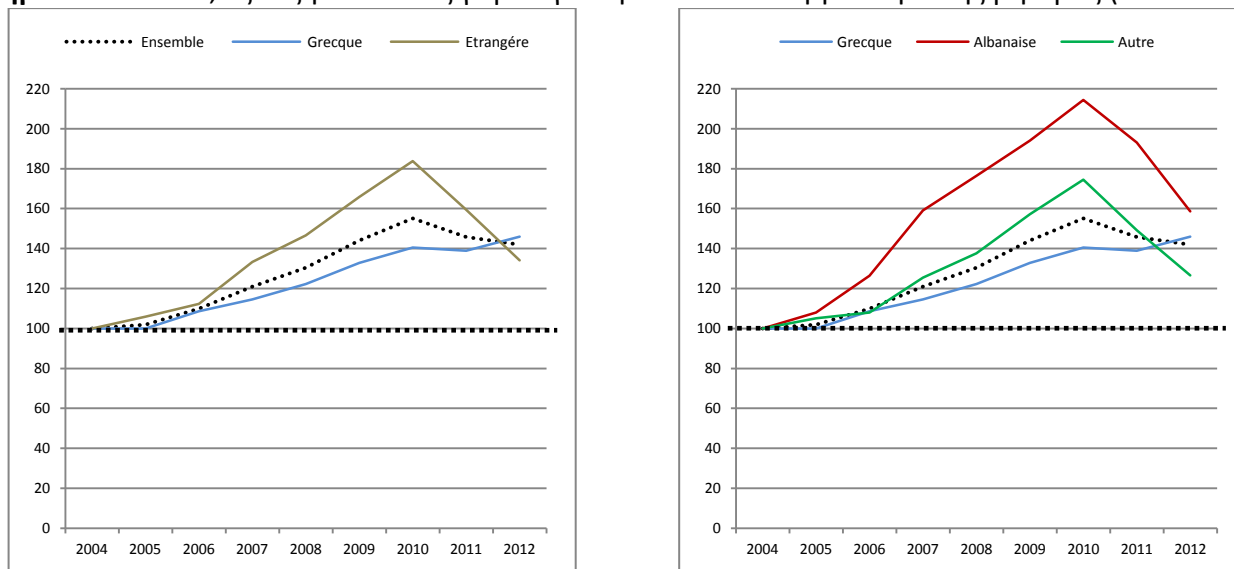
	Σύνολο			Εντος Γάμου			Εκτός Γάμου		
	Ελληνική	Αλλοδαπή	Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	Σύνολο
2004	88805	16850	105655	85242	15031	100273	3563	1819	5382
2005	89819	17726	107545	86259	15801	102060	3560	1925	5485
2006	92590	19452	112042	88719	17409	106128	3871	2043	5914
2007	91463	20463	111926	87380	18039	105419	4083	2424	6507
2008	96329	21973	118302	91976	19306	111282	4353	2667	7020
2009	95640	22293	117933	90907	19277	110184	4733	3016	7749
2010	93209	21557	114766	88202	18213	106415	5007	3344	8351
2011	87445	18983	106428	82495	16084	98579	4950	2899	7849
2012	84874	15497	100371	79673	13059	92732	5201	2438	7639
2013	80940	13194	94134			87797			6337

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Η αντίστοιχη μεταβολή για τις εκτός γάμου γεννήσεις από γυναίκες με Ελληνική υπηκοότητα για την ίδια χρονική περίοδο θα είναι +40%. Το 2012 οι εκτός γάμου γεννήσεις από μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας θα είναι μειωμένες κατά 30% σε σχέση με τις αντίστοιχες του 2010, ενώ το ειδικό τους βάρος επί των συνολικών εκτός γάμου γεννήσεων θα είναι χαμηλότερα από το αντίστοιχο που είχαν στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου (30% το 2012, έναντι του 33,8% για το 2004). Αντίθετα οι γεννήσεις από μητέρες ελληνικής υπηκοότητας θα σταθεροποιηθούν γύρω από τις 5,000 και το 2012 θα είναι οριακά αυξημένες κατά 4% σε σχέση με το 2010. **(Γράφημα 17)**

⁷⁰ Αναλυτικά στο Κεφάλαιο 5

Γράφημα 17: Ελλάδα, Εξέλιξη των εκτός γάμου γεννήσεων ανα υπηκοότητα της μητέρας (2004=100).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η μεταναστευτική εισροή συνέβαλε θετικά στην αύξηση του ποσοστού γεννήσεων εκτός γάμου. Απουσία των αλλοδαπών το ποσοστό θα ήταν σαφώς χαμηλότερα κατά 1 με 1,5% για όλα τα έτη καθώς θα ταυτίζονταν με αυτό των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας. Ο λόγος που δεν αυξήθηκαν περισσότερο, οφείλεται κατά κύριο λόγο ότι οι Ελληνίδες συνεχίζουν να κάνουν στην συντριπτική τους πλειοψηφία (93%) τα παιδιά τους εντός γάμου. Ενώ, σε μικρότερο βαθμό έπαιξε το γεγονός ότι η κυρίαρχη εθνική ομάδα αλλοδαπών γυναικών, οι γυναίκες αλβανικής υπηκοότητας⁷¹, καταγράφουν ποσοστά εκτός γάμου γεννήσεων ανάλογα με αυτά του γηγενή πληθυσμού, εξομαλύνοντας έτσι και αποκρύπτοντας το γεγονός ότι οι υπόλοιπες εθνικές ομάδες πραγματοποιούν το 1/4 των γεννήσεων τους εκτός γάμου⁷². **(Πίνακας 8)**

Πίνακας 8: Ελλάδα, Ποσοστιαία κατανομή των εκτός γάμου γεννήσεων αναλογα την υπηκοότητα της μητέρας.

Υπηκοότητα	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ελληνική	4,0%	4,0%	4,2%	4,5%	4,5%	4,9%	5,4%	5,7%	6,1%
Αλβανική	4,1%	4,3%	4,5%	5,4%	5,5%	6,1%	7,3%	7,5%	7,7%
Άλλη	21,5%	20,9%	19,9%	21,6%	22,6%	24,6%	26,7%	25,7%	26,3%
Σύνολο	5,1%	5,1%	5,3%	5,8%	5,9%	6,6%	7,3%	7,4%	7,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Οι κυρίαρχες ομάδες αλλοδαπών που γεννούν τα παιδιά τους εκτός γάμου προέρχονται από χώρες όπου οι εκτός γάμου γεννήσεις έχουν ένα σημαντικό ποσοστό όπως ηΒουλγαρία (50%) και η Ρουμανία (30%).Γεγονός που μας κάνει να υποθέσουμε ότι δεν αφορά ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες αλλά μια συνειδητή επιλογή.

⁷¹ Οι Αλβανίδες αποτελούν το 52% των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας και συνεισφέρουν αυτά τα χρόνια κατά μέσο όρο το 60% των γεννήσεων από μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας (βλ σχετικά κεφάλαιο 5)

⁷² Ακόμη βεβαία και αν οι αλβανίδες ακολουθούσαν το πρότυπο των υπόλοιπων αλλοδαπών και έκαναν 1 στα 4 παιδιά τους εκτός γάμου η εκτός γάμου γεννήσεις δεν θα ξεπερνούσαν και πάλι το 9% το 2012.

Αντίθετα για τις Ελληνίδες γυναίκες που φέρουν ένα παιδί εκτός γάμου η επιλογή αυτή δεν είναι απαραίτητα συνειδητή, διότι περισσότερες από τις μισές είναι γυναίκες χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου (έως αναλφάβητες) και αρκετά νέες (Gavalas et al. 2013). Γεγονός που συμφωνεί με την έως τώρα ερευνητική εμπειρία η οποία έχει επισημάνει ότι σε χώρες όπου τα ποσοστά εκτός γάμου γεννήσεων είναι χαμηλά, αφορούν γυναίκες χαμηλού εισοδήματος, χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου. Ανάμεσα σε αυτές τις γυναίκες οι περισσότερες εγκυμοσύνες είναι εκτός προγράμματος και αποτέλεσμα μιας δύσκολης απόφασης ανάμεσα στην έκτρωση ή τη γέννηση του παιδιού. (Sobotka 2002).

Την διαπίστωση αυτή ενισχύει το γεγονός ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχουν κοινωνικά οφέλη για τις ανύπανδρες μητέρες όπως πχ. τα επιδόματα, η προτεραιότητα στην κοινωνική κατοικία που υπάρχουν πχ για τις ανύπανδρες μητέρες στη Μεγάλη Βρετανία.(Gavalas et al. 2013).

Η αύξηση των εκτός γάμων γεννήσεων έχει συνδεθεί με την διάδοση του φαινομένου της συγκατοίκησης και της αποθεσμοποίησης του γάμου.

Το φαινόμενο της συμβίωσης-συγκατοίκησης στην Ελλάδα

Στην Δυτική και Βόρεια Ευρώπη μόλις μια μειοψηφία των γυναικών που γεννήθηκαν στην δεκαετία του 1960 παντρεύτηκαν κατευθείαν χωρίς την πρότερη εμπειρία της συγκατοίκησης (Prioux, 2006). Οι όλο και αποτελεσματικότερες μέθοδοι αντισύλληψης ευνόησαν στο να καθυστερήσουν τα ζευγάρια τον γάμο όπως και την απόκτηση ενός πρώτου παιδιού. Το χρονικό διάστημα αυτό με το πέρασμα του χρόνου αυξανόταν επιτρέποντας την σταδιακή αλλαγή μέσα στην κοινωνία των στάσεων και αντιλήψεων απέναντι σε θεσμούς όπως ο γάμος και στην αποσύνδεση της γονιμότητας με την έγγαμη συμβίωση. (van de Kaa, 1994).

Υπάρχει ένα μοτίβο μετάβασης από τον γάμο στην συγκατοίκηση (Hoem, 1988, Kierman 2001) Συνήθως η συμβίωση/συγκατοίκηση εκτός γάμου ξεκινάει να αναπτύσσεται σε μια κοινωνία ως περιθωριακό φαινόμενο, μικρής διάρκειας, κυρίως ανάμεσα σε διαζευγμένους ή ως μια δοκιμαστική περίοδος-εμπειρία λίγο πριν το γάμο ενός ζευγαριού. Στην πρώτη αυτή φάση, υπάρχει περίπτωση να αυξηθεί η ένταση του γάμου, απόρροια των γάμων "εκπυρσοκρότησης" (shotgun marriages) δηλαδή των γάμων που συντελούνται ώστε μια εκτός γάμου σύλληψη να οδηγήσει σε μια εντός γάμου γέννηση. (Munoz-Pérez, Prioux, 2006). Σε αυτό το διάστημα η συγκατοίκηση δεν είναι ανταγωνιστική προς τον θεσμό του γάμου και δεν θεωρείται κοινωνικά αποδεκτό πλαίσιο για την γέννηση ενός παιδιού. Στην διάρκεια του χρόνου η συγκατοίκηση γίνεται όλο και πιο δημοφιλής και αποδεκτή από την κοινωνία, διαρκεί περισσότερο και γίνεται ευρύτερα αποδεκτή από τους νέους (Toulemon 1997, Nazio, Blossfeld 2003) ενώ στο τελευταίο στάδιο η συγκατοίκηση αποτελεί μορφή οικογένειας καθώς η σύλληψη και η γέννηση ενός παιδιού σε αυτή την οικογενειακή κατάσταση γίνεται κάτι το σύνηθες.

Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ιδιαίτερα στοιχεία ή έρευνες πεδίου που να αφορούν την συγκατοίκηση. Η μόνη πηγή από την οποία μπορούμε να αντλήσουμε κάποιες πληροφορίες είναι οι απογραφές του πληθυσμού. Το 2001 στο σύνολο των νοικοκυριών με μια πυρηνική οικογένεια το 85,6% ήταν παντρεμένα ζευγάρια, το 9,9% μητέρα με παιδί, το 1,9% πατέρας με παιδί και τέλος το 2,6% συμβιούντες, Στην τελευταία απογραφή που πραγματοποιήθηκε η ποσοστιαία αναλογία των παντρεμένων ζευγαριών και των συμβιούντων μειώθηκε κατά 2,8% και 0,2% ενώ αυξήθηκε αυτή των γονέων μητέρα ή πατέρας με παιδί κατά 2,6% και

0,4% αντίστοιχα. Αποτέλεσμα πιθανώς της αύξησης της έντασης των διαζυγίων. (Πίνακας 9)

Πίνακας 9: Νοικοκυριά με μια πυρηνική οικογένεια (απογραφές 2001 και 2011)

	2001		2011		Δ(2001-2011)
	Απόλυτοι αριθμοί	%	Απόλυτοι αριθμοί	%	
Παντρεμένα ζευγάρια	2308297	85,6%	2348575	82,8%	-2,8%
Παντρεμένα ζευγάρια χωρίς παιδιά	783205	29,0%	845853	29,8%	0,8%
Παντρεμένα ζευγάρια με παιδί/ά	1525092	56,5%	1502722	53,0%	-3,6%
Ζευγάρια σε συμβίωση	70180	2,6%	68326	2,4%	-0,2%
Συμβιούντα ζευγάρια χωρίς παιδιά	47785	1,8%	57444	2,0%	0,3%
Συμβιούντα ζευγάρια με παιδί/ά	22395	0,8%	10882	0,4%	-0,4%
Μονογονεακές οικογένειες	318663	11,8%	418812	14,7%	2,9%
Πατέρας με παιδί/α	50947	1,9%	63505	2,2%	0,3%
Μητέρα με παιδί/α	267716	9,9%	355307	12,5%	2,6%
Ménages avec une famille nucléaire	2697140	100,0%	2835713	100,0%	5,1%

Source : Recensement 2001, 2011, traitement : auteur

Ο γάμος επιλέγεται ως το καλύτερο πλαίσιο για να έχει παιδιά μια οικογένεια. Τα 2/3 των παντρεμένων ζευγαριών στα πλαίσια ενός νοικοκυριού με μια πυρηνική οικογένεια και στις δύο απογραφές έχουν ένα ή περισσότερα παιδιά. Αντίθετα τα ποσοστά για τα άτομα που συμβιώνουν, είναι σαφώς μικρότερα καθώς αυτοί που έχουν ένα παιδί στα πλαίσια της συμβίωσης είναι το 32% το 2001 και το 16% το 2011. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνει και μια παλαιότερη έρευνα η FFS που είχε γίνει στα τέλη της δεκαετίας του 1990 (Πίνακας 10) όπου στο ερώτημα για το πλαίσιο που απέκτησαν το πρώτο τους παιδί οι γυναίκες στην Ελλάδα κατά 94,8% απάντησαν ότι αυτό συνεβει ενώ ήταν παντρεμένες και μόλις το 0,9% στα πλαίσια κάποιας συμβίωσης εκτός γάμου. Στα πλαίσια της ίδιας έρευνας ανάλογα ποσοστά είχαν καταγράψει η Ιταλία και η Ισπανία, ενώ στη Γαλλία το ποσοστό των γυναικών που απέκτησαν το πρώτο τους παιδί συμβιώνοντας με τον σύντροφο τους ήταν 16,7% και στην Σουηδία 49,8%. (Πίνακας 11)

Πίνακας 10: FFS, Ελλάδα, Οικογενειακή κατάσταση της μητέρας κατά την αποκτηση του πρώτου της παιδιού (%)

	Ηλικία							Σύνολο
	18-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	
	Γενεά							
Οικογενειακή κατάσταση	1980-81	1975-79	1970-74	1965-69	1960-64	1955-59	1950-54	
Παντρεμένη	-	95,9	94,6	95,4	94,3	94,6	92,2	94,3
Σε συμβίωση	-	2,7	1,3	0,7	0,9	0,5	1,0	0,9
Όχι σε σχέση		1,4	4,0	3,9	4,7	4,9	6,8	4,8

Πηγή: FFS

Πίνακας 11: FFS, État matrimonial de femme au premier enfant (en %)

	Ελλάδα	Γαλλία	Σουηδία	Ισπανία	Ιταλία
	Ομάδες γενεών				
Οικογενειακή κατάσταση	1950-1974	1949-1973	1949-1973	1950-1974	1951-1975
Παντρεμένη	94,8	75,6	39,5	92,7	91,8
Σε συμβίωση	0,9	16,7	49,8	2,8	3,1
Οχι σε σχέση	4,3	7,7	10,7	4,5	5,0

Πηγή: FFS

Η διαφορά του ποσοστού συμβιούντων με παιδιά ανάμεσα στις δύο απογραφές παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, ως προς το ότι ενώ ο απόλυτος αριθμός των συμβιούντων ανάμεσα στο 2001 και 2011 δεν γνωρίζει συνταρακτικές διαφορές (70.180 με 68.326) αλλάζει σημαντικά το ποσοστό των ατόμων που συζούσαν και είχαν παιδί-α και αυτούς που δεν είχαν, καθώς ανάμεσα στο 2001 και 2011 το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί στο μισό. Αυτό μας οδηγεί στην υπόθεση εργασίας ότι το φαινόμενο της συμβίωσης βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο, στην φάση όπου αποτελεί ένα περιθωριακό φαινόμενο είτε ανάμεσα σε διαζευγμένους είτε ως δοκιμαστική περίοδος πριν τον γάμο (Prioux, 2006). Επιπλέον το μικρό ποσοστό συμβιούντων με παιδιά που βρίσκουμε στην απογραφή του 2011, μας επιτρέπει να υποθέσουμε ότι ένα μέρος από αυτούς που συμβιώνουν και αποκτούν ένα παιδί μετά από κάποιο χρονικό διάστημα παντρεύονται αλλάζοντας έτσι υπό-πληθυσμό, ενώ γνωρίζουμε από την βιβλιογραφία ότι η λύση της συμβίωσης γίνεται με μεγαλύτερη ευκολία και ένταση απ' ότι της έγγαμης συμβίωσης (Prioux, 2006).. Η συμβίωση με ή χωρίς παιδί αποτελεί ένα μικρό ποσοστό στο σύνολο των οικογενειών της χώρας.

Μια σειρά από ερευνητές θεωρούσαν ότι αυτό που έλειπε από την Ελληνική πολιτεία ώστε να ανθίσει το φαινόμενο της συμβίωσης, ήταν να εισαχθεί μια σχετική νομοθεσία που να ορίζει το πλαίσιο (Συμεωνιδου 2002,2006). Το 2008 η επίσημη πολιτεία ψήφισε ένα νόμο (3719/2008) το λεγόμενο σύμφωνο συμβίωσης, το οποίο είχε ως σκοπό να ρυθμίσει τις υποθέσεις των ανύπαντρων άλλα συμβιούντων ζευγαριών σε θέματα ιδιοκτησίας, κληρονομιάς και γονικών δικαιώματα και υποχρεώσεων. Η έως τώρα πραγματικότητα δεν τους επιβεβαιώνει, σύμφωνα με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία ανάμεσα στο 2009 και 2013, έχουν υπογραφεί συνολικά 1.421 σύμφωνα συμβίωσης, με τα περισσότερα το 2013 (581) σχεδόν διπλάσια μεν σε σχέση με το 2012 άλλα οι αριθμοί είναι πολύ μικροί σε σχέση με αυτούς που επιλέγουν να κάνουν ένα γάμο (πολιτικό ή θρησκευτικό) την ίδια περίοδο που υπήρχε πλέον η κείμενη νομοθεσία και η επιλογή του συμφώνου πραγματοποιήθηκαν

271.610 γάμοι.⁷³

Ο γάμος αποτελεί ακόμη έναν ισχυρό θεσμό στην Ελλάδα σε ότι αφορά την ένωση δυο ανθρώπων καθώς και το πλαίσιο στο οποίο επιλέγουν να φέρουν στον κόσμο τα παιδιά τους. Η εξέταση της πρώτο-γαμηλιότητας των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορέσουμε να εκτιμήσουμε τις επιπτώσεις που έχει στην γονιμότητα των γενεών.

⁷³ Η κριτική που έγινε είναι ότι το σύμφωνο συμβίωσης δεν δίνει τα ίδια δικαιώματα όπως ο γάμος, σε φορολογικά κληρονομικά θέματα και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του συντρόφου. Ένας επιπλέον λόγος που ο αριθμός παραμένει χαμηλός, είναι ότι ενώ αρχικά το σύμφωνο συμβιώσεις θα επεκτεινόταν και στα ζευγάρια του ίδιου φύλου, τελικά αυτό δεν συνέβη, αποτέλεσμα η Ελλάδα, το Νοέμβριο του 2013, να καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) (Cour Européenne des droits de l'Homme , (2013)), χωρίς όμως μέχρι σήμερα να κάνει κάποια αλλαγή στο Νόμο.

Ο θεσμός του γάμου

Μέτα την χρυσή εποχή για τον θεσμό του γάμου κατά τις δεκαετίες του 1950 και 1960, όπου ο γάμος ήταν καθολικός και σχετικά σε μικρή ηλικία (Festy, 1980) ξεκίνησε μια περίοδος απόκλισης. Συνολικά ανάμεσα στο 1960 και 2000 παρατηρήθηκε απόκλιση των δεικτών γαμηλιότητας σε όλη την Ευρωπαϊκή ήπειρο, από υψηλούς συγχρονικούς δείκτες πρώτο-γαμηλιότητας, γύρω από την μονάδα, στις αρχές του 1960, σε χαμηλότερους γύρω από το 0,6. (Eurostat, 2012).

Γεωγραφικά η τάση μείωσης της γαμηλιότητας ξεκίνησε από τις Σκανδιναβικές χώρες στα μέσα της δεκαετίας του '60, επεκτάθηκε εν συνεχεία σε αυτές της Δυτικής Ευρώπης ('70) και στα τέλη της δεκαετίας του 1970 στην Βόρεια Ευρώπη. Για τις χώρες της νότιας Ευρώπης η μείωση της συγχρονικής γαμηλιότητας ξεκίνησε μετά τα πρώτα χρόνια του 1980, ενώ τελευταίες βίωσαν το φαινόμενο οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. (Sobotka, Toulemon 2008, Prioux, 2006).

Σε διαγενεακό επίπεδο ο γάμος πανευρωπαϊκά υπήρξε καθολικός για τις γυναίκες που γεννήθηκαν την δεκαετία του 1930 και 1940. Συγκεκριμένα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1945 το 89 με 96% πραγματοποίησε ένα 1ο γάμο σε αναπαραγωγική ηλικία (15-49), με την Σουηδία να κατέχει το χαμηλότερο ποσοστό (87%). Για αυτές που γεννήθηκαν το 1965 μόνο στη Βουλγαρία και την Τσεχία το ποσοστό ξεπερνάει το 90%, ενώ η εκτίμηση για την Γαλλία, την Σουηδία και την Σλοβενία το αντίστοιχο ποσοστό είναι κάτω του 75%. Με εκτίμηση του ποσοστού τελικής αγαμίας στην ηλικία των 50 ετών για την γενεά του 1965 στην Σουηδία να φτάνει το 37%. (Sobotka, Toulemon 2008, Prioux, 2006) όταν για την αντίστοιχη γενεά στην Ελλάδα το ποσοστό είναι μόλις 6%.

Η εξέλιξη της πρώτο-γαμηλιότητας στη Ελλάδα

Οι συνολικοί γάμοι στην Ελλάδα, από το 1956 και μετά θα γνωρίσουν-με εξαίρεση τα δισεκτα έτη-μια μακρά περίοδο αύξησης, μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1970, όπου θα σταθεροποιηθούν για περίπου δέκα χρόνια. Από το 1980 μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας θα γνωρίσουν μια περίοδο πτώσης για να σταθεροποιηθούν εν συνεχεία ανάμεσα στις 55,000-60,000 ανά έτος. Το τελευταίο έτος για το οποίο διαθέτουμε δεδομένα

είναι 51,256. Το ελληνικό κράτος αναγνωρίζει ως γάμο τόσο τον θρησκευτικό όσο και των πολιτικό. Μέχρι και τις αρχές του 1990, η πλειοψηφία των γάμων ήταν θρησκευτικοί σε ποσοστό 91% (1991). Πλέον το 2013 οι γάμοι είναι ισότιμα μοιρασμένοι, με το 50% να είναι Θρησκευτικοί και οι υπόλοιποι πολιτικοί. **(Πίνακας 12)**

Οι πρώτοι-γάμοι γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας (15-49) αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία επί των συνολικών γάμων καθώς μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990 ήταν το 90% , εν συνεχεία γνώρισαν μικρή απόκλιση, για να σταθεροποιηθούν στο 88% γάμοι ανύπανδρων γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας επί των συνολικών.(88,5% το 2012)⁷⁴. Διαχρονικά το ποσοστό μειώθηκε από το 95,3% που ήταν το 1980 προς όφελος των γάμων διαζευγμένων γυναικών που ξαναπαντρεύονται, που από 2% που ήταν το 1960 και σχετικά στάσιμοι μέχρι το 1980 (3%), η αλλαγή της νομοθεσίας για τα διαζύγια στις αρχές της δεκαετίας του 1980 που διευκόλυνε την λύση ενός γάμου (Κοτζαμάνης 1997), οδήγησε στη αύξηση των διαζευγμένων γυναικών στον γενικό πληθυσμό και κατ' επέκταση στην αγορά γάμου.

Ανάλογη είναι η πορεία και του Αδρού δείκτη πρωτο-γαμηλιότητας ο οποίος αυξάνει μέχρι και τις αρχές του 1980, γνωρίζει πτώση ανάμεσα στο 1980-85 και εν συνεχεία κυμαίνεται γύρω από το 5 0/00 (4,6 0/00 το 2013)

⁷⁴ Το ποσοστό αυτό είναι σχετικά υψηλότερο από το αντίστοιχο που συναντάμε σε μια σειρά άλλες χώρες όπως η Γαλλία (80,5%), η Σουηδία και η Αυστρία (77,5%) και αρκετά κοντά με της Ιταλίας και της Ισπανίας που είναι 90,9% και 85,4% αντίστοιχα (Eurostat, 2014).

Πίνακας 12:Ελλάδα ,1955-2013, Συνολικοί γάμοι, είδος γάμου, Πρωτοι γάμοι γυναικών και Σύμφωνο Συμβίωσης (απόλυτοι αριθμοί).

Έτος	Γάμοι						Πρωτοι Γάμοι Γυναικών (15-49)			Σύμφωνο Συμβίωσης
	Σύνολο		Είδος				Απόλυτοι Αριθμοί	p.000	% Πρωτων γάμων επι των συνολικών.	Απόλυτοι Αριθμοί
	Απόλυτοι Αριθμοί	p.000	Θρησκευτικός	Πολιτικός	% Θρησκευτικών	% πολιτικών				
1955	66.274	8,32								
1956	55.233	6,88				52.743	6,57	95,5%		
1957	68.818	8,50				65.957	8,15	95,8%		
1958	69.178	8,46				66.399	8,12	96,0%		
1959	74.213	8,99				71.427	8,65	96,2%		
1960	58.165	6,98				55.685	6,69	95,7%		
1961	70.914	8,44				67.568	8,05	95,3%		
1962	70.695	8,37				67.242	7,96	95,1%		
1963	78.038	9,20				74.450	8,78	95,4%		
1964	76.042	8,94				72.394	8,51	95,2%		
1965	80.728	9,44				77.549	9,07	96,1%		
1966	71.666	8,32				68.518	7,95	95,6%		
1967	81.706	9,37				78.184	8,97	95,7%		
1968	65.371	7,48				62.327	7,13	95,3%		
1969	72.544	8,27				69.339	7,90	95,6%		
1970	67.439	7,67				64.031	7,28	94,9%		
1971	73.350	8,31				69.761	7,90	95,1%		
1972	60.144	6,77				56.814	6,39	94,5%		
1973	73.762	8,26				69.830	7,82	94,7%		
1974	68.059	7,59				64.331	7,18	94,5%		
1975	76.452	8,45				72.559	8,02	94,9%		
1976	63.540	6,93				59.975	6,54	94,4%		
1977	76.228	8,19				72.084	7,74	94,6%		
1978	72.523	7,69				68.394	7,25	94,3%		
1979	79.023	8,28				74.441	7,80	94,2%		
1980	62.352	6,47				58.154	6,03	93,3%		
1981	71.178	7,32				66.209	6,81	93,0%		
1982	67.784	6,92				62.865	6,42	92,7%		
1983	71.143	7,23				65.939	6,70	92,7%		
1984	54.793	5,54				50.083	5,06	91,4%		
1985	63.709	6,41				58.411	5,88	91,7%		
1986	58.091	5,83				52.907	5,31	91,1%		
1987	66.166	6,62				60.392	6,04	91,3%		
1988	47.873	4,77				43.198	4,30	90,2%		
1989	61.884	6,13				56.275	5,58	90,9%		
1990	59.052	5,81				53.774	5,29	91,1%		
1991	65.568	6,39	59710	5858	91,1%	8,9%	59.673	5,82	91,0%	
1992	48.631	4,69	42406	6225	87,2%	12,8%	43.801	4,22	90,1%	
1993	62.195	5,94	56204	5991	90,4%	9,6%	56.697	5,42	91,2%	
1994	56.813	5,38	50889	5924	89,6%	10,4%	51.758	4,90	91,1%	
1995	63.987	6,02	57258	6729	89,5%	10,5%	58.025	5,46	90,7%	
1996	45.408	4,24	38670	6738	85,2%	14,8%	40.590	3,79	89,4%	
1997	60.535	5,62	53652	6883	88,6%	11,4%	54.294	5,04	89,7%	
1998	55.489	5,12	49081	6408	88,5%	11,5%	49.612	4,58	89,4%	
1999	61.165	5,62	53495	7670	87,5%	12,5%	54.730	5,03	89,5%	

2000	48.880	4,48	40269	8611	82,4%	17,6%	43.215	3,96	88,4%	
2001	58.491	5,34	48087	10404	82,2%	17,8%	52.102	4,76	89,1%	
2002	57.872	5,27	45578	12294	78,8%	21,2%	51.265	4,67	88,6%	
2003	61.081	5,54	47871	13210	78,4%	21,6%	54.022	4,90	88,4%	
2004	51.377	4,64	37496	13881	73,0%	27,0%	45.277	4,09	88,1%	
2005	61.043	5,50	43601	17442	71,4%	28,6%	53.827	4,85	88,2%	
2006	57.802	5,18	39579	18223	68,5%	31,5%	50.604	4,54	87,5%	
2007	61.377	5,48	40734	20643	66,4%	33,6%	54.004	4,82	88,0%	
2008	53.500	4,76	32380	21120	60,5%	39,5%	47.016	4,18	87,9%	
2009	59.212	5,25	34375	24837	58,1%	41,9%	52.219	4,63	88,2%	161
2010	56.338	4,98	30327	26011	53,8%	46,2%	49.669	4,39	88,2%	180
2011	55.099	4,95	28472	26627	51,7%	48,3%	48.613	4,37	88,2%	185
2012	49.705	4,48	23980	25725	48,2%	51,8%	43.911	3,96	88,3%	314
2013	51.256	4,63	25624	25632	50,0%	50,0%				581

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, ΟΔΕ , ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 13: Ευρωπαϊκές Χώρες, 2012, Κατανομή των γυναικών ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση την μέρα του γάμου (%).

Χώρα	Οικογενειακή κατάσταση			
	Άγαμη	Διαζευγμένη	Χήρα	Σύνολο
Ιταλία*	90,9%	8,4%	0,7%	100%
Ελλάδα	88,9%	10,5%	0,5%	100%
Ισπανία	85,9%	13,5%	0,6%	100%
Ρουμανία	85,5%	13,1%	1,4%	100%
Πορτογαλία	82,5%	16,7%	0,8%	100%
Γαλλία*	80,5%	18,2%	1,3%	100%
Suède	77,5%	21,4%	1,1%	100%
Αυστρία	77,5%	21,8%	0,7%	100%
Μεγάλη Βρετανία	76,3%	21,9%	1,8%	100%
Φιλανδία	75,7%	22,8%	1,5%	100%

*2011

Πηγή: Eurostat , ίδια επεξεργασία.

Η εξέλιξη της συγχρονικής πρώτο γαμηλιότητας

Η δεισιδαιμονία του πληθυσμού της Ελλάδας για τα δίσεκτα έτη κάνει δύσκολη την περιγραφή της πορείας του ΣΔΠΓ (ICPNupt) στην διάρκεια των ετών, καθώς ο δείκτης καταρρέει τα δίσεκτα έτη ενώ ένα έτος πριν και ένα έτος μετά αυξάνει σημαντικά. **(Πίνακας 14)** Από την ανάλυση προκύπτει μια συνεχής αύξηση ανάμεσα στο 1955 και 1980 με τον δείκτη να παίρνει τιμές γύρω από την μονάδα αποτέλεσμα της πρωίμοποίησης του ημερολογίου, καθώς η μέση ηλικία στον πρώτο γάμο θα περάσει από τα 25,4 έτη το 1956 στα 23,3 έτη το 1979. Από το 1980 και μετά οι γυναίκες υιοθετούν ένα πιο ώριμο ημερολόγιο με την μέση ηλικία να αυξάνει συνεχώς για να φτάσει το 2011 τα 29,1 έτη. Η ωρίμανση του ημερολογίου είχε ως αποτέλεσμα την πτώση της έντασης της πρώτο-γαμηλιότητας η οποία σταθεροποιήθηκε κατά την τελευταία δεκαετία στους 0,7 πρώτους γάμους ανά ανύπαντρη γυναίκα ηλικίας 15-49.

Από τις αρχές της εξεταζόμενης περιόδου υπήρξε συνεχής αύξηση των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών πρώτο-γαμηλιότητας στις μικρότερες ηλικίες ιδιαίτερα κάτω των 23 ετών από το 1958 μέχρι και τις αρχές και το 1978, από το 1978 μέχρι και το 1998 υπάρχει κατάρρευση των συντελεστών για τις γυναίκες ηλικίας κάτω των 26 ετών, στην οποία οφείλετε και η ξαφνική πτώση καθώς η ταυτόχρονα μικρή αύξηση για τις μεγαλύτερες ηλικίες δεν είναι δυνατόν να συγκρατήσει τον δείκτη. Τέλος την τελευταία 20ετία οι τάσεις συνεχίζουν να παραμένουν ίδιες, οι συντελεστές των γυναικών άνω των 26 ετών αυξάνουν, ενώ αυτοί των γυναικών μικρότερης ηλικίας συνεχίζουν μειώνονται αλλά με μεγαλύτερη ένταση για τις πρώτες και με σαφώς μικρότερη για τις δεύτερες. **(Πίνακας 14)**

Η απόκλιση της πρώτο-γαμηλιότητας συσχετίστηκε στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης με την άνοδο του φαινομένου της συμβίωσης/συγκατοίκησης και την αύξηση των ποσοστών γεννήσεων εκτός γάμου. Η μέση ηλικία στον πρώτο γάμο είναι πλέον κατά 10 χρόνια μεγαλύτερη από την διάμεση ηλικία στην πρώτη σεξουαλική επαφή (γύρω στα 17-18 έτη) (Bozon 2003, Kontula 2003) και πλέον όλο και λιγότερα ζευγάρια έχουν την πρώτη τους σεξουαλική εμπειρία μετά τον γάμο. Η σύνδεση της πρώτης σχέσης, με την απόκτηση του πρώτου παιδιού και την τέλεση ενός πρώτου γάμου ασθενεί όλο και περισσότερο.

Πίνακας 14: Ελλάδα, 1956-2011, Συγχρονικός Δείκτης Πρωτο-γαμηλιότητας γυναικών (15-49) και μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο.

Έτος	Συγχρονικός Δείκτης Πρωτο-γαμηλιότητας γυναικών (15-49)	Μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο.	Έτος	Συγχρονικός Δείκτης Πρωτο-γαμηλιότητας γυναικών (15-49)	Μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο.
1956	0,73	25,39	1984	0,72	23,55
1957	0,91	25,43	1985	0,83	23,74
1958	0,92	25,30	1986	0,74	23,93
1959	1,00	25,14	1987	0,84	24,09
1960	0,79	25,13	1988	0,60	24,30
1961	0,95	25,31	1989	0,77	24,88
1962	0,97	25,22	1990	0,72	24,65
1963	1,09	25,04	1991	0,80	24,96
1964	1,09	24,83	1992	0,58	25,22
1965	1,19	24,60	1993	0,74	25,32
1966	1,05	24,50	1994	0,67	25,58
1967	1,18	24,45	1995	0,75	25,76
1968	0,94	24,25	1996	0,52	26,04
1969	1,05	24,20	1997	0,69	26,33
1970	1,06	24,01	1998	0,62	26,57
1971	1,14	24,06	1999	0,68	26,74
1972	0,92	23,89	2000	0,54	26,95
1973	1,13	23,76	2001	0,64	27,13
1974	1,04	23,68	2002	0,64	27,36
1975	1,16	23,60	2003	0,67	27,61
1976	0,94	23,52	2004	0,57	27,78
1977	1,12	23,44	2005	0,68	28,04
1978	1,04	23,32	2006	0,65	28,29
1979	1,12	23,26	2007	0,70	28,50
1980	0,87	23,32	2008	0,61	28,60
1981	0,98	23,37	2009	0,69	28,69
1982	0,92	23,38	2010	0,67	28,98
1983	0,96	23,46	2011	0,67	29,08

πηγή : ODE, ίδια επεξεργασία.

Αποτέλεσμα καθώς η ηλικία στο γάμο αναβάλετε πολύ περισσότερο από την ηλικία απόκτησης ενός 1ου παιδιού η συγχρονική μέση ηλικία στον 1ο γάμο σε μια σειρά από χώρες είναι αρκετά υψηλότερη από την μέση ηλικία στην απόκτηση ενός 1ου παιδιού. Ιδιαίτερα στην Σουηδία όπου η μέση ηλικία στην απόκτηση του πρώτου παιδιού είναι κατά 4 χρόνια μικρότερη (29 έτη) από την μέση ηλικία στον 1ο γάμο (33 έτη) το 2011. (Eurostat database 2014), αυτό σημαίνει ότι ο γάμος είναι πιο συχνός ανάμεσα σε άτομα που είναι ήδη γονείς. (Sobotka, Toulemon 2008). Η σύγκλιση στην Ελλάδα της συγχρονικής μέσης ηλικίας στο πρώτο γάμο με την αντίστοιχη στην απόκτηση του πρώτου παιδιού, σε

συνδυασμό με το γεγονός ότι οι εκτός γάμου γεννήσεις παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, μας οδηγούν στην διατύπωση της υπόθεσης εργασίας ότι όλο και περισσότεροι πρώτοι γάμοι συντελούνται απόρροια της εγκυμοσύνης της νύφης κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης της νύφης ώστε το παιδί να γεννηθεί εντός γάμου.

Η φύση του δείκτη που είναι ευαίσθητη στην αλλαγή του ημερολογίου με την ταυτόχρονη δεισιδαιμονία των κατοίκων της Ελλάδας δεν μας επιτρέπουν να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα μέσω της συγχρονικής ανάλυσης για την πρώτο- γαμηλιότητα των γυναικών.

Εξέλιξη διαγενεακής πρώτο-γαμηλιότητας γυναικών

Για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1935 και μετά η ένταση της πρώτο-γαμηλιότητας αυξάνει συνεχώς και η μέση ηλικία στον πρώτο-γάμο μειώνεται μέχρι και την γενεά των γυναικών που γεννήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1950. **(Πίνακας 15)** Ο γάμος υπήρξε καθολικός ιδιαίτερα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1945 και 1960 καθώς μόλις το 5% αυτών των γυναικών παρέμενε άγαμη στο τέλος του αναπαραγωγικού της βίου. Η μέση ηλικία θα μειωθεί από τα 25,7 έτη στην γενεά του 1935 στα 23 έτη για τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1956 παραμένοντας στα επίπεδα αυτά μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1960.

Πίνακας 15 : Ελλάδα, Γενεές, Τελική ένταση της πρωτο-γαμηλιότητας γυναικών και μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο.

Γενεά	Τελική ένταση πρωτο-γαμηλιότητας	% εκτίμησης	Μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο	Τελική Αγαμία	Γενεά	Τελική ένταση πρωτο-γαμηλιότητας	% εκτίμησης	Μέση ηλικία στο πρώτο-γάμο	Τελική Αγαμία
1935	0,87	+	25,66	13%	1957	0,97		23,06	3%
1936	0,88	#	25,51	12%	1958	0,96		23,16	4%
1937	0,88	*	25,36	12%	1959	0,96		23,23	4%
1938	0,89	*	25,19	11%	1960	0,95		23,29	5%
1939	0,90		25,05	10%	1961	0,95		23,31	5%
1940	0,91		24,92	9%	1962	0,94		23,46	6%
1941	0,91		24,78	9%	1963	0,94		23,67	6%
1942	0,92		24,60	8%	1964	0,93		23,99	7%
1943	0,92		24,44	8%	1965	0,94		24,29	6%
1944	0,93		24,26	7%	1966	0,94		24,61	6%
1945	0,94		24,10	6%	1967	0,92		24,92	8%
1946	0,94		23,94	6%	1968	0,90		25,19	10%
1947	0,95		23,79	5%	1969	0,88	*	25,49	12%
1948	0,95		23,66	5%	1970	0,86	*	25,86	14%
1949	0,95		23,56	5%	1971	0,84	*	26,19	16%
1950	0,95		23,48	5%	1972	0,83	*	26,49	17%
1951	0,95		23,40	5%	1973	0,82	*	26,76	18%
1952	0,96		23,33	4%	1974	0,81	#	27,01	19%
1953	0,97		23,25	3%	1975	0,80	#	27,30	20%
1954	0,98		23,16	2%	1976	0,79	#	27,56	21%
1955	0,98		23,06	2%	1977	0,78	+	27,74	22%
1956	0,98		23,02	2%					

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

% εκτίμησης +=10-15%,#=5-10%,*=0,5-5%

Η ένταση του φαινομένου θα ξεκινήσει να μειώνεται από τις γυναίκες που γεννήθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1960, από την γενεά του 1968 και μετά ο δείκτης θα πάρει τιμές

κάτω των 0,9 πρώτων γάμων/ γυναίκα για να φτάσει στην γενεά γυναικών του 1975 το 0,8. Ταυτόχρονα η μέση ηλικία αυξήθηκε κατά 4 έτη ανάμεσα στην γενεά του 1956 και τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1975 και έχουν μέση ηλικία στον πρώτο γάμο τα 27 έτη.

Οι γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1960, παντρεύονται λιγότερο και σε μεγαλύτερη ηλικία. Το γεγονός αυτό οδηγεί στην αύξηση της τελικής αγαμίας, καθώς από την γενεά του 1968 ξεπερνάει το 10%. ενώ για τις γυναίκες που γεννήθηκαν την πρώτη πενταετία της δεκαετίας του 1970 (1970-74) εκτιμούμε ότι το ποσοστό θα κυμανθεί ανάμεσα στο 14% για την γενεά του 1970 με 19% για την γενεά του 1974.⁷⁵ **(Πίνακας 15)** Αν και 1 στις 5 γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας αναμένεται ότι θα παραμείνει άγαμη κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους κύκλου ο θεσμός του γάμου παραμένει ισχυρός καθώς η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών (κατ'ελάχιστον 80%) θα πραγματοποιήσει ένα 1ο γάμο ανάμεσα στα 15-49 έτη. Το φαινόμενο δεν θα είχε σημασία ως προς την εξέλιξη της γονιμότητας, αν ο γάμος δεν αποτελούσε ικανή και αναγκαία συνθήκη για την απόκτηση ενός παιδιού, ιδιαίτερα για τις γυναίκες ελληνικής υπηκοότητας.

⁷⁵ Ποσοστό εκτίμησης της τελικής πρώτο-γαμηλιότητας για αυτές τις γενεές ανάμεσα στο 2% με 4%.

Πληθυσμός ανά οικογενειακή κατάσταση από τις απογραφές

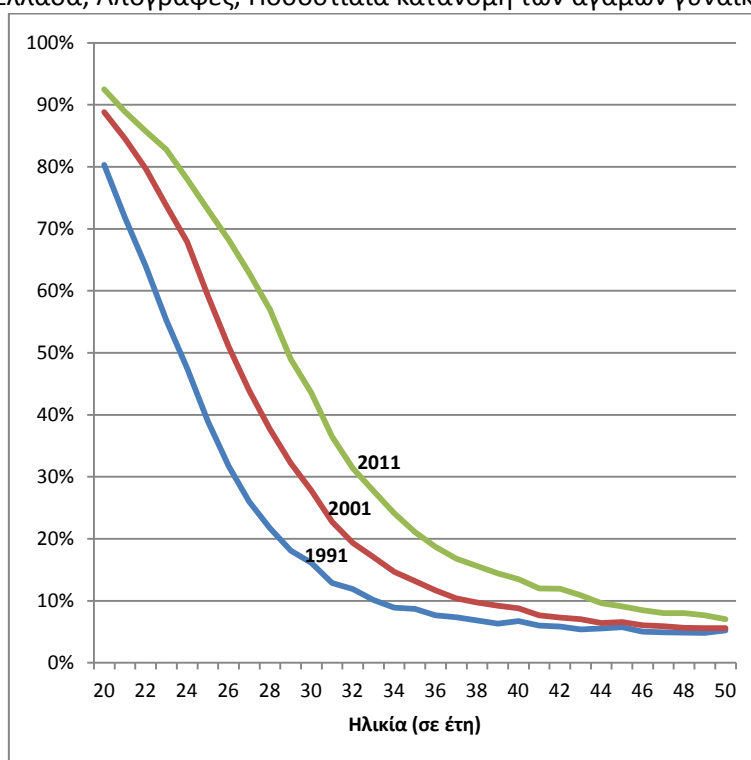
Η μείωση της έντασης της πρώτο-γαμηλιότητας με την ταυτόχρονη αναβολή του γάμου σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία οδήγησε στην μείωση των εγγάμων γυναικών στον γενικό πληθυσμό, ιδιαίτερα για τις ηλικίες κάτω των 30 ετών. Την μείωση της γαμηλιότητας έρχονται να επιβεβαιώσουν τα στοιχεία από τις απογραφές πληθυσμού. Στις 4 τελευταίες απογραφές το ποσοστό των άγαμων γυναικών ηλικίας 15-49 αυξάνει συνεχώς και σταθερά. **(Πίνακας 16)**. Συγκεκριμένα στην απογραφή του 1981 οι άγαμες γυναίκες ηλικίας 15-49 ήταν 27,6%, στην επόμενη 32,1% (1991), ενώ το 2001 θα φτάσουν το 37,1% και σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2011 το 40%. Ταυτόχρονα υπάρχει λογική μείωση των έγγαμων γυναικών (15-49) ανάμεσα στην απογραφή του 1981 και 2011 (από 69,6% στο 53,5%) και αύξηση των διαζευγμένων από 2,2% το 1991 σε 4,2% το 2011.

Πίνακας 16: Ελλάδα, Απογραφές, Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών ηλικίας 15-49 ετών ανάλογα την οικογενειακή τους κατάσταση.

Απογραφή	Άγαμη	Παντρεμένη	Χήρα	Διαζευγμένη	Σε διάσταση
1981	27,6%	69,6%		2,8%	-
1991	32,8%	63,7%	1,2%	2,2%	-
2001	37,1%	55,6%	2,0%	3,8%	1,4%
2011	40,3%	53,5%	1,1%	4,2%	1,0%

Πηγή : Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 18: Ελλάδα, Απογραφές, Ποσοστιαία κατανομή των άγαμων γυναικών ανα ηλικία.

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 17: Ελλάδα, Απογραφές, Ποσοστό άγαμων γυναικών σε διαφορετικές ηλικίες την ημέρα της απογραφής.

Ηλικία	Απογραφή			
	1981	1991	2001	2011
25	28,3%	38,9%	59,2%	73,1%
30	14,6%*	16,2%	27,8%	43,5%
35		8,7%	13,2%	21,1%
40		6,7%	8,8%	13,5%
45		5,7%	6,5%	9,1%
50		5,2%	5,6%	7,0%

* 29 ans

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Οι άγαμες γυναίκες αυξάνουν σε όλες τις αναπαραγωγικές ηλικίες ανάμεσα στις διαδοχικές απογραφές (**Γράφημα 18**). Ενδεικτικά το 1981 μόλις το 28,3% γυναικών ηλικίας 25 ετών (της γενεάς 1956) παρέμεναν άγαμες ενώ στην αντίστοιχη ηλικία το 2011 το ποσοστό είναι 73,1% (γενεά 1986). Το 1991 το ποσοστό των γυναικών που είχαν ηλικία τα 40 έτη και δεν είχαν πραγματοποιήσει ένα 1ο Γάμο ήταν 6,7% (γενεά 1951), ενώ το 2011 είναι σχεδόν το διπλάσιο 13,5% (γενεά 1971). Τέλος το 1991 ανάμεσα στις γυναίκες 50 ετών οι άγαμες αποτελούν το 5,2% (γενεά 1941) ενώ το 2011 το αντίστοιχο είναι 7% (γενεά 1961) (**Πίνακας 17**)

Γονιμότητα ανα οικογενειακή κατάσταση (απογραφές)

Καθώς δεν διαθέτουμε εκτιμήσεις του πληθυσμού ανά οικογενειακή κατάσταση για να υπολογίσουμε την γονιμότητα των αγάμων γυναικών χρησιμοποιούμε τα δεδομένα της απογραφής που μας δίνουν την δυνατότητα να υπολογίσουμε τον τελικό αριθμό παιδιών μιας γυναίκας ανά πενταετείς ηλικιακές ομάδες και οικογενειακή κατάσταση για τις απογραφές του 1991, 2001 και 2011⁷⁶.

Σε ότι αφορά την γονιμότητα ανά οικογενειακή κατάσταση κατά τις απογραφές, **(Πίνακας 18,19,20)** διαπιστώνεται ένα επαναλαμβανόμενο μοτίβο από απογραφή σε απογραφή. Συγκεκριμένα οι γυναίκες που είναι έγγαμες την ημέρα της απογραφής ανεξαρτήτου ηλικιακής ομάδας και γενεάς παρουσιάζουν την υψηλότερη γονιμότητα. Επιπλέον οι διαζευγμένες γυναίκες καταγράφουν χαμηλότερη γονιμότητα κατά 0,5-0,6 παιδιά/γυναίκα ανεξαρτήτου ηλικιακής ομάδας και γενεάς σε σχέση με τις συνομήλικες τους οι οποίες παραμένουν έγγαμες. Σε ότι αφορά τις χήρες σημαντικό όλο παίζει η ηλικία στην οποία μπαίνουν στον υπό-πληθυσμό καθώς εφόσον αυτό συμβαίνει σε ηλικία μεγαλύτερη από αυτή των 50 ετών (που κλείνει ο αναπαραγωγικός τους βίος) δεν επηρεάζει τον τελικό αριθμό των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο. Το τελευταίο αυτό γεγονός αντανακλάται και στις τρεις απογραφές καθώς η διαφορά ανάμεσα στην γονιμότητα των χήρων και των παντρεμένων είναι της τάξης του 0,2 με 0,1 παιδιά/γυναίκα αντίστοιχα. Η επίπτωση της χηρείας στην γονιμότητα έχει μικρότερη ένταση από αυτήν του διαζυγίου.

Σημαντικό αναδυόμενο στοιχείο από την ανάλυση των δεδομένων είναι η μικρή σχεδόν μηδαμινή γονιμότητα των γυναικών οι οποίες παραμένουν άγαμες μετά το πέρας του αναπαραγωγικού τους κύκλου. Συγκεκριμένα στις απογραφές του 1991 και 2001 οι άγαμες γυναίκες άνω των 50 ετών καταγράφουν γονιμότητα της τάξης των 0,01 με 0,03 παιδιά/γυναίκα, όπερ και σημαίνει 1 με 3 παιδιά ανά 1000 άγαμες γυναίκες ηλικίας άνω των 50 ετών. Ο υπολογισμός αυτός επιβεβαιώνει την ισχυρή σύνδεση που έχει ο γάμος με την απόκτηση ενός παιδιού στην Ελλάδα. Η εισροή ενός μεγάλου μέρους αλλοδαπών γυναικών με διαφορετικά πολιτισμικά χαρακτηριστικά και προερχόμενες από χώρες όπου

⁷⁶Επισημαίνεται ότι στην απογραφή του 1991 η συντριπτική πλειοψηφία των γυναικών ήταν ελληνικής υπηκοότητας, αντίθετα στις απογραφές του 2001 και 2011, στο συνολικό πληθυσμό συμπεριλαμβάνονται ένα σημαντικό ποσοστό αλλοδαπών.

οι κοινωνικές νόρμες απέναντι στην εκτός γάμο γονιμότητα είναι διαφορετικές, αλλοιώνει ελάχιστα την εικόνα στην απογραφή του 2011 καθώς αυξάνει η τελική γονιμότητα των άγαμων γυναικών, συγκεκριμένα, οι άγαμες γυναίκες άνω των 50 ετών καταγράφουν τελική γονιμότητα 0,15 με 0,20 παιδιά/γυναίκα, δηλαδή 15 με 20 παιδιά ανά 1000 άγαμες γυναίκες.

Η τελευταία αύξηση δεν αλλάζει την πρότερη διαπίστωση η οποία ενισχύεται με την εξέταση της τελικής αγαμίας ανάλογα την οικογενειακή κατάσταση την ημέρα της απογραφής.

Πίνακας 18 : Ελλάδα, Απογραφή 2011, Παιδιά ανα γυναίκα ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικιακή Ομάδα	Ομάδα γενεών	Σύνολο	Άγαμες	Παντρεμένες	Χήρες	Διαζευγμένες	Έχουν πραγματοποιήσει ένα τουλάχιστον γάμο	Σύμφωνο Συμβίωσης
10-19	1992-2001	0,01	0,00	0,68	0,29	0,67	0,68	0,92
20-29	1982-1991	0,31	0,02	1,07	0,92	0,99	1,06	0,98
30-39	1972-1981	1,22	0,07	1,63	1,55	1,22	1,61	1,45
40-49	1962-1971	1,76	0,16	1,99	1,89	1,50	1,93	1,59
50-59	1952-1961	1,93	0,19	2,08	2,06	1,60	2,04	1,78
60-69	1942-1951	1,98	0,14	2,11	2,09	1,58	2,07	1,44
70+	-1941	2,06	0,13	2,14	2,20	1,41	2,15	2,38

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 19 : Ελλάδα, Απογραφή 2001, Παιδιά ανα γυναίκα ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικιακή Ομάδα	Ομάδα γενεών	Σύνολο	Άγαμες	Παντρεμένες	Χήρες	Διαζευγμένες	Έχουν πραγματοποιήσει ένα τουλάχιστον γάμο
10-14	1987-1991	0,00	0,00	0,27	0,45	0,33	0,29
15-19	1982-1986	0,02	0,00	0,54	0,85	0,60	0,55
20-24	1977-1981	0,19	0,00	0,90	0,77	0,64	0,88
25-29	1972-1976	0,65	0,01	1,20	0,97	0,84	1,17
30-34	1967-1971	1,28	0,01	1,65	1,31	1,09	1,60
35-39	1962-1966	1,70	0,03	1,96	1,61	1,35	1,91
40-44	1957-1961	1,85	0,04	2,06	1,73	1,46	2,00
45-49	1952-1956	1,92	0,04	2,10	1,82	1,54	2,04
50-54	1947-1951	1,94	0,03	2,10	1,85	1,54	2,04
55-59	1942-1946	1,94	0,03	2,10	1,89	1,53	2,04
60-64	1937-1941	1,95	0,02	2,10	1,96	1,55	2,05
65-69	1932-1936	1,98	0,01	2,12	2,08	1,57	2,09
70-74	1927-1931	2,06	0,01	2,19	2,21	1,70	2,18
75-79	1922-1926	2,25	0,01	2,37	2,43	1,89	2,39
80-84	1917-1921	2,50	0,01	2,63	2,69	2,11	2,65
85+	-1912	2,94	0,02	2,95	3,15	2,47	3,08

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 20 : Ελλάδα, Απογραφή 1991, Παιδιά ανα γυναίκα ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικιακή Ομάδα	Ομάδα γενεών	Σύνολο	Άγαμες	Παντρεμένες	Χήρες	Διαζευγμένες	Έχουν πραγματοποιήσει ένα τουλάχιστον γάμο
10-14	1977-1981	0,00	0,00	0,61	0,86	1,00	0,62
15-19	1972-1976	0,04	0,00	0,65	1,02	0,73	0,65
20-24	1967-1971	0,39	0,00	1,06	1,28	0,90	1,06
25-29	1962-1966	1,09	0,00	1,51	1,53	1,09	1,50
30-34	1957-1961	1,64	0,01	1,88	1,87	1,27	1,86
35-39	1952-1956	1,90	0,01	2,08	2,00	1,43	2,05
40-44	1947-1951	1,99	0,01	2,14	2,04	1,48	2,11
45-49	1942-1946	2,02	0,01	2,15	2,07	1,49	2,13
50-54	1937-1941	2,02	0,01	2,16	2,08	1,50	2,13
55-59	1932-1936	2,05	0,01	2,19	2,12	1,46	2,16
60-64	1927-1931	2,09	0,01	2,26	2,17	1,43	2,22
65-69	1922-1926	2,27	0,01	2,48	2,33	1,38	2,41
70-74	1917-1921	2,51	0,01	2,79	2,57	1,41	2,66
75-79	1912-1916	2,88	0,01	3,17	2,94	1,40	3,02
80-84	1907-1911	3,08	0,01	3,17	3,17	1,17	3,22
85+	-1906	3,30	0,01	3,18	3,42	1,33	3,43

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 18bis : Ελλάδα, Απογραφή 2011, Ποσοστό τελικής ατεκνίας ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικία	Γενεά	Σύνολο	Άγαμες	Έγγαμες	Χήρες	Διαζευγμένες	Ένα τουλάχιστον γάμο	Με συμφ
10-19	1992-2001	99,3%	99,8%	48,7%	76,5%	57,2%	48,9%	35,1%
20-29	1982-1991	80,0%	98,8%	30,4%	42,1%	28,1%	30,5%	38,4%
30-39	1972-1981	34,4%	95,6%	13,5%	15,6%	21,6%	14,0%	19,8%
40-49	1962-1971	15,1%	90,1%	5,8%	9,3%	14,9%	6,8%	15,4%
50-59	1952-1961	10,8%	88,5%	5,1%	7,0%	13,7%	6,0%	18,7%
60-69	1942-1951	11,3%	91,8%	6,2%	7,9%	17,1%	7,2%	25,6%
70+	-1941	13,8%	93,7%	8,5%	10,2%	26,1%	9,9%	7,7%

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 19bis : Ελλάδα, Απογραφή 2001, Ποσοστό τελικής ατεκνίας ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικία	Γενεά	Σύνολο	Άγαμες	Έγγαμες	Χήρες	Διαζευγμένες	Ένα τουλάχιστον γάμο
10-14	1987-1991	99,9%	100,0%	76,8%	66,7%	66,7%	75,6%
15-19	1982-1986	98,3%	99,9%	55,3%	41,8%	50,8%	54,7%
20-24	1977-1981	86,5%	99,9%	35,1%	58,3%	51,1%	36,7%
25-29	1972-1976	59,8%	99,6%	26,2%	42,6%	38,7%	27,3%
30-34	1967-1971	31,7%	99,0%	13,2%	28,7%	28,5%	14,6%
35-39	1962-1966	17,7%	97,9%	6,6%	20,4%	19,7%	8,0%
40-44	1957-1961	13,3%	96,9%	5,1%	18,1%	17,1%	6,6%
45-49	1952-1956	12,0%	96,9%	5,1%	15,8%	15,8%	6,6%
50-54	1947-1951	12,2%	97,2%	5,7%	15,3%	18,1%	7,5%
55-59	1942-1946	12,5%	97,8%	6,5%	13,4%	19,3%	8,2%
60-64	1937-1941	13,3%	98,5%	7,6%	11,8%	20,5%	9,1%
65-69	1932-1936	14,5%	98,9%	9,1%	10,2%	21,6%	9,9%
70-74	1927-1931	16,0%	99,1%	10,4%	10,9%	21,7%	11,0%
75-79	1922-1926	17,0%	99,1%	11,8%	11,4%	21,2%	11,9%
80-84	1917-1921	17,5%	98,7%	12,4%	12,3%	22,4%	12,7%
85+	-1912	16,1%	98,1%	14,1%	11,2%	21,2%	12,1%

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 20bis : Ελλάδα, Απογραφή 1991, Ποσοστό τελικής ατεκνίας ανα ηλικιακή ομάδα και οικογενειακή κατάσταση.

Ηλικία	Γενεά	Σύνολο	Άγαμες	Έγγαμες	Χήρες	Διαζευγμένες	Ένα τουλάχιστον γάμο
10-14	1977-1981	100,0%	100,0%	51,4%	28,6%	0,0%	50,6%
15-19	1972-1976	97,0%	100,0%	47,0%	35,7%	39,7%	46,9%
20-24	1967-1971	74,2%	99,9%	29,2%	21,5%	28,4%	29,2%
25-29	1962-1966	39,8%	99,6%	17,0%	13,1%	22,7%	17,1%
30-34	1957-1961	19,9%	99,4%	8,7%	8,2%	19,1%	9,0%
35-39	1952-1956	13,1%	99,1%	5,9%	7,2%	16,0%	6,3%
40-44	1947-1951	11,6%	99,3%	5,6%	7,5%	16,9%	6,1%
45-49	1942-1946	11,1%	99,3%	5,8%	7,6%	18,4%	6,3%
50-54	1937-1941	12,1%	99,5%	6,9%	8,5%	20,0%	7,4%
55-59	1932-1936	13,5%	99,5%	8,1%	9,5%	23,6%	8,6%
60-64	1927-1931	15,7%	99,6%	9,7%	11,4%	26,7%	10,5%
65-69	1922-1926	16,8%	99,6%	10,8%	12,4%	30,0%	11,7%
70-74	1917-1921	17,0%	99,5%	11,1%	12,5%	31,9%	12,1%
75-79	1912-1916	14,7%	99,5%	10,1%	10,5%	34,3%	10,6%
80-84	1907-1911	13,8%	99,7%	9,8%	9,7%	37,2%	9,9%
85+	-1906	11,7%	99,7%	9,2%	8,0%	35,7%	8,4%

Πηγή: Δεδομένα Απογραφών, ίδια επεξεργασία.

Οι γυναίκες που είναι άγαμες μετά την συμπλήρωση του 50ου έτους της ηλικίας τους τόσο στην απογραφή του 1991, αλλά όσο και σε αυτή του 2001 παρουσιάζουν ποσοστά τελικής ατεκνίας της τάξης του 97-99%. Η εικόνα αλλάζει ελάχιστα στην απογραφή του 2011 καθώς κατά μέσο όρο οι γυναίκες που δεν πραγματοποίησαν κανένα γάμο και είναι άνω των 50 ετών καταγράφουν ποσοστό τελικής ατεκνίας γύρω από το 90 %.

Σε κάθε περίπτωση η μη πραγματοποίηση ενός γάμου μέχρι και την ηλικία των 50 ετών ισοδυναμεί με οριστική ατεκνία. Το κατά πόσο οι γυναίκες αυτές παραμένουν άγαμες για τον λόγο ότι δεν θέλουν να αποκτήσουν ένα παιδί ή το αντίστροφο, δηλαδή δεν απέκτησαν κανένα παιδί επειδή δεν παντρεύτηκαν χρήζει περαιτέρω εξέτασης.

Αντίθετα οι έγγαμες γυναίκες την ημέρα της απογραφής αποτελούν την ομάδα γυναικών που καταγράφουν τα χαμηλότερα ποσοστά τελικής ατεκνίας (5-8%) ανεξαρτήτου ηλικίας και γενεάς. Ακολουθούν οι χήρες (κατά μέσο όρο 10-15%) και τέλος οι διαζευγμένες (15-20%).

Τα παραπάνω αποτελέσματα μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η αγαμία στην Ελλάδα ισοδυναμεί με σχεδόν βέβαιη ατεκνία. Οι άγαμες άνω των 40 ετών και στις τρεις απογραφές σε ποσοστό κατά μέσο όρο 90% δεν απέκτησαν κανένα παιδί. Αντίθετα οι αντιστοιχες γυναίκες που πραγματοποίησαν τουλάχιστο ένα πρώτο γάμο σε ποσοστό κατά μέσο όρο μόλις 10% δεν απέκτησε κανένα παιδί⁷⁷.

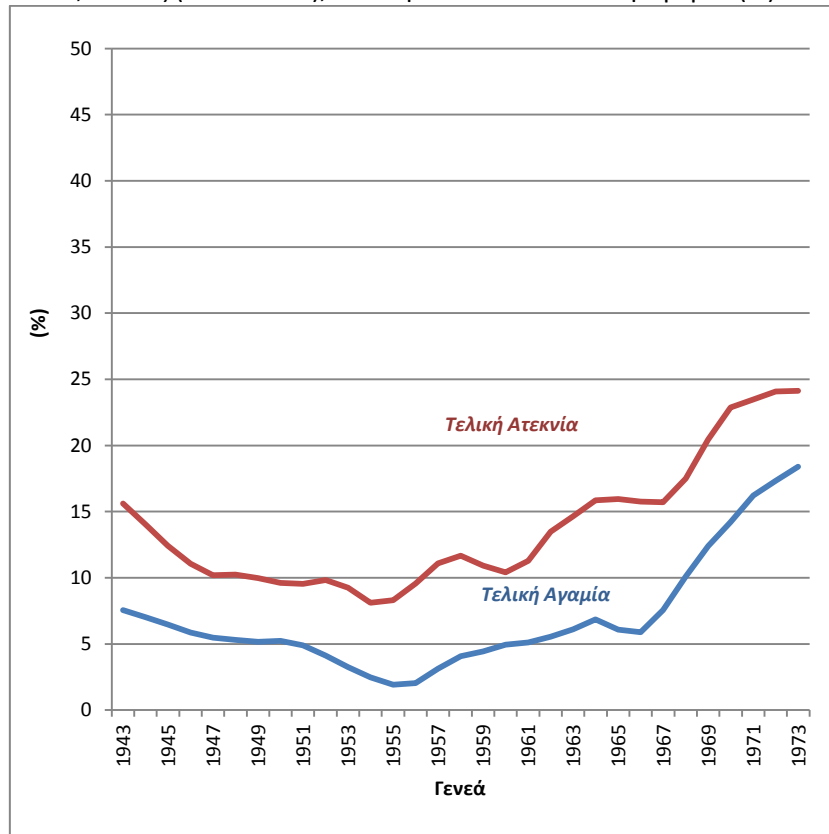
Η σύνδεση του γάμου με την απόκτηση ενός παιδιού αποτελεί έναν ισχυρό επεξηγηματικό παράγοντα στα όλο και αυξανόμενα ποσοστά τελικής ατεκνίας, που αναλύσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Η αύξηση της τελικής αγαμίας στις νεότερες γενεές οδηγεί στην ταυτόχρονη αύξηση της τελικής ατεκνίας. Ήδη από τους υπολογισμούς μας από την φυσική κίνηση αν αντιπαραβάλουμε την τελική ατεκνία με την τελική αγαμία μέσα στις γενεές η σύνδεση είναι προφανής. Όπως επίσης η μέση ηλικία στον 1ο Γάμο με την μέση ηλικία στην απόκτηση του 1ου παιδιού. **(Γράφημα 19,20)**

Η καθολική γαμηλιότητα έως και την γενεά γυναικών του 1960 (ποσοστά τελικής αγαμίας γύρω από το 5%) κατάφερε να διατηρεί χαμηλή την τελική ατεκνία (κάτω από το 10%) άλλα και σχετικά υψηλή την γονιμότητα (γύρω από τα 1,9 παιδιά/γυναίκα). Η αύξηση της τελικής αγαμίας σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η μη πραγματοποίηση ενός γάμου οδηγεί

⁷⁷ Δηλαδή αυτές που παραμένουν έγγαμες τη μέρα της απογραφής, μαζί με τις χήρες και τις διαζευγμένες.

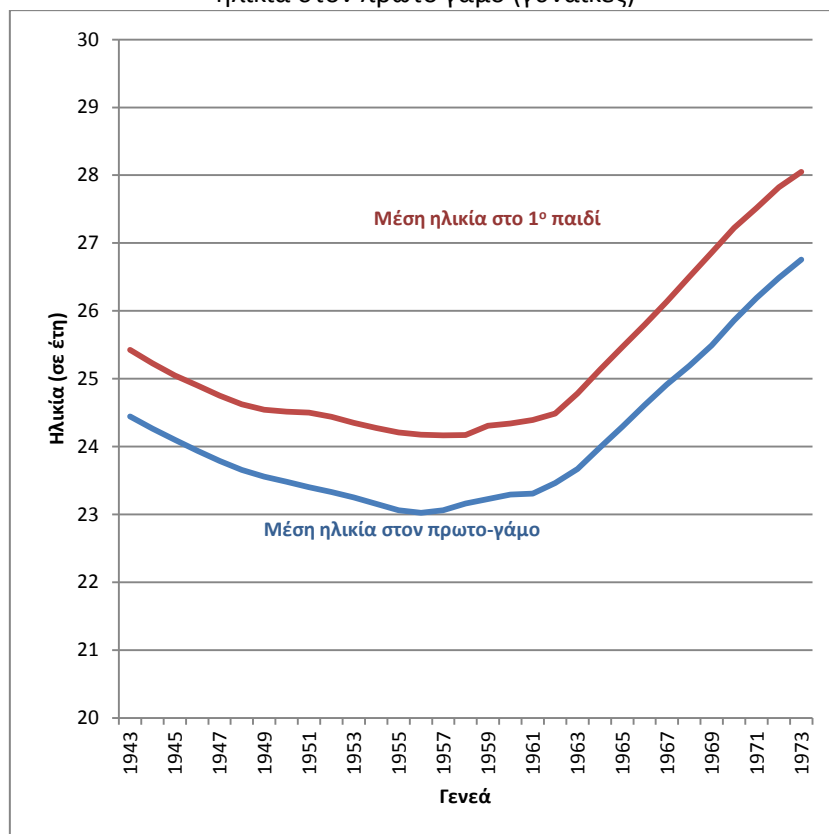
νομοτελειακά στην μη απόκτηση ενός παιδιού οδηγεί στην φυσιολογική μείωση του τελικού αριθμού των παιδιών ιδιαίτερα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1968 και μετά. Στο γεγονός αυτό θα πρέπει να συνυπολογιστεί και η μείωση της γονιμότητας που προκύπτει από την αύξηση των διαζυγίων καθώς σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής οι διαζευγμένες γυναίκες δηλώνουν κατά μέσο όρο 0,5 παιδιά/γυναίκα λιγότερα σε σχέση με αυτές στις αντιστοιχες ηλικίες που ήταν ακόμα παντρεμένες την μέρα της απογραφής.

Γράφημα 19: Ελλάδα, Γενεές (1943-1973), Τελική ατεκνία και τελική αγαμία (%)

Πηγή : ODE, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 20: Ελλάδα, Γενεές (1943-1973), Μέση ηλικία στην τεκνογονία του 1^{ου} παιδιού και μέση ηλικία στον πρώτο γάμο (γυναίκες)

Source : ODE, traitement : auteur

Συμπεράσματα 4^{ου} Κεφαλαίου

Η αποσύνδεση της γονιμότητας με την γαμηλιότητα που παρατηρούμε στα δυτικά κράτη δεν έχει ακόμη επιβεβαιωθεί για την Ελλάδα.

Όπως προκύπτουν από τα στοιχεία των απογραφών οι γυναίκες που καταφέρνουν να μείνουν έγγαμες μέχρι και το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου καταγράφουν γονιμότητα κοντά στα όρια αναπαραγωγής των γενεών γύρω από τα 2,0 παιδιά/γυναίκα. Η όποια μείωση γνωρίζει η γονιμότητα δεν οφείλεται από την μείωση της έγγαμης γονιμότητας αλλά κατά σειρά προτεραιότητας από την σχεδόν μηδενική γονιμότητα των γυναικών που παραμένουν ανύπαντρες, από την μειωμένη γονιμότητα των γυναικών των οποίων λύεται ο γάμος τους και τέλος από την περίπτωση όπου μια έγγαμη γυναίκα μείνει χήρα πριν κλείσει τον αναπαραγωγικό της κύκλο, και ιδιαίτερα ανάμεσα στα 25-40 έτη.

Συμπέρασμα, η μείωση της έντασης της γαμηλιότητας που οδηγεί στην αύξηση των ποσοστών άγαμων γυναικών σε όλες τις ηλικίες ανάμεσα στα 15 και 49 έτη, σε συνδυασμό με την αύξηση της έντασης των διαζυγίων αποτελούν, με τις τρέχουσες κοινωνικές αντιλήψεις και νόρμες, παράγοντες μείωσης της γονιμότητας. Καθώς από τους πίνακες φαίνεται να μειώνουν την συνολική γονιμότητα κατά 0,15-0,2 παιδιά/γυναίκα.

Η αναβολή του γάμου σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία, σε συνδυασμό με την σύνδεση του γάμου με την απόκτηση ενός παιδιού, οδηγεί σε δυο σημαντικές επιπτώσεις για την συνολική γονιμότητα. Πρώτον οι γυναίκες “θυσιάζουν” ένα μεγάλο μέρος του αναπαραγωγικού τους κύκλου αποκτώντας το 1^ο τους παιδί σε ολοένα και μεγαλύτερη ηλικία, περιορίζοντας έτσι σημαντικά τον τελικό αριθμό των παιδιών που θα φέρουν στον κόσμο και μειώνοντας τις βιολογικές πιθανότητες σύλληψης. Δεύτερον η συνεχής αναβολή του γάμου σε μεγαλύτερη ηλικία αυξάνει το ρίσκο να παραμείνουν άγαμες και κατ'επέκταση να μην αποκτήσουν ένα παιδί, γεγονός το οποίο σε συνδυασμό με το κυρίαρχο κοινωνικό μοντέλο της καθολικής εντός γάμου γονιμότητας στην Ελλάδα οδηγεί στην αύξηση της τελικής ατεκνίας.

Η απάντηση στο ερώτημα αν η αύξηση στη μέση ηλικία στο γάμο είναι αυτή που οδηγεί τις ελληνίδες στο να αποκτούν τα παιδιά τους σε όλο μεγαλύτερη ηλικία ή η αναβολή της απόκτησης ενός παιδιού ευθύνεται για την όλο και μεγαλύτερη μέση ηλικία στον 1^ο γάμο, μοιάζει σαν το ερώτημα με την κότα και το αυγό. Από εμπειρικής και μόνο άποψης θα

κλίναμε προς την δεύτερη εξήγηση, καθώς η πίεση που δέχεται ένα έγγαμο ζευγάρι για την απόκτηση ενός παιδιού, κατά κύριο λόγο από το οικογενειακό του περιβάλλον στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά έντονη ενώ αντιθέτος παραμένοντας ανύπαντρος οι κοινωνικές νόρμες αποτρέπουν την απόκτηση ενός παιδιού. Παραμένοντας εργένης υπάρχει η πίεση για να παντρευτείς αλλά είναι σαφώς μικρότερης έντασης από το να αποκτήσεις ένα παιδί. Ίσως στο γεγονός αυτό να κρύβεται και η αιτία ότι η συμβίωση/συγκατοίκηση στην Ελλάδα δεν είναι τόσο διαδεδομένη και κοινωνικά αποδεκτή καθώς ταυτίζεται με την έννοια του έγγαμου βίου.

Σε χώρες όπως η Ελλάδα που οι διαγενεακές οικογενειακές δομές παραμένουν ισχυρές κάποιοι ερευνητές θεωρούν πως το πρόβλημα είναι η οικογενειακο-κεντρική δομή των πάντων. Ένα οικογενειο-κεντρικό κράτος πρόνοιας, μια οικογενειο-κεντρική παραγωγική δομή και τέλος ένα οικογενειο-κεντρικό σύστημα αξιών. (Caldwell, Schindlmayr 2003, Bettio, Villa, 1998). Από το οποίο προκύπτουν διάφορα θέματα όπως η καθυστερημένη φυγή από το γονεϊκό νοικοκυριό, ιδιαίτερα. Η καθυστερημένη αναχώρηση από το γονεϊκό νοικοκυριό στις Μεσογειακές χώρες, έχει επιπλέον ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα της οικονομικής ανασφάλειας, της παρατεταμένης παραμονής στην εκπαιδευτική διαδικασία και της περιορισμένης δυνατότητας στην εύρεση μιας οικονομικής κατοικίας. Η καθυστέρηση αυτή συνδέεται με την όλο και σε μεγαλύτερη ηλικία σύναψη μιας σχέσης και απόκτησης ενός παιδιού (Billari, 2004), γεγονός που συχνά έχει αρνητική επίδραση στην τελική γονιμότητα. (Kohler, Billari, Ortega, 2002)

Επίπλεον η αύξηση των επιπέδων συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς επίσης και στην εργασία (εργατική δύναμη) οδήγησαν την γυναίκα στην καθυστέρηση στο γάμο. Παρόλο την αύξηση του εκπαιδευτικού επιπέδου των γυναικών που του δίνει περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες η απροθυμία των εργοδοτών να δώσουν γονική άδεια και να εξασφαλίσουν την επιστροφή της γυναίκας στην θέση εργασίας της καθώς η φυλετική ανισότητα που επικρατεί στο νοικοκυριό οδηγούν στο να αυξανόμενου το κόστος ευκαιρίας μιας γυναίκας στο να μεγαλώσει ένα παιδί.

Η επιπλέον παραμονή στην αγορά εργασίας κάνει ακόμη μεγαλύτερο το κόστος ευκαιρίας, καθώς σημαίνει μεγαλύτερη προϋπηρεσία, υψηλότερο μισθό καλύτερη θέση στην αγορά εργασίας. Το κόστος ευκαιρίας γίνεται μεγαλύτερο όχι μόνο γιατί μπορεί να χάσεις την εργασία σου άλλα επιπλέον χάνεις μια πηγή εισοδήματος ενώ τα έξοδα σου

αυξάνουν καθώς προστίθενται αυτά που αφορούν την ανατροφή και την εκπαίδευση ενός παιδιού. (Jones G.,2007a) Μένουν οι γυναίκες για μια μακρά χρονική περίοδο ανύπαντρες λόγω της παραμονής τους στην αγορά εργασίας ή παραμένουν στην αγορά εργασίας διότι είναι ανύπαντρες;

Τέλος ένα συμπληρωματικό στοιχείο, προς μελλοντική εξέταση και ίσως καθοριστικός επεξηγηματικός παράγοντας των χαμηλών ποσοστών γεννήσεων εκτός γάμου, είναι ότι στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν εκείνες οι πολιτικές, οι οποίες θα διευκόλυναν την γυναίκα να συμβιβάσει τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές τις φιλοδοξίες με την μητρότητα, συμβιβάζοντας την παραγωγή με την αναπαραγωγή, αντίθετα οι όποιες έως σήμερα πολιτικές ενίσχυσης της γονιμότητας είναι οικογενειακό-κεντρικές (όπου η οικογένεια στην Ελλάδα είναι ταυτησμένη με τον γάμο), ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο τον θεσμό (του γάμου -έγγαμη οικογένεια) και όχι το άτομο (γυναίκα). Στοχεύοντας στην πολυτεκνία (4 παιδιά+) και όχι την μείωση της τελικής ατεκνίας, αγνοώντας συνειδητά ή μη τις κοινωνικό-δημογραφικές εξελίξεις της τελευταίας 20ετίας.

Κεφάλαιο 5: Η συμβολή των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας στην εξέλιξη της γονιμότητας.

Από τον 16ο αιώνα μέχρι και τις αρχές του 20ου η Ευρώπη αποτελούσε ήπειρο εκροής μεταναστών προς όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη. Οι Ευρωπαίοι μετανάστες έφτασαν από την Αμερική μέχρι την Αυστραλία, μεταλλάσσοντας και διαμορφώνοντας την οικονομία, την κουλτούρα, την γλώσσα, την δημογραφία και την εθνική σύνθεση των χωρών υποδοχής.

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Ευρωπαίοι σχεδόν αντικατέστησαν ολοκληρωτικά τον πληθυσμό της περιοχής. Αποτέλεσμα η Ευρωπαϊκή μετανάστευση να αλλάξει την όψη των άλλων ηπείρων, ενώ η πληθυσμιακή της μεταβολή να μετριαστεί, καθώς 54 εκατομμύρια άτομα διέσχισαν τον Ατλαντικό κατά την διάρκεια του 19ου αιώνα. Σήμερα η δυναμική του Ευρωπαϊκού πληθυσμού φθίνει, από 22% του παγκόσμιου πληθυσμού το 1950, θα πέσει στο 7% σύμφωνα με προβλέψεις για το 2050. Οι πολιτική, οικονομική και στρατιωτική κυριαρχία της Ευρώπης από τον 18ο μέχρι και τον 20ο αιώνα έχει ξεκάθαρα παρέλθει. (Coleman,2006)

Η Ευρώπη δεν μπορεί να αποφύγει την αριθμητική της περιθωριοποίηση σε ότι αφορά την δημογραφική της δυναμική από χώρες του Αναπτυσσόμενου κόσμου με πολύ υψηλότερα ποσοστά γονιμότητας, τα οποία τους προσφέρουν μια δημογραφική δυναμική για το μέλλον. Όπως και η Ευρώπη δυο αιώνες πριν, οι χώρες αυτές έχουν πλέον ένα πληθυσμιακό "πλεόνασμα" να μοιράσουν και να έρθει εδώ (στην Ευρώπη). Με την γονιμότητα κάτω από το όριο αναπαραγωγής, στην συντριπτική πλειοψηφία, των Ευρωπαϊκών χωρών, τα αρνητικά φυσικά ισοζυγία των τελευταίων ετών, ιδιαίτερα στις χώρες της Νότιας και Ανατολικής Ευρώπης, υπάρχει φυσική μείωση.

Σε χώρες όπου τα τελευταία είκοσι χρόνια η γονιμότητα αποκλίνει και έχει σταθεροποιηθεί κάτω από τα όρια αναπαραγωγής των γενεών, τα όρια συνταξιοδότησης μέχρι και πρόσφατα παρέμεναν χαμηλά ενώ η χρηματοδότηση των συντάξεων βασιζόταν στην ανταποδοτικότητα, με υψηλή ανεργία στους νέους υπάρχει ένα όλο και αυξανόμενο κενό ανάμεσα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της προσφοράς εργατικού δυναμικού. (που καλύπτει η μετανάστευση).

Η μετανάστευση στον Ευρωπαϊκό Χώρο πριν την έναρξη της οικονομικής υφεσης.⁷⁸

Η καθαρή μετανάστευση στην Ευρώπη έφτασε τα 28,4 εκ. άτομα ανάμεσα στο 1980 με το 2008, εκ των οποίων οι 22,2 εκ. μετανάστες καταγράφηκαν στις χώρες της ευρωπαϊκής ένωσης. Ανάμεσα στο 2000 με 2009 ο πληθυσμός της ΕΕ αυξήθηκε κατά 15 εκατομμύρια μόνο από την καθαρή μετανάστευση. Ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος από την συνολική καθαρή μετανάστευση των τεσσάρων προηγούμενων δεκαετιών, καταντώντας έτσι την ΕΕ σημαντικότερο μεταναστευτικό προορισμό και από τις ΗΠΑ για την περίοδο αυτή.

Η πρόσφατη οικονομική κρίση επιβράδυνε το μεταναστευτικό κύμα, άλλα τα δεδομένα παρουσιάζουν αρκετές διαφοροποιήσεις από χώρα σε χώρα.

Το μεταναστευτικό κύμα αναδιαμόρφωσε αναπάντεχα και χωρίς να έχει προβλεφθεί τον πληθυσμό της ΕΕ κατά τα τελευταία 25 χρόνια. Η ΕΕ κατέγραψε καθαρή μετανάστευση 22 εκατομμύρια άτομα ανάμεσα στο 1985 και 2008, δηλαδή κατά μέσο όρο 1 εκατομμύρια άτομα τον χρόνο, Η μετανάστευση αποτέλεσε το βασικό παράγοντα αύξησης του ευρωπαϊκού πληθυσμού, άλλα την ίδια στιγμή υπήρξαν σαφής χωρικές διαφοροποιήσεις καθώς οι χώρες της Νοτιά-Ανατολικής και Ανατολικής Ευρώπης κατέγραψαν την ίδια περίοδο απώλειες του πληθυσμού τους λόγω της μαζικής φυγής προς την δύση.

Τα δεδομένα για την μετανάστευση παραμένουν αρκετά αναξιόπιστα και ισχυρά επηρεαζόμενα από τις κατά τόπους εθνικές στατιστικές υπηρεσίες και τους διαφορετικούς ορισμούς που προσδίδουν στο φαινόμενο, το βαθμό αφομοίωσης, η ευκολία ή δυσκολία αποκτησης της υπηκοότητας στην χώρα υποδοχής, τα διαφορετικά κύματα νομιμοποιήσεων και την παράνομη μετανάστευση. Όλα τα διαθέσιμα δεδομένα θα πρέπει να ερμηνεύονται με την δέουσα προσοχή και μετριοπάθεια.

Η Ευρώπη κατέγραψε θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο ανάμεσα στο 1985 -2009. Μέχρι το 1999 τα κέρδη από την μετανάστευση ήταν της τάξης του 1 τοις χιλίους ανά ημερολογιακό έτος. Από το 1999 και έπειτα η καθαρή μετανάστευση αυξήθηκε σημαντικά φτάνοντας το 3 τοις χιλίους ανάμεσα στο 2002-2007 και το 3-4 τοις χιλίους για την ΕΕ ανάμεσα το 2001-2008. Οι τελευταίες εκτιμήσεις δείχνουν πτώση της καθαρής μετανάστευσης από το 2009 και μετά, γεγονός άμεσα συνδεδεμένο με την έναρξη της οικονομικής κρίσης.

⁷⁸ Τα στατιστικά στοιχεία (απόλυτα νούμερα και ποσοστά) της υποενοτητας αυτής είναι απο το Sobotka T. (2009), Migration continent Europe Vienna Yearbook of Population ResearΚεφ 2009, 217-233 (DATA & TRENDS)

Η καθαρή μετανάστευση θα μπορούσε να διαχωριστεί σε δυο κατηγορίες, αυτή των παλαιών μελών της ΕΕ (οι 15 χώρες του 2003) και των νέων εταίρων της ΕΕ (τις 12 χώρες που εντάχθηκαν στην ΕΕ ανάμεσα στο 2004 και 2007), εκ των οποίων μόνο η Μάλτα και η Κύπρος δεν ήταν πρώην κομμουνιστικές χώρες. Η πρώτη ομάδα των παλαιών μελών, υπήρξε ελκυστική και δέχθηκε μεγάλη μεταναστευτική εισροή, οι περισσότερες αυτές χώρες κατέγραψαν θετική καθαρή μετανάστευση άνω του μέσου όρου (άγγιξαν το 5 τοις χιλίοις την περίοδο 2002-2007) υπερκαλύπτοντας έτσι τα μικρά ή και σε ορισμένες περιπτώσεις αρνητικά φυσικά ισοζύγια που κατέγραφαν ήδη από το 1989 και μετέπειτα. Αντίθετα τα νέα μέλη της ΕΕ ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 κατέγραψαν αρνητική καθαρή μετανάστευση, καθώς επίσης και αρνητικά φυσικά ισοζύγια.

Οι χώρες της νότιας Ευρώπης, παρουσίασαν την μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού καθώς δέχθηκαν μεγάλο κύμα μεταναστών (καθαρή μετανάστευση 1% κατά μεσο όρο ετησίως, 8 τοις χιλίοις) που σε συνδυασμό με τα οριακά θετικά φυσικά ισοζύγια της περιόδου είχαν την μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση στην Ευρώπη. Οι χώρες της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης κατέγραψαν κατά μέσο όρο θετική μετανάστευση κατά 3 τοις χιλίοις ετησίως, που σε συνδυασμό με τα θετικά φυσικά ισοζύγια είχαν μια μετριοπαθή αύξηση του πληθυσμού τους.

Τέλος οι πρώην κομμουνιστικές χώρες των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης παρουσίασαν αρνητική καθαρή μετανάστευση και φυσικό ισοζύγιο με αποτέλεσμα την απόκλιση του πληθυσμού τους. Μόνο η Ρωσία κατάφερε την περίοδο αυτή να έχει μεταναστευτικά οφέλη, κυρίως από την εισροή μεταναστών από τις πρώην χώρες της ΕΣΣΔ. Ενώ στην άλλη άκρη του ατλαντικού οι ΗΠΑ παρουσίασαν θετική καθαρή μετανάστευση σε συγκρίσιμα επίπεδα με αυτή της ΕΕ, άλλα υψηλότερα θετικά φυσικά ισοζύγια, λόγω της υψηλότερης γονιμότητας και της νεανικής δομής του πληθυσμού τους.

Ανάμεσα στο 1985 και 2008 η Ευρώπη κατέγραψε θετική καθαρή μετανάστευση της τάξης των 28 εκατομμυρίων ατόμων. Οι κυριότερες περιοχές όπου η μετανάστευση βοήθησε στην αύξηση του πληθυσμού ήταν η Νότια Ευρώπη (καθαρή μετανάστευση περιόδου 11,2 εκατομμύρια άτομα) και στις γερμανόφωνες χώρες (8 εκατομμύρια άτομα). Και στις δύο αυτές περιοχές η μετανάστευση οδήγησε σε πληθυσμιακή αύξηση περίπου κατά 10% σε σχέση με τον πληθυσμό τους το 1985. Υψηλή θετική καθαρή μετανάστευση καταγράφηκε και στην Ρωσία (7,6 εκατομμύρια) και την Δυτική Ευρώπη (5,7 εκατομμύρια).

Η μετανάστευσή συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση του πληθυσμού αυτών των περιοχών, καθώς για τις χώρες της δυτικής Ευρώπης αποτέλεσε το 35% της αύξησης, στη νότια Ευρώπη το αντίστοιχο ποσοστό ήταν το 84% επί της συνολικής αύξησης του πληθυσμού, ενώ τέλος η αύξηση του πληθυσμού των γερμανόφωνων χωρών την περίοδο αυτή οφειλόταν αποκλειστικά στην μετανάστευση.

Χαρακτηριστικό είναι ότι για την περίοδο 2001-2008 η ΕΕ όχι μόνο κατάφερε να έχει ανάλογη καθαρή μετανάστευση με τις ΗΠΑ άλλα να τις ξεπεράσει, καθώς κατέγραψε ετησία καθαρή μετανάστευση 1,5 με 2 εκατομμύρια άτομα, όταν το αντίστοιχο νούμερο για τις ΗΠΑ ήταν 1 εκατομμύριο άτομα. Η καθαρή μετανάστευση για την ΕΕ την περίοδο 1960-1989 ήταν σύμφωνα με εκτιμήσεις 1 με 1,7 εκατομμύρια άτομα, ανάμεσα στο 1990-1999 έφτασε τα 6,7 εκατομμύρια άτομα και την περίοδο πριν την οικονομική κρίση 2000-2009 τα 15 εκατομμύρια. Η καθαρή μετανάστευση της προηγούμενης δεκαετίας αποτελεί το 57% επι της συνολικής καθαρής μετανάστευσης που καταγράφηκε για περίπου μισό αιώνα.

Σε επίπεδο εθνικών χωρών τα μεγαλύτερα οφέλη από την θετική καθαρή μετανάστευση ανάμεσα στο 1990 με 2009 τα είχαν η Ισπανία, η Ρωσία, και το Ηνωμένο Βασίλειο και για την περίοδο 1990-1999 η Γερμανία η οποία δέχθηκε ένα ισχυρό μεταναστευτικό κύμα ανατολικό-γερμανών μεταναστών. Η καθαρή μετανάστευση για την Ισπανία εκτιμάτε στα 5,2 εκατομμύρια άτομα για την περίοδο 2000-2009, ενώ επίσης η Ιταλία κατέγραψε 3,6 εκατομμύρια για την ίδια περίοδο.

Στον αντίποδα τις μεγαλύτερες απώλειες λόγω της μετανάστευση είχαν οι χώρες του πρώην ανατολικοί-μπλοκ. Συγκεκριμένα σε απόλυτους αριθμούς τις μεγαλύτερες απώλειες είχε η Ρουμανία με 1,2 εκατομμύρια άτομα ανάμεσα στο 1989-2002, ενώ σε σχέση με το συνολικό τους πληθυσμό η Αλβανία (-24% σε σχέση με τον πληθυσμό της το 1989) και η Βοσνία-Ερζεγοβίνη (-20%).

Είναι φανερό ότι η μεγαλύτερη μεταμόρφωση έλαβε χώρα στην Νότιο Ευρώπη (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα), καθώς τα κράτη της περιοχής αυτής, κάποια εκ των οποίων την διάρκεια της δεκαετίας του 1980 κατέγραφαν ακόμη αρνητική μετανάστευση, μέσα σε μια εικοσαετία μετατράπηκαν στον κύριο μεταναστευτικό προορισμό στην Ευρώπη.

Γονιμότητα και μετανάστευση

Η μεταναστευτική εισροή που καταγράφηκε στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στις χώρες της ΕΕ κατά την διάρκεια της τελευταίας εικοσαετίας (από το 1990 και μετά) ήταν αποτέλεσμα ενός συνδυασμού γεγονότων όπως της διευκόλυνσης των μετακινήσεων εντός της Ευρωπαϊκής κοινότητάς, της οικονομικής και πολιτικής κατάρρευσης των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, καθώς επίσης και των βίαιων συγκρούσεων και γενικότερης πολιτικής αστάθειας κατ' αρχήν στην περιοχή των Βαλκανίων και σε μια σειρά άλλες χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου.

Η μετανάστευση αποτελεί μια από τις τρεις παραμέτρους (οι άλλες δυο είναι η γονιμότητα και η θνησιμότητα) που συμβάλουν στην δημογραφική μεταβολή ενός πληθυσμού, παρουσιάζοντας ιδιαίτερες δυσκολίες στην εκτίμηση της. Μεταβάλλει τον πληθυσμό της ΕΕ με τρόπο που δεν είχαν προβλέψει (διαψεύδοντας τις όποιες) οι έως τώρα δημογραφικές προβολές (Coleman, D. 2006). Χαρακτηριστικό είναι ότι το 2004 η ΕΕ-25 κατέγραψε την υψηλότερη αύξηση πληθυσμού από το 1972 -0,54%- ποσοστό εκ του οποίου πάνω από το μισό -0,38%- οφειλόταν στο θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο (Eurostat. (2006a). Eurostat. (2006b)).

Η ΕΕ από το 2000 και έπειτα δέχθηκε μεγαλύτερο μεταναστευτικό κύμα απ'ότι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που συχνά αποτελούν το μοντέλο χώρας υποδοχής μεταναστών. (Sobotka. T. (2008)). .Ωστόσο η μετανάστευσή αποτελεί το πιο ασταθές και λιγότερο προβλέψιμο φαινόμενο. Παράδειγμα η Ισπανία που σε όλη την μεταπολεμική της ιστορία μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1990 αποτελούσε χώρα με αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο, καταγράφοντας μεταναστευτική εκροή. Μόλις σε 16 χρόνια, ανάμεσα στο 1990 και το 2006 ο πληθυσμός της Ισπανίας αυξήθηκε κατά 4 εκατομμύρια κατοίκους, ήτοι 10,2%, εκ του οποίου το 9,3% οφειλόταν στην μετανάστευση (δηλαδή πάνω από το 90% της αύξησης) (Council of Europe. 2006.)

Πέραν όμως από την αύξηση του πληθυσμού σε απόλυτα μεγέθη, η μετανάστευση έχει ευρύτερη επίδραση στις δημογραφικές συμπεριφορές μιας κοινωνίας, ειδικότερα όταν οι μετανάστες έχουν διαφορετικά επίπεδα έντασης και ημερολόγιο στη γονιμότητα, την γαμηλιότητα και την θνησιμότητα σε σχέση με τον ημεδαπό πληθυσμό. Το γεγονός αυτό καθιστά τους μετανάστες έναν βασικό παράγοντα της αύξησης των συγχρονικών δεικτών

γονιμότητας που παρατηρήθηκε στην πλειοψηφία των δυτικών και νότιο ευρωπαϊκών χωρών από το 2000 μέχρι και πριν την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2009. (παράδειγμα το άρθρο για τη Γαλλία των Héran, F., G. Pison. 2007.)

Περιορισμοί και όρια των δεδομένων -Μεθοδολογία

Μια σειρά από θέματα θέτουν περιορισμούς στην ανάλυση και την σύγκριση διαφορετικών χωρών της γονιμότητας των αλλοδαπών. Καταρχήν ο ορισμός του μετανάστη μπορεί να είναι διαφορετικός από χώρα σε χώρα, είτε αυτός που έχει γεννηθεί σε μια άλλη χώρα, είτε αυτός που έχει διαφορετική υπηκοότητα. Το τελευταίο γεγονός δημιουργεί επιπλέον προβλήματα καθώς η διαφορετική νομοθεσία που διέπει κάθε χώρα σε ότι αφορά την διαδικασία απόκτησης της υπηκοότητας δημιουργεί αυξομειώσεις σε αυτό που ονομάζουμε αλλοδαπό πληθυσμό.

Ένα δεύτερο σημείο είναι ότι τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα αφορούν τους νόμιμα στην χώρα μετανάστες, αφήνοντας έξω ένα μικρό ή μεγαλύτερο κομμάτι του αλλοδαπού πληθυσμού, τους λαθρομετανάστες, την επιρροή των οποίων στο όποιο φαινόμενο δεν μπορούμε να υπολογίσουμε.

Επιπλέον δεν είναι διαθέσιμα δεδομένα για την μεταναστευτική εκροή, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά αυτών που εγκαταλείπουν μια χώρα ώστε να υπολογιστούν οι επιπτώσεις στην εξέλιξη των δημογραφικών φαινομένων, σε περίπτωση που αυτοί παρέμεναν στην χωρική ενότητα. Τέλος οι περιορισμοί που θέτουν τα διαθέσιμα δεδομένα μας, οδηγούν την ανάλυση της γονιμότητας να περιοριστεί στους νόμιμα παρόντες στη χώρα με αλλοδαπή υπηκοότητα.(Sobotka. T. (2008))

Υπάρχουν διαφορετικοί τύποι ανάλυσης που μπορούν να παραχθούν: α) να μελετήσουμε την επίδραση στις συνολικές γεννήσεις, μέσω του ποσοστού των γεννήσεων που προήλθαν από αλλοδαπές γυναίκες καθώς επίσης και το ειδικό βάρος της κάθε εθνικής ομάδας σε αυτές, β)να συγκρίνουμε τους ΣΔΓ διαφορετικών εθνικοτήτων και γ) να μελετήσουμε την επίδραση στον ΣΔΓ δηλαδή το ποσοστό που προσθέτουν στον δείκτη οι γεννήσεις που προήλθαν από αλλοδαπές γυναίκες. (Sobotka. T. (2010))

Η οποία ανάλυση του ΣΔΓ περιπλέκεται από την δια-δράση των φαινομένων της

γονιμότητας και της μετανάστευσης. Η κλασική δημογραφική θεωρία, υποθέτει ότι η γονιμότητα κυμαίνεται σε συνάρτηση με την ηλικία και η ανάλυση της γονιμότητας κατά ηλικία της μητέρας μας δίνει την εικόνα της γονιμότητας στην διάρκεια του χρόνου χωρίς να επηρεάζεται από άλλα φαινόμενα. Στην περίπτωση των αλλοδαπών γυναικών η παραπάνω υπόθεση δεν επιβεβαιώνεται καθώς το προφίλ της γονιμότητας τους επηρεάζεται από την στιγμή της μετανάστευσης δηλαδή συνδέεται άμεσα με την ηλικία που έχουν οι γυναίκες την στιγμή που μεταναστεύουν από την χώρα καταγωγής τους προς μια τρίτη χώρα.

Ο L. Toulemon στο άρθρο του (Toulemon L. (2004)), αναδεικνύει πως οι αλλοδαπές γυναίκες που μετανάστευσαν στην Γαλλία σε μικρή ηλικία (πριν τα 13 έτη) έχουν γονιμότητα λίγο μεγαλύτερη από αυτή των γυναικών που γεννήθηκαν στην Γαλλία. (κατά μέσω όρο 0,4 παιδιά ανά γυναίκα). Αντίθετα οι αλλοδαπές γυναίκες που εισήλθαν στην χώρα ανάμεσα στην ηλικία 25 με 30, παρουσιάζουν γονιμότητα πολύ μεγαλύτερη από τις γηγενής με την εξής ιδιαιτερότητα, την στιγμή εισόδου στην χώρα είχαν λιγότερα παιδιά σε σχέση με τις Γαλλίδες σε αντίστοιχες ηλικίες.

Συχνά η μετανάστευση τους συνδέεται άμεσα με την δημιουργία οικογένειας. Δηλαδή οι αλλοδαποί μετακινούνται με στόχο την έναρξη της αναπαραγωγικής τους διαδικασίας, το τελευταίο αυτό γεγονός μας επιτρέπει να υποθέσουμε ότι μεταναστεύουν οι γυναίκες που έχουν τα λιγότερα ή καθόλου παιδιά. Αποτέλεσμα το έτος της μετανάστευσης να αποτελεί ένα σημείο αναφοράς της εξής ασυνέχειας, αρχικά μιας χαμηλής έως ανύπαρκτης γονιμότητας πριν από αυτό, σε σχέση με μια έντονη και υψηλή γονιμότητα μετά από αυτό.

Υπολογίζοντας⁷⁹ τον ΣΔΓ των αλλοδαπών γυναικών με βάση την στιγμή εισόδου τους στην χώρα έβγαλε τα εξής αποτελέσματα: α) με την παραδοσιακή μέθοδο, λαμβάνοντας υπόψιν την γονιμότητα κατά ηλικία της μητέρας οι αλλοδαπές γυναίκες στην Γαλλία έχουν ΣΔΓ 2,5 παιδιά/γυναίκα, β) υπολογίζοντας τον δείκτη με βάση την κατανομή των αλλοδαπών ανάλογα την ηλικία άφιξης στην χώρα ο δείκτης μειώνεται στο 2,16 παιδιά/γυναίκα.

Αποτέλεσμα μειώνεται η διάφορα της έντασης της γονιμότητας ανάμεσα στις αλλοδαπές και γηγενής γυναίκες. Εάν συγκρίνουμε την γονιμότητα των αλλοδαπών γυναικών σε σχέση με αυτή των Γαλλίδων, επί ίσους όρους (έχοντας δηλαδή την ίδια δομή και οι δυο πληθυσμοί) διαπιστώνει ότι η διάφορα της γονιμότητας των αλλοδαπών γυναικών με αυτή

⁷⁹ Σχετικά με την μέθοδο υπολογισμού Toulemon L. (2004)

των Γαλλίδων, πέφτει από τα 0,85 παιδιά/γυναίκα στα 0,46 παιδιά/γυναίκα. Οι αλλοδαπές γυναίκες κατά την άφιξη τους στην Γαλλία είχαν κατά μέσο όρο 0,09 παιδιά/γυναίκα λιγότερα σε σχέση με τις Γαλλίδες στις αντίστοιχες ηλικίες, ενώ μετά την άφιξη τους παρουσιάζουν 0,55 παιδιά/γυναίκα περισσότερα. Η παραπάνω μέθοδος απαιτεί ένα μεγάλο αριθμό πληροφοριών, τις οποίες μόνο μια εξειδικευμένη έρευνα μπορεί να συλλέξει.

Συμπέρασμα η παραδοσιακή μέθοδος υπερεκτιμά την γονιμότητα των αλλοδαπών γυναικών, ενώ η διαφορά σε σχέση με τις γηγενής γυναίκες είναι μικρότερη, εισάγοντας στην ανάλυση μας την ηλικία άφιξης των μεταναστριών.

Επιπλέον, οι αλλοδαπές γυναίκες από την στιγμή που λαμβάνουν την γαλλική υπηκοότητα. εξέρχονται του πληθυσμού αυτού και δεν συμμετέχουν στους υπολογισμούς. Αποτέλεσμα ο ΣΔΓ να περιγράφει την γονιμότητα των αλλοδαπών γυναικών ανάμεσα στην ηλικία άφιξης τους στην χώρα και την ηλικία που αλλάζουν υπηκοότητα, δηλαδή κατά την διάρκεια της ζωής τους που έχουν την πιο υψηλή γονιμότητα. Ο δείκτης αυτός καταγράφει τιμή 2,8 παιδιά ανά γυναίκα, άλλα είναι ένα διπλού λάθους κατασκευάσμα. (Legros F., 2003)

Η συμβολή των αλλοδαπών γυναικών στο σύνολο των γεννήσεων και στην εκτός γάμου γονιμότητα.

Το ποσοστό των γεννήσεων από αλλοδαπές γυναίκες επί του συνόλου των γεννήσεων αποτελεί ένα πρώτο βασικό δείκτη, για την σημασία της μετανάστευσης στη γονιμότητα. Καθώς οι περισσότερες χώρες συλλέγουν τα δεδομένα με βάση την υπηκοότητα της μητέρας, η απόκτηση της ημεδαπής υπηκοότητας σε μια μεταγενέστερη χρονική στιγμή δημιουργεί σε μικρό ή μεγάλο πρόβλημα.

Η ανάλυση του Sobotka. T. (2008,2010) για 11 Ευρωπαϊκές χώρες (πλην της Ελλάδος) ανέδειξε ότι πάνω από το 10% των γεννήσεων στις υπό εξέταση χώρες προέρχονταν από γυναίκες αλλοδαπής υπηκοότητας. Τα ποσοστά αυτά ήταν παραπάνω από το ποσοστό των αλλοδαπών στις χώρες αυτές καθώς, ο πληθυσμός των αλλοδαπών γυναικών τείνει να είναι κατά πολύ νεότερος και κατά συνέπεια πιο γόνιμος από αυτόν της χώρας υποδοχής.

Πιο συγκεκριμένα οι γεννήσεις από αλλοδαπές γυναίκες αποτελούν το 20 με 30% σε χώρες όπως η Αγγλία, η Ουαλία, η Αυστρία, η Ισπανία και η Σουηδία. Στην Ελβετία πάνω

από το 1/3 των γεννήσεων (36%) προέρχεται από αλλοδαπές μητέρες.

Η αύξηση της βαρύτητας των γεννήσεων αλλοδαπών συντελέστηκε σταδιακά από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 μέχρι και λίγο πριν το τέλος της δεκαετίας του 2000, συνδυαζόμενη δηλαδή με τα ισχυρά μεταναστευτικά ρεύματα της περιόδου αυτής. Πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι χώρες της Νότιας Ευρώπης, παράδειγμα η Ισπανία όπου το 1996 το ποσοστό των γεννήσεων από αλλοδαπές μητέρες ήταν μόλις 3%, για να φτάσει το 2008 στο 21%. Αντίστοιχα στην Αγγλία και Ουαλία, παραδοσιακές χώρες υποδοχής μεταναστών, το αντίστοιχο ποσοστό από 13% το 1995 έφτασε το 24% το 2008. Αντίθετα στη Γερμανία, την Γαλλία και την Ολλανδία, όπου η μετανάστευση δεν γνώρισε μεγάλη αύξηση από το 1995 και μετά, τα ποσοστά γεννήσεων από αλλοδαπές γυναίκες γνώρισαν μικρή αύξηση. (Sobotka. T. (2008,2010))

Τα ποσοστά αυτά γνωρίζουν μεγάλες διαφοροποιήσεις εντός των γεωγραφικών ορίων των χωρών αυτών από περιοχή σε περιοχή, γεγονός που αντικατοπτρίζει και την γεωγραφική κατανομή των αλλοδαπών. Στην Ιταλία όπου το 2008 το ποσοστό των γεννήσεων από αλλοδαπές γυναίκες ήταν 15,3% , παρουσιάζει μεγάλες γεωγραφικές διακυμάνσεις, καθώς στη Νότιο Ιταλία ήταν μόλις 5,2% ενώ στην Βόρειο Ιταλία ήταν 21,9%. Αντίστοιχες διακυμάνσεις παρουσιάζει και στα μεγάλα αστικά κέντρα που παραδοσιακά αποτελούν πόλο έλξης για τους μετανάστες καθώς υπάρχουν ευρωπαϊκές μητροπόλεις όπου το ποσοστό αυτό φτάνει το 50%. (Coleman 2006)

Η επίδραση των αλλοδαπών στην εκτός γάμου γονιμότητα διαφέρει από χώρα σε χώρα και εξαρτάτε κυρίως από τον τόπο καταγωγής των μεταναστών. Συγκεκριμένα στην Μεγάλη Βρετανία το 2005 μόλις το 2% των εκτός γάμου γεννήσεων προέρχονταν από μητέρες με Ινδική, Πακιστανική ή Μπαγκλαντεσιανή υπηκοότητα, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τις μητέρες με την βρετανική υπηκοότητα ήταν 49%. (ONS. 2006.)

Αντίθετά γυναίκες που προέρχονται από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής, παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά γεννήσεων εκτός γάμου και στην χώρα υποδοχής όπως συμβαίνει και στην χώρα τους. Παράδειγμα στην Ισπανία ένα μεγάλο μέρος εκτός γάμου γεννήσεων προήλθε από γυναίκες προερχόμενες από την Λατινική Αμερική και συνέβαλε ουσιαστικά στην πρόσφατη αύξηση της εκτός γάμου γονιμότητας στην χώρα. (Delgado M., Meil G., Zamora López F., 2008).

Ο ΣΔΓ και η μεταναστευτική εισροή

Μια σειρά από μελέτες και έρευνες συμφωνούν ότι ο υπολογισμός του ΣΔΓ των μεταναστών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αξιόπιστος δείκτης μέτρησης των επιπέδων της γονιμότητας τους. (Andersson, G. 2004.Toulemon, L. 2004.) Ο ΣΔΓ των μεταναστών αντικατοπτρίζει (και επηρεάζεται όντας συγκυριακός από) μια σειρά θεμάτων της μεταναστευτικής διαδικασίας, όπως η επιλεκτική μετανάστευση, η μεταναστευτική πολιτική, την διάρρηξη της διαδικασίας δημιουργίας οικογένειας, το κατά πόσο η μετανάστευση είναι με σκοπό το γάμο, την προσαρμογή ή την αφομοίωση. (Schoorl, J. 1995)

Αυτή η διαστρέβλωση του ΣΔΓ προκύπτει ιδιαίτερα από τις γυναίκες με αλλοδαπή υπηκοότητα που σε συνδυασμό με την ταχύτητα πολιτογράφησης (στοιχεία Eurostat) από χώρα σε χώρα παραμένουν στην κοορτή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Το τελευταίο γεγονός έχει ως συνέπεια ότι όσο περισσότερο η μετανάστευση μιας γυναίκας συνδέεται με την απόκτηση ενός παιδιού και όσο πιο ταχύς είναι οι διαδικασίες απόκτησης της υπηκοότητας σε μια χώρα, τόσο πιο μεγάλη είναι η διαστρέβλωση του ΣΔΓ αλλοδαπών. (Sobotka. T. (2008))

Πέραν από τον υπολογισμό του προσαρμοσμένου ΣΔΓ, που λαμβάνει υπόψιν την ηλικία εισόδου στη χώρα και την διάρκεια παραμονής στην κοορτή, για τις αλλοδαπές γυναίκες στην Γαλλία, από τον L.Toulemon, δεν υπάρχει κάτι άλλο στην βιβλιογραφία. Παρόλα τα παραπάνω προβλήματα, ο ΣΔΓ των αλλοδαπών μας δίνει μια πρώτη εικόνα για την ένταση και την τάση της γονιμότητας των αλλοδαπών καθώς επίσης και την διαφορά με αυτή του ημεδαπού πληθυσμού.

Όποιος και αν είναι ο ορισμός του μετανάστη, σε όλες τις έρευνες, όταν αναλυθούν μαζί, οι αλλοδαπές γυναίκες παρουσιάζουν ΣΔΓ ανάμεσα στα 2,0 με 2,5 παιδιά/γυναίκα και είναι μεγαλύτερος κατά 0,5 με 0,8 παιδιά/γυναίκα σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη των ημεδαπών γυναικών.(Sobotka. T. 2010). Σε κάθε περίπτωση ο ΣΔΓ των αλλοδαπών γυναικών είναι υψηλότερος από αυτόν των ημεδαπών γυναικών, στην Ιταλία η διαφορά αυτή είναι το διπλάσιο.

Θα πρέπει σε κάθε περίπτωση η ερμηνεία των υπολογισμών με βάση τον δείκτη αυτό να γίνεται με προσοχή. Μια συγκριτική ανάλυση των σχετικών δεδομένων στην Σουηδία

ανέδειξε ότι, όταν ο ΣΔΓ αναλύθηκε με βάση των πληθυσμό μεταναστών (γυναίκες που δεν είχαν γεννηθεί στην Σουηδία) ήταν 2,09 το 2008 και παρουσίαζε μια διαφορά 0,24 παιδιά/γυναίκα σε σχέση με τις γυναίκες που είχαν γεννηθεί στην Σουηδία. Αντίθετα όταν η ανάλυση έγινε με βάση την υπηκοότητα, ο ΣΔΓ για τις γυναίκες αλλοδαπής υπηκοότητας ήταν 2,55 παιδιά/γυναίκα, υψηλότερος κατά 0,7 παιδιά ανά γυναίκα σε σχέση με τον αντίστοιχο δείκτη των γυναικών που είχαν την Σουηδική υπηκοότητα. (Sobotka. T. 2010).

Η μετανάστευση έχει ισχυρή επίδραση στον αριθμό των απόλυτων γεννήσεων αλλά περιορισμένη επίδραση στην γονιμότητα. Παράδειγμα οι Γαλλίδες γυναίκες για το 1999 είχαν 1,7 παιδιά/ανά γυναίκα, ενώ οι αλλοδαπές γυναίκες 2,8. διαφορά δηλαδή 1,1 παιδιά ανά γυναίκα. Για το σύνολο του πληθυσμού της Γαλλίας ο δείκτης γονιμότητας ήταν 1,8 παιδιά/γυναίκα. Αυτό σημαίνει ότι οι αλλοδαπές μητέρες προσέθεσαν μόλις 0,1 παιδιά/γυναίκα στον εθνικό μέσο όρο.

Ενώ δηλαδή η συμμετοχή τους στις γεννήσεις ήταν της τάξης του 12%, η επίδραση στο ΣΔΓ ήταν σχεδόν μηδαμινή, η εξήγηση βρίσκεται στο γεγονός ότι οι αλλοδαπές γυναίκες εκπροσωπούσαν μόλις το 7% του συνολικού γυναικείου πληθυσμού σε αναπαραγωγικές ηλικίες, οπότε η συμβολή τους στην εθνική γονιμότητα ήταν αναλογική του 7% δηλαδή 0,07 παιδιά ανά γυναίκα. (Héran F., Pison G. 2007).

Ο Sobotka (2010) συγκρίνοντας την επίδραση των μεταναστών στην γονιμότητα 13 ευρωπαϊκών χωρών συμπέρανε ότι σε 10 από αυτές έχουν θετική επίδραση στην γονιμότητα αυτών των χωρών αυξάνοντας τον ΣΔΓ κατά 0,05 με 0,1 παιδιά/γυναίκα, ενώ σε μια από αυτές (Αγγλία-Ουαλία) κατά 0,13 παιδιά ανά γυναίκα.

Γιατί οι μετανάστες παρουσιάζουν υψηλότερη γονιμότητα;

Οι λόγοι για τους οποίους η μετανάστες παρουσιάζουν υψηλότερη γονιμότητα σε σχέση με τον γηγενή πληθυσμό μπορούν να συνοψιστούν βάσει της βιβλιογραφίας (Forste, R., and M. Tienda., Abbasi-Shavazi, M. J., P. McDonald. 2002. Genereux, A. 2007., Kulu, H. 2005.) σε τέσσερις κατηγορίες:

Πρώτον στα κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού των μεταναστών, όπως το εκπαιδευτικό τους επίπεδο, το βαθμό εξομοίωσης τους και το ποσοστό ενδογαμίας τους, παράγοντες που ευνοούν μια υψηλότερη γονιμότητα. Δεύτερον τα πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά, μετανάστες που προέρχονται από χώρες όπου η οικογένεια και τα παιδιά αποτελούν υψηλές κοινωνικές αξίες και δομικό χαρακτηριστικό της κοινωνίας, τείνουν να έχουν το ίδιο αναπαραγωγικό πρότυπο και στην χώρα υποδοχής.

Τρίτον, η υπόθεση, ότι ένα μέρος των πληθυσμών αυτών μεταναστεύει με σκοπό την δημιουργία οικογένειας σε μια χώρα με καλύτερες συνθήκες από την δικιά τους. Είναι συχνό το εύρημα σε μια σειρά από μελέτες (Alders, M. 2000. , Østby, L. 2002. Toulemon, L., and M. Mazuy. 2004., Andersson, G. 2004. , Andersson, G., and K. Scott. 2005) της υψηλής γονιμότητας που παρουσιάζουν οι μετανάστες τα πρώτα χρόνια από την εγκατάστασή τους στην χώρα υποδοχής, ακολουθώντας το μονοπάτι μετανάστευση, γάμος, τεκνοποίηση.

Ειδικότερα οι γυναίκες μετανάστριες πρώτης γενιάς μπορούν να αποτελέσουν μια κατηγορία μόνες τους, με στόχο της μετακίνησης τους την δημιουργία ή επανένωση της οικογένειας. (Milewski, N. 2007).

Τέλος μπορεί να εξηγηθεί από το συναίσθημα μειονότητας που νιώθουν και βιώνουν πολλοί από αυτούς τους πληθυσμούς στην χώρα υποδοχής, δηλαδή η πιο υψηλή γονιμότητα που καταγράφουν να είναι μια αμυντική αντίδραση απέναντι σε κοινωνίες ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένες σε εθνικά και θρησκευτικά θέματα. (Coleman, D. 1994, Fargues, P. 2000., McQuillan, K. 2004.)

Έπαιξε ρόλο η μετανάστευση στην πρόσφατη αύξηση της γονιμότητας στις Ευρωπαϊκές χώρες κατά την δεκαετία του 2000;

Έπειτα από μια δεκαετία στασιμότητας της γονιμότητας σε χαμηλά επίπεδα σε μια σειρά από ευρωπαϊκές χώρες, υπήρξε μια περίοδος σταθερής ανόδου των ΣΔΓ. Ανάμεσα στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και μέχρι και το 2008, πολλές ευρωπαϊκές χώρες αύξησαν τον ΣΔΓ κατά 0,2 παιδιά ανά γυναίκα. (Goldstein J. R., Sobotka T. et Jasilioniene A., 2009.) Δεδομένου του ισχυρού μεταναστευτικού ρεύματος που υποδείχθηκαν οι ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες την περίοδο αυτή, πολλοί υποθέτουν ότι οι μετανάστες αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη αύξησης των συγχρονικών δεικτών γονιμότητας.

Ο Goldstein *et al.*, 2009 υποστηρίζει ότι από τα διαθέσιμα δεδομένα δεν προκύπτει ότι οι μετανάστες αποτέλεσαν τον κυρίαρχο παράγοντα αύξησης της γονιμότητας, άλλα το μεγαλύτερο ποσοστό της αύξησης οφείλετε στον γηγενή πληθυσμό. Εξαιρεση για την περίοδο 1996-2004 αποτελεί η Ιταλία (Gabrielli *et al.* (2007)) όπου η αύξηση κατά 0,11 παιδιά ανά γυναίκα οφείλεται ισότιμα στους αλλοδαπούς άλλα και στους Ιταλούς.

Το τελευταίο αυτό γεγονός, έχει ως αποτέλεσμα να θεωρηθεί η μεταναστευτική εισροή – ως ένα εργαλείο πολιτικής, ως ένα πιθανό μέσο στην επιβράδυνση της φθίνουσας πορείας του πληθυσμού, σταθεροποιώντας το συνολικό του μέγεθος και επιβραδύνοντας το φαινόμενο της δημογραφικής γήρανσης. Μια σειρά από έρευνες και επιστημονικές εργασίες (UN 2000, Beaujot R., 2003, Coale A. C., 1988, Feld S., 2005, Feld S., 2000), εισαγάγουν τον όρο την μετανάστευση αναπλήρωσης (replacement migration).

Το συμπέρασμα που εξάγεται είναι ότι ένα ρεαλιστικό επίπεδο μεταναστευτικής εισροής δεν μπορεί να ανατρέψει την διαδικασία της δημογραφικής γήρανσης, παρά μόνο να την επιβραδύνει. Αντίθετα η μεταναστευτική εισροή έχει θετική επίπτωση στο μέγεθος του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (Bijak J., Kupiszewska D., Kupiszewski M., Saczuk K. et Kicingier A., 2007, Feld S., 2000,) και στο συνολικό του μέγεθος (Sobotka T., 2008, Nations Unies, 2000)

Η επίδραση της μετανάστευσης στην πορεία της γονιμότητας σε μια σειρά από Ευρωπαϊκές χώρες, αναδύουν την αναγκαιότητα της αναδιατύπωσης του όρου της αναπλήρωσης. Ο Gerard Calot και ο Jean-Paul Sardon (Calot G. et Sardon J.-P., 2001) γράφουν ότι είναι προτιμότερο να μιλάμε για ένα καθαρό δείκτη αναπλήρωσης, ο οποίος

θα λαμβάνει υπόψιν τόσο την θνησιμότητα, όσο και την μετανάστευση, από το έως τώρα ευρύτατα χρησιμοποιούμενο σε όλες της έρευνες Καθαρό δείκτη αναπαραγωγής, καθώς η επιλογή του δείκτη επηρεάζει άμεσα την αξιολόγηση μας ως προς τις δημογραφικές προοπτικές μιας χωρικής ενότητας (Preston S. et Wang H., 2007).

Η μετανάστευση στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στο 1888 και το 1919 η Ελλάδα χάνει το 15-20% του συνολικού της πληθυσμού εκείνης της εποχής (περίπου 2,5 εκατομμύρια). Ακολουθεί μια περίοδος (1920-1944) όπου λόγω των περιοριστικών μεταναστευτικών νόμων στις ΗΠΑ και της ταυτόχρονης εισροής των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής (1922), τα πληθυσμιακά κενά που δημιούργησε αυτό το πρώτο κύμα φυγής θα υπερκαλυφθούν. Η δεύτερη περίοδος μαζικής φυγής πληθυσμού από την Ελλάδα θα είναι η περίοδος 1945-1977 με 1,3 εκατομμύρια περίπου μεταναστευτικές εξόδους. Οι έξοδοι αυτοί (27.000 ετησίως κατά μέσο όρο) αφαιρούν το 1/3 περίπου του μέσου ετησίου φυσικού ισοζυγίου της περιόδου (+80.000 ετησίως)⁸⁰. (Kotzamanis (1987))

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 αρχίζει και η μαζική παλιννόστηση των μεταναστών της προηγούμενης περιόδου. Συγκεκριμένα ανάμεσα στο 1971 και το 1985 εκτιμάται ότι 630.000 άτομα επέστρεψαν στην χώρα και 160.000 ακόμη την περίοδο 1985-1991. Κύριος προορισμός των παλιννοστούντων αποτελούν τα μεγάλα αστικά κέντρα (κατά 70%) με κυρίαρχα τα δυο μεγαλύτερα (Αθήνα , Θεσσαλονίκης) όπου και εγκαθίσταται περίπου το 50% του παλιννοστούντος πληθυσμού. Τη δεκαετία 1980-1990 η μεταναστευτική εκροή είναι περιορισμένη και συνυπάρχει με την παλιννόστηση τόσο των μεταναστών των προηγούμενων δεκαετιών, όσο και των ομογενών και των πολιτικών προσφύγων από την Σοβιετική Ένωση. (Kotzamanis (1987))

Τα δεδομένα της απογραφής του 2001 ανέδειξαν για πρώτη φορά επίσημα ότι η Ελλάδα κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 μετατράπηκε από χώρα εκροής μεταναστών σε χώρα υποδοχής. Πιο συγκεκριμένα μέσα σε μια δεκαετία ο μόνιμος πληθυσμός αλλοδαπών στη χώρα σχεδόν τετραπλασιάστηκε από 1,6% που ήταν το 1991 σε 7,0% το 2001. Το έντονο μεταναστευτικό ρεύμα ήρθε στη χώρα σε μια περίοδο έντονης πτώσης της συγχρονικής γονιμότητας, ενώ κατά την διάρκεια της ίδιας δεκαετίας το φυσικό ισοζύγιο της χώρας ήταν σχεδόν μηδενικό, ενώ επιταχυνόταν και η διαδικασία της δημογραφικής γήρανσης. Μια άμεση επίπτωση της αθρόας μεταναστευτικής εισροής, ήταν η αύξηση του πληθυσμού της

⁸⁰ Το φαινόμενο θίγει κυρίως τους άντρες (αποτελούν το 65% του συνόλου) και τους άγαμους (το 60%), ενώ η ηλικιακή ομάδα 15-44 ετών αποτελεί το 80% του μεταναστευτικού σώματος (μέση ηλικία γύρω στα 27 έτη), ενώ το 80% είναι προερχόμενα από αγροτικές και ήμι-αστικές περιοχές.

χωράς ανάμεσα στο 1991-2001, αύξηση που οφειλόταν κατά 97,3% στη μετανάστευση⁸¹. (Tsimbos 2006).

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 762,191⁸² (47,000 με υπηκοότητα από χωρά της ΕΕ) αλλοδαποί υπήκοοι ζούσαν στην Ελλάδα, εκπροσωπώντας το 7% του συνολικού πληθυσμού. Η πλειοψηφία των μεταναστών είναι Αλβανοί (57,7%), ενώ οι Βούλγαροι αποτελούσαν την δεύτερη εθνική ομάδα με 4,6%. (ΕΛΣΤΑΤ 2003) Η πλειοψηφία των Αλβανών (55%) και των Βουλγάρων (78%) δήλωσαν ότι ήρθαν στην Ελλάδα για να βρουν εργασία. Η κατανομή των αλλοδαπών με βάση την διάρκεια παρουσίας τους στην χωρά ανέδειξε ότι το 49,5% των ανδρών Αλβανών και το 44,8% των αλβανίδων κατοικούσαν στην χώρα για 5 χρονιά ή και περισσότερο την στιγμή της απογραφής.

Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 στην Ελλάδα κατοικούν 911.929⁸³⁸⁴ (912.000) άτομα με αλλοδαπή υπηκοότητα, αποτελώντας το 8,4% επί του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Σε σχέση με την απογραφή του 2001 υπάρχει αύξηση του ειδικού βάρους των αλλοδαπών κατά +1,4%. Από τις 445,015 γυναίκες με αλλοδαπή υπηκοότητας το 70,5%⁸⁵ είναι σε αναπαραγωγική ηλικία, δηλαδή ανάμεσα στα 10 και 49 έτη (313,906). Ποσοστό σαφώς πολύ πιο υψηλό από ότι ισχύει για το γηγενή πληθυσμό καθώς το αντίστοιχο ποσοστό για τις γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα είναι 48,7%.

Σε σχέση με την απογραφή του 2001 οι γυναίκες αλλοδαπής υπηκοότητας έχουν αυξήσει

⁸¹ Η συμβολή των αλλοδαπών στη μεγέθυνση του πληθυσμού της χώρας μας ήταν καθοριστική στην περίοδο 1991-2001: το φυσικό ισοζύγιο της δεκαετίας ήταν θετικό μόλις κατά 13.000 άτομα, ενώ η συνολική αύξηση του μόνιμου πληθυσμού μας ανήλθε σε 704.000 άτομα. Επομένως, η αύξηση του πληθυσμού της Ελλάδος την τελευταία δεκαετία, αποδίδεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην εισροή των αλλοδαπών.

⁸² Ένας αριθμός μεταναστών δεν καταγράφηκε (Lazaridis 1996; Lazaridis and Poyago-Theotoky 1999; Lianos 2001; Fakiolas 2000), δεν υπήρξε επίσημη εκτίμηση του αριθμού τους, άλλα εκτιμήσεις ανεξάρτητων ερευνητών κάνουν λόγο για περίπου 200,000 άτομα. (Baldwin-Edwards 2004)

⁸³ Σύμφωνα με την έρευνα κάλυψης που πραγματοποιήθηκε μετά την απογραφή από την ΕΛ.ΣΤΑΤ, προκύπτει ένα σημαντικό σφάλμα κάλυψης στο σύνολο της χώρας, των αλλοδαπών σε σχέση με τους ημεδαπούς. Συγκεκριμένα για κάθε 10.000 αλλοδαπούς του μόνιμου πληθυσμού απογράφηκαν οι 9.343 (σφάλμα 6,57% (7,56% για τις αστικές περιοχές και 2,59% για τις αγροτικές)) ενώ για κάθε 10.000 ημεδαπούς απογράφηκαν οι 9.746 (σφάλμα 2,54% (2,74% για τις αστικές περιοχές και 1,85% για τις αγροτικές)). Δελτίο τύπου ΕΛΣΤΑΤ, 12 Σεπτεμβρίου 2014). Φυσικά οι αποκλίσεις μεγενθύνονται όσο κατεβαίνουμε χωρικό επίπεδο.

⁸⁴ Από τα άτομα αυτά περισσότερο από τα μισά (53%) έχουν αλβανική υπηκοότητα, ενώ περίπου το 1/4 (23%) κατέχει προέρχονται από χώρα της ΕΕ.(μετά τους αλβανούς οι επικρατέστερες εθνικές ομάδες είναι οι Βούλγαροι 8,3%, Ρουμάνοι 5,1%, Πακιστανική 3,7% και Γεωργιανοί 3,0% Ουκρανοί 1,9% και Το 51,2% του πληθυσμού των αλλοδαπών είναι άντρες και το υπόλοιπο 48,8% γυναίκες, ενώ ακριβώς τα ίδια ποσοστά άλλα αντίστροφα ισχύουν για τον πληθυσμό με ελληνική υπηκοότητα.

⁸⁵ Για τις Αλβανίδες που αποτελούν πάνω από το μισό πληθυσμό γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας σε αναπαραγωγικές ηλικίες το ποσοστό αυτό είναι λίγο υψηλότερο στο 72,5%)

το ειδικό τους βάρος στις αναπαραγωγικές ηλικίες καθώς πλέον αποτελούν το 11,3%⁸⁶ γυναικών ηλικίας 10-49 σε σχέση με το 8,7% κατά την απογραφή του 2001. Η τελευταία αυτή αύξηση σημαίνει και την ταυτόχρονη μείωση του ειδικού βάρους των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας με ελληνική υπηκοότητα από το 91,3 το 2001, στο 88,7%. Αυτό οφείλεται καταρχήν στην μείωση⁸⁷ των Ελληνίδων ηλικίας 10-49 ανάμεσα στο 2001 και 2011 κατά περίπου 10%⁸⁸ και την αύξηση των αλλοδαπών γυναικών αντίστοιχων ηλικιών κατά 20%⁸⁹.

Γεννήσεις κατά υπηκοότητα της μητέρας

Την πρώτη χρονιά (2004) (**Πίνακας 21**) για την οποία διαθέτουμε τα δεδομένα των γεννήσεων ανά υπηκοότητα της μητέρας, καταγράφηκαν 16.450 γεννήσεις από γυναίκες αλλοδαπής υπηκοότητας, αποτελώντας το 15,9% επί των συνολικών γεννήσεων ζώντων στην Ελλάδα. Την επόμενη πενταετία αυξάνουν συνεχώς φτάνοντας το μέγιστο τους αριθμό τόσο σε απόλυτα νούμερα, όσο και ποσοστιαία αναλογία το 2009 (22.293, 19%). Ακολουθεί μια χρονιά όπου θα παραμείνουν σχετικά στάσιμες (2010=21.557, 19%) για να ακολουθήσει η απότομη πτώση τους και να βρεθούν το 2012 κάτω από τα επίπεδα του 2004 τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και σε ποσοστιαία αναλογία (15,4%). Οι γυναίκες με αλβανική υπηκοότητα είναι η κυρίαρχη εθνική ομάδα, καθώς συνεισφέρουν περισσότερες από τις μισές γεννήσεις αλλοδαπών καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου (55 με 60%).

Οι συνολικές γεννήσεις από μητέρες με ελληνική υπηκοότητα, αυξάνουν συνεχώς σε απόλυτα νούμερα κατά την περίοδο 2004-2008, (από 88.805 σε 96.329, +8,5%) αντίθετα το ειδικό τους βάρος κατά την ίδια περίοδο μειώνεται λόγω της μεγαλύτερης αύξησης των αντίστοιχων γεννήσεων από μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας. Απο το 2009 θα γνωρίσουν μείωση σε απόλυτα νούμερα, τάση η οποία θα συνεχιστεί μέχρι και το 2012 για να είναι λιγότερες κατά περίπου 4000 σε σχέση με το 2004 (84.874).

⁸⁶ Εκ του οποίου το 5,9% είναι αλβανικής υπηκοότητας

⁸⁷ Η μείωση των Ελληνίδων είναι αναμενόμενη καθώς σε ένα μεγάλο βαθμό αντικατοπτρίζει την μείωση των γεννήσεων κατά τις δεκαετίες του 1980 και 1990, με αποτέλεσμα οι εισερχόμενες γενεές στο πληθυσμό γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας να είναι όλο και λιγο-πληθεστερες σε σχέση με αυτές που εξέρχονται.

⁸⁸ -278.660, από 2.746.853 σε 2.468.193

⁸⁹ +52.806, από 261.100 σε 313.906

Αντίθετα την τελευταία αυτή περίοδο αυξάνουν το ειδικό τους βάρος λόγω της μεγαλύτερης σχετικής μείωσης που γνώρισαν οι γεννήσεις από αλλοδαπές μητέρες. Παρόλο ότι η μείωση των γεννήσεων από μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας ξεκίνησε ένα έτος αργότερα (το 2009) σε σχέση με αυτή, των Ελληνίδων, η ένταση της πτώσης είναι μεγαλύτερη και συγκεκριμένα το 2012 είναι λιγότερες κατά 29,5% σε σχέση με τις αντίστοιχες του 2008, ενώ η μείωση των γεννήσεων από μητέρες ελληνικής υπηκοότητας, ανάμεσα στα ίδια σημεία στο χρόνο, είναι περίπου το 1/3 αυτής των αλλοδαπών (-11,9%).

Πίνακας 21: Ελλάδα, 2004-2013, Ποσοστιαία κατανομή των γεννήσεων ανα νομική τάξη και υπηκοότητα της μητέρας

	Σύνολο					Εντός Γάμου					Εκτός Γάμου				
	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων:		Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων:		Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων:		Σύνολο
			Αλβανική	Άλλη				Αλβανική	Άλλη				Αλβανική	Άλλη	
2004	84,1%	15,9%	9,8%	6,1%	100,0%	85,0%	15,0%	9,9%	5,1%	100,0%	66,2%	33,8%	7,9%	25,9%	100,0%
2005	83,5%	16,5%	9,9%	6,5%	100,0%	84,5%	15,5%	10,0%	5,5%	100,0%	64,9%	35,1%	8,3%	26,8%	100,0%
2006	82,6%	17,4%	10,6%	6,8%	100,0%	83,6%	16,4%	10,7%	5,7%	100,0%	65,5%	34,5%	9,0%	25,5%	100,0%
2007	81,7%	18,3%	11,0%	7,2%	100,0%	82,9%	17,1%	11,1%	6,0%	100,0%	62,7%	37,3%	10,3%	26,9%	100,0%
2008	81,4%	18,6%	11,4%	7,2%	100,0%	82,7%	17,3%	11,4%	5,9%	100,0%	62,0%	38,0%	10,6%	27,4%	100,0%
2009	81,1%	18,9%	11,3%	7,6%	100,0%	82,5%	17,5%	11,4%	6,1%	100,0%	61,1%	38,9%	10,6%	28,3%	100,0%
2010	81,2%	18,8%	10,8%	7,9%	100,0%	82,9%	17,1%	10,8%	6,3%	100,0%	60,0%	40,0%	10,9%	29,2%	100,0%
2011	82,2%	17,8%	10,2%	7,6%	100,0%	83,7%	16,3%	10,2%	6,1%	100,0%	63,1%	36,9%	10,4%	26,5%	100,0%
2012	84,6%	15,4%	8,7%	6,7%	100,0%	85,9%	14,1%	8,7%	5,3%	100,0%	68,1%	31,9%	8,8%	23,1%	100,0%
2013	86,0%	14,0%	-	-	100,0%	-	-	-	-	100,0%	-	-	-	-	100,0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Αντίστοιχη είναι η πορεία ακολουθούν και οι γεννήσεις ανά βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου ανά υπηκοότητα (**Γράφημα 21**), από το 2004 μέχρι και το 2008 αυξάνουν⁹⁰ συνεχώς σε απόλυτα νούμερα για όλες τις τάξεις και ανεξαρτήτου υπηκοότητας της μητέρας, με μόνη εξαίρεση τις γεννήσεις 4ης+τάξης προερχόμενες από γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα, οι οποίες μειώθηκαν⁹¹. Από το 2008 και μετά μέσα στην γενικότερη τάση

⁹⁰ Για τις γεννήσεις που προήλθαν από γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα η αύξηση ανάμεσα στο 2004 και 2008 ήταν +7,3%, +7,8%, +20,4% για την 1η, 2η και 3η τάξη. Ενώ για τις γεννήσεις από αλλοδαπές μητέρες τα ποσοστά αύξησης είναι +30,4% για το σύνολο και +26,6%, +28,5%, +57,8% και +49,5% για τις γεννήσεις 1ης, 2ης, 3ης και 4ης τάξης.

⁹¹ -1,8%

πτώσης των γεννήσεων, υπάρχουν μερικές διαφοροποιήσεις ανάλογα την τάξη και την υπηκοότητα της μητέρας.

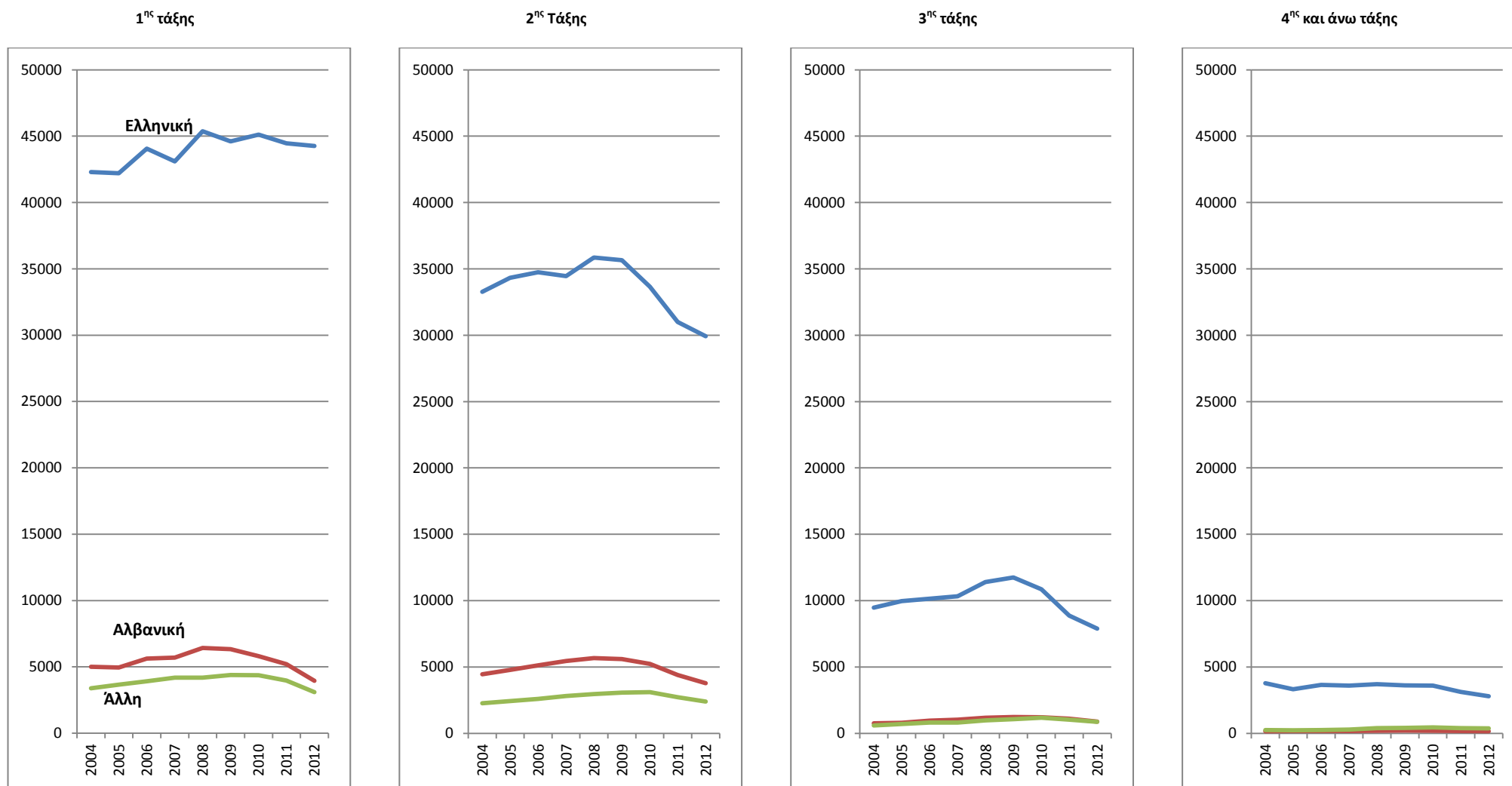
Συγκεκριμένα για τις γεννήσεις από γυναίκες ελληνικής υπηκοότητας αυτές της 1ης τάξης θα αντισταθούν στην γενικότερη τάση μείωσης, καθώς θα αποκλίνουν ελαφρά από το 2008 και μετά σε απόλυτα νούμερα παραμένοντας όμως γύρω από τις 44.000 γνωρίζοντας μικρή σχετική μείωση σε σχέση με το 2008 μόλις -2,4%. Αντίθετα οι γεννήσεις 2ης, 3ης και 4ης+ τάξης θα ακολουθήσουν σαφή πτωτική πορεία με τις μεγάλες τάξης γέννησης (3η και 4η+) να γνωρίζουν την μεγαλύτερη πτώση σε σχέση με το 2008 (-30,7% και -24,5% αντίστοιχα) σε σχέση με αυτές της 2ης τάξης (-16,6%).

Αντίθετα για τις γεννήσεις προερχόμενες από αλλοδαπές μητέρες η μείωση θα είναι μεγαλύτερη όσο μικρότερη είναι η τάξη γέννησης. Συγκεκριμένα το 2012 οι γεννήσεις 1ης τάξης είναι μειωμένες κατά 33,6% σε σχέση με το 2008, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για αυτές της 2ης, 3ης και 4ης+ τάξης είναι -28,5%, -18,5% και -8,7%. Ενώ για τις γυναίκες Αλβανικής υπηκοότητας τα αντίστοιχα ποσοστά είναι πολύ μεγαλύτερα από το μέσο όρο του συνόλου των αλλοδαπών μητέρων. (-38,5%, 33,4%, -24,6% και -20,2%).⁹²**(Παράρτημα, Κεφ5)**

Το ειδικό βάρος των γεννήσεων από αλλοδαπές μητέρες κατά βιολογική τάξη έλευσης της γέννας επί των συνολικών γεννήσεων ζώντων, από το 2004 και μετά θα αυξάνει για να φτάσει να αποτελεί η συμμετοχή γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας στις γεννήσεις 1ης και 2ης τάξης περίπου το 19,5% το 2009, ενώ για τις γεννήσεις 3ης και 4ης+ τάξης την ίδια χρόνια 16,3 και 14,7% αντίστοιχα. **(Γράφημα 22)** Η μετέπειτα πορεία τους είναι διαφορετική, το ειδικό βάρος των αλλοδαπών γυναικών στις γεννήσεις 1ης και 2ης τάξης μειώνεται για να φτάσει το 2012 το 13,7% , και 17,1% αντίστοιχα, αυτό της 3ης τάξης γέννας θα αυξηθεί και θα σταθεροποιηθεί στο 18%, ενώ της 4^{ης} τάξης και άνω γέννας θα αυξάνει συνεχώς για να φτάσει το 2012 το 16,1%.

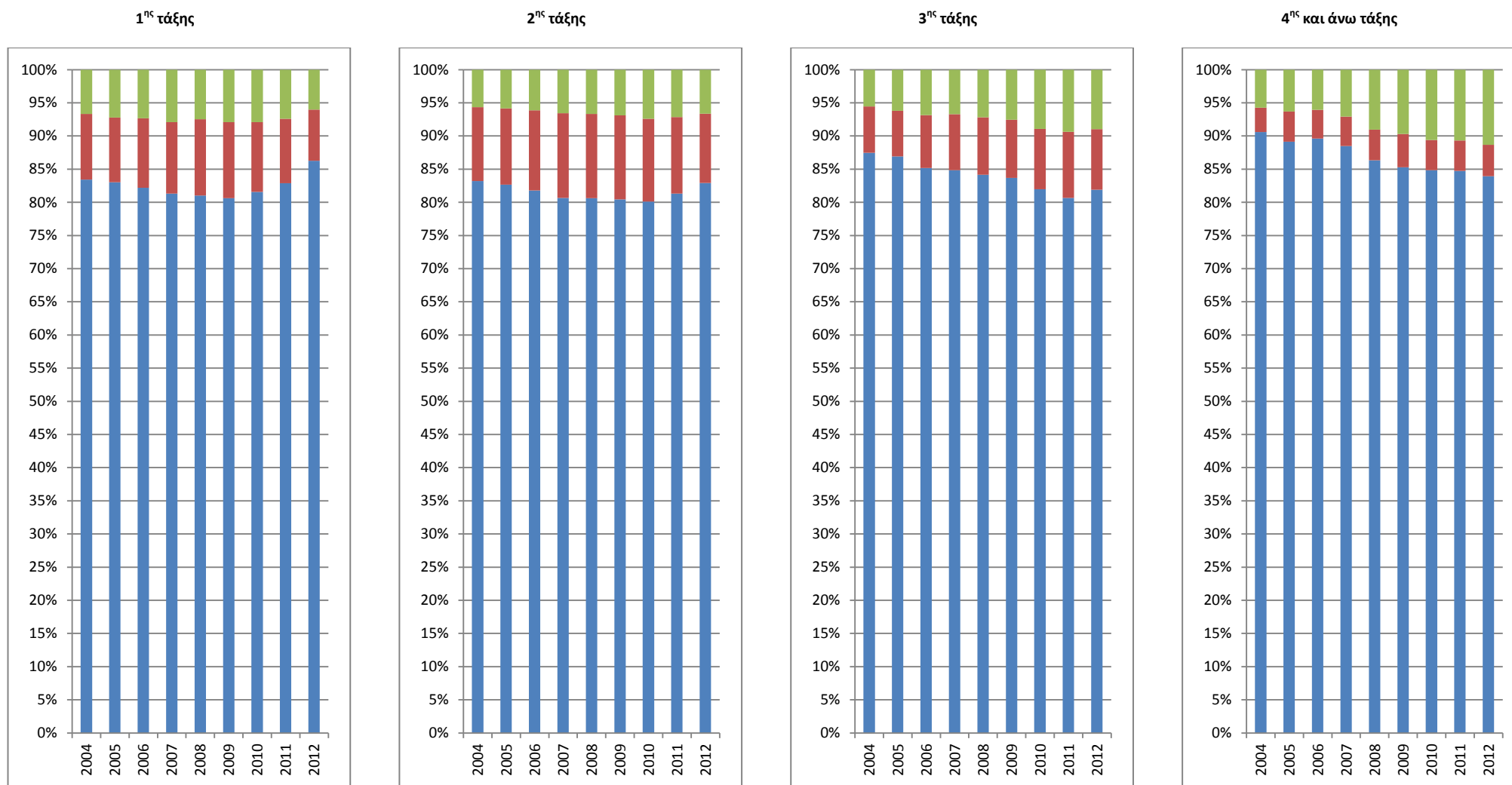
⁹² Η διαφορά ανάμεσα στην μείωση που γνώρισαν οι γεννήσεις προερχόμενες από Αλβανίδες σε σχέση με τις αντίστοιχες γεννήσεις από τις υπόλοιπες μητέρες αλλοδαπής υπηκοότητας είναι πολύ πιο εμφαντική αν η σύγκριση γίνει όχι με το μέσο όρο των αλλοδαπών (στον οποίο συμμετέχουν και οι Αλβανίδες) αλλά με το μέσο όρο της μείωσης των υπόλοιπων υπηκοοτήτων. Οι Αλβανίδες σε σχέση με τις υπόλοιπες αλλοδαπές παρουσιάζουν μείωση ανάμεσα στο 2008 και 2012 κατά περίπου 12% υψηλότερη για τις γεννήσεις 1ης, 2ης και 3ης τάξης, ενώ για την 4η+ τάξη γέννησης έχουν διαφορά της τάξης του 18% (-20,2% η μείωση για τις Αλβανίδες, --2,8% για τις γυναίκες άλλης αλλοδαπής υπηκοότητας.

Γράφημα 21 : Ελλάδα, 2004-2012, Γεννήσεις ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και υπηκοότητα της μητέρας.

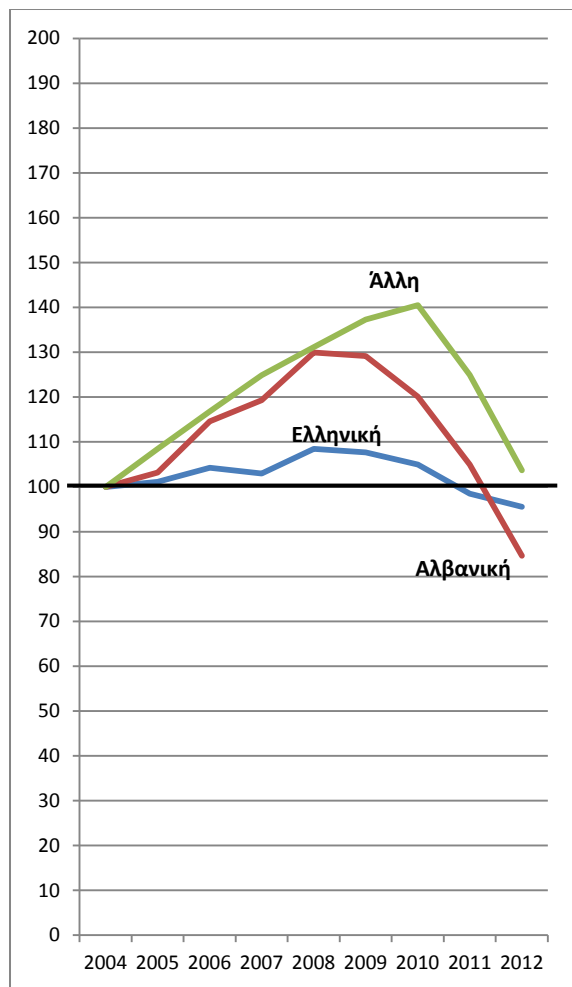
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 22 : Ελλάδα, 2004-2012, Ποσοστιαία κατανομή των γεννήσεων ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και υπηρηκοότητα της μητέρας.

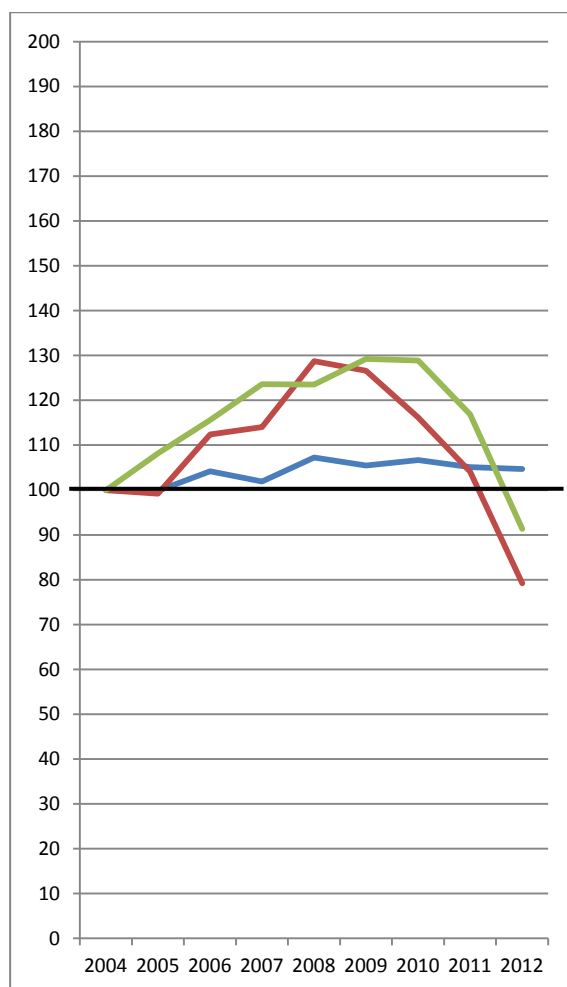

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

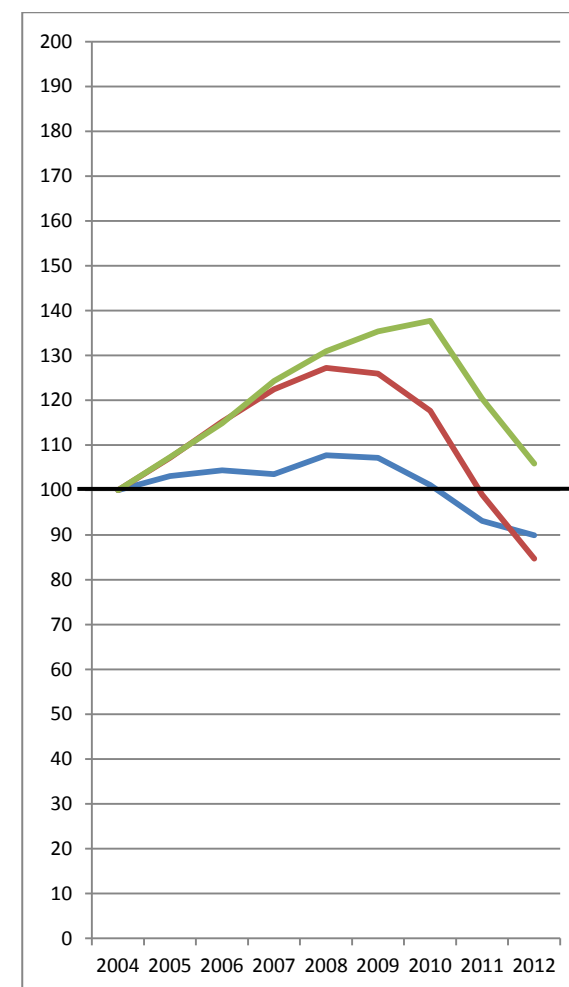
Γράφημα 23 : Ελλάδα, 2004-2012, Εξέλιξη των γεννήσεων ανά υπηκοότητα της μητέρας. (2004=100).

Γράφημα 24: Ελλάδα, 2004-2012, Εξέλιξη των γεννήσεων 1^{ης} τβιολογικής τάξης ανά υπηκοότητα της μητέρας. (2004=100).

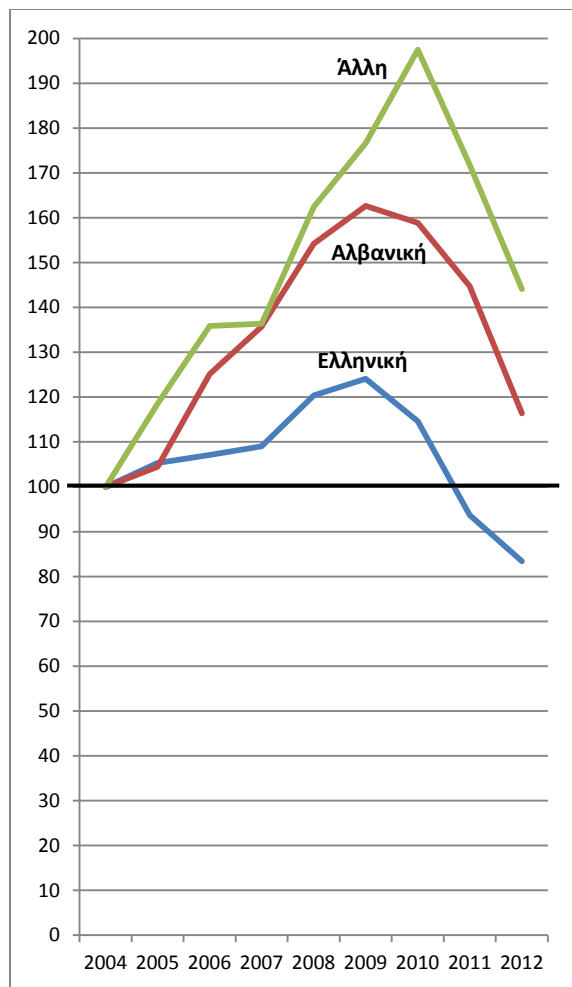

Γράφημα 25 : Ελλάδα, 2004-2012, Εξέλιξη των γεννήσεων 2^{ης} τβιολογικής τάξης ανά υπηκοότητα της μητέρας. (2004=100).

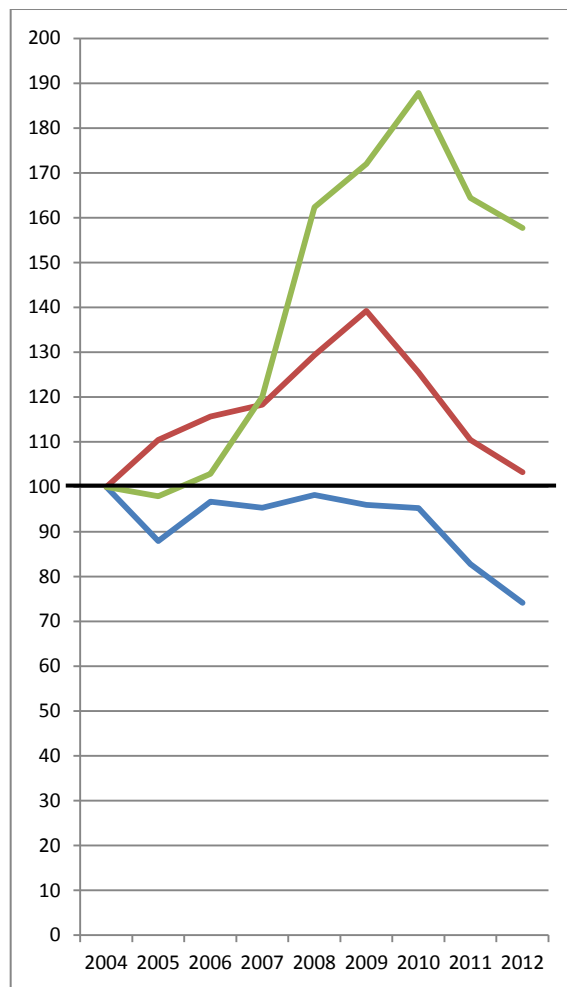

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 26 : Ελλάδα, 2004-2012, Εξέλιξη των γεννήσεων 3^{ης} τβιολογικής τάξης ανά υπηκοότητα της μητέρας. (2004=100).

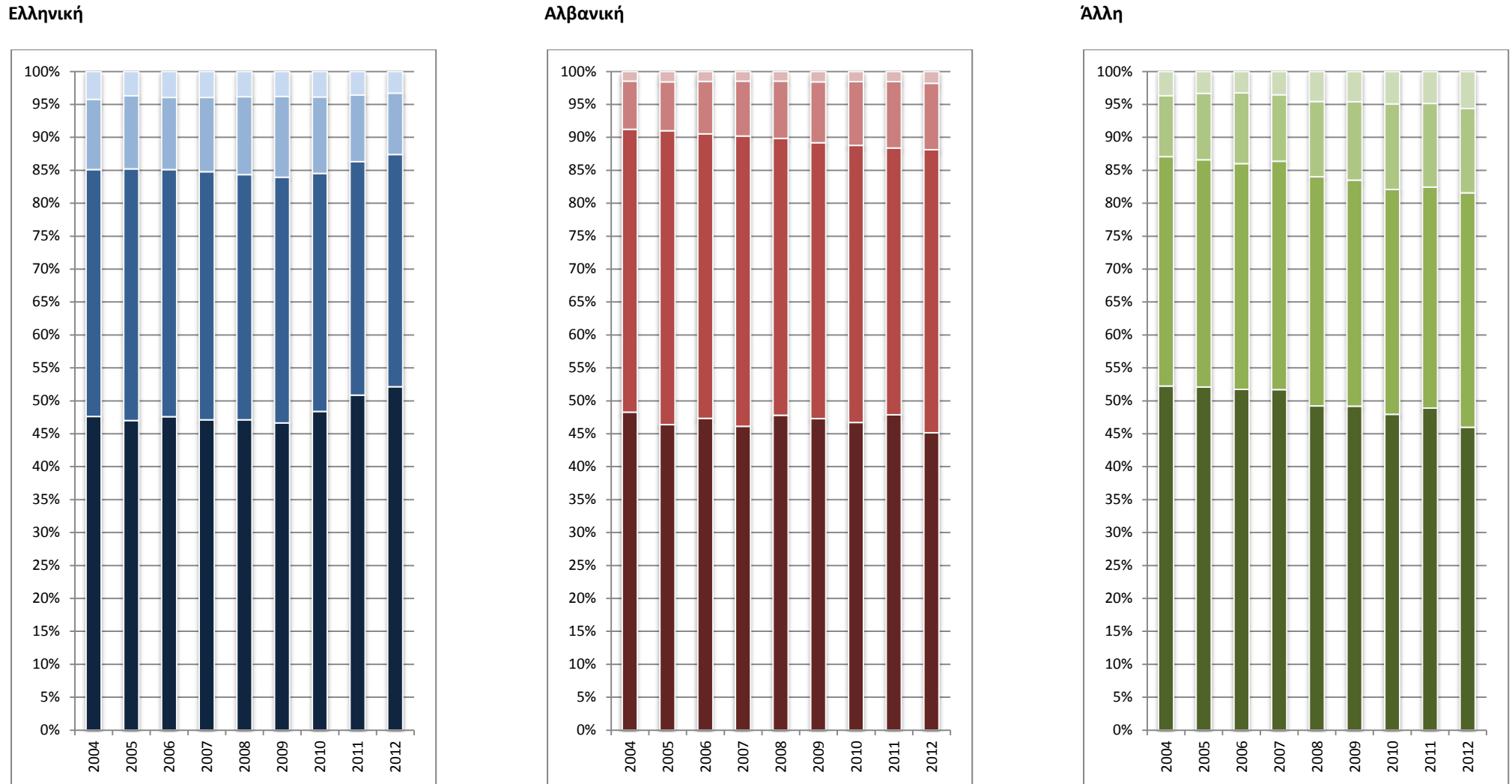

Γράφημα 27 : Ελλάδα, 2004-2012, Εξέλιξη των γεννήσεων 4^{ης} και άνω βιολογικής τάξης ανά υπηκοότητα της μητέρας. (2004=100).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 28 : Ελλάδα, 2004-2013 ; Ποσοστιαία κατανομή των γεννήσεων ανα βιολογική τάξη έλευσης ανάλογα την υπηρηκοότητα της μητέρας. (%)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Η αύξηση του ειδικού βάρους των γεννήσεων αλλοδαπών στις 3ης και 4ης+ τάξης γεννήσεις δεν προκύπτει από την μεταβολή των απολύτων αριθμών προς τα πάνω (αντίθετα μειώνονται) άλλα από την μεγαλύτερη μείωση που γνωρίζουν οι γεννήσεις αυτών των τάξεων από γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ενώ για την 1η, 2η και 3η τάξης γέννα το ειδικό βάρος των Αλβανίδων επί των γεννήσεων αλλοδαπών κυμαίνεται κατά μέσο όρο ανάμεσα στο 50-65% (60-65% για τις 2ης τάξης γεννήσεις), δεν συμβαίνει το ίδιο για την 4η και άνω τάξη γέννησης όπου συμμετέχουν κατά μέσο όρο μόλις με 30%.

Εντός όλων των ομάδων, υπάρχει κυριαρχία των γεννήσεων 1ης και 2ης τάξης καθώς αποτελούν κατά μέσο όρο το 80-85% επί των συνολικών γεννήσεων κάθε ομάδας υπηκοότητας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι οι γεννήσεις 4ης+ τάξης από γυναίκες αλβανικής υπηκοότητας καταγράφουν πολύ μικρό ποσοστό επί του συνόλου των γεννήσεων της ίδιας υπηκοότητας, κατά μέσο όρο γύρω από το 1,5% για όλη την εξεταζόμενη περίοδο, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για τις Ελληνίδες είναι της τάξης του 3,5% και για τις γυναίκες των υπόλοιπων αλλοδαπών υπηκοοτήτων στο 5,5% το 2012.

(Γράφημα 28)

Η επίδραση των αλλοδαπών στο ΣΔΓ και τη ΜΗ στην τεκνογονία (συνολική γονιμότητα, κατά βιολογική τάξη έλευσης και κατά νομική τάξη).

Συνολική Γονιμότητα

Ο ΣΔΓ για τις ελληνίδες θα περάσει από τα 1,35 παιδιά/γυναίκα το 2009, στα 1,3 το 2012, μειωμένος κατά 6%. Η πτώση της συγχρονικής γονιμότητας των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας είναι πιο εκκωφαντική καθώς η συγχρονική τους γονιμότητα το 2012 θα είναι το 1/3 τις αντίστοιχης το 2009, περνώντας από τα 2,70 παιδιά ανά γυναίκα στα 1,78. Το 2009 ο ΣΔΓ των αλλοδαπών είναι διπλάσιος από τον αντίστοιχο των Ελληνίδων, ενώ το 2012 η διαφορά έχει μειωθεί εμφανώς και είναι στα 0,5 παιδιά/γυναίκα. **(Πίνακας 22)**

Εν απουσία των αλλοδαπών η γονιμότητα θα ταυτιζόταν με αυτή των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας, γεγονός που μας επιτρέπει να υπολογίσουμε την καθαρή συνεισφορά των αλλοδαπών στην συγχρονική γονιμότητα ως την διαφορά ανάμεσα στον ΣΔΓ των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας και των αντίστοιχο σε επίπεδο χώρας. Η συνεισφορά των αλλοδαπών στο ΣΔΓ της Ελλάδας, πριν ξεκινήσει η απόκλιση της γονιμότητας τους ήταν κοντά στο 10%, δηλαδή γύρω από τα 0,15 παιδιά/γυναίκα (2009), ενώ το 2012 έχει μειωθεί στο μισό καθώς αυξάνει τον δείκτη μόλις κατά 4,4% (0,06 παιδιά/γυναίκα)

Σε ότι αφορά το ημερολόγιο οι αλλοδαπές παρουσιάζουν ένα σαφέστατα νεανικότερο ημερολόγιο με μέση ηλικία στην τεκνογονία τα 26,5 έτη το 2009, η οποία μέχρι το 2012 θα αυξηθεί με σχετικά έντονους ρυθμούς για να φτάσει το 2012 τα 27,6 έτη, αυξημένη κατά 4% (1,2 έτη). Αντίστοιχα η μέση ηλικία για τις Ελληνίδες είναι ήδη αρκετά υψηλή στα 31,1 έτη επίπεδο στο οποίο θα παραμείνει μέχρι και το 2012 (31,3). Το ημερολόγιο των αλλοδαπών έχει ως επίπτωση την συγκράτηση της μέσης ηλικίας σε επίπεδο χώρας, αποκρύπτοντας την αρκετά υψηλή ηλικία των ελληνίδων, κατά 0,8 έτη για το 2009-2010, ενώ για το 2012 μειώνει την μέση ηλικία σε επίπεδο χώρας μόλις κατά 0,6 έτη **(Πίνακας 23)**.

Πίνακας 22 : Ελλάδα, 2009-2012 , Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και υπηκοότητα της μητέρας.

	Έτος	Ελληνική	Αλλοδαπή	Δ (Αλλοδαπή-Ελληνική)	Συνολικά	Καθαρή Επίπτωση (παιδιά/γυναίκα)	Καθαρή Επίπτωση (%)
ΣΔΓ	2009	1,35	2,70	1,35	1,49	0,14	9,3%
	2010	1,35	2,44	1,10	1,47	0,13	8,7%
	2011	1,29	2,15	0,86	1,39	0,10	7,3%
	2012	1,27	1,78	0,51	1,33	0,06	4,4%
1^{ης} Τάξης	2009	0,64	1,44	0,80	0,72	0,08	10,6%
	2010	0,67	1,26	0,60	0,73	0,06	8,8%
	2011	0,67	1,12	0,45	0,72	0,05	6,9%
	2012	0,68	0,87	0,19	0,69	0,02	2,6%
2^{ης} τάξης	2009	0,50	0,96	0,46	0,55	0,05	9,5%
	2010	0,48	0,88	0,40	0,53	0,05	9,6%
	2011	0,45	0,76	0,31	0,49	0,04	8,1%
	2012	0,44	0,67	0,24	0,47	0,03	6,3%
3^{ης} τάξης	2009	0,16	0,24	0,07	0,17	0,01	5,2%
	2010	0,15	0,24	0,09	0,16	0,01	6,7%
	2011	0,13	0,21	0,08	0,14	0,01	7,9%
	2012	0,12	0,18	0,06	0,12	0,01	6,8%
4^{ης} και άνω	2009	0,05	0,06	0,01	0,05	0,00	3,3%
	2010	0,05	0,06	0,01	0,05	0,00	3,0%
	2011	0,05	0,06	0,01	0,05	0,00	2,9%
	2012	0,04	0,05	0,01	0,04	0,00	3,9%

Πίνακας 23 : Ελλάδα, 2009-2012, Μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και ανα υπηκοότητα της μητέρας.

	Έτος	Ελληνική	Αλλοδαπή	Δ (Αλλοδαπή-Ελληνική)	Συνολικά	Καθαρή Επίπτωση (παιδιά/γυναίκα)	Καθαρή Επίπτωση (%)
ΣΔΓ	2009	31,1	26,5	-4,6	30,3	-0,8	-2,8%
	2010	31,1	26,8	-4,3	30,3	-0,8	-2,6%
	2011	31,2	27,1	-4,1	30,4	-0,7	-2,4%
	2012	31,3	27,6	-3,6	30,7	-0,6	-1,8%
1^{ης} Τάξης	2009	29,9	24,6	-5,3	28,9	-1,0	-3,5%
	2010	29,9	24,9	-5,0	29,0	-0,9	-3,3%
	2011	30,1	25,3	-4,9	29,3	-0,8	-2,9%
	2012	30,2	25,8	-4,4	29,6	-0,6	-2,1%
2^{ης} τάξης	2009	31,9	28,0	-3,9	31,1	-0,8	-2,4%
	2010	32,1	28,1	-3,9	31,3	-0,8	-2,6%
	2011	32,2	28,3	-3,9	31,4	-0,8	-2,4%
	2012	32,3	28,6	-3,7	31,7	-0,7	-2,1%
3^{ης} τάξης	2009	32,8	30,5	-2,3	32,5	-0,4	-1,1%
	2010	32,7	30,8	-2,0	32,4	-0,4	-1,1%
	2011	32,6	31,0	-1,7	32,3	-0,3	-1,0%
	2012	32,8	31,0	-1,8	32,5	-0,3	-1,1%
4^{ης} και άνω	2009	33,2	31,9	-1,3	33,0	-0,2	-0,6%
	2010	32,8	32,7	-0,1	32,7	0,0	-0,1%
	2011	32,4	32,7	0,3	32,5	0,0	0,0%
	2012	32,4	32,8	0,4	32,5	0,0	0,1%

Πηγή: Eurostat ; Etat Civil, ίδια επεξεργασία

Γονιμότητα κατά βιολογική τάξη έλευσης

Η επιρροή των αλλοδαπών είναι σημαντική στην γονιμότητα 1^{ης} και 2^{ης} τάξης γέννησης καθώς το 2009 αυξάνουν τον εθνικό μέσο όρο αυτών των δυο τάξεων κατά 10%. Αντίθετα η επίδραση τους στους ΣΔΓ 3^{ης} και 4^{ης}+ τάξης είναι η μισή καθώς αυξάνουν τους δείκτες κατά 5% και 3% αντίστοιχα. Η ένταση της συγχρονικής γονιμότητας 1^{ης} τάξης ξεπερνάει κατά πολύ την μονάδα το 2009, ενώ της 2^{ης} τάξης είναι κοντά στην μονάδα για το ίδιο έτος. Το γεγονός αυτό κατά πάσα πιθανότητα είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι οι αλλοδαπές γυναίκες (κυρίως οι αλβανίδες) ακολουθούν συνήθως με χρονική υστέρηση τον σύζυγο τους, αυτό συμβαίνει όταν πλέον το περιβάλλον στη χώρα υποδοχής είναι ευνοϊκό για την δημιουργία οικογένειας και έχει σταθεροποιηθεί η οικονομική τους κατάσταση. Αποτέλεσμα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα από την χρονική στιγμή που φτάνουν στην χώρα αποκτούν ένα παιδί. **(Πίνακας 22).**

Είναι μια υπόθεση εργασίας που θα πρέπει να εξεταστεί αναλυτικότερα στο μέλλον. Υπό το πρίσμα ότι ο ΣΔΓ των μεταναστών αντικατοπτρίζει, και επηρεάζεται όντας συγκυριακός από μια σειρά θεμάτων της μεταναστευτικής διαδικασίας, όπως η επιλεκτική μετανάστευση των γυναικών που δεν έχουν αποκτήσει ακόμη παιδιά, η μεταναστευτική πολιτική της χώρας υποδοχής και το κατά πόσο η μετανάστευση είναι με σκοπό το γάμο, την επανασύνδεση του ζευγαριού, την προσωρινή παραμονή ή την αφομοίωση. (Schoorl, J. 1995).

Ο L. Toulemon (Toulemon L. (2004)), αναδεικνύει πως οι αλλοδαπές γυναίκες που μετανάστευσαν στην Γαλλία σε μικρή ηλικία (πριν τα 13 έτη) έχουν γονιμότητα λίγο μεγαλύτερη από αυτή των γυναικών που γεννήθηκαν στην Γαλλία. (κατά μέσο όρο 0,4 παιδιά ανά γυναίκα). Αντίθετα οι αλλοδαπές γυναίκες που εισήλθαν στην χώρα ανάμεσα στην ηλικία 25 με 30, παρουσιάζουν γονιμότητα πολύ μεγαλύτερη από τις γηγενής με την εξής ιδιαιτερότητα, την στιγμή εισόδου στην χώρα είχαν λιγότερα παιδιά σε σχέση με τις Γαλλίδες σε αντίστοιχες ηλικίες. Συχνά η μετανάστευση τους συνδέεται άμεσα με την δημιουργία οικογένειας, με δεδομένο τις πολιτικές ενίσχυσης της οικογένειας που υπάρχουν στη Γαλλία. Δηλαδή μετακινούνται με στόχο την έναρξη της αναπαραγωγικής τους διαδικασίας, το τελευταίο αυτό γεγονός μας επιτρέπει να υποθέσουμε ότι

μεταναστεύουν οι γυναίκες που έχουν τα λιγότερα ή καθόλου παιδιά. Αποτέλεσμα είναι το έτος της μετανάστευσης να αποτελεί ένα σημείο αναφοράς της εξής ασυνέχειας, αρχικά μιας χαμηλής έως ανύπαρκτης γονιμότητας πριν από αυτό, σε σχέση με μια έντονη και υψηλή γονιμότητα μετά από αυτό.

Το 2012 όλοι οι ΣΔΓ των γυναικών αλλοδαπής υπηκοότητας ανεξαρτήτου τάξης γνωρίζουν μείωση, μάλιστα η ένταση της πτώσης είναι αντιστρόφως ανάλογη της τάξης γονιμότητας, όσο μικρότερη είναι η τάξη, τόσο μεγαλύτερη είναι η μείωση. Ο ΣΔΓ 1^{ης} τάξης των αλλοδαπών είναι μειωμένος κατά 41% σε σχέση με το 2009, ενώ αυτός της 2^{ης} τάξης 31%, ενώ η διαφορά για τους δείκτες 3^{ης} και 4^{ης} + τάξης είναι -25 και -15% αντίστοιχα.

Η εξέλιξη της γονιμότητας των ελληνίδων ανά βιολογική τάξη αναδεικνύει μια ιδιαιτερότητα, το γεγονός ότι ο ΣΔΓ 1^{ης} τάξης συνεχίζει να αυξάνει μέχρι και το 2012, αποτέλεσμα της αύξησης των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών γονιμότητας των ελληνίδων γυναικών ηλικίας 30 ετών και άνω. Επιπλέον μια βασική διαφορά σε σχέση με την εξέλιξη της γονιμότητας των αλλοδαπών είναι το γεγονός ότι η μείωση της γονιμότητας 1^{ης} και 2^{ης} τάξης είναι μικρότερη από αυτή των μεγαλύτερων τάξεων γέννησης. Έτσι εκτός από τον ΣΔΓ 1^{ης} τάξης που αυξάνει κατά 5% ανάμεσα στο 2009 και 2012, για το ίδιο διάστημα ο ΣΔΓ 2^{ης} τάξης μειώνεται κατά 12%, ενώ οι δείκτες 3^{ης} και 4^{ης} + τάξης, κατά 29% και 17%⁹³.

Ανάλογη είναι η συνεισφορά των αλλοδαπών στην μέση ηλικία ανά τάξη τεκνογονίας, καθώς το 2009 είναι σημαντικότερη απ' ό,τι στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου και πιο έντονη για την γονιμότητα 1^{ης} και 2^{ης} τάξης σε σχέση με τις υπόλοιπες. Οι αλλοδαποί συγκρατούν συστηματικά την ΜΗ, μειώνοντας την από 1 έως μισό έτος ανάλογα την χρονιά και την τάξη, αποκρύπτοντας συστηματικά ότι η μέση ηλικία στην απόκτηση του 1^{ου} παιδιού για τις ελληνίδες έχει ξεπεράσει τα 30 έτη ήδη από το 2011 (30,2 το 2012), γεγονός που δεν έχει καταγραφεί ακόμη στον εθνικό μέσο όρο. **(Πίνακας 23).**

⁹³ Η μεγάλη μείωση που γνωρίζει ο ΣΔΓ 3^{ης} τάξης για τις γυναίκες ελληνικής υπηκοότητας είναι αποτέλεσμα της συγκυριακής τους αύξησης από το 2007 και μετά, αποτέλεσμα των προεκλογικών εξαγγελιών της μετέπειτα κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, ότι τα προνόμια (φορολογικές ελαφρύνσεις, επιδόματα, μοριοδότηση για την εισαγωγή στο δημόσιο κλπ) που μέχρι τότε λάμβαναν οι έχοντες 4 και άνω παιδιά θα επεκτείνονταν στους τρίτεκνους. Δέσμευση που τελικά πραγματοποιήθηκε εν μέρη, καθώς δόθηκε ένα εφάπαξ ποσό των (1,000-2000 ευρώ) σε όποιον αποκτούσε ένα τρίτο παιδί. Ενώ από το 2013 καταργήθηκε με την αντικατάσταση του ενός ενιαίου επιδόματος τον μήνα, 30-50 ευρώ το μήνα ανάλογα τον αριθμό των παιδιών της οικογένειας, μέχρι την συμπλήρωση του 6^{ου} έτους και ανάλογα τα δηλωθέντα εισοδήματα της οικογένειας.

Γονιμότητα κατά νομική κατάσταση του τέκνου

Ο υπολογισμός του ΣΔΓ 2^{ης} κατηγορίας ανά νομική τάξη του τέκνου και για κάθε υπηκοότητα ξεχωριστά καταδεικνύει την σημαντικότερη επίδραση των αλλοδαπών στην γονιμότητα εκτός γάμου σε σχέση με την εντός. Εν απουσία των αλλοδαπών ο ΣΔΓ εκτός γάμου της Ελλάδας θα ήταν μικρότερος κατά 31% το 2009, ενώ η μετέπειτα πτώση της έντασης της γονιμότητας των αλλοδαπών μειώνει την επίδραση τους για το 2012, καθώς αυξάνει τον δείκτη μόλις κατά 23%.

Η μείωση για της εκτός γάμου γονιμότητας για τις αλλοδαπές το 2012 σε σχέση με το 2009 είναι της τάξης του 26%, ενώ η εντος γάμου γνωρίζει μεγαλύτερη μείωση στο ύψος του 37%. Αντίθετα οι ελληνίδες αυξάνουν την ένταση της γονιμότητας εκτός γάμου καθώς σε σχέση με το 2009 ο δείκτης είναι αυξημένος κατά 16%, απόρροια όμως των μικρών απολυτών αριθμών τους, ενώ ο ΣΔΓ της εντος γάμου γονιμότητας το 2012 είναι μειωμένος κατά 7% σε σχέση με το 2009. **(Πίνακας 24).**

Πίνακας 24: Ελλάδα, 2009-2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας ανα νομική τάξη και υπηκοότητα της μητέρας.

	Έτος	Ελληνική	Αλλοδαπή	Δ (Αλλοδαπή- Ελληνική)	Συνολικά	Καθαρή Επίπτωση (παιδιά/γυναίκα)	Καθαρή Επίπτωση (%)
ΣΔΓ	2009	1,35	2,70	1,35	1,49	0,14	9,3%
	2010	1,35	2,44	1,10	1,47	0,13	8,7%
	2011	1,29	2,15	0,86	1,39	0,10	7,3%
	2012	1,27	1,78	0,51	1,33	0,06	4,4%
Εντός Γάμου	2009	1,28	2,29	1,01	1,38	0,10	7,5%
	2010	1,27	2,02	0,75	1,35	0,09	6,6%
	2011	1,21	1,78	0,58	1,28	0,07	5,4%
	2012	1,18	1,47	0,29	1,22	0,03	2,7%
Εκτος Γάμου	2009	0,07	0,41	0,33	0,11	0,03	31,6%
	2010	0,08	0,43	0,34	0,12	0,04	32,3%
	2011	0,08	0,36	0,28	0,11	0,03	28,5%
	2012	0,09	0,30	0,22	0,11	0,03	22,9%

Πηγή: Eurostat ; Etat Civil, ίδια επεξεργασία

Η μέση ηλικία στην απόκτηση ενός παιδιού εντός γάμου είναι για τις Ελληνίδες σταθερή ανάμεσα στο 2009-2012 γύρω από τα 31,2 έτη. Αντίστοιχα για τις αλλοδαπές ξεκίνησε στα 26,7 έτη το 2009, για να γνωρίσει ταχύα αύξηση μετά το 2010 και να φτάσει το 2012 τα 27,9 έτη, 3,7 ετη λιγότερη από την αντίστοιχη των ελληνίδων. Η μέση ηλικία στην γονιμότητα

εκτός γάμου είναι 26,2 για τις γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα και 26,3 για τις αλλοδαπές.

Πίνακας 25: Ελλάδα, 2009-2012, Μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα νομική τάξη και ανα υπηκοότητα της μητέρας.

	Έτος	Ελληνική	Αλλοδαπή	Δ (Αλλοδαπή- Ελληνική)	Συνολικά	Καθαρή Επίπτωση (παιδιά/γυναίκα)	Καθαρή Επίπτωση (%)
ΣΔΓ	2009	31,1	26,5	-4,6	30,3	-0,8	-2,8%
	2010	31,1	26,8	-4,3	30,3	-0,8	-2,6%
	2011	31,2	27,1	-4,1	30,4	-0,7	-2,4%
	2012	31,3	27,6	-3,6	30,7	-0,6	-1,8%
Εντός Γάμου	2009	31,4	26,7	-4,7	30,6	-0,8	-2,6%
	2010	31,5	27,2	-4,3	30,7	-0,7	-2,4%
	2011	31,5	27,4	-4,2	30,8	-0,7	-2,2%
	2012	31,6	27,9	-3,7	31,1	-0,5	-1,7%
Εκτος Γάμου	2009	25,9	25,0	-0,9	25,9	0,0	-0,1%
	2010	25,8	25,1	-0,7	25,8	0,0	0,0%
	2011	25,8	25,7	-0,2	26,0	0,2	0,6%
	2012	26,2	26,3	0,1	26,4	0,2	0,6%

Πηγή: Eurostat ; Etat Civil, ίδια επεξεργασία

Διαγενεακή γονιμότητα ανά υπηκοότητα στην Ελλάδα (βάση της απογραφής του 2001⁹⁴)

Οι γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα που γεννήθηκαν από το 1930 μέχρι και το 1959 καταγράφουν εξαιρετική σταθερότητα στην τελική τους γονιμότητα γύρω από τα 1,9 παιδιά ανά γυναίκα. Αντίθετα για τις αλλοδαπές η τελική γονιμότητα μέσα στις γενεές ακολουθεί πτωτική τάση, καθώς για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1930-34 είναι 2,4 παιδιά ανά γυναίκα, ενώ για αυτές που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1955 και το 1959 είναι 1,8 παιδιά ανά γυναίκα. Οι γυναίκες αλβανικής υπηκοότητας που αποτελούν σχεδόν τις μισές αλλοδαπές που απογράφησαν, παρουσιάζουν την υψηλότερη διαγενεακή γονιμότητα (3,25 παιδιά/γυναίκα, ομάδα γενεών 1930-34), η οποία από γενεά σε γενεά μειώνεται σταθερά αλλά παραμένει πάνω από τα 2,1 παιδιά/γυναίκα (2,21 για την ομάδα γενεών 1955-1959) **(Γράφημα 29)**.

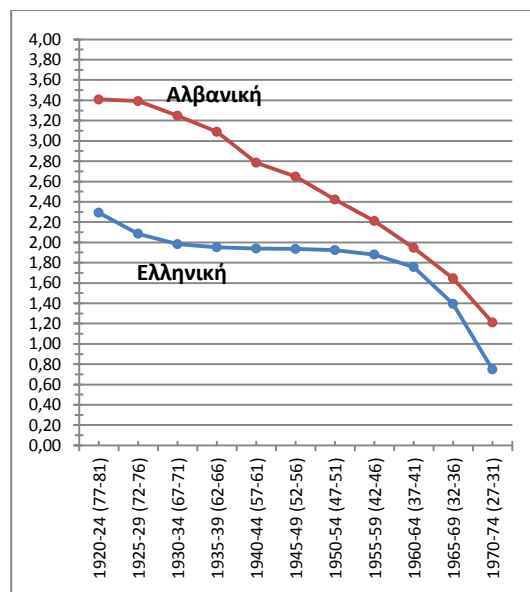
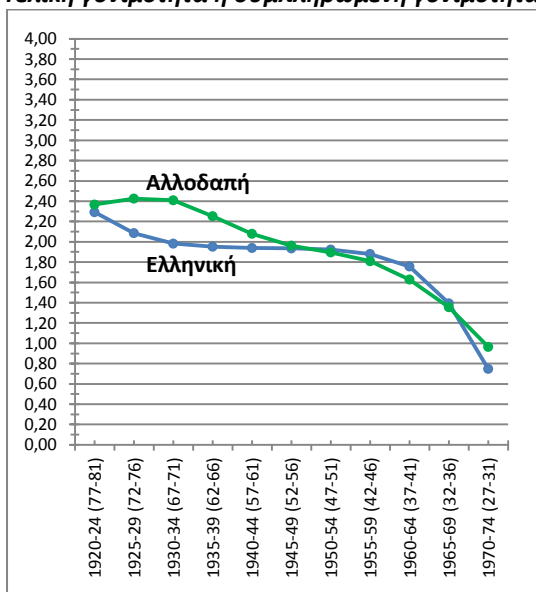
Η υψηλή τελική γονιμότητα άλλα και η ταυτόχρονα πτωτική τάση που καταγράφουν οι γυναίκες αλβανικής υπηκοότητας μέσα στις γενεές, αντικατοπτρίζει το γεγονός της καθυστερημένης έναρξης του φαινομένου της δημογραφικής μετάβασης στην χώρα καταγωγής τους. Επιπλέον η μετάβαση από την υψηλή γονιμότητα σε μια χαμηλότερη γίνεται ιδιαίτερα απότομα, καθώς μόλις μέσα σε 30 γενεές γυναικών η τελική γονιμότητα μειώνεται κατά το 1/3 (από 3,25 σε 2,21 παιδιά/γυναίκα).

Οι γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα παρουσιάζουν ένα σταθερό ποσοστό τελικής ατεκνίας για τις γενεές από το 1940 μέχρι και το 1959, γύρω στο 12%, χαμηλότερο από το αντίστοιχο του συνόλου των αλλοδαπών, που κυμαίνεται για τις αντίστοιχες γενεές γύρω από το 17,5% αλλά υψηλότερο αν το συγκρίνουμε με αυτό των γυναικών αλβανικής υπηκοότητας, όπου βρίσκεται ανάμεσα στο 7,5 με 10,0%. Για τις γενεές που δεν είχαν ολοκληρώσει των αναπαραγωγικό τους κύκλο κατά το 2001 εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει το ποσοστό γυναικών που δεν έχει αποκτήσει ακόμα ένα πρώτο παιδί στις γενεές από το 1970 μέχρι και το 1974, που για τις γυναίκες ελληνικής υπηκοότητας αγγίζει το 55% ενώ για τις αλβανίδες είναι μόλις 22,5%. Αυτό αναδεικνύει το νεανικότερο ημερολόγιο που παρουσιάζουν οι δεύτερες έναντι των πρώτων, καθώς τα 3/4 των γυναικών

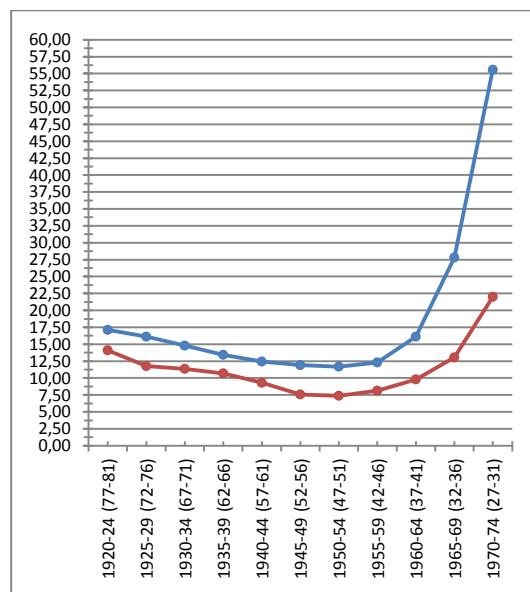
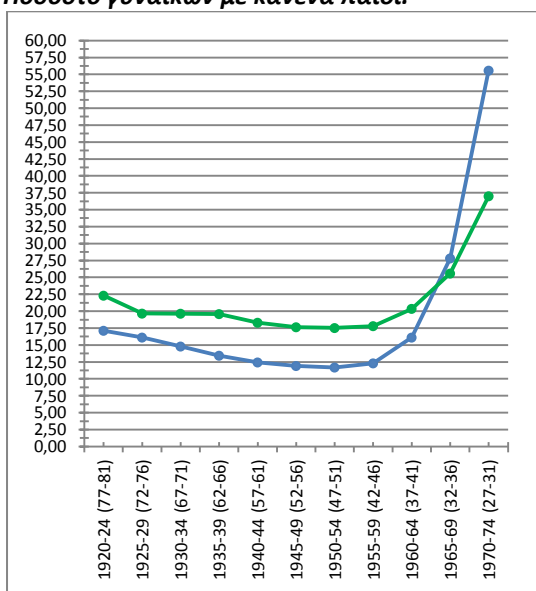
⁹⁴ Από τις 2,167,244 Ελληνίδες γυναίκες ηλικίας 20-49, την ερώτηση "αριθμός γεννημένων ζώντων τεκνών" απάντησε το 94,1%. Αντίστοιχο το ποσοστό στην απάντηση της ίδιας ερώτησης είχαν και οι αλλοδαπές ίδιας ηλικίας καθώς απάντησαν οι 199,061 από τις 214,044 (93%).

Γράφημα 29 : Ελλάδα, Απογραφή 2001, Διαγενεακή γονιμότητα ανα υπηκοότητα.

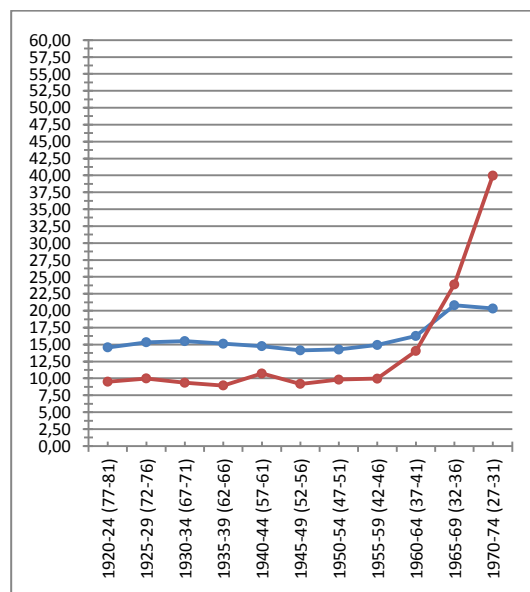
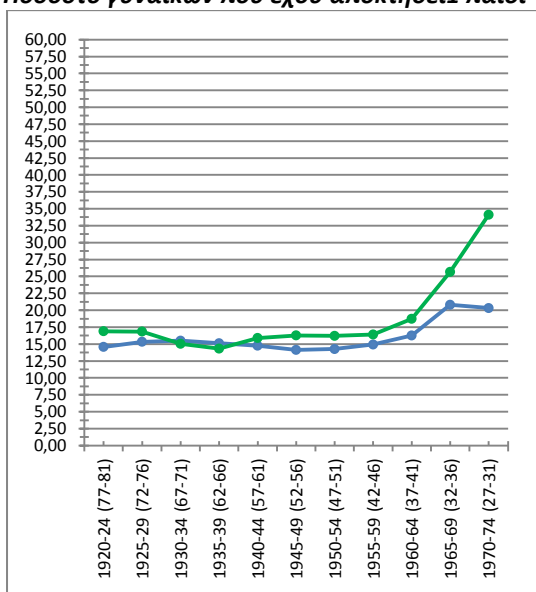
Τελική γονιμότητα ή συμπληρωμένη γονιμότητα

Ποσοστό γυναικών με κανένα παιδί.

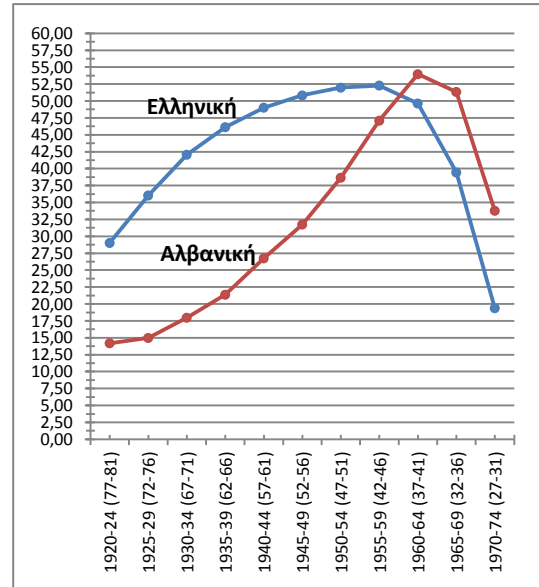
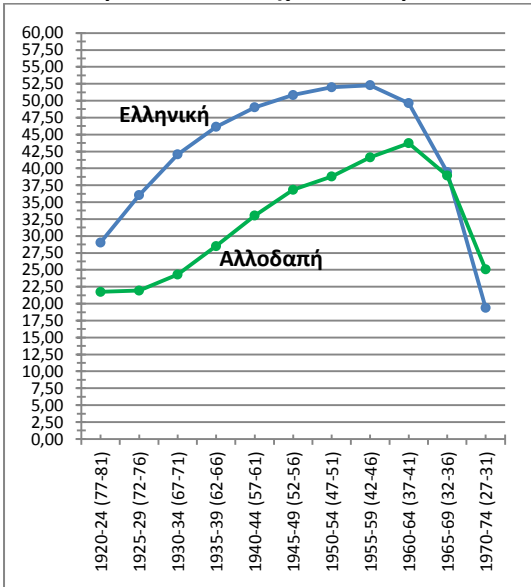

Ποσοστό γυναικών που έχουν αποκτήσει 1 παιδί

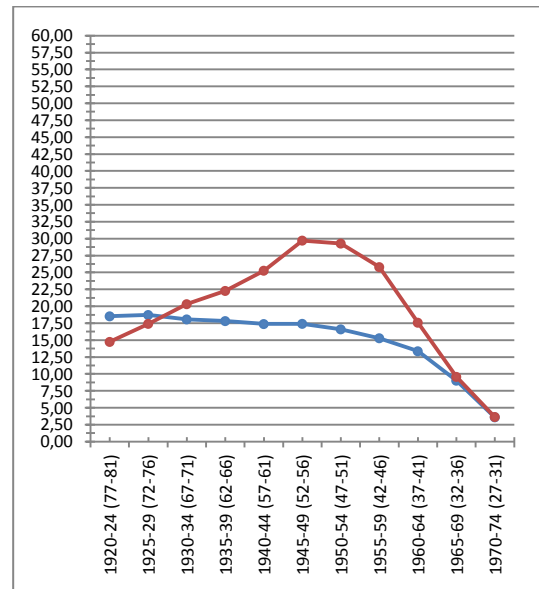
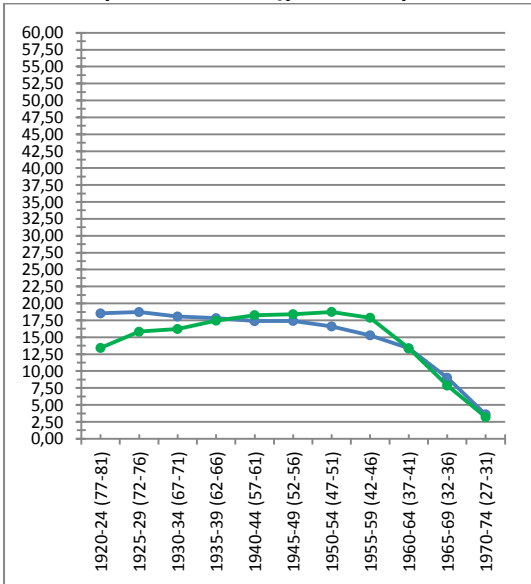

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

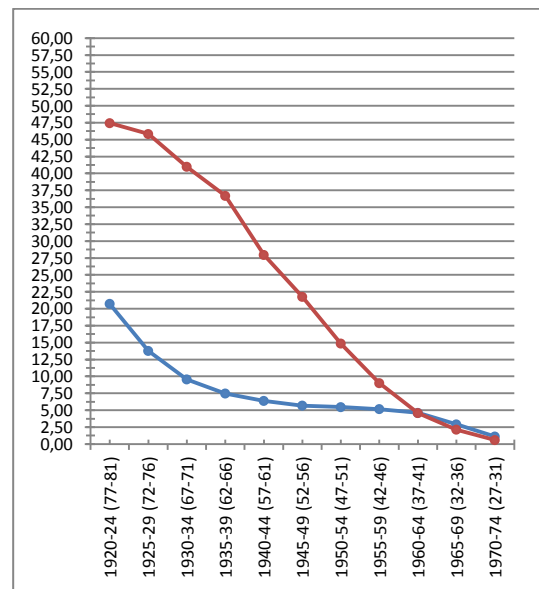
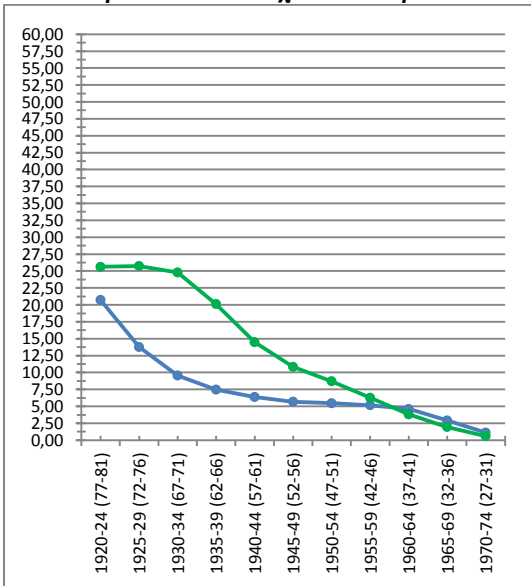
Ποσοστό γυναικών που έχουν αποκτήσει 2 παιδιά

Ποσοστό γυναικών που έχουν αποκτήσει 3 παιδιά

Ποσοστό γυναικών που έχουν αποκτήσει 4+ παιδιά

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

αλβανικής υπηκοότητας ηλικίας ανάμεσα στα 27 και 31 έτη το 2001 είχαν αποκτήσει ήδη ένα πρώτο παιδί. **(Γράφημα 29)**.

Ενδιαφέρον σημείο επίσης είναι η κυριαρχία, ανάμεσα στις ελληνίδες του πρότυπου της οικογενείας των δυο παιδιών καθώς πάνω από τις μισές γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα των γενεών 1940 -59 επιλέγουν να σταματήσουν στα δύο παιδιά, ενώ αντίστοιχα για τις αλλοδαπές η διαφορά μειώνεται στο πέρασμα των γενεών περνώντας από το 32,5% για τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1940-45 στο 42,5% για τις γενεές 1955-59 σαφώς όμως χαμηλότερα από τις Ελληνίδες.

Οι Έλληνιδες παρουσιάζουν εξαιρετική σταθερότητα στο ποσοστό γυναικών που απέκτησαν 3 παιδιά που παραμένει γύρω από το 17,5% μέχρι και την ομάδα γενεών 1950-54, σημείο από το οποίο αρχίζει να μειώνεται. Το αντίστοιχο ποσοστό για τις γυναίκες που απέκτησαν 4 και άνω παιδιά, έχει μειωθεί και παραμένει χαμηλά γύρω από το 5% ήδη από τις ελληνίδες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1940-44, όταν για τις γυναίκες με αλβανική υπηκοότητα, ίδιας γενεάς, είναι στο 27,5%. Πάνω από το 1/4 απέκτησε 4 ή και περισσότερα παιδιά κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού της βίου. Η τάση βεβαία και για τις Αλβανίδες είναι να μειωθεί και μάλιστα με μεγάλη ένταση καθώς στην ομάδα γενεών 1955-59 είναι μόλις 10%, παραμένοντας όμως διπλάσιο από το αντίστοιχο των ελλήνιδων.

Συμπεράσματα 5^{ου} Κεφαλαίου

Απο την συγχρονική ανάλυση της γονιμότητας κατα υπηρηκοότητα διαπιστώσαμε οτι η γονιμότητα των αλλοδαπών γυναικών συνέβαλε τόσο στην αύξηση του ΣΔΓ κατα την πρώτη δεκαετία του 2000, όσο και στην μείωση του δεικτη τα τελευταία χρόνια. Οι δύο παράγοντες που συνέβαλαν στην αύξηση της συγχρονικής γονιμότητας κα διάρκεια του 21^{ου} αιώνα ήταν το φαινόμενο της αναπλήρωσης των γεννήσεων από τις γυναίκες ελληνικής υπηρηκοότητας και η υψηλή συγχρονική γονιμότητα που κατέγραψαν οι γυναίκες αλλοδαπής υπηρηκοότητας.

Οι μεν πρώτες οδήγησαν στην αύξηση των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών στις μεγάλες ηλικίες, ενώ οι δεύτερες, μέσω του νεανικού τους ημερολογίου γονιμότητας σταμάτησαν την πτώση των ειδικών συντελεστών στις μικρότερες ηλικίες προσδίδοντας τους μετά το 2000 τάση αύξησης. Απο το 2009 και μετέπειτα μόνο η συγχρονική γονιμότητα 1^{ης} τάξης των των γυναικών ελληνικής υπηρηκοτητας συνεχίζει να αυξάνει . Ενώ το ποσοστό που προσθέτει, η μειωμένη πλέον, γονιμότητα των αλλοδαπών ,συγκρατεί τον δείκτη για να μην καταγράψει τιμή ανάλογη του 1999⁹⁵.

Η Ελλάδα καταγράφει μια από τις μεγαλύτερες, μέση ηλικία στην απόκτηση του 1ου παιδιού στην Ευρώπη, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι χώρες όπως η Σουηδία Νορβηγία Αυστρία, έχουν μικρότερη μη στο 1ο παιδί κατά ένα έτος ή και περισσότερο. Συγκεκριμένα για το 2012 η Ελλάδα έχει την 4η υψηλότερη μέση ηλικία στην γέννηση του 1ου παιδιού (29,7 έτη), μεγαλύτερη τιμή του ιδιου δεικτη καταγράφουν μόλις τρεις χώρες το Ηνωμένο Βασίλειο (30,8 έτη), η Ισπανία (30,3 έτη) και η Ελβετία (30,3 έτη). Όπως προκύπτει από την ανάλυση η συμμετοχή των αλλοδαπών μεσώ της μείωσης της ΜΗ στο 1ο παιδί σε εθνικό επίπεδο “αποκρύπτουν” την ακόμη υψηλότερη μέση ηλικία στο 1ο παιδί για τις Ελληνίδες που αγγίζει τα 30 έτη.

Η αύξηση των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών 1^{ης} τάξης στις ηλικίες άνω των 30 οφείλεται στις γυναίκες με ελληνική υπηρηκοότητα. Επιπλέον η συμμετοχή των αλλοδαπών στην συγκεκριμένη περίπτωση αποκρύπτει την ένταση του φαινομένου καθώς λειτουργεί μειωτικά στον εθνικό μέσο όρο. Η αύξηση της συγχρονικής γονιμότητας 1^{ης} τάξης των

⁹⁵ Γεγονός που θα συμβεί εφόσον οι τάσεις συνεχιστούν το 2013, με τα επίπεδα συγχρονικής γονιμότητας να είναι ανάλογα του 1999 αλλά η μελλοντική τους προοπτική διαφορετική.

ελληνίδων στις ηλικίες άνω των 30 ετών είναι προφανώς αποτέλεσμα της ήδη υψηλής μέσης ηλικίας στην απόκτηση του 1^{ου} παιδιού που δεν αφήνει πολλά βιολογικά περιθώρια αναβολής.

Αντίθετα η γονιμότητα για όλες τις τάξεις και ανεξαρτήτου ηλικίας για τις γυναίκες αλλοδαπής υπηκοότητας καταρρέει μετά το 2010. Είναι γνωστό από την βιβλιογραφία ότι σε περιόδους οικονομικής ύφεσης οι νέοι κάτω των 30 ετών θιγονται περισσότερο και ιδιαίτερα όσοι από αυτούς δεν έχουν αποκτήσει ήδη ένα παιδί. Είναι επίσης γνωστό ότι οι μεταναστες θιγονται πολύ περισσότερο από τους γηγενείς. Και κατ'επέκταση οι μεταναστες κάτω των 30 ετών περισσότερο από τους υπόλοιπους.

Ιδιαίτερα για τους αλλοδαπούς των οποίων η απασχόληση μειώθηκε δραματικά κατά την περίοδο 2009-2012⁹⁶ καθώς χάθηκαν το 33% των θέσεων εργασίας αλλοδαπών. Η συνήθης αντίδραση του υπό-πληθυσμού αυτού σε ότι έχει σχέση με την αναπαραγωγική του συμπεριφορά είναι η συγκυριακή αναπροσαρμογή του οικογενειακού τους προγραμματισμού μέσω της αναβολής της απόκτησης ενός παιδιού για τον μέλλον όταν θεωρητικά οι οικονομικές συνθήκες θα είναι ευνοϊκότερες. Το νεανικό ημερολόγιο των γυναικών με αλλοδαπή υπηκοότητας τους δίνει την δυνατότητα αυτή.

Η παραπάνω υπόθεση εργασίας και η σύνδεση της μείωσης της γονιμότητας των αλλοδαπών με την οικονομική ύφεση δεν μπορεί να υιοθετηθεί πριν αποκλείσουμε κάποιες άλλες περιπτώσεις: α) ότι η μείωση του ΣΔΓ των αλλοδαπών δεν είναι αποτέλεσμα μιας διαδικασίας ωρίμανσης του ημερολογίου τους, καθώς με το πέρασμα των ετών ενσωματώνονται και αποκτούν δημογραφικές συμπεριφορές ανάλογες του γηγενούς πληθυσμού, β) καθώς πλέον δεν υπάρχει μεταναστευτική εισροή⁹⁷, ο πληθυσμός γυναικών

⁹⁶ Σύμφωνα με στοιχεία του ΙΚΑ κατά την 5ετία 2009-2013 χάθηκε το 33% των θέσεων εργασίας που κατείχαν οι αλλοδαποί. Το Δεκέμβριο του 2009 ήταν δηλωμένοι στο ΙΚΑ 237.470 άτομα αλλοδαπής υπηκοότητας (160.901 άντρες και 76.569 γυναίκες) ενώ το Δεκέμβριο του 2013 ήταν 159.676 (99826 άνδρες και 59850 γυναίκες) χάθηκαν δηλαδή μέσα σε μια 4ετία 77.794 θέσεις εργασίας αλλοδαπών. Με τη μεγαλύτερη μείωση να αφορά τους εργαζόμενους αλβανικής καταγωγής. Το 2013 οι έλληνες αποτελούν το 90,2% του συνολικού αριθμού ασφαλισμένων στο ΙΚΑ, ενώ το 2009 αποτελούσαν το 87,2%. Επιπλέον σύμφωνα με στοιχεία της τράπεζας της Ελλάδος το υπόλοιπο των καταθέσεων που έχουν αποταμιεύσει οι κάτοικοι χωρών εκτός ζώνης του Ευρώ μειώθηκε κατά 30 δισ. ανάμεσα στον Ιούνιο του 2010 και τον Ιούνιο του 2014 *Τσίρος Θ., Εγκαταλείπουν μαζικά την Ελλάδα οι οικονομικοί μετανάστες, Ελληνική Οικονομία, Εφημερίδα η Καθημερινή 15/08/2014*

⁹⁷ Ανάμεσα στην 1η Ιανουαρίου του 2012 και την 1η Ιανουαρίου 2013, ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώθηκε κατά 60.500 άτομα, ένα μέρος της μεταβολής αυτής οφείλεται στο αρνητικό φυσικό ισοζύγιο (-16.300 άτομα), ενώ το υπόλοιπό (-44.200 άτομα) στο αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο. Αν και δεν διαθέτουμε στοιχεία της μεταναστευτικής εκροής ανά υπηκοότητα μπορούμε βάσιμα να προχωρήσουμε στην υπόθεση εργασίας ότι

αλλοδαπής υπηκοότητας αναπαραγωγικής ηλικίας που έχει παραμείνει στην χώρα, λόγω του νεανικού του ημερολογίου, έχει ήδη αποκτήσει των επιθυμητό αριθμό τέκνων και παραμένει στον πληθυσμό γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας παράγοντας όμως όλο και λιγότερες γεννήσεις, και γ) η απόκτηση απο ένα μέρος του πληθυσμου αλλοδαπών της ελληνικής υπηκοότητας, γεγονός που τους οδηγεί να περνανε απο τον ένα υπο-πληθυσμό στον άλλο.⁹⁸

Αυτό που προκύπτει από την διαγενεακή ανάλυση της γονιμότητας κατά υπηκοότητα της μητέρας και τάξης έλευσης είναι καταρχήν η διαφορά φάσης των πληθυσμών στο φαινόμενο της δημογραφικής μετάβασης. Οι ελληνίδες ήδη από την γενεά των γυναικών 1940-44 αποτελούν ένα πληθυσμό που ασκεί έλεγχο της γονιμότητας του, υιοθετώντας ένα πρότυπο οικογένειας με δυο παιδιά, ενώ η πολυτεκνία (δηλαδή 4 ή και περισσότερα παιδιά) αποτελεί μια περιθωριακή επιλογή καθώς μόλις ένα μικρό ποσοστό (γύρω από το 5%) μέσα στις γενεές επιλέγουν να κάνουν 4 ή και περισσότερα παιδιά, ενώ το 80% έχει από κανένα έως και 2 παιδιά.

Αντίστοιχα για τις αλλοδαπές και ιδιαίτερα για τις γυναίκες αλβανικής υπηκοότητας οι εξεταζόμενες γενεές είναι αυτές της μετάβασης από ένα καθεστώς υψηλής γονιμότητας σε μια χαμηλότερη, διατηρούν μεν το νεανικό τους ημερολόγιο, άλλα περιορίζουν με ιδιαίτερα γρήγορους ρυθμούς τα ποσοστά γυναικών που αποκτούν 3 ή και περισσότερα παιδιά.

Σε ότι αφορά το ημερολόγιο των Ελληνίδων η απότομη αύξηση της μέσης ηλικίας στο 1ο παιδί οδηγεί όπως αναφέραμε και παραπάνω περισσότερες από τις μισές Ελληνίδες ηλικίας 27 με 31 έτη κατά το 2001 να μην έχουν αποκτήσει ακόμα ένα πρώτο παιδί, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και κατά την ανάλυση που κάναμε παραπάνω από τα υψηλά ποσοστά τελικής ατεκνίας που παρουσιάζουν οι συνολικοί δείκτες τελικής ατεκνίας για τις γενεές του 1970 που αγγίζουν το 20 με 25%.

ένα μεγάλο μέρος αφορά άτομα αλλοδαπής υπηκοότητας. (ΕΛΣΤΑΤ,2013)

⁹⁸Η αύξηση των ατόμων που απέκτησαν την Ελληνική υπηκοότητα ανάμεσα στο 2008-2012 και συγκεκριμένα των αλλοδαπών γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας αφαιρεί ένα μέρος των γεννήσεων αλλοδαπών και τις προσθέτει στον πληθυσμό των Ελληνίδων. Ανάμεσα στο 2004-2007, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, έλαβαν την ελληνική υπηκοότητα, 9.019 άτομα αλλοδαπής υπηκοότητας, κατά μέσο όρο δηλαδή 2.255 άτομα τον χρόνο. Αντίστοιχα την περίοδο 2008-2012 την ελληνική υπηκοότητα έλαβαν 77.088 αλλοδαποί, ήτοι 15.416 ανά έτος, μόνο για το 2010 τα άτομα που έλαβαν την υπηκοότητα ξεπερνούν αυτά της περιόδου 2004-2007. Από του 77.088 αλλοδαπούς το 51,1% ήταν άνδρες και το υπόλοιπο 48,4% γυναίκες (37.345) εκ των οποίων το 64,1% (23.940) ήταν γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία δηλαδή ανάμεσα στο 10 και 49 έτη. Η κυρίαρχη εθνική ομάδα ανάμεσα στις γυναίκες ηλικίας 10-49 ήταν οι Αλβανίδες καθώς αποτελούσαν 8 στις 10 (19.086, το 79,8%).

Η μείωση της διαγενεακής γονιμότητας των γυναικών με ελληνική υπηκοότητα δεν οφείλεται τόσο στο γεγονός ότι όλο και λιγότερες επιλέγουν να κάνουν 3 ή περισσότερα παιδιά, αλλά στην ολοένα αυξανόμενη τελική ατεκνία. Επιπλέον όλο και περισσότερες σταματάνε στο ένα παιδί. Το τελευταίο αυτό γεγονός μπορεί να οφείλεται στην ολοένα αυξανόμενη μέση ηλικία στο πρώτο παιδί.

Η μετανάστευση έχει θετικές συνέπειες στην αύξηση του πληθυσμού μια χώρας καθώς επίσης και μεγέθυνση της εργατικής της δύναμης αλλά δεν μπορεί να ανατρέψει την διαδικασία της δημογραφικής γήρανσης. (Bijak et al. 2007, Coleman 2005, Kirpen (1999). Η λύση της μετανάστευσης ως μεσω αναπλήρωσης του πληθυσμού (“Replacement Migration,”) που προτάθηκε από το UN Population Division (UN (2000), Coleman (2002); Espenshade 2001, Grant 2001, Bijak et al. 2008) δεν μοιάζει εφικτή για την Ελλάδα.

Σύμφωνα με υπολογισμούς του Καθηγητή Κ. Τσίμπου θα χρειαζόταν εισροή μεταναστών της τάξης του 1,000,000 ανά 5 χρόνια, συνολικά 4,000,000 από το 2005 έως το 2025 για να έχει αποτέλεσμα. Το αποτέλεσμα αυτών των υπολογισμών θα οδηγούσαν σε ένα πληθυσμό για τη χώρα της τάξης των 15,380,000 κατοίκων το 2025 εκ των οποίων το 38% θα ήταν αλλοδαποί. Σενάριο που θα είχε σημαντικές δημογραφικές, κοινωνικοοικονομικές, εθνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις στη χώρα. (Tsimbos C. 2008)

Χωρίς επιπλέον μεταναστευτική εισροή, ο πληθυσμός της Ελλάδας θα αποκλίνει και θα επιταχυνθεί η διαδικασία της δημογραφικής γήρανσης. Ο πληθυσμός των αλλοδαπών θα παρουσιάσει σημάδια γήρανσης αλλά όσο η γονιμότητα του θα παραμένει υψηλή το μέγεθος του θα αυξάνει. Η αύξηση της γονιμότητας των Ελληνίδων στο 1,8 παιδιά/γυναίκα δεν διαφοροποιεί ιδιαίτερα την παραπάνω εικόνα καθώς για να διατηρηθεί ο πληθυσμός σε σταθερά επίπεδα θα πρέπει η γονιμότητα να αυξηθεί στα 2,7 παιδιά/γυναίκα (μέχρι το 2025) .(Tsimbos C. 2008), ένα προφανώς ανέφικτο σενάριο καθώς θα πρέπει οι Ελληνίδες να γυρίσουν στα επίπεδα της γονιμότητας της δεκαετίας του 1950

Κεφάλαιο 6: Χωρικές διαφοροποιήσεις της γονιμότητας (επίπεδο Νομού)

Συγχρονική Γονιμότητα

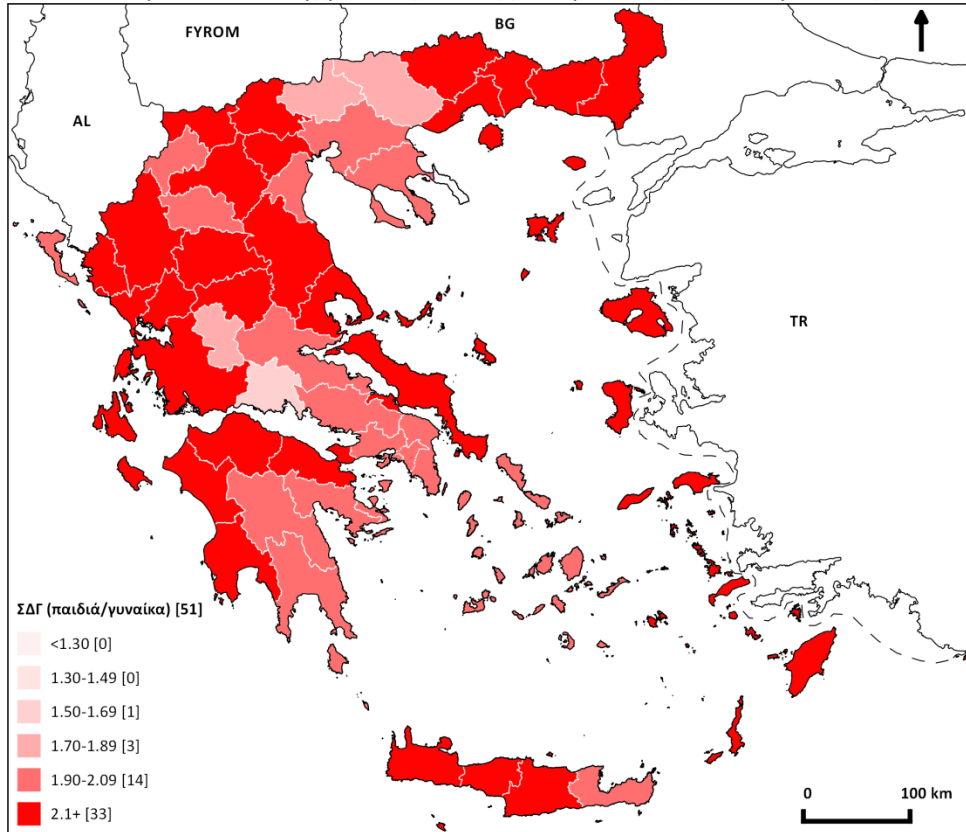
Εξέλιξη του ΣΔΓ και της Μέσης Ηλικίας στην τεκνογονία (1981-2012)

Στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου (1981) ο ΣΔΓ για την πλειοψηφία των νομών της χώρας (**Χάρτης 2**) ήταν αρκετά υψηλός, όπως και ο αντίστοιχος της χώρας (2,09 παιδιά/γυναίκα). Συγκεκριμένα 32 νομοί παρουσιάζουν συγχρονική γονιμότητα άνω του ορίου αναπαραγωγής ενός πληθυσμού (2,1+) (seuil de Remplacement des générations), με υψηλότερη γονιμότητα αυτή του νομού Ξάνθης⁹⁹ με 2,62 παιδιά ανά γυναίκα. Υπάρχει μια δεύτερη υπό-ομάδα νομών (14 στον αριθμό) που η γονιμότητα τους κυμαίνεται ανάμεσα στα 1,9 με 2,1 παιδιά ανά γυναίκα και περιλαμβάνει τους νομούς με τα δυο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη), με 1,95 και 1,97 παιδιά ανά γυναίκα αντίστοιχα. Ενώ νόμος με την χαμηλότερη συγχρονική γονιμότητα (Φωκίδας, 1,63) έχει διαφορά 1 παιδί/γυναίκα σε σχέση με αυτόν με την υψηλότερη (Ξάνθης).

Καμία από τις υπό εξέταση χωρικές ενότητες δεν θα ξεφύγει από την εθνική τάση μείωσης της γονιμότητας για σχεδόν μια 20ετία από το 1980 μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990, όπου ο εθνικός μέσος όρος έπεσε από τα 2,09 παιδιά/γυναίκα στα 1,24 το 1999. (μείωση κατά 40%). Το 1999 (**Χάρτης 3**) η συντριπτική πλειοψηφία των νομών (49) είναι κάτω από το όριο της χαμηλής γονιμότητας (low-fertility), δηλαδή τα 1,5 παιδιά/γυναίκα, εκ των οποίων 23 είναι κάτω από το 1,3. Σε αυτή την τελευταία ομάδα εντάσσονται και οι νομοί Αττικής (1,14 μείωση κατά 40%) και Θεσσαλονίκης (1,25 μείωση κατά 37%). Ενας νομός (Ο Νομός Φλώρινας (1,51)) καταφέρνει να συγκρατήσει οριακά τη γονιμότητα του πάνω από αυτό το τελευταίο όριο, ενώ ο νομός Ξάνθης διαφοροποιείται αισθητά από τους υπόλοιπους καταγράφοντας μάλιστα πτώση άλλα συγκρατώντας τον ΣΔΓ στα 1,75 παιδιά ανά γυναίκα.

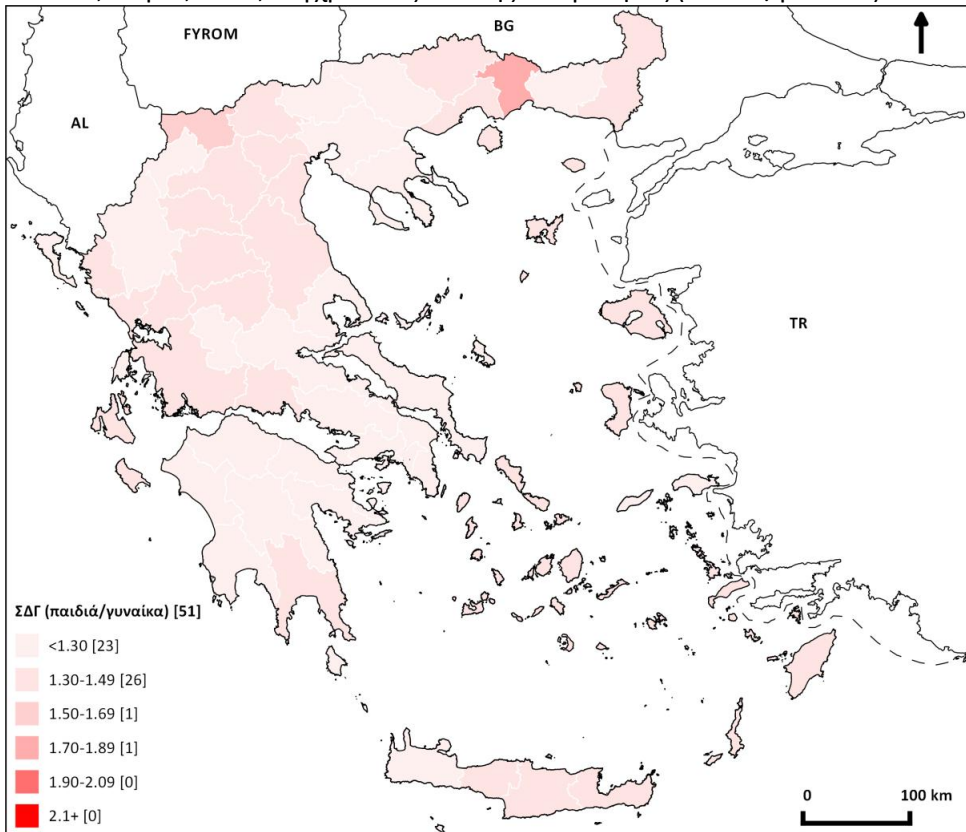
⁹⁹ Στο νομό αυτό κατοικεί ένα μεγάλο μέρος της μουσουλμανικής μειονότητας της χώρας.

Χάρτης 2: Ελλάδα, Νομοί, 1981, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (παιδιά/γυναίκα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 3: Ελλάδα, Νομοί, 1999, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (παιδιά/γυναίκα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Αυτό που διαφοροποιείται σημαντικά είναι η ένταση της μείωσης από νομό σε νομό. Τρεις νομοί (Ηλείας, Αχαΐας και Ιωαννίνων) είδαν τον ΣΔΓ τους να μειώνεται στο μισό (-50%) σε σχέση με το 1981. Ενώ η γονιμότητα θα μειωθεί πάνω από τα 40% σε άλλους 20 Νομούς. Την χαμηλότερη ποσοστιαία μείωση θα γνωρίσει ο νομός με τον χαμηλότερο ΣΔΓ το 1981, (ο νομός Φωκίδας μόλις - 20%.)

Στο λυκαυγές του 21ου αιώνα η συγχρονική γονιμότητα της Ελλάδας γνώρισε αυξητικές τάσεις καθώς πέρασε μέσα σε μια δεκαετία από τα 1,24 (1999) στο 1,50 παιδιά/γυναίκα το 2008 (**Χάρτης 4**) επίπεδο στο οποίο και παρέμεινε μέχρι και το 2010. Από το 2011 και μετά ο ΣΔΓ της χώρας γνωρίζει ταχεία πτωτική τάση για να φτάσει το 2012 λίγο πάνω από τα 1,3 παιδιά ανά γυναίκα. Η πλειοψηφία των νομών της χώρας ακολούθησε την ίδια πορεία, με ελάχιστες εξαιρέσεις μόλις 3 νομοί της χώρας ήταν το 2008 κάτω από το όριο του 1,3, (νομούς Ευρυτανίας (1,17), Σερρών (1,25) και Καστοριάς (1,29)) ενώ 16 Νομοί καταγράφουν ΣΔΓ ανάμεσα στο 1,30 και 1,50 παιδιά/γυναίκα, ανάμεσά τους και οι Νομοί Αττικής (1,36) και Θεσσαλονίκης (1,46). Οι υπόλοιποι βρίσκονται πάνω από τον εθνικό μέσο όρο, με τρεις να ξεπερανε σε τιμή τα 1,8 παιδιά ανα γυναίκα¹⁰⁰.

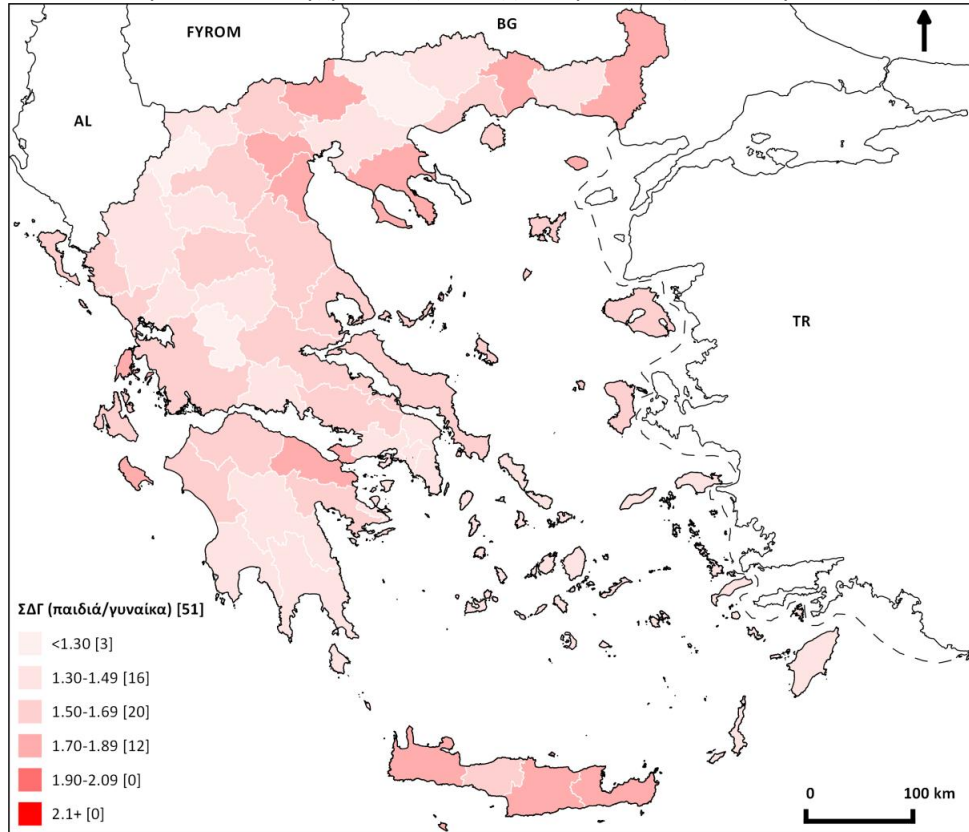
Σε ότι αφορά την ένταση της μεταβολής 3 νομοί¹⁰¹ θα γνωρίσουν μικρή μείωση του ΣΔΓ ανάμεσα στο 1999 και 2008, αλλοι τρεις¹⁰² θα διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα, ενώ από εκεί και πέρα οι υπόλοιποι νομοί θα γνωρίσουν αύξηση που κυμαίνεται από 3% το λιγότερο (Νομός Λέσβου) μέχρι και γύρω από το +33% η υψηλότερη (Νόμος Κιλκίς, Νομός Λευκάδος, Νομός Ηλείας). Σε ότι αφορά τους δυο πιο αστικοποιημένους νομούς της χώρας (Νομό Αττικής και Θεσσαλονίκης), η μεταβολή της συγχρονικής τους γονιμότητας θα κυμανθεί κοντά στα εθνικά επίπεδα, συγκεκριμένα 16,0% για τον νομό Αττικής και 14,5% για τον νομό Θεσσαλονίκης. Οι νομοί με χαμηλό ΣΔΓ το 1999 γνωρίζουν και την μεγαλύτερη αύξηση, ενώ ο Νομός Ξάνθης διατηρεί σταθερό το επίπεδο της γονιμότητας του.

¹⁰⁰ Οι Νομοί Χαλκιδικής, Ημαθίας και Ζακύνθου με 1,81, 1,84 και 1,85 παιδιά ανά γυναίκα.

¹⁰¹ συγκεκριμένα οι νομοί Φλώρινας (-4,4%), Γρεβενών (-3,7%) και Ευρυτανίας (-3,5%)

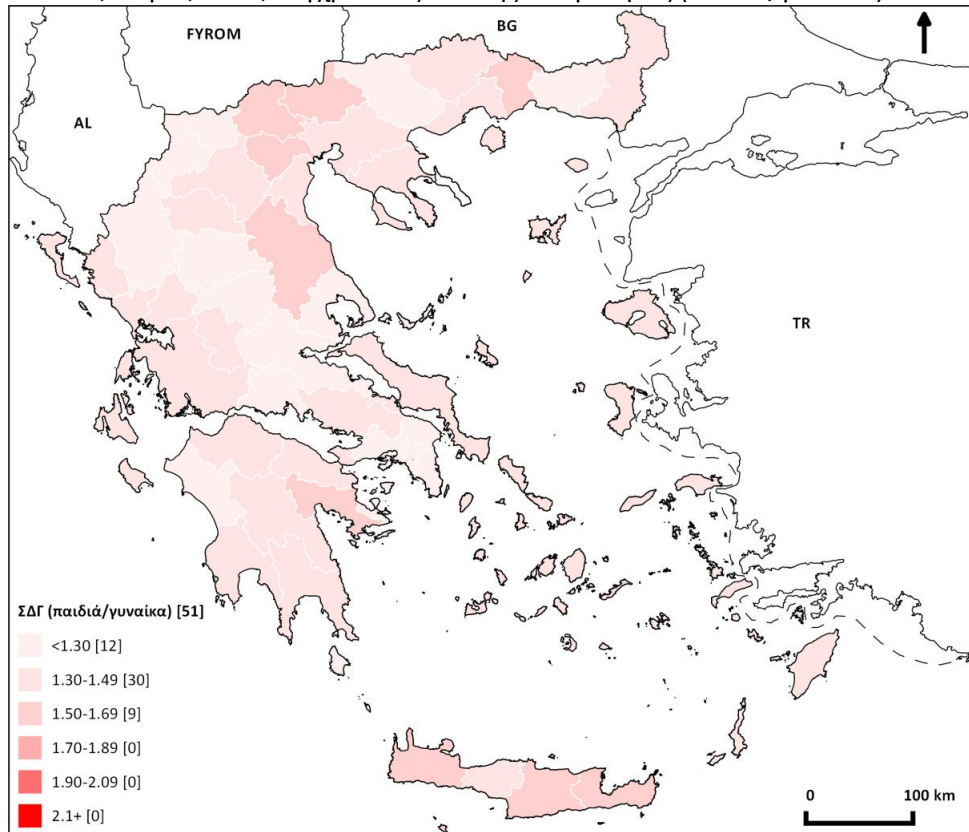
¹⁰² Οι Νομοί Δωδεκανήσου, Ξάνθης και Καστοριάς.

Χάρτης 4: Ελλάδα, Νομοί, 2008, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (παιδιά/γυναίκα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 5: Ελλάδα, Νομοί, 2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (παιδιά/γυναίκα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Η τελευταία χρονιά για την οποία διαθέτουμε δεδομένα είναι το 2012 (**Χάρτης 5**), ο ΣΔΓ έχει μειωθεί σε σχέση με τα προηγούμενα έτη (όπως και ο εθνικός μέσος όρος) για όλες τις χωρικές ενότητες, η συγχρονική γονιμότητα στην πλειοψηφία των νομών βρίσκεται κάτω από τα 1,5 παιδιά/γυναίκα. Μόλις 9 νομοί ξεπερνάν αυτό τελευταίο όριο, εκ των οποίων οι περισσότεροι οριακά (Πέλλα, Κιλκίς, Ημαθία) και μόνο δύο¹⁰³ καταγράφουν γονιμότητα γύρω από το 1,65 παιδιά/γυναίκα που είναι και η υψηλότερη στην χώρα. Στους νομούς με τα δυο μεγαλύτερα αστικά κέντρα της χώρας, Αττικής και Θεσσαλονίκης, ο ΣΔΓ είναι γύρω από το 1,3 παιδιά/γυναίκα.

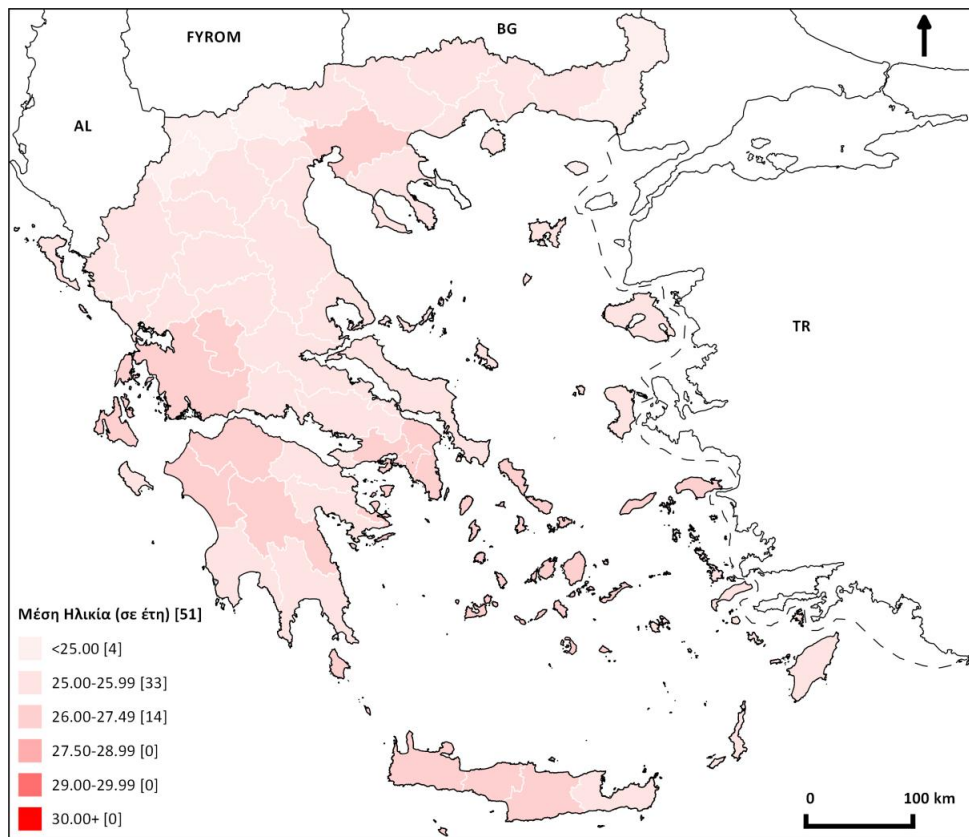
Την μεγαλύτερη ποσοστιαία πτώση γνωρίζει ο νομός Φωκίδας, όπου ο ΣΔΓ μειώνεται στο μισό σε σχέση με το 2008, (από 1,4 στο 0,9 παιδιά/γυναίκα). Γεγονός που με δημογραφικούς όρους δεν οφείλεται μόνο στην μείωση των γεννήσεων σε απόλυτα νούμερα αλλά και την ταυτόχρονη αύξηση του πληθυσμού των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας. Τέσσερεις νομοί¹⁰⁴ γνωρίζουν μείωση του δείκτη σε σχέση με το 2008, άνω του -30%, με υψηλότερη αυτή του νομού της Μακεδονίας (Νομός Χαλκιδικής -36%). Ο νομός Θεσσαλονίκης καταγράφει μείωση 10%, σχεδόν διπλάσια σε σχέση με αυτή του ΣΔΓ της Αττικής (-5,9%). Μόλις 5 νομοί της χώρας κατάφεραν να διατηρήσουν (Λάρισας, Δράμας) ή να αυξήσουν (Αρκαδία, Αργολίδα, Γρεβενά) λίγο κατά 2 με 5% την συγχρονική τους γονιμότητα σε σχέση με το 2008.

Το ημερολόγιο της συγχρονικής γονιμότητας για όλη την εξεταζόμενη περίοδο ακολούθησε αυξητική τάση. Ανάμεσα στο 1981 και 2012, η μέση ηλικία για την Ελλάδα αυξήθηκε κατά 4,5 έτη (+17,5%) περνώντας από τα 26,2 στα 30,7 έτη. Την τάση αυτή ακολούθησαν και όλοι οι νομοί της χώρας.

¹⁰³ Ο Νομός Λάρισας και ο Νομός Ξάνθης.

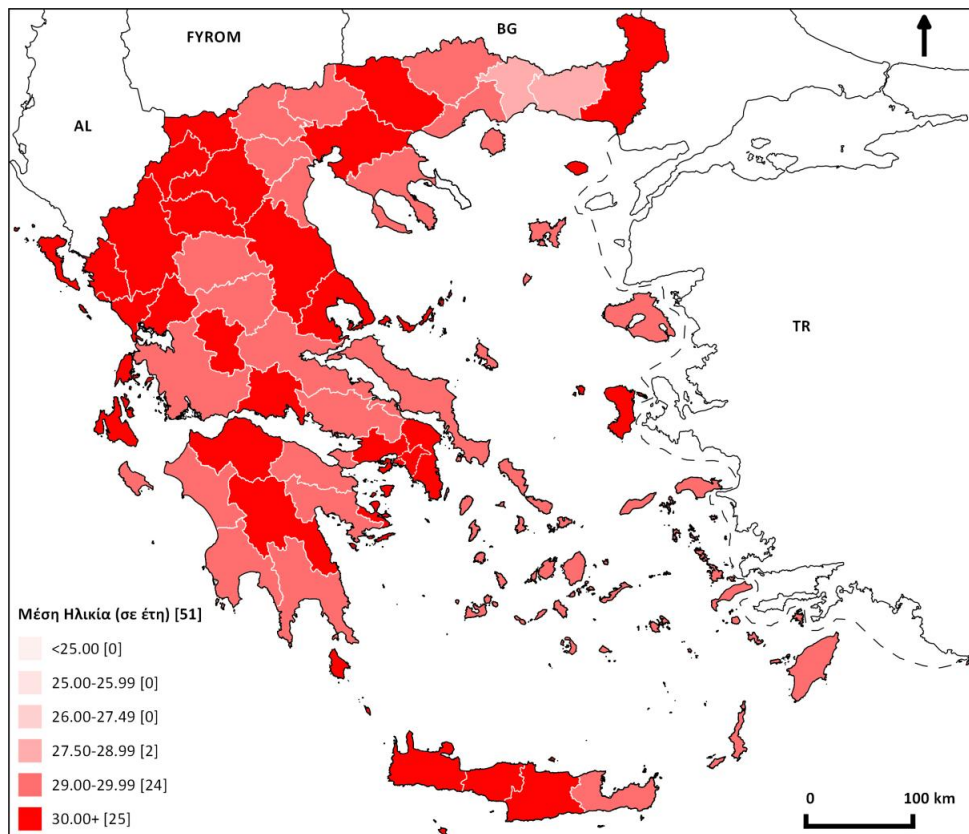
¹⁰⁴ Οι νομοί Χαλκιδικής, Τρικάλων, Λευκάδας και Ζακύνθου

Χάρτης 6: Ελλάδα, Νομοί, 1981, Μέση ηλικία στην τεκνογονία.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 7: Ελλάδα, Νομοί, 2012, Μέση ηλικία στην τεκνογονία.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Το 1981 (**Χάρτης 6**) η πλειοψηφία των νομών της χώρας (33) είχε μέση ηλικία στην τεκνογονία ανάμεσα στα 25 με 26 έτη. Κάτω από τα 25 έτη ήταν μόλις 4 νομοί (Εβρου, Καστοριά, Πέλλα, Φλώρινα) με το νομό της Θράκης να καταγράφει την χαμηλότερη (25,7 έτη) ενώ η υψηλότερη τιμή ήταν κατά δύο έτη μεγαλύτερη (27,2, Νομός Αιτωλοακαρνανίας). Ο νομός Θεσσαλονίκης και Αττικής για την ίδια χρονιά κατέγραψαν μέση ηλικία στην τεκνογονία λίγο παραπάνω από τον εθνικό μέσο όρο, με 26,7 και 26,8 έτη αντίστοιχα.

Το 2012 (**Χάρτης 7**) πλέον κανένας νομός της χώρας δεν καταγράφει μέση ηλικία στην τεκνογονία μικρότερη από τα 27,5 έτη και συγκεκριμένα μόλις 2 νομοί (Ξάνθης, Ροδόπης) έχουν μέση ηλικία κάτω από τα 29 έτη, με το νομό Ξάνθης (27,7 έτη) να καταγράφει το πιο νεανικό ημερολόγιο γονιμότητας. Από τους υπόλοιπους νομούς της χώρας οι μισοί καταγράφουν τιμή ανάμεσα στα 29 με 30 έτη και οι υπόλοιποι άνω των 30 ετών, με το πιο ώριμο ημερολόγιο, άνω των 31 ετών για τεσσέρις νομούς. (Αττικής, Ιωαννίνων και Καστοριάς στα 31,6 έτη, και Θεσσαλονίκης με 31,2 έτη.)

Η μεταβολή ανάμεσα στο 1981 και 2012 δεν είχε την ίδια ένταση για όλες τις χωρικές ενότητες, παράδειγμα ο νομός Ξάνθης κατά την διάρκεια αυτών των 30 ετών θα αυξήσει την μέση ηλικία στην τεκνογονία κατά μόλις 2 έτη, γεγονός που συνδέεται με την σταθερότητα του ΣΔΓ καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, σε υψηλά επίπεδα. Αντίθετα οι Νομοί Φλωρίνης Ιωαννίνων, Καστοριάς και Σερρών γνώρισαν αύξηση του δείκτη άνω του 20% κατά 5,5 έτη και πλέον (+6,8 έτη η μεγαλύτερη αύξηση, για το νομό Καστοριάς), και ο ΣΔΓ τους κατά το 2012 συγκαταλέγεται ανάμεσα στους χαμηλότερους της χώρας κάτω από τα 1,3 παιδιά/γυναίκα. Τέλος ο Νομός Αττικής και Θεσσαλονίκης κατά την ίδια χρονική περίοδο θα γνωρίσουν ίδιας έντασης αύξηση γύρω από τα 4,5 έτη όσο είναι δηλαδή και η αύξηση του εθνικού μέσου όρου.

Οι νομοί που περιλαμβάνουν τα 5 μεγαλύτερα αστικά κέντρα έχουν ξεπεράσει τα 30 έτη άλλα η μεταξύ τους διαφορά παραμένει σχεδόν 1 ολόκληρο έτος, ανάμεσα στους νομούς Ηρακλείου (30,3) και Λάρισας (30,2) με αυτούς που περιλαμβάνουν την Αθήνα (31,6) και τη Θεσσαλονίκη (31,2). Ενώ ο Νομός Αχαΐας που περιλαμβάνει την πόλη της Πάτρας έχει μέση ηλικία στη τεκνογονία τα 30,9 έτη (2012). Οι γεννήσεις από γυναίκες με αλλοδαπή υπηκοότητα.

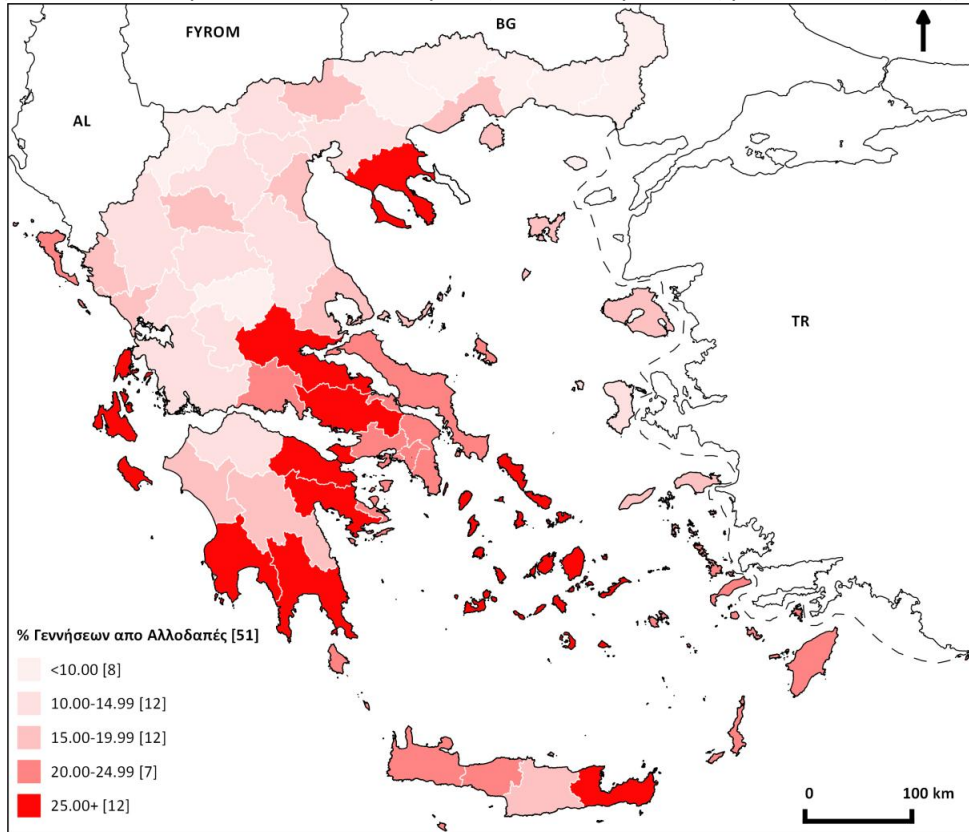
Γεννήσεις απο μητέρες με αλλοδαπή υπηκοότητα.

Στο εσωτερικό της χώρας τα ποσοστά γεννήσεων από μητέρες με αλλοδαπή υπηκοότητα παρουσιάζουν μεγάλη διακύμανση με σαφή γεωγραφικό διαχωρισμό. **(Χάρτης 8)** Οι νομοί της Θράκης παρουσιάζουν τα μικρότερα ποσοστά κάτω του 5%, ενώ η πλειοψηφία των νομών της Μακεδονίας (με εξαίρεση την Χαλκιδική), η Θεσσαλία (με εξαίρεση το νομό Μαγνησίας) και της Ηπείρου βρίσκονται κάτω από τον εθνικό μέσο όρο. Αντίθετα υψηλά είναι τα ποσοστά για τους νομούς της Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, των νησιών του Ιονίου, τις Κυκλάδες, τα Δωδεκάνησα και την Κρήτη, όπου κατά το 2008 το 1/5 των γεννήσεων ζώντων προήλθαν από μητέρες με αλλοδαπή υπηκοότητα. Ενω σε ορισμένους νομούς φτάνουν να αποτελούν τα 2/5 επί των συνολικών τους γεννήσεων (Νομός Ζακύνθου, 42,5%)¹⁰⁵. Ο Νομός Αττικής έχει ποσοστό λίγο πάνω από το 20%, ενώ αυτός της Θεσσαλονίκης είναι κάτω από τον εθνικό μέσο όρο στο 14%.

Από το 2011 και μετά, μια σειρά παραγόντων όπως το αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο θα μειώσουν το ειδικό βάρος των γεννήσεων από αλλοδαπές μητέρες σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας, χωρίς όμως να αλλοιώνουν των γεωγραφικό διαχωρισμό που περιγράψαμε παραπάνω. Το 2012 **(Χάρτης 9)** τελευταία χρονιά για την οποία διαθέτουμε δεδομένα, ο Νομός Ζακύνθου συνεχίζει να καταγραφεί το υψηλότερο ποσοστό (30%) άλλα σαφώς μειωμένο σε σχέση με τα επίπεδα του 2008. Τα νησιά του Ιονίου, οι Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα το 1/5 των γεννήσεων ζώντων την χρονιά αυτή προήλθαν από αλλοδαπές μητέρες. Για τους Νομούς Θεσσαλονίκης και Αττικής επήλθε μικρή πτώση καταγράφοντας 12,3 και 17,2 % αντίστοιχα.

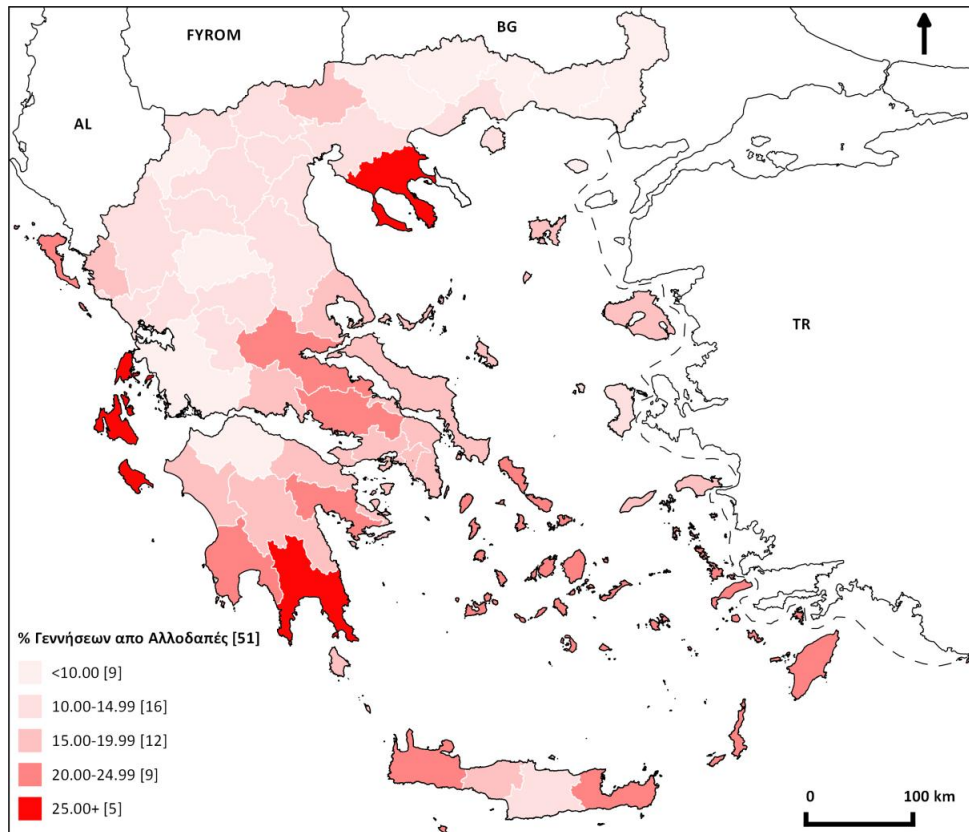
¹⁰⁵Ο εθνικός μέσος όρος για το 2008, ήταν 18,6% επίπεδο που διατηρήθηκε κατά την περίοδο 2007-2010, καθώς από το 2011 και μετά η συμμετοχή των αλλοδαπών γυναικών στις συνολικές γεννήσεις μειώθηκε στα επίπεδα του 2004. (15,5% το 2012).

Χάρτης 8: Ελλάδα ; Νομοί, 2008, Ποσοστό γεννήσεων απο γυναίκες με αλλοδαπή υπηρηκοότητα.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 9: Ελλάδα ; Νομοί, 2012, Ποσοστό γεννήσεων απο γυναίκες με αλλοδαπή υπηρηκοότητα.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Συγχρονική γονιμότητα 1^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου.

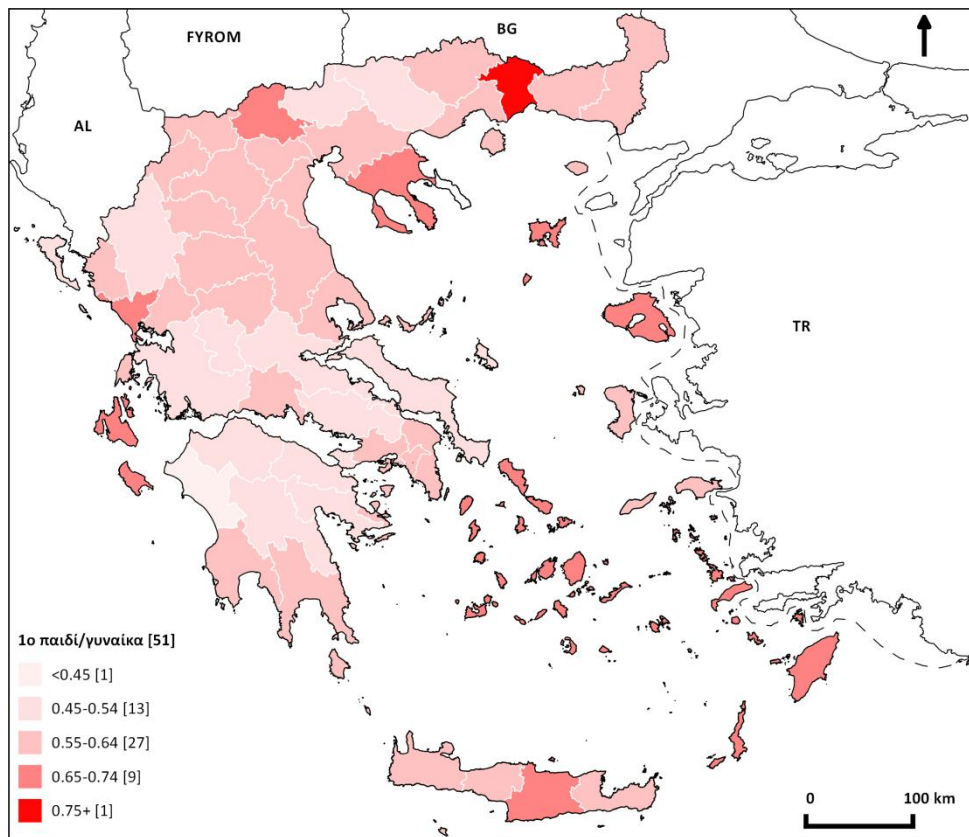
Το 1999 (**Χάρτης 10**) ο Νομός Ξάνθης αποτελεί το νομό με την μεγαλύτερη ένταση συγχρονικής γονιμότητας 1ης τάξης (0,80 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα). Ακολουθούν 9 νομοί με ένταση ανάμεσα στο 0,65-0,74 πρώτα παιδιά ανά γυναίκα, στην πλειοψηφία είναι νομοί του νησιωτικού χώρου¹⁰⁶, ενώ από την ηπειρωτική Ελλάδα στην ίδια κατηγορία είναι οι Νομοί Πρεβέζης, Χαλκιδικής και Πέλλας. Περισσότεροι από τους μισούς νομούς (27/51) καταγράφουν τιμή γύρω από τα επίπεδα του εθνικού μέσου όρου δηλαδή ανάμεσα στο 0,55-0,65, στην υπό-ομάδα αυτή περιλαμβάνονται και οι Νομοί Αττικής και Θεσσαλονίκης. Οι νομοί της βόρειας Πελοποννήσου και αυτοί της Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, καταγράφουν τιμή χαμηλότερη από αυτή του εθνικού μέσου όρου ανάμεσα στα 0,45-0,54. Τέλος ο Νομός Ηλείας στην Πελοπονησο αποτελεί την χωρική ενότητα με την χαμηλότερη ένταση συγχρονικής γονιμότητας 1ης τάξης με τιμή τα 0,43 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα.

Η εξέλιξη του ΣΔΓ 1ης τάξης στο επίπεδο των νομών ακολούθησε την εθνική τάση, αυξανόμενος συνεχώς κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 2000 και σταθεροποιήθηκε στις αρχές της δεύτερης δεκαετίας του 21ου αιώνα. Κατά το 2012 (**Χάρτης 11**) η πλειοψηφία των νομών της χώρας (30/51) καταγράφουν ένταση του ΣΔΓ1ης τάξης γύρω από τον εθνικό μέσο όρο ανάμεσα στα 0,65-0,74 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα. Την υψηλότερη τιμή καταγράφει ο Νομός Λάρισας στην περιοχή της Θεσσαλίας (0,9,+47%), ενώ αρκετά πιο πάνω από τον εθνικό μέσο όρο γύρω από το 0,8 παιδιά 1ης τάξης/γυναίκα, βρίσκονται τέσσερεις νομοί¹⁰⁷ Σε σχέση με το 1999 4 νομοί χαμηλότερη ένταση στην συγχρονική γονιμότητα 1ης τάξης το 2012. Πρόκειται για τους Νομούς Ξάνθης (ο οποίος όμως συνεχίζει να καταγράφει τιμή σχετικά υψηλή-0,72), Καρδίτσας, Φλώρινας και Φωκίδας. Οι δυο πρώτοι της τάξης του 10% ενώ η Φωκίδα καταγράφει την μεγαλύτερη μείωση με 30% και την χαμηλότερη τιμή για το 2012 (0,42).

¹⁰⁶ Οι Νομοί Κεφαλονιάς, Ζακύνθου, Κυκλάδων, Ηρακλείου, Δωδεκανήσου και Λέσβου.

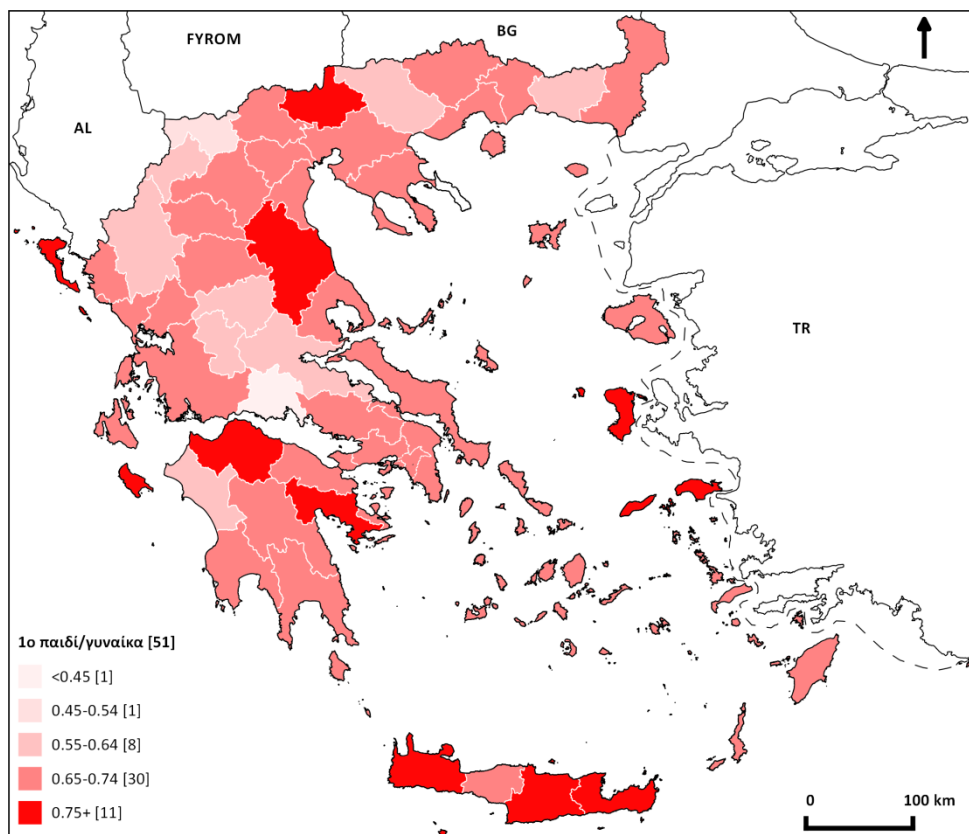
¹⁰⁷ Χανίων (0,82,+44%), Αχαΐας (0,8,+48%), Χίου (0,79, +37%) και Κυκλίας (0,79,+56%).

Χάρτης 10: Ελλάδα, Νομοί, 1999, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξης.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 11: Ελλάδα, Νομοί, 2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξης.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Το συγχρονικό ημερολόγιο της γονιμότητας 1ης τάξης παρουσιάζει σημαντικές διαφορές σε επίπεδο νομού κατά το 1999 (**Χάρτης 12**). Στο ένα άκρο οι δυο απο τους τρεις νομούς της Θράκης, οι Νομοί Ξάνθης και Ροδόπης με μέση ηλικία στην τεκνογονία του 1ου παιδιού τα 23,6 και 24,3 έτη αντίστοιχα και στο άλλο άκρο ο Νομός Αττικής με 28,6 έτη. Πάνω από τους μισούς νομούς της χώρας (27/51) καταγράφουν μέση ηλικία ανάμεσα στα 26 και 27,4 έτη. Ενώ οι 44 από τους 51 νομούς καταγράφουν μέση ηλικία χαμηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο (τα 27,3 έτη), τον οποίο επηρεάζουν και καθορίζουν οι πολυπληθέστεροι νομοί της χώρας που περιλαμβάνουν τα τρία μεγαλύτερα αστικά κεντρα. (οι Νομοί Αττικής (28,6 έτη), Θεσσαλονίκης (27,9 έτη) και Αχαΐας (28,0 έτη)),

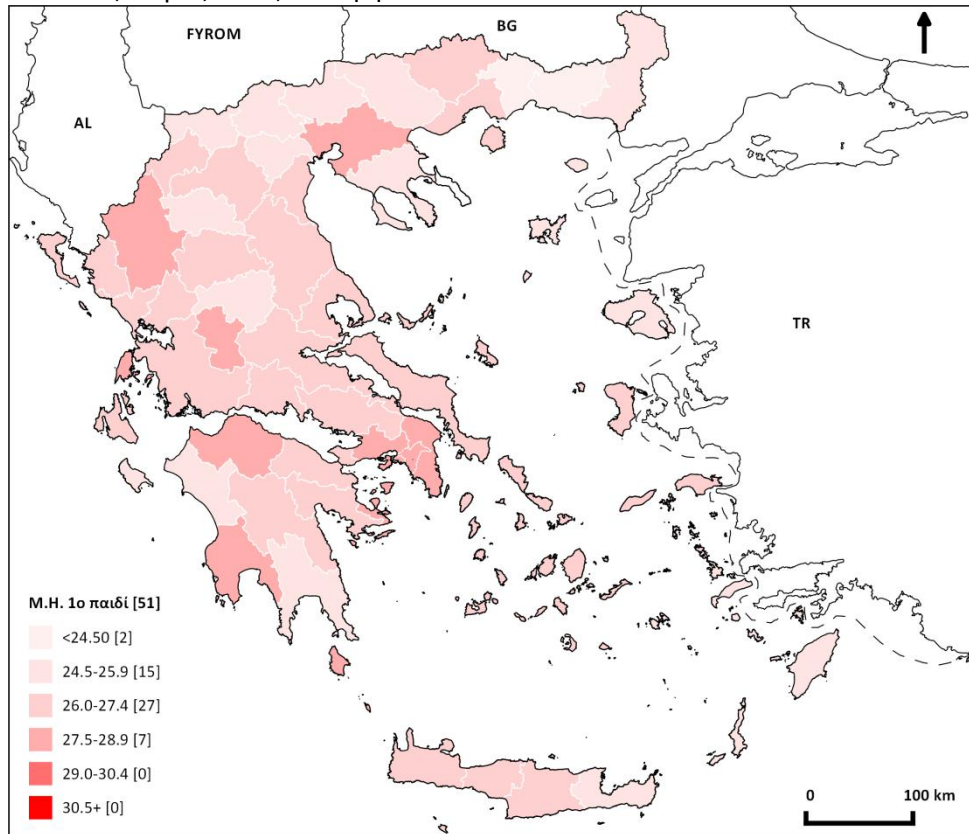
Η εθνική τάση αύξησης της μέσης ηλικίας στην απόκτηση του 1ου παιδιού, αντικατοπτρίζεται και στην εξέλιξη του ημερολογίου της γονιμότητας 1ης τάξης στο επίπεδο νομού. Το 2012 (**Χάρτης 13**) η Ξάνθη παραμένει ο νομός με την μικρότερη μέση ηλικία στην γονιμότητα 1ης τάξης, με 26,3 έτη. Η πλειοψηφία των νομών (31/51) καταγράφουν τιμή ανάμεσα στα 27,5 και 28,9 έτη, σαφώς χαμηλότερη απο τα 29,7 έτη του εθνικού μέσου όρου. Ενώ 5 νομοί ξεπερνούν τα 30 έτη, πρόκειται για τους νομούς Αττικής (30,6), Θεσσαλονίκης (30,1) , Ιωαννίνων (30,7) , Καστοριάς (30,1) και Ευρυτανίας (30,5). Τιμή την οποία ο Νομός Αττικής έχει ξεπεράσει ήδη από το 2009 (30,1).

Μεγαλύτερη είναι η μεταβολή για τον Νομό Γρεβενών που αυξάνει μέσα σε 13 έτη την μέση ηλικία κατά σχεδόν 4,5 έτη (αύξηση +18%), ενώ ακολουθούν σε ταχύτητα ωρίμανσης του συγχρονικού ημερολογίου γονιμότητας οι νομοί Ροδόπης και Φλώρινας, που αυξάνουν την μέση ηλικία κατά την ίδια περίοδο κατά 3,5 έτη έκαστος (αύξηση +14%). Παρόλο που οι τάσεις είναι ίδιες για όλες τις χωρικές ενότητες, η απόσταση ανάμεσα στον πρώτο και τελευταίο νομό της χώρας παραμένει σχετικά σταθερή, καθώς το 1999 ήταν τα 5,1 έτη, ενώ η αντίστοιχη διαφορά το 2012 είναι τα 4,4 έτη.

Οι εκτός γάμου γεννήσεις

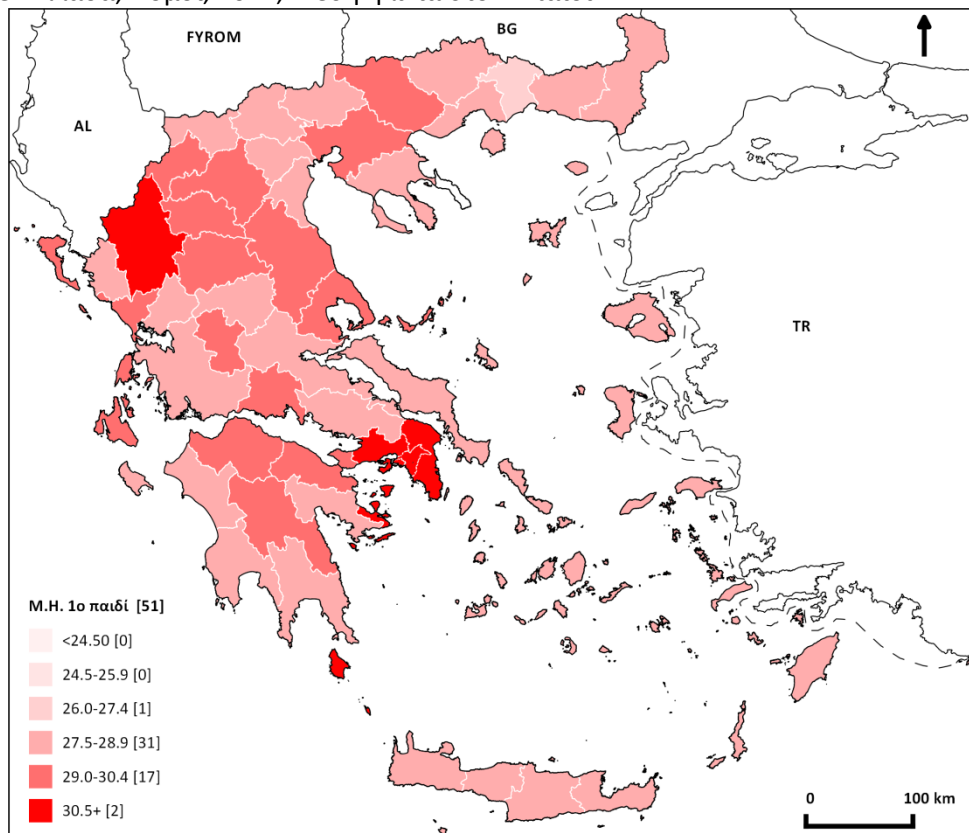
Σε επίπεδο νομού στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου, το 1981 οι γεννήσεις εκτός γάμου είναι ανάμεσα στο μηδέν (νομός Ευρυτανίας) με 2% στους πιο αστικοποιημένους νομούς Το 2012 (**Χάρτης 14**) η κατάσταση είναι διαφοροποιημένη αρκετά παρουσιάζοντας ένα μεγάλο εύρος τιμών ανάμεσα στους νομούς της χώρας από 1,5% (Νομός Ευρυτανίας) μέχρι 13,3% στο Νομό Καρδίτσας.

Χάρτης 12: Ελλάδα, Νομοί, 1999, Μέση ηλικία στο 1^ο παιδί.

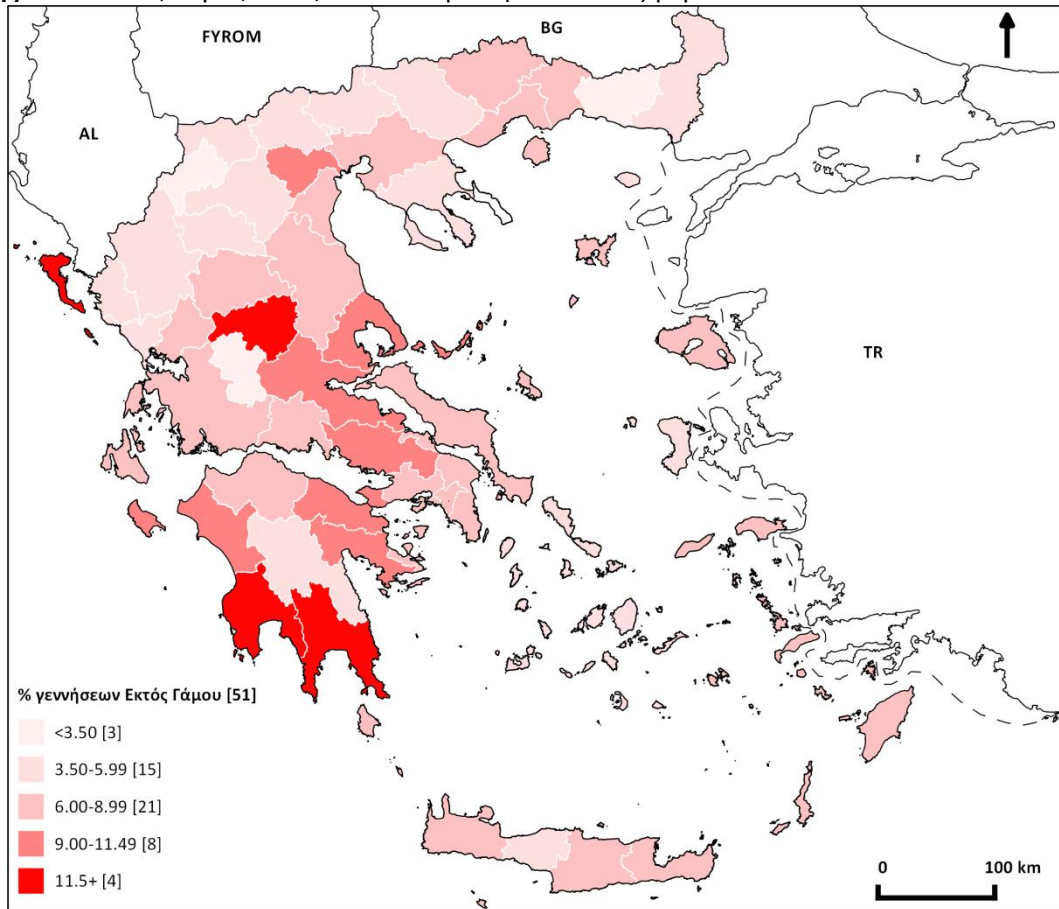
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 13: Ελλάδα, Νομοί, 2012, Μέση ηλικία στο 1^ο παιδί.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 14: Ελλάδα, Νομοί, 2012, Ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

Διαπιστώνουμε ότι υπάρχει γεωγραφικός διαχωρισμός καθώς οι νομοί στα βόρεια της χώρας και οι Κυκλάδες καταγράφουν ποσοστά χαμηλότερα του Εθνικού μέσου όρου, ενώ οι νομοί Κέρκυρας, Καρδίτσας, Μεσσηνίας και Λακωνίας ποσοστά μεγαλύτερα του 11,5%, διπλασία δηλαδή του Εθνικού μέσου όρου για το 2012 (7,6%)

Διαγενεακή γονιμότητα των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας ανά Νομό, με βάση τα στοιχεία της απογραφής του 2001

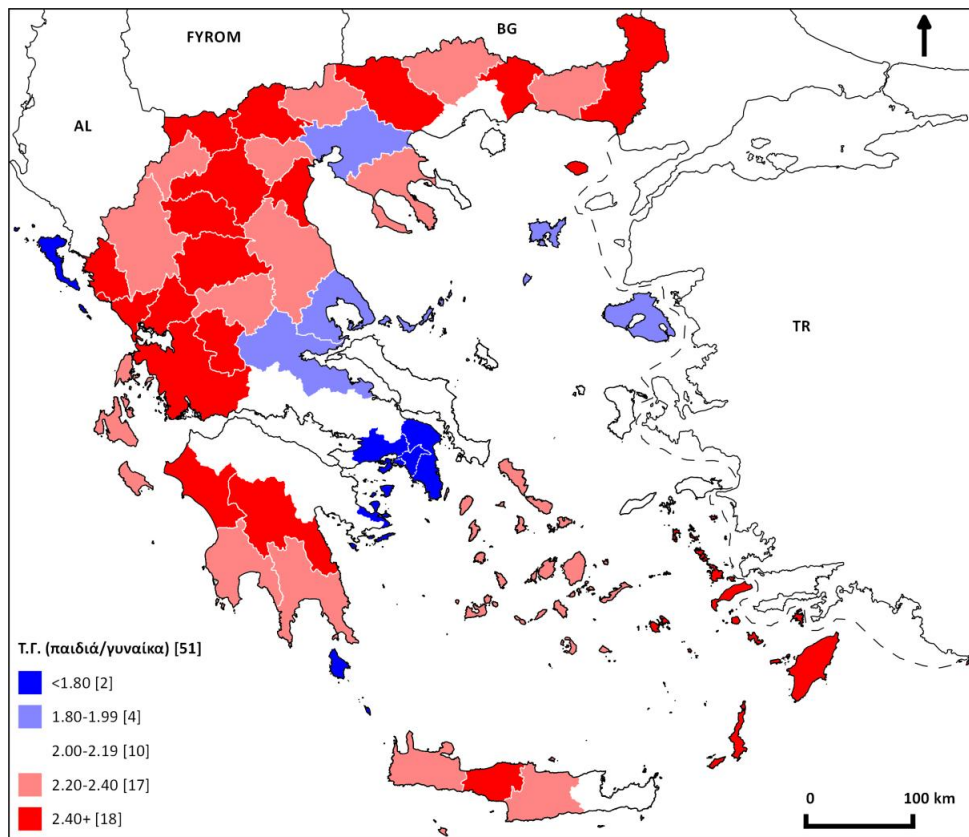
Στο **χάρτη 15** απεικονίζεται η τελική γονιμότητα της ομάδας γενεών 1925-1929 ανά νομό. Την υψηλότερη γονιμότητα παρουσιάζουν οι γυναίκες του νομού Θεσπρωτίας οι οποίες φέραν στον κόσμο κατά μέσο όρο 3,1 παιδιά/γυναίκα, ενώ αντίστοιχα την χαμηλότερη διαγενεακή γονιμότητα για την ίδια ομάδα γενεών παρουσιάζουν οι γυναίκες του Νομού Αττικής με 1,73 παιδιά/γυναίκα, σχεδόν 1,4 παιδιά/γυναίκα λιγότερα. Στην πλειοψηφία των νομών της χώρας (35/51) η διαγενεακή γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1925-29 αρκετά πάνω από την τιμή αντικατάστασης των γενεών τα 2,1 παιδιά/γυναίκα. Δύο νομοί (Αττικής και Κέρκυρας) καταγράφουν γονιμότητα μικρότερη των 1,8 παιδιών/γυναίκα, ενώ κάτω από τα 2 παιδιά/γυναίκα είναι μόλις οι γυναίκες 4 νομών¹⁰⁸.

Με το πέρασμα των γενεών η ψαλίδα κλείνει καθώς η τάση περιορισμού και ελέγχου των γεννήσεων επεκτείνεται σε όλες τις χωρικές ενότητες, αποτέλεσμα η διαγενεακή γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950 και 1954 (**Χάρτης 16**) να παρουσιάζει μικρότερη διαφορά η χωρική ενότητα με την υψηλότερη, (νομός Αιτωλοακαρνανίας (2,4 παιδιά/γυναίκα)) και αυτής με την μικρότερη (Αττικής (1,73 παιδιά/γυναίκα)), κάτι λιγότερο από 0,7παιδιά/γυναίκα. Η πλειοψηφία των νομών της χώρας (37/51) έχει διαγενεακή γονιμότητα γύρω από το 2,1 (2,00-2,19) ενώ μόλις σε 4 (Αιτωλοακαρνανίας, Ξάνθης, Χανίων και Κοζάνης) οι γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 έφεραν στον κόσμο 2,2 με 2,4 παιδιά/γυναίκα.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι μέσα σε 30 γενεές οι γυναίκες των νομών με σχετικά χαμηλή γονιμότητα κατάφεραν να διατηρήσουν την γονιμότητα τους στα ίδια επίπεδα με αυτά των προηγούμενων γενεών, ενώ οι γυναίκες των νομών με υψηλή γονιμότητα περιόρισαν τον τελικό αριθμό των παιδιών τους σημαντικά. Το πρώτο γεγονός συνέβη για τον λόγο ότι μειώθηκε σημαντικά το ποσοστό της τελικής ατεκνίας. Για τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1925-29 το ποσοστό τελικής ατεκνίας (**Χάρτης 17**) σε 21 νομούς ήταν πάνω από 15%, ενώ

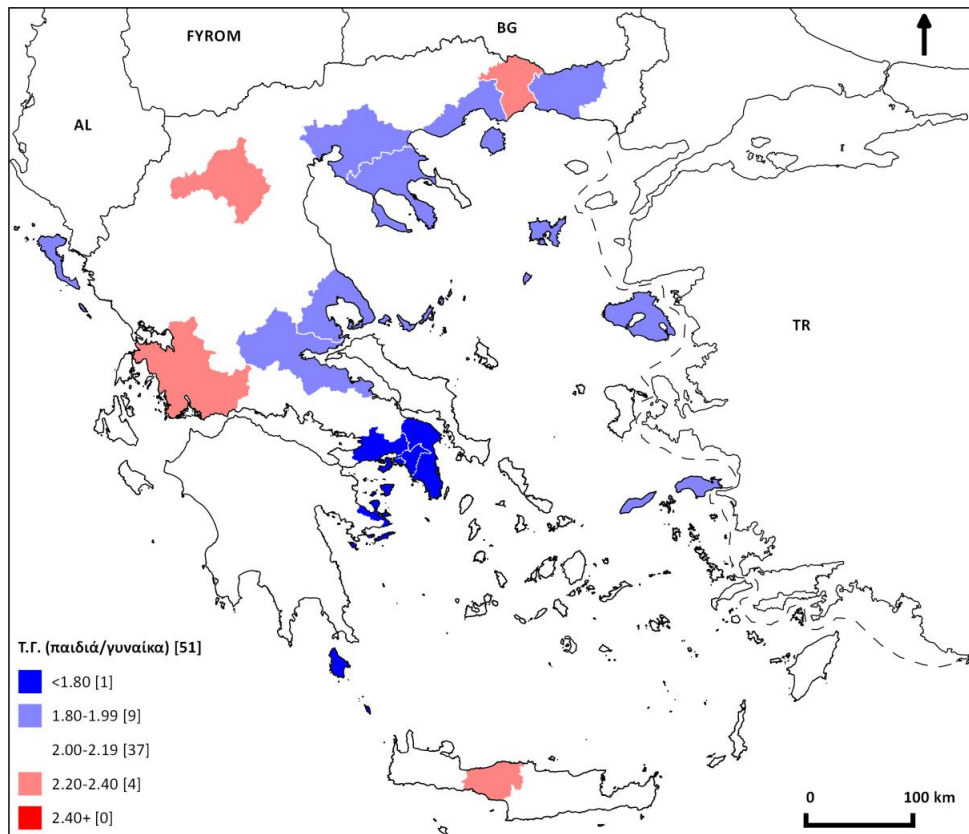
¹⁰⁸ Θεσσαλονίκης (1,92), Φθιώτιδας (1,97), Μαγνησίας (1,83) και Λέσβου (1,90).

Χάρτης 15: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1925-1929, Τελική γονιμότητα (παιδιά/γυναίκα).

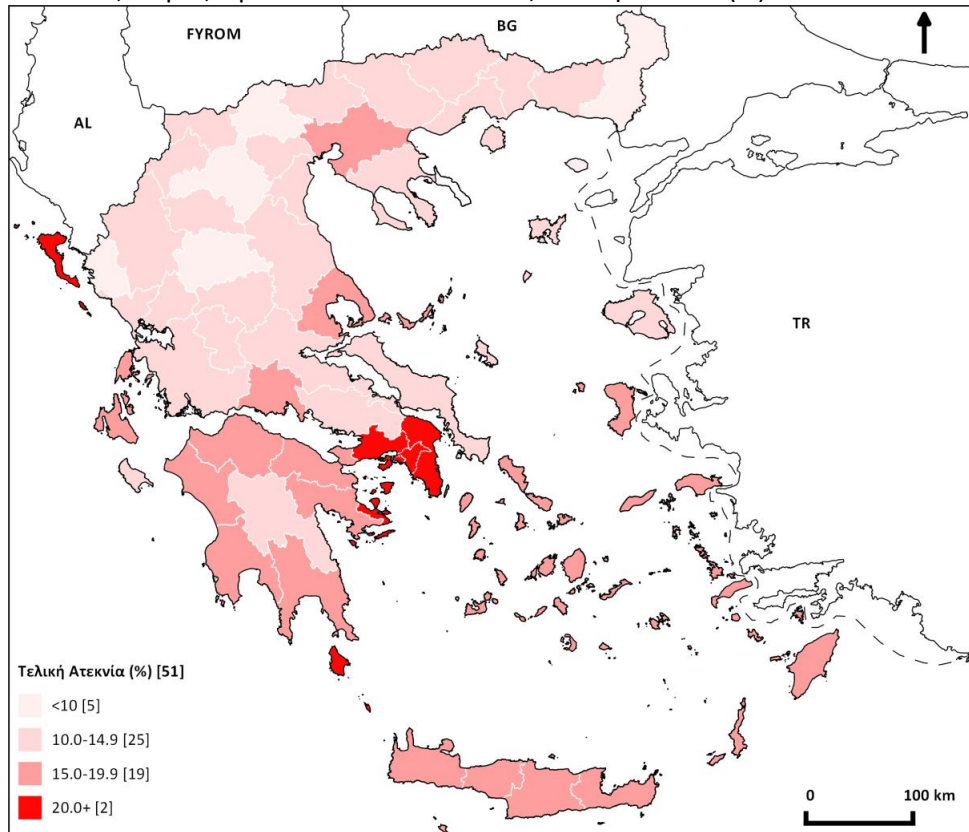
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 16: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1950-1954, Τελική γονιμότητα (παιδιά/γυναίκα)..

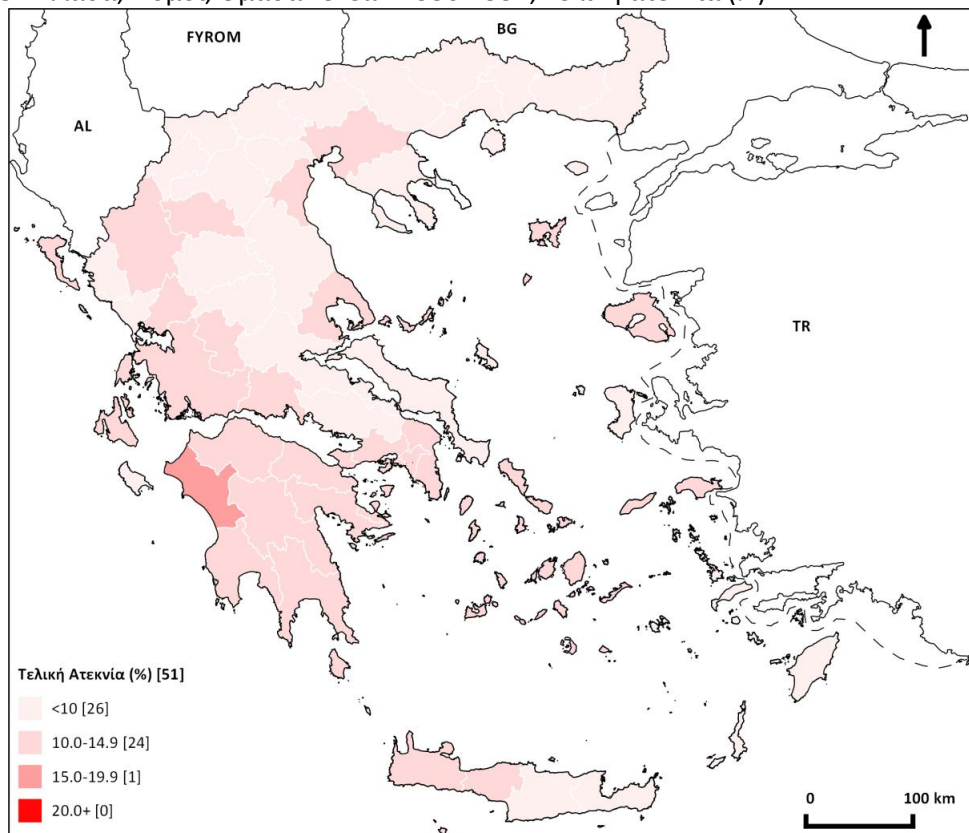
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 17: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1925-1929, Τελική ατεκνία (%).

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 18: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1950-1954, Τελική ατεκνία (%).

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

ξεπερνάει οριακά το 20% για δυο νομούς¹⁰⁹, όπου το 1/5 των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1925-29 δεν απέκτησαν κανένα παιδί κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους κύκλου. Αντίστοιχα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 μόλις σε ένα νομό το αντίστοιχο ποσοστό είναι πάνω από 15% (Νομό Ηλείας), ενώ σε 26/51 νομούς, κυρίως σε αυτούς της Μακεδονίας της Θράκης, της Θεσσαλίας (με εξαίρεση τη Μαγνησία), είναι κάτω του 10%. **(Χάρτης 18)**

Η μείωση της γονιμότητας των γυναικών των γενεών 1950-54 σε σχέση με τις προηγούμενες στους νομούς με υψηλή Διαγενεακή γονιμότητα οφείλεται στο ότι οι γυναίκες περιορίζουν τον τελικό αριθμό των παιδιών τους και όλο και λιγότερες μέσα στις γενεές κάνουν 4 ή και παραπάνω παιδιά. Στο **χάρτη 19** παρατηρούμε το ποσοστό των γυναικών με 4 και άνω παιδιά ανά νομό για τις γενεές 1925-29 και στον **χάρτη 20** τα αντίστοιχα ποσοστά ανά νομό για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54. Είναι εμφανής η τάση περιορισμού του αριθμού των παιδιών στο πέρασμα των γενεών.

Στο μεγαλύτερο μέρος των νομών (30/51) πάνω από το 15% των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1925-29 έφεραν στο κόσμο 4 ή και περισσότερα παιδιά, με μεγαλύτερο ποσοστό να παρουσιάζουν 4 νομοί της χώρας όπου 1 στις 3 γυναίκες των γενεών 1925-29 έφερε στον κόσμο 4 ή και παραπάνω παιδιά¹¹⁰. Αντίστοιχα μόλις σε 5 νομούς το αντίστοιχο ποσοστό είναι κάτω από 10%¹¹¹. Εξετάζοντας την τελική γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 διαπιστώνουμε ότι σε κανένα νομό πλέον το αντίστοιχο ποσοστό δεν υπερέβη το 15%, και μόλις σε δύο είναι πάνω από 10%¹¹². Στην πλειοψηφία των νομών (41/51) λιγότερο από το 10% των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 απέκτησαν 4 ή και παραπάνω παιδιά. Με το μικρότερο ποσοστό να καταγράφεται στους νομούς που περιλαμβάνουν τα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, με 3,3% και 3,1% αντίστοιχα.

Είναι προφανής η τάση σύγκλισης που υπήρξε στη χώρα μέσα σε λιγότερο από 30 γενεές, με την γονιμότητα να είναι καθολική (μείωση των ποσοστών τελικής ατεκνίας) και τον περιορισμό του τελικού αριθμού των παιδιών. Μέσα από αυτή την διαδικασία αναδείχθηκε

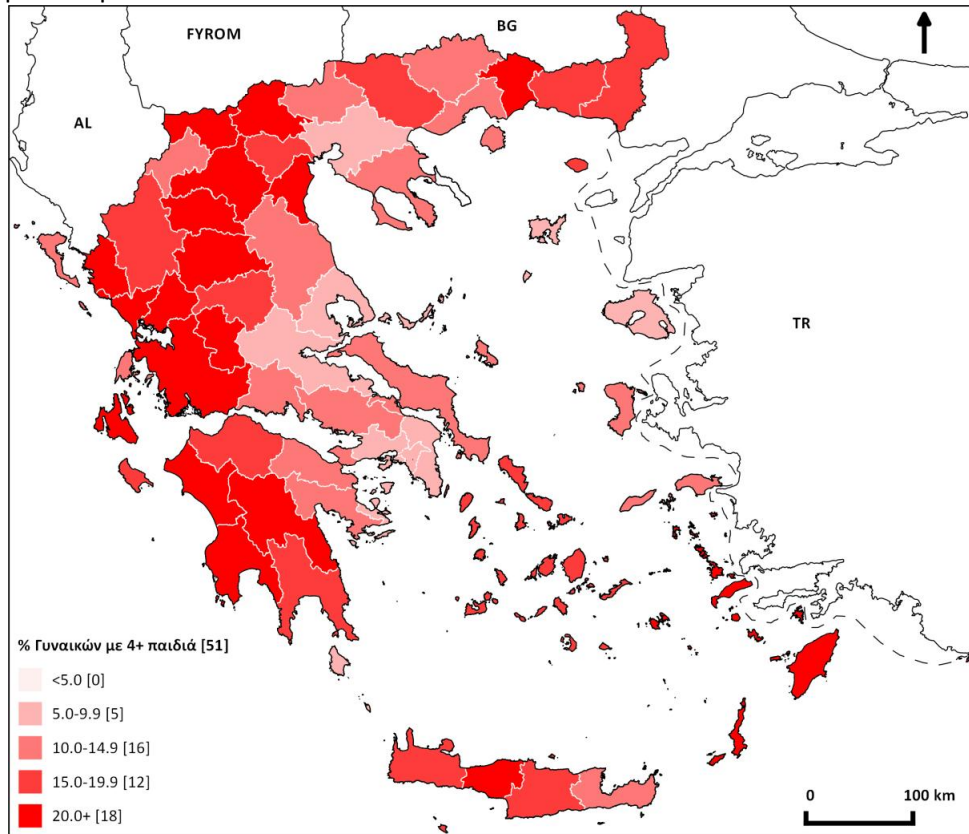
¹⁰⁹ Αυτούς της Αττικής (20,3%) και της Κέρκυρας (21,6%)

¹¹⁰ Οι γυναίκες των Νομών Θεσπρωτίας (38,8%), Πρεβέζης (32,8%), Ευρυτανίας (32%) και Δωδεκανήσου (31%),

¹¹¹ Ο Νομός Αττικής, Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας, Φθιώτιδας και Λέσβου

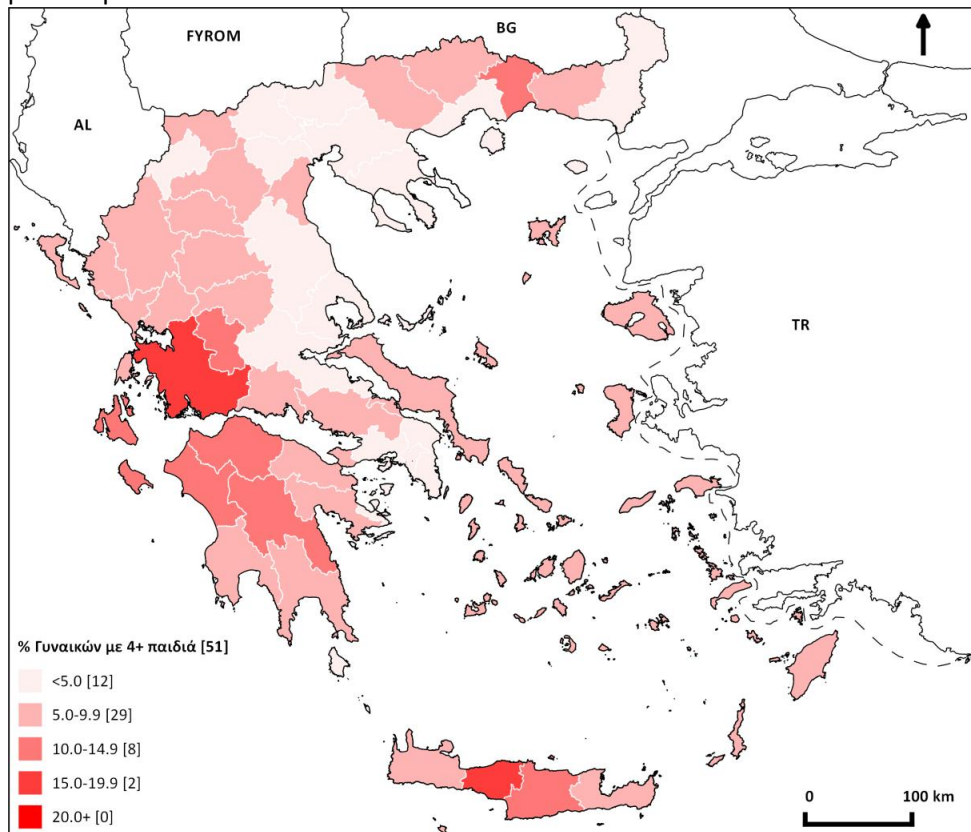
¹¹² Αυτούς της Αιτωλοακαρνανίας (15,3%) και Ρεθύμνου (16,6%)

Χάρτης 19: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1925-1929, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 4 ή και περισσότερα παιδιά.

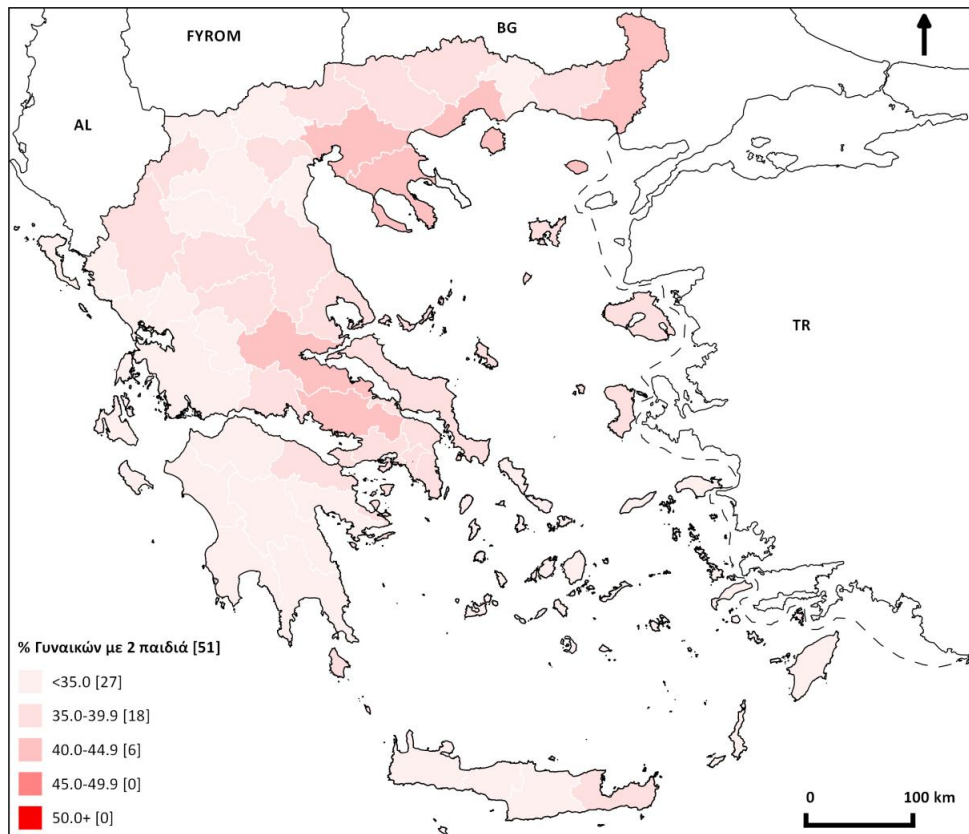
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 20: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1950-1954, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 4 ή και περισσότερα παιδιά.

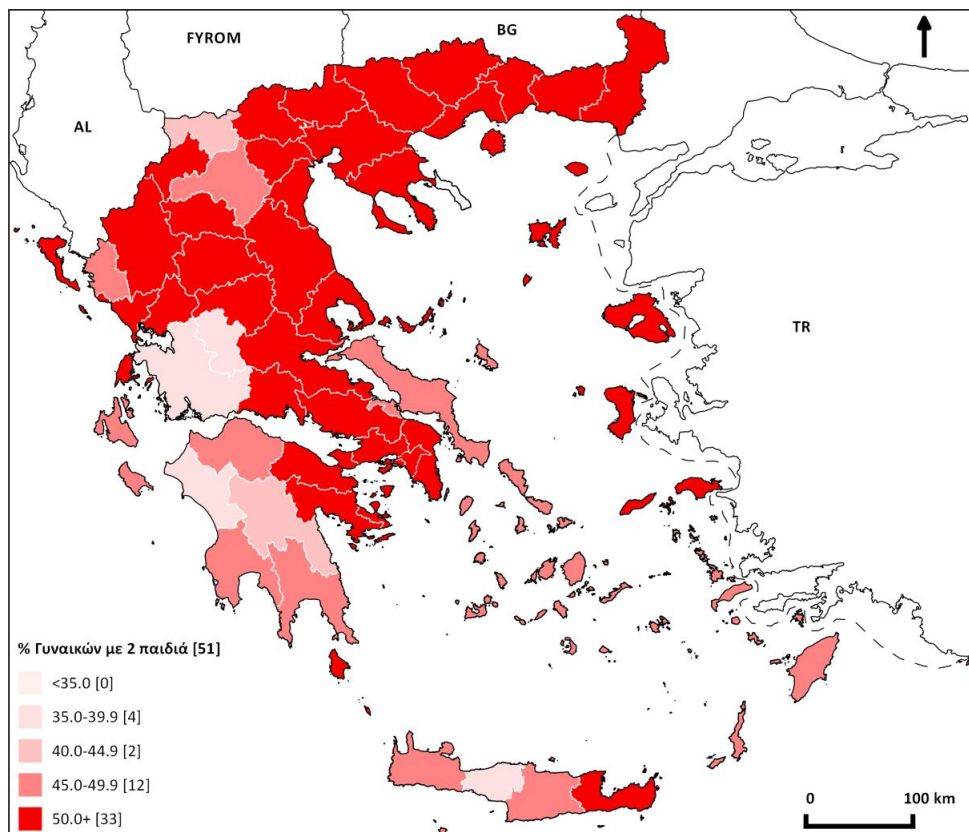
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 21: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1925-1929, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 2 παιδιά.

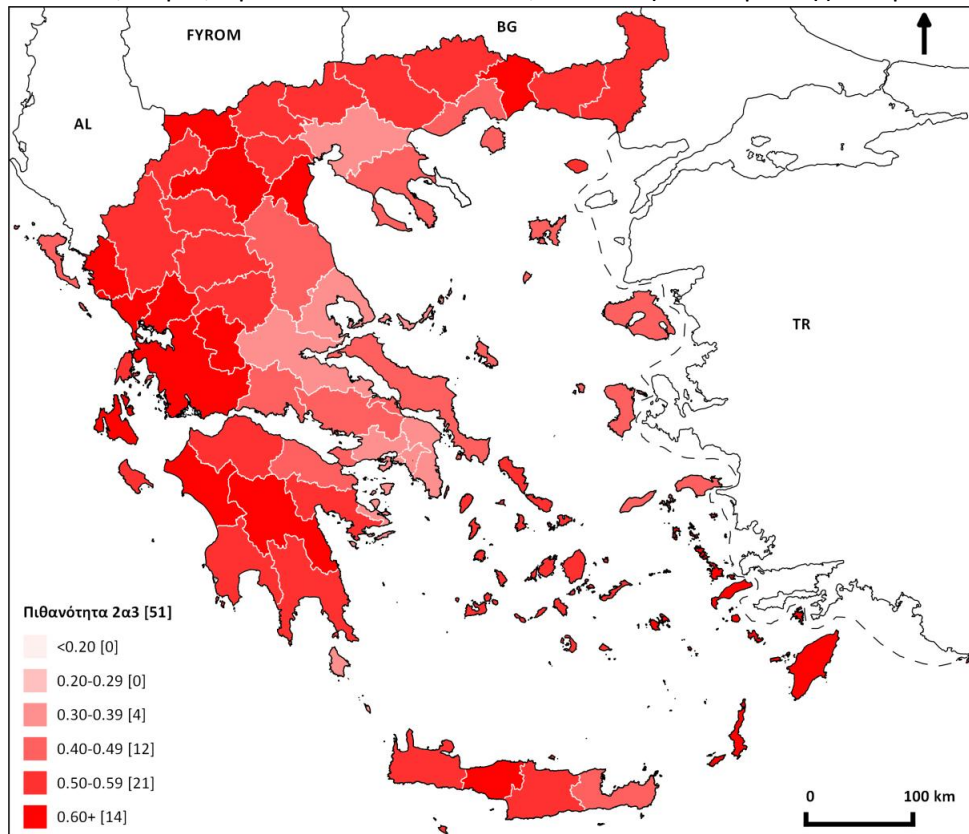
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 22: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1950-1954, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 2 παιδιά.

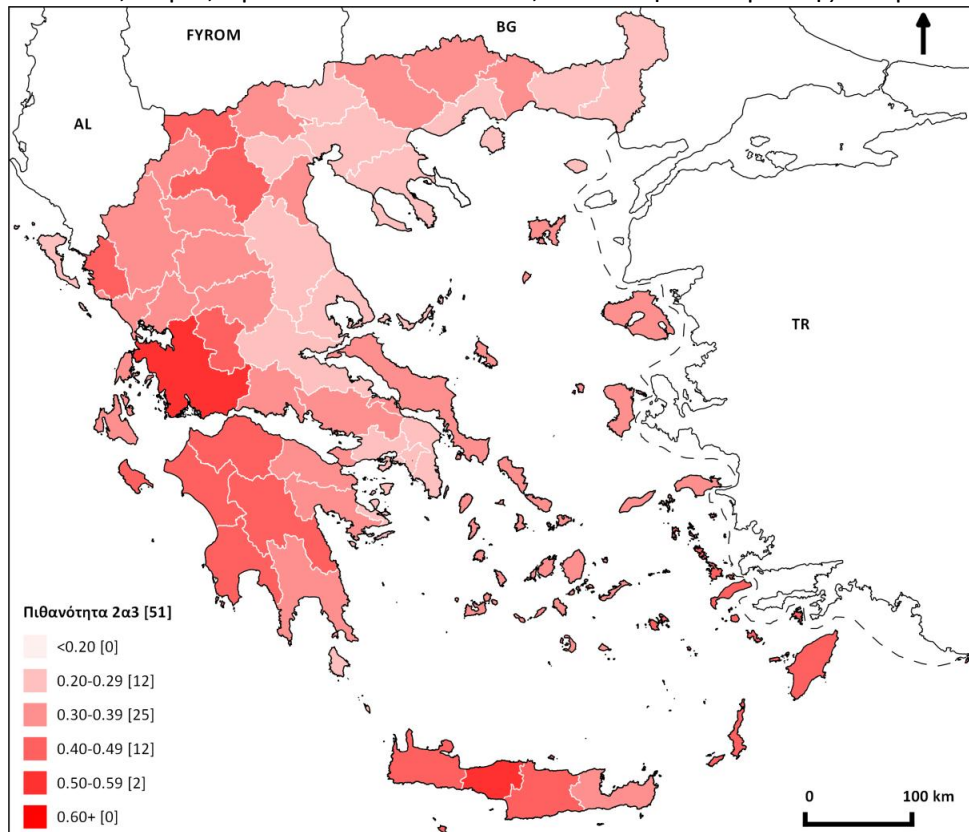
Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 23: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1925-1929, Πιθανότητα διευρυνσης οικογένειας._{2α3}.

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 24: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1950-1954, Πιθανότητα διευρυνσης οικογένειας._{2α3}.

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

ένα καινούργιο πρότυπο αυτό της οικογένειας με τα δυο παιδιά. Στους **χάρτες 21 και 22** παρατηρούμε το ποσοστό των γυναικών που απέκτησαν κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους κύκλου 2 παιδιά στις γενεές 1925-29 και 1950-54. Για τις γυναίκες των προπολεμικών γενεών μόλις το 1/3 στην πλειοψηφία των νομών σταματάει την αναπαραγωγική της διαδικασία όταν αποκτήσει το δεύτερο παιδί. Μόλις σε 6 νομούς το ποσοστό αυτό κυμαίνεται πάνω το 40% (40 με 43%). Αντίθετα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 το μοντέλο της οικογένειας με 2 παιδιά έχει κυριαρχήσει καθώς στην συντριπτική πλειοψηφία των νομών το ποσοστό είναι πάνω από 45%, εκ των οποίων στους 33 άνω του 50%. Μόλις σε 4 νομούς¹¹³ της χώρας, λιγότερο από το 40% των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 απέκτησε συνολικά δύο παιδιά κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού της βίου.

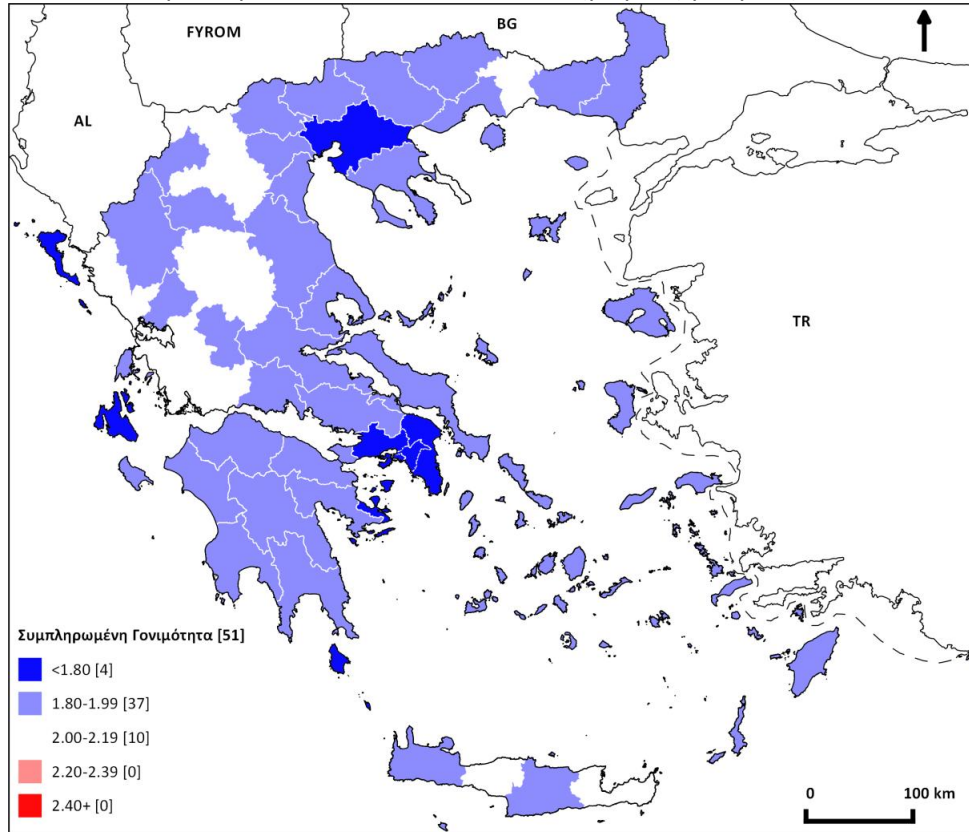
Την ανάδειξη ενός νέου μοντέλου οικογένειας έρχεται να επιβεβαιώσει και ο υπολογισμός των πιθανοτήτων διεύρυνσης της οικογένειας, για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1925-29 η πιθανότητα που είχαν αυτές με ήδη δυο παιδιά να αποκτήσουν ένα τρίτο παιδί ήταν μεγαλύτερη από 50% στην πλειοψηφία των νομών της χώρας (**Χάρτης 23**). Αντίθετα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσά στο 1950-54, η αντίστοιχη πιθανότητα ήταν μεγαλύτερη του μισού μόνο σε δυο νομούς της χώρας, αυτούς του Ρεθύμνου και της Αιτωλοακαρνανίας. (**Χάρτης 24**) Επιπλέον όχι μόνο λιγότερες γυναίκες επιλέγουν να αποκτήσουν ένα 4ο παιδί (καθώς απαραίτητη προϋπόθεση είναι η απόκτηση ενός 3ου) αλλά και η πιθανότητα απόκτησης ενός 4ου και άνω παιδιού έχοντας ήδη ένα 3ο μειώνονται στο πέρασμα του χρόνου. Συγκεκριμένα για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1925-29, η πιθανότητα να αποκτήσουν ένα 4ο παιδί ήταν γύρω από το 45%, ενώ σε αρκετούς νομούς ήταν άνω του 50%. Το αντίστοιχο ποσοστό για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950-54 μόλις σε 2 νομούς ξεπερνάει το 40%¹¹⁴ ενώ κατά μέσο όρο είναι στο 25%.

Η εξέταση της συμπληρωμένης γονιμότητας ανά νομό κατά το 2001, των γυναικών ελληνικής υπηκοότητας που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1960-64 (**Χάρτης 25**) και είχαν ηλικία το έτος της απογραφής ανάμεσα στα 37 και 41 έτη επιβεβαιώνει τις τάσεις σύγκλισης στο επίπεδο της χώρας. Σε 37 νομούς η συμπληρωμένη γονιμότητα είναι

¹¹³ Αυτούς της Αιτωλοακαρνανίας, Ευρυτανίας, Ηλείας και Ρεθύμνου,

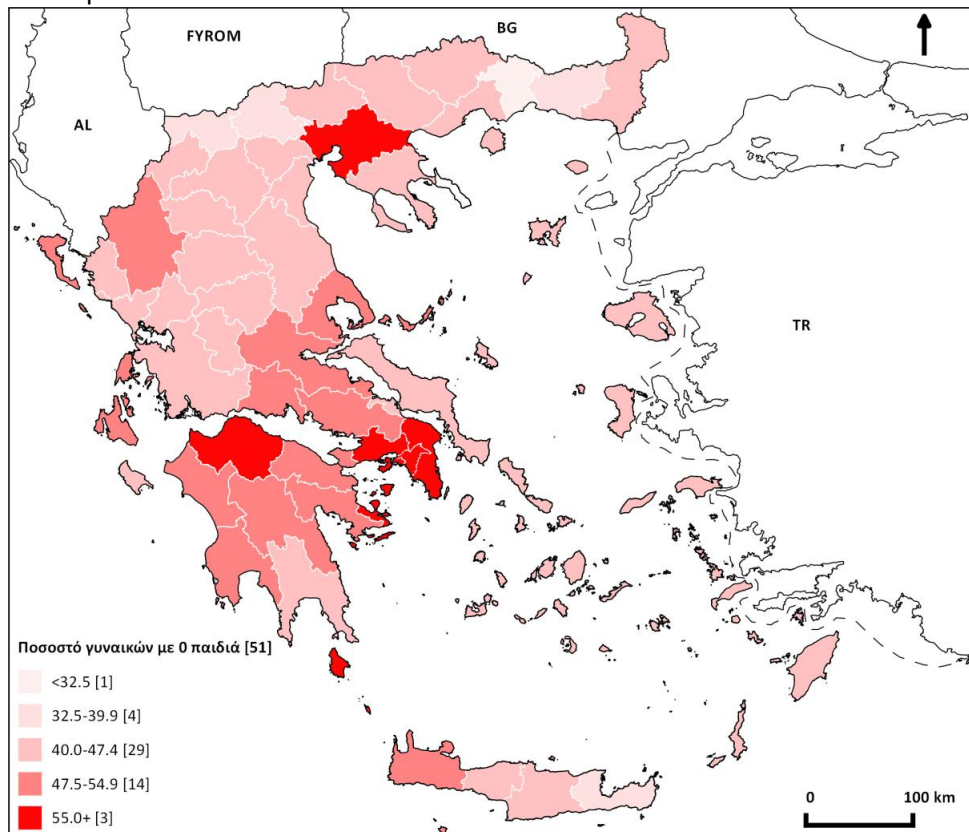
¹¹⁴ Με εξαίρεση το νομό Ρεθύμνου (41%) ο άλλος

Χάρτης 25: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1960-64, Συμπληρωμένη γονιμότητα στα 37-41 έτη.

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

Χάρτης 26: Ελλάδα, Νομοί, Ομάδα Γενεών 1970-74 (27-31), ποσοστό γυναικών που δεν έχουν αποκτήσει ένα πρώτο παιδί.

Πηγή: Δεδομένα απογραφής 2001, ίδια επεξεργασία.

ανάμεσα στο 1,8 και 2,0 παιδιά/γυναίκα. Σε 10 νομούς άνω των 2 παιδιών/γυναίκα, ενώ σε τέσσερις νομούς οι γυναίκες των γενεών αυτών έχουν εξασφαλίσει την αντικατάσταση τους καθώς έχουν ήδη συμπληρωμένη γονιμότητα άνω του 2,1 παιδιά/γυναίκα¹¹⁵. Αντίθετα οι γυναίκες του πιο αστικοποιημένου νομού της χώρας (Νομού Αττικής) καταγράφουν την χαμηλότερη συμπληρωμένη γονιμότητα στα 37-41 έτη, ήτοι 1,53 παιδιά/γυναίκα.

Η αναβολή της απόκτησης ενός παιδιού σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία είναι φανερή από την εξέταση του ποσοστού των γυναικών που δεν έχουν αποκτήσει ακόμα ένα παιδί στις γενεές 1970-74 (**Χάρτης 26**) όπου το 2001 είχαν ηλικία ανάμεσα στα 27-31 έτη. Το υψηλότερο ποσοστό καταγράφει ο νομός Αττικής (67,1%), ενώ ακολουθούν οι αντίστοιχες γυναίκες του Νομού Θεσσαλονίκης, Αχαΐας και Ιωαννίνων με 59,3%, 59,1% και 54,7%. Αντίθετα στους νομούς της Θράκης, όπου κατοικεί το μεγαλύτερο μέρος της μουσουλμανικής μειονότητας της χώρας, νομοί Ξάνθης και Ροδόπης, από το 2001 τα 2/3 των γυναικών ηλικίας 27-31 έτη, (γενεές 1970-1974) είχαν αποκτήσει ήδη τουλάχιστον ένα παιδί.

Χρήζει εξέτασης υπό το φως των δεδομένων της τελευταίας απογραφής (2011), για τα αν τα υψηλά ποσοστά τελικής ατεκνίας όπου καταγράψαμε για τις γυναίκες που γεννήθηκαν κατά την πρώτη πενταετία του 1970, οφείλονται στην δημογραφική συμπεριφορά των γυναικών των δυο μεγαλύτερων αστικών κέντρων της χώρας, που λόγω του μεγάλου τους ειδικού βάρους επί των συνολικών γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας επηρεάζουν έντονα (σχεδόν ταυτίζονται με) το εθνικό μέσο όρο.

¹¹⁵ Πρόκειται για τις γυναίκες των νομών Θεσπρωτίας (2,11), Φλωρίνης (2,13), Ρεθύμνου (2,16) και Αιτωλοακαρνανίας (2,18).

Συμπεράσματα 6^{ου} Κεφαλαίου

Σε συγχρονικό επίπεδο η γονιμότητα των νομών ακολουθισε καθ'όλη την εξεταζόμενη περίοδο τόσο σε ό,τι αφορά την ενταση, όσο και στο ημερολόγιο τις γενικές τάσεις της χώρας. Τα διαφορετικά σημεία εκκίνησης του κάθε νομού δεν μας επιτρέπει να μιλάμε για απόλυτη σύγκλιση, αλλά σίγουρα η ψαλίδα το 2012 σε σχέση με το 1981 έχει κλείσει.

Σε διαγενεακό επίπεδο η τάση ωρίμανσης του ημερολογίου, ο έλεγχος των γεννήσεων και ο περιορισμός του τελικού αριθμού των παιδιών επικράτησε σταδιακά σε όλους τους νομούς. Το μοντέλο της οικογένειας με μέγιστο αριθμό τα δύο παιδιά επικράτησε σταδιακά σε όλη την χώρα. ενώ η απόκτηση περισσότερων των 3 παιδιών περιορίζεται στο πέρασμα των γενεών. Η υψηλή τελική ατεκνία για τις γενεές του 1970-74 μοιάζει να προκύπτει από τις γυναίκες που ζουν στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, υπόθεση εργασίας που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης με τα δεδομένα της τελευταίας απογραφής. Γεγονός είναι πάντως ότι και εντός του νομού της πρωτεύουσας της χώρας αποκρύπτονται σημαντικές διαφοροποιήσεις από περιοχή σε περιοχή (Δήμο σε Δήμο), οι γυναίκες που δεν είχαν αποκτήσει κανένα παιδί στις ηλικίες 27-31 το 2001 κυμαίνονται από 40% μέχρι 85%, με ισχυρές ενδείξεις ότι αφορά όχι απλά τον έντονα αστικοποιημένο πληθυσμό, αλλά συγκεκριμένες περιοχές όπου κατοικούν τα υψηλά εισοδήματα. (χάρτης)

Τέλος το διοικητικό επίπεδο του νομού παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα ως προς την συγκρισιμότητα των δεικτών γονιμότητας. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε μια σειρά από νομούς οι απόλυτοι αριθμοί των γεννήσεων και των γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας είναι σχετικά μικροί και ευαίσθητοι στην οποιαδήποτε μεταβολή, με αποτέλεσμα η διακύμανση των δεικτών από χρονιά σε χρονιά να είναι ασυνεχής με μεγάλες αυξομειώσεις που δεν βοηθάνε στην ερμηνεία. Ευκαιρία θα ήταν η δημιουργία ενός χωρικού επιπέδου ανάλυσης διαφορετικό, με την συνένωση μια σειρά από αυτούς τους νομούς διαδικασία που θέλει ιδιαίτερη προσοχή καθώς δεν θα πρέπει να αποκρύπτονται οι διαφορετικές δημογραφικές συμπεριφορές από νομό σε νομό που προκύπτουν από πολιτισμικές και κοινωνικές του ιδιαιτερότητες.

Κεφάλαιο 7: Η γονιμότητα της Ελλάδας σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου.

Η εξέλιξη της συγχρονικής γονιμότητας

Σε αντίθεση με την τάση μείωσης της γονιμότητας την δεκαετία του 1930, η πλειοψηφία των ευρωπαϊκών χωρών γνώρισαν το φαινόμενο του baby-boom κατά τα έτη μετά τον β' παγκόσμιο πόλεμο μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1960, με όποιες διαφοροποιήσεις είχε αυτό σε ότι αφορά την ένταση και το ημερολόγιο του φαινομένου. Αυτή την περίοδο αύξησης της γονιμότητας διαδέχτηκε μια περίοδος πτώσης.

Η πτώση της γενικής γονιμότητας που ξεκίνησε γύρω στο 1965 στις περισσότερες χώρες της δυτικής Ευρώπης, θα φτάσει στις χώρες της νότιας Ευρώπης με μια σχετική καθυστέρηση (υστέρηση). Το 1960 και οι τέσσερις υπο εξέταση μεσογειακές χώρες καταγράφουν τιμές πάνω από τα 2,1 παιδιά/γυναίκα. Υψηλότερη τιμή καταγράφει η Πορτογαλία με 3,2 παιδιά/γυναίκα, ακολουθεί η Ισπανία με 2,8 παιδιά/γυναίκα, η Ιταλία 2,4 παιδιά/γυναίκα και τελευταία η Ελλάδα με 2,2 παιδιά /γυναίκα. Το 1975 ο ΣΔΓ ήταν κάτω από τα 2 παιδιά/γυναίκα για την πλειοψηφία των χωρών της δυτικής Ευρώπης, αντίθετα ο αντίστοιχος δείκτης και στις τέσσερις προαναφερθείσες χώρες του ευρωπαϊκού νότου ήταν πάνω από τα 2 παιδιά ανά γυναίκα.

Αν και στην Ιταλία η τάση για πτώση ξεκινάει από το 1965, θα πρέπει να περιμένουμε μέχρι το 1975¹¹⁶ για να αποκτήσει η τάση αυτή τα χαρακτηριστικά, τον ρυθμό και την ένταση, με τα οποία πρώτο-εμφανίσθηκε στις δυτικό ευρωπαϊκές χώρες. Η Ισπανία ακολουθεί το ίδιο μονοπάτι με την Ιταλία, με την πτώση να ξεκινάει από το 1977 και μετέπειτα. Στην Πορτογαλία η πτώση της γονιμότητας ξεκίνησε από το 1965, εποχή που η γονιμότητα στη χώρα ήταν αρκετά υψηλή (3 παιδιά ανά γυναίκα), άλλα επιταχύνθηκε από το 1977 και έπειτα. Η Ελλάδα ήταν η τελευταία μεσογειακή, ευρωπαϊκή χώρα που θίχτηκε

¹¹⁶ Οι υπολογισμοί που έγιναν από την C. Blayo (1987) και F. Munoz-Perez (1987) ανέδειξαν ότι κυρίαρχος παράγοντας στην πτώση της γονιμότητας στην Ιταλία μέχρι και τα μέσα του 1970 ήταν η μείωση της εντός γάμου γονιμότητας. Από εκείνη την χρονολογία και έπειτα η μείωση της γαμηλιότητας επιτάχυνε την πτώση της γονιμότητας, ενώ η ταυτόχρονη αργή αύξηση των γεννήσεων εκτός γάμου δεν αρκούσε για να αναπληρώσει την πτώση των νόμιμων γεννήσεων. Η Ισπανία ακολούθησε παρόμοια πορεία πτώση της γονιμότητας εντός γάμου, η επίπτωσης της οποίας επιτάχυναν την μείωση της γενικής γονιμότητας ιδιαίτερα από το 1977 και μετά.

από το φαινόμενο της πτώσης της γονιμότητας, αυτό συμβαίνει από το 1980 και έπειτα.

(Γράφημα 30)

Η πτώση του ΣΔΓ συνοδεύτηκε από σημαντικές αλλαγές στο ημερολόγιο της γονιμότητας. Ο συνδυασμός της πορείας του ΣΔΓ και της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία μας δίνουν την δυνατότητα να περιγράψουμε τις διαφορετικές φάσεις των νέων αυτόν δημογραφικών συμπεριφορών. Η πρώτη φάση είναι αυτή της πριν την πτώση της συγχρονικής γονιμότητας. Έχει ως χαρακτηριστικά έναν ΣΔΓ σχετικά υψηλό και σταθερό σε συνδυασμό με μια συνεχή μείωση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία. Στην Ιταλία σταμάτησε το 1974, στην Ισπανία και την Πορτογαλία το 1976, ενώ στην Ελλάδα έλαβε τέλος το 1980.¹¹⁷

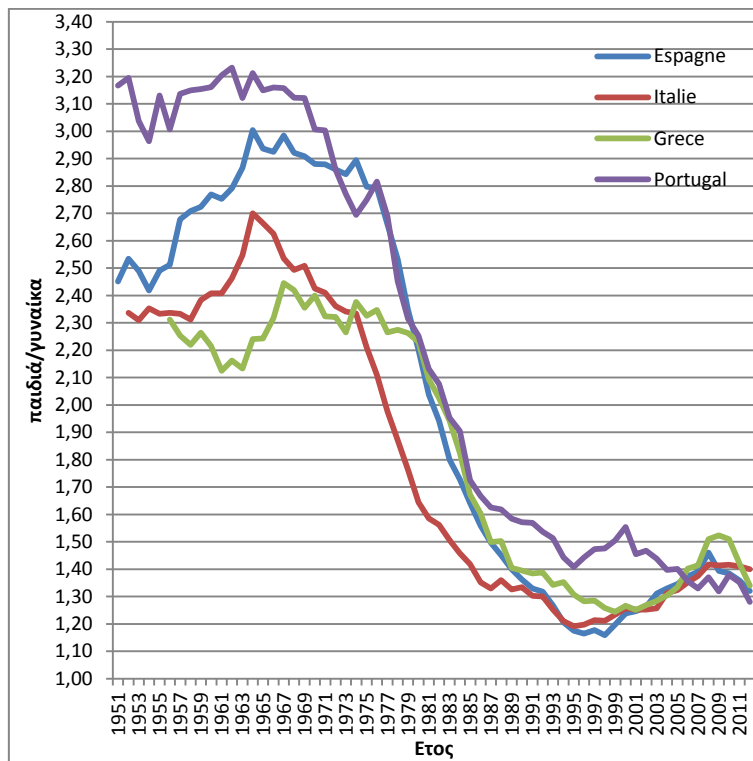
Η τρίτη φάση έχει ως χαρακτηριστικό την συνεχιζόμενη πτώση της συγχρονικής γονιμότητας με σαφώς μικρότερη ένταση άλλα και την συνεχιζόμενη αύξηση της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία. Όλες η υπό εξέταση χώρες βρίσκονταν σε αυτή την φάση μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990, γνωρίζοντας σημαντική αύξηση στη μέση ηλικία στην τεκνογονία. Αυτό οδήγησε την γονιμότητα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο στα επίπεδα του 1,5 παιδιά/ανά γυναίκα κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990. Αποτέλεσμα την περίοδο εκείνη οι διαφορές ανάμεσα στην δυτική Ευρώπη και την Νότιας Ευρώπης να εξαλειφθούν.

Ανεξάρτητα το χρονικό σημείο εκκίνησης της μείωσης του ΣΔΓ, η πτωτική πορεία θα ανακοπεί στο τελευταίο ήμισυ της δεκαετίας του 1990, όπου οι δείκτες των χωρών αυτών θα γνωρίσουν τις έως τότε χαμηλότερες μεταπολεμικές τους τιμές γύρω από το 1,2 παιδιά/γυναίκα. Συγκεκριμένα το 1995 στην Ιταλία, το 1998 στην Ισπανία και το 1999 στην Ελλάδα. Την επόμενη δεκαετία ο ΣΔΓ γονιμότητας θα αυξηθεί κατά 0,2-0,3 παιδιά/γυναίκα για τις τρεις αυτές χώρες για φτάσει στα τέλη της δεκαετίας του 2000 να καταγράφει τιμές γύρω από τα 1,4-1,5 παιδιά/γυναίκα¹¹⁸. Το μοτίβο αυτό δεν ακολουθήθηκε στην Πορτογαλία καθώς μετά από μια μικρή αύξηση του ΣΔΓ ανάμεσα στο 1995 και 2000, ο δείκτης θα γνωρίσει συνεχή πτώση καθ όλη την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα.

¹¹⁷ Η Γαλλία είχε μπει στην δεύτερη φάση ήδη από το 1965.

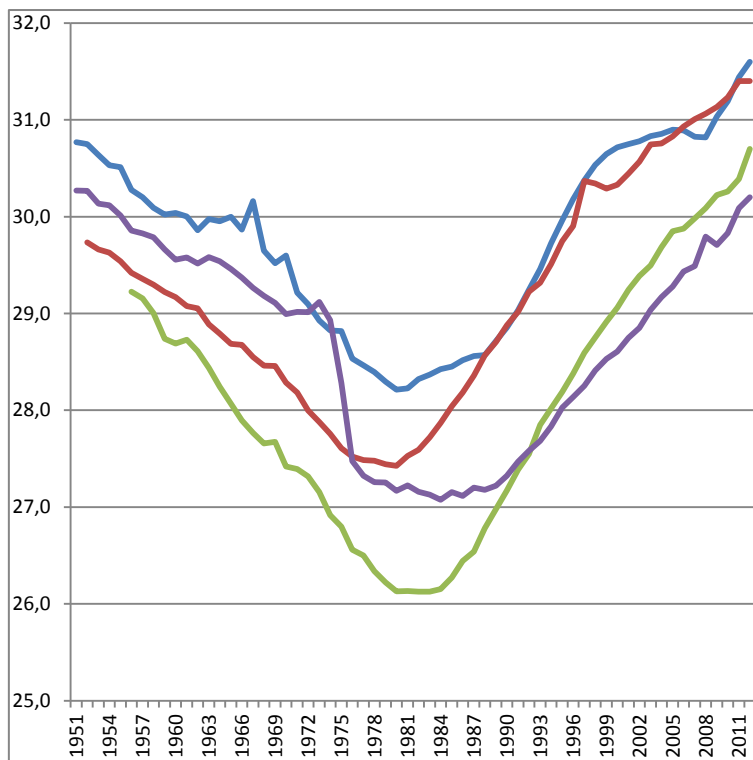
¹¹⁸ Ελλάδα 1,5=2009, Ισπανία 1,5=2008, και Ιταλία 1,4=2008

Γράφημα 30 : Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (παιδιά/γυναίκα), 1951-2012.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 31 : Μέση ηλικία στην τεκνογονία (σε έτη), 1951-2012.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Από το 2010 και μετά, με εξαίρεση την Ιταλία όπου ο ΣΔΓ έχει σταθεροποιηθεί στα 1,4 παιδιά/γυναίκα, στις υπόλοιπες χώρες μειώνεται σταθερά με μεγαλύτερη ένταση κατά τα δυο τελευταία έτη (2011-2012). Από τις μεγάλες διαφορές¹¹⁹, την δεκαετία του 1960, το 2012 υπάρχει πλήρης σύγκλιση καθώς και οι τέσσερις Μεσογειακές χώρες καταγράφουν ΣΔΓ γύρω από τα 1,4 παιδιά/γυναίκα.

Η μέση ηλικία στην τεκνογονία (**Γράφημα 31**) ανεξάρτητα το επίπεδο της στην αρχή της εξεταζόμενης περιόδου ακολούθησε το ίδιο μοτίβο σε όλες τις χώρες. Αρχικά από το 1960 μέχρι και το 1980 μειωνόταν συνεχώς, αποτέλεσμα της υιοθέτησης ενός πιο νεανικού ημερολογίου γονιμότητας. Από το 1980 και μετέπειτα (1984 για την Πορτογαλία) η ΜΗ ξεκινάει να αυξάνει συνεχώς, αντικατοπτρίζοντας την ωρίμανση του ημερολογίου και την αναβολή για την απόκτηση ενός παιδιού σε όλο και μεγαλύτερες ηλικίες. Το 2012 πλέον η ΜΗ έχει ξεπεράσει τα 30 έτη και στις τέσσερις μεσογειακές χώρες, με την Ισπανία και την Ιταλία να καταγράφουν τιμή γύρω από τα 31,5 έτη και την Ελλάδα με την Πορτογαλία κατα ένα έτος λιγότερο.

Η εξέλιξη της μέση ηλικίας αποτυπώνεται στην εξέλιξη των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών γονιμότητας. Καθ όλη την διάρκεια πρωι-μοποίησης του ημερολογίου οι ειδικοί κατά ηλικία συντελεστές στις μικρότερες ηλικίες και ιδιαίτερα σε αυτές κάτω των 24 ετών αυξάνουν συνεχώς μέχρι τα μέσα με τέλη της δεκαετίας του 1970. Εν συνεχεία κατά τη διάρκειά του 1980 ακολουθεί κατάρρευση των συντελεστών σε όλες τις ηλικίες κάτω των 30 ετών. Η αύξηση που γνωρίζουν οι συντελεστές γονιμότητας στις ηλικίες άνω των 30 από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 θα καταφέρουν να σταθεροποιήσουν τους ΣΔΓ προς τα μέσα με τέλη της δεκαετίας του 1990. Από το 2000 και μετά κοντά στην συνεχιζόμενη αύξηση των δεικτών για τις ηλικίες άνω των 30 θα προστεθεί, και η σταθεροποίηση και επιμέρους αυξητική τάση των μικρότερων ηλικιών (20-29)¹²⁰ οι οποίοι ανάμεσα στο 1980 και 2000 έχουν μειωθεί κατά 75%. (**Παράρτημα, Κεφ7**)

Τα τελευταία δύο χρόνια η τάση έχει αναστραφεί καθώς η πλειοψηφία των ειδικών κατά ηλικία συντελεστών γνωρίζουν μείωση. Εξαίρεση αποτελούν οι δείκτες άνω των 40-49 ετών στην Ισπανία, οι άνω των 39-49 ετών στην Ιταλία και οι άνω 34-39 στην Πορτογαλία που συνεχίζουν να αυξάνουν. Ενώ στην Ελλάδα δεν παρατηρείτε αύξηση αλλά σχετική

¹¹⁹ 1 παιδί/γυναίκα ανάμεσα στην Ελλάδα και την Πορτογαλία

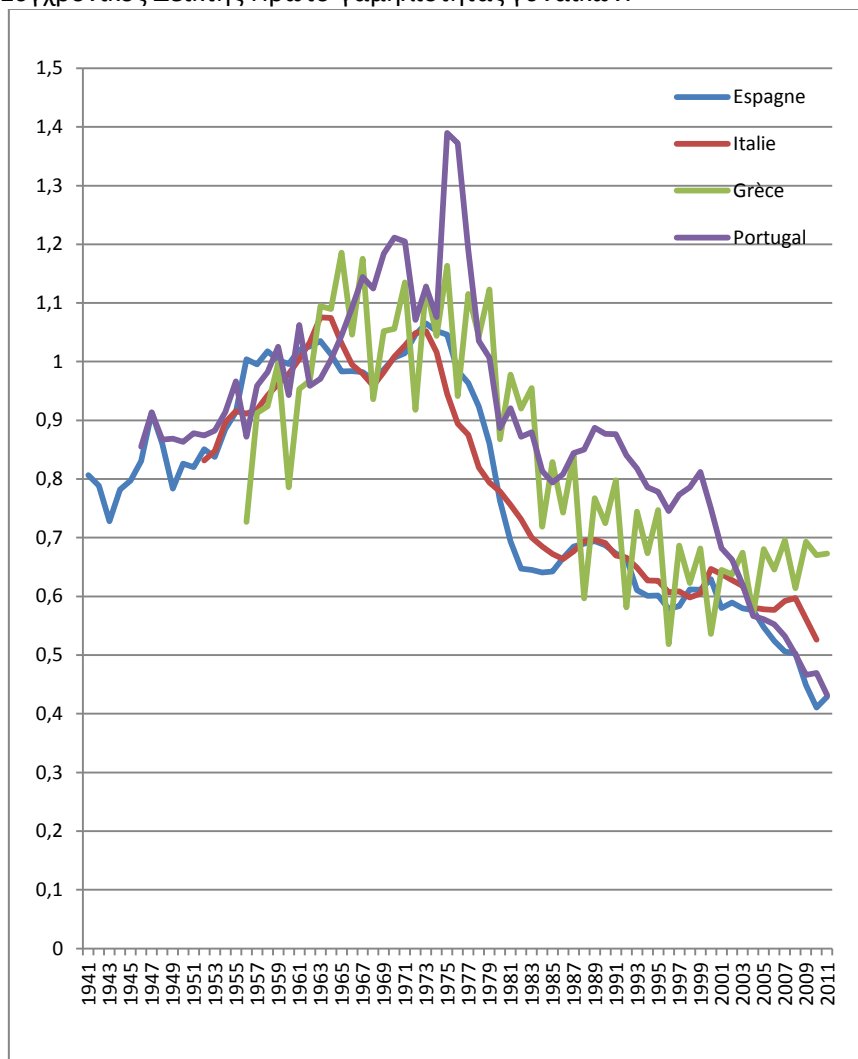
¹²⁰ Αποτέλεσμα του μεγάλου μεταναστευτικού κύματος που δέχθηκαν οι χώρες αυτές.

σταθεροποίηση για τις ηλικίες άνω των 35 ετών.

Ο θεσμός του γάμου και οι εκτος γάμου γεννήσεις.

Ένα στοιχείο ιδιαιτερότητας των μεσογειακών χωρών ως προς την πληθυσμιακή τους συμπεριφορά ήταν ότι μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1990 ο γάμος παρέμενε ένας ισχυρός θεσμός. Πλέον αυτό συμβαίνει μόνο στην Ελλάδα, όπου η συγχρονική ένταση της πρώτο-γαμηλιότητας γυναικών έχει παραμείνει σταθερή για παραπάνω από μια 20ετία γύρω από τους 0,7 πρώτους γάμους/ανύπαντρη μητέρα ηλικίας 15-49 ετών. Αντίθετα στην Ιταλία και την Ισπανία που μέχρι και το 1990 ο δείκτης κατέγραφε τιμές ανάλογες με την Ελλάδα, μειώθηκε συνεχώς για να φτάσουν το 2011 να καταγράφουν τιμές της τάξης του 0,4 με 0,5. Ανάλογη είναι η ένταση του δείκτη για την ίδια χρονιά στην Πορτογαλία, με μονή διαφορά την εντυπωσιακή ελεύθερη πτώση που γνώρισε από τις αρχές του 1990, που ήταν στο 0,9, μέχρι και το 2011. **(Γράφημα 32)**

Γράφημα 32: Συγχρονικός Δείκτης Πρωτο-γαμηλιότητας γυναικών.

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Η δεύτερη ιδιαιτερότητα των χωρών του Νότου ήταν τα χαμηλά ποσοστά γεννησεων εκτός γάμου. Μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1990 οι χώρες αυτές (με εξαίρεση την Πορτογαλία) κατέγραφαν ποσοστά εκτός γάμου γεννήσεων χαμηλότερα από το 10%, διαφοροποιώντας τις έτσι από τις υπόλοιπες χώρες της βορείας και δυτικής Ευρώπης όπου η αύξηση των εκτός γάμου γεννήσεων είχε ξεκινήσει κατά μέσο όρο 10-15 χρόνια νωρίτερα. Το 2012 η υστέρηση αυτή έχει αναιρεθεί για την Ισπανία και την Ιταλία το 1/3¹²¹ των γεννήσεων πραγματοποιούνται εκτός γάμου. Η Πορτογαλία που παραδοσιακά είχε τα μεγαλύτερα ποσοστά ανάμεσα στις Μεσογειακές Χώρες το 2012 οι εκτός γάμου γεννήσεις έχουν φτάσει να αποτελούν το 45% των γεννήσεων ζώντων. Ενω μόνο η Ελλάδα καταγράφει ακόμη ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου κάτω από το 10%.

Πίνακας 26: Ποσοστό γεννήσεων από γυναίκες με αλλοδαπή υπηκοότητα, 2007-2012.

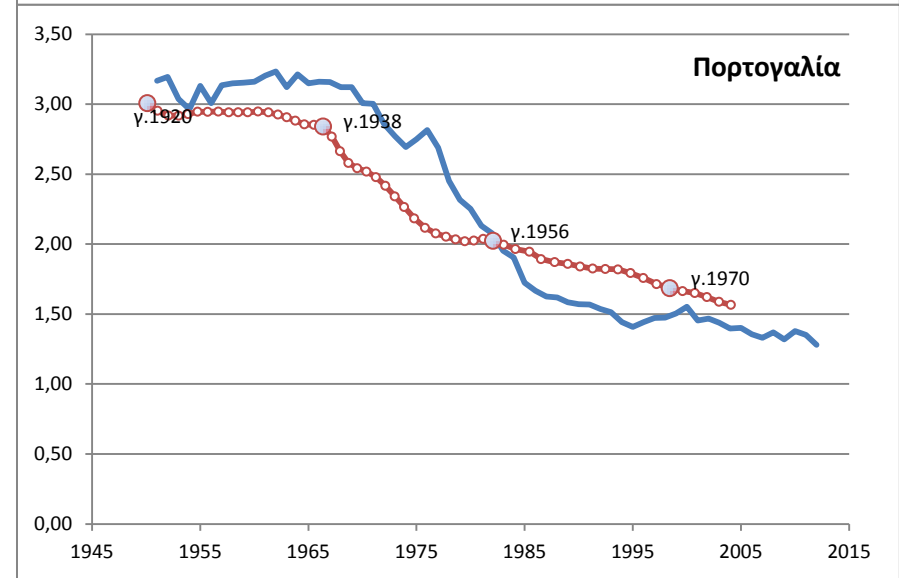
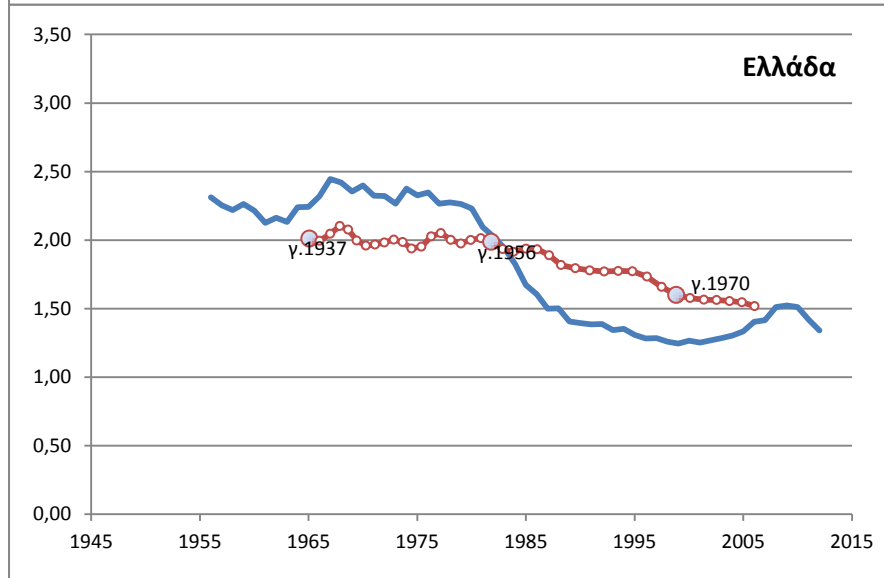
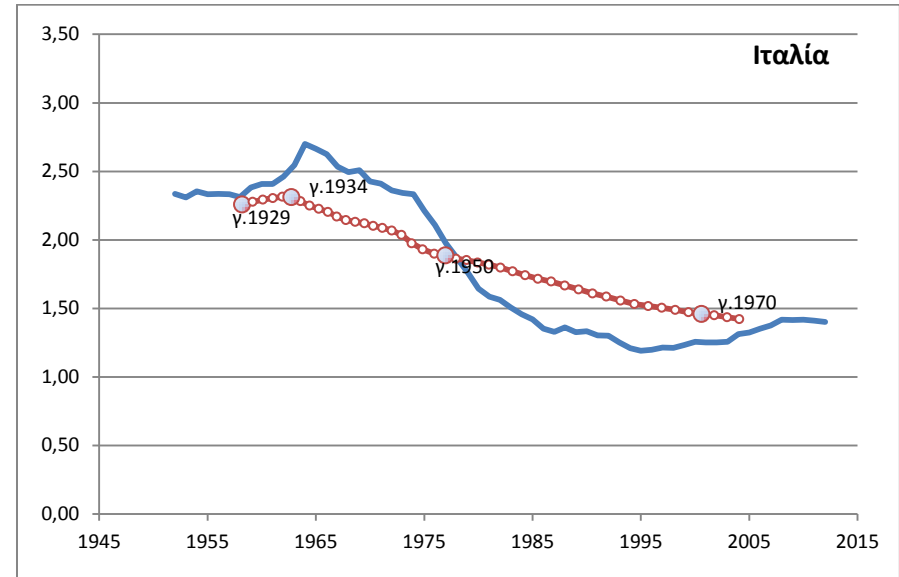
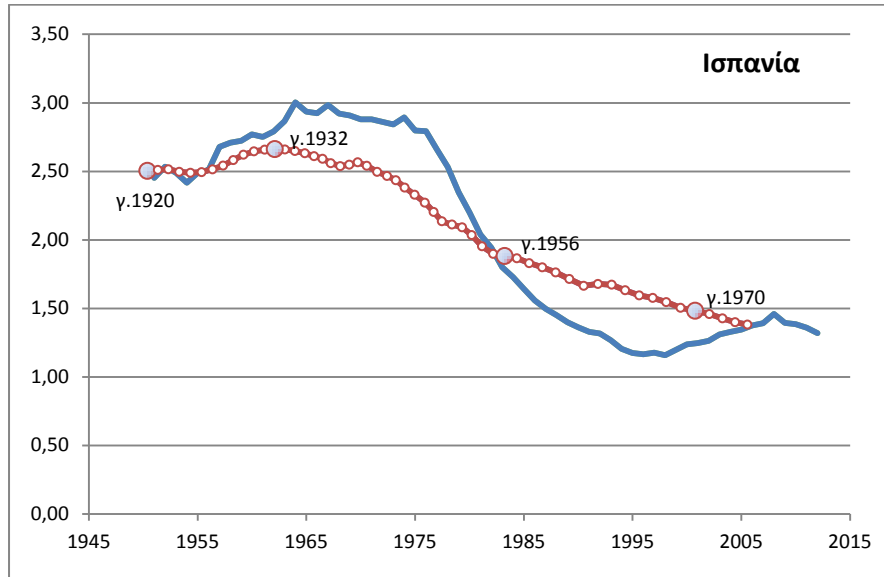
	Ισπανία	Ιταλία	Ελλάδα	Πορτογαλία
2007	18,8%	14,6%	18,3%	9,3%
2008	20,7%	15,9%	18,6%	9,4%
2009	20,6%	17,1%	18,9%	10,0%
2010	20,4%	17,7%	18,8%	10,3%
2011	19,3%	18,4%	17,9%	10,0%
2012	19,0%	19,0%	15,5%	9,5%

Πηγή :Eurostat, ίδια επεξεργασία

Σημαντικό ρόλο τόσο στην ενίσχυση της γονιμότητας κατά την διάρκεια των '00, όσο και στην αύξηση των εκτός γάμου γεννήσεων (ιδιαίτερα στην Ισπανία, βλ. Delgado M., Meil G. et Zamora López F., 2008) ήταν η μαζική ροή αλλοδαπών κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990. Όπως ήταν φυσικό χώρες όπως η Ιταλία και Ισπανία αποτελούσαν ελκυστικότερο προορισμό, με την Ελλάδα να ακολουθεί και τελευταία την Πορτογαλία. Στον **πίνακα 26** βλέπουμε το ποσοστό των γεννήσεων ζώντων από γυναίκες με αλλοδαπή υπηκοότητα στο σύνολο των γεννήσεων ζώντων σε κάθε χώρα. Στην Ισπανία το 2009 αποτελούν σχεδόν το 1/5 επί των συνολικών γεννήσεων, όπως και στην Ιταλία από το 2011 και μετά. Ανάλογα ήταν τα ποσοστά για την Ελλάδα μέχρι και το 2011 (19-20%). Τέλος η Πορτογαλία καταγράφει τα χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής γύρω από το 10% και ίσως αποτελεί έναν επεξηγηματικό παράγοντα που όμως χρήζει περαιτέρω διερεύνησης της διαφορετικής εξέλιξης του ΣΔΓ κατά την διάρκεια του 21^{ου} αιώνα. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η λεγόμενη «Μεσογειακή Ιδιαιτερότητα» κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 έχει μετατραπεί σε «Ελληνική Ιδιαιτερότητα».

¹²¹ Ισπανία 33%, Ιταλία 28%.

Γράφημα 33: Αντιπαράθεση Συγχρονικού Δείκτη Γονιμότητας με την Τελική Γονιμότητα των γενεών.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Διαγενεακή γονιμότητα.

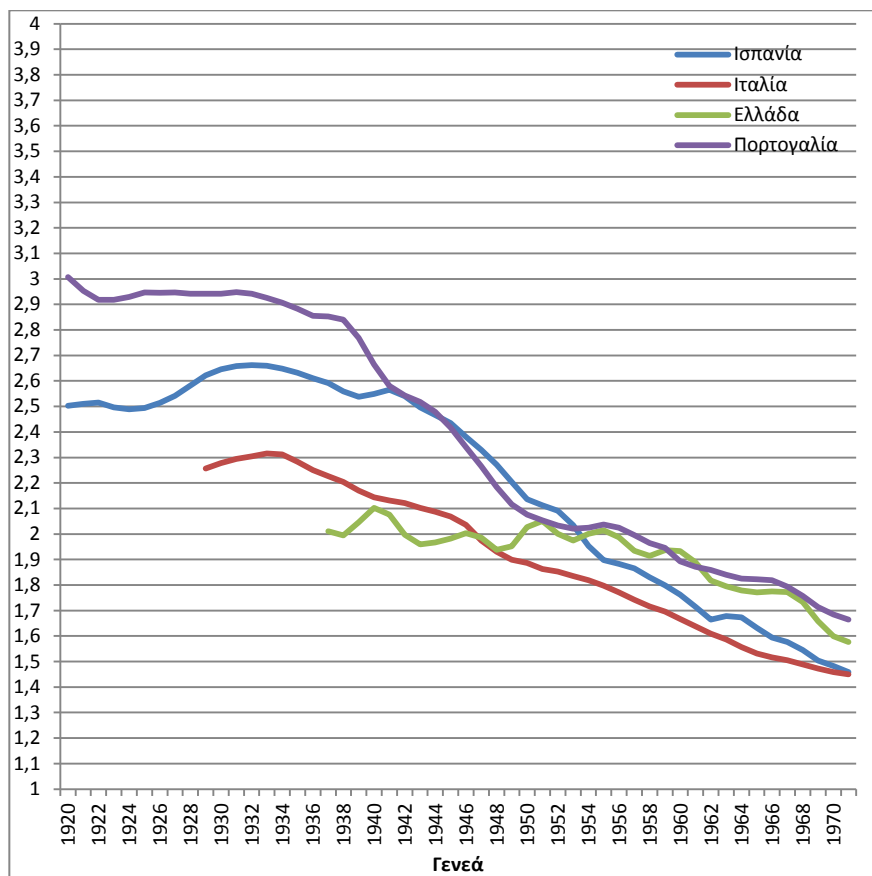
Για τις γυναίκες που γεννήθηκαν στην Ισπανία από το 1920 μέχρι και τα πρώτα χρόνια του 1940 η τελική τους γονιμότητα θα κυμανθεί ανάμεσα στα 2,5 με 2,7 παιδιά/γυναίκα. Από την γενεά του 1943 και μετά η τελική γονιμότητα στις διαδοχικές γενεές γνωρίζει σταθερά μείωση. Συγκεκριμένα στην γενεά του 1952 θα πέσει κάτω από τα 2,1 παιδιά ανά γυναίκα, για να φτάσει στην γενεά του 1970 σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις τα 1,5 παιδιά/γυναίκα. Στην Ιταλία η μείωση της διαγενεακής γονιμότητας ξεκινάει από τις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1934 (2,3 παιδιά/γυναίκα) και μετέπειτα, η μείωση θα είναι σταθερή για να φτάσει στη γενεά του 1970 σε ανάλογα επίπεδα με τις Ισπανίας. Οι γυναίκες που γεννήθηκαν στην Πορτογαλία ανάμεσα στο 1920-1938 καταγράφουν γονιμότητα 2,8 -2,9 παιδιά/γυναίκα, την υψηλότερη σε σχέση με τις ομόλογες τους στις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες. Από την γενεά του 1939 και μετά η διαγενεακή γονιμότητα στην Πορτογαλία γνωρίζει πτώση. Σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις, η γενεά του 1970 θα φέρει στον κόσμο 1,7 παιδιά/γυναίκα. **(Γράφημα 34)**

Παρατηρούμε λοιπόν ότι η διαγενεακή γονιμότητα στην Ελλάδα, δεν θα γνωρίσει την ελεύθερη πτώση που γνώρισαν οι αντίστοιχοι δείκτες στις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες και για περίπου 20 γενεές θα παραμείνει σταθερή γύρω από τα 2,0 παιδιά/γυναίκα. Η μείωση της ξεκινάει από τις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1960, για να φτάσει τα 1,6 παιδιά/γυναίκα στη γενεά του 1970.

Επιπλέον η διαγενεακή γονιμότητα στην Ελλάδα ήδη από τις γυναίκες που γεννήθηκαν στα τέλη του 1930 είναι κάτω από τα 2,1 παιδιά/γυναίκα το όριο αναπαραγωγής των γενεών, αντίθετα αυτό θα συμβεί μεταγενέστερα στις γυναίκες που γεννήθηκαν στις υπόλοιπες μεσογειακές χώρες. Συγκεκριμένα από την γενεά του 1944 για την Ιταλία, από τις γυναίκες που γεννήθηκαν στην Πορτογαλία μετά το 1949 και τελευταίες θα περάσουν κάτω από το κατώφλι αναπαραγωγής των γενεών οι γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1952 στην Ισπανία.

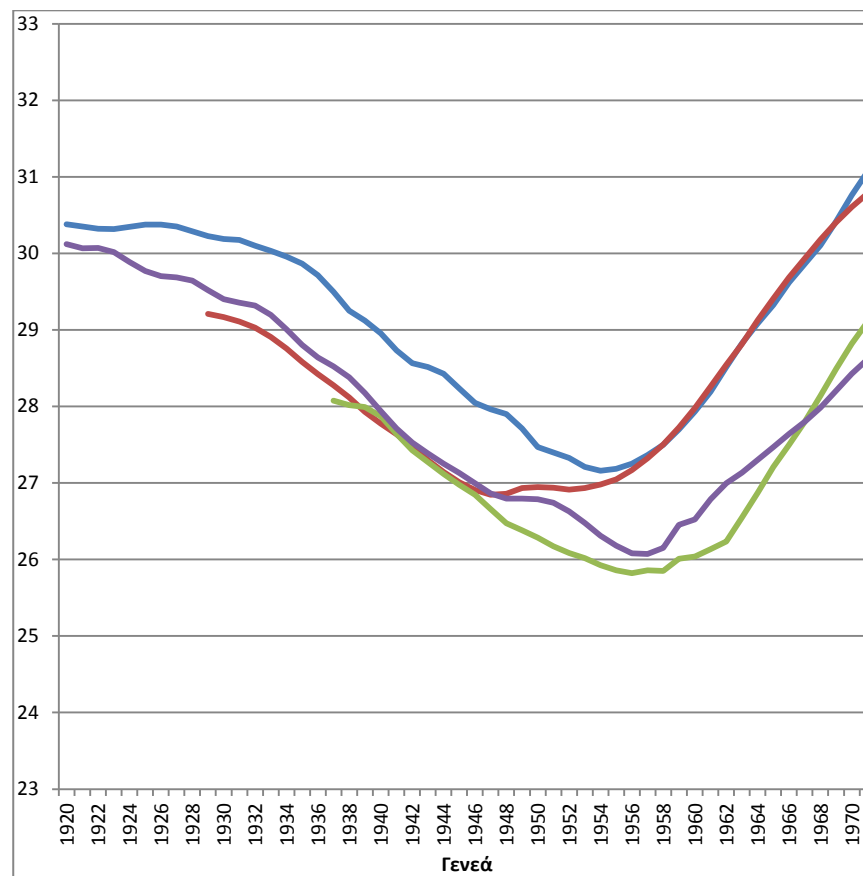
Η μέση ηλικία μέσα στις γενεές **(Γράφημα 35)** ακολουθεί το γνωστό μοτίβο πρωιμοποίησης μέχρι και τις γυναίκες που γεννήθηκαν γύρω από το 1955 και της μετέπειτα ωρίμανσης, εκφραζόμενη μέσω της συνεχής αύξησης της μέσης ηλικίας. Για τις γυναίκες

Γράφημα 34: Τελική Γονιμότητα Γενεών.(παιδιά/γυναίκα).

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 35: Μέση ηλικία στην τεκνογονία (σε έτη).

που γεννήθηκαν το 1940 στην Ισπανία, η μέση ηλικία στην τεκνογονία ήταν τα 29,0 έτη, για τις αντίστοιχες στην Ιταλία τα 27,8 έτη, στην Πορτογαλία και στην Ελλάδα τα 27,9 έτη. Στην Ιταλία και την Ισπανία θα μειωθεί μέχρι και τα 27 έτη πριν ξεκινήσει την ανοδική της πορεία για να φτάσει στην γενεά του 1971 τα 31,0 στη Ισπανία και τα 30,7 έτη για την αντιστοιχη γενεά στην Ιταλία. Η Στην Πορτογαλία και την Ελλάδα η μέση ηλικία θα μειωθεί γύρω απο τα 26,0 έτη πριν ξεκινήσει να αυξάνει για να φτάσει στις γενεές του 1971 τα 29,0 έτη για την Ελλάδα και τα 28,6 έτη για την Πορτογαλία.

Διαγενεακή Γονιμότητα κατά βιολογική τάξη έλευσης.

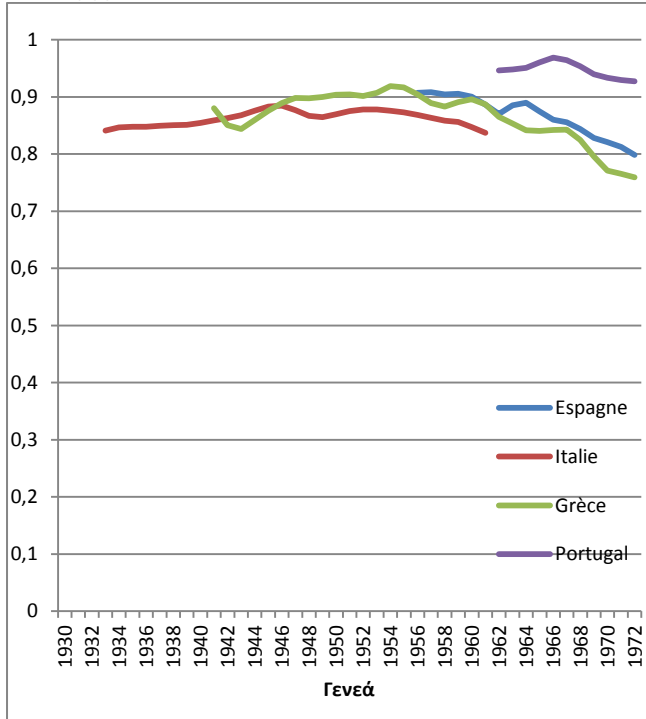
Η ένταση της διαγενεακής γονιμότητας ανά βιολογική τάξη παρουσιάζει διαφοροποιήσεις ανά χώρα. Η Ελλάδα καταγράφει την μεγαλύτερη ένταση τελικής γονιμότητας 2ης τάξης σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες, αλλά και την μικρότερη 1ης τάξης σε σχέση με την Ισπανία και την Πορτογαλία για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 και μετά. Για την γονιμότητα 3ης και 4ης και άνω τάξης οι τάσεις είναι πτωτικές σε όλες τις χώρες και για όλες τις υπό εξέταση γενεές. **(Γράφημα 36)** Η μέση ηλικία στη γέννηση του 1ου τους παιδιού είναι υψηλότερη στην Ισπανία σε σχέση με την Ελλάδα και την Πορτογαλία για όλες τις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1956. Για την γενεά του 1970 είναι τα 29,2 έτη για την Ισπανία, τα 27,2 έτη για την Ελλάδα και τα 26,4 έτη για την Πορτογαλία. **(Γράφημα 37)**

Το ποσοστό των γυναικών που δεν απέκτησαν κανένα παιδί κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους κύκλου αυξάνει σημαντικά για τις γυναίκες που γεννήθηκαν μετά το 1967 σε Ελλάδα και Ισπανία. **(Γράφημα 38)** Αντίθετα για τις ομόλογες τους στην Πορτογαλία παραμένει χαμηλό ανάμεσα στο 4 με 7%. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός πως οι γυναίκες που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ανάμεσα στα τέλη της δεκαετίας του 1930 και στις αρχές του 1970 παρουσιάζουν τα χαμηλότερα ποσοστά γυναικών που απέκτησαν μόνο ένα παιδί, ενώ ταυτόχρονα καταγράφουν τα υψηλότερα ποσοστά ανάμεσα στις γυναίκες που απέκτησαν 2 ή 3 παιδιά στην διάρκεια του αναπαραγωγικού τους βίου. Στο τελευταίο αυτό γεγονός οφείλεται οτι παρά την σαφώς υψηλότερη τελική ατεκνία που παρουσιάζει η γενεά του 1970 σε σχέση με τις αντίστοιχες στην Πορτογαλία και την Ισπανία καταφέρνει να καταγράφει τελική γονιμότητα υψηλότερη από την ισπανική γενεά και σχετικά ανάλογη με

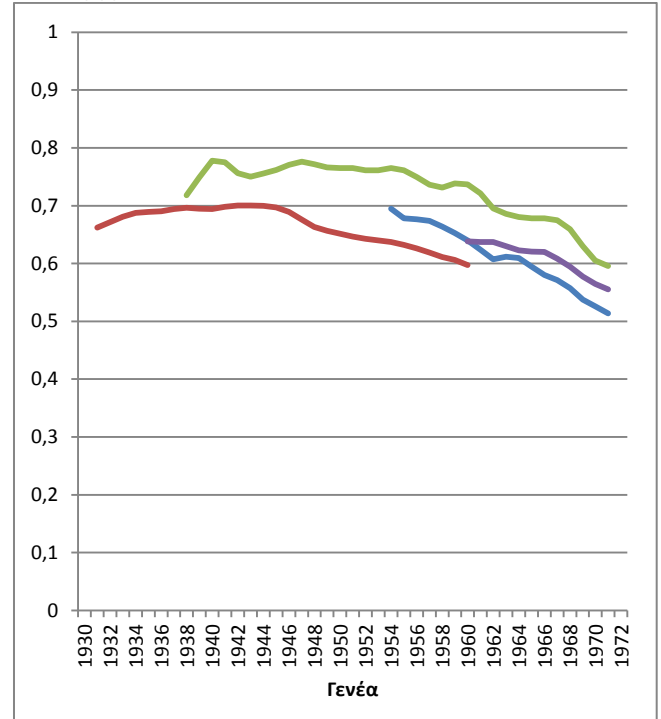
τις γυναίκες στην Πορτογαλία. (Γράφημα 39,40,41)

Γράφημα 36: Γενεές,Τελική γονιμότητα ανα βιολογική τάξη έλευσης (παιδιά τάξης x ανα γυναίκα)

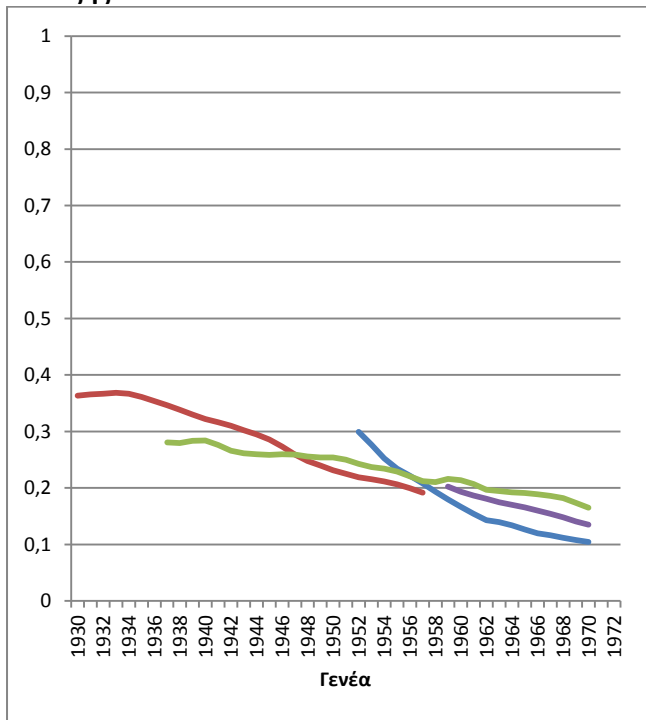
1^η τάξης

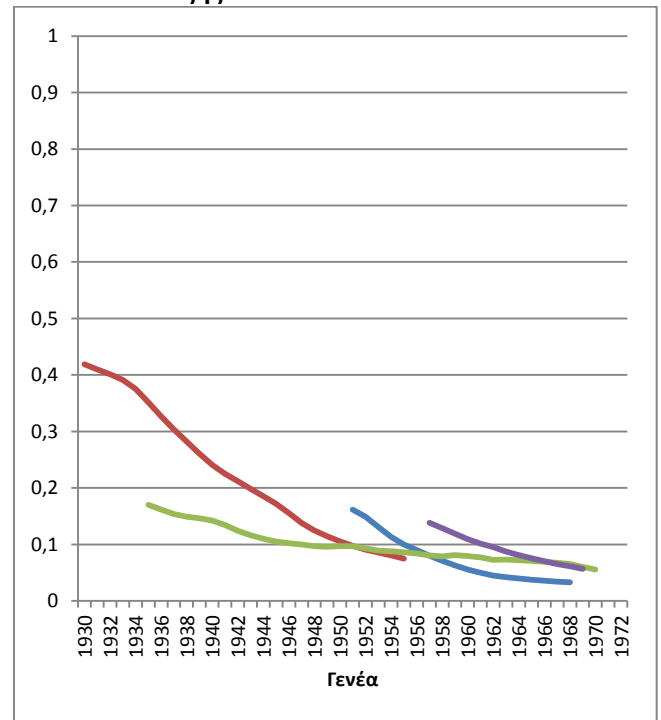
2^η τάξης

3^η τάξης

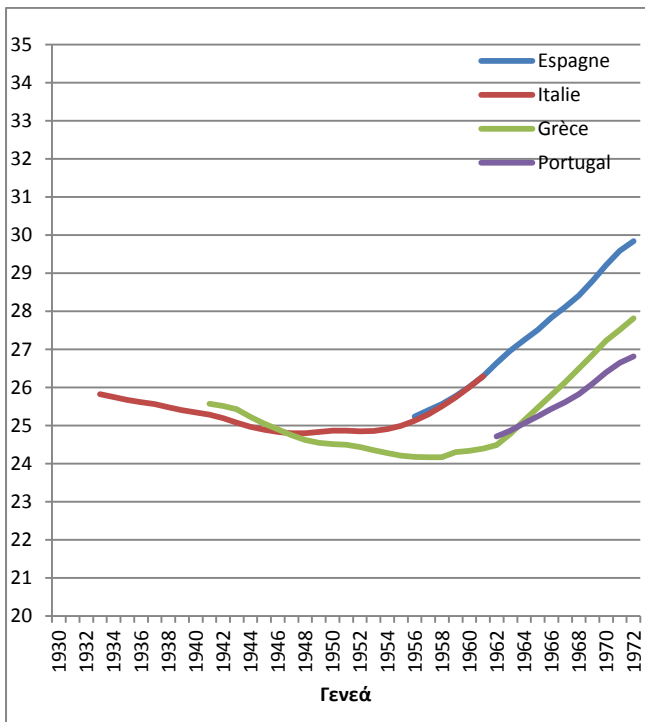
4^η και άνω τάξης

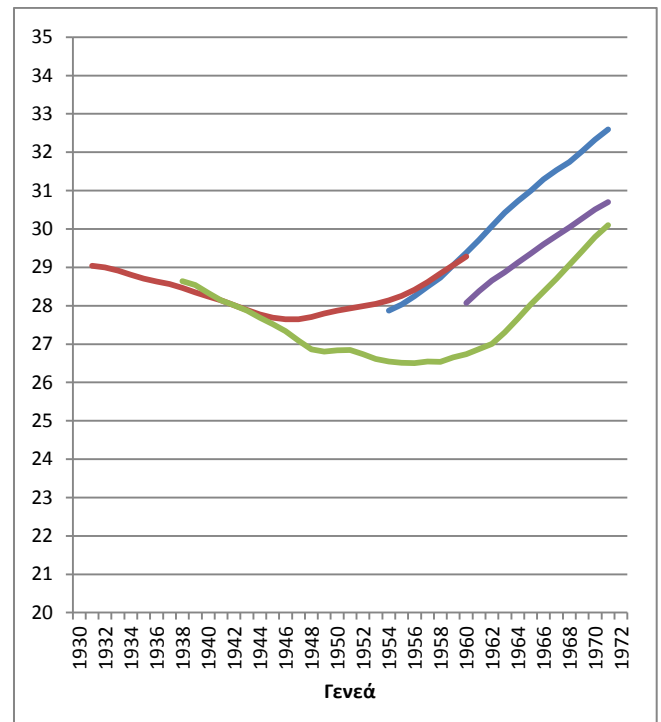
Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 37: Γενεές, Μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα βιολογική τάξη έλευσης.

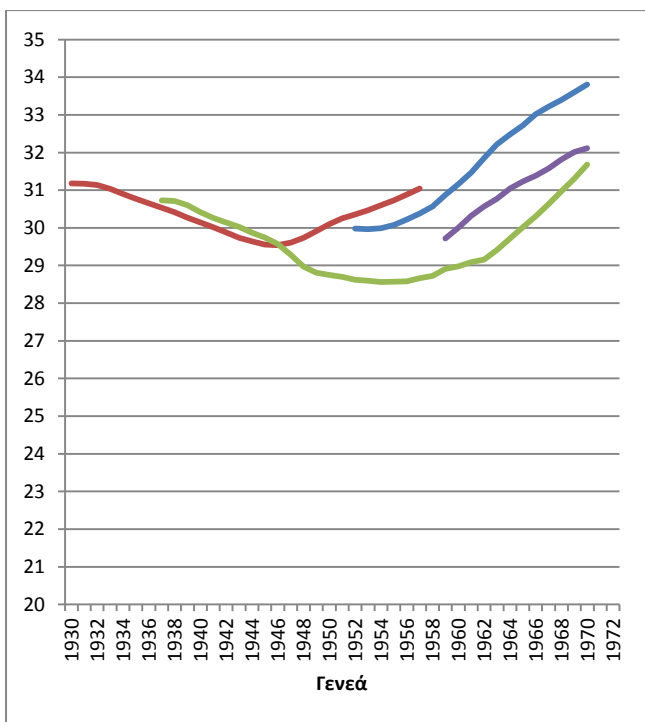
Στο 1^ο παιδί.

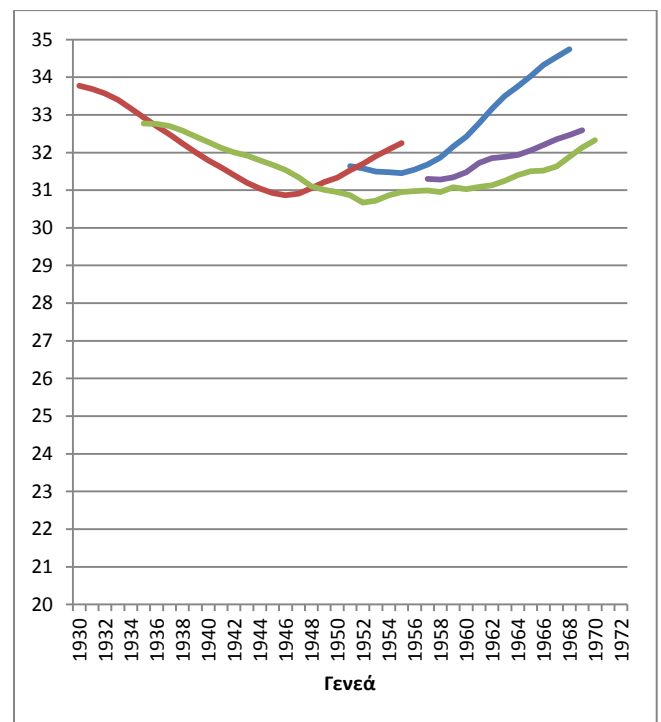
Στο 2^ο παιδί.

Στο 3^ο παιδί.

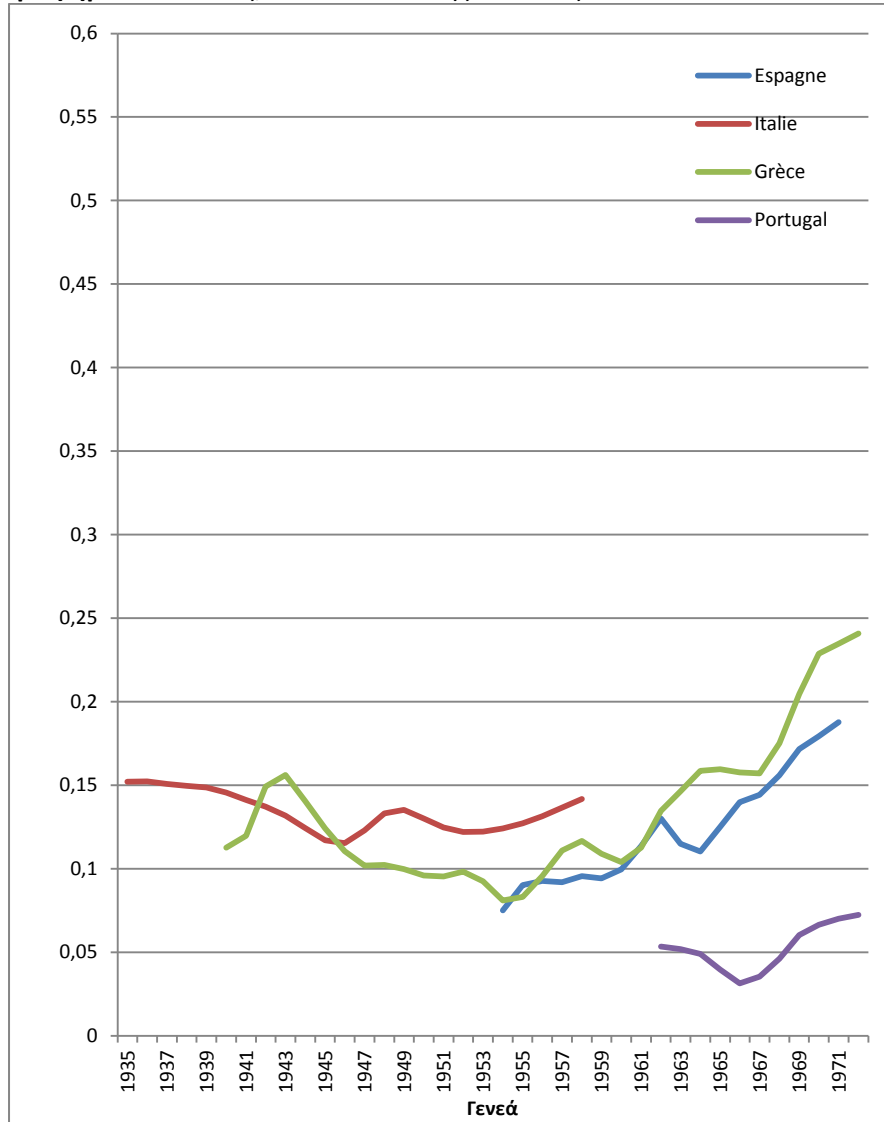

Στο 4^ο και άνω παιδιά.

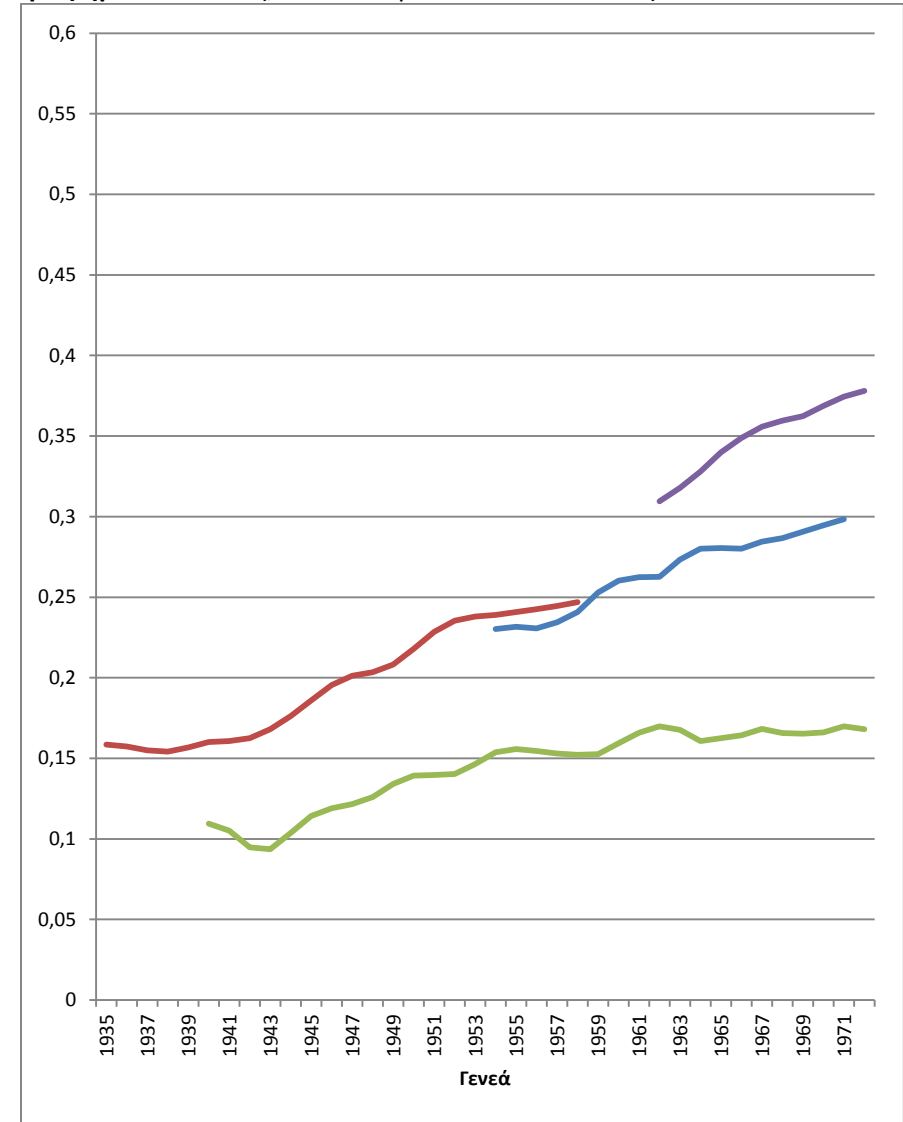

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 38 : Γενεές, Ποσοστό τελικής ατεκνίας.

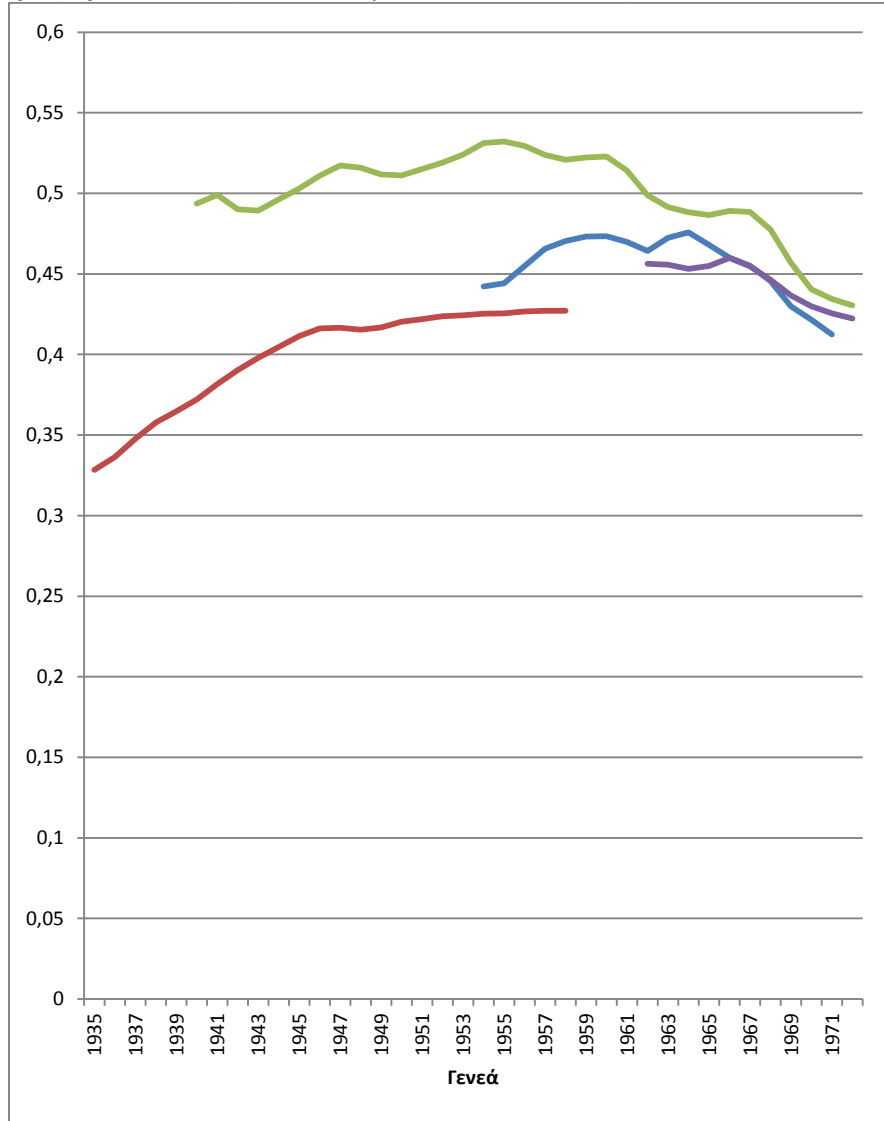

Γράφημα 39 : Γενεές, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 1 παιδί.

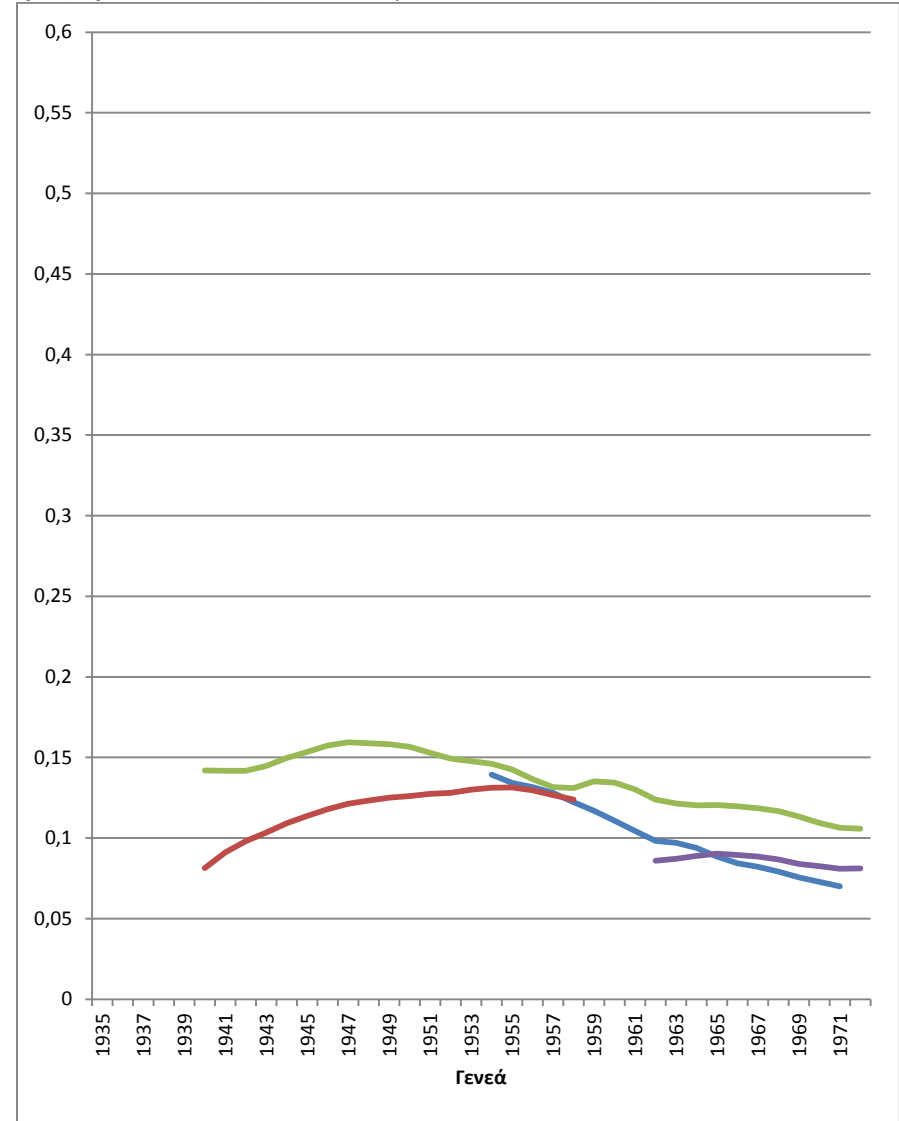

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 40 Γενεές, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 2 παιδιά.

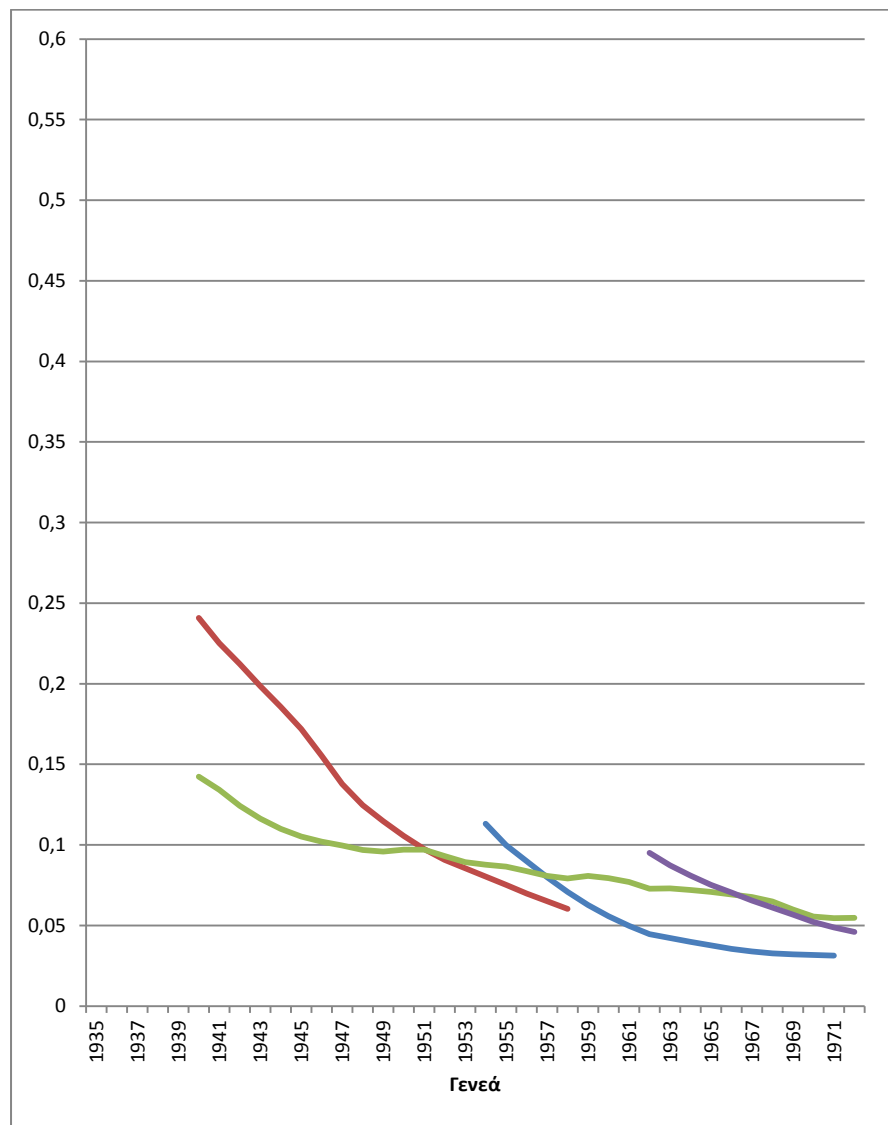

Γράφημα 41 : Γενεές, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 3 παιδιά.

Πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 42 : Γενεές, Ποσοστό γυναικών που απέκτησαν συνολικά 4+ παιδιά.

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Συμπεράσματα 7ου Κεφαλαίου

Συνοψίζοντας η γονιμότητα στην Νότια Ευρώπη υπέστη αρκετές διαφοροποιήσεις στην διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών. Ο ΣΔΓ παρέμεινε σε υψηλές τιμές σε σχέση με τις υπόλοιπες ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1970, ενώ από τα μέσα της δεκαετίας του 1980, όλες αυτές οι χώρες βίωσαν την δραματική μείωση της συγχρονικής τους γονιμότητας. Κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990 ο ΣΔΓ της Ιταλίας, Ισπανίας και Ελλάδας θα λάβει τις χαμηλότερες τιμές στην μεταπολεμική εξέλιξη του¹²², αντίθετα η μείωση ήταν πιο μετριοπαθείς για το ίδιο χρονικό διάστημα στην Πορτογαλία. Η περίοδος αύξησης κατά την πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα θα ανακοπεί μετά το 2009 συμπίπτοντας χρονικά με την έναρξη της οικονομικής κρίσης.

Η γονιμότητα μέσα στις γενεές αποκλίνει, για τις γυναίκες που γεννήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1970 να κυμανθεί γύρω από τα 1,6 παιδιά/γυναίκα σε Ελλάδα, Πορτογαλία και 1,4-1,5 παιδιά/γυναίκα στην Ιταλία και Ισπανία. Ιδιαίτερα για τις δυο τελευταίες, αν η εκτίμηση αυτή επιβεβαιωθεί θα είναι η χαμηλότερη καταγεγραμμένη διαγενεακή γονιμότητα στην Ευρώπη. Παράλληλα η τελική ατεκνία αυξήθηκε απότομα και σημαντικά μέσα στις γενεές για να σταθεροποιηθεί τελικά λίγο κάτω από το 20%¹²³ (για τις γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1965-69). Όλο και λιγότερες γυναίκες στις χώρες αυτές επιλέγουν/προλαβαίνουν να αποκτήσουν πάνω από δύο παιδιά. Ιδιαίτερα στην Ισπανία το ποσοστό των γυναικών με 3 και άνω παιδιά από την γενιά του 1965 και μετά κυμαίνεται γύρω από το 10% με συνεχόμενη πτωτική τάση στο πέρασμα των γενεών.

Η πρόσφατη οικονομική κρίση έχει ισχυρή επίδραση στις χώρες της Νότιας Ευρώπης και ιδιαίτερα στους νέους και στους προσφάτους μετανάστες. Η γονιμότητα είναι κάτω από τα επίπεδα του 2008-2009 συνεπικουρούμενη από την μείωση των μεταναστευτικών εισροών

¹²² Τα αίτια της μείωσης αυτής είχαν να κάνουν με την αλλαγή στο ημερολόγιο της γονιμότητας, την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών, τόσο στην εκπαιδευτική διαδικασία όσο και στην αγορά εργασίας, που όπως εκτιμάτε συμπίεσαν τον ΣΔΓ κατά τουλάχιστον 0,3 παιδιά/γυναίκα. Ιδιαίτερα για την Ισπανία και την Ιταλία η υψηλή ανεργία κατά την διάρκεια των τελών της δεκαετίας του 1980 και στις αρχές του 1990 συντέλεσαν στην αναβολή απόκτησης ενός παιδιού (Adsera, 2011) με τη μέση ηλικία στην τεκνογονία του 1ου παιδιού στις δύο αυτές χώρες να είναι άνω των 30 ετών και να αποτελεί από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη.

¹²³ Τα υψηλά αυτά ποσοστά δεν συνάδουν με έρευνες που δείχνουν ότι μόλις ένα μικρό ποσοστό γυναικών επιθυμεί να μην αποκτήσει κανένα παιδί κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού τους βίου (Goldstein et al. 2003, Testa 2012).

ή ακόμα της καθαρής αρνητικής φαινόμενης μετανάστευσης για την Ελλάδα και την Ισπανία. Αντίθετα η Ιταλία και η Πορτογαλία κατάφεραν να την διατηρήσουν σταθερή για αυτά τα τρία πρώτα χρόνια της κρίσης.

Ο G.Ταρίνος το 1999 έγραφε ότι *“... Το ερώτημα σε ότι αφορά τις διαφορές ανάμεσα στην Νότια Ευρώπη σε σχέση με την Δυτική θα μπορούσε να απαντηθεί με δύο τρόπους. Είτε ως μια καθυστέρηση της ομογενοποίησης που χαρακτηρίζει τους άλλους δημογραφικούς δείκτες, είτε ως μια πολιτισμική ιδιαιτερότητα η οποία χαλαρώνει υπό την επιρροή των κοινών οικονομικών αλλαγών για το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών, χωρίς ακόμη να μπορούμε να οραματιστούμε την περιγραφή ενός ενιαίου μοντέλου...”*

Η Μεσογειακή δημογραφική ιδιαιτερότητα που περιγραφόταν από τους ερευνητές στα μέσα της δεκαετίας του 1990 και βασιζόταν στον ισχυρό θεσμό του γάμου και το χαμηλό ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου, έχει πλέον μετατραπεί σε Ελληνική ιδιαιτερότητα. Η σταδιακή αποσύνδεση της γονιμότητας από τον γάμο στην Ισπανία και την Ιταλία σε σχέση με την Ελλάδα δεν δείχνει όμως να διαφοροποιεί, τουλάχιστον μέχρι σήμερα, την ένταση της συγχρονικής αλλά και της διαγενεακής γονιμότητας τους, τα επίπεδα που καταγράφουν οι χώρες αυτές είναι σχετικά κοντά και η μεταξύ τους διαφορά της τάξης του 0,1 παιδιά/γυναίκα.

Η γονιμότητα στην Ιταλία και την Ισπανία δεν ενισχύεται υπό το πρίσμα των περιγραφέντων κοινωνικών αλλαγών, όπως συνέβει στις χώρες της δυτικής και βόρειας Ευρώπης, 15 χρόνια μετά θα επαναλάβουμε ότι *ακόμη δεν μπορούμε να οραματιστούμε την περιγραφή ενός ενιαίου μοντέλου...* εξέλιξης της γονιμότητας...

Κεφάλαιο 8: Οι επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην συγχρονική γονιμότητα.

Γενικά

Η σχέση ανάμεσα στις οικονομικές συνθήκες και την γονιμότητα αποτελεί ένα κλασικό ερευνητικό ερώτημα στην δημογραφία. Έπειτα από το έργο του Malthus, μεγάλο μέρος της βιβλιογραφίας για τους καθοριστικούς παράγοντες της γονιμότητας έχει αφιερωθεί στην ιδέα ότι η γονιμότητα ακολουθεί τους κύκλους της οικονομίας (φιλοκυκλική¹²⁴). Δηλαδή σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, αβεβαιότητας στην αγορά εργασίας, τα άτομα οδηγούνται στην επιλογή της αναβολής απόκτησης παιδιών ή γενικότερα στο να αναπροσαρμόσουν τον οικογενειακό τους προγραμματισμό. (Joshua R. Goldstein, et al 2004; Sobotka, Skirbekk, Philipron 2011, Hofmann, Hohmeyer 2012; Schmitt 2012).

Απο θεωρητική πλευρά η ιδέα ότι η γονιμότητα αντιδρά θετικά στην οικονομική ευημερία και αρνητικά κατά τις περιόδους οικονομικής ύφεσης έχει διατυπωθεί εδώ και δυο αιώνες. Αρχικά ο Adam Smith στο έργο του ο “Ο Πλούτος των Εθνών” (1776) συνδέει την οικονομική ανάπτυξη με τον πολλαπλασιασμό του πληθυσμού. Ο Becker (1960), συγκρίνει τα παιδιά με τα οικονομικά αγαθά, η ζήτηση των οποίων αυξάνει με την αύξηση του εισοδήματος του ζευγαριού. Ο Easterling (1973,1976) κάνει μια σημαντική προσθήκη στις κλασικές οικονομικές θεωρίες, τονίζοντας το ρόλο του εισοδήματος σε σχέση με τις οικονομικές φιλοδοξίες του ζευγαριού. Έτσι η γονιμότητα εξαρτάτε από την σχετική αφθονία των νεώτερων γενεών, την οποία εκτιμούν με βάση την εμπειρία τους κατά την παιδική τους ηλικία από το γονεϊκό τους νοικοκυριό.

Αντίθετα με τις παραπάνω θεωρίες οι Butz και Ward (1979a,1979b) διατυπώνουν την θεωρία (αναλύοντας τα δεδομένα για την γονιμότητα των ΗΠΑ του πρώτου μισού της δεκαετίας του 1970) ότι η γονιμότητα ακολουθεί αντίθετη τάση (αντικυκλική) σε σχέση με τους κύκλους της οικονομίας. Ως επιχείρημα χρησιμοποιούν την ολοένα και αυξανόμενη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, γεγονός που σε περιόδους οικονομικής ευημερίας, αυξάνει το κόστος ευκαιρίας για μια γυναίκα η απόκτηση ενός παιδιού.

¹²⁴Προκυκλικός/φιλοκυκλικός που εξελίσσεται προς την ίδια κατεύθυνση με τον οικονομικό κύκλο, που επιτείνει τα αποτελέσματα του οικονομικού κύκλου. Ενώ αντικυκλικός αυτός που κινείται προς αντίθετη κατεύθυνση με αυτή του οικονομικού κύκλου

Μεταγενέστερη όμως ερευνά του Macunovich (1996) διατυπώνει ότι η γονιμότητα παραμένει συνδεδεμένη με τους κύκλους της οικονομίας καθώς οι αρνητικές επιπτώσεις της υψηλής ανεργίας κατά την διάρκεια των οικονομικών υφέσεων είναι μεγαλύτερες από τα όποια οφέλη της μείωσης της "αξίας" της γυναικείας εργασίας.

Με την έναρξη της οικονομικής κρίσης το 2007 (στην Αμερική) και την μετέπειτα εξάπλωση της στις Ευρωπαϊκές χώρες, αναθερμάνθηκε το ενδιαφέρον για το ερευνητικό ερώτημα, αν η αυξανόμενη ανεργία και η όλο αυξανόμενη αβεβαιότητα στην αγορά εργασίας, που αποτελούν δυο βασικά χαρακτηριστικά των οικονομικών κρίσεων, θα επηρεάσουν τις τάσεις της γονιμότητας.

Η εμπειρία από παλαιότερες περιόδους οικονομικής ύφεσης

Παγκόσμιο Οικονομικό Κράχ – 1929

Η παγκόσμια οικονομική ύφεση του 1929 (The Great Depression) (το κραχ του 1929), ξεκίνησε από τις ΗΠΑ μετά από την κατάρρευση της χρηματιστηριακής αγοράς στις 29 Οκτωβρίου 1929, η πτωτική πορεία των τιμών των μετοχών είχε ξεκινήσει ήδη από τις 4 Σεπτεμβρίου του 1929. Αποτελεί την σοβαρότερη οικονομική κρίση του 20ου αιώνα, είχε διάρκεια δέκα χρόνια, με σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές αλλά και πολιτικές συνέπειες. Το τέλος της κρίσης ταυτίστηκε με την έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και την ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας/οικονομίας.

Οι περισσότεροι μελετητές βρίσκουν ότι το κραχ του 1929, είχε σημαντικές επιπτώσεις στην γονιμότητα της εποχής. (Rindfuss et al. 1988, Andorka 1978: 119). Συνδέοντας την πτώση της γονιμότητας με την απότομη αύξηση της ανεργίας και την οικονομική αβεβαιότητα. (Sobotka et al 2008). Η μακρά διάρκεια της κρίσης αυτής είχε ως συνέπεια οι επιπτώσεις στη γονιμότητα να μην περιοριστούν μόνο στους συγχρονικούς δείκτες και την μεταβολή του ημερολογίου (αναβολή γεννήσεων) αλλά να μετεγγραφούν και στην γονιμότητα των γενεών. (Campbell 1978, Cutright and Shorter 1979, Morgan 1996) αυξάνοντας τα ποσοστά της τελικής ατεκνίας και του ποσοστού των γυναικών με μόνο ένα παιδί στο τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου, για τις γυναίκες που γεννήθηκαν στις

ΗΠΑ ανάμεσα στο 1901-1910. (Morgan 1991)

Η πετρελαιοική κρίση – 1973

Η μεγαλύτερη μεταπολεμική οικονομική κρίση μέχρι και την σημερινή συνέβη το 1973 με την αύξηση των τιμών του πετρελαίου, συνέπεια του εμπάργκο που έθεσαν οι αραβικές χώρες του ΟΠΕΚ σε ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο, Καναδά, Ολλανδία και Ιαπωνία, λόγω του πολέμου της Αιγύπτου και της Συρίας με το Ισραήλ. Στην περίπτωση αυτή οι ερευνητές θεωρούν ότι η οικονομική ύφεση, επιτάχυνε την ήδη πτωτική τάση της συγχρονικής γονιμότητας και την αύξηση στη μέση ηλικία απόκτησης του 1ου παιδιού (αναβολή), φαινόμενα όμως που είχαν ξεκινήσει ήδη από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 (Hobcraft 1996 for England and Wales, Lesthaeghe 1983 for Belgium), με την αλλαγή των κοινωνικών αξιών (αμφισβήτηση του θεσμού του γάμου) και της επανάστασης που έφερε στον έλεγχο των γεννήσεων η ευρεία εξάπλωση της χρήσης του αντισυλληπτικού χαπιού, ιδιαίτερα στις Βόρειο-Ευρωπαϊκές χώρες . (Lesthaeghe 1983,1995,van de Kaa 2001, Goldin, Katz 2002)

Η πτώση των χωρών του υπαρκτού σοσιαλισμού – 1989

Με την πτώση του υπαρκτού σοσιαλισμού, οι πρώην χώρες του «Ανατολικού μπλόκ» άνοιξαν τις αγορές τους στην ιδιωτική επιχειρηματικότητα και στα ιδιωτικά κεφάλαια, εφαρμόζοντας την οικονομία της αγοράς. Η κατάρρευση της συγχρονικής γονιμότητας στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 1990, έχει συνδεθεί με την οικονομική κατάρρευση, αβεβαιότητα, και ανομία που επικράτησε μετά την πτώση του πολιτικού μοντέλου του κρατικού σοσιαλισμού στις χώρες αυτές. (Ranjan 1999, UNECE 2000). Η περίπτωση όμως των ανατολικών χωρών ξεφεύγει από τα πλαίσια μιας απλής οικονομικής κρίσης, καθώς την περίοδο εκείνη υπήρξαν στις χώρες αυτές βαθιές πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές που συνοδεύτηκαν από τα συμπτώματα μιας οικονομικής ύφεσης.

Οι οικονομίες των χωρών αυτών έμειναν στην καλύτερη περίπτωση στάσιμες ή αποκλίνουσες για μια σειρά ετών, η ανεργία ήταν σε υψηλά επίπεδα, ενώ πολλές βίωσαν έντονο υπέρ-πληθωρισμό. Οι τάσεις του ΑΕΠ συνδέθηκαν με τις αρνητικές τάσεις της

γονιμότητας, άλλα και σε αυτή την περίπτωση υπάρχει ο κίνδυνος να συνδεθούν η αλλαγή της τάσης της γονιμότητας προς χαμηλότερα επίπεδα και η ταυτόχρονη ωρίμανση του ημερολογίου, με μικρής χρονικής διάρκειας συσχετίσεις με τον οικονομικό κύκλο. (Philipon and Dorbritz 2003).

Σε πολλές από αυτές τις χώρες η απόκλιση της γονιμότητας είχε ξεκινήσει πριν το 1990. (UNECE 1999). Η σταδιακή οικονομική ανάκαμψη απο τα τέλη της δεκαετίας του 1990 δεν οδήγησε σε σημαντική αύξηση της γονιμότητας. (Philipon and Dorbritz 2003). Ακόμα και οι χώρες όπου η μετάβαση από το ένα οικονομικό μοντέλο στο άλλο ήταν ομαλή (πχ. Τσεχία, Σλοβενία), γνώρισαν την ίδια ένταση στην πτώση της γονιμότητας με χώρες όπως η Βουλγαρία και η Ρωσία, που είχαν παρατεταμένα οικονομικά σοκ. (Sobotka 2003)

Σε όλες τις χώρες αυτές η μέση ηλικία στην τεκνογονία αυξήθηκε, αυτή η αλλαγή του ημερολογίου εξηγεί σε μεγάλο ποσοστό και την πτώση του ΣΔΓ (Philipon and Kohler 2001). Η καθυστέρηση στην απόκτηση ενός παιδιού κατά την διάρκεια μιας οικονομικής κρίσης αποτελεί αναμενόμενο γεγονός, όμως οι παρατηρήσεις δείχνουν ότι χώρες που επηρεάστηκαν λιγότερο από την κρίση αυτή, κατέγραψαν μεγαλύτερη αύξηση στη μέση ηλικία απόκτησης του πρώτου παιδιού (Billingsley 2009).

Δηλαδή η οικονομική ευημερία και οι καλύτερες επιδόσεις της οικονομίας σε μια σειρά από χώρες της κέντρο-ανατολικής Ευρώπης φαίνεται να αποτελεί σημαντικότερο παράγοντα στην καθυστέρηση απόκτησης ενός παιδιού σε σχέση με την οικονομική ύφεση. (Sobotka et al.2009)

Η παρούσα κρίση και το διαφορετικό κοινωνικό-δημογραφικό περιβάλλον στο οποίο συμβαίνει

Η μελέτη των επιπτώσεων των προηγούμενων οικονομικών υφέσεων στη γονιμότητα το πιο πιθανό είναι να μην μας κάνει σοφότερους για το τι θα πρέπει να αναμένουμε από την παρούσα. Οι περισσότερες μελέτες βρίσκουν ότι οι τάσεις της γονιμότητας είναι φιλοκυκλικές, αντιδρώντας στα “πάνω” και “κάτω” του οικονομικού κύκλου. Η οικονομική ύφεση έχει συνήθως ως επίπτωση την αλλαγή του ημερολογίου της γονιμότητας, καθώς αναβάλλονται οι γεννήσεις για το μέλλον, που οδηγεί σε μείωση του ΣΔΓ (Συνήθως η απόκλιση του ΣΔΓ καταγράφεται 1-2 χρονιά αργότερα από την έναρξη της οικονομικής ύφεσης.) και σπάνια επιδρά στην τελική γονιμότητα των γενεών...ως σήμερα.

Η όποια εμπειρική μελέτη με τις επιπτώσεις των οικονομικών κρίσεων του παρελθόντος ίσως δεν επιβεβαιωθεί κατά γραμμα Αυτό συμβαίνει διότι η παρούσα οικονομική κρίση λαμβάνει χώρα κάτω από διαφορετικές κοινωνικές-δημογραφικές συνθήκες σε σχέση με τις οικονομικές κρίσεις του παρελθόντος

Σήμερα περισσότερες γυναίκες από ποτέ συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, τα μέσα αντισύλληψης είναι πλέον διαδεδομένα ώστε τα ζευγάρια να μπορούν εύκολα να αναβάλουν την απόκτηση ενός παιδιού και το σύστημα πρόνοιας υποχωρεί υπό το βάρος του κόστους της ασφάλισης και υγειονομικής πρόνοιας του ολοένα και αυξανόμενου γεροντικού πληθυσμού.

Η μέση ηλικία των γυναικών στην τεκνογονία του 1ου παιδιού στην πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών έχει φτάσει τα 27-30 έτη (υψηλότερη κατά 3-4 χρονιά σε σχέση με την δεκαετία του 1970). Το τελευταίο αυτό γεγονός αφήνει μικρά χρονικά περιθώρια αναβολής της τεκνοποίησης σε μεγαλύτερη ηλικία για μια γυναίκα. Σε μια σειρά από χώρες η οικονομική κρίση συνοδεύεται με σημαντικές αλλαγές στο σύστημα συνταξιοδότησης, με την αύξηση των ορίων ηλικίας, γεγονός που σημαίνει ότι παρατείνεται η παραμονή στην αγορά εργασίας των μεγαλύτερων ηλικιακά με αποτέλεσμα οι νεότεροι να έχουν λιγότερες ευκαιρίες εύρεσης εργασίας με σαφώς χαμηλότερες οικονομικές αποδοχές.

Επιπλέον, η συγκυρία της οικονομικής κρίσης, χτυπάει την Ευρώπη την στιγμή που πολλές χώρες είχαν αρχίσει να έχουν μια μικρή αλλά σταθερή άνοδο των συγκυριακών ποσοστών γονιμότητας. (Goldstein, Sobotka, and Jasilioniene 2009)

Οι παραπάνω παράγοντες μπορεί να λειτουργήσουν αθροιστικά στο να μεγεθύνουν τις ήδη αρνητικές συνέπειες μιας οικονομικής ύφεσης στη γονιμότητα. σε σχέση με το παρελθόν.

Μεθοδολογία: Μεταβλητές συσχέτισης οικονομικής ύφεσης και απόκλισης της γονιμότητας

Καθώς η γονιμότητα αποτελεί ατομική απόφαση του καθενός είναι σχετικά δύσκολο να αποδομηθούν οι θετικές και οι αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης, όπου οι όποιες επιπτώσεις της στην γονιμότητα είναι συχνά η συνισταμένη αντικρουόμενων/αντίρροπων δυνάμεων και μηχανισμών όπου κάποια άτομα θεωρούν ευκαιρία να κάνουν ένα παιδί κατά την διάρκεια αβέβαιων οικονομικά περιόδων ενώ κάποιοι άλλοι επιλέγουν να το αναβάλουν περιμένοντας τις καλύτερες μέρες...

ΑΕΠ

Η απόκλιση-μείωση του ΑΕΠ έχει συνδεθεί με την μείωση της γονιμότητας (Goldstein et al. 2009). Στην περίπτωση των χωρών του πρώην ανατολικού μπλοκ βρέθηκε ότι η μεταβολή του ΑΕΠ έχει θετική συσχέτιση με την γονιμότητα, για όλες τις ηλικιακές ομάδες άνω των 20 ετών. Επιπλέον θετική συσχέτιση με την αύξηση του ΑΕΠ έχει και το φαινόμενο της αναβολής των γεννήσεων σε όλο και μεγαλύτερες ηλικίες. Billingsley (2009) Πολύ συχνά όμως η χρήση (πολυμεταβλητών) μοντέλων με πλέον του ΑΕΠ μεταβλητές η επίδραση αυτή εξασθενεί καθώς άλλες μεταβλητές παρουσιάζουν μεγαλύτερη συσχέτιση Η θετική συσχέτιση των μεταβολών του ΑΕΠ με την γονιμότητα σε ένα μακροσκοπικό επίπεδο αντανακλά την επίδραση των ποσοστών ανεργίας σε αυτή, αποτέλεσμα όταν εισαχθεί ως μεταβλητή το ποσοστό ανεργίας η συσχέτιση εξαφανίζεται (Sobotka et al. 2009).

Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ή Δείκτης Καταναλωτικού Κλίματος (Consumer Climate Index – CCI)¹²⁵

Καλύτερα φαίνεται να συσχετίζει τις περιόδους οικονομικής κρίσης με την γονιμότητα ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης (consumer confidence index) ο οποίος έχει χρησιμοποιηθεί σε επεξηγηματικά μοντέλα σε ότι αφορά σε περιορισμένης χρονικής διάρκειας διακυμάνσεις του ΣΔΓ στην Ολλανδία από το 1980 και μετά. (de Beer 1991, 1997).

Έχει εκτιμηθεί (για την Ολλανδία) ότι η αύξηση του δείκτη¹²⁶ κατά 10% σημαίνει αύξηση του αριθμού των απόλυτων γεννήσεων κατά 3.000 το χρόνο. (1,5% επί του συνόλου) (Giersbergen, de Beer 1997) Ο Becker (1960) είχε διατυπώσει ότι τα ποσοστά γονιμότητας συσχετίζονται θετικά με τις τάσεις της αγοράς καταναλωτικών αγαθών (με χρονική μετατόπιση 1 έτους) και ότι ιδιαίτερα οι πρώτες γεννήσεις είναι ευαίσθητες στις αλλαγές του επιχειρηματικού κύκλου.

Ποσοστό Ανεργίας

Αντίθετα από το ΑΕΠ, η αύξηση της ανεργίας αποτελεί έναν πιο απτό δείκτη μέτρησης, της οικονομικής ύφεσης με άμεσες επιπτώσεις στους άνδρες και τις γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας. Η ανεργία έχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τα ποσοστά γαμηλιότητας και την γονιμότητας. Αύξηση της ανεργίας και μείωση του εισοδήματος καθυστερεί την απόκτηση ενός παιδιού

Η αύξηση των ποσοστών ανεργίας στις ηλικιακές ομάδες αναπαραγωγικής ηλικίας έχει αρνητική συσχέτιση με τον ΣΔΓ στην Ευρώπη από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Η υψηλή ανεργία των νέων, για τα ζευγάρια με μη σταθερή απασχόληση και τα υψηλά ποσοστά επαγγελματικής αβεβαιότητας, αποτελούν τους πιο σημαντικούς επεξηγηματικούς

¹²⁵ Ο Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης ή Δείκτης Καταναλωτικού Κλίματος (Consumer Climate Index – CCI) αποτυπώνει τη γνώμη που έχουν διαμορφώσει οι καταναλωτές, σχετικά με την προσωπική τους οικονομική κατάσταση, καθώς και την οικονομική κατάσταση της χώρας. Αποτελεί μέτρο αποτύπωσης αφενός των κοινωνικών αντιλήψεων για την τρέχουσα οικονομική συγκυρία και αφετέρου της αισιοδοξίας, με την οποία οι καταναλωτές αντιμετωπίζουν τις υφιστάμενες προοπτικές της προσωπικής τους οικονομικής κατάστασης, καθώς και το οικονομικό μέλλον της χώρας.

¹²⁶ Η χρονική μετατόπιση των δυο χρονοσειρών ήταν κατά 2 χρόνια και 3 μήνες

παράγοντες για την καθυστέρηση δημιουργίας οικογένειας στην Νότια Ευρώπη και ειδικότερα στην Ισπανία. (d'Addio, d'Ercole 2005, Billari, Kohler 2004). Ειδικότερα η υψηλή γυναικεία ανεργία οδηγεί στην αναβολή σε όλο και μεγαλύτερες ηλικίες την απόκτηση του πρώτου παιδιού από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και μετά, όχι όμως για την δεκαετία του 1970. (Adsera 2005). Μεγαλύτερες είναι οι επιπτώσεις στην γονιμότητα όταν η υψηλή ανεργία ανάμεσα στις γυναίκες συνδυάζεται και με υψηλά ποσοστά αυτό-απασχόλησης. (Adsera 2004).

Αντίθετα τα υψηλά ποσοστά απασχόλησης των γυναικών σε μόνιμες θέσεις εργασίας στον δημόσιο τομέα (που σημαίνει εγγυημένη επιστροφή στην εργασία και μετά απο την εγκυμοσύνη) υποστηρίζουν μια υψηλή γονιμότητα. (Sobotka et al. 2009). Έρευνα στη Σουηδία (Santow, Bracher 2001), δείχνει ότι ποσοστό της ανεργίας κατά 5-9% μειώνει την πιθανότητα σύλληψης ενός πρώτου παιδιού κατά 21%, ενώ αν η ανεργία είναι πάνω από 10% η απόκλιση στην σύλληψη ενός πρώτου παιδιού πέφτει στο μισό.

Εξαίρεση απο τον παραπάνω κανόνα αποτελεί η περίπτωση της Φιλανδίας κατά την διάρκεια της οικονομικής ύφεσης που γνώρισε η χώρα το 1992-1994, που ενώ οι πρώτες γεννήσεις γνώρισαν μείωση από την έναρξη της κρίσης και μετά, οι γεννήσεις 2ης και 3ης τάξης γνώρισαν συνεχόμενες αυξητικές τάσεις (Vikat 2002, 2004), και αποτελεί ενα παράδειγμα για την σημασία του κράτους πρόνοιας και των οικογενειακών πολιτικών ώστε να μετριάσουν ή ακόμη και να αναστρέψουν τις επιπτώσεις μιας οικονομικής ύφεσης, τουλάχιστον σε κάποιες κοινωνικές ομάδες.

Πρόσφατη έρευνα (Neels (2010)) για τις επιπτώσεις της ανεργίας στην γονιμότητα, σε τρεις ευρωπαϊκές χώρες συμπεραίνει ότι η υψηλή ανεργία ασκεί αρνητικές πιέσεις στην γονιμότητα 1ης τάξης (με διαφορά ενός έτους), ειδικότερα για τις γυναίκες κάτω των 30 ετών

Το ποσοστό ανεργίας και ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης αποτελούν τους πιο αντιπροσωπευτικούς δείκτες για να αντανakλάσουν την οικονομική κρίση και συσχετίζονται άμεσα με τις διακυμάνσεις της γονιμότητας.

Κοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη γονιμότητα κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων

Μια σειρά παραγόντων ευνοϊκών για την γονιμότητα επιδεινώνονται κατά την διάρκεια της οικονομικής ύφεσης. Σε ατομικό επίπεδο υπάρχουν μια σειρά από παράγοντες που επηρεάζουν την γονιμότητα σε περιόδους κρίσεις: η ανεργία, η μη σταθερή εργασία, η μείωση των μισθών, η αύξηση της οικονομικής αβεβαιότητας, δυσκολίες στην απόκτηση κατάλληλης κατοικίας και η παράταση της παραμονής στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με σημαντικότερους την ανεργία και την εργασιακή αστάθεια, που πλήττουν κατά κύριο λόγο τους νέους. Η τελευταία αυτή ομάδα είναι έχει τις μεγαλύτερες συνέπειες από την οικονομική κρίση με συνέπειες στην γονιμότητα να είναι μεγαλύτερες.

Εργασία-Ανεργία

Η σταθερή εργασία, το σχετικά υψηλό εισόδημα και η δυνατότητα στεγής, είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την δημιουργία οικογένειας και απόκτησης παιδιών στην σύγχρονη Ευρώπη. (Krvandal 1999). Η ανεργία και η επαγγελματική αβεβαιότητα είναι δύο βασικές επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης. Η επαγγελματική αβεβαιότητα έχει διάφορες μορφές που περιλαμβάνουν την εργασία μερικής απασχόλησης και τα συμβόλαια ορισμένου χρόνου.

Σε μια σειρά από μελέτες έχει βρεθεί ότι σε άντρες που δεν έχουν αποκτήσει ήδη παιδί, η ανεργία και κατά συνέπεια, η μη συμμετοχή στην αγορά εργασίας αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα.(Lundström 2009, Simó Noguera et al. 2003, Mills et al. 2005). Επιπλέον όταν ένας άντρας είναι άνεργος ή χαμηλά αμειβόμενος έχει χαμηλή ζήτηση στην αγορά γάμου (ή για μακροχρόνια σχέση).(Oppenheimer 1994). Γενικότερα το εισόδημα του άντρα σε ένα ζευγάρι αποτελεί σημαντική παράμετρο στην απόφαση τεκνοποίησης (Schmitt (2008)).

Σε ότι αφορά τις άτεκνες γυναίκες η κατάσταση είναι λιγότερο ξεκάθαρη. Οι γυναίκες που ολοκληρώνοντας τις σπουδές-εκπαιδευσή τους και δεν μπαίνουν στην αγορά εργασίας, έχουν περισσότερες πιθανότητες να τεκνοποιήσουν, γεγονός που μπορεί να εξηγηθεί από την επιλογή που κάνουν κάποιες γυναίκες στο να μην αναπτύξουν την επαγγελματική τους καριέρα και να αφιερωθούν στην οικογένεια και την ανατροφή των παιδιών τους. (Simó

Noguera et al. 2003, Meron, Widmer 2002, Liefbroer 2005)

Αντίθετα με τους άντρες, οι άνεργες γυναίκες συνδέονται συχνά σε ορισμένες χώρες με υψηλά ποσοστά γεννήσεων 1ης τάξης (Francesconi, Golsch 2005, Andersson 2000, Schmitt 2008), ενώ σε χώρες όπως η Γαλλία, η Νορβηγία έχει βρεθεί αντίθετο, δηλαδή αρνητική σχέση γυναικείας ανεργίας και απόκτησης 1ου παιδιού. (Kravdal 2002, Meron, Widmer 2002, Schmitt 2008). Επιπλέον η επίδραση της ανεργίας μπορεί να είναι διαφορετική ανάλογα την ηλικία. Στην Φιλανδία οι άνεργες γυναίκες ηλικίας 20-30 είχαν περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν ένα πρώτο παιδί σε σχέση με τις αντίστοιχες ηλικίας 30 και άνω. (Vikat 2004).

Επιπλέον, η αύξηση της ανεργίας οδηγεί στην αναβολή του γάμου και της δημιουργίας οικογένειας, που έμμεσα οδηγεί στην απόκλιση των ποσοστών γονιμότητας 1ης τάξης. Σε ερευνά που αφορούσε την Γαλλία (Prioux (2003) αποδείχτηκε η αρνητική σχέση που έχει η ανεργία των νέων (20-24 ετών) και των ποσοστών συμβίωσης, σημειώνοντας ότι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι νέοι στη αγορά εργασίας οδηγεί στη καθυστέρηση της συγκατοίκησης και του γάμου. Ειδικότερα όσο πιο κοντά στη έναρξη της σχέσης/γάμου ξεκινήσει η ανεργία, έχει σημαντική επίπτωση στις πρώτες γεννήσεις. (Meron, Widmer 2002).

Για τις χώρες της Νότιας Ευρώπης η επίπτωση του παραπάνω γεγονότος επηρεάζει σημαντικά την γονιμότητα. όπου ο γάμος και η τεκνοποίηση είναι δυο γεγονότα άμεσα συνδεδεμένα, καθώς το ένα είναι προαπαιτούμενο του άλλου. (e.g., Ahn and Mira 2001, Castro Martín 1992)

Η μακροχρόνια ανεργία

Η διάρκεια της ανεργίας αποτελεί έναν επίσης σημαντικό παράγοντα στην απόφαση απόκτησης ενός 1ου παιδιού. Η μικρή διάρκεια ανεργία δεν δείχνει να επηρεάζει την γονιμότητα. Αντίθετα οι μακροχρόνια ανεργία έχει σίγουρα αρνητική επίδραση για του άντρες και συνήθως για τις γυναίκες, καθώς η επίδραση στις γυναίκες εξαρτάτε πολλές φορές από την κοινωνική πολιτική και πρόνοια της κάθε χώρας (επιδόματα, κλπ). (Schmitt 2008, (Adsera 2005a). Παράδειγμα τα υψηλά ποσοστά γονιμότητας ανάμεσα στις άνεργες γυναίκες στην Σουηδία είναι συνέπεια του ύψους του επιδόματος ανεργίας και του

επιδόματος γονικής άδειας που φτάνουν στο 80% του προηγούμενου εισοδήματος. Συμπέρασμα οι γυναίκες που λαμβάνουν υψηλά επιδόματα ανεργίας έχουν περισσότερες πιθανότητες να τεκνοποιήσουν.(Andersson 2000)

Το αίσθημα της αβεβαιότητας

Το αίσθημα της αβεβαιότητας για το μέλλον είναι επίσης μια επίπτωση της οικονομικής ύφεσης, η οποία επιδρά στην γονιμότητα. Οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας για το μέλλον ποικίλουν ανάλογα το πολιτισμικό περιβάλλον και το διαφορετικό κοινωνικό status. Παράδειγμα, η αβεβαιότητα μπορεί να αυξήσει την γονιμότητα σε φτωχές χώρες, όπου τα παιδιά λειτουργούν ως παροχή εισοδήματος και φροντίδας για τους γονείς στις μεγαλύτερες ηλικίες, (Sinn 1998). ενώ στις χώρες με ανεπτυγμένο κράτος πρόνοιας αυτό δεν συμβαίνει.

Στις ανεπτυγμένες χώρες τα υψηλά ποσοστά αβεβαιότητας έχουν αρνητική επιρροή στην γονιμότητα. Η αγορά με αυστηρά καπιταλιστικούς όρους σε συνδυασμό με την ελάχιστη στήριξη κοινωνικής πρόνοιας οδηγεί στον άκρατο ανταγωνισμό και αυξάνει το οικονομικό ρίσκο για το άτομο, γεγονός που λειτουργεί αρνητικά για την γονιμότητα. (McDonald 2002). Η αβέβαιη εργασία (μερικής απασχόλησης, συμβάσεις μικρής διάρκειας), είναι επιζήμια σε ότι αφορά την γονιμότητα και την πρόθεση τεκνοποίησης των γυναικών.(Adsera 2005a, Pailhé 2009).

Μια σημαντική παράμετρος που μπορεί να λειτουργήσει θετικά για την γονιμότητα αναιρώντας τις αρνητικές επιπτώσεις της αβεβαιότητας είναι η στήριξη που μπορεί να δεχθεί το άτομο από διαφορά κοινωνικά δίκτυα. Όταν κάποιος μπορεί να βασιστεί στην βοήθεια των συγγενών, των φίλων ή και των συναδέλφων του, οι συνέπειες της αβεβαιότητας μετριάζονται (Philipron 2003,2005, Bühler,Frtczak (2008))

Εκπαιδευτικό επίπεδο-θέση στην αγορά εργασίας

Άντρες και γυναίκες αντιδρούν συχνά διαφορετικά κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων και έχει σχέση με το κοινωνικό τους υπόβαθρο ιδιαίτερα το εκπαιδευτικό.

Οι άντρες χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και χαμηλής τεχνικής κατάρτισης/εξειδίκευσης επηρεάζονται περισσότερο κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων και τείνουν να παρουσιάζουν τα χαμηλότερα ποσοστά γονιμότητας 1ης τάξης. Καθώς το σταθερό εισόδημα και η εργασία έχουν ιδιαίτερη σημασία για την δημιουργία μιας σταθερής σχέσης. Συνήθως τα εμπόδια για να φτάσει ένας άντρας στο γάμο είναι ο συνδυασμός του χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου, περιστασιακή ή μερικής απασχόλησης εργασία που συνοδεύονται από το χαμηλό εισόδημα. (Orpenheimer et al. (1997),

Για τις γυναίκες τα στοιχεία δείχνουν ότι οι υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου, κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων, υιοθετούν την στρατηγική της αναβολής της γονιμότητας, ιδιαίτερα αν δεν έχουν αποκτήσει ακόμη ένα πρώτο παιδί. Αντίθετα οι γυναίκες χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου διατηρούν ή και αυξάνουν τα ποσοστά γονιμότητας τους κατά την διάρκεια αβέβαιων οικονομικά περιόδων. Στη Φιλανδία κατά την διάρκεια της οικονομικής ύφεσης που γνώρισε η χώρα στις αρχές της δεκαετίας του 1990 οι γυναίκες χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου είχαν περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσουν ένα παιδί όταν ήταν άνεργες.(Vikat 2004).

Η Kreynefeld (2005,2009), μέσα από την έρευνα της ανέδειξε ότι οι διαισθητικές προσδοκίες για την προσωπική ζωής, η ανεργία, τα οικονομικά προβλήματα και το χαμηλό επίπεδο ικανοποίησης στην προσωπική ζωή οδηγούν στην μείωση των γεννήσεων 1ης τάξης ανάμεσα στις γυναίκες υψηλού εκπαιδευτικού επιπέδου (Πανεπιστημιακού). Αντίθετα στις γυναίκες χαμηλής εκπαίδευσης (βασικής εκπαίδευσης) η επιρροή των παραπάνω συνθηκών (και ιδιαίτερα της ανεργίας) αυξάνουν τις πιθανότητες απόκτησης ενός πρώτου παιδιού.

Αποτέλεσμά οι γυναίκες πανεπιστημιακής και άνω εκπαίδευσης κατά την διάρκεια οικονομικών υφέσεων έχουν ως προτεραιότητα να διατηρήσουν την θέση τους στην αγορά εργασίας και να αναβάλουν τα όποια σχέδια για την απόκτηση ενός παιδιού υπό τον φόβο να χάσουν την δουλειά τους και να διακινδυνεύσουν την επαγγελματική τους καριέρα. Επιπλέον το γεγονός ότι η ανατροφή ενός παιδιού απαιτεί ένα μεγάλο μέρος του προσωπικού χρόνου της μητέρας, οι γυναίκες σε σημαντικές επαγγελματικές θέσεις και με

υψηλούς μισθούς αντιμετωπίζουν υψηλότερο κόστος ευκαιρίας ¹²⁷ (opportunity costs) από εκείνες με χαμηλό εισόδημα. (Becker 1981, Gustafsson and Kalwij 2006).

Στον αντίποδα οι γυναίκες χαμηλής εκπαίδευσης, με χαμηλό εισόδημα και περιορισμένες δυνατότητες στην αγορά εργασίας, η οικονομική ύφεση μετατρέπει την μητρότητα σε μια κατάσταση πιο ανεκτή συγκρινόμενη με μια χαμηλά αμειβόμενη θέση εργασίας μερικής απασχόλησης ή την ανεργία. Η τεκνοποίηση για τις γυναίκες αυτές μπορεί να αποτελέσει μια στρατηγική (Friedman et al. 1994) πάνω στην οποία να δομήσουν την ζωή τους και να λάβουν χρηματοδότηση από το σύστημα πρόνοιας, ιδιαίτερα σε χώρες που τα επιδόματα είναι αρκετά υψηλά.

Αποτέλεσμα σε περιόδους κρίσεις οι γυναίκες αυτές βρίσκουν πιο ελκυστική την προοπτική της ανατροφής ενός παιδιού, αυξάνοντας την γονιμότητα τους και μειώνοντας την σχέση τους με την αγορά εργασίας. (OECD 2009b) Ίσως η οικονομική ύφεση να μεγαλώνει τις κοινωνικοοικονομικές διαφορές της τεκνοποίησης, αυξάνοντας την αύξηση των ποσοστών γονιμότητας των γυναικών βασικής εκπαίδευσης και μειώνοντας τα αντίστοιχα των γυναικών πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Η εισαγωγή του επιδόματος "μετρητά για φροντίδα" (cash-for-care) στην Νορβηγία το 1998 έδωσε την δυνατότητα στους ερευνητές να μελετήσουν τις επιπτώσεις στην αλλαγή του κόστους ευκαιρίας στη γονιμότητα ανάλογα την κοινωνική ομάδα. Το συμπέρασμα ήταν ότι η αύξηση της γονιμότητας ήταν σημαντικότερη για της χαμηλής εκπαίδευσης, χαμηλού εισοδήματος γυναίκες καθώς και για τους μετανάστες. (Aassve, Lappregård 2009))

Δυνατότητα απόκτησης κατοικίας – Αγορά Ακινήτων

Η διαθεσιμότητα κατοικιών και η αγορά ακινήτων συσχετίζεται άμεσα με την γονιμότητα. Οι τιμές κατοικίας (μέχρι και το 2007) αυξήθηκαν σημαντικά, σχεδόν διπλασιάστηκαν σε σχέση με τις αντίστοιχες στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ενώ αντίστοιχα η αύξηση του εισοδήματος των νέων ακολούθησε αργούς ρυθμούς. Η αύξηση των τιμών κατοικίας συνδέεται συχνά με την αναβολή ή και μείωση της γονιμότητας, ειδικότερα σε χώρες όπου δεν υπάρχει ο θεσμός της κοινωνικής κατοικίας και η απόκτηση μιας κατοικίας αποτελεί

¹²⁷Κόστος ευκαιρίας είναι το κόστος που προκύπτει από την θυσία ενός αγαθού, για την παραγωγή κάποιου άλλου. Πηγή: <http://www.euretirio.com/2010/06/kostos-efkairias.html#ixzz381EtHyi6>

αναγκαία συνθήκη για την δημιουργία οικογένειας.(Mulder 2006, Rindfuss, Brauner-Otto 2008, Curtis, Tamura 2008)

Μέχρι και το 2007 η οικονομική ευημερία και τα στεγαστικά δάνεια με μικρά επιτόκια ισορρόπησαν τις όποιες αρνητικές συνέπειες από την αύξηση των τιμών. Η φτηνή πίστωση χρηματοδότησε ένα κατασκευαστικό οργανισμό σε μια σειρά από ανεπτυγμένες χώρες και ενθάρρυνε πολλά ζευγάρια νέα ή μη να αποκτήσουν ένα ευρύχωρο διαμέρισμα ή μια κατοικία (παράγοντας που ενθαρρύνει την γονιμότητα) , γεγονός που συνδέθηκε απο κάποιους ερευνητές με την αύξηση της γονιμότητας κατά την διάρκεια της δεκαετίας του 2000. (Kulu,Vikat 2007, Ström 2009).

Με την έναρξη της οικονομικής κρίσης η ιδιοκτησία μιας κατοικίας γίνεται δυσβάσταχτη καθώς το αρχικό χρέος του δανείου είναι δύσκολο να αποπληρωθεί. Επιπλέον η χορήγηση δανείων γίνεται πιο δύσκολη, καθώς οι απαραίτητες προϋποθέσεις γίνονται πιο αυστηρές. Ήδη με την έναρξη της παρούσας οικονομικής ύφεσης η χρηματοδότηση μεσώ των τραπεζών σταμάτησε, ενώ ο κατασκευαστικός τομέας κατέρρευσε σταματώντας να παράγει νέες κατοικίες. Οι παραπάνω συνθήκες αναμένεται να οδηγήσουν σε περαιτέρω αναβολή της τεκνοποίησης τουλάχιστον για όσο διαρκεί η κρίση. (Sobotka et al. 2009)

Παραμονή στην Εκπαίδευση-Παράταση Σπουδών

Η έλλειψη επαγγελματικών ευκαιριών και η υψηλή ανεργία, φαινόμενα που παρατηρούνται κατά την διάρκεια οικονομικών κρίσεων, συνήθως συμβάλουν στην παράταση του χρόνου σπουδών των νέων (προχωρώντας σε ένα μάστερ ή και διδακτορικό), ώστε να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα τους και να μειώσουν την πιθανότητα να βρεθούν άνεργοι σε μια συρρικνούμενη αγορά εργασίας.(Abowd and Lemieux 1993, Kohler et al. 2002). Ταυτόχρονα διατηρούν ενα υψηλότερο κοινωνικό στάτους, από αυτό που έχει κάποιος άνεργος και εκτός αγοράς εργασίας.(Dornbusch et al. 2000).

Στην Ιταλία, την Ισπανία, την Σουηδία και σε μια σειρά από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, το εκπαιδευτικό σύστημα επεκτάθηκε (νέα Πανεπιστήμια, αύξηση των εισακτέων) ενώ σε περιόδους οικονομικής κρίσης 1980 και 1990, , ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών αυξάνει (Hoem 2000, Kohler et al. 2002, Kotowska et al. 2008).

Η αύξηση των ατόμων που συμμετέχουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μπορεί να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση των γεννήσεων καθώς οι γυναίκες πανεπιστημιακής εκπαίδευσης τείνουν να έχουν υψηλά ποσοστά τελικής ατεκνίας και χαμηλότερα ποσοστά γονιμότητας.(Blossfeld and Huinink 1991, Skirbekk 2008). Η χρονική στιγμή που βγαίνει κάποιος από την εκπαιδευτική διαδικασία επηρεάζει άμεσα τον χρόνο δημιουργίας οικογένειας, όσο πιο αργά ολοκληρώσει κάποιος τις σπουδές του, τόσο αυξάνει η ηλικία τεκνοποίησης.

Το τελευταίο γεγονός σε συνδυασμό με την εγκατάλειψη του γονεϊκού νοικοκυριού, είναι οι δυο συνθήκες που μοιάζουν απαραίτητες για να ξεκινήσει κάποιος μια μόνιμη σχέση συγκατοίκησης η οποία θα οδηγήσει στην απόκτηση ενός παιδιού. (Billari et al. 2000, Skirbekk 2008)

Οι νέοι ενήλικες είναι αυτοί που τα τελευταία χρόνια ανέλαβαν το φορτίο της στήριξης του συστήματος συνταξιοδότησης/ταμείων και βίωσαν τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας, με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση της οικονομικής τους κατάστασης, είναι αυτοί που μοιάζουν ιδιαίτερα ευάλωτη κοινωνική ομάδα στη διάρκεια της παρούσας κρίσης. Σε όλη την Ευρώπη οι νεότεροι είναι εκτεθειμένοι σε περισσότερο επισφαλείς και χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας, με αβέβαιο μέλλον. (Mills et al. 2005). Κατα την διάρκεια οικονομικών υφέσεων, η ανεργία αυξάνει με πιο γρήγορους ρυθμούς και είναι υψηλότερη για τους νέους ενήλικες. ((Aaberge et al. 1997, SKεφmähl 2003, Verick 2009).

Η αναμενόμενη επιδείνωση της οικονομική τους κατάστασης είναι πιθανό να οδηγήσει στην καθυστερημένη εγκατάλειψη του γονεϊκού τους νοικοκυριού, μείωση του αισθήματος ικανοποίησης για την ζωή τους και να αυξήσει την απογοήτευση τους λόγω των ανεκπλήρωτων υλικών τους φιλοδοξιών (e.g., Clark and Oswald 1996). Το κενό ανάμεσα στην προσωπική τους φιλοδοξία και το αναμενόμενο ή πραγματικό τους εισόδημα αποτελεί ένα καθοριστικό παράγοντα καθυστέρησης στη δημιουργία οικογένειας, καθώς οι περισσότεροι περιμένουν να αποκτήσουν παιδιά όταν θα εξασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό-υψηλό οικονομικό επίπεδο. (Lutz, Skirbekk, Testa 2006).

Οι οικονομικές φιλοδοξίες τίθενται με βάση το εισόδημα της γενεάς των γονιών τους (Easterlin 1980) και γι αυτό το λόγο η όλο και μεγαλύτερη απόκλιση του εισοδήματος των νέων μεγαλώνει το χάσμα ανάμεσα σε αυτό που ανέμεναν/φιλοδοξούσαν και στη πραγματικότητα.

Με βάση τα παραπάνω, αναμένεται ότι οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη γονιμότητα θα είναι μεγαλύτερες για τους νέους και τους άτεκνους, που συνήθως επιθυμούν να έχουν συσσωρεύσει του απαραίτητους οικονομικούς πόρους προτού αποκτήσουν ένα παιδί.

Ο ρόλος των κοινωνικών -οικογενειακών πολιτικών σε περιόδους κρίσης.

Πολλές έρευνες (UNECE 2000, Philipon and Dorbritz 2003, Sobotka 2004 and 2008, and Frejka 2008) ειδικότερα για την κέντρο-ανατολική Ευρώπη, επισημαίνουν το γεγονός της οξυνσης των αρνητικών επιπτώσεων της οικονομικής ύφεσης με την όλο και λιγότερο εφαρμογή δημόσιων πολιτικών στήριξης της οικογένειας. .

Η σύγκρουση της εργασίας (καριέρας) και τεκνοποίησης είναι χαμηλότερη στις σοσιαλοδημοκρατίες και ήταν επίσης στα πρώην σοσιαλιστικά συστήματα πρόνοιας, πιθανόν λόγω της ισχυρής θεσμικής στήριξης στις εργαζόμενες μητέρες. Ειδικότερα στο Σοσιαλιστικοδημοκρατικό καθεστώς πρόνοιας (Σκανδιναβικές χώρες) οι δυσκολίες στο συνδυασμό απασχόλησης και μητρότητας είναι μειωμένες όχι μόνο λόγω των υψηλών επιδομάτων και της μακράς γονικής άδειας αλλά και από την θετική στάση/συμπεριφορά απέναντι στις εργαζόμενες μητέρες (Matysiak and Vignoli's (2008))

Η Φιλανδία αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα πολιτικής που οδήγησε σε αύξηση της συγχρονικής γονιμότητας στα χρόνια βαθιάς οικονομικής κρίσης για την χώρα στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η εισαγωγή επιδόματος στα μέσα της δεκαετίας του 1980 για τους γονείς που μένουν στο σπίτι (Child home care allowance)¹²⁸ για να φροντίσουν το παιδί τους (μέχρι και 3 ετών) αποτέλεσε μια ελκυστική εναλλακτική λύση απέναντι στην ανεργία και τις περιορισμένες επαγγελματικές προοπτικές για πολλές γυναίκες στα χρόνια της κρίσης.(Vikat 2004).

Οι κυβερνητικές πολιτικές μπορούν να είναι αποτελεσματικές και στην συγκεκριμένη περίπτωση να απαλύνουν ή και να αντιστρέψουν τις καθοδικές/αρνητικές τάσεις/πιέσεις που προκαλεί η οικονομική κρίση στην γονιμότητα. *"...Οι πολιτικές έχουν μια συμβολική*

¹²⁸Child home care allowance can be claimed by families with a Keφild under 3 years of age who is not in municipal day care. The Keφild can be looked after by one of the parents or another person (e.g. a relative) or a private day care provider (e.g. private day-care centre). Keφild home care allowance includes a care allowance and a care supplement, which depends on the family's income. Πηγή: http://www.kela.fi/web/en/after-parental-leave_Keφild-home-care-allowance

λειτουργία, καθώς δίνουν το στίγμα για την “επιθυμητή” συμπεριφορά, οποιαδήποτε μείωση των δαπανών που συνδέονται με την οικογένεια μπορεί να ληφθεί ως μήνυμα για τις δύσκολες μέρες που θα έρθουν, δημιουργώντας έτσι στις ήδη άσχημες οικονομικές συνθήκες ένα κλίμα απαισιοδοξίας της κοινής γνώμης, που ευνοεί την αναβολή απόκτησης ενός παιδιού...” (Hoem 2000).

Οι επιπτώσεις της πρόσφατης οικονομικής κρίσης στην συγχρονική γονιμότητα των Ευρωπαϊκών χωρών.

Η παρούσα οικονομική κρίση προκύπτει σε ένα χρονικό σημείο που οι ήδη χαμηλοί συγχρονικοί δείκτες γονιμότητας σε μια σειρά Ευρωπαϊκές χώρες είχαν αρχίσει να ανακάμπτουν εδώ και μια δεκαετία (από το 2000 και μετά). Αναμένουμε ότι για τα επόμενα χρόνια και όσο διαρκεί η κρίση, οι ΣΔΓ θα σταθεροποιηθούν ή θα αποκλίνουν ξαναγυρνώντας στα χαμηλά επίπεδα της αρχής της δεκαετίας του 2000. Στην Ελλάδα η αύξηση του ΣΔΓ που είχε ξεκινήσει από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 ανακόπηκε το 2009 σταθεροποιήθηκε το 2010 χρονιά που η οικονομία της χώρας άρχισε να αποκλίνει, ενώ από το 2010 και μετά άρχισε να παρουσιάζει μείωση, από το 1,5 παιδιά/γυναίκα στα 1,3 παιδιά/γυναίκα (2012).

Η ίδια αναστροφή των τάσεων συνέβη επίσης στη Βουλγαρία, την Κροατία, την Τσεχία, την Εσθονία, την Ουγγαρία, την Ρουμανία και την Ισπανία. Αντίθετα η Ιταλία και η Πορτογαλία, που έχουν βρεθεί στο κέντρο της κρίσης, διατηρούν τα επίπεδα της συγχρονικής τους γονιμότητας ακόμη σταθερά στα επίπεδα του 2009 (2011). Τέλος οι Σκανδιναβικές χώρες παρόλο που βιώνουν τις επιπτώσεις της κρίσης σε ηπιότερο βαθμό παρουσιάζουν απόκλιση των ΣΔΓ για το 2011. (Goldstein J., Kreyenfeld M. Jasilioniene A. Örsal (2013)

Στην έρευνα τους οι Goldstein J., Kreyenfeld M. Jasilioniene A. Örsal (2013), ανέδειξαν ως βασικό παράγοντα συσχέτισης της οικονομικής υφεσης με την πορεία της συγχρονικής γονιμότητας την αύξηση της ανεργίας. Ιδιαίτερα η ανεργία στους νέους κατω των 30 ετών δείχνει να επηρεάζει έντονα την γονιμότητα 1^{ης} τάξης στις ηλικίες αυτές. Η εξήγηση είναι διττη, πρώτον ότι οι νεότεροι μπορούν να αναπροσαρμόσουν πιο εύκολα τον οικογενειακό τους προγραμματισμό και να αναβάλουν την απόκτηση ενός παιδιού για το μέλλο και δεύτερον ότι η αύξηση της ανεργίας είναι υψηλότερη ανάμεσα στους νέους. (Goldstein J., Kreyenfeld M. Jasilioniene A. Örsal (2013)

Γεωγραφικά η συσχέτιση ανεργίας και γονιμότητας είναι σημαντική για τις χώρες της Νότιας, Ανατολικής και κεντρικής Ευρώπης. Ενώ αντίθετα για τις χώρες της δυτικής και βόρειας Ευρώπης -που η οικονομική κρίση δεν έχει ακόμα δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα τα επίπεδα της ανεργίας δεν μοιάζει να έχουν ουσιαστική επίδραση στη

γονιμότητα. (Goldstein J., Kreyenfeld M. Jasilioniene A. Örsal (2013).

Η διαφορική αυτή ένταση των επιπτώσεων της αύξησης της ανεργίας στη γονιμότητα, εν μέρη οφείλεται στο γεγονός ότι ορισμένες χώρες είχαν λάβει μέτρα πολιτικής υπέρ/φιλικά της γονιμότητας χρονικά νωρίτερα την έναρξη της οικονομικής ύφεσης, δημιουργώντας ένα περιβάλλον ευνοϊκό, αμβλύνοντας τις συνέπειές της κρίσης. (Thévenon 2011; Fagnani 2012).

Η παραπάνω επισκόπηση μας δείχνει ότι οι επιπτώσεις στην γονιμότητα λόγω της οικονομικής ύφεσης δεν είναι καθολικές και παρόμοιες για όλες τις χώρες.

Οι επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης στη συγχρονική γονιμότητα της Ελλάδας.

Για να απαντήσουμε στο ερώτημα αν η οικονομική ύφεση που βιώνει η Ελλάδα επηρεάζει την συγχρονική γονιμότητα θα πρέπει πρώτα να οριοθετήσουμε χρονικά την έναρξη της κρίσης, και με αφετηρία αυτό την χρονική στιγμή από την οποία θα δίνετε το γεγονός αυτό να επηρεάσει τις γεννήσεις και την συγχρονική γονιμότητα.

Τον Οκτώβριο του 2009 ο τότε υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας, κ. Παπακωσταντίνου ανακοινώνει στο ECOFIN ότι το έλλειμμα του προϋπολογισμού για το 2009 θα κυμανθεί, ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο 12,7% αντί του 6% που το υπολόγιζε η προηγούμενη κυβέρνηση. Το γεγονός αυτό θα δημιουργήσει μείωση της πιστοληπτικής αξιοπιστίας της χώρας μετά από μια σειρά υποβαθμίσεων από διάφορους οίκους αξιολόγησης, πρόβλημα στον εξωτερικό δανεισμό της χώρας (αύξηση των spreads), και κατά συνέπεια στην αποπληρωμή των δανειακών της υποχρεώσεων.

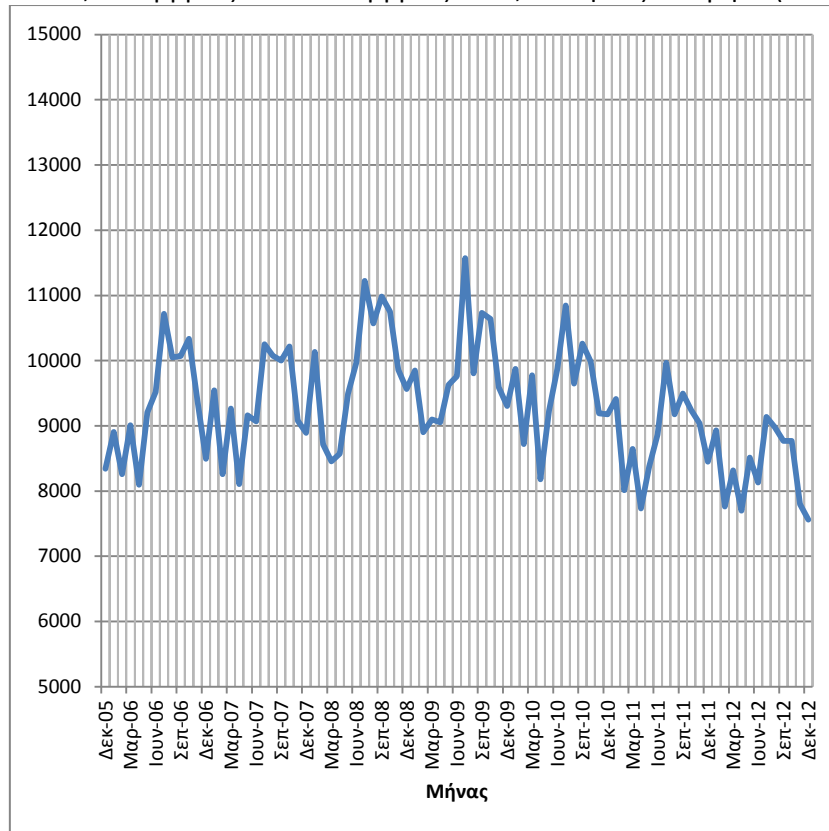
Τα παραπάνω γεγονότα οδήγησαν την τότε κυβέρνηση τον Απρίλιο του 2010 να επιλέξει ως λύση την προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης που συγκρότησαν από κοινού το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τον Μάιο του ίδιου έτους θα ψηφιστεί από τη βουλή το πρώτο μνημόνιο που υπέγραψε η κυβέρνηση με την Ε.Ε. και το ΔΝΤ, που περιλαμβάνει τα μέτρα που θα ληφθούν (περικοπές μισθών, συντάξεων, αύξηση του ΦΠΑ κλπ.) προκειμένου να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός στήριξης. Παίρνοντας ως σημείο χρονικής έναρξης της οικονομικής κρίσης τον Απρίλιο-Μάιο 2010, οι γεννήσεις και κατ'επέκταση η συγχρονική γονιμότητα της χώρας δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί νωρίτερα από τον Ιανουάριο του 2011.

Στο **γράφημα 43** αποτυπώνονται οι γεννήσεις ανά μήνα από το Δεκέμβριο του 2005 μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2012. Οι περισσότερες γεννήσεις πραγματοποιήθηκαν τον Ιούλιο του 2009 (11.572) και αφορούσαν συλλήψεις κατά τον Νοέμβριο του 2008. Κοντά στις 11,000 θα είναι ξανά τον Ιούλιο του 2010 και αφορά συλλήψεις που συνέβησαν κατά το Νοέμβριο του 2009¹²⁹. Η τελευταία φορά που οι γεννήσεις σε ένα μήνα ξεπέρασαν τις 10.000 ήταν το Σεπτέμβριο του 2010 (10.260) και αφορούσε συλλήψεις που συνέβησαν κατά τον Ιανουάριο του 2010. Από το 2011 και μετά οι γεννήσεις δεν θα ξεπεράσουν κατα

¹²⁹ Ένα μήνα δηλαδή μετά τις εθνικές εκλογές και την ανάληψη της πρωθυπουργίας από τον Γεώργιο Παπανδρέου, σε ένα κλίμα γενικότερης αισιοδοξίας.

την διάρκεια κανενός μηνά τις 10.000, ενώ τον Δεκέμβριο του 2012 θα καταγράψουν την χαμηλότερη τιμή τους 7.561¹³⁰ για την εξεταζόμενη περίοδο (2006-2012)¹³¹.

Γράφημα 43 : Ελλάδα, Δεκέμβριος 2005-Δεκέμβριος 2012, Γεννήσεις ανα μήνα (απόλυτοι αριθμοί)

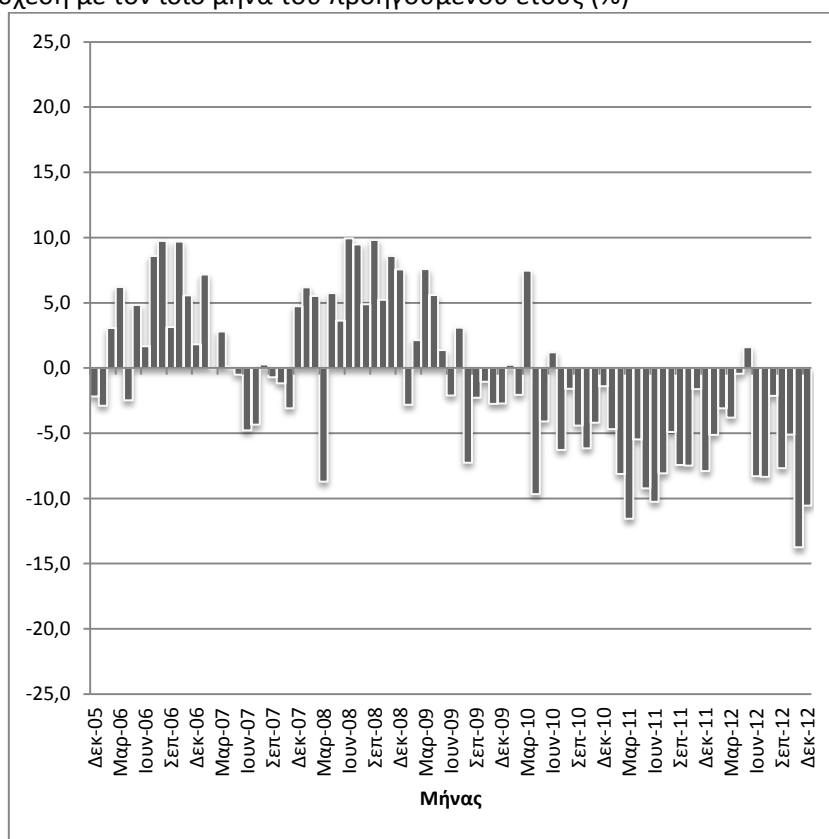
Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Το γεγονός ότι οι γεννήσεις ανά μήνα αρχίζουν να μειώνονται από τον Ιούλιο του 2009 και μετά επιβεβαιώνει και το επόμενο **γράφημα 44** που αποτυπώνει την ποσοστιαία μεταβολή των γεννήσεων ανά μήνα σε σχέση με τον αντίστοιχο κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος. Όπως αποτυπώνεται στο γράφημα από τον Ιούλιο του 2009 και για κανένα μήνα (με εξαίρεση τον Μάρτιο του 2010) οι γεννήσεις δεν είναι περισσότερες σε σχέση με τις αντίστοιχες το προηγούμενο έτος. Ιδιαίτερα κατά τους δυο τελευταίους μήνες του 2012 η ποσοστιαία μεταβολή είναι -13,7% και -10,5% αντίστοιχα σε σχέση με τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2011.

¹³⁰ Δεν είναι τυχαίο ότι αφορά συλλήψεις που συνέβησαν κατά τον Απρίλιο 2012, μια περίοδος έντονης αβεβαιότητας για το μέλλον της χώρας με γεγονότα όπως η παραίτησή της κυβέρνησης Παπαδήμου (11 Απριλίου 2012) και η προκήρυξη εκλογών για τις 6 Μαΐου του 2012.

¹³¹ Η προηγούμενη φορά που οι γεννήσεις μέσα σε ένα μήνα ήταν της τάξης των 7500 ήταν τον Ιούνιο του 2002 (7488) και αφορούσε συλλήψεις που είχαν γίνει κατά τον Οκτώβριο του 2001 δηλαδή ένα μήνα μετά την επίθεση στους Δίδυμους Πύργους, ενώ κατά τον Οκτώβριο του 2001.

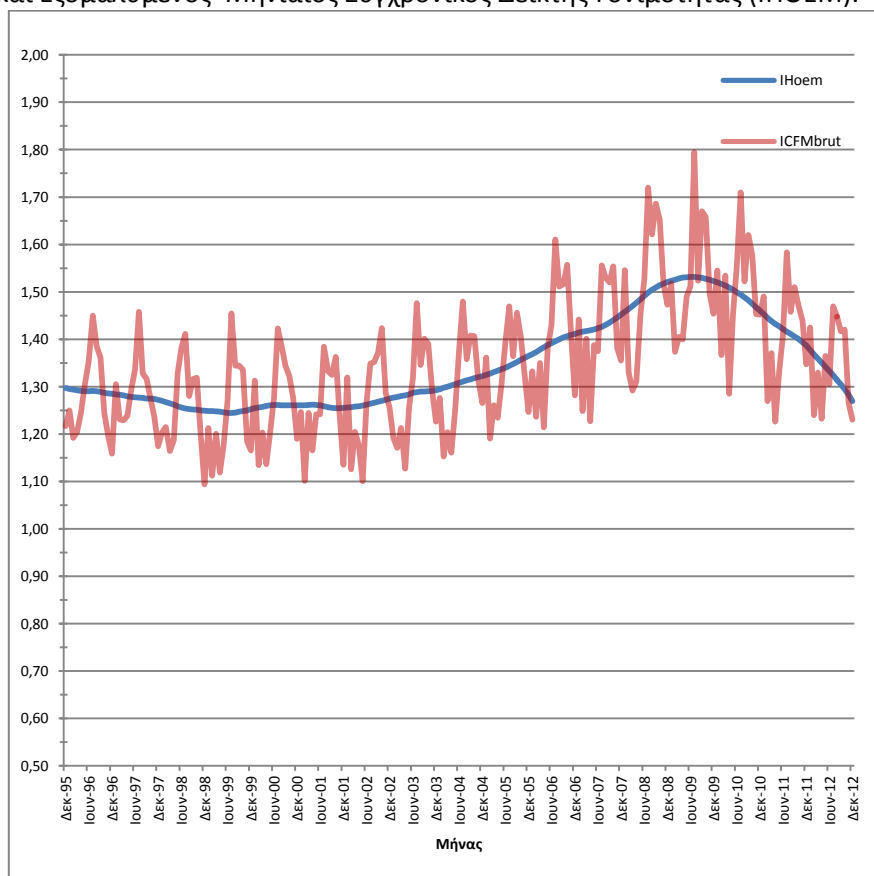
Γράφημα 44 : Ελλάδα, Δεκέμβριος 2005-Δεκέμβριος 2012, Ποσοστιαία μεταβολή των μηνιαίων γεννήσεων σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους (%)

Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Αντίστοιχα είναι τα ευρήματα όταν εξετάζουμε την εξέλιξη του Μηνιαίου Συνθετικού Δείκτη Γονιμότητας (ΜΣΔΓ). Στο **γράφημα 45** απεικονίζεται ο ΜΣΔΓ από τον Δεκέμβριο του 1995 μέχρι και τον τελευταίο μήνα του 2012, καθώς επίσης και ο εξομαλυνθείς ΜΣΔΓ (Δείκτης του Hoem). Τον Δεκέμβριο του 1995 ο εΜΣΔΓ ήταν 1,3 παιδιά/γυναίκα, ακολουθεί μια συνεχής περίοδος πτώσης για να φτάσει την χαμηλότερη τιμή του τον Ιούλιο του 1999 (1,24 παιδιά/γυναίκα), εν συνεχεία θα ξεκινήσει μια πορεία ανάκαμψης και ο δείκτης θα προσεγγίσει τα 1,5 παιδιά ανά γυναίκα τον Δεκέμβριο του 2007 τιμή γύρω από την οποία θα παραμείνει (1,45-1,55) μέχρι και τον Ιανουάριο του 2011. Από τον επόμενο μήνα και μετά θα γνωρίσει ταχύτατη πτώση καθώς μέσα σε λιγότερο από 24 μήνες θα μειωθεί κατά 0,2 παιδιά ανά γυναίκα για να φτάσει τον Δεκέμβριο του 2012 να λάβει τιμή 1,26 παιδιά/γυναίκα. Τελευταία φορά που είχε καταγράψει αντίστοιχη τιμή ήταν τον Οκτώβριο του 2002. Χρειάστηκαν σχεδόν 8 χρόνια για να αυξηθεί κατά 0,2 παιδιά/γυναίκα και σε λιγότερο από 2 έτη για να εξαλειφθεί το κέρδος αυτό.

Γράφημα 45: Ελλάδα, Δεκέμβριος 1995-Δεκέμβριος 2012, Μηνιαίος Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και Εξομάλυμενος Μηνιαίος Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (IHOEM).

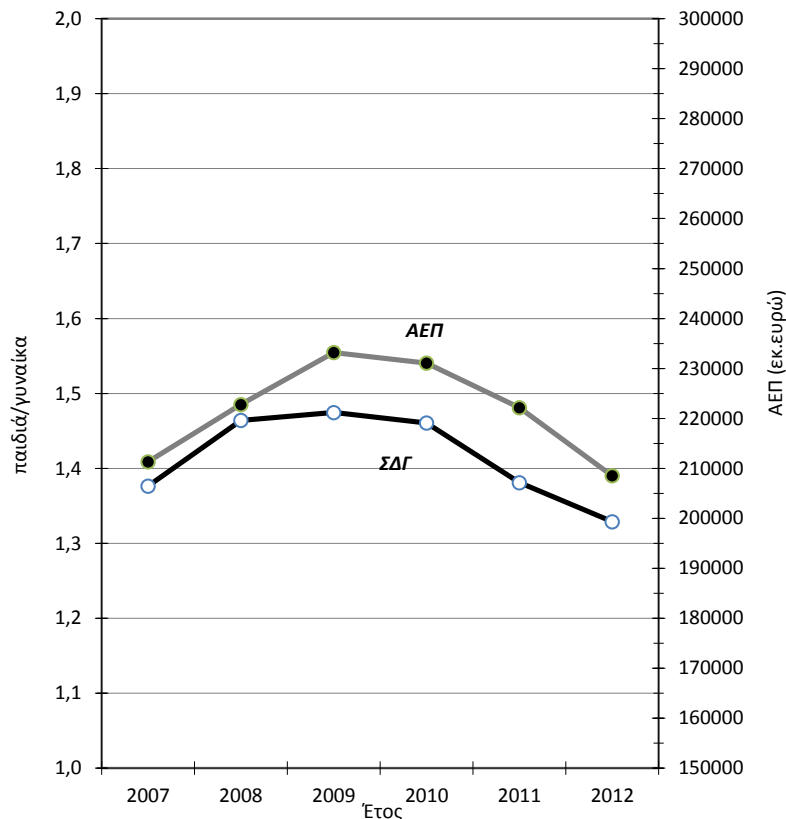
Πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Αν και μια μικρή τάση πτώσης είχε διαφανεί από τον Ιούλιο του 2009 τα δεδομένα αναδुकνύουν ισχυρή συναρτησιακή σχέση αναμεσα στην ταχύτατη πτωσης του δείκτη και με την εμβαθυνση της οικονομικής κρίσης απο τον Ιανουάριο του 2011 και μετά. Συγκεκριμένα ο δείκτης θα μειωθεί 4,5% ανάμεσα στον Ιούλιο του 2009 και τον Δεκέμβριο του 2010, ενώ για το ίδιο χρονικό εύρος (18 μηνες) από τον Ιανουάριου του 2011 μέχρι και τον Ιούλιο του 2012 η μειωση θα είναι διπλάσια της τάξης του 9%. Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι η έναρξη της οικονομικής κρίσης επιτάχυνε την ήδη υπάρχουσα τάση μείωσης του δείκτη.

Συναρτησιακή σχέση παρουσιάζει επίσης η αντιπαράθεση του ΑΕΠ (ενός ημερολογιακού έτους πριν) σε σχέση με τον ΣΔΓ του επόμενου. Στο **γράφημα 46** παρατηρούμε την αυξητική πορεία του ΑΕΠ ανάμεσα στο 2006-2008 που συνδυάζεται με την αύξηση του ΣΔΓ κατά τα έτη 2007-2009, ενώ η μικρή αρχικά (το 2009) και μεγαλύτερη μετέπειτα μείωση του ΑΕΠ κατά το 2010-2011, συσχετίζονται έμμεσα με την σχετική σταθεροποίηση του ΣΔΓ κατά το 2010 και την μετέπειτα σημαντική μείωση του κατά το 2011-2012. Ο υψηλός βαθμός γραμμικής συσχέτισης της ανεργίας και του ΑΕΠ με την γονιμότητα αποτελούν σίγουρα ένα

γεγονός που επιβεβαιώνει την βιβλιογραφία.

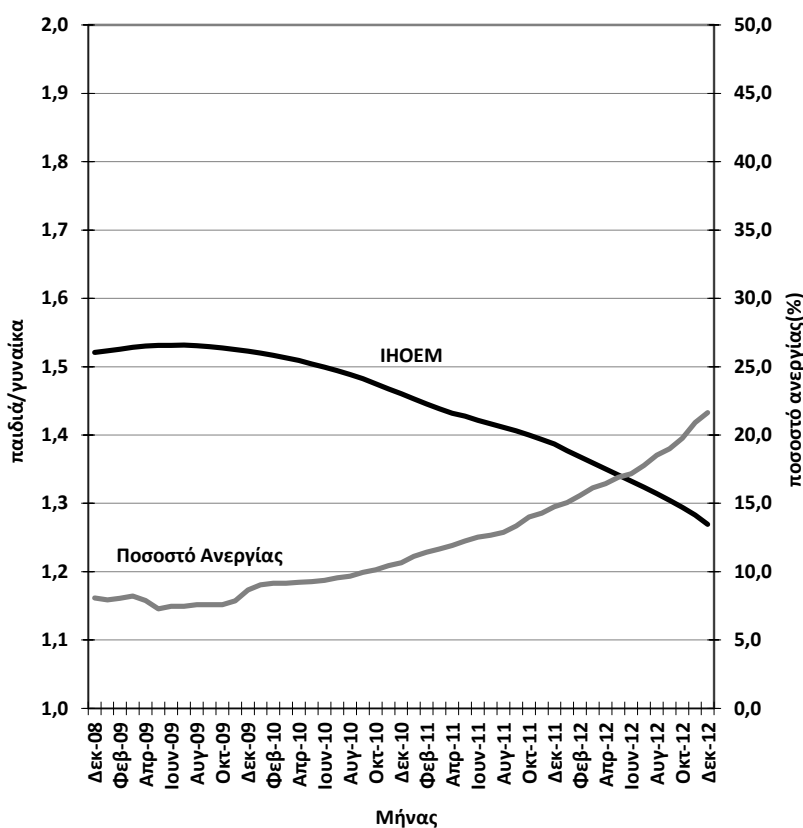
Γράφημα 46 : Ελλάδα, 2007-2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και ΑΕΠ (ένα έτος νωρίτερα)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Εξετάζοντας την πορεία της μηνιαίας ανεργίας (μετατοπισμένης κατά ένα έτος πριν) (**Γράφημα 47**) και του δείκτη Hoem θα παρατηρήσουμε ότι υπάρχει συσχέτιση των δύο μεταβλητών. Από τον Δεκέμβριο του 2005 έως τον Οκτώβριο του 2008 η μηνιαία ανεργία μειώθηκε από το 10,4% στο 7,6%, από τον Νοέμβριο του 2008 και μετά η ανεργία αρχίζει να αυξάνει με αργούς ρυθμούς στην αρχή για να εκτοξευθεί πάνω από το 20% στα τέλη του 2011. Αντίστοιχα την περίοδο μείωσης της ανεργίας οι μηνιαίοι δείκτες συγχρονικής γονιμότητας (κατά ένα έτος μετά *decalé par un an*) αυξάνουν συστηματικά για να φτάσουν το μέγιστο τους τον Ιούλιο του 2009, η αύξηση της ανεργίας συσχετίζεται με μείωση του μηνιαίου δείκτη γονιμότητας. Άρα η αύξηση της ανεργίας αρκετά νωρίτερα από το χρονικό όριο που θέσαμε ως έναρξη της οικονομικής κρίσης αποτελεί ένα προπομπό των επερχόμενων εξελίξεων.

Γράφημα 47 : Ελλάδα, Δεκέμβριος 2008-Δεκέμβριος 2012, Εξομαλυσμένος Μηνιαίος Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας (ΙΗΟΕΜ) και μηνιαίο ποσοστό ανεργίας (ένα έτος νωρίτερα).

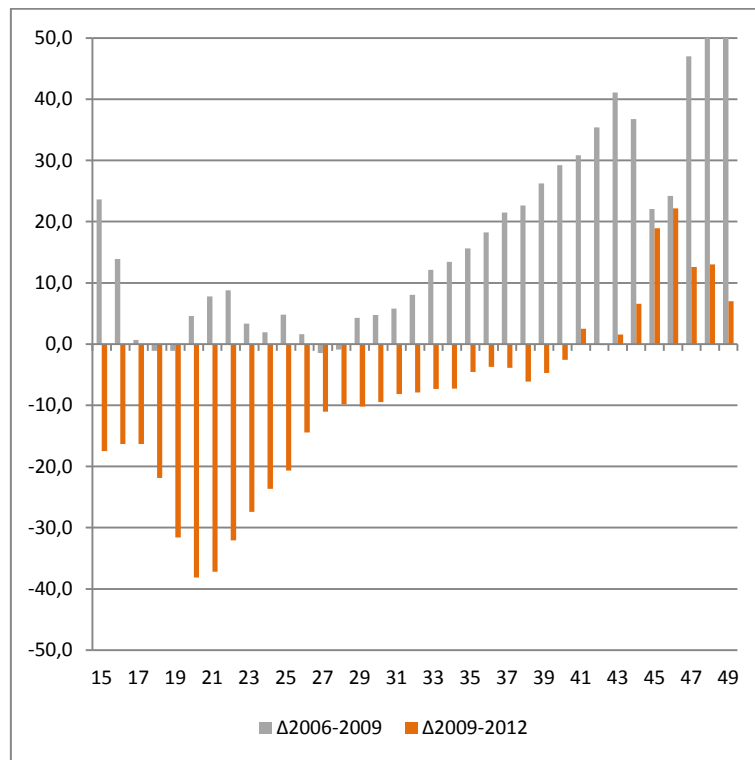
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Συγκρίνοντας την διαφορά των συγχρονικών δεικτών κατα τάξη του 2009 σε σχέση με τους αντίστοιχους 3 χρόνια πριν και 3 χρόνια μετά προκύπτει το συμπέρασμα ότι όλοι οι δείκτες ανεξαρτήτου τάξης αυξήθηκαν ανάμεσα στο 2006 και 2009 με μεγαλύτερη αύξηση αυτή του δείκτη 3^{ης} τάξης¹³² ενώ οι υπόλοιποι δείκτες αυξήθηκαν μεν αλλά με σαφώς χαμηλότερη ένταση¹³³. Το 2012 μεγαλύτερη είναι η μείωση για την γονιμότητα 3^{ης} τάξης (-27,4% σε σχέση με το 2009), ενώ για την 2^{ης} και 4^η+ τάξη η μείωση σε σχέση με τους αντίστοιχους του 2009 είναι της τάξης του 15%. Αξιοσημείωτη είναι η αντοχή που δείχνει στο γενικότερο κλίμα μείωσης η γονιμότητα 1^{ης} τάξης, καθώς το 2009 είναι μόλις κατά 1,9% μειωμένη καταγράφοντας σταθερά τιμές γύρω από τα 0,7 παιδιά 1^{ης} τάξης/γυναίκα. **(Γράφημα 49,50)**

¹³² +28 παιδιά/1000 γυναίκες το 2009 σε σχέση με το 2006, +19,5% Συγκυριακή αύξηση που μάλλον (υπόθεση εργασίας) έχει σχέση με την προεκλογική δέσμευση του Κ.Καραμανλή ότι οι 3 τεκνού θα απολαμβάνουν τα προνόμια των πολύτεκνων, κατά την προεκλογική περίοδο του Σεπτεμβρίου του 2007.

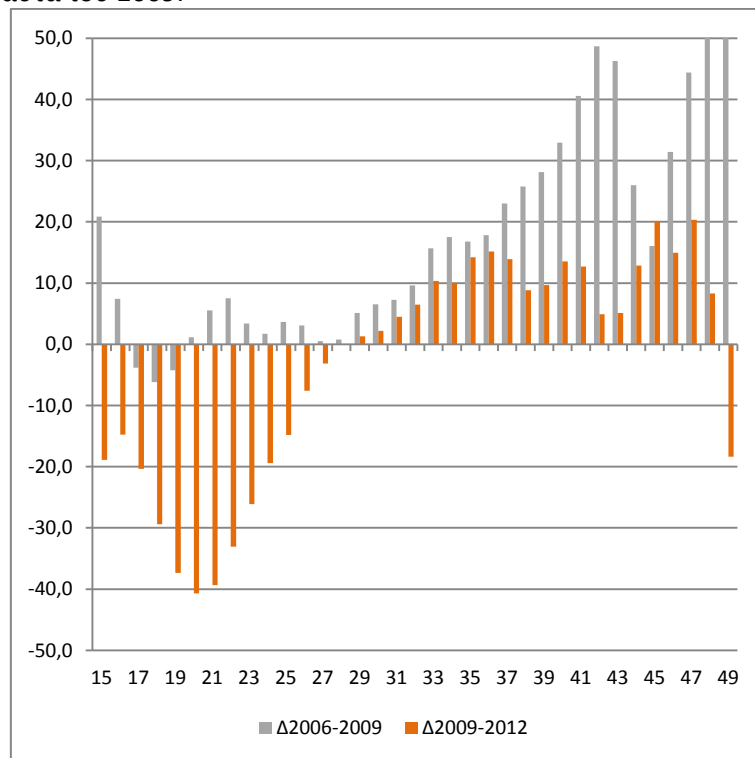
¹³³ Περίπου κατά 6% προσθέτοντας στον συνολικό ΣΔΓ, 39 1^{ης} τάξης, 31 2^{ης} τάξης και 3 4^{ης}+τάξης παιδιά/1000 γυναίκες.

Γράφημα 48: Ελλάδα, Διαφορά (%) των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας το 2006 και 2012 σε σχέση με αυτά του 2009.

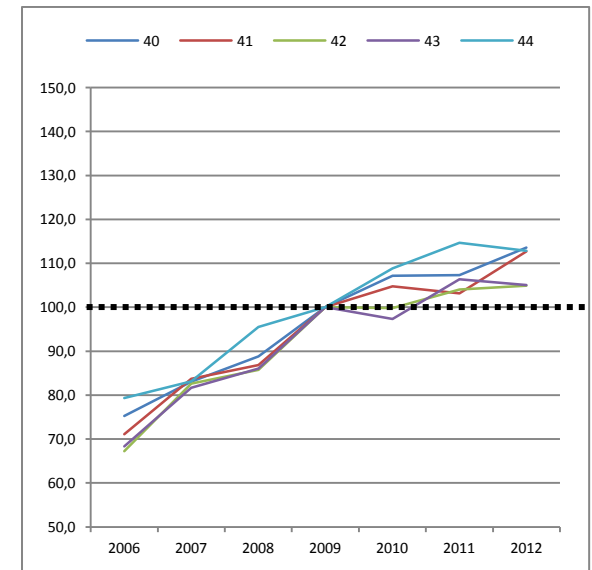
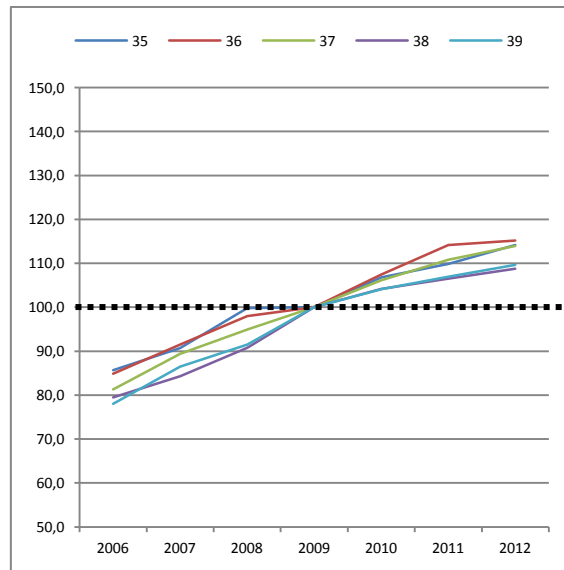
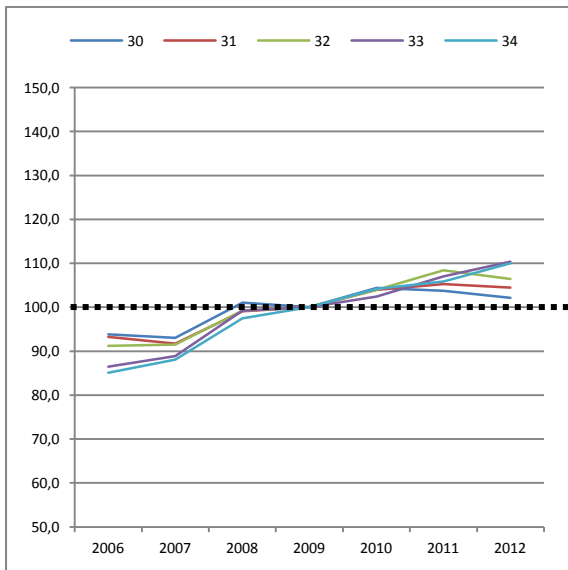
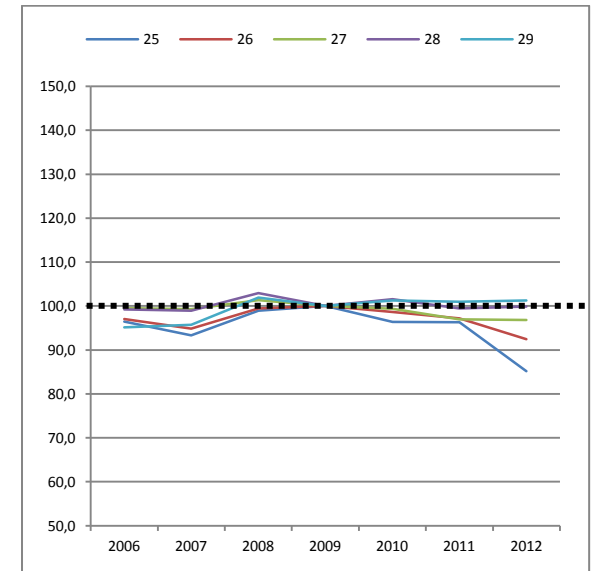
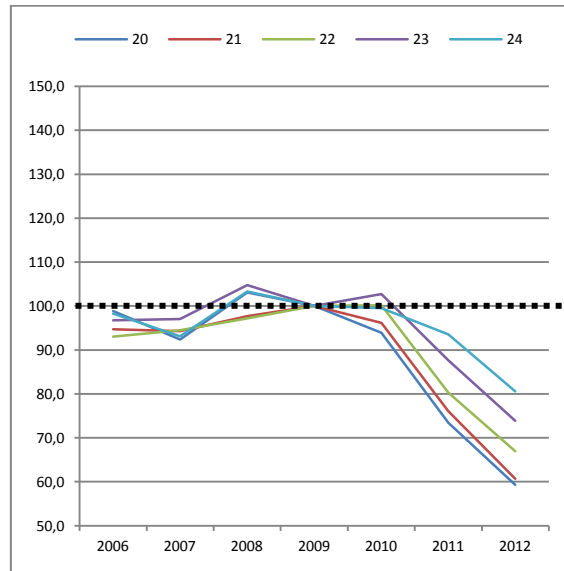
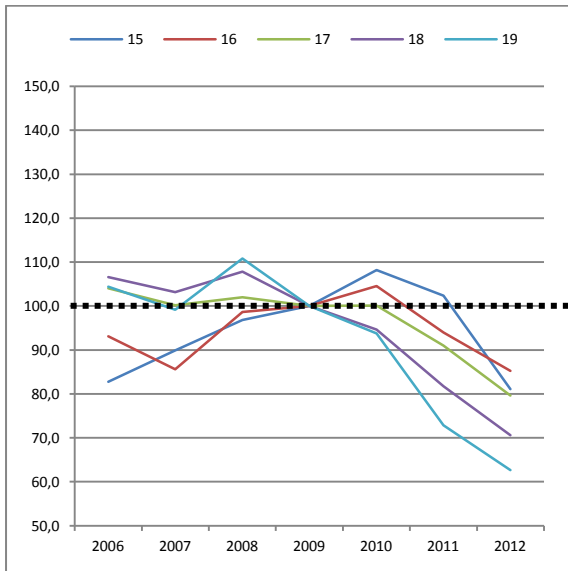
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 49: Ελλάδα, Διαφορά (%) των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 1^{ης} τάξης το 2006 και 2012 σε σχέση με αυτά του 2009.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 50: Ελλάδα, 2006-2012, Μεταβολή των ποσοστών γονιμότητας 1^{ης} τάξης (2009=100).

Source : ODE , traitement : auteur

Η σταθερότητα του ΣΔΓ 1^{ης} τάξης οφείλεται στο γεγονός ότι συνεχίζουν να αυξάνουν καθ'όλο το διάστημα ανάμεσα στο 2009 με 2012 τα ποσοστά γονιμότητας 1^{ης} τάξης για τις γυναίκες άνω των 30 ετών. Το τελευταίο αυτό γεγονός επιβεβαιώνει και το γράφημα που μας δίνει την μεταβολή των κατά ηλικία ποσοστών γονιμότητας ανά τάξη ανάμεσα στο 2006-2009 και το 2009-2012, στο οποίο παρατηρούμε ότι τα ποσοστά γονιμότητας 1^{ης} τάξης συνεχίζουν να αυξάνουν και για το διάστημα 2009-2012 για τις γυναίκες ηλικίας 30 και άνω¹³⁴, ενώ αντίστοιχο φαινόμενο παρατηρούμε για τα ποσοστά γονιμότητα 2^{ης} τάξης για τις γυναίκες άνω των 40 ετών, αυξηση όμως που δεν επιτρέπει την συγκράτηση του δείκτη στα επίπεδα του 2009. Σε όλες τις άλλες τάξεις γεννήσης τα ποσοστά γονιμότητας το 2012 είναι σαφώς μειωμένα σε σχέση με το 2009 ανεξαρτήτου ηλικίας. **(Παράρτημα, Κεφ8,)**

¹³⁴ Στην Ελλάδα από τα μέχρι τώρα στοιχεία (2012) προκύπτει ότι μόνο οι γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα άνω των 30 ετών συνέχισαν να αυξάνουν τα ποσοστά γονιμότητας τους για τις 1^{ης} τάξεις γεννήσεις, συνεχίζοντας απρόσκοπτα να αναπληρώνουν τις αναβλειθίσεις γεννήσεις καθώς Παραμένει υπό εξέταση για όταν θα είναι διαθέσιμα τα δεδομένα των 2 επόμενων ετών (2013-2014) αν η τάση αυτή συνεχίζει ή ακολούθησε τα ποσοστά γονιμότητας των μικρότερων ηλικιών και των υπόλοιπων τάξεων που από το 2010 και μετά μειώνονται σταθερά. Επιπλέον ένα ερώτημα που γεννάται από την παρούσα ανάλυση και θα πρέπει να εξεταστεί μελλοντικά, είναι το αν η ένταση της αναπλήρωσης θα ήταν μεγαλύτερη εν απουσία της κρίσης.

Συμπεράσματα 8^{ου} Κεφαλαίου

Η έναρξη της οικονομικής κρίσης συνέπεσε χρονικά με την αλλαγή τάσης της συγχρονικής γονιμότητας, η οποία επείτα απο μια δεκαετία αυξησης μεχρι και το 2009, ξεκίνησε να μειώνεται. Απο την παραπάνω ανάλυση προκύπτει έντονη συναρτησιακή σχέση ανάμεσα σε μια σειρά οικονομικούς δείκτες (ΑΕΠ, Ανεργία) και την πτωση της γονιμότητας απο το 2009 και μετέπειτα. Η επιβεβαίωση αιτιακής σχέσης των δυο φαινομένων χρήζει περαιτέρω ανάλυσης και δεν μπορεί να εξαχθεί πρώτον με την μικρή χρονοσειρά την οποια διαθέτουμε και επιπλέον πριν αναρωτηθούμε για το ποια θα ήταν η εξέλιξη της γονιμότητας εν απουσία της οικονομικής ύφεσης απο το 2009 και μετά.

Η μελέτη της βιβλιογραφίας σε σχέση με τις επιπτώσεις προηγούμενων οικονομικών υφέσεων στη γονιμότητα (Campbell 1978, Cutright and Shorter 1979, Morgan 1996, Morgan 1991 για το κραχ του 1929, Hobcraft 1996, Lesthaeghe 1983 για την πετρελαϊκή κρίση του 1973, Philipov and Dorbritz 2003, Sobotka 2003, Philipov and Kohler 2001, Billingsley 2009 για την πτώση των χωρών του υπαρκτού σοσιαλισμού το 1989) είναι πιθανό να μην μας οδηγήσει σε ασφαλή πρόβλεψη για το τι θα πρέπει να αναμένουμε από την παρούσα. Οι περισσότερες μελέτες βρίσκουν ότι οι τάσεις της γονιμότητας είναι φιλοκυκλικές, αντιδρώντας συγκυριακά στα “πάνω” και “κάτω” του οικονομικού κύκλο. Στην πλειοψηφία τους η επίπτωση περιορίζεται στην αλλαγή του ημερολογίου της γονιμότητας, αναβάλλοντας τις γεννήσεις για το μέλλον όπου οι οικονομικές συνθήκες θα είναι ευνοϊκότερες. Το τελευταίο αυτό γεγονός οδηγεί στην συγκυριακή μείωση του ΣΔΓ και σπάνια επιδρά στην τελική γονιμότητα των γενεών.

Ομως, η παρούσα οικονομική κρίση λαμβάνει χωρά κάτω από διαφορετικές κοινωνικές-δημογραφικές συνθήκες σε σχέση με τις οικονομικές κρίσεις του παρελθόντος. Η μέση ηλικία των γυναικών στην τεκνογονία του 1ου παιδιού όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά στην πλειοψηφία των Ευρωπαϊκών χωρών έχει φτάσει τα 27-28 έτη ανάλογα την χώρα και είναι υψηλότερη κατά 3-4 έτη σε σχέση με την δεκαετία του 1970. Το τελευταίο αυτό γεγονός αφήνει μικρά χρονικά περιθώρια αναβολής της τεκνοποίησης σε μεγαλύτερη ηλικία για μια γυναίκα. Το σύστημα πρόνοιας υποχωρεί υπό το βάρος του κόστους της ασφάλισης και υγειονομικής πρόνοιας του ολοένα και αυξανόμενου γεροντικού πληθυσμού. Επιπλέον η οικονομική κρίση συνοδεύετε με σημαντικές αλλαγές στο σύστημα συνταξιοδότησης, μεσω

της αύξησης των ορίων ηλικίας. Το τελευταίο αυτό γεγονός οδηγεί στην παρατεταμένη παραμονή στην αγορά εργασίας των μεγαλύτερων ηλικιακά ομάδων πληθυσμού, όπου σε μια συρικνώμενη αγορά εργασίας μειώνει τις ευκαιρίες απασχόλησης των νέων και δεν βοηθάει στην μείωση της ανεργίας των κατω των 30 ετών. Επιπλέον η διάρκεια της παρούσας οικονομικής ύφεσης για την Ελλάδα έχει ξεπεράσει τα 5 χρόνια, χωρίς ακόμη να υπάρχει προοπτική ανάκαμψης.

Οι παραπάνω παράγοντες μπορεί να διαψεύσουν τις εως σήμερα θεωρίες μεταγράφοντας την όποια συγκυριακή μείωση της συγχρονικής γονιμότητας σε αυτή των γενεών.

Η τελική γονιμότητα των νεότερων γενεών, αυτών που «κλείνουν» σχεδόν τον αναπαραγωγικό τους κύκλο πριν την εμφάνιση της κρίσης φθίνει (μείωση σχεδόν κατά 20% ανάμεσα στην γενεά 1955 και την γενεά του 1975), καθώς, δεν καθίσταται δυνατό, ακόμη και είναι στόχος, να καλυφθεί πλήρως η «καθυστέρησή» στην απόκτηση των παιδιών (η μετατόπιση της τεκνογονίας σε όλο και μεγαλύτερη ηλικία από τις γυναίκες των νεότερων γενεών δεν τους επιτρέπει, ακόμη και αν το επιδιώξουν, να κάνουν τα παιδιά που ενδεχομένως να επιθυμούν). Ταυτόχρονα, καμία γενεά μεταγενέστερη αυτής του 1935 και μέχρι αυτή του 1975 δεν αναπληρώθηκε/δεν θα αναπληρωθεί πλήρως, καθώς καμία δεν ξεπέρασε/θα ξεπεράσει το όριο αναπαραγωγής (2,1 παιδιά/γυναίκα).

Η τελική γονιμότητα των γυναικών που γεννήθηκαν μετά το 1975 (πχ 1976-1989), ανεξαρτήτως κρίσης, θα είναι φθίνουσα. Το ερώτημα που τίθεται είναι εάν -και κατά πόσο-, η τρέχουσα κρίση, εάν συνεχισθεί, θα επιταχύνει τους ρυθμούς πτώσης της γονιμότητας των γενεών αυτών. Η απάντηση - λαμβάνοντας υπόψη τον «βραχύ» χρόνο από την έναρξη της κρίσης- δεν είναι προφανής, αν και -βλ. κατωτέρω- πλήθος ενδείξεων οδηγεί μάλλον στο συμπέρασμα αυτό.

Η αναβολή χρονικά απόκτησης ενός πρώτου παιδιού στις γενεές εκείνες που «κλείνουν» σχεδόν τον αναπαραγωγικό τους κύκλο πριν την εμφάνιση της κρίσης (δηλ. η μετατόπιση της απόκτησής του σε μεγαλύτερη ηλικία) οδηγεί αυτόματα και στην μείωση των πιθανοτήτων απόκτησης περισσότερων των 2 παιδιών καθώς από την ανάλυση των πιθανοτήτων διεύρυνσης της οικογένειας προκύπτει ότι όλο και μικρότερο ποσοστό από τις γυναίκες που απέκτησαν 2 παιδιά θα αποκτήσει τρίτο, από αυτές που απέκτησαν 3 τέταρτο κ.ο.κ.

Η κρίση, αν παραταθεί μέχρι τις αρχές της επόμενης δεκαετίας, θα θίξει κυρίως τις γενεές που γεννήθηκαν από το 1976 έως το 1989, γενεές που «τέμνουν» την τρέχουσα δεκαετία στις πλέον αναπαραγωγικές τους ηλικίες (25-35 έτη). Σημαντικότερο ρόλο στην ένταση των όποιων επιπτώσεων στις γενεές αυτές θα παίξει η διάρκεια και το «βάθος» της οικονομικής ύφεσης, ως και η ταχύτητα της οποίας ανάκαμψης της οικονομίας μετά την υπέρβαση της (ειδικότερα όσον αφορά την απασχόληση και τα διαθέσιμα εισοδήματα).

Οι αναφορές που συναντώνται ευρέως στην βιβλιογραφία τείνουν μεν να επιβεβαιώσουν την υπόθεση ότι οι οικονομικές κρίσεις δεν θίγουν τελικά την γονιμότητα των γενεών (τον τελικό δηλαδή αριθμό των παιδιών που φέρνουν στον κόσμο) αλλά μόνον το ημερολόγιό τους (την μέση δηλαδή ηλικία στην απόκτηση των παιδιών). Οι αναφορές αυτές στηρίζονται όμως σε εμπειρικά δεδομένα πρότερων κρίσεων, κρίσεων που δημιουργήθηκαν/αναδύθηκαν αφενός μεν σε διαφορετικές γενικότερες συνθήκες, αφετέρου δε σε περιόδους όπου η μέση ηλικία στην τεκνογονία ήταν σχετικά χαμηλή.

Στη χώρα μας, η τάση αύξησης της ήδη υψηλής ηλικίας στην απόκτηση του πρώτου παιδιού, της οικονομικής κρίσης μεσοβουσας, δεν έχει καμία πιθανότητα να ανακοπεί στις γενεές που γεννήθηκαν από το 1976 έως το 1989. Η περαιτέρω όμως αύξηση της ήδη υψηλής μέσης ηλικίας στις γεννήσεις 1ης τάξης στις γενεές 1976 έως το 1989 που θίγονται ιδιαίτερα από την ανεργία, είναι μια αναμενόμενη αρνητική εξέλιξη, που θα επιταχύνει πιθανότατα την συρρίκνωση της τελικής γονιμότητας των γενεών αυτών.

Στην Ελλάδα από τα μέχρι τώρα στοιχεία φαίνεται ότι η κρίση θίγει κατά κύριο λόγο τις Ελληνίδες γυναίκες κάτω των 30 ετών (αλλά και όλες τις ηλικιακές ομάδες των αλλοδαπών γυναικών). Αντίθετα οι γυναίκες > 30 ετών δεν φαίνεται να επηρεάζονται σημαντικά καθώς τα ποσοστά γονιμότητας 1ης τάξης στις ηλικίες αυτές αυξάνουν ακόμη(αναπλήρωση). Στη χώρα μας, όπου η εργασία και των δύο ατόμων ενός ζευγαριού έτεινε να γενικευθεί στις νεότερες γενεές, ήταν σημαντικό για τις περισσότερες; γυναίκες των γενεών αυτών να έχουν μια σχετικά σταθερή σχέση εργασίας πριν την απόκτηση του πρώτου τους παιδιού.

Ταυτόχρονα, γνωρίζουμε από την βιβλιογραφία ότι γυναίκες υψηλότερου εκπαιδευτικού επίπεδου (η πλειοψηφία στις νεότερες γενεές στη χώρα μας) έχουν περισσότερες πιθανότητες να αναβάλουν την γέννηση ενός παιδιού σε περίπτωση ανεργίας -ή ακόμη σε περίπτωση μερικής τους απασχόλησης-, ενώ αντιθέτως οι λιγότερο καταρτισμένες και εκπαιδευμένες έχουν τάση σε περιόδους κρίσης να επενδύουν στην μητρότητα (αντίθετα

στους άντρες η επαγγελματική τους θέση παίζει σημαντικό ρόλο στην απόφαση τους για δημιουργία οικογένειας, ανεξάρτητα του εκπαιδευτικού τους επιπέδου).

Είναι γνωστό ότι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στη χώρα μας είναι εξαιρετικά έντονες στους νέους (δηλαδή σε όσους έχουν ηλικία κάτω των 30 ετών) που στην πλειοψηφία τους δεν έχουν αποκτήσει ακόμη ένα παιδί (ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις έχουν αποκτήσει μόνον ένα). Η ταχεία μείωση της ανεργίας (και ιδιαίτερα της μακροχρόνιας) και της υπο-απασχόλησης/ μερικλης απασχόλησης, η άρση της αβεβαιότητας και η «τόνωση» των εισοδημάτων των νέων αυτών (ως και κάποια μέτρα που θα κάνουν λιγότερο ανταγωνιστική την σχέση της μητρότητας με την αγορά εργασίας σε αυτούς) προαπαιτούνται ώστε να περιορισθούν οι όποιες επιπτώσεις της κρίσης στη γονιμότητα.

Μέχρι στιγμής όμως (2015) δεν υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις-σήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Κεφάλαιο 9: Γενικά Συμπεράσματα.

Η εξέλιξη της συγχρονικής γονιμότητας της Ελλάδας από το 1960 έως σήμερα θα μπορούσε να διαχωριστεί σε τέσσερις υπό-περιόδους. Η πρώτη είχε διάρκεια 20 χρόνια (1960-1980) κατά την οποία ο ΣΔΓ κατέγραψε υψηλές τιμές, άνω των 2,0 παιδιών/γυναίκα και η μέση ηλικία στην τεκνογονία μειωνότανι συνεχώς. Εν συνεχεία από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 και μέχρι τα τέλη του 20ου αιώνα η ένταση της συγχρονικής γονιμότητας θα μειώνεται, ενώ το ημερολόγιο θα γίνεται όλο και πιο ώριμο. Η τρίτη περίοδος χαρακτηρίζεται από τη συνεχή αύξηση του ΣΔΓ μέχρι και τα τέλη της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα, κατά 0,2 παιδιά/γυναίκα. Η τελευταία περίοδος που διανύουμε ξεκίνησε με την ανακοπή της αύξησης του ΣΔΓ από το 2010 και μετά, συμπίπτοντας χρονικά με την έναρξη της οικονομικής κρίσης.

Από την διαγενεακή ανάλυση της γονιμότητας προκύπτει ότι οι υψηλές τιμές που έλαβε ο ΣΔΓ την πρώτη περίοδο ήταν αποτέλεσμα της υιοθέτησης ενός πρώιμου ημερολογίου από τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1940; και μετέπειτα. Αντίστοιχά η κατάρρευση του κατά την δεύτερη περίοδο οφείλεται στην υιοθέτηση ενός πιο ώριμου ημερολογίου από τις γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1960 και μετά. Η αύξησης στα πρώτα χρόνια του 2000, προκύπτει εν μέρη από το φαινόμενο της αναπλήρωσης των γεννήσεων μεσώ της αύξησης των ποσοστών γονιμότητας στις ηλικίες άνω των 30 ετών. Αναπλήρωση η οποία είναι ατελής καθώς η τελική γονιμότητα των γενεών μειώνεται σημαντικά στο πέρασμα του χρόνου. (-20% ανάμεσα στις γυναίκες που γεννήθηκαν το 1975 σε σχέση με αυτές της γενεάς του 1955)

Οι παραπάνω τάσεις σε εθνικό επίπεδο εκφράστηκαν και στα χαμηλότερα χωρικά επίπεδα. Η ένταση όμως και το τέμπο, διαφέρει από νομό σε νομό λόγω των διαφορετικών σημείων εκκίνησης. Η Συγχρονική γονιμότητα ανάμεσα στο 1981 και το 2012 συνέκλινε για όλους τους νομούς μην εξαλείφοντας εντελώς τις όποιες διαφοροποιήσεις αλλά κλείνοντας την ψαλίδα και αμβλυνώντας τις έντονες διαφοροποιήσεις που παρατηρούνταν στο παρελθόν λόγω πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων από περιοχή σε περιοχή, όπως από τη μουσουλμανική μειονότητα στην Θράκη.

Η εξέλιξη της γονιμότητας της Ελλάδας συγκρινόμενη με μια σειρά Ευρωπαϊκές χώρες και ιδιαίτερα τις Μεσογειακές, παρουσιάζει πλέον μια σειρά ιδιαιτεροτήτων. Η Ελλάδα, εν

αντιθέσει με τις περισσότερες δυτικοευρωπαϊκές χώρες δεν γνώρισε μεταπολεμικά το φαινόμενο του « *baby-boom* ». Η έκρηξη δηλαδή των γεννήσεων στη διάρκεια της πρώτης μεταπολεμικής εικοσιπενταετίας, η οποία εκφράστηκε στις χώρες αυτές και με την αύξηση της τελικής γονιμότητας των γυναικών που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1930 και το 1945 καθώς οι αντίστοιχες ελληνικές γενεές γυναικών είχαν μια σταθεροποιημένη τελική γονιμότητα γύρω από τα 2 παιδιά/γυναίκα. Επιπλέον η περιγραφόμενη ως “Μεσογειακή Ιδιαιτερότητα” ,μέχρι και τα τέλη της δεκαετίας του 1990, με χαρακτηριστικά την έντονη πρώτο-γαμηλιότητα και τα χαμηλά ποσοστά γεννήσεων εκτός γάμου, αφορούν πλέον μόνο την Ελλάδα.

Η ανάλυση της διαγενεακής γονιμότητας κατά βιολογική τάξη έλευσης του τεκνού εμπλουτίζει την έρευνα μας. Αναδεικνύει την όλο και μεγαλύτερη μέση ηλικία στην απόκτηση του 1ου παιδιού και την σημαντική αύξηση της τελικής ατεκνίας για τις γυναίκες που γεννήθηκαν από τα τέλη της δεκαετίας του 1960 και μετά. Η μείωση της τελικής γονιμότητας στο πέρασμα των γενεών οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι όλο και περισσότερες γυναίκες ολοκληρώνουν τον αναπαραγωγικό τους κύκλο χωρίς να αποκτήσουν ένα παιδί. Επιπλέον οι γυναίκες στην Ελλάδα επιλέγουν όλο και σε μικρότερο ποσοστό να αποκτήσουν ένα τρίτο ή τέταρτο παιδί.

Η σύγκριση της γονιμότητας της γενεάς του 1955 με αυτήν των μεταγενέστερων (1965, 1969 1974) θέτει κάποια ερωτήματα ως προς την αποτελεσματικότητα των όποιων πολιτικών ενίσχυσης της γονιμότητας στη χώρα μας (πολιτικών επικεντρωμένων σχεδόν αποκλειστικά σε μέτρα για τους πολύτεκνους) και αφήνει να διαφανεί ότι, αν στόχος είναι η σταθεροποίηση της γονιμότητας γύρω από τα όριο αναπαραγωγής των γενεών (2,1 παιδιά/γυναίκα) οι πολιτικές αυτές θα πρέπει ενδεχομένως να επανεξετασθούν, ειδικότερα αν λάβουμε υπόψη την περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων που πιθανότατα θα διαρκέσει για ένα ακόμη διάστημα και μετά την «υπέρβαση» της τρέχουσας κρίσης.

Θα πρέπει ενδεχομένως οι όποιες πολιτικές υιοθετηθούν να είναι περισσότερο «κάθετες» (να λαμβάνουν π.χ. υπόψη πολύ περισσότερο απ’ ότι στο παρελθόν τα εισοδηματικά κριτήρια των πραγματικών -και όχι μόνον των φορολογικών- νοικοκυριών) ή/ και στοχευμένες (πχ κίνητρα για την απόκτηση του 1ου / 2ου παιδιού) και λιγότερο οριζόντιες, αν επιθυμούμε οι νεότερες γενεές (ιδιαίτερα οι γυναίκες που γεννήθηκαν μετά

το 1980) να φέρουν στον κόσμο λίγο περισσότερα από τα παιδιά που θα φέρουν στον κόσμο αυτές που γεννήθηκαν πριν το 1975.

Οι χωρικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τον τελικό αριθμό των παιδιών τείνουν να εξαλειφθούν και σε επίπεδο νομού. Τα ποσοστά γυναικών που αποκτούν περισσότερα από 2 παιδιά μειώνονται παντού, ανάμεσα στις γυναίκες των γενεών του 1920-24 και σε αυτές που γεννήθηκαν μετά το 1950, ενώ αυξάνουν συνεχώς οι γυναίκες που αποκτούν μόλις ένα παιδί. Επιπλέον οι δύο πιο αστικοποιημένες περιοχές της χώρας είναι αυτές όπου αυξάνουν σημαντικά την τελική ατεκνία στον εθνικό μέσο όρο. Αν η απόκτηση μικρότερου αριθμού παιδιών μοιάζει με συνειδητή επιλογή ενός πληθυσμού που ελέγχει την γονιμότητα του ή αυξανόμενη τελική ατεκνία χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Τα χαμηλά ποσοστά γεννήσεων εκτός γάμου και η ανάλυση της γονιμότητας κατά οικογενειακή κατάσταση ανέδειξαν την άμεση σύνδεση του γάμου με την απόκτηση ενός παιδιού στην Ελλάδα. Από τα δεδομένα των απογραφών προκύπτει ότι οι άγαμες γυναίκες άνω των 40 ετών, απέκτησαν κατά μέσο όρο, ανεξαρτήτου γενεάς 0,10-0,15 παιδιά/γυναίκα, καταγράφοντας ποσοστά τελικής ατεκνίας της τάξης του 80-90%. Η επιλογή να παραμείνει άγαμη μια γυναίκα κατά την διάρκεια του αναπαραγωγικού της βίου, ισοδυναμεί με την επιλογή να μην αποκτήσει παιδί. Η διαπίστωση αυτή μας οδηγεί στο να συνδέσουμε την ολοένα και αυξανόμενη τελική ατεκνία μεσα τις γενεές με την αύξηση των ποσοστών τελικής ατεκνίας.

Επιπλέον όπως προκύπτει από τα στοιχεία των απογραφών οι γυναίκες που καταφέρνουν να μείνουν έγγαμες μέχρι και το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου καταγράφουν γονιμότητα κοντά στα όρια αναπαραγωγής των γενεών γύρω από τα 2,0 παιδιά/γυναίκα. Η όποια μείωση γνωρίζει η γονιμότητα δεν οφείλεται από την μείωση της έγγαμης γονιμότητας αλλά κατά σειρά σημαντικότητας από την σχεδόν μηδενική γονιμότητα των γυναικών που παραμένουν ανύπαντρες, την μειωμένη γονιμότητα των γυναικών των οποίων λύεται ο γάμος τους και τέλος λιγότερο από την περίπτωση όπου μια γυναίκα μείνει χήρα πριν κλείσει τον αναπαραγωγικό της κύκλο, και ιδιαίτερα ανάμεσα στα 25-40 έτη.

Μέσω της ανάλυσης της επίδρασης των αλλοδαπών στην γονιμότητα της Ελλάδας, διαπιστώσαμε ότι η αύξηση των συγχρονικών δεικτών κατά την δεκαετία του 2000 οφειλόταν επιπλέον του φαινομένου της αναπλήρωσης και στην σταθεροποίηση των

συντελεστών γονιμότητας στις μικρές ηλικίες. Ενώ η μείωση της συγχρονικής γονιμότητας από το 2010 και μετέπειτα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην απότομη πτώση της γονιμότητας των αλλοδαπών.

Η έναρξη της οικονομικής κρίσης συνέπεσε χρονικά με την μείωση της συγχρονικής γονιμότητας. Η εξέταση μιας σειράς οικονομικών δεικτών (ΑΕΠ, Ανεργία) σε αντιπαράθεση με αυτούς της γονιμότητας αναδεικνύουν έντονη συναρτησιακή σχέση ανάμεσα στα δυο φαινόμενα. Η μικρή χρονοσειρά για την οποία διαθέτουμε στοιχεία δεν μας επιτρέπει να αναδείξουμε αιτιακή σχέση ή να απαντήσουμε στο ερώτημα για το αν θα μετεγγραφεί η συγκυριακή μείωση στην γονιμότητα των γενεών. Μια σειρά από παραμέτρους, όπως η μακρά διάρκεια της ύφεσης (ήδη 5 χρόνια), χωρίς εμφανή προοπτική ανάκαμψης της οικονομίας, καθώς και η αυξημένη μέση ηλικία στην απόκτηση του 1ου παιδιού δεν αφήνουν μεγάλα περιθώρια αναβολής και αναπροσαρμογής του οικογενειακού προγραμματισμού.

Η παρούσα εργασία αν και απάντησε σε μεγάλο βαθμό στα ερωτήματα που έθεσε, στην πορεία αναδύθηκαν καινούργια ερωτήματα και υποθέσεις εργασίας. Θεωρώντας ότι η παρούσα έρευνα θέτει ένα πλαίσιο σε ότι αφορά τις τάσεις για την ένταση και το ημερολόγιο της γονιμότητας στην Ελλάδα η μελλοντική έρευνα θα πρέπει να κατευθυνθεί σε πιο εξειδικευμένα ερωτήματα και την εξέταση της γονιμότητας υπό το πρίσμα οικονομικών, εκπαιδευτικών και επαγγελματικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού.

Η σύνδεση των στοιχείων του εισοδήματος για τις γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας, ανάλογα τον αριθμό των παιδιών που έχουν ή απέκτησαν κατά την διάρκεια της οικονομικής ύφεσης θα μας βοηθούσε να διαμορφώσουμε καλύτερη εικόνα για το πως επηρεάζουν οι κύκλοι της οικονομίας την γονιμότητα.

Σε ότι αφορά το φαινόμενο της τελικής ατεκνίας θα πρέπει να διερευνηθεί και να διαχωριστεί το ποσοστό που αφορά τις γυναίκες που συνειδητά επιλέγουν να μην αποκτήσουν ένα παιδί, σε σχέση με αυτές που δεν το καταφέρνουν για βιολογικούς λόγους, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της αναπαραγωγικής τους διαδικασίας και την μείωση της .

Επιπλέον θα πρέπει να διερευνηθεί ποιο είναι το ποσοστό των γυναικών όπου η άμεση σύνδεση της απόκτησης ενός παιδιού με το θεσμό του γάμου λειτουργεί αποτρεπτικά. Αν

υποθέταμε την αλλαγή αυτών των κοινωνικών νορμών, η γονιμότητα θα αυξανόταν και κατά πόσο; Δηλαδή ποια θα ήταν η επίδραση στην εξέλιξη της γονιμότητας αν οι εκτός γάμου γεννήσεις ήταν ένα καλά εδραιωμένο φαινόμενο όπως στις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες; Ενώ χρήζει εξέτασης για το ποιο είναι κοινωνικοεπαγγελματικό και εκπαιδευτικό προφίλ των γυναικών οι οποίες επιλέγουν να αποκτήσουν ένα παιδί εκτός γάμου με τις υπάρχουσες στάσεις και αντιλήψεις. Υπάρχουν ομάδες πληθυσμού που λόγω του επαγγελματικού και κοινωνικού χώρου όπου κινούνται η εκτός γάμου γονιμότητα είναι εντόνως διαφοροποιημένη και αποενοχοποιημένη σε σχέση με αυτό που εκφράζουν οι εθνικοί μέσοι όροι;

Στην παρούσα εργασία θίγεται ακροθιγώς το θέμα της επίπτωσης της έντασης των διαζυγίων στην γονιμότητα. Τα ερωτήματα που προκύπτουν και θα πρέπει να εξεταστούν στο μέλλον είναι για το ποια είναι η αναπαραγωγική συμπεριφορά των διαζευγμένων γυναικών ανάλογα των αριθμό των παιδιών που έχουν την στιγμή του διαζυγίου. Η υπόθεση εργασίας πίσω από το ερώτημα αυτό είναι ότι οι κοινωνικές νόρμες που επικρατούν στην ελληνική κοινωνία αποτρέπουν συγκεκριμένα τις διαζευγμένες γυναίκες με ένα παιδί, ανεξαρτήτου ηλικίας, στο να αποκτήσουν περισσότερα, ταυτίζοντας την χρονική στιγμή του διαζυγίου με το τέλος του αναπαραγωγικού τους κύκλου, μην επιτρέποντας τους να αποκτήσουν τον επιθυμητό αριθμό παιδιών.

Τέλος σε όλες τις κοινωνίες υπάρχουν ομάδες ανθρώπων των οποίων οι δημογραφικές συμπεριφορές, αν και μοιάζουν αντίθετες με τις κυρίαρχες νόρμες της εποχής, αποτελούν τον προπομπό για το τι θα συμβεί στο μέλλον. Ο εντοπισμός αυτών των ομάδων θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, και η μελέτη των αναπαραγωγικών τους συμπεριφορών θα μας βοηθούσε στο να καθορίσουμε με μεγαλύτερη ακρίβεια την μελλοντική εξέλιξη της γονιμότητας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aaberge, R., A. Björklund, M. Jäntti, P.J. Pedersen, N. Smith, Wennemo T. 1997, "Unemployment shocks and income distribution. How did the Nordic countries fare during their crises?" *Discussion Papers* No. 201, Statistics Norway, Research Department.
- Aassve, A. Lappegård T., 2009. "Childcare cash benefits and fertility timing in Norway." *European Journal of Population* 25(1): 67-88.
- Aassve, A., F. C. Billari, S. Mazzuco, and F. Ongaro. 2002. "Leaving home: a comparative analysis of ECHP data", *Journal of European Social Policy* 12(4): 259–276.
- Aassve, A., F. C. Billari, Spéder Z. 2006. "Societal transition, policy changes and family formation: Evidence from Hungary" *European Journal of Population* 22(2): 127-152.
- Abbasi-Shavazi, M. J., McDonald P., 2002. "A comparison of fertility patterns of European immigrants in Australia with those in the countries of origin", *Genus* 58(1): 53–76.
- Abowd, J.A., Lemieux T., 1993. "The effects of product market competition on collective bargaining agreements: the case of foreign competition in Canada," *Quarterly Journal of Economics* 108: 983-1014.
- Adsera A., 2005a. "Vanishing children: From high unemployment to low fertility in developed countries", *American Economic Review, Papers and Proceedings*, 95(2):189-193.
- Adsera A., 2009. "Employment uncertainty and fertility in Europe", papier présenté à l'atelier sur *Economic uncertainty and fertility dynamics*, Berlin, 3-4 July, 2009.
- Adsera, A. and A. Menendez. 2009. "Fertility changes in Latin America in the context of economic uncertainty." *IZA Discussion Paper 4019*, Bonn: Institute for the Study of Labour.
- Adsera,A., 2004. "Changing fertility rates in developed countries. The impact of labour market institutions." *Journal of Population Economics* 17(1): 1-27.
- Adsera,A., 2005b. "Where are the babies? Labour market conditions and fertility in Europe." *IZA Discussion Paper 1576*, Bonn: Institute for the Study of Labour.
- Adsera,A., 2011. "Where Are the Babies, Labor Market Conditions and Fertility in Europe." *European Journal of Population* 27 (1) :1-32

Aglietta M., Blanchet D., Heran F., 2002. *Démographie et économie*, rapport au Conseil d'analyse économique, n° 35, La Documentation française.

Ahn, N., Mira P. 2001. "Job bust, baby bust? Evidence from Spain." *Journal of Population Economics* 14: 505-521.

Alders, M. 2000. *Cohort fertility of migrant women in the Netherlands*. Paper presented at the BSPS-NVD-URU Conference in Utrecht (the Netherlands), 31 August–1 September 2000.

Andersson, G. 2000. "The impact of labour-force participation on childbearing behaviour: Pro cyclical fertility in Sweden during the 1980s and the 1990s". *European Journal of Population* 16(4): 293-333.

Andersson, G. 2004. "Childbearing after migration: fertility patterns of foreign-born women in Sweden", *International Migration Review* 38(2): 747–775.

Andersson, G., and K. Scott. 2005. "Labour-market status and first-time parenthood: the experience of immigrant women in Sweden", 1981–97, *Population Studies* 59(1): 21–38.

Andorka, R. 1978. *Determinants of fertility in advanced societies*. London: Methuen & Co.

Bagavos C., Tsimbos C., Verropoulou V., 2008. "Native and Migrant Fertility Patterns in Greece, A Cohort Approach." *European Journal of Population* 24: 245-263.

Bagavos, Chr., Tsimbos, C., Veropoulou, G., 2006. "Cohort fertility differentials between native and foreign born women in a new receiving country: the case of Greece.", EAPS, European population Conference, Liverpool, 2006.

Baizán, P., F. Michielin, and F. C. Billari. 2002. "Political economy and life course patterns: The heterogeneity of occupational, family, and household trajectories of young Spaniards". *Demographic Research* 6 (8): 191-240.

Baldwin-Edwards, M., 2004. *Statistical Data on Immigrants in Greece, An Analytic Study of Available Data and Recommendations for Conformity with European Union Standards*. Report series, Migration Policy Institute, UEHR, Panteion University, Athens: Mediterranean Migration Observatory.

Basten, S., Sobotka, T., Zeman K. 2013. "Future Fertility in Low Fertility Countries". VID *Working Paper* 05/2013, Vienna Institute of Demography.

Beaujot, R., 2003. "Effect of immigration on Canadian population: Replacement migration?" *Discussion paper*, No. 03-03, London, Canada: University of Western Ontario. Population Studies Centre.

Becker, G.S. 1981. *A Treatise on the Family*. Harvard University Press.

Becker, G.S., 1960. "An economic analysis of fertility." In: *Demographic and Economic Change in Developed Countries*, Universities-National Bureau, UMI.

Bergouignan C. 2009. "L'impact des migrations sur les compositions par âge des populations locales : typologie cantonale pour une analyse rétrospective et prospective ", *Espace, Populations et Sociétés* (2009-1) :45-65.

Bijak, J, Kupiszewska, D., Kupiszewski, M. 2008. "Replacement Migration Revisited, Simulations of the Effects of Selected Population and Labor Market Strategies for the Ageing Europe, 2002-2052." *Population Research and Policy Review* 27: 321-342.

Bijak, J., D. Kupiszewska, M. Kupiszewski, K. Saczuk, and A. Kicingier. 2007. "Population and labour force projections for 27 countries, 2002-2052: impact of international migration on population ageing." *European Journal of Population* 23(1): 1-31.

Billari, F. C. 2005. "Europe and its fertility, From low to lowest low." *National Institute Economic Review* 194: 56-73.

Billari, F. C., Kohler H.-P. 2004. "Patterns of low and very low fertility in Europe". *Population Studies* 58 (2): 161-176.

Billari, F., 2008. "Lowest-Low Fertility in Europe: Exploring the Causes and Finding Some Surprises", *The Japanese Journal of Population* (6) 1 (March 2008)

Billari, F., P. Manfredi, A. Valentini. 2000. "Macro-demographic effects of the transition to adulthood: Multistate stable population theory and an application to Italy." *Mathematical Population Studies* 9(1): 33-63.

Billari, Francesco C. et al. 2007. " Approaching the limit: long-term trends in late and very late fertility." *Population and Development Review* (33,1): 149-170

Billingsley, S. 2010. "The post-communist fertility puzzle." *Population Research and Policy Review*, 29 (2):193-231

- Blayo C. 1991. "Choix des cohortes et des sous-cohortes : règles générales et application à l'avortement", *Population*, (6) : 1379-1404.
- Blayo C. 1995. "La condition d'homogénéité en analyse démographique et en analyse statistique des biographies", *Population*, (6) : 1501-1517.
- Boehnke M. et Maul K., 2009. "Prerequisites and consequences of parenthood. The importance of socio-economic and regional differences in Germany ", papier présenté à l'atelier sur « *Economic uncertainty and fertility dynamics* », Berlin, 3-4 juillet, 2009.
- Bongaarts, J. and G. Feeney. 1998. "On the quantum and tempo of fertility". *Population and Development Review* 24 (2): 271-291.
- Bongaarts, J. Sobotka, T., 2012. "A demographic explanation for the recent rise in European fertility." *Population and Development Review* 38 (1): 83-120.
- Bosveld, Willy 1996. *The ageing of fertility in Europe. A comparative demographic-analytic study. Doctoral dissertation*. PDOD Publications. Amsterdam: Thesis Publishers.
- Bourgeois-Pichat J., 1986. "The unprecedented storage of births in Europe", *Population and Development Review*, 12: 3-25.
- Bozon, M. 2003. "At what age do women and men have their first sexual intercourse?", *Population and Societies* 391: 1-4.
- Bratti, M., Tatsiramos, K. 2012. " The effect of delaying motherhood on second childbirth in Europe. ", *Journal of Population Economics* 25 (1): 291-321.
- Bühler, C., Frtczak E. 2005. "Learning from others and receiving support. The impact of personal networks on fertility intentions in Poland." *MPIDR Working Papers; WP-2005-017*, Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock.
- Butz, W.P., Ward M.P. 1979b. "Will US fertility remain low? A new economic interpretation." *Population and Development Review* 5(4): 663-688.
- Butz, W.P.; Ward M.P. 1979a. "The emergence of countercyclical U.S. fertility." *The American Economic Review* 69(3): 318-328.
- Caldwell, J.C. 2006. "The Western fertility decline: Reflection from a chronological perspective." *Journal of Population Research* 23(2): 225-242.

Caldwell, J.C. 2008. "Three fertility compromises and two transitions." *Population Research and Policy Review* 27: 427-446.

Caldwell, J.C., 1982. *Theories of fertility decline*, New York: Academic Press.

Caldwell, J.C., Schindlmayr, T. 2003. "Explanations of the fertility crisis in modern societies: a search for commonalities." *Population Studies* 57(3):241-263.

Calot G., Sardon J.P. 2004. *Méthodologie relative au calcul des indicateurs démographiques d'Eurostat* », Rapport détaillé de l'Observatoire Démographique Européen ; Population et conditions sociales 3/2003/E/no26, Commission européenne.

Calot, G. 1993. "Les mesures de la fécondité transversale. Réflexions autour d'un article", *Population* (2) : 405-442.

Calot, G., 2001. "Mais qu'est-ce donc qu'un indicateur conjoncturel de fécondité? ", *Population*, 56 (3) : 325-327.

Calot, G., Sardon J.-P. 2001. "Fécondité, reproduction et remplacement", *Population* 56(3): 337– 396.

Calot, G., Sardon J.-P. 2003. *Méthodologie relative au calcul des indicateurs démographiques d'Eurostat*, Rapport détaillé de L'Observatoire Européen Démographique (ODE), Population et conditions sociales d 3/2003 / E / No 26, Commission européenne.

Caltabiano, M. 2008. "Has the fertility decline come to an end in the different regions of Italy? New insights from a cohort approach.", *Population-E* 63,1: 157-172

Campbell, A.A. 1978. "Baby boom to birth dearth and beyond." *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 435: 40-60.

Caselli G., Vallin J., Wunsch G. 2001. *Démographie : analyse et synthèse – I. La dynamique des populations*, INED – PUF, 574 p.

Caselli G., Vallin J., Wunsch G. 2002. *Démographie : analyse et synthèse – II. Les déterminants de la fécondité*, INED – PUF, 458 p.

Castro Martín, T. 1992. "Delayed childbearing in contemporary Spain: trends and differentials." *European Journal of Population* 8: 217-246.

Chesnais, J.C., 1986. *La transition démographique : étapes, formes, implications économiques*, Paris, PUF-INED

Chesnais, J.C., 1996. "Fertility, family and social policy in contemporary western Europe", *Population and Development Review* 22 (4): 729-739.

Chesnais, J.C., 1998. "Below –replacement fertility in European Union, facts and policies", *Review of Population and Social Policy*,7.

Clark, A.E., Oswald A.J., 1996. "Satisfaction and comparison income." *Journal of Public Economics* 61: 359-381.

Coale A., Watkins S. (eds), 1986. *The decline in fertility in Europe*. Princeton, Princeton University Press.

Coale, A. C. 1988. "Demographic effects of below-replacement fertility and their social implications", in K. Davis, M. S. Bernstam, and R. Ricardo-Campbell (Eds.) *Below-Replacement Fertility in Industrial Societies: Causes, Consequences, Policies*. Supplement to *Population and Development Review* 12,: 203–216.

Coleman, D. (ed), 1996. *Europe's population in the 1990's*, Oxford University press, Oxford-New York.

Coleman, D. 1994. "Trends in fertility and intermarriage among immigrant populations in Western Europe as measures of integration", *Journal of Biosocial Science* 26: 107–136.

Coleman, D. 2000. "Reproduction and Survival in an unknown world", *People and Place* 8 (2)

Coleman, D. 2002. "Replacement migration, or why everyone is going to have to live in Korea, a table for our time from the United Nations." *Philosophical Transactions of The Royal Society, B* 357(1420): 583 598.

Coleman, D. 2005. "Facing the 21st century, New developments, continuing problems" in *The new Demographic Regime, Population Challenges and Policy Responses* edited by M. Macura, A.L. McDonald and W. Haug . Geneva: United Nations.

Coleman, D. 2006. "Immigration and ethnic change in low-fertility countries: a third demographic transition? ", *Population and Development Review* 32(3): 401–446.

Council of Europe, 2006. *Recent Demographic Developments in Europe 2005*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

Cour Européenne des droits de l'Homme, 2013. "Absence de raisons solides et

convaincantes pouvant justifier l'exclusion par la loi grecque des couples de même sexe du « pacte de vie commune », *Communiqué de presse du Greffier de la Cour*, CEDH 329 (2013), 07.11.2013.

Cressie N.A.C., 1993. *Statistics for Spatial Data*, Revised edition, Ed. John Wiley & Sons, inc, New York.

Curtis, S., Tamura R., 2008. "Do higher rents discourage fertility? Evidence from U.S. cities, 1940-2000." *MPRA Paper* No. 7721.

Cutright, P., Shorter E. 1979. "The effects of health on the completed fertility of nonwhite and white U.S. women born from 1867 through 1935." *Journal of Social History* 13(2): 191-218.

D'Addio, A.C., D'Ercole M.M., 2005. "Trends and determinants of fertility rates: The role of policies." *OECD Social, Employment, and Migration Working Papers* 27, Paris:OECD.

De Beer, J., 1997, "The effect of uncertainty of migration on national population forecasts: the case of the Netherlands." *Journal of Official Statistics* (13): 227-243.

De la Rica, S. and A. Iza, 2005. "Career planning in Spain: Do fixed-term contracts delay marriage and parenthood?" *Review of the Economics of the Household* 3: 49-73.

Debest, C., Mazuy M., 2014. "Rester sans enfant : un choix de vie à contre-courant", *Population et Sociétés* (508) :1-4

Delgado M., Meil G., Zamora López F., 2008. "Spain: Short on Children and Short on Family Policies." *Demographic Research* 19 (27): 1059–1104.

Dornbusch, R., A. Gentilini, F. Giavazzi., 2000. "Italian labour force participation: Disguised unemployment on campus." Presentation at the Annual Meeting of the European Economics Association, Bolzano.

Duquenne M. N., Kotzamanis B. 2004. "Les disparités démographiques départementales en Grèce: convergence ou divergence? ", *Espace - Population – Sociétés* (3) : 641-664.

Easterlin, R.A. 1973. "Relative economic status and the American fertility swing." In: Sheldon, E.B.(ed.) *Family economic behavior: problems and prospects*. Philadelphia, Pennsylvania: J.B.Lippincott, pp. 170-227.

Easterlin, R.A. 1976. "The conflict between aspirations and resources." *Population and Development Review* 2(3-4): 417-425.

Easterlin, R.A. 1980. *Birth and Fortune: The Impact of Numbers on Personal Welfare*. New York: Basic Books.

Ekert O., 1998. "Effets et limites des aides financières aux familles: une expérience et un modèle", *Population*, 2.

ELSTAT (Office Statistique de Grèce), *Mouvement naturel de la population de la Grèce (1956-2013)*.

ELSTAT (Office Statistique de Grèce), *Résultats du recensement de la population et des habitations de 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011*.

Ermisch J., 1988, *Econometric analysis of birth rate dynamics in Britain*, *Journal of Human Resources*, 23(4):563-576.

Espenshade, T. J., 2001. "Replacement Migration from the Perspective of Equilibrium Stationary Populations." *Population and Environment* 22: 383-389.

European Commission. 2005. *Green Paper, Confronting demographic change: a new solidarity between the generations*. Commission of the European Communities, Brussels.

Eurostat, 1960-2012, *Statistiques démographiques*, Luxembourg.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal>

Eurostat. 2009. "The EU-27 population continues to grow. ", *Data in Focus*, 31/2009, Eurostat.

Fagnani, J., 2012. "Work-family life balance: Future trends and challenges". In: OECD (ed.). *The Future of Families to 2030*. OECD Publishing, OECD, Paris.

Fakiolas, R., 2000. "Migration and unregistered labour in the Greek economy." In R. King et al. (Eds.), *Eldorado or Fortress? Migration in Southern Europe*. London: Macmillan.

Fargues, P. 2000. "Protracted national conflict and fertility change among Palestinians and Israelis in the twentieth century". *Population and Development Review* 26(3): 441-482.

Feld, S. 2000. "Active population growth and immigration hypotheses in Western Europe", *European Journal of Population* 16(1): 3-40.

Feld, S. 2005. "Labor force trends and immigration in Europe", *International Migration Review* 39(3): 637–662.

Festy, P. 1979. *La fécondité des pays occidentaux de 1870 à 1970*. Travaux et Documents No. 85. Paris: INED – PUF.

Festy, P. 1980. "On the new context of marriage in Western Europe", *Population and Development Review* 6(2): 311–315.

Fokkema, T., H. de Valk, J. de Beer, and C. van Duin. 2008. "The Netherlands: Childbearing within the context of a "Poldermodel" society." *Demographic Research, Special Collection 7*, Vol. 19(Article 21): 743-794.

Forste, R., Tienda M., 1996. "What's behind racial and ethnic fertility differentials?", in J. B. Casterline, R. D. Lee and K. A. Foote (Eds.), *Fertility in the United States. New patterns, new theories*. Supplement to *Population and Development Review* 22, New York, Population Council.

Francesconi, F., Golsch K. 2005. "The process of globalization and transitions to adulthood in Britain." Chapter 10 in: H.-P. Blossfeld, E. Klijzing, M. Mills and K. Kurz (eds.) *Globalization, Uncertainty and Youth in Society*. London/New York: Routledge Advances in Sociology Series.

Frejka, T., 2008. "Determinants of family formation and childbearing during the societal transition in Central and Eastern Europe." *Demographic Research, Special Collection 7*, (19):139-170.

Frejka, T., Calot, G., 2001. "L'évolution du calendrier des naissances par génération dans les pays à basse fécondité à la fin du XXe siècle." *Population* .56 (3), pp. 397-423.

Frejka, T., Sardon, J.P., 2004. *Childbearing Trends and Prospects in Low-Fertility Countries, a cohort analysis*, European Studies of population, EAPS-Kluwer Academic Publishers, Boston-London.

Frejka, T., Sardon, J.-P., 2007. "Cohort birth order, parity progression ratio and parity distribution trends in developed countries." *Demographic Research* 16(11): 315-374.

Frejka, T., Sobotka T. 2008. "Overview chapter 1: Fertility in Europe: diverse, delayed and below replacement," *Demographic Research* 19(3): 15–46.

Friedman, D., M. Hechter, S. Kanazawa. 1994. "A theory of the value of children".

Demography, 31 (3): 375-401.

Gabrielli, G., Paterno A., Strozza S., 2007. *Dynamics, characteristics, and demographic behaviour of immigrants in some south-European countries*. Paper presented at an international conference on "Migration and Development," Moscow 13–15 September 2007.

Gauthier A. H., Hatzius J., 1997. "Family Benefits and Fertility: An Econometric Analysis", *Population Studies* 51 (3).

Gautier A. 2007. "The impact of family policies on fertility in industrialized countries" , *Population Research and Policy Review*, 26.

Gautier, A., Philipov, D., 2008. *Can policies enhance fertility in Europe?*, Vienna Yearbook of Population Research, Vienna Institute of Demography- Austrian Academy of Science, Vienna

Gavalas V., Rontos K., Nagopoulos N. 2014. "Sex-ratio at birth in twenty first century Greece: the role of ethnic and social groups". *Journal of Biosocial Science*, available on CJO 2014 doi:10.1017/S0021932014000182

Gavalas V., Rontos K., Salvati L. 2013. "Who becomes an unwed mother in Greece? Socio-demographic and Geographical aspects of an emerging phenomenon." *Population, Space and Place*. 20 (3) :250-263

Gebel M. et Giesecke J., 2009. "Economic uncertainty and fertility: The effects of employment insecurity and unemployment on family formation in East and West Germany", papier présenté à l'atelier sur « *Economic uncertainty and fertility dynamics* », Berlin, 3-4 juillet, 2009.

Genereux, A. 2007. "A review of migration and fertility theory through the lens of African immigrant fertility in France.", *MPIDR Working Paper* WP 2007-008.

Giddens, A. 1990. *The Consequences of Modernity*. Cambridge: Polity Press.

Gjonca, A., Aassve, A., and Mencarini, L. 2008. Albania: Trends and patterns, proximate determinants and policies of fertility change, *Demographic Research* 19(11).

Goldin, C., Katz L.F. 2002. "The power of the pill: Oral contraceptives and women's career and marriage decisions." *The Journal of Political Economy* 110(4): 730-770.

Goldstein, J. R., T. Sobotka, and A. Jasilioniene. 2009. "The end of lowest-low

fertility?" *Population and Development Review* 35(4): 663-700.

Goldstein, J. R., Wolfgang L., Testa M.-R. 2003. "The emergence of sub-replacement family size ideals in Europe." *Population Research and Policy Review* 22: 479-496.

Goldstein, J., Kreyenfeld, M., Jasilioniene, A., Karaman Örsal, D. 2013, "Fertility Reactions to the "Great Recession" in Europe: Recent Evidence from Order-Specific Data", *Demographic Research*, Vol. 29, Art. 4, pp 85-104.

Grant, L. 2001. "Replacement Migration, The UN Population Division on European Population Decline." *Population and Environment* 22(4): 391-399.

Gustafsson, S., Kalwij A., 2006. *Education and Postponement of Maternity. Economic Analysis for Industrialized Countries*. European Studies of Population, Vol. 15, Kluwer Academic Publishers / Springer.

Hajnal J., 1965. *European marriage patterns in perspective, in Populations in History. Essays in Historical Demography*, Ed. Edward Arnold, London.

Henry L. 1959. "D'un problème fondamentale de l'analyse démographique", *Population* (1) :9-32.

Henry L. 1963. "Approximations et erreurs dans les tables de nuptialité des générations", *Population* (4): 737-776.

Henry L. 1966. "Analyse et mesure des phénomènes démographiques par cohorte", *Population* (3) :465-482.

Henry L. 1984. *Démographie - Analyse et Modèles*, INED, 2e éd., 341 p.

Henry L., 1953. *Fécondité des mariages. Nouvelle méthode de mesure*, Travaux et documents, Cahier no. 16, INED-PUF.

Henry L., 1961. "Some data on natural fertility." *Eugenics Quarterly* 8(2):81-91.

Héran, F., Pison G. 2007. Two children per woman in France in 2006: are immigrants to blame?, *Population and Societies* (432).

Hobcraft, J. 1996. "Fertility in England and Wales: A fifty-year perspective." *Population Studies* 50(3): 485-524.

Hobcraft, J. and K. Kiernan. 1995. "Becoming a parent in Europe." *Discussion Paper WSP/116*,

London School of Economics, Toyota Centre, Welfare State Programme.

Hoem, B. 2000. "Entry into motherhood in Sweden: The influence of economic factors on the rise and fall in fertility, 1986-1997." *Demographic Research* 2 (4).

Hoem, B. and J.M. Hoem. 1996. "Sweden's family policies and roller-coaster fertility." *Journal of Population Problems* 52(3-4): 1-22.

Hoem, J. 1986. "The impact of education on modern family-union initiation", *European Journal of Population* 2(2): 113-133.

Hoem, J. and B. Rennermalm. 1985. "Modern family initiation in Sweden: experience of women born between 1936 and 1960", *European Journal of Population* 1(1): 81-112.

Hoem, J. Hoem B. 1988. "The Swedish family: aspects of contemporary developments. " *Journal of Family Issues* 9(3): 397-424.

Hofmann, B. Hohmeyer, K. 2013. "Perceived Economic Uncertainty and Fertility: Evidence From a Labor Market Reform." *Journal of Marriage and Family* 75: 503-521.

Human Fertility Database. Max Planck Institute for Demographic Research (Germany) and Vienna Institute of Demography (Austria). «www.humanfertility.org».

Jones, W.G. 2007. "Delayed marriage and very low fertility in Pacific Asia." *Population and Development Review* 33(3): 453-478.

Jones, W.G., Douglas M. R., Caldwell J.C. et al. (eds) 1997. *The Continuing Demographic Transition*, Oxford: Clarendon Press.

Kersuzan C., Caillot M., Bergouignan C., 2009, "Portrait démographique des grandes aires urbaines de province " in *Cahiers de démographie locale*, pp 9-69.

Kiernan, K. 1999. "Cohabitation in Western Europe", *Population Trends* 96: 25-32.

Kiernan, K. 2001. "The rise of cohabitation and childbearing outside marriage in Western Europe.", *International Journal of Law, Policy and the Family* 15: 1-21.

Kiernan, K., 2004. "Unmarried cohabitation and parenthood in Britain and Europe", *Law and Policy* 26(1): 33-55.

Kippen, R. 1999. "A note on ageing, immigration and the birth rate." *People and Place* 7(2): 18-22.

Kirk, D. and D.S. Thomas 1960. "The influence of business cycles on marriage and birth rates." In: *Demographic and Economic Change in Developed Countries*, Universities-National Bureau, UMI.

Kohler, H.-P., F. C. Billari, Ortega, J.A. 2002a. "The emergence of lowest-low fertility in Europe during the 1990s." *Population and Development Review* 28(4): 641-680.

Kohler, H.-P., Kohler I. 2002b. "Fertility decline in Russia in the early and mid 1990s: The role of economic uncertainty and labour market crisis." *European Journal of Population* 18(3): 233- 262.

Kohler, H.-P., Ortega, J-A. 2002c. "Tempo-adjusted period parity progression measures, fertility postponement and completed cohort fertility," *Demographic Research* 6(6): 91–144.

Kohler, H.-P., Ortega, J-A. 2002d. "Tempo-adjusted period parity progression measures: Assessing the implications of delayed childbearing for cohort fertility in Sweden, the Netherlands and Spain," *Demographic Research* 6(7): 145–190.

Kontula, O. 2003. "Trends in teenage sexual behaviour, pregnancies, sexually transmitted infections and HIV infections in Europe", in N. Bajos, A. Guillaume and O. Kontula (Eds.), *Reproductive Health Behaviour of Young Europeans*. Volume 1. Council of Europe Population Studies 42, pp: 77–137. Strasbourg.

Kostaki A., Peristera P. 2007. "Modeling fertility in modern populations", *Demographic Research* 16(6): 141–194.

Kostaki, A., Kotzamanis, B., Agorastakis, M. 2009. "Effects of immigration on population growth and structures in Greece – A spatial approach." *Vienna Yearbook of Population Research*, Austria Academy of Sciences, Vienna.

Kotowska, I., Jówiak J., Matysiak A., Baranowska A. 2008. "Poland: Fertility decline as a response to profound societal and labour market changes?" *Demographic Research*, Special Collection 7, (19): 795-853.

Kotzamanis, B. 1987. *Le mouvement migratoire dans la Grèce de l'après-guerre. Antécédants migratoires, mécanismes 'libérateurs' et conditions permissives au départ durant les années cinquante/soixante-dix*, Thèse es lettres, Université Paris X, Nanterre.

Kotzamanis, B. 2004. "Migrations internationales et retours dans la Grèce de l'après-guerre",

communication présenté a l'atelier sur *les migrations de retour dans la perspective des pays du sud* organisé par le CEPED et POPINTER, Paris, 5-6 avril 2004.

Kotzamanis, B. 2010. "Nommer pour compter, compter pour mesurer, mesurer pour comprendre, comprendre pour agir: le cas de l'usage des statistiques de population en Grèce". communication présenté à *IVème Conférence Internationale sur la Démographie des Balkans, La démographie spatiale des Balkans, tendances et enjeux*, Monténégro.

Kotzamanis, B., Pilidis A., 2006. "L'immigration en provenance des Balkans et la répartition spatiale de la population en Grèce", in Parant A. (ed), *Migrations, Crises and Recent Conflicts in the Balkans*, Volos: Presses Universitaires de Thessalie - Demobalk

Kotzamanis, B., Kostaki A., Agorastakis M. 2009. "The implication of immigration on the demographic structure of the population in Greece" *Vienna Yearbook of Population Research*, Austria Academy of Sciences, Vienna.

Kotzamanis, B., Delmeire Y., 2013. "L'évolution démographique de la Grèce depuis les années '50"., *Balkan Demographic Papers* (10), Lads – DemoBalk, Volos.

Kravdal, Ø. 1994. "The importance of economic activity, economic potential and economic resources for the timing of first births in Norway." *Population Studies* 48(2): 249-267.

Kravdal, Ø. 1999. "Does marriage require a stronger economic underpinning than informal cohabitation?" *Population Studies* 53(1): 63-80.

Kravdal, Ø. 2002. "The impact of individual and aggregate unemployment on fertility in Norway." *Demographic Research* 6(10): 263-294.

Kreyenfeld, M. 2005. "Economic uncertainty and fertility postponement. Evidence from German panel data." *MPIDR Working Papers WP* (34).

Kreyenfeld, M. 2009. "Uncertainties in female employment careers and the postponement of parenthood in Germany." *European Sociological Review*.

Kreyenfeld, M., 2010. "Uncertainties in female employment careers and the postponement of parenthood in Germany." *European Sociological Review* 26(3): 351–366.

Kulu, H. 2005. "Migration and fertility: Competing hypotheses re-examined", *European Journal of Population* 21(1): 51–87.

- Kulu, H. Vikat A. 2007. "Fertility differences by housing type: the effect of housing conditions or of selective moves?" *Demographic Research* 17(26): 775-802.
- Landry A. 1933. *La Révolution démographique : études et essais sur les problèmes de la population*, Paris : Librairie du Recueil Sirey.
- Lanzieri, G. 2013. "Towards a 'baby recession' in Europe? Differential fertility trends during the economic crisis.", *Statistics in Focus* 13/2013, EUROSTAT, Luxembourg.
- Lazaridis, G., 1996. "Immigration to Greece: A critical evaluation of Greek policy." *New Community*, 22(2):335–348.
- Lazaridis, G., Poyago-Theotoky, J., 1999. "Undocumented migrants in Greece: Issues of regularization". *International Migration*, 37(4) :715–740.
- Le Bras H., Atzrouni M. 1980. "Interférence, Indifférence, Indépendance, *Population* (6):1123-1143.
- Legros F. 2003. "La fécondité des étrangères en France : une stabilisation entre 1990 et 1999", *Insee Première* (898).
- Leridon H., 1977a. "Sur l'estimation de la stérilité", *Population*, 32: 231-248.
- Leridon H., 1977b. *Human fertility. The basic components*. University of Chicago Press, Chicago.
- Leridon H., 2004. "Can assisted reproduction technology compensate for the natural decline in fertility with age? A model assessment." *Human Reproduction*, 19(7): 1549-54.
- Leridon, H. (dir), 2014. *Les théories de la fécondité*, Série «Textes fondamentaux», Editions INED, Paris.
- Leridon H., Toulemon L. 1997. *Démographie. Approche Statistiques et dynamique des populations*, Paris, Economica, 440 p.
- Lesthaeghe, R. 1983. "A century of demographic and cultural change in Western Europe: An exploration of underlying dimensions." *Population and Development Review* 9(3): 411-435.
- Lesthaeghe, R. 1995. "The second demographic transition in Western countries: An interpretation". In: K.O. Mason and A.-M. Jensen (eds.) *Gender and family change in industrialized countries*. Oxford, Clarendon Press.

Lesthaeghe, Ron 2010. "The unfolding story of the Second Demographic Transition.", *Population and Development Review* 36 (2): 211-251.

Lianos, T. 2001. "Illegal migrants to Greece and their choice of destination". *International Migration*, 39(2), 3–28.

Liefbroer A. C. et Corijn M., 1999. "Who, what, where, and when? Specifying the impact of educational attainment and labour force participation on family formation", *European Journal of Population*, 15:45-75.

Liefbroer, A.C.. 2005. "Transition from youth to adulthood in the Netherlands." Chapter 4 in: H.-P.Blossfeld, E. Klijzing, M. Mills and K. Kurz (eds.) *Globalization, Uncertainty and Youth in Society*. London/New York: Routledge Advances in Sociology Series.

Lundström, K.E. 2009. "Labour market status and fertility behaviour for Swedish and foreign-born men and women." Paper presented at the workshop on "Economic uncertainty and fertility dynamics," Berlin, 3-4 July, 2009

Lutz, W., Skirbekk V. 2005. "Policies Addressing the Tempo Effect in Low Fertility Countries." *Population and Development Review* 31(4): 699-720.

Lutz, W., Skirbekk V., Testa M. R.. 2006. "The low fertility trap hypothesis. Forces that may lead to further postponement and fewer births in Europe." *Vienna Yearbook of Population Research*.

Macunovich, D.J. 1996. "Relative income and the price of time: Exploring their effects on US fertility and female labor force participation." In: J. B. Casterline, R. D. Lee, and K. A. Foote (eds.) *Fertility in the United States. New patterns, new theories*. Supplement to *Population and Development Review* 22, New York, Population Council, pp. 223-257.

Macura, M., McDonald, A., Haug, W. 2005. *The new demographic regime: population challenges and policy responses*, UN, New York-Geneva

Matysiak, A., Vignoli D. 2008. "Fertility and women's employment: A meta-analysis." *European Journal of Population* 24: 363–384.

Mazuy, M., Debost, C. 2012. "L'infécondité volontaire : définitions et mesures", in *XVème colloque national de démographie*.

McDonald, P. 2000. "Gender Equity in Theories of Fertility Transition." *Population and*

Development Review 26:427-439.

McDonald, P. 2002. "Sustaining fertility through public policy: The range of options." *Population-E* 57 (3): 417-446.

McDonald, P., Kippen, R. 1999. "The impact of Immigration on the Ageing of Australia's Population." *Working paper* of the Australian National University, Department of Immigration and Multicultural Affairs, Canberra, Commonwealth of Australia.

McQuillan, K. 2004. "When does religion influence fertility?". *Population and Development Review* 30(1): 25-56.

Meron M., Widmer I., 2002. "Les chômeuses retardent l'arrivée du premier enfant.", *Population*, 57(2) : 327-358.

Milewski, N. 2007. "First child of immigrant workers and their descendants in West Germany: interrelation of events, disruption, or adaptation?" *Demographic Research* 17(29): 859- 896.

Mills, M., Blossfeld, H.-P. 2005. "Globalization, uncertainty and the early life course. A theoretical framework." In: H.-P. Blossfeld, E. Klijzing, M. Mills and K. Kurz (eds.) *Globalization, Uncertainty and Youth in Society*. London/New York: Routledge Advances in Sociology Series, pp. 1-24

Mills, M., Blossfeld, H.-P., Klijzing, E. 2005. "Becoming an adult in uncertain times. A 14-country comparison of the losers of globalization." Chapter 17 in: H.-P. Blossfeld, E. Klijzing, M. Mills and K. Kurz (eds.) *Globalization, Uncertainty and Youth in Society*. London/New York: Routledge Advances in Sociology Series, pp. 423-441.

Monnier A. 1984. "L'Evolution récente de la fécondité dans les pays Méditerranéens." Instituto di Economia e Finanza dell'universita di Bari, Cacucci Editore, Bari.

Monnier, A. 2006. *Démographie contemporaine de l'Europe*, Paris, A. Colin.

Morgan, S.P. 1991. "Late Nineteenth and early Twentieth century childlessness." *The American Journal of Sociology* 97(3): 779-807.

Morgan, S.P. 1996. "Characteristic features of modern American fertility". In.: J. B. Casterline, R. D.Lee, and K. A. Foote (eds.) *Fertility in the United States. New patterns, new theories*. Supplement to *Population and Development Review* 22, New York, Population Council, pp. 19- 63.

Mulder, C.H. 2006, "Population and housing: A two-sided relationship." *Demographic Research* 15 (13): 401-412.

Munoz-Pérez, F. 1991. "Les naissances hors mariage et les conceptions pré-nuptiales en Espagne depuis 1975. I. Une période de profonds changements", *Population* 46(4): 881-912

Munoz-Pérez, F., and F. Prioux. 2000. "Children born outside marriage in France and their parents: recognitions and legitimations since 1965", *Population: An English selection* 12:139-195.

Munoz-Pérez, F., and F. Prioux. 2005. "Filiation des enfants nés hors mariage en France depuis 1950", in C. Bergouignan *et al.* (Eds.), *La population de la France : évolutions démographiques depuis 1946. Vol. 1.* Pessac : CUDEP, pp: 333-354.

Murphy, M. 1993. "The contraceptive pill and women's employment as factors of fertility change in Britain 1963-1980: A challenge to conventional view." *Population Studies* 47(2): 221-243.

Myrskylä, M., Goldstein, J., Cheng, A. 2012. "New cohort fertility forecasts for the developed world," *MPIDR Working Paper WP-2012-014*.

Myrskylä, Mikko, Kohler H-P., Billari F. 2009. "Advances in development reverse fertility declines," *Nature* 460: 741-743.

Nazio, T., and H.-P. Blossfeld. 2003. "The diffusion of cohabitation among young women in West Germany, East Germany and Italy", *European Journal of Population* 19: 47-82.

Neels, K. 2010. "Economic context and fertility outcomes. Exploring educational differentials in postponement and recuperation of first births in Belgium, France, and the Netherlands." Paper presented at the *European Population Conference. Vienna, 2 September 2010*.

Neels, Karel; De Wachter, David 2010. " Postponement and recuperation of Belgian fertility: how are they related to rising female educational attainment? ", *Vienna Yearbook of Population Research* 8: 77-106

Ní Bhrolcháin, M.; Toulemon, L. 2005. " Does postponement explain the trend to later childbearing in France? ", *Vienna Yearbook of Population Research* 3: 83-107.

OECD, 2009a. *Employment Outlook. Tackling the jobs crisis*, OCDE, Paris.

OECD 2009b. *Jobs for Immigrants. Labour Market Integration in Norway. The labour market integration of immigrants and their children in Norway*. OECD: Paris.

OECD, 2012. *OECD Population Pyramids in 2000 and 2050*. OECD: Paris.

ONS. 2006. *Birth statistics. Review of the Registrar General on births and patterns of family building England and Wales, 2005*. Series FM1, No. 34. London Office of National Statistics.

Oppenheimer, V. K. 1994. "Women's rising employment and the future of the family in industrialized societies." *Population and Development Review* 20: 293-342.

Oppenheimer, V.K., M. Kalmijn and N. Lim. 1997. "Men's career development and marriage timing during a period of rising inequality." *Demography* 34(3): 311-330.

Østby, L. 2002. *The demographic characteristics of immigrant populations in Norway*. Reports 2002/22, Oslo: Statistics Norway.

Pailhé A., Solaz A., 2009, « Does economic uncertainty affect plans, timing or level of fertility? Evidence from France », papier présenté à l'atelier sur « Economic uncertainty and fertility dynamics », Berlin, 3-4 juillet, 2009.

Pailhé, A. 2009. "Work-family balance and childbearing intentions in France, Germany and Russia." Paper presented at the *XXVI IUSSP International Population Conference*, Marrakech, Morocco, 27 September-3 October 2009.

Pailhé; A. 2010. "Effet attendu de la crise économique actuelle sur les naissances : quelques hypothèses". In: *Politiques sociales et familiales*, N. 100. Fécondité et politiques publiques. pp. 97-103.

Parant A., Kotzamanis B. 2004. "La démographie des Balkans, états de lieu et perspectives", *Agir* (19) : 27-38.

Philipov, D. 2003. "Fertility in times of discontinuous societal change". In.: I. Kotowska, and J. Jó_wiak (eds.) *Population of Central and Eastern Europe. Challenges and Opportunities*. Statistical Publishing Establishment, Warsaw, pp. 665-689.

Philipov, D. Dorbritz, J. 2003. *Demographic consequences of economic transition in countries of Central and Eastern Europe*. Population Studies, No. 39, Council of Europe Publishing: Strasbourg.

- Philipov, D., Kohler, H.-P. 2001. "Tempo effects in the fertility decline in Eastern Europe: Evidence from Bulgaria, the Czech Republic, Hungary, Poland and Russia." *European Journal of Population* 17(1): 37-60.
- Pressat R. 1967. *Pratique de la démographie. Trente sujets d'analyse*, DUNOD, 302 p.
- Pressat R. 1979. *Dictionnaire de Démographie*, PUF, 295 p.
- Pressat R. 1983. *L'analyse démographique. Concepts – Méthodes – Résultats*, PUF, 4e éd., 296 p.
- Pressat R. 1995. *Éléments de démographie mathématique*, Paris, AIDELF, 278p.
- Preston, S., Wang, H. 2007. "Intrinsic growth rates and net reproduction rates in the presence of migration." *Population and Development Review* 33(4): 657-666.
- Prioux, F. 2003. "Age at first union in France: A two-stage process of change". *Population-E* 58 (4-5): 559-578.
- Prioux, F. 2006. "Cohabitation, marriage and separation: contrasts in Europe", *Population & Societies* 422: 1-4.
- Pritchett L., Viarengo M., 2013. "Why Demographic Suicide? The Puzzles of European Fertility", *Population and Development Review* 38: 55-71.
- Ranjan, P. 1999. "Fertility behaviour under income uncertainty." *European Journal of Population* 15(1): 25-43.
- Régnier-Loilier, A. 2005. *L'Étude des relations familiales et intergénérationnelles*, Documents de Travail, n.187, INED.
- Rindfuss, R.R., Brauner-Otto, S.R. 2008. "Policies, institutions, and the transition to adulthood: Implications for fertility tempo in low fertility settings." *Vienna Yearbook of Population Research* 2008: 57-87.
- Rindfuss, R.R., Morgan S.P., Swicegood, G. 1988. *First births in America. Changes in the timing of parenthood*. Berkeley: University of California Press.
- Rontos K. 2010 "Demographic trends, young people's attitudes towards marriage and socio-economic changes related to family formation in Greece and in the European Union: a comparative analysis based on official and survey research data.", *International Journal of*

Criminology and Sociological Theory 3(2): 543–562.

Rosina A., Fraboni R. 2004. “Is marriage losing its centrality in Italy?”, *Demographic Research* 11(6): 149–172.

Rothenbacher, Fr. 2004. *The European population since 1945*, New York, Palgrave.

Santow, G., Bracher, M. 2001. “Deferment of first birth and fluctuating fertility in Sweden.” *European Journal of Population* 17: 343-363.

Sardon, J.-P. 1991. “Mariage et divorce en Europe de l'Est”, *Population* 46(3): 547–598.

Sardon, J.-P. 2001a. “La fécondité dans les Balkans depuis 1950”. *Dossiers et Recherches*, no 101, INED.

Sardon, J.-P. 2001b. “Fécondité et transition en Europe centrale et orientale”. *Dossiers et Recherches*, no 113, INED.

Schmähl, W. 2003. “Ageing workforce: Firm strategies and public policy in Germany.” *Geneva Papers on Risk and Insurance* 28: 575-595.

Schmidt, L., T. Sobotka, J.G. Bentzen, and A. Nyboe Andersen. 2012. “Demographic and medical consequences of the postponement of parenthood.” *Human Reproduction Update* 18(1): 29-43.

Schmitt C. 2009, « Occupational performance, uncertainty and the transition to first birth in Germany and the United Kingdom », papier présenté à l’atelier sur « Economic uncertainty and fertility dynamics », Berlin, 3-4 juillet, 2009

Schmitt, C. 2008. “Gender-specific effects of unemployment on family formation: A cross-national perspective.” *Discussion Papers* 841, DIW Berlin.

Schmitt, C., 2012. “A cross-national perspective on unemployment and first births.” *European Journal of Population* 28(3): 303-335.

Simó Noguera, C., Castro Martin, T., Soro Bonmati, A. 2005. “The Spanish case. The effects of the globalization process on the transition to adulthood.” in Blossfeld, H.-P., Klijzing, E., Mills, M. and Kurz, K. (eds) *Globalization, Uncertainty and Youth in Society*. London/ New York, Routledge.

Simó Noguera, C., Golsch K., Stainhage N. 2003. “Increasing uncertainty in the Spanish labour

market and entry into parenthood." *Genus* 58 (1): 77-119.

Sinn H.-W. 1998. "The Pay-As-You-Go pension system as a fertility insurance and enforcement device." *NBER Working Papers* 6610, National Bureau of Economic Research, Inc.

Skirbekk, V. 2008. "Fertility Trends by Social Status." *Demographic Research* 18(5): 145-180.

Sobotka T., Toulemon L. 2008. "Overview Chapter 4 : Changing family and partnership behaviour : Common trends and persistent diversity across Europe", *Demographic Research*, 19 (6):85-138

Sobotka T. 2009. "Migration continent Europe, Data & Trends". *Vienna Yearbook of Population Research* 2009, 217-233.

Sobotka, T. 2003. "Re-emerging diversity: Rapid fertility changes in Central and Eastern Europe after the collapse of the communist regimes". *Population-E* 2003, 58 (4-5): 451-486.

Sobotka, T. 2004. *Postponement of childbearing and low fertility in Europe*. PhD Thesis, University of Groningen. Amsterdam: Dutch University Press.

Sobotka, T. 2008a. "Does persistent low fertility threaten the future of European populations?" In: J. Surkyn, P. Deboosere and J. van Bavel and (eds.) *Demographic challenges for the 21st Century. A state of art in demography*. Brussels: VUBPRESS, pp. 27-89.

Sobotka, T. 2008b. "The diverse faces of the second demographic transition in Europe." *Demographic Research*, Special Collection 7, Vol. 19(8): 171-224.

Sobotka, T. 2008c. "The rising importance of migrants for childbearing in Europe." Overview Chapter 7 in: T. Frejka, T. Sobotka, J. M. Hoem, and L. Toulemon (eds.) *Childbearing trends and policies in Europe. Demographic Research, Special Collection 7*, Vol. 19, Article 9, pp. 225-248.

Sobotka, T. 2010. "Les migrants exercent-ils une influence croissante sur la fécondité en Europe?" *Politiques sociales et familiales 100, Fécondité et politiques publiques*, CAF: 41-59.

Sobotka, T. 2013. "Pathways to Low Fertility: European Perspectives", *Expert Paper No. 2013/8*, United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division.

Sobotka, T. and W. Lutz. 2009. "Misleading policy messages from the period TFR: Should we

stop using it?" *European Demographic Research Papers 2009-4*, Vienna Institute of Demography of the Austrian Academy of Sciences, Vienna.

Sobotka, T., K. Zeman, R. Lesthaeghe, T. Frejka, K. Neels. 2012. "Postponement and recuperation in cohort fertility: Austria, Germany and Switzerland in a European context." *Comparative Population Studies* 36(2-3, 2011): 417-452.

Sobotka, T., Skirbekk, V., Philipov, D. 2011. "Economic Recession and Fertility in the Developed World". *Population and Development Review* 37(2): 267-306.

Spengler, J.J. 1976. "Adam Smith on population growth and economic development." *Population and Development Review* 2(2): 167-180.

Ström, S. 2009. "Housing and first births in Sweden, 1971-2002." *Stockholm Research Reports in Demography* 2, Stockholm University.

Surkyn J., Lesthaeghe J., 2004. "Value orientations and the second demographic transition (SDT) in Northern, Western and Southern Europe: An update", *Demographic Research*, Special collection 3:45-86.

Symeonidou, H., 2002. *Fertility and Family Surveys in Countries of the ECE Region. Standard Country Report – Greece*. New York and Geneva: United Nations.

Tapinos, G. 1985. *Éléments de démographie. Analyse, déterminants socio-économiques et histoire des populations*, Paris, Armand Colin, 367 p. (traduction grecque, Éditions Papazisis, Athènes, 1993)

Tapinos, G. 1997. *La Démographie. Population, économie et sociétés*, Paris, Éditions de Fallois, Le livre de poche, 266 p. (traduction grecque, Presses Universitaires de Thessalie, Université de Thessalie, Volos, 2002)

Tapinos, G. 1999. *Europe méditerranéenne et changement démographique. Existe-t-il une spécificité du Sud?* Torino, Edition Fondazione Giovanni Agnelli, 92 p.

Testa, M.-R. 2012. "Family Sizes in Europe: Evidence from the 2011 Eurobarometer Survey". *European Demographic Research Papers* 2. Vienna: Vienna Institute of Demography of the Austrian Academy of Sciences.

Thévenon, O., 2011. "Family policies in OECD countries: A comparative analysis." *Population and Development Review* 37(1): 57-87.

Toulemon, L. 1995. "The place of children in the history of couples", *Population: An English Selection* 7: 163–186.

Toulemon, L. 2004. Fertility among immigrant women: new data, new approach, *Population & Societies* 400 (April 2004): 1-4.

Toulemon, L., Mazuy M. 2004. *Comment prendre en compte l'âge à l'arrivée et la durée de séjour en France dans la mesure de la fécondité des immigrants?* Documents de travail 120, 2004, Paris: INED.

Tsimbos, C. 2008a. "Net migration estimates for Greece by age, sex and citizenship, 1991-2001." *Migration Letters* 5(2): 189-202.

Tsimbos, C., 2008. "Immigrant and native fertility in Greece: New estimates and population prospects (2005-2025)". *Population Review*, 47 (2):67-84.

UN, 2000. "Below-replacement fertility." *Population Bulletin of the United Nations: Below Replacement Fertility*, Special Issues (40-41).

UN, Population Division. (<http://www.un.org/esa/population/unpop.htm>)

UN, Population Division. World Population Prospects (<http://esa.un.org/unpp/>)

UN, Statistical division UNdata : (<http://data.un.org/Default.aspx>)

UN. 2000. *Replacement migration. Is it a solution to declining and ageing populations?* New York: United Nations.

UN. 2001. *World population prospects: the 2000 revision*, Department of Economic and Social Affairs, Population Division, New York.

UN. 2004. *World Fertility Report 2003*. United Nations: New York.

UN. 2011. *World Population Prospects: The 2010 Revision*. Department of Economic and Social Affairs, Population Division, New York.

UN. 2013. *World Fertility Report: 2012*. Department of Economic and Social Affairs, Population Division, New York.

UNECE. 1999. "Fertility decline in the transition economies, 1982-1997: Political, economic and social factors". In.: *Economic Survey of Europe 1999, No.1*. Economic Commission for Europe, United Nations, New York and Geneva.

UNECE. 2000. "Fertility decline in the transition economies, 1989-1998: Economic and social factors revisited". In.: *Economic Survey of Europe 2000, No. 1*. Economic Commission for Europe, United Nations.

Van de Kaa, D. 1987. "Europe's Second Demographic Transition." *Population Bulletin* 42:1-59. Population Reference Bureau, Washington, DC.

Van de Kaa, D. 1994. "The second demographic transition revisited: theories and expectations", in G. Beets *et al.* (Eds.), *Population and Family in the Low Countries 1993*. NIDI/CBGS Publication, No. 30, Zwets and Zeitlinger, Lisse.

Van de Kaa, D. J. 2001. "Postmodern fertility preferences: From changing value orientation to new behavior". In.: R. A. Bulatao, J. B. Casterline (eds.) *Global fertility transition*. Supplement to *Population and Development Review* 27, New York, Population Council, pp. 290-338.

Van Giersbergen, N.P.A., De Beer, J. 1997. "Birth trends and consumer confidence: An econometric analysis." *Maandstatistiek van de bevolking*. 11: 23-27.

Verick, S. 2009. "Who is hardest hit during a financial crisis? The vulnerability of young men and women to unemployment in an economic downturn." *IZA Discussion Paper*, no. 4359, Institute for the Study of Labor, Bonn.

Verropoulou G., Bagavos C., Tsimbos, C. 2007. "Migrant and Non-Migrant Fertility in Greece, Results Based on the 2001 Population Census." *Migration Letters* 4(2): 147-158.

Vienna Institute of Demography: (<http://www.oeaw.ac.at/vid/datasheet/index.html>)

Vikat, A. 2002. "Fertility in Finland in the 1980s and 1990s: Analysis of fertility trends by age and parity". *Yearbook of Population Research in Finland* (38): 159-178.

Vikat, A. 2004. "Women's labor force attachment and childbearing in Finland." *Demographic Research*, Special Collection 3 (8): 177-212.

Wilson, C., T. Sobotka, L. Williamson, and P. Boyle. 2013. "Migration and intergenerational replacement in Europe" *Population and Development Review* 39(1): 131-157.

Ακαδημία Αθηνών, 1990. *Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδος- Υπογεννητικότητα και γήρανση του πληθυσμού*, Αθήνα.

ΑΣΠΕ, 1988. "Το δημογραφικό πρόβλημα: προτάσεις για τη λύση του." *Πρακτικά*

Πανελληνίου Συνεδρίου, Λάρισα.

Βελέντζας Κ., Χατζηπροκοπίου Μ., 1997. Η εξέλιξη της γονιμότητας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 94 :153-183.

Βουλή των Ελλήνων, 1978, Πρακτικά, συνεδρίαση Κ , 7 Δεκεμβρίου 1978.

Βουλή των Ελλήνων, 1979, Πρακτικά, συνεδρίαση ΟΓ , 20 Φεβρουαρίου 1979.

Βουλή των Ελλήνων, 1984, Πρακτικά, συνεδρίαση ΡΙ , 29 Μαρτίου 1984.

Βουλή των Ελλήνων, 1986α, Πρακτικά, συνεδρίαση ΠΕ , 14 Φεβρουαρίου 1986.

Βουλή των Ελλήνων, 1986β, Πρακτικά, συνεδριάσεις ΡΜ, ΡΜΒ, ΡΜΕ και ΡΜΖ των : 25 Μαΐου 1986, 26 Μαΐου 1986, 28 Μαΐου 1986, 2 Ιουνίου 1986 και 4 Ιουνίου 1986.

Βουλή των Ελλήνων, 1991, Πρακτικά Κ και ΛΕ Συνεδριάσεων (7 και 28.11.1991)

Βουλή των Ελλήνων, 1993α, Πρακτικά ΣΘ Συνεδρίασης (19.3.1993).

Βουλή των Ελλήνων, 1993β, Πρακτικά ΡΙΖ Συνεδρίασης (29.4.1993).

Βουλή των Ελλήνων, 1993γ, Πόρισμα της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη μελέτη του δημογραφικού προβλήματος της χώρας και διατύπωση προτάσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του. Αθήνα.

Βουλή των Ελλήνων, 2012, Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων, *Συνεδρίαση 13-3-2012*

Γκίοκας, Μ. 1994. “Σε πενήντα χρόνια δεν θα υπάρχουν Έλληνες.” *Οικονομικός Ταχυδρόμος*, 12.5.1994.

Δρεττάκης, Μ. 1996. *Δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα* , Αθήνα, εκδ. ΙΑΔΗΠ.

ΕΔΚΑ www.demography-lab.prd.uth.gr/Index-gr.asp

ΕΔΚΑ, <http://www.e-demography.gr>

Έκθεση για το έλλειμμα και το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης σε συμφωνία με τον Κανονισμό του Συμβουλίου (ΕΚ) Ν° 479/2009 και τις δηλώσεις που περιλαμβάνονται στα πρακτικά του Συμβουλίου της 22/11/1993 όπως υποβλήθηκε στην EUROSTAT από την ΕΛΣΤΑΤ για την Ελλάδα στις 08 Μαρτίου 2014

ΕΛΣΤΑΤ www.statistics.gr

ΕΛΣΤΑΤ, Ανακοίνωση αναθεώρησης ενδοαπογραφικών εκτιμήσεων 2001-2011, Δελτίο Τύπου.

ΕΛΣΤΑΤ, Ανακοίνωση προσωρινών αποτελεσμάτων Απογραφής Πληθυσμού 2011, Δελτίο Τύπου.

ΕΛΣΤΑΤ, Ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της μεταπογραφικής έρευνας, Δελτίο Τύπου.

Εφημερίδα το "ΕΘΝΟΣ". 2014. "Σύννεφα» στο σύμφωνο συμβίωσης", 22/03/2014.

Κακλαμάνη, Σ., Ντυκεν, Μ-Ν. 2009. "Νοικοκυριά και οικογένειες στην Ελλάδα", Δημογραφικά Νέα 8:1-4.

Κοτζαμάνης, Β. 1988^α. "Η αναπαραγωγή των Ελλήνων: μύθοι και πραγματικότητα (I. Η πορεία της γεννητικότητας και της ολικής γονιμότητας στη μεταπολεμική περίοδο)." *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 70 :136-190.

Κοτζαμάνης, Β. 1988^β. "Η αναπαραγωγή των Ελλήνων: μύθοι και πραγματικότητα (II. Η εξέλιξη της έγγαμης γονιμότητας στη μεταπολεμική περίοδο: τάσεις, προοπτικές και μεθοδολογικά-θεωρητικά προβλήματα για την ερμηνεία της πτωτικής τους πορείας)." *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 71:44-83.

Κοτζαμάνης, Β. 1994^α. "Δημογραφική πολιτική και πολιτικές παρέμβασης στη πορεία των δημογραφικών συνιστωσών: δυνατότητες και όρια.", *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, (14) : 49-82.

Κοτζαμάνης, Β. 1994^β. "Δημογραφικές ανησυχίες και δημογραφική πολιτική.", *Σύγχρονα Θέματα*, (52-53) : 133-141.

Κοτζαμάνης, Β. 1997. "Η Γαμηλιότητα και η διάλυση των έγγαμων συμβιώσεων στην Ελλάδα, μια πρώτη δημογραφική προσέγγιση", *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών* (94) :61-152.

Κοτζαμάνης, Β. 2000. *Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις πρώην ανατολικές χώρες: μια πρώτη προσέγγιση*. Εκδόσεις ΕΚΚΕ, Αθήνα, 215 σ.

Κοτζαμάνης, Β. 2008. "Οι αλλοδαποί στην Ελλάδα, μια πρώτη χωρική ανάλυση των δημογραφικών τους χαρακτηριστικών και της συμβολής τους στις πληθυσμιακές μεταβολές της τελευταίας δεκαετίας (1991-2001) " στο: ΙΜΕΠΟ (εκδ.) *Μετανάστευση στην Ελλάδα: εμπειρίες, πολιτικές, προοπτικές*, τόμος Α, Αθήνα.

Κοτζαμάνης, Β. 2009α. “Η μεταβλητή πληθυσμός στον χωροταξικό σχεδιασμό στη μεταπολεμική Ελλάδα (ένας σχεδιασμός με εικονικά δεδομένα;)”, στο: ΤΜΧΠΠΑ (εκδ), 25 κείμενα για το σχεδιασμό και την ανάπτυξη του χώρου, Παν. Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, 2009.

Κοτζαμάνης, Β. 2009β. “Οι προβληματισμοί για την πορεία της γεννητικότητας και της γονιμότητας στην Ελλάδα, λόγος και αντίλογος”, στο: Β. Κοτζαμάνης (επιμ.) *Η δημογραφική πρόκληση, γεγονότα και διακυβεύματα*, ΕΔΚΑ-Παν. Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, 2009.

Κοτζαμάνης, Β. 2009γ. “Οι δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στις χώρες-μέλη της ΕΕ (1957-2009), συγκλίνουσες ή αποκλίνουσες πορείες; ” στο: Β. Κοτζαμάνης (επιμ.) *Η δημογραφική πρόκληση, γεγονότα και διακυβεύματα*. ΕΔΚΑ-Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος.

Κοτζαμάνης, Β. 2011. “Οι απογραφές στην Ελλάδα”, *Δημογραφικά Νέα* (14) :1-4.

Κοτζαμάνης, Β. 2012α. “Οι δημογραφικές επιπτώσεις από την εισροή αλλοδαπών στην Ελλάδα, μια πρώτη προσέγγιση”, στο: Ακαδημία Αθηνών (εκδ.) *Πληθυσμιακές τάσεις και προοπτικές, Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση*. Αθήνα.

Κοτζαμάνης, Β. 2012β. “Η αύξηση των γεννήσεων και της γεννητικότητας στην Ελλάδα (1999-2009), ένα παράδοξο;”, *Δημογραφικά Νέα* (20) :1-4.

Κοτζαμάνης, Β., Ανδρουλάκη Ε. 2000. “Οι χωρικές διαστάσεις των δημογραφικών εξελίξεων της Ελλάδας, 1981-1991”, στο: ΤΜΧΠΠΑ (εκδ), *Χωροταξία, Πολεοδομία και Περιφερειακή ανάπτυξη, δεκαεπτά κείμενα για το σχεδιασμό της πόλης και την ανάπτυξη*, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Παν. Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος.

Κοτζαμάνης, Β., Ανδρουλάκη, Ε. 2005. “Η χωρική ανάλυση της διαγενεακής γονιμότητας, εναλλαγές προτύπων στον χώρο και χρόνο”, στο: Β. Κοτζαμάνης., Β. Παπάς (επιμ.) *Χώρος και πληθυσμός*. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας/ΕΔΚΑ, Βόλος, 2005.

Κοτζαμάνης, Β., Ανδρουλάκη, Ε. 2009. “Οι δημογραφικές εξελίξεις της νεώτερης Ελλάδας, 1830-2005”, στο: Β. Κοτζαμάνης (επιμ.) *Η δημογραφική πρόκληση, γεγονότα και διακυβεύματα*. ΕΔΚΑ-Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, 2009.

Κοτζαμάνης, Β., Ντυκέν Μ. Ν. 2012. “Ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώνεται; Μια πρώτη κριτική ανάλυση των προσωρινών αποτελεσμάτων της απογραφής του 2011”, *Δημογραφικά*

Νέα (17) : 1-4.

Κοτζαμάνης, Β., Πηλείδης, Α., Σταθάκης, Δ. 2006. “Οι αλλοδαποί στην Ελλάδα: χωρική ανάλυση των δημογραφικών τους χαρακτηριστικών και της συμβολής τους στις πληθυσμιακές μεταβολές.” *Σειρά ερευνητικών Εργασιών*, (6), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας-ΤΜΧΠΠΑ ΕΔΚΑ.

Κοτζαμάνης, Β., Σοφianoπούλου, Κ. 2008. “Η συμβολή των αλλοδαπών στη γεννητικότητα και τη γονιμότητα του πληθυσμού της Ελλάδας.” *Δημογραφικά Νέα*, (1) :1-4.

Κοτζαμάνης, Β., Σοφianoπούλου, Κ. 2009. Γονιμότητα και αναπαραγωγή στην μεταπολεμική Ελλάδα, συγχρονική και διαγενεακή προσέγγιση, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, (128^Α) : 3-38.

Μπεριάτος, Η. 2000. “Διοικητική γεωγραφία και χωροταξία στην Ελλάδα. Η εξέλιξη της χωρικής - διοικητικής διάρθρωσης στο νεοελληνικό κράτος.”, στο: ΤΜΧΠΠΑ (εκδ), *Δεκαεπτά κείμενα για το σχεδιασμό, τις πόλεις και την ανάπτυξη*, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος, 2000

Ντυκέν Μ.Ν., Κοτζαμάνης Β. 2012. “Η συμβολή των αλλοδαπών στο δημογραφικό δυναμισμό της Ελλάδας.”, *Δημογραφικά Νέα* (19) :1-4.

Ντυκέν Μ.Ν., Κρομυδάκης Ν., 2009. “Η απόκλιση πραγματικού-μόνιμου πληθυσμού στα διάφορα χωρικά επίπεδα της Κρήτης: Καθοριστικός παράγοντας για το χωροταξικό σχεδιασμό.”, στο: ΤΜΧΠΠΑ (εκδ), *Πρακτικά 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, ΤΜΧΠΠΑ, Βόλος.

Παπαδάκης, Μ. 1979. *Εξελίξεις και προοπτικές της αναπαραγωγικότητας του ελληνικού πληθυσμού*, Αθήνα.

Παππάς Β., Αλεβίζος Φ., 2009. “Πληθυσμιακές συγκλίσεις και αποκλίσεις. Τυπολογία των Νομών της Χώρας αναφορικά με πληθυσμιακά χαρακτηριστικά τους.” στο: ΤΜΧΠΠΑ (εκδ), *Πρακτικά 2^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης*, ΤΜΧΠΠΑ, Βόλος.

Πετραλιά, Φ., 1995. “Δημογραφικό, το AIDS της Ελλάδας. ” *Οικονομικός Ταχυδρόμος*, 9.3.1995.

Πολύζος, Ν., 1981. *Δημογραφική πρόκληση, υπογεννητικότητα, γήρανση*, Εκδόσεις Εξάντας,

Αθήνα.

Πολύζος, Ν., 1985. “Χαρακτηριστικά της δημογραφικής κρίσης στην Ελλάδα”, στο ΕΔΗΜ (εκδ), *Η δημογραφική κρίση στην Ελλάδα: εθνικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις*, Αθήνα.

Συμεωνίδου, Χ. 2002. “Γάμος – Διαζύγιο, Συμβίωση – Χωρισμός στην Ελλάδα: Αποτελέσματα Έρευνας”, στο Λ. Μαράτου – Αλιπράντη (επιμ.), *Οικογένεια και Κράτος Πρόνοιας στην Ευρώπη: Τάσεις και Προκλήσεις στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα:ΕΚΚΕ – Gutenberg.

Συμεωνίδου, Χ. et al., 2000. Επιθυμητό και Πραγματικό Μέγεθος Οικογένειας. Γεγονότα του κύκλου ζωής.Μια διαχρονική προσέγγιση: 1983-1997, Αθήνα, ΕΚΚΕ.

Συμεωνίδου, Χ., 1993. “Προβληματισμοί γύρω από τις δημογραφικές εξελίξεις στην Ελλάδα”, *Σύγχρονα Θέματα*, (49).

Συμεωνίδου, Χ., 2006. *Οικογένεια και Γονιμότητα στην Ελλάδα. Ανάλυση κατά γενεές*. Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα.

Τζιαφέτας, Γ., 1988. “Δημογραφική αγωνία.” *Καθημερινή*, 6.11.88

Τζιαφέτας, Γ., 1990. *Το δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας*, ΙΑΔΗΠ, Αθήνα.

Τσαρουχάς, Κ., 1995. “Σβήνουμε ως λαός.” *Εφημερίδα το Έθνος*, 6.2.1995.

Ψαρουδάκης, Ν., 1995. “Η Ελλάδα αργοπεθαίνει.”, *Ποντίκι*, 26.12.1995.

Ψαρουδάκης, Ν., 2000. “Το δημογραφικό πρόβλημα, Έλληνες, είδος υπό εξαφάνιση”, *Ελευθεροτυπία*, 19.8.2000.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακες και Γραφήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Πίνακας 1 : Πληθυσμός στις απογραφές: διαθέσιμα δεδομένα.

	Unités administratives**			
	Grèce (NUTS 0)	Départements (NUTS 3)	Municipalités/communes* (LAU)	Localités
Population résidente totale	1940, 1991, 2001, 2011	1940, 1991, 2001, 2011	1940, 1991, 2001, 2011	1940, 1991, 2001, 2011
Population résidente par sexe	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011
Population résidente par âge***	1991(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2001(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	2001(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2011(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population résidente par sexe et âge***	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011
Population de jure totale	1981, 1991, 2001, 2011	1981, 1991, 2001, 2011	1981, 1991, 2001, 2011	-
Population de jure par sexe	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	-
Population de jure par âge***	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	-
	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	-
	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	-
Population de jure par sexe et âge***	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	-
Population de facto totale	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011
Population de facto par sexe	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001
Population de facto par âge***	1951(5y): 0-4, 5-9, ..., 100+	1951(5y): 0-4, 5-9, ..., 100+	-	-
	1961(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1961(Άλλο): 0-4, 5-14, 45-64, 65+	-	-
	1971(1y): 0, 1, 2, ..., 95+	1971(5y): 0-4, 5-9, ..., 95+	-	-
	1981(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1981(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1981(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, non decl.	1981(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, non decl.
	1991(1y): 0, 1, 2, ..., 95+	1991(1y): 0, 1, 2, ..., 95+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2001(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population de facto par sexe et âge***	1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001	1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001
	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011
	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011
	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+

	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2011(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population étrangère résidente par sexe et âge***	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011	1991, 2001, 2011
Etrangers (population de facto totale)	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001
Etrangers (population de facto) par sexe	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001
Etrangers (population de facto) par âge***	1981(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	-
	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1991(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	2001(5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Etrangers (population de facto) par sexe et âge***	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1981, 1991, 2001	1991, 2001
Surface (km2)	1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011			
Classification urbaines, semi-urbaines et rurales	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011			
Classification selon la morphologie du terrain	1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001, 2011			

Source : LADS, Dernière mise à jour: 9/2014

*Voir définitions de la population (résidente, de facto, légale)

** Selon la division administrative du pays à Κεφαλαία recensement. Les données disponibles pour les municipalités/communes aux recensements de 1940, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991 portants sur ≈ 6.000 unités. Aux recensements de 2001 à la fois sur 1034 (kapodistriakoi dimoi) et sur 6130 unités (dimotika diamerismata). Au recensement de 2011 sur 326 (Kallikaratiakoi Dimoi), 947 (Dimotikes Enotites) et 6064 unités (dimotika-koinotika diamerismata). LAU (Local Administrative Units) selon EUROSTAT au 1/1/2010

***Age en années révolues. Aux recensements de 1991, 2001 et 2011 les données sont aussi disponibles par année d'âge.

Πίνακας 2: Ελλάδα, Παράδειγμα γεωγραφικών κωδικών για τις ιδιες γεωγραφικές ενότητες ανάμεσα στις απογραφές.

Χωρική ενότητα	Απογραφή						
	2011	2001	1991	1981	1971	1961	1951
Δήμος Αθηναίων	4501	A1010100	A1100100	Π1100500	0200500	2	2
Δήμος Πάτρας	370101	13010100	13300200	13300100	13300100	1	1
Δήμος Βόλου	240101	43010100	43200200	43200200	43200200	1	2

Πηγή: Κοτζαμάνης, Παππάς, 2014

Πίνακας 3: Εκτιμώμενος πληθυσμός: διαθέσιμα δεδομένα

	Unités administratives			
	Grèce (NUTS 0)	Groupe de Régions (NUTS 1)	Régions (NUTS 2)	Départements (NUTS 3)
Population résidente (total) au début de l'année (1/1)	1991-->	1991-->	1991-->	1991-->
Population résidente par sexe et âge** au début de l'année (1/1)	1991-> (1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001->.(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001->.(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001-> (1y): 0, 1, 2, ..., 100+
Population résidente (total) au milieu de l'année (30/6)	1991->	1991->	1991->	1991->
Population résidente par sexe et âge** au milieu de l'année (30/6)	1991->(1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001-> (1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001-> (1y): 0, 1, 2, ..., 100+	1991-2000 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+, 2001-> (1y): 0, 1, 2, ..., 100+
Population de facto (total) au début de l'année (1/1)	1952-1998	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population de facto par sexe et âge** au début de l'année (1/1)	1952-1998 (5y): 0, 1-4, 5-9, ..., 85+	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1998 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population de facto (total) au milieu de l'année (30/6)	1952-1997	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+
Population de facto par sexe et âge** au début de l'année (1/1)	1952-1997 (5y): 0, 1-4, 5-9, ..., 85+	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+	1981-1997 (5y): 0-4, 5-9, ..., 85+

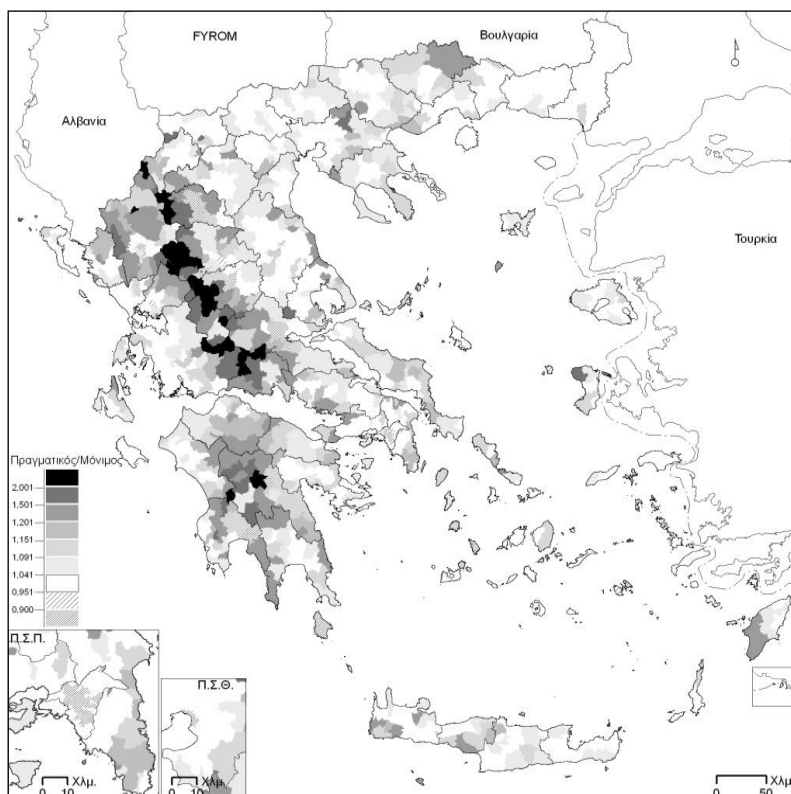
1y: par année d'âge, 5y: Par groupes quinquennaux d'âge

*Voir définitions de la population (résidente et de facto)

**Age en années révolues

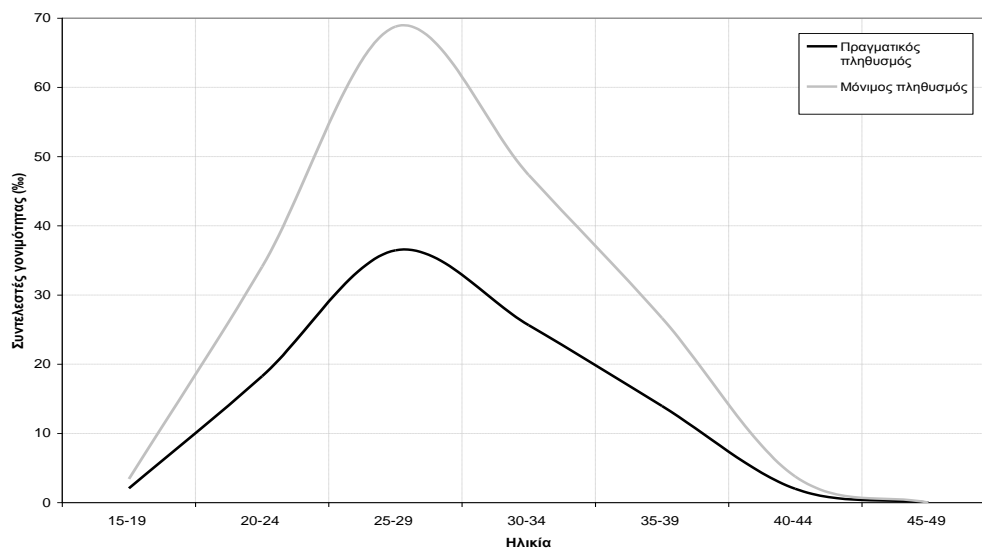
Derniere mise à jour: 9/2014

Χάρτης 1: Αναλογία πραγματικού/μόνιμου πληθυσμού κατα την απογραφή του 2001 σε επίπεδο Καποδιστριακού Δήμου.

πηγή: Kotzamanis, 2010a.

Γράφημα 1: Ευρυτανία, Ποσοστά γονιμότητας σε πενταετείς ηλικιακές ομάδες.

Πηγή: idem

Πίνακας 4: Γεννήσεις ζώντων: διαθέσιμα δεδομένα.

	Unités administratives**				
	Grèce	Groupe de Régions (NUTS 1)	Régions (NUTS 2)	Départements (NUTS 3)	Municipalités/communes (LAU 1)*
Toutes	1956 ->				
Dans le mariage	1980-->	1980->	1980 ->	1980->	1980->
Hors mariage					
Selon l'âge*** de la mère	1956-1959: (5y) <15, 15-19...55+	-	-	-	-
	1960->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+
Selon l' âge*** de la mère et le rang biologique	1956-1979: 1,2,...4,5+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+
	1980-->: 1,2,...,5,6+				
Selon l' âge de la mère et l'année de sa naissance****	1980->	1980->	1980->	1980->	1980->
Selon l' âge de la mère, son année de naissance et le rang biologique****	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980 - 2012: 1,2,...,5,6+
Dans le mariage	Selon l'âge*** de la mère	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+
	Selon l' âge*** de la mère et le rang biologique	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+
	Selon l' âge de la mère et l'année de sa naissance****	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->
	Selon l' âge de la mère + l'année de sa naissance**** et le rang biologique	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+
Hors mariage	Selon l'âge*** de la mère	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+	1980-->: (1y) <10, 11.....59+
	Selon l' âge*** de la mère et le rang biologique	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+
	Selon l' âge de la mère et l'année de sa naissance****	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->
	Selon l' âge de la mère+ l'année de sa naissance**** et le rang biologique	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980-->: 1,2,...,5,6+	1980 - 2012: 1,2,...,5,6+
Toutes par mois	1980->	1980->	1980->	1980->	1980->
Toutes par jour et mois	1991->	1991->	1991->	1991->	1991->

** Selon la division administrative du pays. Plus particulièrement pour les années 1980-1996 les données sont disponibles pour les municipalités "centrales" (toutefois, aux naissances d'un nombre limité des municipalités "centrales" sont aussi incluses les naissances enregistrées dans les petites communes voisines ayant moins de 2000 habitants). Pour les années 1997-2012 les données sont disponibles pour les 1034 Kapodistriakous dimous/koinotites (sauf rares exceptions, ou les naissances de quelques petites communes sont incluses aux nombre des événements d'une municipalité voisine). Le nombre des bureaux d'état civil toutefois n'est point affecté par la dernière réforme administratives (2013) créant 364 nouvelles entités (Kallikratikous dimous). Par conséquent les données sont disponibles à ce jour aussi bien pour les 1034 ex-Kapodistriakous dimous que pour les 326 kallikratikous dimous d'aujourd'hui

***Age en années révolues

1y: Par année d'âge, 5y: Par groupes quinquennaux d'âge

****Double classement

Dernière mise à jour: 9/2014

Πίνακας 5: Γάμοι: διαθέσιμα δεδομένα.

		Entités administratives**				
		Grèce	Gruppe de Régions (NUTS 1)	Régions (NUTS 2)	Départem ents (NUTS 3)	Municipalités/communes (LAU 1)*
Tous						
Hommes		1956-->	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->
Femmes						
Premiers mariages	Tous					
	Hommes	1956-->	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->
	Femmes					
Tous les mariages selon l'âge*** de l'homme		1956-1979: (5y) <14,15-19,....,60-64,65+ (75+) 1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Tous les mariages selon l'âge*** de la femme		1956-1979: (5y) <14,15-19,....,60-64,65+ (75+) 1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Premiers mariages	Selon l'âge*** de l'homme	1956-1979: (5y) <14,15-19,....,60-64,65+ (75+) 1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
	Selon l'âge*** de la femme	1956-1979: (5y) <14,15-19,....,60-64,65+ (75+) 1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Tous les mariages selon l'âge*** de deux conjoints		1956-1979: (5y) <14,15-19,....,60-64,65+ (75+) 1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Tous les mariages selon l'âge de la femme et son année de naissance ****		1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Tous les mariages selon l'âge de la femme+l'année de sa naissance**** et la parité du mariage		1980-->: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+	1980-2012: 1,....,4+	1980-2012: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+
Tous les mariages selon l'âge de l'homme et son année de naissance ****		1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-2012: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+	1980-->: (1y) <14,15,....,84,85+
Tous les mariages selon l'âge de l'homme+l'année de sa naissance**** et la parité du mariage		1980-->: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+	1980-->: 1,....,4+
Tous les mariages selon l'âge de l'homme et de la femme+leur année de sa naissance**** et la parité du mariage de deux conjoints		1980-->	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->
Tous les mariages par mois		1980-->	1980-->	1980-->	1980-->	1980-->

Tous les mariages par jour et mois	1991-->	1991-->	1991-->	1991-->	1991-->
------------------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

* Selon le lieu de résidence

** Selon la division administrative du pays. Plus particulièrement pour les années 1980-1996 les données sont disponibles pour les municipalités "centrales" (toutefois, aux mariages d'un nombre limité des municipalités "centrales" sont inclus aussi les mariages enregistrés dans les petites communes voisines ayant moins de 2000 habitants). Pour les années 1997-2012 les données sont disponibles pour les 1034 Kapodistriakous dimous/koinotites (sauf rares exceptions, ou les mariages de quelques petites communes sont inclus aux nombre des événements d'une municipalité voisine). Le nombre des bureaux d'état civil toutefois n'est point affecté par la dernière réforme administrative (2013) créant 364 nouvelles entités (Kallikratikous dimous). Par conséquent les données sont disponibles à ce jour aussi bien pour les 1034 ex-Kapodistriakous dimous que pour les 326 kallikratikous dimous d'aujourd'hui

***Age en années révolues

1y: Par année d'âge, 5y: Par groupes quinquennaux d'âge.

****Double classification

Dernière mise à jour: 9/2014

Πίνακας6: Θάνατοι*: διαθέσιμα δεδομένα.

	Unités administratives**				
	Grèce	Groupe de Régions	Régions (NUTS 2)	Départements (NUTS 3)	Municipalités/communes (LAU 1)*
Tous					
Par sexe	1952->	1980->	1980->	1980->	1980->
Par sexe et âge***	1952-1979 (5y): 0, 1-4, 5-9, ..., 85+ 1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (5y): 0,1-4,5-9, ..., 85+
Décès par cause (ICD9: 01-46, E47-E56)					
Tous					
Par sexe	1980->	1980->	1980->	1980->	1980->
Par sexe et âge***	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (1y): 0,1,2, ..., 100+	1980-> (5y): 0,1-4,5-9, ..., 85+
Décès selon l'âge et l'année de naissance du décédé ****					
Tous	1980->	-	-	-	-
Par sexe	1980->	-	-	-	-

* Selon le lieu de résidence du décédé

** Selon la division administrative du pays. Plus particulièrement pour les années 1980-1996 les données sont disponibles pour les municipalités "centrales" (toutefois, aux décès d'un nombre limité des municipalités "centrales" sont aussi inclus les décès enregistrés dans les petites communes voisines ayant moins de 2000 habitants). Pour les années 1997-2012 les données sont disponibles pour les 1034 Kapodistriakous dimous/koinotites (sauf rares exceptions, ou les décès de quelques petites communes sont inclus aux nombre des événements d'une municipalité voisine). Le nombre des bureaux d'état civil toutefois n'est point affecté par la dernière réforme administrative (2013) créant 364 nouvelles entités (Kallikratikous dimous). Par conséquent les données sont disponibles à ce jour aussi bien pour les 1034 ex-Kapodistriakous dimous que pour les 326 kallikratikous dimous d'aujourd'hui

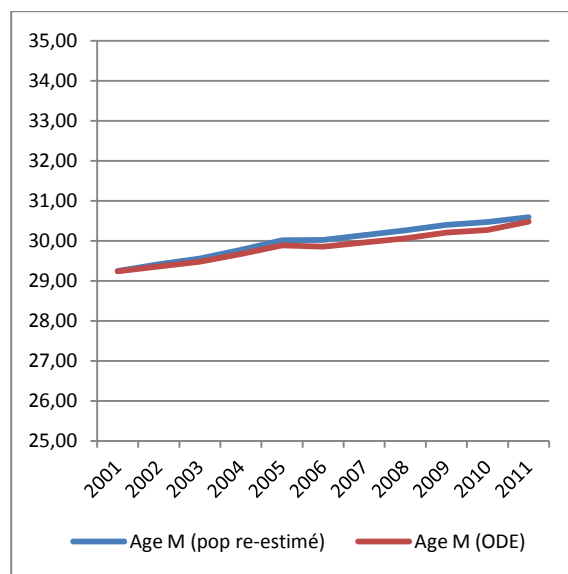
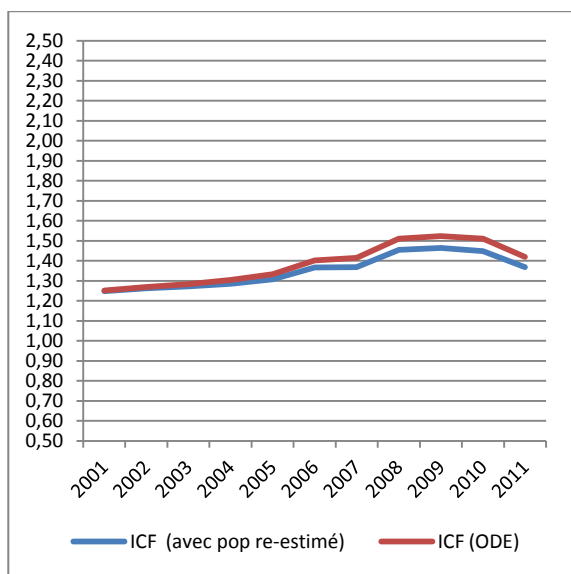
***Age en années révolues

1y: Par année d'âge 5y: Par groupes quinquennaux d'âge

****Double classement

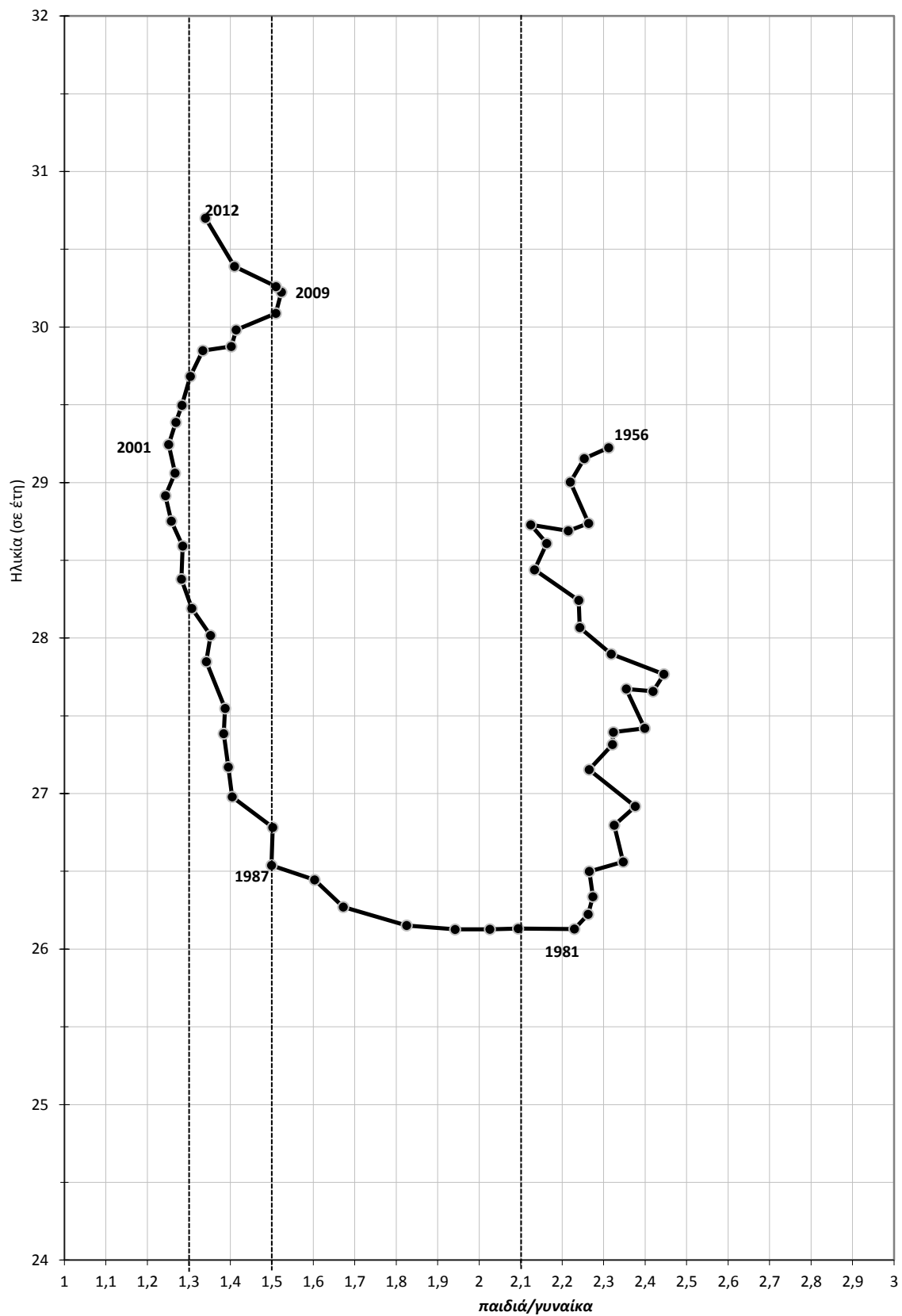
Dernière mise à jour: 9/2014

Γράφημα 2: Ελλάδα, 2001-2011, Ποσοστά γονιμότητας και μέση ηλικία στην τεκνογονία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Γράφημα 1: Ελλάδα, 1960-2006, Συσχέτιση Συνθετικού Δείκτη Γονιμότητας και Μέσης ηλικίας στην τεκνογονία

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 2(bis) : Ελλάδα 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές Γονιμότητας (.000).

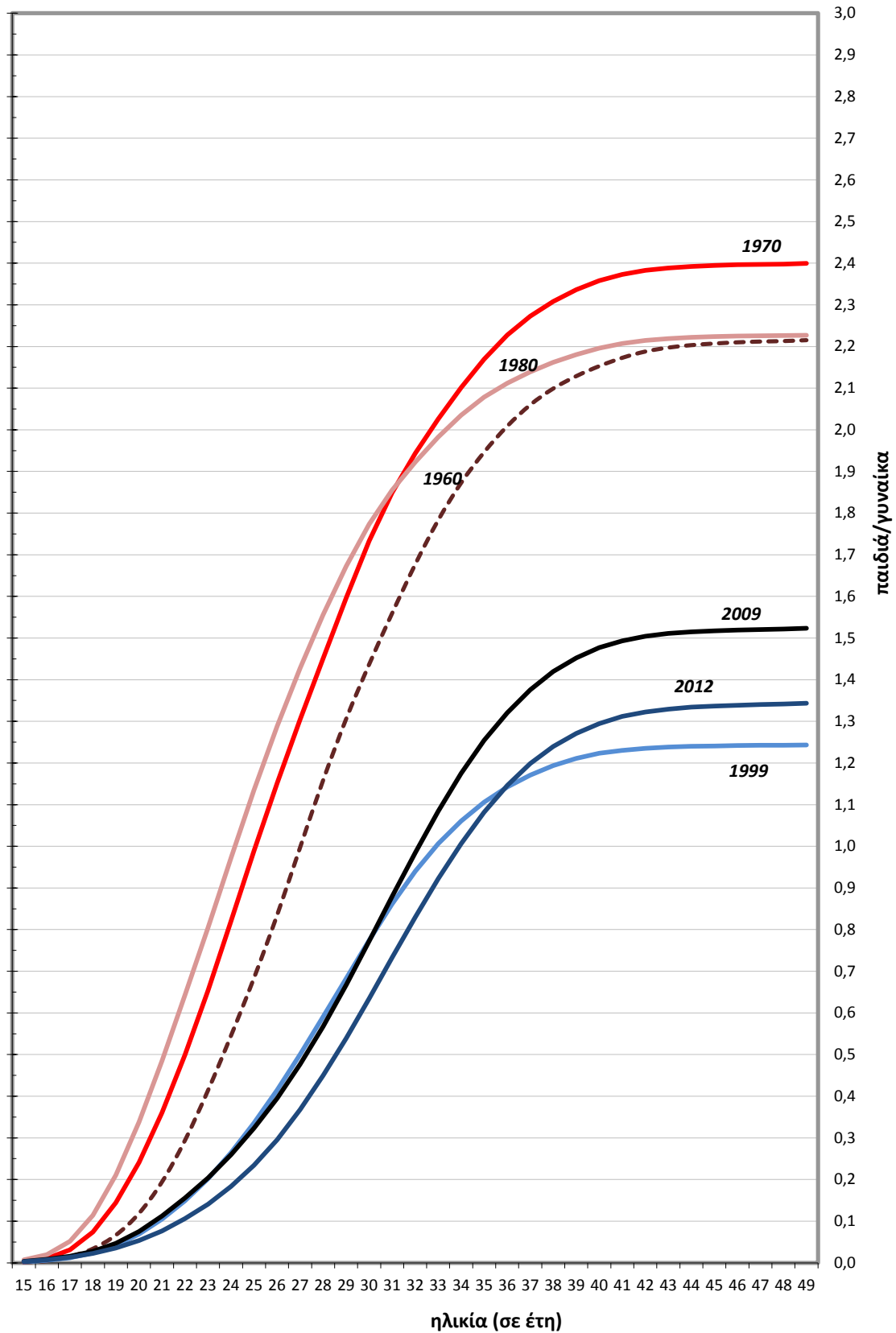
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	3,7	2,0	1,8	2,0	2,1	1,9	2,0	1,8	1,9	2,1	2,3	2,4	2,7	2,9	2,5	2,5	2,8	3,1	3,4	3,5	3,7	3,4	2,9
16	5,4	4,1	3,9	3,6	3,6	3,8	3,4	3,3	3,4	3,5	3,5	3,6	3,7	4,0	4,0	3,6	4,3	4,0	4,7	4,9	5,0	4,4	4,1
17	11,2	9,7	9,7	8,3	7,8	7,7	7,5	7,3	6,5	6,6	6,6	6,7	6,9	7,3	7,2	6,7	7,5	7,4	7,4	7,6	7,7	7,1	6,3
18	21,2	19,9	18,8	16,7	14,6	13,6	13,4	13,2	12,1	11,5	11,7	11,6	11,4	11,8	11,8	11,3	12,0	12,1	12,5	11,9	11,6	10,6	9,3
19	36,1	33,1	32,1	27,3	25,9	22,5	21,1	20,6	19,9	18,4	18,7	18,1	17,9	18,0	18,1	18,0	19,2	18,9	20,7	19,0	18,1	15,0	13,0
20	53,1	48,3	45,7	40,4	37,9	33,9	30,5	28,9	28,5	26,8	26,4	25,0	24,8	25,0	24,6	24,6	27,3	26,5	28,7	28,6	27,2	21,4	17,7
21	68,2	61,6	59,4	52,0	51,6	45,9	42,7	39,2	37,1	35,7	34,6	32,6	31,0	32,5	31,2	30,9	34,4	35,0	35,7	37,0	35,8	28,0	23,3
22	81,9	74,6	71,2	63,1	60,8	57,4	52,9	50,3	45,6	44,1	43,4	40,9	39,0	39,8	37,5	36,6	40,0	41,5	42,4	43,5	42,7	34,7	29,5
23	92,5	87,2	83,2	72,3	70,6	66,1	62,1	60,3	56,2	53,0	52,6	49,2	49,2	47,6	44,0	44,5	46,7	47,2	50,3	48,3	48,2	41,5	35,0
24	99,3	97,9	94,5	84,9	79,7	74,4	70,6	70,2	65,3	62,6	61,9	57,7	57,8	55,7	52,0	50,9	54,3	52,9	56,6	55,4	54,8	49,4	42,3
25	103,2	104,3	102,2	97,0	92,1	82,7	80,4	77,2	74,6	71,1	71,1	67,1	65,6	63,5	62,7	60,5	61,0	61,2	63,4	63,9	62,3	58,0	50,7
26	104,8	106,6	106,0	105,0	102,6	94,0	87,6	84,3	80,4	79,6	79,2	75,6	73,6	71,1	72,9	69,7	70,7	69,8	72,1	71,9	71,0	66,6	61,5
27	101,7	104,0	106,2	105,0	109,2	103,9	95,9	91,0	87,4	85,1	85,3	82,3	82,9	80,8	80,9	80,5	82,4	80,5	81,9	81,2	79,0	74,3	72,2
28	94,9	97,6	101,8	101,0	108,2	107,0	102,7	99,0	92,6	90,6	90,1	87,8	89,1	88,8	88,3	87,2	91,5	90,1	92,7	90,7	88,9	83,0	81,8
29	86,6	87,2	92,4	93,7	99,7	101,8	102,4	102,3	97,4	91,9	92,4	91,3	92,6	92,4	93,7	93,6	95,9	96,8	101,5	100,0	97,0	91,7	89,8
30	77,2	79,7	78,4	82,5	85,6	89,6	92,0	96,6	95,6	91,8	91,4	90,0	91,9	92,6	95,5	95,3	100,4	99,7	106,4	105,2	105,3	98,6	95,2
31	67,5	70,0	70,7	69,8	72,7	76,1	79,7	85,0	88,5	87,1	86,9	85,6	87,9	90,2	91,8	96,1	101,6	100,1	106,3	107,4	106,8	101,6	98,7
32	58,2	61,2	62,5	62,2	61,4	63,3	67,4	71,5	76,0	78,4	80,0	80,3	81,6	83,4	86,9	91,0	97,1	97,2	104,3	104,9	103,7	100,0	96,6
33	49,1	50,4	54,2	54,6	55,8	53,2	56,8	60,0	62,8	66,3	70,6	72,8	74,8	74,9	78,5	83,8	88,8	89,5	99,8	99,5	96,2	94,0	92,2
34	40,9	42,9	42,4	46,2	47,6	46,2	45,6	49,3	50,0	54,7	60,7	62,7	65,7	67,4	70,1	73,3	80,3	80,6	90,6	91,1	89,8	85,9	84,4
35	34,0	34,7	36,2	36,7	40,1	39,4	40,3	40,3	41,2	44,9	49,5	51,7	54,1	58,1	60,1	65,7	68,4	70,7	78,1	79,1	80,1	76,7	75,5
36	27,7	28,5	30,1	31,0	31,2	33,4	33,8	35,0	33,9	36,3	39,4	42,1	43,3	47,0	51,0	54,4	56,2	59,2	64,4	66,5	68,1	65,5	64,0
37	21,7	22,5	24,3	24,8	26,3	25,9	27,7	29,4	29,3	28,6	30,4	33,0	34,9	36,5	39,7	44,0	45,0	47,4	52,2	54,7	55,0	53,3	52,6
38	16,6	16,8	18,4	19,4	20,4	20,2	19,9	23,1	23,2	23,2	24,0	25,2	26,8	28,3	29,9	33,1	35,8	37,1	40,7	43,9	43,4	42,4	41,2
39	12,5	12,0	13,6	13,9	15,2	14,3	15,2	15,5	17,2	17,3	18,3	18,4	19,7	21,0	22,4	25,2	26,4	28,7	30,7	33,3	32,8	31,9	31,7
40	9,5	9,5	9,0	9,6	10,2	9,8	10,3	10,7	10,9	12,0	13,1	13,4	14,2	14,8	16,3	18,0	18,7	20,5	22,0	24,2	24,3	22,7	23,6
41	6,3	6,7	7,0	6,6	7,3	6,7	6,5	7,3	7,3	7,3	8,6	9,1	10,3	9,9	11,1	12,2	12,6	13,6	15,0	16,5	17,0	15,4	16,9
42	3,9	4,1	4,6	5,0	4,7	4,4	4,2	4,6	4,8	4,8	5,3	5,9	6,7	7,2	7,2	7,9	8,0	8,6	9,5	10,8	11,3	10,6	10,8
43	2,3	2,3	2,9	3,1	3,1	2,7	2,8	2,9	3,2	2,9	3,2	3,3	3,8	4,6	4,9	5,0	4,8	5,4	5,9	6,8	7,0	6,9	6,9
44	1,4	1,5	1,2	1,4	1,5	1,8	1,6	1,9	1,9	1,6	1,9	2,0	1,7	2,6	2,8	3,1	3,0	3,3	3,3	4,1	4,2	4,2	4,4
45	0,8	0,9	0,9	0,6	0,9	1,1	1,0	1,1	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,5	1,8	2,0	2,0	2,0	2,4	2,8	2,8	2,9
46	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,7	0,6	0,7	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,9	2,1	1,9
47	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9	1,4	1,3	1,6	1,6	1,5
48	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,9	1,0	1,1	0,9	1,1
49	0,4	0,5	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,8	1,4	1,6	0,8	1,1	1,0	1,1	0,9	1,4	1,3	2,1	2,1	2,0	2,3

πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 3(bis) : Ελλάδα 1960-2012, Αθροιστική Συχνότητα Ειδικών κατα ηλικία συντελεστών Γονιμότητας (.000)

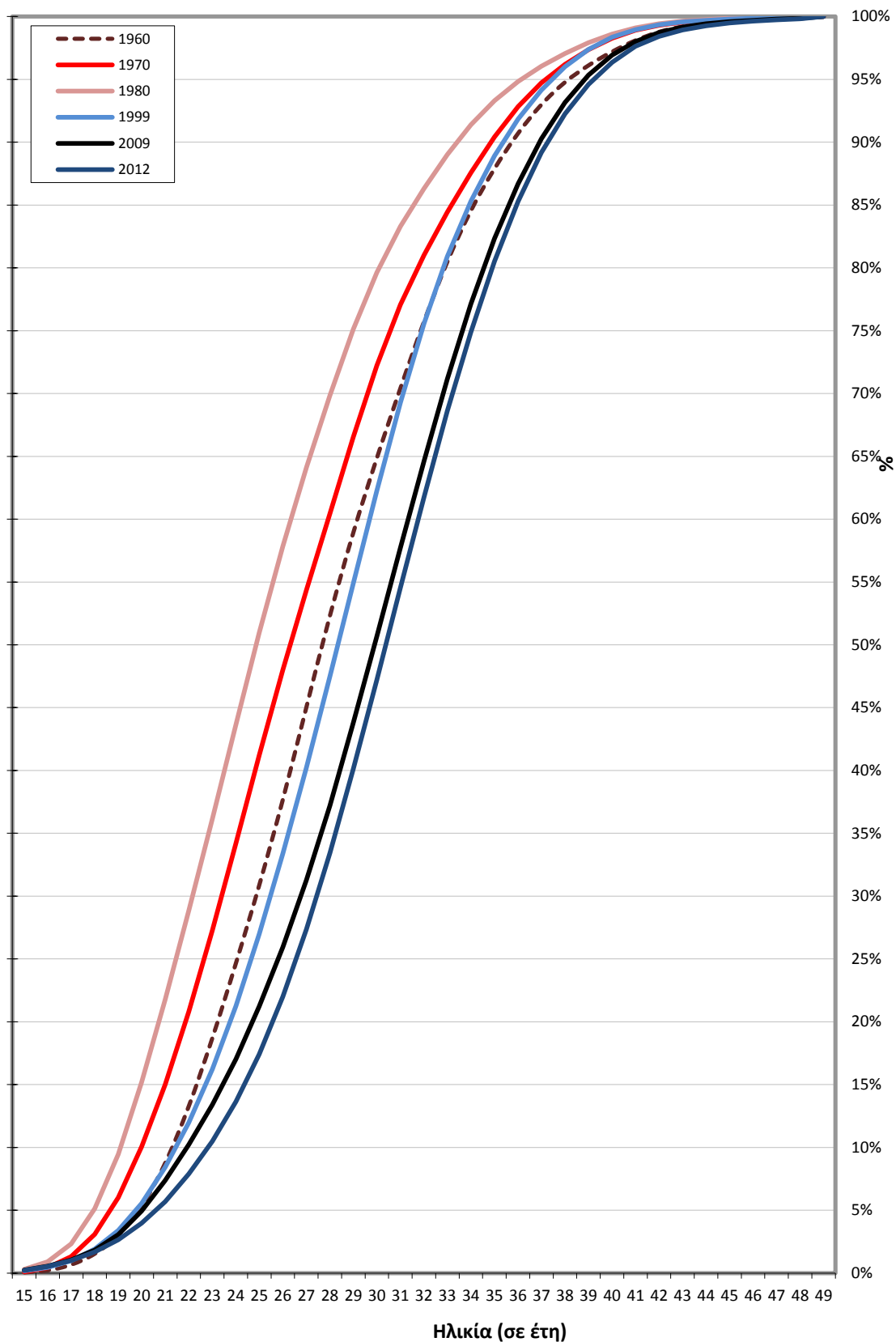
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
17	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01
18	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
19	0,08	0,07	0,07	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04
20	0,13	0,12	0,11	0,10	0,09	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08	0,07	0,06	0,05
21	0,20	0,18	0,17	0,15	0,14	0,13	0,12	0,11	0,11	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,09	0,08
22	0,28	0,25	0,24	0,21	0,20	0,19	0,17	0,16	0,15	0,15	0,15	0,14	0,14	0,14	0,14	0,13	0,15	0,15	0,16	0,16	0,15	0,12	0,11
23	0,37	0,34	0,33	0,29	0,27	0,25	0,24	0,22	0,21	0,20	0,20	0,19	0,19	0,19	0,18	0,18	0,19	0,20	0,21	0,20	0,20	0,17	0,14
24	0,47	0,44	0,42	0,37	0,35	0,33	0,31	0,30	0,28	0,26	0,26	0,25	0,24	0,24	0,23	0,23	0,25	0,25	0,26	0,26	0,25	0,22	0,18
25	0,58	0,54	0,52	0,47	0,45	0,41	0,39	0,37	0,35	0,34	0,33	0,32	0,31	0,31	0,30	0,29	0,31	0,31	0,33	0,32	0,32	0,27	0,23
26	0,68	0,65	0,63	0,57	0,55	0,50	0,47	0,46	0,43	0,42	0,41	0,39	0,38	0,38	0,37	0,36	0,38	0,38	0,40	0,40	0,39	0,34	0,30
27	0,78	0,75	0,73	0,68	0,66	0,61	0,57	0,55	0,52	0,50	0,50	0,47	0,47	0,46	0,45	0,44	0,46	0,46	0,48	0,48	0,47	0,41	0,37
28	0,88	0,85	0,84	0,78	0,77	0,71	0,67	0,65	0,61	0,59	0,59	0,56	0,56	0,55	0,54	0,53	0,55	0,55	0,57	0,57	0,56	0,50	0,45
29	0,96	0,94	0,93	0,87	0,87	0,82	0,78	0,75	0,71	0,68	0,68	0,65	0,65	0,64	0,63	0,62	0,65	0,65	0,67	0,67	0,65	0,59	0,54
30	1,04	1,02	1,01	0,95	0,95	0,91	0,87	0,85	0,80	0,77	0,77	0,74	0,74	0,73	0,73	0,72	0,75	0,75	0,78	0,77	0,76	0,69	0,63
31	1,11	1,09	1,08	1,02	1,02	0,98	0,95	0,93	0,89	0,86	0,86	0,83	0,83	0,82	0,82	0,81	0,85	0,85	0,89	0,88	0,86	0,79	0,73
32	1,17	1,15	1,14	1,09	1,09	1,05	1,01	1,00	0,97	0,94	0,94	0,91	0,91	0,91	0,91	0,90	0,95	0,94	0,99	0,98	0,97	0,89	0,83
33	1,22	1,20	1,19	1,14	1,14	1,10	1,07	1,06	1,03	1,01	1,01	0,98	0,98	0,98	0,98	0,99	1,04	1,03	1,09	1,08	1,06	0,98	0,92
34	1,26	1,24	1,24	1,19	1,19	1,14	1,12	1,11	1,08	1,06	1,07	1,04	1,05	1,05	1,05	1,06	1,12	1,11	1,18	1,18	1,15	1,07	1,01
35	1,29	1,28	1,27	1,22	1,23	1,18	1,16	1,15	1,12	1,11	1,12	1,10	1,10	1,11	1,11	1,13	1,19	1,18	1,26	1,25	1,23	1,15	1,08
36	1,32	1,31	1,30	1,26	1,26	1,22	1,19	1,19	1,16	1,14	1,16	1,14	1,15	1,15	1,17	1,18	1,24	1,24	1,32	1,32	1,30	1,21	1,15
37	1,34	1,33	1,33	1,28	1,29	1,24	1,22	1,22	1,19	1,17	1,19	1,17	1,18	1,19	1,20	1,22	1,29	1,29	1,38	1,38	1,36	1,26	1,20
38	1,36	1,34	1,35	1,30	1,31	1,26	1,24	1,24	1,21	1,19	1,21	1,20	1,21	1,22	1,23	1,26	1,32	1,33	1,42	1,42	1,40	1,31	1,24
39	1,37	1,36	1,36	1,31	1,32	1,28	1,25	1,25	1,23	1,21	1,23	1,21	1,23	1,24	1,26	1,28	1,35	1,36	1,45	1,45	1,43	1,34	1,27
40	1,38	1,37	1,37	1,32	1,33	1,29	1,26	1,27	1,24	1,22	1,24	1,23	1,24	1,26	1,27	1,30	1,37	1,38	1,47	1,48	1,46	1,36	1,29
41	1,38	1,37	1,38	1,33	1,34	1,29	1,27	1,27	1,24	1,23	1,25	1,24	1,25	1,27	1,28	1,31	1,38	1,39	1,48	1,49	1,48	1,38	1,31
42	1,39	1,38	1,38	1,33	1,34	1,30	1,27	1,28	1,25	1,24	1,26	1,24	1,26	1,27	1,29	1,32	1,39	1,40	1,49	1,50	1,49	1,39	1,32
43	1,39	1,38	1,38	1,34	1,35	1,30	1,28	1,28	1,25	1,24	1,26	1,25	1,26	1,28	1,30	1,33	1,39	1,41	1,50	1,51	1,49	1,39	1,33
44	1,39	1,38	1,38	1,34	1,35	1,30	1,28	1,28	1,25	1,24	1,26	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,50	1,52	1,50	1,40	1,33
45	1,39	1,38	1,39	1,34	1,35	1,30	1,28	1,28	1,26	1,24	1,26	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,51	1,52	1,50	1,40	1,34
46	1,39	1,38	1,39	1,34	1,35	1,31	1,28	1,28	1,26	1,24	1,26	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,51	1,52	1,50	1,40	1,34
47	1,39	1,38	1,39	1,34	1,35	1,31	1,28	1,28	1,26	1,24	1,27	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,51	1,52	1,50	1,41	1,34
48	1,39	1,38	1,39	1,34	1,35	1,31	1,28	1,28	1,26	1,24	1,27	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,51	1,52	1,51	1,41	1,34
49	1,39	1,38	1,39	1,34	1,35	1,31	1,28	1,29	1,26	1,24	1,27	1,25	1,27	1,28	1,30	1,33	1,40	1,41	1,51	1,52	1,51	1,41	1,34

Γράφημα 2 : Ελλάδα, διάφορα έτη, Αθροιστική Συχνότητα Ειδικών κατα ηλικία συντελεστών Γονιμότητας (.000)

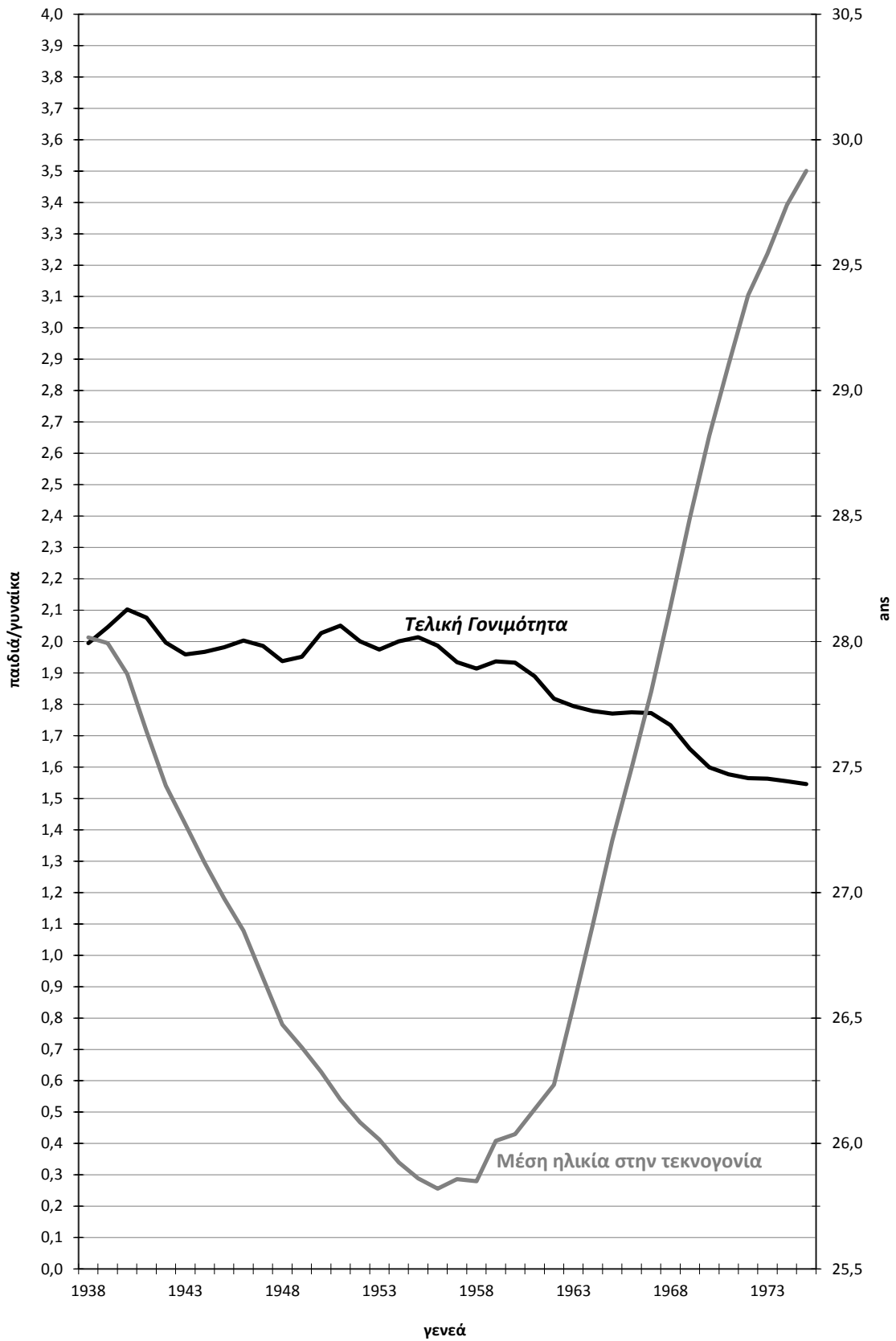
πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 3 : Ελλάδα, διάφορα έτη, ποσοστό του ΣΔΓ σε διαφορετικές ηλικίες.

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 4 : Ελλάδα, Γενεές, Τελική Γονιμότητα και μέση ηλικία στην τεκνογονία.

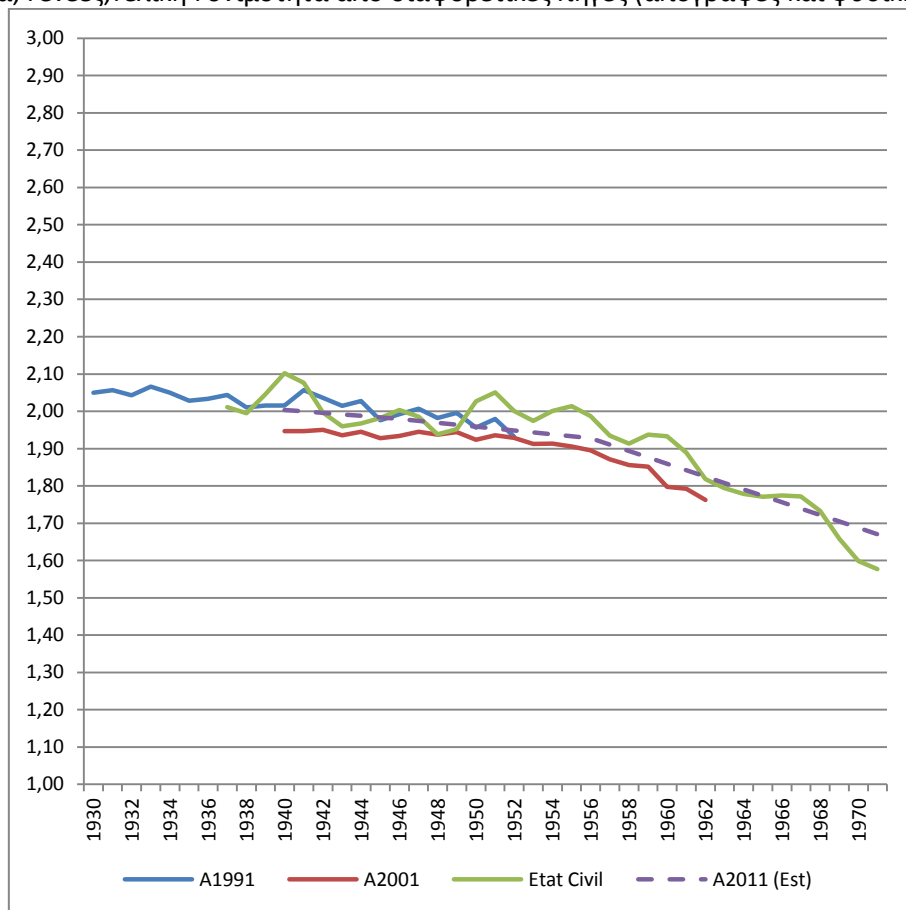
πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας4 : Ελλάδα, Γενεές,Τελική Γονιμότητα απο διαφορετικές πηγές (απογραφές και φυσική κίνηση)

	Recensements			Etat Civil
	1991	2001	2011 (Est)	1960-2012
1930	2,05			
1931	2,06			
1932	2,04			
1933	2,07			
1934	2,05			
1935	2,03			
1936	2,03			
1937	2,04			2,01
1938	2,01			1,99
1939	2,02			2,05
1940	2,02	1,95	2,00	2,10
1941	2,06	1,95	2,00	2,08
1942	2,04	1,95	2,00	2,00
1943	2,01	1,94	1,99	1,96
1944	2,03	1,95	1,99	1,97
1945	1,98	1,93	1,98	1,98
1946	1,99	1,93	1,98	2,00
1947	2,01	1,94	1,97	1,99
1948	1,98	1,94	1,97	1,94
1949	2,00	1,94	1,96	1,95
1950	1,96	1,92	1,96	2,03
1951	1,98	1,94	1,95	2,05
1952	1,93	1,93	1,95	2,00
1953		1,91	1,94	1,97
1954		1,91	1,94	2,00
1955		1,91	1,93	2,01
1956		1,90	1,93	1,99
1957		1,87	1,91	1,93
1958		1,86	1,89	1,91
1959		1,85	1,88	1,94
1960		1,80	1,86	1,93
1961		1,79	1,84	1,89
1962		1,76	1,82	1,82
1963			1,81	1,79
1964			1,79	1,78
1965			1,77	1,77
1966			1,76	1,77
1967			1,74	1,77
1968			1,72	1,73
1969			1,70	1,66
1970			1,69	1,60
1971			1,67	1,58

πηγή: Απογραφές πληθυσμού, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 5 : Ελλάδα, Γενεές, Τελική Γονιμότητα από διαφορετικές πηγές (απογραφές και φυσική κίνηση)

πηγή: Απογραφές πληθυσμού, ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 5: Ειδικό κατά ηλικία συντελεστής γονιμότητας μέσα στις γενεές.

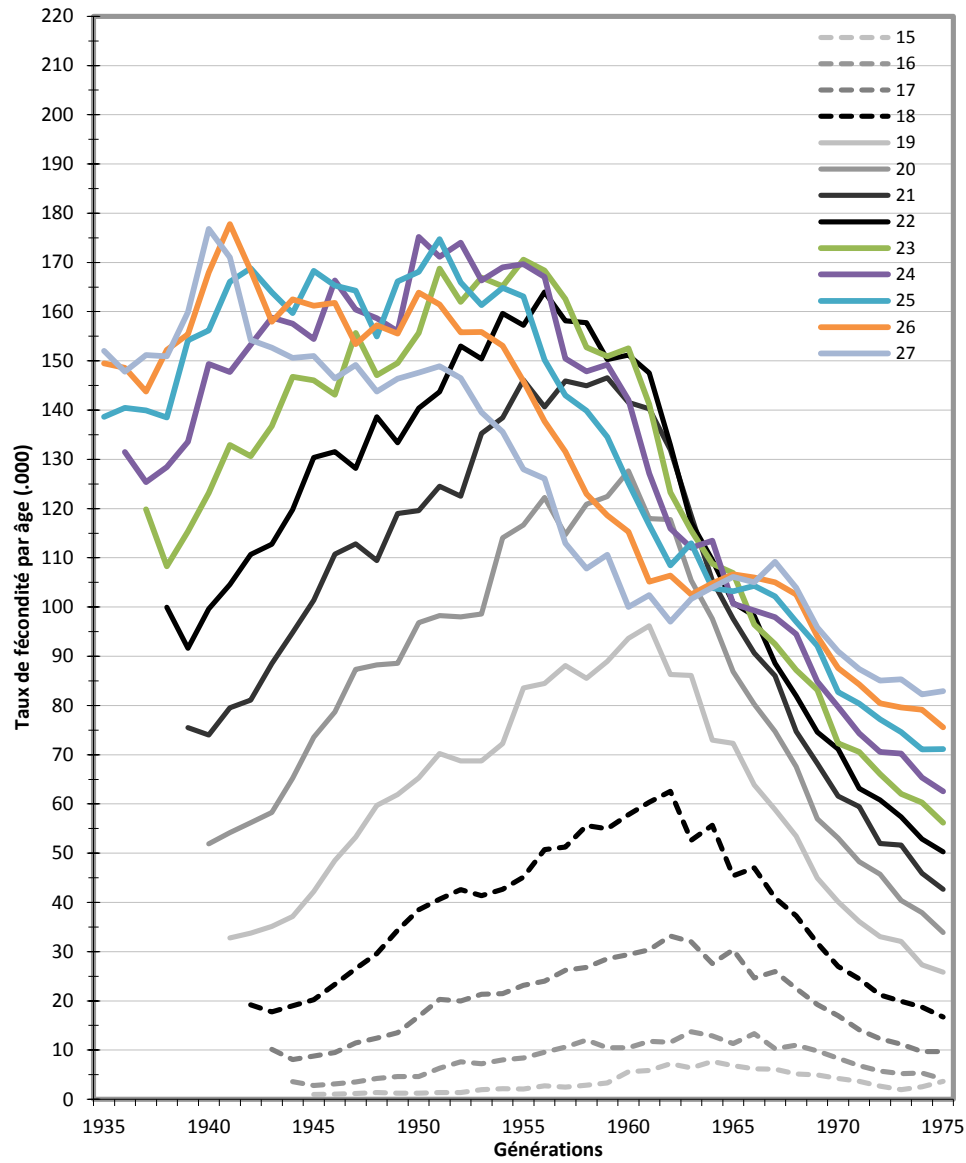
	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
15											1,0	1,1	1,2	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	2,0	2,1	2,1	2,8	2,5	2,9	3,3	5,6
16										3,6	2,8	3,1	3,6	4,2	4,6	4,6	6,3	7,6	7,3	8,0	8,4	9,6	10,6	12,0	10,5	10,5
17									10,1	8,0	8,8	9,5	11,5	12,4	13,5	16,9	20,3	20,0	21,4	21,5	23,2	24,0	26,2	26,8	28,5	29,4
18								19,2	17,8	19,0	20,2	23,3	26,5	29,6	34,3	38,5	40,7	42,6	41,4	42,7	45,1	50,7	51,3	55,6	55,0	57,8
19							32,8	33,8	35,1	37,1	42,2	48,5	53,3	59,7	61,9	65,3	70,2	68,8	68,8	72,3	83,6	84,5	88,1	85,5	89,0	93,7
20					51,9	54,2	56,2	58,2	65,2	73,5	78,7	87,4	88,3	88,6	96,8	98,2	98,0	98,6	114,1	116,7	122,3	114,7	120,9	122,5	127,6	
21					75,5	74,0	79,5	81,1	88,5	94,8	101,4	110,7	112,8	109,5	119,0	119,6	124,5	122,5	135,3	138,4	146,1	140,7	145,9	145,0	146,6	141,6
22				100,0	91,6	99,6	104,6	110,7	112,8	119,8	130,4	131,5	128,2	138,6	133,4	140,4	143,7	153,0	150,4	159,7	157,2	164,0	158,2	157,8	150,3	151,2
23			119,8	108,3	115,3	123,1	132,9	130,7	136,7	146,8	146,0	143,1	155,7	147,1	149,6	155,7	168,8	162,0	166,9	165,2	170,6	168,3	162,5	152,7	151,0	152,6
24		131,5	125,4	128,4	133,5	149,4	147,8	153,3	158,8	157,6	154,4	166,4	160,4	158,7	156,0	175,2	171,1	174,0	166,3	169,0	169,6	167,1	150,5	147,9	149,2	142,1
25	138,7	140,4	139,9	138,5	154,2	156,2	166,1	168,8	163,9	159,7	168,3	165,3	164,2	154,9	166,1	168,1	174,7	165,9	161,3	164,8	163,1	150,2	143,0	139,9	134,5	125,2
26	149,5	148,6	143,8	152,2	155,4	168,0	177,8	168,4	158,0	162,5	161,2	161,8	153,4	157,2	155,6	163,9	161,5	155,8	155,9	153,1	145,8	137,8	131,5	123,0	118,6	115,3
27	152,0	147,8	151,2	150,9	159,9	176,8	171,0	154,2	152,7	150,6	151,0	146,4	149,2	143,8	146,4	147,6	148,9	146,5	139,5	135,6	128,0	126,1	113,0	107,8	110,6	100,0
28	144,8	149,5	146,1	149,0	162,7	165,3	152,3	146,4	137,1	138,4	133,2	138,9	134,2	131,2	128,8	133,7	134,0	128,1	119,6	114,4	118,0	104,9	98,4	97,5	93,1	96,5
29	145,5	143,0	143,2	148,7	152,4	148,7	145,5	130,3	129,1	127,5	127,0	124,8	122,5	113,9	114,5	117,6	116,9	106,1	101,2	103,9	95,0	88,8	87,1	82,5	89,1	85,7
30	135,0	135,7	137,0	135,5	135,1	136,8	126,8	124,3	117,6	116,9	112,0	110,6	102,2	98,6	98,9	100,8	95,8	90,6	85,3	82,9	79,0	78,8	74,4	77,4	76,5	77,2
31	121,1	122,1	117,2	114,0	116,1	115,1	112,9	105,4	101,6	96,3	94,5	88,2	86,6	83,2	81,6	82,7	80,0	70,9	71,0	68,3	68,7	64,8	67,5	65,1	67,5	70,0
32	105,5	100,6	95,7	94,7	95,2	95,8	89,6	86,5	81,7	78,3	74,8	74,0	72,2	67,4	67,7	65,9	62,5	60,7	57,9	55,7	54,1	58,0	56,2	58,2	61,2	62,5
33	89,7	85,5	81,9	78,3	78,0	77,3	77,0	70,1	66,7	64,5	63,4	62,2	60,1	56,3	51,9	54,7	51,5	48,3	46,0	44,4	48,8	47,6	49,1	50,4	54,2	54,6
34	79,4	75,5	69,9	67,3	64,1	69,1	64,8	58,1	55,7	54,7	52,3	52,7	50,0	43,4	44,4	42,2	39,5	40,2	38,4	39,8	39,8	40,9	42,9	42,4	46,2	47,6
35	68,1	64,1	58,5	55,5	57,4	56,8	52,7	47,3	45,7	42,9	42,9	43,2	38,5	36,4	33,7	31,5	33,4	32,3	32,3	32,4	34,0	34,7	36,2	36,7	40,1	39,4
36	56,6	52,2	48,9	48,4	48,6	46,0	42,1	37,5	35,6	33,8	34,7	32,4	31,3	27,7	25,1	26,7	25,6	27,0	26,6	27,7	28,5	30,1	31,0	31,2	33,4	33,8
37	43,1	42,2	40,3	37,9	37,2	35,8	32,4	28,7	27,2	26,9	24,9	24,5	23,4	20,9	20,9	19,8	22,0	21,7	21,7	22,5	24,3	24,8	26,3	25,9	27,7	29,4
38	34,1	33,1	30,2	28,0	28,7	27,5	24,2	22,7	20,6	18,9	17,4	19,2	17,7	16,5	15,6	16,7	16,6	16,6	16,8	18,4	19,4	20,4	20,2	19,9	23,1	23,2
39	26,6	24,3	22,5	21,7	22,0	20,4	19,0	16,8	14,7	13,0	14,7	14,0	13,1	12,5	12,0	12,1	12,5	12,0	13,6	13,9	15,2	14,3	15,2	15,5	17,2	17,3
40	19,1	17,7	16,3	15,8	16,2	15,3	14,0	11,4	10,8	10,7	10,3	10,4	9,6	8,6	8,6	9,5	9,5	9,0	9,6	10,2	9,8	10,3	10,7	10,9	12,0	13,1
41	12,9	11,7	11,4	11,0	11,0	11,0	9,0	8,3	7,3	7,1	7,4	7,0	6,4	6,1	6,3	6,7	7,0	6,6	7,3	6,7	6,5	7,3	7,3	7,3	8,6	9,1
42	8,3	7,9	7,5	7,3	7,4	6,4	5,9	4,8	4,4	4,7	4,6	4,7	4,2	3,9	4,1	4,6	5,0	4,7	4,4	4,2	4,6	4,8	4,8	5,3	5,9	6,7
43	5,2	5,3	4,6	4,4	3,9	4,1	3,4	2,6	2,6	2,8	3,1	2,8	2,3	2,3	2,9	3,1	3,1	2,7	2,8	2,9	3,2	2,9	3,2	3,3	3,8	4,6
44	3,5	3,0	2,6	2,1	2,6	2,4	1,7	1,6	1,7	1,8	1,6	1,4	1,5	1,2	1,4	1,5	1,8	1,6	1,9	1,9	1,6	1,9	2,0	1,7	2,6	2,8
45	2,0	1,7	1,3	1,3	1,4	1,2	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,9	0,9	0,6	0,9	1,1	1,0	1,1	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	1,1	1,5	1,8
46	1,1	1,0	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,7	0,6	0,7	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	1,1	1,3
47	0,6	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,9	0,9
48	0,1	0,4	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,9
49	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,6	0,8	1,4	1,6	0,8	1,1	1,0	1,1	0,9	1,4	1,3	2,1

Πίνακας 5 (bis): Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας μέσα στις γενεές.

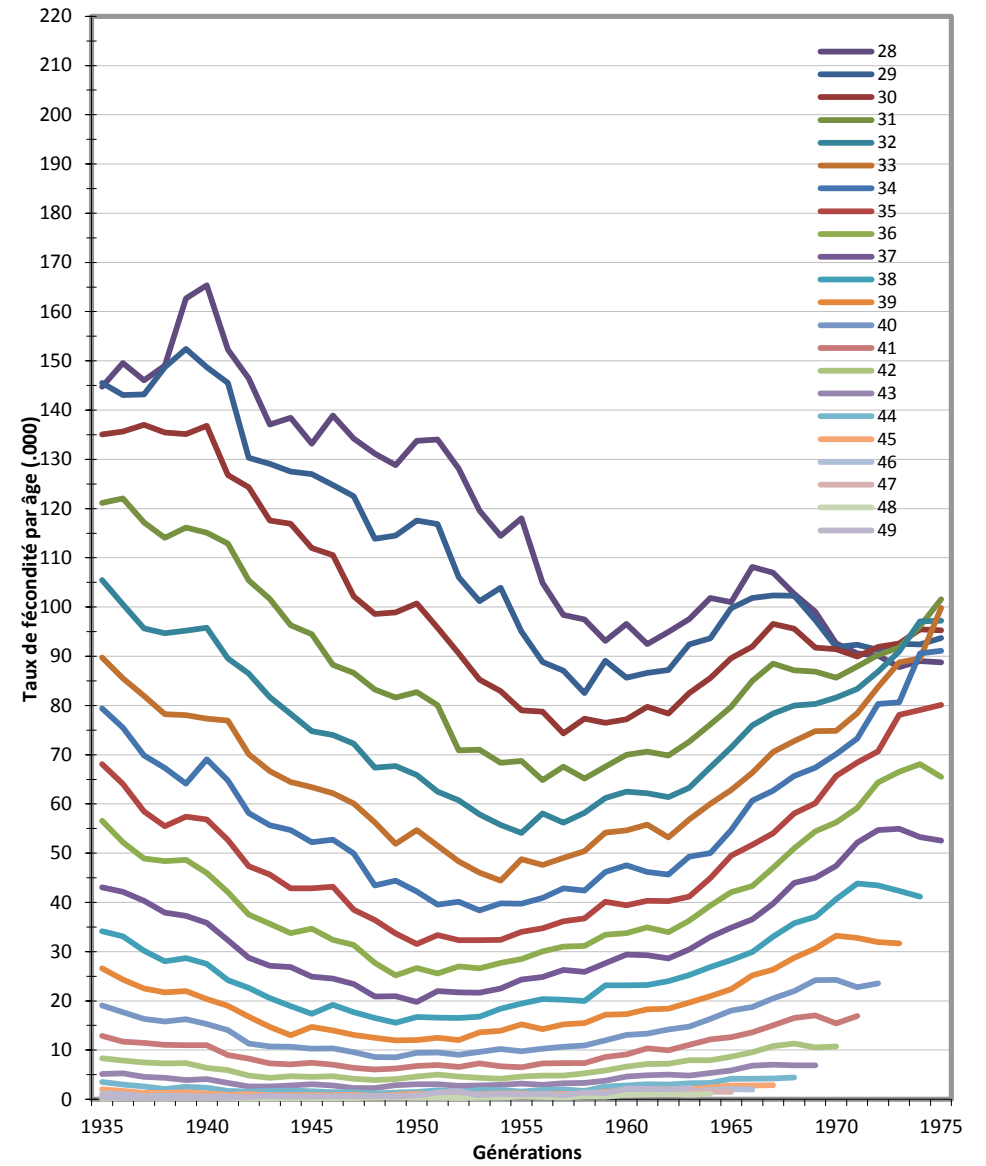
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	
15	5,9	7,2	6,4	7,7	6,9	6,2	6,1	5,2	5,0	4,2	3,7	2,7	2,0	2,5	3,7	2,0	1,8	2,0	2,1	1,9	2,0	1,8	1,9	2,1	2,3	2,4	2,7	2,9	2,5	2,5	
16	11,8	11,6	13,7	12,9	11,3	13,3	10,3	11,0	9,9	8,3	6,9	5,8	5,2	5,4	4,1	3,9	3,6	3,6	3,8	3,4	3,3	3,4	3,5	3,5	3,6	3,7	4,0	4,0	3,6	4,3	
17	30,4	33,2	32,0	27,6	30,4	24,7	26,0	22,5	19,3	17,0	14,1	12,3	11,2	9,7	9,7	8,3	7,8	7,7	7,5	7,3	6,5	6,6	6,6	6,7	6,9	7,3	7,2	6,7	7,5	7,4	
18	60,3	62,5	52,6	55,6	45,4	47,0	40,9	37,3	31,8	27,0	24,4	21,2	19,9	18,8	16,7	14,6	13,6	13,4	13,2	12,1	11,5	11,7	11,6	11,4	11,8	11,8	11,3	12,0	12,1	12,5	
19	96,2	86,3	86,1	73,0	72,3	63,9	58,9	53,4	44,9	40,2	36,1	33,1	32,1	27,3	25,9	22,5	21,1	20,6	19,9	18,4	18,7	18,1	17,9	18,0	18,1	18,0	19,2	18,9	20,7	19,0	
20	117,9	117,8	105,4	97,6	86,9	80,2	74,7	67,6	57,0	53,1	48,3	45,7	40,4	37,9	33,9	30,5	28,9	28,5	26,8	26,4	25,0	24,8	25,0	24,6	24,6	27,3	26,5	28,7	28,6	27,2	
21	140,3	132,0	118,6	105,4	97,6	90,6	86,0	74,7	68,2	61,6	59,4	52,0	51,6	45,9	42,7	39,2	37,1	35,7	34,6	32,6	31,0	32,5	31,2	30,9	34,4	35,0	35,7	37,0	35,8	28,0	
22	147,6	132,9	117,2	109,6	100,9	98,2	88,5	81,9	74,6	71,2	63,1	60,8	57,4	52,9	50,3	45,6	44,1	43,4	40,9	39,0	39,8	37,5	36,6	40,0	41,5	42,4	43,5	42,7	34,7	29,5	
23	141,2	123,3	115,6	108,8	106,9	96,4	92,5	87,2	83,2	72,3	70,6	66,1	62,1	60,3	56,2	53,0	52,6	49,2	49,2	47,6	44,0	44,5	46,7	47,2	50,3	48,3	48,2	41,5	35,0		
24	127,1	116,0	112,1	113,5	100,7	99,3	97,9	94,5	84,9	79,7	74,4	70,6	70,2	65,3	62,6	61,9	57,7	57,8	55,7	52,0	50,9	54,3	52,9	56,6	55,4	54,8	49,4	42,3			
25	116,7	108,4	112,9	103,8	103,2	104,3	102,2	97,0	92,1	82,7	80,4	77,2	74,6	71,1	71,1	67,1	65,6	63,5	62,7	60,5	61,0	61,2	63,4	63,9	62,3	58,0	50,7				
26	105,2	106,4	102,5	104,8	106,6	106,0	105,0	102,6	94,0	87,6	84,3	80,4	79,6	79,2	75,6	73,6	71,1	72,9	69,7	70,7	69,8	72,1	71,9	71,0	66,6	61,5					
27	102,4	97,0	101,7	104,0	106,2	105,0	109,2	103,9	95,9	91,0	87,4	85,1	85,3	82,3	82,9	80,8	80,9	80,5	82,4	80,5	81,9	81,2	79,0	74,3	72,2						
28	92,5	94,9	97,6	101,8	101,0	108,2	107,0	102,7	99,0	92,6	90,6	90,1	87,8	89,1	88,8	88,3	87,2	91,5	90,1	92,7	90,7	88,9	83,0	81,8							
29	86,6	87,2	92,4	93,7	99,7	101,8	102,4	102,3	97,4	91,9	92,4	91,3	92,6	92,4	93,7	93,6	95,9	96,8	101,5	100,0	97,0	91,7	89,8								
30	79,7	78,4	82,5	85,6	89,6	92,0	96,6	95,6	91,8	91,4	90,0	91,9	92,6	95,5	95,3	100,4	99,7	106,4	105,2	105,3	98,6	95,2									
31	70,7	69,8	72,7	76,1	79,7	85,0	88,5	87,1	86,9	85,6	87,9	90,2	91,8	96,1	101,6	100,1	106,3	107,4	106,8	101,6	98,7										
32	62,2	61,4	63,3	67,4	71,5	76,0	78,4	80,0	80,3	81,6	83,4	86,9	91,0	97,1	97,2	104,3	104,9	103,7	100,0	96,6											
33	55,8	53,2	56,8	60,0	62,8	66,3	70,6	72,8	74,8	74,9	78,5	83,8	88,8	89,5	99,8	99,5	96,2	94,0	92,2												
34	46,2	45,6	49,3	50,0	54,7	60,7	62,7	65,7	67,4	70,1	73,3	80,3	80,6	90,6	91,1	89,8	85,9	84,4													
35	40,3	40,3	41,2	44,9	49,5	51,7	54,1	58,1	60,1	65,7	68,4	70,7	78,1	79,1	80,1	76,7	75,5														
36	35,0	33,9	36,3	39,4	42,1	43,3	47,0	51,0	54,4	56,2	59,2	64,4	66,5	68,1	65,5	64,0															
37	29,3	28,6	30,4	33,0	34,9	36,5	39,7	44,0	45,0	47,4	52,2	54,7	55,0	53,3	52,6																
38	23,2	24,0	25,2	26,8	28,3	29,9	33,1	35,8	37,1	40,7	43,9	43,4	42,4	41,2																	
39	18,3	18,4	19,7	21,0	22,4	25,2	26,4	28,7	30,7	33,3	32,8	31,9	31,7																		
40	13,4	14,2	14,8	16,3	18,0	18,7	20,5	22,0	24,2	24,3	22,7	23,6																			
41	10,3	9,9	11,1	12,2	12,6	13,6	15,0	16,5	17,0	15,4	16,9																				
42	7,2	7,2	7,9	8,0	8,6	9,5	10,8	11,3	10,6	10,8																					
43	4,9	5,0	4,8	5,4	5,9	6,8	7,0	6,9	6,9																						
44	3,1	3,0	3,3	3,3	4,1	4,2	4,2	4,4																							
45	2,0	2,0	2,0	2,4	2,8	2,8	2,9																								
46	1,4	1,5	1,6	1,9	2,1	1,9																									
47	1,4	1,3	1,6	1,6	1,5																										
48	1,0	1,1	0,9	1,1																											
49	2,1	2,0	2,3																												

πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 6 : Ελλάδα, Γενεές 1935-1975, Ειδικό κατά ηλικία συντελεστής γονιμότητας.

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 6: Έλλαδα, Γενεές 1938-1990, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας.

	20	25	30	35	40	45
1938		475,2	1211,6	1621,4	1773,2	1799,4
1939		570,2	1335,9	1746,8	1899,5	1925,8
1940	51,9	654,2	1449,8	1864,0	2009,0	2034,0
1941	87,0	717,9	1491,4	1888,2	2019,9	2040,8
1942	109,2	753,8	1477,5	1845,0	1962,0	1980,4
1943	121,3	782,0	1476,3	1827,7	1936,5	1953,4
1944	132,9	811,6	1507,5	1844,2	1947,4	1964,6
1945	148,5	849,0	1533,4	1861,3	1963,2	1980,8
1946	164,2	881,3	1563,8	1884,1	1984,5	2001,3
1947	183,3	904,6	1566,1	1873,5	1968,6	1983,9
1948	195,6	904,4	1549,0	1835,7	1922,0	1936,1
1949	204,2	928,3	1572,5	1851,9	1934,1	1949,6
1950	223,3	982,3	1645,9	1922,9	2007,5	2024,7
1951	237,1	1019,9	1676,9	1943,8	2030,0	2047,8
1952	238,4	1015,9	1642,9	1895,3	1981,7	1998,3
1953	239,3	1019,5	1620,9	1866,6	1954,9	1972,2
1954	260,6	1057,7	1647,5	1888,2	1980,9	1997,8
1955	279,0	1085,7	1651,5	1896,9	1994,1	2011,2
1956	293,8	1084,1	1620,5	1866,6	1966,4	1984,4
1957	293,4	1053,5	1557,9	1809,7	1913,1	1931,6
1958	303,8	1047,0	1535,1	1788,1	1891,5	1910,2
1959	308,7	1040,4	1528,3	1797,6	1910,9	1933,3
1960	324,6	1037,2	1511,9	1786,0	1902,7	1927,7
1961	322,4	995,2	1461,7	1736,7	1855,8	1883,3
1962	318,6	931,2	1395,1	1665,4	1784,6	1811,8
1963	296,3	872,6	1349,3	1632,6	1759,0	1788,1
1964	274,4	815,4	1305,2	1603,8	1740,2	1771,5
1965	253,2	762,5	1265,6	1583,8	1729,5	1763,6
1966	235,3	724,2	1237,3	1576,9	1730,5	1767,5
1967	216,9	684,1	1204,2	1558,4	1725,0	1765,0
1968	197,0	632,4	1139,5	1503,1	1684,5	
1969	167,8	570,8	1048,8	1418,4	1609,8	
1970	149,8	517,3	971,8	1349,7	1551,6	
1971	133,4	481,3	925,9	1317,4	1528,1	
1972	120,7	447,4	886,2	1298,1	1516,1	
1973	110,7	426,6	864,5	1294,7		
1974	101,6	397,1	835,4	1287,9		
1975	93,9	376,8	813,1	1282,9		
1976	81,9	348,7	785,5	1255,9		
1977	76,9	333,9	768,7	1237,5		
1978	75,8	325,4	773,5			
1979	73,4	316,4	765,3			
1980	69,5	301,3	750,5			
1981	67,0	293,6	731,7			
1982	66,4	296,3	725,4			
1983	66,5	297,2				
1984	66,3	304,9				
1985	67,4	311,2				
1986	70,4	309,0				
1987	70,9	298,4				
1988	73,2					
1989	75,0					
1990	72,9					

Source : ODE, traitement : auteur

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Πίνακας 1: Ελλάδα, 1960-2012, Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας και μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

Έτος	Συγχρονικός Δείκτης Γονιμότητας				Μέση Ηλικία στην τεκνογονία			
	1 ^η τάξης	2 ^η τάξης	3 ^η τάξης	4ης+ τάξης	1 ^η τάξης	2 ^η τάξης	3 ^η τάξης	4ης+ τάξης
1960	0,89	0,69	0,31	0,32	25,9	28,6	30,7	34,4
1961	0,85	0,69	0,30	0,29	25,9	28,6	30,8	34,4
1962	0,88	0,72	0,29	0,27	25,8	28,6	30,8	34,4
1963	0,91	0,71	0,28	0,24	25,7	28,6	30,8	34,4
1964	1,00	0,75	0,28	0,22	25,7	28,6	30,9	34,3
1965	0,98	0,79	0,28	0,20	25,4	28,5	30,8	34,2
1966	1,02	0,82	0,28	0,19	25,4	28,4	30,8	34,0
1967	1,05	0,91	0,30	0,19	25,3	28,2	30,8	33,9
1968	1,00	0,93	0,31	0,18	25,1	28,0	30,6	33,7
1969	0,95	0,92	0,32	0,18	25,1	28,0	30,5	33,7
1970	1,00	0,92	0,32	0,16	25,0	27,7	30,4	33,5
1971	0,96	0,90	0,31	0,16	25,0	27,9	30,4	33,6
1972	0,97	0,88	0,32	0,16	24,8	27,7	30,4	33,4
1973	0,92	0,86	0,32	0,16	24,7	27,4	30,2	33,3
1974	1,01	0,89	0,33	0,16	24,5	27,3	30,1	33,2
1975	1,00	0,86	0,31	0,16	24,5	27,2	30,0	32,9
1976	1,02	0,88	0,30	0,14	24,4	27,1	29,8	32,9
1977	0,99	0,86	0,29	0,13	24,4	27,0	29,8	32,7
1978	1,00	0,86	0,29	0,12	24,2	26,8	29,5	32,5
1979	0,99	0,85	0,30	0,12	24,2	26,7	29,3	32,1
1980	0,98	0,84	0,29	0,12	24,1	26,6	29,2	32,0
1981	0,90	0,80	0,28	0,11	24,2	26,5	29,1	31,8
1982	0,86	0,78	0,27	0,11	24,2	26,5	29,1	31,7
1983	0,85	0,74	0,25	0,10	24,2	26,6	29,0	31,7
1984	0,81	0,70	0,23	0,09	24,3	26,7	28,9	31,5
1985	0,73	0,66	0,20	0,08	24,5	26,7	28,9	31,4
1986	0,70	0,63	0,19	0,08	24,7	26,9	29,1	31,5
1987	0,67	0,58	0,17	0,08	24,9	27,0	29,1	31,4
1988	0,67	0,58	0,17	0,07	25,1	27,3	29,2	31,6
1989	0,62	0,55	0,16	0,07	25,3	27,5	29,5	31,5
1990	0,62	0,54	0,17	0,07	25,5	27,7	29,6	31,7
1991	0,62	0,52	0,17	0,07	25,7	28,0	29,8	31,6
1992	0,64	0,51	0,16	0,08	26,0	28,1	30,1	31,9
1993	0,61	0,50	0,16	0,08	26,2	28,4	30,2	31,9
1994	0,61	0,50	0,16	0,08	26,4	28,6	30,4	32,1
1995	0,60	0,49	0,15	0,07	26,6	28,8	30,6	32,1
1996	0,60	0,47	0,15	0,07	26,8	29,1	30,8	32,1
1997	0,59	0,48	0,15	0,06	27,0	29,3	31,1	32,2
1998	0,59	0,47	0,14	0,06	27,2	29,5	31,2	32,5
1999	0,59	0,47	0,13	0,05	27,3	29,8	31,4	32,3
2000	0,61	0,47	0,14	0,05	27,5	30,0	31,4	32,4
2001	0,60	0,47	0,13	0,05	27,7	30,2	31,6	32,6
2002	0,61	0,48	0,13	0,05	27,9	30,3	31,6	32,6
2003	0,62	0,48	0,13	0,05	28,0	30,4	31,8	32,7
2004	0,63	0,49	0,13	0,05	28,3	30,5	32,0	32,8
2005	0,64	0,51	0,14	0,05	28,5	30,7	32,2	32,9
2006	0,68	0,52	0,15	0,05	28,4	30,7	32,2	32,9
2007	0,69	0,53	0,15	0,05	28,6	30,8	32,3	32,6
2008	0,73	0,56	0,17	0,05	28,7	31,0	32,3	33,0
2009	0,74	0,56	0,17	0,05	28,8	31,1	32,4	32,9
2010	0,75	0,54	0,17	0,05	28,9	31,2	32,3	32,7
2011	0,73	0,49	0,14	0,05	29,3	31,5	32,3	32,5
2012	0,70	0,47	0,13	0,04	29,7	31,7	32,5	32,5

Πίνακας 2(bis): Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	1,86	1,85	1,78	1,87	1,98	1,65	1,88	1,67	1,81	2,02	1,99	2,20	2,42	2,71	2,17	2,24	2,57	2,79	3,01	3,11	3,36	3,18	2,52
16	4,50	3,70	3,48	3,18	3,09	3,23	3,03	2,77	2,89	3,00	2,90	3,24	3,10	3,52	3,36	2,87	3,53	3,24	3,73	3,79	3,96	3,56	3,23
17	9,77	8,37	8,32	6,93	6,57	6,34	6,32	5,97	5,24	5,57	5,39	5,61	5,60	5,89	5,68	5,18	5,76	5,55	5,65	5,54	5,54	5,04	4,41
18	17,46	16,26	15,26	13,28	11,93	10,91	10,95	10,56	9,71	9,54	9,45	9,43	9,13	9,20	9,06	8,58	9,15	8,86	9,26	8,59	8,13	7,02	6,06
19	27,38	25,88	24,88	20,85	20,01	17,43	16,67	15,95	15,62	14,60	14,67	14,59	14,11	13,71	13,58	13,51	14,60	13,87	15,49	13,98	13,12	10,19	8,76
20	37,24	35,15	33,24	29,16	27,51	24,94	22,78	21,67	21,79	20,17	19,98	19,58	19,02	18,61	18,31	18,20	20,60	19,25	21,48	20,83	19,57	15,30	12,36
21	44,02	41,02	40,04	35,34	34,96	31,99	29,71	27,61	26,83	25,65	24,97	23,95	22,91	23,08	22,01	22,05	24,77	24,64	25,56	26,15	25,15	19,89	15,87
22	47,62	45,16	44,07	39,12	38,59	36,96	34,37	33,14	30,98	30,16	29,65	27,69	26,51	26,80	25,11	24,59	27,08	27,51	28,29	29,11	29,17	23,38	19,49
23	49,38	48,41	48,34	41,29	41,87	39,81	37,62	37,22	35,19	34,04	34,25	31,82	31,19	30,34	28,10	27,95	29,28	29,37	31,71	30,27	31,09	26,54	22,36
24	49,68	50,57	51,48	45,24	43,74	41,98	40,37	40,54	38,67	37,51	38,23	35,33	34,77	34,17	31,87	30,47	32,67	30,95	34,34	33,24	33,08	31,10	26,78
25	48,48	50,26	52,46	48,81	47,21	44,20	44,19	42,18	41,52	39,93	41,43	38,66	38,13	37,30	36,53	35,14	35,87	34,71	36,78	37,18	35,84	35,80	31,68
26	45,91	48,81	51,05	50,30	49,41	47,48	45,93	44,31	43,20	42,63	43,41	41,07	40,62	39,71	41,11	38,88	40,06	39,16	41,08	41,29	40,74	40,12	38,16
27	41,94	45,38	47,95	48,11	50,33	50,30	47,75	45,67	45,04	43,76	44,80	42,99	43,87	43,36	44,22	43,35	45,10	45,02	45,94	45,33	45,04	43,95	43,90
28	36,99	39,70	42,73	43,78	47,29	49,18	47,90	46,64	45,32	44,40	45,16	43,72	44,99	45,76	46,86	45,22	48,98	48,86	50,82	49,37	50,14	49,09	49,31
29	31,77	32,46	35,78	37,29	40,43	43,18	44,85	44,69	43,78	42,43	44,07	43,23	43,80	45,71	47,78	47,17	49,81	50,14	53,36	52,36	53,02	52,89	53,03
30	26,13	27,19	28,31	30,53	31,24	34,47	36,68	39,24	39,75	39,88	40,82	40,15	40,77	43,46	45,74	45,74	49,55	49,13	53,35	52,79	55,11	54,75	53,93
31	20,37	22,32	23,87	23,69	23,96	26,78	29,04	31,03	34,28	34,94	36,01	35,50	36,77	39,69	41,19	43,28	47,18	46,43	50,15	50,61	52,62	53,29	52,88
32	15,92	17,86	19,80	19,71	18,55	20,65	22,36	23,59	27,02	28,48	30,17	30,35	32,22	33,83	36,40	38,10	41,73	41,87	45,39	45,75	47,55	49,61	48,71
33	12,99	13,90	15,98	15,98	15,89	16,21	17,94	18,33	20,45	21,68	23,93	25,04	26,50	27,74	30,20	32,61	34,43	35,39	39,52	39,82	40,78	42,61	43,95
34	10,88	11,71	11,77	12,67	12,75	13,18	13,39	14,05	14,73	16,60	18,67	19,83	21,35	22,94	24,15	26,44	28,65	29,65	32,81	33,67	35,09	35,64	37,03
35	8,96	9,45	9,73	9,15	10,71	10,50	11,05	10,84	11,49	13,22	14,10	15,43	16,74	18,12	19,29	22,15	23,11	24,48	26,94	26,98	28,82	29,64	30,81
36	7,19	7,30	8,03	7,58	8,21	8,72	8,79	9,36	8,99	10,38	11,04	12,24	13,18	13,85	15,75	17,39	18,16	19,57	20,96	21,39	22,98	24,42	24,63
37	5,52	5,62	6,29	6,20	6,76	6,74	7,50	8,02	7,82	7,83	8,44	9,54	10,26	10,35	11,64	13,38	13,85	15,22	16,17	17,03	18,08	18,87	19,40
38	4,11	4,08	4,81	5,13	4,88	5,47	5,50	6,19	6,21	6,35	6,80	7,34	7,61	8,22	8,47	9,49	10,67	11,31	12,19	13,42	13,98	14,29	14,60
39	3,14	3,03	3,74	3,74	3,60	3,79	4,01	4,28	4,90	4,91	5,08	5,33	5,95	6,69	6,67	7,29	7,89	8,74	9,25	10,11	10,53	10,81	11,09
40	2,42	2,49	2,65	2,59	2,61	2,68	2,53	3,19	3,29	3,45	3,77	3,81	4,73	5,04	5,29	5,48	5,61	6,19	6,62	7,46	7,99	8,00	8,47
41	1,69	1,91	2,04	1,88	1,97	1,86	1,68	2,22	2,25	2,27	2,65	2,66	3,71	3,44	3,84	3,90	3,85	4,53	4,70	5,41	5,67	5,59	6,10
42	1,04	1,11	1,33	1,48	1,43	1,30	1,30	1,34	1,46	1,56	1,81	1,87	2,49	2,55	2,60	2,59	2,46	3,02	3,14	3,66	3,65	3,81	3,84
43	0,62	0,77	0,82	0,86	1,00	0,78	0,94	0,78	1,00	0,93	1,23	1,10	1,40	1,67	1,77	1,79	1,64	1,97	2,07	2,41	2,34	2,56	2,53
44	0,40	0,44	0,39	0,43	0,51	0,59	0,53	0,60	0,63	0,46	0,81	0,69	0,61	0,92	1,08	1,19	1,15	1,20	1,38	1,45	1,57	1,66	1,63
45	0,24	0,23	0,31	0,24	0,30	0,45	0,30	0,36	0,36	0,39	0,44	0,34	0,44	0,44	0,60	0,75	0,80	0,85	0,98	0,93	1,14	1,21	1,12
46	0,15	0,12	0,17	0,19	0,16	0,35	0,27	0,19	0,20	0,31	0,30	0,30	0,36	0,31	0,43	0,49	0,55	0,63	0,81	0,72	0,77	0,90	0,83
47	0,09	0,10	0,08	0,13	0,14	0,21	0,25	0,13	0,18	0,23	0,20	0,26	0,28	0,24	0,35	0,33	0,42	0,43	0,59	0,61	0,65	0,67	0,73
48	0,06	0,09	0,08	0,07	0,13	0,13	0,19	0,16	0,14	0,15	0,14	0,19	0,19	0,24	0,25	0,22	0,26	0,22	0,33	0,44	0,47	0,50	0,48
49	0,25	0,28	0,37	0,23	0,27	0,27	0,39	0,36	0,34	0,29	0,58	0,61	0,38	0,58	0,50	0,46	0,43	0,60	0,69	1,14	0,91	1,04	0,93

Πίνακας 3: Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
15	0,00	0,02	0,03	0,02	0,02	0,01	0,02	0,02	0,12	0,11	0,24	0,07	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,25	0,32	0,26	0,21	0,32	0,16	0,14	0,10	0,16	0,00
16	0,00	0,11	0,15	0,13	0,14	0,14	0,12	0,18	0,41	0,43	0,65	0,30	0,39	0,38	0,48	0,41	0,43	0,57	0,51	0,95	1,05	1,04	0,90	0,82	1,04	0,86	0,61	0,54	0,50	0,27
17	0,11	0,65	0,83	0,77	0,86	0,83	0,72	1,22	1,72	1,82	2,07	1,71	2,11	2,13	2,63	2,75	2,92	3,15	3,29	3,94	4,47	3,90	3,64	3,48	3,72	3,15	2,73	2,12	1,72	1,48
18	0,78	1,61	1,91	1,74	1,87	2,39	2,58	3,60	4,10	4,96	5,24	5,50	6,26	6,47	8,05	8,31	9,20	9,27	9,98	10,89	11,63	10,64	10,52	9,32	9,12	7,92	7,11	5,58	4,60	4,39
19	4,99	5,21	5,73	5,42	6,13	7,45	8,59	10,39	11,43	12,87	14,29	12,44	13,52	14,24	17,41	18,09	19,41	19,48	21,01	22,19	23,43	22,57	22,19	18,86	17,47	15,72	14,46	12,17	9,99	9,37
20	11,23	12,71	13,53	13,46	14,62	16,94	18,91	22,45	24,62	26,45	29,30	22,49	23,61	25,10	29,91	30,92	32,81	32,14	34,98	35,63	37,70	37,59	36,20	30,97	27,96	26,05	23,83	20,86	17,78	16,05
21	18,74	21,09	23,00	23,19	24,34	26,94	29,76	34,90	38,33	40,35	44,02	34,68	35,35	37,58	43,16	44,27	46,71	45,49	48,32	48,18	50,33	50,76	48,81	43,56	39,48	36,89	33,17	29,72	26,14	23,59
22	26,91	27,10	29,70	30,87	31,43	33,76	35,95	42,88	46,26	48,59	52,55	47,43	47,29	49,84	54,94	55,32	58,54	57,04	59,21	58,31	59,38	58,92	57,75	54,13	49,77	45,75	40,96	37,37	33,98	30,93
23	33,59	30,46	32,84	34,35	35,66	37,09	36,62	44,94	48,54	50,73	55,18	58,65	58,08	60,36	63,89	62,97	66,30	65,40	66,53	66,30	65,25	62,84	61,93	60,33	56,42	51,55	46,55	43,40	40,96	36,98
24	38,97	37,21	38,86	39,07	42,73	44,49	44,29	50,66	54,83	55,76	60,39	66,42	66,21	67,56	69,27	67,26	70,30	69,66	70,40	70,49	68,19	64,04	62,57	61,23	58,43	54,28	49,61	46,32	46,17	41,21
25	45,57	49,13	50,12	48,58	53,22	57,29	62,09	66,39	67,41	66,41	70,19	70,17	70,47	70,75	71,19	68,77	71,10	70,61	70,35	70,57	67,18	63,97	61,47	58,65	56,57	53,82	51,14	46,10	47,58	43,69
26	54,25	58,98	60,35	58,15	61,25	66,42	74,83	81,38	79,31	74,19	76,45	70,75	70,95	70,55	70,40	67,79	69,31	68,61	67,63	67,61	64,37	62,14	60,39	55,59	53,05	51,07	51,29	44,91	46,01	44,41
27	61,01	59,79	62,09	60,77	61,86	65,36	70,83	81,34	81,30	73,74	72,55	68,94	68,84	67,78	67,48	64,53	65,50	64,36	62,96	63,90	60,46	58,33	57,53	53,79	49,22	47,46	48,62	43,27	44,33	43,36
28	60,50	53,08	56,23	55,80	57,41	58,34	59,60	69,01	73,67	68,86	65,10	65,66	65,00	63,10	62,67	59,65	60,29	58,72	57,14	58,55	56,01	52,15	52,20	50,81	46,06	43,31	43,54	40,23	42,35	40,97
29	55,46	49,75	51,97	52,20	55,36	56,41	55,94	61,34	65,31	66,24	63,46	61,34	60,17	57,55	57,02	53,98	54,32	52,45	50,90	51,06	50,31	46,27	46,05	45,27	42,27	39,54	38,94	36,47	39,15	37,75
30	49,86	51,15	51,16	50,59	54,14	56,65	56,11	58,85	58,49	61,29	61,67	55,44	54,62	51,72	51,08	47,97	48,03	46,07	44,70	42,43	43,20	41,16	40,83	38,21	37,35	35,74	35,44	32,48	34,59	33,93
31	46,02	50,06	50,03	47,51	49,59	52,65	53,12	54,92	52,10	52,01	53,35	48,27	47,92	45,09	44,64	41,91	41,74	39,78	38,65	35,25	35,30	35,27	35,34	32,32	31,66	31,20	30,62	28,04	29,79	29,76
32	41,19	41,98	43,92	41,61	41,57	43,34	45,57	47,17	44,93	41,96	41,18	41,26	40,45	37,68	37,81	35,95	35,65	33,68	32,77	30,28	28,88	28,59	28,23	27,30	26,37	25,61	24,76	23,20	25,28	25,34
33	34,24	31,74	34,98	34,87	34,85	34,67	37,59	39,22	38,97	35,27	32,27	35,29	33,48	30,60	31,27	30,27	29,91	27,95	27,27	25,96	24,66	23,03	21,23	22,14	21,59	20,55	19,81	19,21	20,91	21,09
34	26,57	25,65	27,46	28,95	30,15	30,33	31,87	32,91	33,88	31,61	28,44	29,74	27,65	24,71	25,45	24,99	24,61	22,71	22,23	21,29	20,55	19,19	16,77	17,18	17,05	16,34	16,59	16,03	16,87	17,19
35	20,40	21,74	22,02	22,46	24,23	26,02	26,60	26,75	27,11	27,24	25,44	24,40	22,39	19,94	20,41	20,16	19,85	18,10	17,73	16,66	16,07	15,44	14,48	13,34	13,07	12,66	13,49	12,86	13,30	13,74
36	16,33	17,89	18,30	17,53	18,48	20,61	21,56	21,87	20,35	22,05	21,10	19,48	17,57	15,91	16,26	15,88	15,65	14,23	13,93	12,65	12,27	11,71	12,21	10,81	10,23	9,75	10,40	9,68	10,88	10,56
37	12,37	13,09	14,23	13,68	13,95	14,61	15,94	17,23	15,11	16,37	15,13	15,14	13,38	12,39	12,67	12,25	12,06	11,06	10,83	9,50	9,35	8,56	9,09	8,62	8,29	7,71	7,90	6,92	8,65	7,91
38	8,55	8,96	10,53	10,59	10,83	10,38	11,05	12,54	12,19	11,95	10,44	11,57	9,88	9,34	9,62	9,24	9,08	8,39	8,24	7,66	7,11	6,31	6,36	6,55	6,59	6,24	5,97	5,13	6,18	5,76
39	5,79	6,59	7,44	7,83	8,16	7,79	7,70	8,37	9,89	9,26	7,96	8,70	7,13	6,79	7,03	6,79	6,67	6,16	6,05	6,53	5,67	5,03	4,49	4,87	4,81	4,78	4,38	4,08	4,02	4,08
40	4,11	4,90	4,87	4,96	5,39	5,40	5,05	5,25	6,52	6,65	6,03	6,43	5,05	4,86	4,99	4,84	4,76	4,41	4,31	4,99	4,60	4,13	3,18	3,46	3,28	3,25	3,13	3,14	2,61	2,79
41	3,02	3,35	3,08	2,97	3,18	3,44	3,12	3,33	3,41	4,01	3,96	4,66	3,50	3,43	3,46	3,35	3,31	3,08	2,98	3,16	3,23	3,02	2,33	2,32	2,14	1,99	2,18	2,25	1,81	1,85
42	2,10	2,04	2,09	2,02	2,03	2,10	2,03	2,18	1,79	2,15	2,17	3,32	2,36	2,38	2,35	2,26	2,23	2,10	2,02	1,89	1,89	1,77	1,68	1,51	1,33	1,15	1,41	1,44	1,31	1,18
43	1,25	1,16	1,41	1,46	1,47	1,36	1,49	1,60	1,33	1,37	1,12	2,31	1,56	1,61	1,55	1,47	1,46	1,40	1,33	1,24	1,03	0,90	1,02	0,99	0,79	0,66	0,78	0,84	0,89	0,73
44	0,72	0,71	0,79	0,89	1,00	0,96	1,13	1,13	1,00	0,99	0,62	1,54	0,99	1,06	0,99	0,93	0,92	0,90	0,84	0,80	0,65	0,47	0,51	0,60	0,51	0,42	0,40	0,45	0,56	0,44
45	0,41	0,42	0,34	0,38	0,50	0,54	0,59	0,58	0,46	0,54	0,29	1,00	0,61	0,67	0,61	0,57	0,56	0,57	0,52	0,46	0,43	0,28	0,28	0,33	0,31	0,28	0,19	0,21	0,30	0,25
46	0,28	0,23	0,19	0,19	0,21	0,28	0,26	0,32	0,21	0,31	0,32	0,64	0,35	0,41	0,36	0,33	0,33	0,34	0,31	0,28	0,25	0,18	0,19	0,19	0,15	0,17	0,09	0,13	0,17	0,14
47	0,25	0,18	0,19	0,18	0,18	0,25	0,32	0,43	0,37	0,44	0,55	0,40	0,20	0,25	0,20	0,19	0,19	0,20	0,18	0,19	0,13	0,13	0,12	0,11	0,09	0,09	0,04	0,10	0,14	0,07
48	0,14	0,10	0,12	0,11	0,11	0,17	0,23	0,28	0,29	0,28	0,39	0,24	0,11	0,14	0,11	0,10	0,10	0,11	0,10	0,13	0,09	0,08	0,07	0,07	0,08	0,03	0,02	0,07	0,11	0,04
49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,30	0,12	0,18	0,12	0,10	0,10	0,12	0,10	0,15	0,40	0,21	0,32	0,30	0,18	0,10	0,16	0,15	0,27	0,03

Πίνακας 3(bis): Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (‰/ο)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,18	0,18	0,13	0,16	0,22	0,10	0,14	0,13	0,05	0,10	0,19	0,22	0,26	0,16	0,33	0,28	0,26	0,30	0,37	0,36	0,28	0,23	0,35
16	0,44	0,41	0,41	0,41	0,46	0,51	0,37	0,42	0,44	0,43	0,45	0,35	0,53	0,38	0,62	0,61	0,75	0,66	0,84	0,97	0,83	0,76	0,82
17	1,47	1,23	1,20	1,17	1,09	1,16	1,02	1,13	1,05	0,90	0,94	0,87	1,05	1,17	1,23	1,22	1,49	1,49	1,47	1,59	1,60	1,65	1,54
18	3,71	3,11	3,02	2,96	2,34	2,30	2,09	2,17	1,95	1,52	1,72	1,68	1,89	2,14	2,07	2,12	2,21	2,52	2,33	2,40	2,52	2,46	2,25
19	7,60	5,99	6,03	5,44	4,96	4,13	3,60	3,71	3,49	2,94	3,09	2,68	3,08	3,39	3,39	3,30	3,31	3,72	3,72	3,43	3,46	3,15	2,68
20	13,44	10,96	10,43	9,35	8,64	7,14	6,25	5,72	5,51	5,22	4,78	4,27	4,49	4,86	4,80	4,82	4,89	5,36	5,22	5,41	5,12	4,08	3,22
21	20,89	16,96	16,00	13,90	13,62	11,21	10,34	9,11	8,39	8,20	7,33	6,96	6,22	7,40	7,02	6,79	7,15	7,86	7,57	8,09	7,33	5,75	4,73
22	28,33	23,78	22,29	19,88	17,94	16,54	14,73	13,70	11,75	11,48	10,83	10,45	9,67	10,44	9,60	9,52	9,83	10,90	10,82	10,90	9,78	8,09	6,91
23	34,59	30,98	27,92	24,95	22,88	21,29	19,41	18,45	16,94	15,36	14,81	13,79	14,15	13,77	12,53	13,23	13,58	14,24	14,38	13,70	12,88	11,16	9,42
24	39,37	37,23	33,97	30,85	28,30	25,96	23,85	23,38	21,39	20,02	18,96	17,71	18,23	17,09	15,97	16,38	17,14	17,37	17,45	17,13	16,72	13,94	11,97
25	42,64	41,48	38,42	36,68	34,47	30,25	28,17	27,38	26,22	24,67	23,39	22,48	21,66	20,90	20,89	20,36	20,29	20,96	20,79	21,03	20,42	17,23	14,77
26	44,04	43,15	41,40	40,73	39,96	35,66	32,28	31,03	29,34	28,81	27,68	27,05	25,93	25,04	25,55	24,72	24,57	24,04	24,69	23,90	23,30	20,44	17,93
27	43,68	42,51	41,98	41,18	43,35	40,20	36,83	34,57	32,99	32,04	31,10	30,86	30,62	29,75	29,09	29,46	29,71	28,02	28,34	27,55	25,85	23,38	21,91
28	41,89	40,58	41,87	40,31	43,88	42,63	40,68	39,45	36,18	35,15	34,24	34,52	34,34	33,64	32,37	32,87	33,56	32,44	32,47	31,44	29,15	25,92	25,45
29	38,66	37,50	38,89	38,92	41,01	42,14	41,30	42,47	40,07	37,06	36,85	37,51	37,40	36,22	35,38	35,93	35,91	36,51	36,71	36,08	33,13	29,56	28,83
30	34,60	35,01	33,51	34,97	36,36	38,77	38,90	41,42	41,17	38,28	37,92	38,13	38,83	37,43	37,95	38,08	38,89	39,25	40,43	39,64	38,17	33,52	32,21
31	30,59	30,39	29,85	30,25	31,36	33,73	34,71	37,43	39,03	38,16	37,32	37,50	38,28	37,96	37,64	40,05	41,36	40,95	42,16	42,53	40,79	36,87	35,47
32	26,88	26,57	26,42	26,50	26,87	28,11	29,77	32,25	34,22	35,68	35,54	36,35	36,46	36,78	36,91	39,58	41,13	41,42	43,73	44,03	41,19	38,07	37,02
33	22,58	22,04	22,52	23,18	23,84	23,11	24,48	26,84	28,49	30,72	32,41	33,64	34,45	34,37	34,89	37,51	39,24	39,52	43,95	43,69	39,93	37,97	37,36
34	17,87	18,40	17,21	19,13	19,68	19,87	19,44	21,94	22,71	25,03	27,79	29,28	30,53	31,09	32,54	33,50	36,27	36,65	40,96	40,76	38,75	36,70	36,02
35	13,74	14,01	14,12	15,26	15,73	16,73	16,44	17,77	18,36	19,83	22,55	23,89	24,83	26,53	27,53	29,85	31,07	32,05	34,76	35,09	35,24	33,64	32,76
36	10,68	10,96	11,30	12,09	12,04	13,46	13,36	14,63	14,87	15,36	17,37	18,86	19,38	21,17	22,54	24,39	25,03	26,22	28,36	29,51	29,84	28,07	27,89
37	8,21	8,39	8,96	9,11	10,11	9,78	10,44	11,37	12,38	11,59	12,96	13,94	14,98	15,90	17,35	19,23	19,19	20,20	22,76	23,85	23,37	22,39	22,83
38	6,19	6,22	6,43	6,79	7,56	7,40	7,61	8,60	9,30	9,20	9,66	10,26	10,94	11,63	12,73	14,15	14,75	15,69	17,13	18,30	17,92	17,94	17,61
39	4,52	4,27	4,36	4,83	5,45	5,25	5,86	5,59	6,46	6,82	7,18	7,34	7,41	7,91	8,79	10,28	10,28	11,59	12,29	13,11	13,11	13,39	13,03
40	3,10	3,24	2,74	3,27	3,57	3,33	3,91	3,54	3,72	4,68	4,90	5,24	5,08	5,38	6,01	6,88	7,28	7,93	8,34	9,20	9,54	9,07	9,29
41	1,91	2,08	2,03	2,06	2,47	2,09	2,11	2,29	2,35	2,63	3,04	3,35	3,64	3,54	3,87	4,49	4,72	4,78	5,56	6,09	6,56	5,87	6,54
42	1,10	1,19	1,17	1,58	1,33	1,22	1,11	1,41	1,39	1,61	1,73	1,97	2,36	2,58	2,45	2,80	3,00	3,02	3,39	3,79	4,37	4,06	4,14
43	0,65	0,56	0,63	0,99	0,78	0,85	0,66	0,82	0,88	0,86	1,04	1,09	1,31	1,57	1,69	1,81	1,74	1,82	2,09	2,34	2,60	2,73	2,59
44	0,41	0,45	0,23	0,41	0,37	0,59	0,42	0,43	0,51	0,48	0,60	0,68	0,61	0,89	0,98	1,01	1,00	1,16	1,02	1,49	1,39	1,72	1,69
45	0,24	0,31	0,20	0,12	0,27	0,38	0,25	0,27	0,31	0,38	0,43	0,35	0,42	0,31	0,49	0,61	0,60	0,61	0,54	0,90	1,03	1,15	1,12
46	0,11	0,16	0,12	0,13	0,13	0,23	0,11	0,22	0,25	0,33	0,25	0,22	0,24	0,25	0,24	0,32	0,42	0,38	0,48	0,67	0,77	0,89	0,79
47	0,05	0,04	0,12	0,12	0,09	0,11	0,11	0,20	0,16	0,18	0,14	0,17	0,17	0,21	0,25	0,22	0,32	0,26	0,54	0,60	0,72	0,69	0,62
48	0,03	0,02	0,06	0,07	0,07	0,09	0,09	0,12	0,04	0,11	0,11	0,10	0,11	0,21	0,13	0,11	0,18	0,17	0,40	0,39	0,53	0,32	0,50
49	0,17	0,10	0,12	0,12	0,08	0,18	0,17	0,17	0,20	0,38	0,63	0,66	0,26	0,40	0,26	0,40	0,30	0,55	0,47	0,72	0,93	0,76	1,06

Πίνακας 4: Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (oo/o)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01	0,01	0,01	0,03	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
16	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08	0,02	0,03	0,02	0,05	0,12	0,08	0,07	0,03	0,03	0,00	
17	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,03	0,09	0,09	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,27	0,22	0,19	0,17	0,20	0,23	0,19	0,24	0,15	0,19	0,00	
18	0,09	0,04	0,06	0,08	0,10	0,03	0,00	0,12	0,26	0,36	0,29	0,04	0,04	0,00	0,00	0,18	0,03	0,03	0,44	0,79	0,76	0,87	0,78	0,68	0,82	0,68	0,61	0,61	0,54	0,05	
19	0,43	0,48	0,39	0,53	0,64	0,56	0,61	0,63	0,92	1,21	1,29	0,52	0,54	0,41	0,43	1,07	0,66	0,64	1,64	2,03	2,10	2,49	2,23	1,98	2,14	1,83	1,49	1,55	1,18	0,44	
20	1,60	1,45	1,31	1,35	1,70	1,55	1,64	2,01	2,36	2,90	3,25	1,86	1,97	1,88	2,05	3,07	2,57	2,41	3,89	4,21	4,51	5,05	4,60	4,35	4,22	3,54	2,93	2,96	2,41	1,44	
21	3,39	2,95	2,94	2,75	3,26	3,06	3,27	3,93	4,38	5,14	5,61	4,30	4,57	4,81	5,27	6,16	5,91	5,63	6,91	7,33	7,69	7,96	7,63	7,09	6,69	5,68	4,76	4,72	4,19	3,16	
22	5,59	4,75	4,89	4,80	5,12	4,96	5,08	5,81	6,30	7,24	7,59	7,64	8,10	8,90	9,64	9,80	10,14	9,76	10,34	10,92	10,92	10,61	10,72	10,20	9,41	8,05	6,84	6,61	6,00	5,39	
23	7,69	6,39	6,59	6,73	6,94	6,77	6,35	7,02	7,55	8,84	9,08	11,29	12,01	13,32	14,16	13,32	14,22	13,88	13,67	14,49	13,93	12,94	13,67	13,37	12,21	10,58	8,82	8,49	7,81	7,68	
24	9,89	9,38	9,40	9,15	9,66	9,67	9,25	9,42	10,08	11,64	11,99	14,53	15,58	17,07	17,83	16,30	17,48	17,16	16,57	17,27	17,02	15,46	16,20	15,42	14,46	12,86	10,64	10,23	9,89	9,66	
25	13,07	14,69	14,19	13,05	13,48	14,17	14,58	14,65	14,87	16,14	16,81	17,04	18,29	19,69	20,32	18,62	19,70	19,39	18,66	19,40	19,72	18,36	17,89	16,14	15,44	14,49	12,58	11,58	11,74	11,17	
26	17,66	19,77	18,96	17,07	16,92	17,92	18,84	20,15	20,18	19,68	20,68	18,87	20,06	21,26	21,79	20,21	20,95	20,57	20,02	21,12	21,03	20,41	19,09	16,89	15,71	15,11	14,26	12,59	12,60	12,13	
27	22,44	21,85	21,12	19,17	18,64	19,00	19,14	22,11	22,93	20,86	21,15	20,15	21,16	22,03	22,49	21,07	21,40	20,90	20,69	22,22	21,00	20,73	19,70	18,44	16,10	14,93	14,68	13,03	12,81	12,53	
28	24,88	21,17	20,74	18,96	18,95	18,33	17,46	20,73	22,59	21,14	20,09	21,13	21,80	22,25	22,55	21,33	21,27	20,66	20,77	22,21	21,15	19,60	19,48	19,21	16,38	14,43	14,10	12,75	12,97	12,51	
29	25,61	21,63	20,84	19,45	20,19	19,46	18,24	20,74	22,56	23,14	21,81	21,85	22,18	22,25	22,39	21,18	20,77	20,08	20,44	21,38	21,37	18,80	18,63	18,72	15,81	14,04	13,59	12,10	12,94	12,19	
30	25,75	23,62	21,92	20,73	21,68	21,52	20,54	22,39	23,33	24,65	24,53	21,89	22,28	22,13	22,06	20,70	20,01	19,32	19,79	19,92	20,14	18,35	17,89	17,06	14,75	13,63	13,07	11,51	12,29	11,62	
31	26,16	24,48	23,02	21,36	21,62	21,84	21,64	23,13	23,27	23,36	24,10	21,23	21,72	21,49	21,37	19,92	19,04	18,36	18,81	18,22	17,39	17,12	16,88	15,42	13,57	12,94	11,74	10,81	11,15	10,86	
32	25,36	22,52	22,38	20,91	19,98	19,77	20,63	21,87	21,60	20,60	20,42	20,28	20,48	20,11	20,18	18,82	17,86	17,18	17,48	16,65	15,29	14,84	15,14	14,00	12,38	11,66	10,15	9,77	10,14	9,88	
33	22,53	19,40	20,20	19,77	18,61	17,53	18,92	19,87	19,71	18,94	17,47	19,25	19,02	18,38	18,65	17,44	16,48	15,79	15,88	15,03	14,38	13,05	13,29	12,24	10,91	10,05	9,08	8,91	9,19	8,82	
34	18,53	17,34	17,60	17,92	17,55	16,87	17,54	18,08	18,23	18,70	17,45	17,83	17,53	16,67	16,95	15,79	14,89	14,16	14,04	13,07	13,24	12,36	11,81	10,33	9,26	8,43	8,48	8,04	7,96	7,72	
35	15,08	15,55	15,11	14,74	15,31	15,89	15,76	16,04	16,02	17,63	17,59	15,89	15,72	14,98	15,09	13,91	13,13	12,40	12,05	11,08	11,20	11,23	10,27	8,86	7,79	6,95	7,53	6,81	6,49	6,63	
36	12,64	13,23	13,05	11,91	12,60	13,62	13,50	14,19	13,44	15,16	15,49	13,58	13,54	13,14	13,19	11,89	11,25	10,64	10,12	9,32	8,94	9,03	8,52	7,67	6,76	5,69	6,05	5,35	5,36	5,47	
37	9,98	10,25	10,76	9,86	10,25	10,45	10,64	11,87	10,91	11,68	11,31	11,09	11,19	11,08	11,13	9,88	9,35	8,93	8,33	7,62	7,03	6,65	6,73	6,07	5,79	4,72	4,45	4,14	4,55	4,38	
38	7,22	7,62	8,52	8,22	8,50	7,98	7,93	9,02	8,97	8,78	7,84	8,72	8,83	8,88	8,98	7,94	7,51	7,22	6,65	6,24	5,52	4,96	5,16	4,60	4,54	3,86	3,38	3,27	3,72	3,40	
39	5,14	5,99	6,40	6,37	6,77	6,26	5,87	6,31	7,22	6,92	6,07	6,60	6,71	6,73	6,85	6,16	5,80	5,58	5,07	5,16	4,49	4,00	3,85	3,48	3,33	2,92	2,81	2,60	2,70	2,55	
40	3,87	4,81	4,60	4,24	4,72	4,45	4,13	4,26	5,01	5,02	4,72	4,79	4,91	4,90	4,97	4,58	4,30	4,13	3,71	4,03	3,65	3,32	2,80	2,49	2,36	2,08	2,28	1,99	1,71	1,84	
41	3,02	3,54	3,24	2,65	2,97	2,85	2,76	2,92	3,03	3,16	3,30	3,33	3,45	3,44	3,44	3,27	3,06	2,93	2,62	2,76	2,76	2,56	2,04	1,69	1,53	1,45	1,57	1,36	1,13	1,28	
42	2,24	2,20	2,23	1,77	1,96	1,73	1,84	1,99	1,81	1,89	2,05	2,21	2,31	2,30	2,27	2,24	2,07	1,99	1,79	1,76	1,80	1,70	1,38	1,22	0,95	0,96	0,91	0,84	0,85	0,85	
43	1,44	1,18	1,37	1,20	1,40	1,11	1,29	1,42	1,28	1,26	1,26	1,39	1,48	1,46	1,42	1,47	1,34	1,30	1,17	1,13	1,00	1,02	0,90	0,91	0,65	0,59	0,49	0,52	0,60	0,54	
44	0,90	0,71	0,72	0,72	0,95	0,78	0,94	0,99	0,92	0,84	0,76	0,82	0,90	0,88	0,83	0,92	0,82	0,80	0,73	0,69	0,58	0,60	0,54	0,56	0,48	0,36	0,29	0,31	0,34	0,33	
45	0,51	0,51	0,36	0,36	0,51	0,47	0,51	0,52	0,45	0,40	0,35	0,45	0,51	0,49	0,46	0,55	0,48	0,47	0,44	0,39	0,39	0,34	0,30	0,25	0,33	0,17	0,21	0,17	0,16	0,19	
46	0,35	0,38	0,27	0,24	0,27	0,27	0,28	0,30	0,23	0,19	0,23	0,24	0,27	0,26	0,23	0,31	0,26	0,26	0,25	0,22	0,23	0,21	0,18	0,09	0,19	0,05	0,12	0,10	0,06	0,11	
47	0,32	0,27	0,22	0,18	0,23	0,22	0,36	0,39	0,31	0,31	0,34	0,12	0,13	0,12	0,11	0,17	0,14	0,14	0,14	0,12	0,14	0,13	0,11	0,06	0,09	0,03	0,06	0,07	0,03	0,06	
48	0,19	0,14	0,14	0,11	0,14	0,15	0,26	0,25	0,21	0,22	0,23	0,06	0,07	0,06	0,05	0,08	0,07	0,07	0,07	0,06	0,13	0,06	0,08	0,04	0,05	0,06	0,03	0,05	0,04	0,03	
49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,05	0,04	0,03	0,07	0,05	0,05	0,06	0,11	0,22	0,08	0,15	0,14	0,16	0,20	0,11	0,05	0,08	0,02	

Πίνακας 4(bis): Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (‰)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,02	0,00	0,04	0,02	0,02	0,04	0,00
16	0,03	0,03	0,00	0,07	0,01	0,04	0,00	0,04	0,04	0,03	0,05	0,06	0,05	0,09	0,10	0,09	0,07	0,11	0,09	0,18	0,16	0,17	0,09
17	0,13	0,08	0,13	0,18	0,10	0,10	0,12	0,11	0,17	0,11	0,29	0,13	0,20	0,25	0,14	0,22	0,22	0,37	0,27	0,43	0,46	0,37	0,29
18	0,46	0,41	0,33	0,40	0,27	0,33	0,33	0,38	0,33	0,32	0,47	0,39	0,33	0,38	0,51	0,53	0,51	0,56	0,76	0,70	0,76	0,92	0,82
19	0,99	0,90	0,83	0,85	0,76	0,80	0,55	0,73	0,59	0,67	0,74	0,62	0,54	0,69	0,92	0,97	0,97	0,98	1,30	1,20	1,22	1,28	1,22
20	1,90	1,66	1,52	1,50	1,40	1,36	1,08	1,08	0,96	1,07	1,21	0,87	0,85	1,11	1,12	1,24	1,36	1,36	1,57	1,77	1,90	1,38	1,56
21	3,33	2,91	2,56	2,23	2,35	1,99	2,04	1,66	1,36	1,35	1,69	1,26	1,27	1,47	1,52	1,53	1,80	1,74	1,87	2,12	2,42	1,55	1,77
22	5,14	4,52	3,85	3,28	3,15	2,86	2,89	2,41	2,02	1,78	2,16	1,98	2,00	1,84	1,86	1,80	2,23	2,07	2,40	2,45	2,63	2,16	2,01
23	6,85	6,20	5,40	4,64	4,45	3,81	3,72	3,45	2,83	2,56	2,54	2,57	2,77	2,50	2,30	2,44	2,82	2,39	3,11	2,97	2,99	2,69	2,07
24	8,32	7,81	6,89	6,68	5,82	4,95	4,64	4,61	3,90	3,74	3,37	3,45	3,47	3,07	2,96	3,01	3,30	3,12	3,52	3,65	3,56	3,05	2,30
25	9,76	9,63	8,51	8,68	7,85	6,39	5,90	5,48	5,15	4,89	4,59	4,51	4,19	3,78	3,86	3,78	3,63	4,01	4,35	4,34	4,26	3,52	2,90
26	11,20	11,22	10,21	10,40	9,81	8,21	6,93	6,58	5,96	6,23	6,02	5,50	5,12	4,79	4,62	4,65	4,43	4,96	4,88	5,11	5,02	4,20	3,80
27	12,18	12,14	11,94	11,49	11,30	9,94	8,45	8,06	7,11	7,04	7,07	6,12	6,23	5,91	5,70	5,76	5,73	5,69	5,96	6,43	6,03	5,17	4,69
28	12,53	12,87	12,61	12,24	12,27	11,16	10,36	9,71	8,53	8,39	8,18	6,86	7,51	7,08	6,93	6,96	7,00	6,90	7,39	7,81	7,42	6,08	5,37
29	12,41	12,72	13,10	12,39	13,09	12,19	11,75	11,17	10,26	9,29	8,77	7,89	8,76	7,87	8,08	8,01	8,04	8,00	8,95	9,16	8,48	7,25	6,22
30	12,04	12,80	12,13	11,85	12,74	12,01	11,82	11,55	10,95	10,10	9,70	8,88	9,27	8,79	8,87	8,98	9,40	8,82	10,03	10,32	9,51	8,05	6,89
31	11,32	12,35	11,78	10,87	11,92	11,08	11,45	11,81	11,28	10,30	10,17	9,55	9,55	9,38	9,64	9,86	10,20	9,77	11,14	11,74	10,70	8,98	7,75
32	10,21	11,61	10,93	10,63	10,88	10,09	10,49	11,14	10,79	10,43	10,55	10,01	9,70	9,57	9,94	10,35	10,91	10,82	12,02	12,39	11,98	9,74	8,23
33	8,91	9,55	10,65	10,02	10,86	9,54	9,53	10,56	10,02	10,10	10,35	10,15	10,27	9,49	9,84	10,52	11,32	11,51	12,66	12,85	12,34	10,56	8,54
34	7,86	8,12	8,88	9,12	9,92	9,02	8,63	9,18	8,78	9,38	10,15	9,63	10,15	9,76	9,89	10,45	11,42	11,23	13,02	13,10	12,45	10,54	9,03
35	7,02	7,08	7,72	7,75	8,62	8,06	8,65	7,73	7,83	8,43	8,94	8,61	9,03	9,61	9,71	10,50	10,53	10,89	12,67	13,18	12,44	10,46	9,40
36	5,96	6,23	6,39	7,00	6,47	7,15	7,57	7,01	6,78	7,23	7,39	7,59	7,50	8,38	8,97	9,62	9,68	10,04	11,55	11,88	11,74	9,96	8,78
37	4,63	4,99	5,38	5,71	5,40	5,77	5,82	6,39	5,91	6,11	5,98	6,32	6,39	6,80	7,34	8,43	8,83	8,94	9,92	10,42	10,32	8,98	7,68
38	3,57	3,80	4,10	4,27	4,32	4,39	3,89	5,31	4,73	4,97	5,00	4,85	5,36	5,45	5,87	6,89	7,35	7,20	8,31	9,03	8,45	7,20	6,50
39	2,80	2,63	3,09	2,97	3,32	2,88	3,01	3,36	3,48	3,60	3,86	3,47	3,88	3,95	4,44	5,35	5,58	5,85	6,48	7,25	6,40	5,48	5,34
40	2,06	1,97	1,91	2,08	2,13	1,93	2,19	2,19	2,29	2,45	2,76	2,58	2,65	2,69	3,18	3,63	3,86	4,39	4,84	5,13	4,63	3,96	3,99
41	1,35	1,38	1,31	1,42	1,57	1,35	1,43	1,47	1,53	1,48	1,79	1,78	1,71	1,72	2,08	2,30	2,66	2,97	3,17	3,30	3,31	2,76	3,05
42	0,84	0,90	0,87	0,96	0,99	0,93	0,85	0,96	1,04	0,84	1,03	1,21	1,07	1,28	1,36	1,47	1,59	1,63	1,96	2,27	2,23	1,77	1,94
43	0,53	0,44	0,55	0,52	0,61	0,51	0,59	0,72	0,60	0,56	0,54	0,67	0,61	0,84	0,78	0,86	0,87	0,95	1,09	1,38	1,36	1,07	1,15
44	0,31	0,27	0,19	0,21	0,21	0,35	0,30	0,44	0,35	0,38	0,25	0,33	0,26	0,46	0,34	0,53	0,49	0,61	0,55	0,80	0,75	0,54	0,66
45	0,16	0,14	0,11	0,09	0,09	0,19	0,17	0,19	0,16	0,23	0,17	0,09	0,15	0,13	0,17	0,30	0,30	0,39	0,26	0,40	0,41	0,26	0,44
46	0,09	0,07	0,07	0,09	0,07	0,11	0,10	0,06	0,07	0,09	0,08	0,06	0,09	0,09	0,11	0,18	0,20	0,22	0,14	0,16	0,18	0,15	0,22
47	0,04	0,03	0,05	0,07	0,06	0,03	0,10	0,08	0,05	0,07	0,03	0,05	0,07	0,06	0,06	0,06	0,13	0,14	0,17	0,09	0,11	0,13	0,12
48	0,01	0,01	0,03	0,03	0,04	0,03	0,06	0,08	0,04	0,05	0,03	0,03	0,04	0,05	0,03	0,03	0,08	0,10	0,14	0,14	0,03	0,10	0,10
49	0,09	0,03	0,04	0,19	0,11	0,09	0,07	0,08	0,03	0,06	0,09	0,19	0,06	0,08	0,17	0,14	0,06	0,15	0,08	0,26	0,19	0,07	0,27

Πίνακας 5: Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικό κατά ηλικία συντελεστής γονιμότητας 4^{ης}+βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (00/0)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
17	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,03	0,04	0,01	0,01	0,02	0,03	0,02	0,00
18	0,02	0,02	0,03	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,10	0,02	0,05	0,03	0,04	0,04	0,06	0,06	0,07	0,06	0,00
19	0,07	0,09	0,11	0,04	0,07	0,05	0,07	0,11	0,00	0,13	0,08	0,10	0,12	0,14	0,06	0,02	0,00	0,15	0,04	0,33	0,18	0,22	0,29	0,17	0,16	0,22	0,21	0,25	0,17	0,06
20	0,25	0,29	0,35	0,29	0,17	0,13	0,30	0,23	0,35	0,34	0,35	0,28	0,33	0,40	0,35	0,22	0,14	0,42	0,28	0,72	0,49	0,61	0,82	0,53	0,48	0,50	0,51	0,56	0,51	0,26
21	0,63	0,56	0,77	0,66	0,45	0,41	0,66	0,49	0,75	0,67	0,73	0,65	0,70	0,87	0,86	0,75	0,60	0,92	0,79	1,24	1,09	1,12	1,47	1,14	1,09	0,90	0,97	0,90	0,93	0,66
22	1,25	0,95	1,27	1,17	0,94	0,96	1,08	0,93	1,12	1,12	1,21	1,26	1,24	1,56	1,55	1,67	1,51	1,66	1,63	1,86	1,95	1,84	2,07	1,85	1,94	1,49	1,49	1,36	1,36	1,26
23	2,00	1,50	1,75	1,75	1,57	1,69	1,43	1,37	1,35	1,62	1,74	2,06	1,99	2,42	2,45	2,90	2,77	2,59	2,69	2,65	3,03	2,80	2,70	2,72	2,89	2,30	2,04	2,14	1,88	1,98
24	3,03	2,77	2,77	2,69	2,72	2,95	2,43	2,35	2,15	2,63	2,68	2,96	2,91	3,38	3,48	4,22	4,14	3,62	3,81	3,49	4,26	3,79	3,58	3,66	3,70	3,17	2,74	2,95	2,57	2,70
25	4,67	5,09	4,68	4,30	4,46	4,82	4,37	4,44	3,97	4,34	4,20	3,87	3,97	4,37	4,52	5,48	5,36	4,61	4,79	4,49	5,26	4,85	4,59	4,44	4,27	3,92	3,48	3,51	3,19	3,35
26	7,24	7,74	6,99	6,26	6,24	6,52	6,17	6,75	6,38	5,97	5,70	4,78	5,08	5,36	5,54	6,57	6,29	5,49	5,59	5,71	5,95	5,88	5,60	5,14	4,63	4,50	4,14	3,97	3,73	3,88
27	10,38	9,76	8,79	7,95	7,51	7,36	6,86	7,91	8,12	6,98	6,49	5,70	6,25	6,35	6,51	7,45	6,91	6,18	6,19	6,83	6,53	6,73	6,32	5,87	4,99	4,82	4,63	4,46	4,29	4,25
28	12,87	10,87	9,76	8,97	8,22	7,49	6,85	7,88	8,59	7,61	6,82	6,69	7,40	7,32	7,40	8,16	7,31	6,72	6,62	7,42	7,17	7,17	6,71	6,23	5,49	4,96	4,85	4,66	4,67	4,49
29	15,16	12,94	11,55	10,58	9,87	8,82	8,08	8,61	9,43	9,06	8,45	7,74	8,57	8,34	8,30	8,77	7,57	7,14	6,94	7,54	7,62	7,46	7,03	6,19	5,95	5,22	4,90	4,74	4,73	4,64
30	17,67	16,38	14,48	12,74	12,16	11,25	10,31	10,31	11,02	10,79	10,83	8,68	9,69	9,38	9,17	9,31	7,77	7,48	7,19	7,49	7,63	7,70	7,56	6,31	6,20	5,45	5,16	4,94	4,72	4,71
31	20,94	19,11	17,71	14,61	13,69	12,90	12,07	11,73	12,17	11,51	11,91	9,45	10,51	10,21	9,89	9,79	7,95	7,75	7,37	7,35	7,31	7,58	7,77	6,73	6,19	5,45	5,43	5,06	4,79	4,71
32	23,74	19,51	19,41	16,00	14,15	12,92	12,66	12,17	12,08	11,24	11,11	10,18	10,98	10,66	10,34	10,16	8,10	7,93	7,45	7,10	7,04	7,17	7,24	6,88	6,23	5,35	5,31	4,88	4,81	4,59
33	24,55	18,48	19,45	16,72	14,68	12,70	12,72	12,12	11,73	11,06	10,09	10,87	11,29	10,86	10,55	10,38	8,22	7,99	7,43	6,82	7,03	6,79	6,36	6,60	6,11	5,37	4,95	4,60	4,74	4,42
34	23,87	19,03	19,11	17,15	15,54	13,78	13,17	12,35	12,22	11,74	10,46	11,30	11,45	10,93	10,54	10,40	8,26	7,88	7,25	6,60	6,89	6,52	5,78	6,11	5,54	5,08	4,67	4,33	4,51	4,19
35	23,46	21,09	19,11	17,02	15,64	14,66	13,67	12,74	12,55	12,27	11,38	11,31	11,27	10,87	10,32	10,17	8,17	7,63	6,92	6,47	6,38	6,00	5,53	5,66	4,81	4,29	4,31	3,98	4,16	3,91
36	23,24	21,77	19,08	16,66	14,91	14,16	13,45	13,13	12,16	11,75	11,50	10,83	10,67	10,54	9,91	9,66	7,94	7,28	6,50	6,09	5,63	5,34	5,22	5,12	4,38	3,53	3,78	3,58	3,86	3,51
37	21,45	19,35	17,80	15,84	13,83	12,56	12,02	12,49	11,28	10,32	10,14	9,93	9,70	9,82	9,20	8,89	7,51	6,82	6,00	5,57	4,93	4,77	4,75	4,41	4,07	3,16	3,22	3,18	3,38	3,07
38	18,20	15,90	15,53	14,43	12,72	11,16	10,04	10,60	10,34	9,26	8,48	8,77	8,45	8,69	8,18	7,90	6,88	6,15	5,37	5,14	4,60	4,25	4,16	3,67	3,51	2,92	2,74	2,76	2,70	2,61
39	15,16	14,45	13,39	12,73	11,48	10,28	8,55	8,48	9,02	8,82	7,53	7,45	7,11	7,32	6,92	6,74	6,06	5,31	4,61	4,53	4,47	3,82	3,57	3,15	2,86	2,58	2,36	2,32	2,19	2,14
40	13,24	14,18	11,90	10,55	9,74	9,04	7,36	6,76	6,93	7,54	6,63	6,09	5,78	5,95	5,62	5,50	5,11	4,38	3,79	3,57	3,93	3,41	3,05	2,75	2,31	2,26	1,99	1,87	1,90	1,69
41	11,65	12,63	10,64	8,65	7,77	7,24	6,07	5,45	5,08	5,45	5,23	4,79	4,54	4,67	4,40	4,29	4,10	3,45	3,01	2,70	2,90	2,82	2,56	2,31	1,79	1,81	1,51	1,43	1,46	1,28
42	9,48	9,16	8,69	7,16	6,00	5,21	4,64	4,28	4,01	3,77	3,53	3,62	3,43	3,53	3,32	3,20	3,12	2,60	2,30	2,15	2,01	1,95	1,92	1,84	1,37	1,19	1,04	1,01	0,98	0,93
43	6,69	5,76	5,99	5,56	4,58	3,71	3,56	3,48	3,46	3,03	2,26	2,62	2,49	2,55	2,42	2,27	2,24	1,86	1,69	1,63	1,48	1,18	1,17	1,29	1,09	0,68	0,71	0,69	0,66	0,65
44	4,51	3,95	3,57	3,75	3,40	2,90	2,79	2,68	2,67	2,38	1,52	1,80	1,73	1,76	1,68	1,54	1,52	1,26	1,18	1,10	1,03	0,78	0,64	0,76	0,82	0,47	0,45	0,52	0,42	0,43
45	2,87	2,69	1,98	2,02	2,13	2,02	1,61	1,53	1,32	1,23	0,81	1,17	1,14	1,15	1,12	0,99	0,96	0,81	0,79	0,66	0,61	0,57	0,44	0,40	0,47	0,37	0,26	0,38	0,25	0,27
46	2,21	1,87	1,58	1,46	1,41	1,49	1,08	1,08	0,75	0,81	0,62	0,75	0,71	0,71	0,72	0,61	0,57	0,49	0,51	0,37	0,37	0,36	0,36	0,25	0,19	0,22	0,16	0,23	0,17	0,16
47	2,05	1,60	1,59	1,49	1,31	1,37	1,51	1,55	1,18	1,38	0,94	0,47	0,43	0,42	0,44	0,35	0,32	0,27	0,31	0,21	0,23	0,21	0,26	0,15	0,10	0,08	0,12	0,12	0,13	0,09
48	1,18	0,89	1,05	0,91	0,85	0,92	1,07	1,01	0,91	0,92	0,69	0,28	0,25	0,24	0,27	0,20	0,16	0,15	0,18	0,14	0,13	0,14	0,16	0,05	0,07	0,03	0,09	0,07	0,10	0,05
49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,27	0,26	0,32	0,19	0,13	0,13	0,19	0,16	0,26	0,23	0,25	0,11	0,08	0,13	0,11	0,12	0,10	0,05

Πίνακας 5(bis): Ελλάδα, 1960-2012, Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 4^{ης}+βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (‰/‰)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,01	0,03	0,03	0,04	0,02	0,00	0,00	0,03	0,02	0,03	0,02	0,04	0,02	0,00	0,02	0,00	0,04	0,00
17	0,03	0,01	0,07	0,01	0,04	0,07	0,04	0,02	0,07	0,06	0,02	0,06	0,05	0,03	0,03	0,03	0,01	0,03	0,04	0,01	0,09	0,05	0,06
18	0,13	0,09	0,16	0,05	0,06	0,08	0,08	0,07	0,08	0,09	0,08	0,18	0,10	0,12	0,11	0,08	0,10	0,12	0,16	0,16	0,14	0,18	0,10
19	0,25	0,29	0,32	0,17	0,12	0,16	0,28	0,21	0,19	0,24	0,24	0,24	0,21	0,24	0,22	0,21	0,30	0,31	0,21	0,35	0,33	0,40	0,30
20	0,43	0,48	0,52	0,35	0,34	0,44	0,42	0,44	0,29	0,36	0,42	0,32	0,40	0,40	0,34	0,39	0,47	0,56	0,46	0,54	0,60	0,59	0,53
21	0,68	0,72	0,83	0,49	0,70	0,75	0,60	0,83	0,49	0,51	0,57	0,47	0,56	0,55	0,62	0,58	0,63	0,80	0,75	0,65	0,86	0,78	0,89
22	1,09	1,12	0,97	0,86	1,11	1,02	0,88	1,00	0,83	0,73	0,73	0,76	0,81	0,71	0,90	0,70	0,83	1,04	0,92	1,00	1,07	1,03	1,10
23	1,60	1,64	1,55	1,44	1,36	1,17	1,31	1,16	1,23	1,03	0,95	1,03	1,06	1,01	1,10	0,85	1,02	1,17	1,11	1,33	1,21	1,13	1,19
24	2,13	2,32	2,15	2,10	1,88	1,48	1,71	1,69	1,38	1,32	1,30	1,25	1,29	1,41	1,25	0,99	1,21	1,41	1,29	1,35	1,44	1,30	1,21
25	2,71	2,95	2,81	2,86	2,60	1,86	2,09	2,18	1,73	1,59	1,72	1,46	1,57	1,55	1,43	1,27	1,24	1,47	1,45	1,38	1,76	1,48	1,38
26	3,38	3,44	3,34	3,60	3,38	2,67	2,45	2,37	1,93	1,91	2,06	1,97	1,94	1,57	1,60	1,48	1,67	1,61	1,47	1,54	1,93	1,79	1,58
27	3,93	3,94	4,28	4,25	4,18	3,49	2,86	2,70	2,30	2,23	2,37	2,32	2,19	1,81	1,90	1,92	1,85	1,73	1,70	1,85	2,03	1,81	1,69
28	4,19	4,42	4,62	4,66	4,74	3,98	3,77	3,22	2,54	2,65	2,52	2,70	2,22	2,27	2,18	2,18	1,99	1,91	2,02	2,07	2,22	1,95	1,66
29	4,36	4,52	4,64	5,06	5,22	4,32	4,45	3,95	3,27	3,10	2,67	2,70	2,60	2,64	2,46	2,46	2,12	2,15	2,44	2,40	2,39	2,00	1,71
30	4,62	4,74	4,45	5,19	5,21	4,35	4,58	4,38	3,72	3,52	3,00	2,82	3,00	2,93	2,89	2,49	2,60	2,46	2,60	2,46	2,51	2,28	2,17
31	4,76	4,91	5,16	5,00	5,41	4,56	4,53	4,70	3,95	3,73	3,40	3,06	3,32	3,20	3,29	2,90	2,81	2,98	2,80	2,56	2,67	2,41	2,58
32	4,50	5,16	5,32	5,33	5,09	4,46	4,81	4,51	3,93	3,76	3,73	3,63	3,27	3,22	3,59	2,95	3,33	3,12	3,20	2,75	2,98	2,62	2,66
33	4,11	4,95	5,05	5,45	5,23	4,33	4,87	4,29	3,84	3,83	3,90	3,93	3,60	3,28	3,52	3,13	3,76	3,11	3,70	3,15	3,12	2,85	2,38
34	4,07	4,62	4,52	5,28	5,22	4,09	4,18	4,13	3,81	3,68	4,07	3,95	3,63	3,59	3,52	2,94	3,97	3,09	3,82	3,56	3,50	3,06	2,35
35	4,25	4,19	4,61	4,57	5,08	4,14	4,15	3,92	3,50	3,45	3,93	3,74	3,48	3,79	3,61	3,18	3,68	3,29	3,71	3,82	3,61	2,95	2,50
36	4,02	3,99	4,33	4,33	4,45	4,09	4,06	3,96	3,31	3,34	3,57	3,39	3,23	3,63	3,73	3,03	3,37	3,33	3,52	3,73	3,52	3,03	2,71
37	3,29	3,48	3,70	3,81	4,01	3,61	3,90	3,60	3,17	3,08	3,05	3,18	3,25	3,49	3,38	2,91	3,15	3,06	3,30	3,39	3,19	3,04	2,66
38	2,64	2,69	3,04	3,24	3,61	2,95	2,94	3,04	2,93	2,68	2,56	2,79	2,94	3,03	2,86	2,55	3,00	2,88	3,04	3,10	3,08	2,92	2,46
39	2,23	2,11	2,43	2,39	2,84	2,34	2,36	2,25	2,36	1,96	2,16	2,27	2,43	2,40	2,48	2,27	2,61	2,55	2,65	2,79	2,72	2,25	2,24
40	1,81	1,81	1,72	1,67	1,91	1,81	1,67	1,73	1,64	1,39	1,66	1,73	1,75	1,70	1,84	2,02	1,96	1,96	2,21	2,40	2,11	1,71	1,81
41	1,32	1,38	1,57	1,22	1,27	1,38	1,28	1,33	1,21	0,96	1,14	1,31	1,27	1,23	1,28	1,51	1,41	1,30	1,61	1,73	1,49	1,20	1,26
42	0,90	0,91	1,26	1,02	0,90	0,91	0,91	0,93	0,93	0,81	0,72	0,81	0,75	0,76	0,83	1,06	0,92	0,97	1,07	1,07	1,07	0,94	0,85
43	0,56	0,50	0,88	0,69	0,69	0,60	0,60	0,62	0,71	0,59	0,44	0,47	0,48	0,52	0,66	0,54	0,57	0,62	0,62	0,67	0,74	0,56	0,65
44	0,32	0,30	0,39	0,35	0,44	0,32	0,31	0,41	0,39	0,28	0,25	0,31	0,20	0,35	0,38	0,33	0,40	0,31	0,35	0,42	0,44	0,30	0,44
45	0,19	0,18	0,31	0,20	0,27	0,12	0,23	0,25	0,16	0,16	0,15	0,20	0,13	0,17	0,25	0,13	0,29	0,17	0,20	0,20	0,21	0,21	0,22
46	0,13	0,10	0,11	0,13	0,12	0,03	0,14	0,18	0,08	0,09	0,09	0,09	0,09	0,13	0,10	0,07	0,11	0,14	0,10	0,05	0,16	0,17	0,10
47	0,08	0,04	0,03	0,05	0,05	0,04	0,08	0,07	0,11	0,05	0,04	0,05	0,06	0,06	0,06	0,05	0,04	0,03	0,10	0,04	0,12	0,07	0,04
48	0,07	0,06	0,03	0,02	0,02	0,05	0,04	0,05	0,07	0,03	0,02	0,03	0,05	0,01	0,05	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,08	0,02	0,04
49	0,13	0,14	0,19	0,07	0,16	0,16	0,05	0,07	0,08	0,09	0,06	0,09	0,13	0,05	0,07	0,08	0,07	0,10	0,03	0,02	0,11	0,16	0,03

Πίνακας 6 : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
15	0,0	1,4	2,5	1,9	1,8	2,4	2,2	3,9	3,1	2,6	4,2	2,7	4,2	5,4	3,0	2,7	3,4	5,5	7,1	4,8	5,3	4,7	4,5	4,2	3,6	3,1	2,8	2,2	1,6	2,3
16	0,3	5,6	8,6	7,3	7,9	9,1	7,6	13,6	11,5	9,9	14,7	11,1	14,1	16,7	13,5	12,9	14,7	18,6	21,8	18,2	17,9	16,8	15,9	15,1	13,9	12,0	10,2	8,8	6,8	7,6
17	2,2	15,2	19,8	19,0	21,7	23,1	20,3	31,7	31,0	27,7	35,6	30,7	35,2	39,4	37,4	37,2	40,9	45,9	50,8	47,8	46,8	43,7	40,9	39,4	36,6	31,3	27,1	23,6	18,9	19,0
18	17,3	30,5	34,9	36,7	42,3	46,4	45,2	60,4	63,5	61,4	69,9	65,4	71,1	76,5	79,6	80,1	86,8	90,8	97,5	97,6	97,1	89,7	83,0	80,4	74,1	64,0	56,7	49,8	40,8	38,9
19	50,3	57,9	61,3	66,3	77,2	86,3	91,1	107,0	114,1	114,8	123,9	116,4	123,1	128,7	141,1	142,6	152,1	153,5	161,8	167,1	168,4	154,8	142,8	138,4	127,0	110,6	99,6	89,2	75,2	68,2
20	99,3	105,5	109,3	117,7	135,1	149,0	161,7	177,3	186,6	186,6	199,4	181,8	189,4	193,8	218,9	221,3	233,1	229,8	240,5	250,0	253,2	233,7	216,4	210,4	192,6	167,8	152,9	139,5	121,9	106,1
21	160,6	169,5	177,3	189,1	212,7	228,1	248,7	264,1	273,1	268,1	287,5	257,6	266,0	267,8	306,5	309,7	323,3	314,6	327,5	337,7	341,7	317,2	296,7	289,3	264,8	230,3	211,9	195,0	176,5	150,9
22	231,3	237,0	250,3	267,8	295,9	310,0	336,3	353,8	358,7	347,8	374,1	339,7	348,5	346,2	397,3	399,9	416,3	402,1	416,8	423,9	427,2	397,3	375,6	367,7	337,3	293,2	272,2	251,0	233,7	200,3
23	305,9	299,9	317,6	341,9	376,6	387,2	415,1	436,6	436,1	419,9	453,0	423,0	432,6	424,9	485,6	486,5	505,7	487,5	503,6	507,0	507,2	470,4	448,4	440,5	407,3	353,6	330,6	305,8	290,4	251,4
24	379,2	363,1	382,9	411,6	456,5	463,6	491,2	514,8	509,2	488,4	526,9	502,9	514,3	500,3	567,8	566,4	588,0	566,9	584,8	585,0	582,8	536,7	514,0	505,6	472,5	410,2	385,0	358,3	344,9	301,6
25	450,8	431,9	451,9	481,2	535,9	541,2	572,7	594,5	581,3	556,4	598,1	575,8	589,6	569,5	641,7	638,1	661,7	638,4	657,7	655,7	652,6	597,7	572,8	563,0	530,2	462,5	434,8	406,9	395,3	349,2
26	522,8	503,3	523,4	551,7	612,2	615,9	654,9	675,9	652,3	621,2	664,6	640,6	656,2	630,8	706,4	701,2	726,2	701,1	721,2	717,6	714,5	652,7	625,4	613,2	579,4	509,2	480,5	450,8	440,7	393,0
27	592,6	567,7	589,7	617,5	680,7	681,2	724,9	749,2	718,1	678,1	721,7	697,2	713,6	684,0	762,1	755,4	781,5	754,7	775,2	771,3	766,7	700,1	671,1	657,1	621,3	549,6	521,6	489,9	481,8	432,2
28	653,4	619,5	645,3	672,8	739,4	735,3	779,6	806,9	774,5	726,9	769,6	746,1	762,4	729,4	809,1	801,2	828,2	799,8	820,2	817,2	810,9	739,4	709,1	695,2	657,2	584,3	556,6	524,2	518,3	466,3
29	702,7	662,7	691,6	719,4	790,5	782,5	826,0	853,4	820,9	770,4	813,0	788,1	803,5	767,7	848,2	839,3	867,1	837,2	857,2	854,9	847,9	772,2	739,8	727,3	687,5	613,6	585,4	553,4	549,4	495,5
30	742,4	701,5	731,2	759,2	834,6	823,8	866,5	892,8	858,0	807,5	851,9	823,5	837,9	799,9	880,8	870,8	899,1	868,0	887,3	884,2	877,0	799,1	765,3	753,3	712,3	637,5	609,5	577,9	575,0	520,1
31	776,1	735,8	765,6	792,7	871,0	857,7	900,5	925,9	887,5	836,2	882,7	852,5	866,0	826,5	907,5	896,7	925,3	893,1	911,8	906,7	898,7	819,9	786,6	774,1	731,9	656,6	629,9	598,0	596,1	540,7
32	804,4	762,7	793,9	820,1	899,4	883,6	927,7	952,2	910,7	857,5	904,9	875,9	888,5	847,7	928,9	917,8	946,6	913,4	931,3	924,6	915,1	835,8	803,3	790,6	747,7	671,8	646,0	613,8	613,3	557,4
33	826,8	782,0	815,9	842,3	922,5	903,6	949,5	973,1	930,0	875,0	922,3	895,0	906,1	864,3	945,9	934,9	963,8	929,7	946,9	939,3	928,7	848,8	815,7	803,3	760,5	684,0	658,5	626,1	626,8	570,9
34	843,7	797,2	832,6	860,1	941,9	920,8	967,5	990,3	946,3	891,3	938,3	910,6	920,3	877,3	959,4	948,7	977,5	942,6	959,1	951,0	940,6	860,1	825,5	813,0	770,9	693,7	668,6	636,1	637,7	581,8
35	856,3	810,2	845,4	873,3	956,9	935,4	982,2	1004,4	959,1	905,4	952,8	923,1	931,5	887,7	970,0	959,6	988,4	952,7	968,6	960,0	950,5	869,7	833,8	820,8	779,0	701,3	676,7	644,5	646,2	590,4
36	866,2	821,0	855,7	883,1	967,9	947,0	994,0	1016,5	969,0	916,4	964,7	932,8	940,3	895,9	978,4	968,2	996,9	960,6	976,0	967,2	957,9	877,3	841,0	827,7	785,4	707,5	683,2	651,5	653,0	597,1
37	873,7	829,1	863,6	890,7	976,2	955,3	1002,7	1026,2	976,9	924,4	973,4	940,3	947,0	902,4	985,1	974,9	1003,6	966,9	981,8	973,2	963,6	883,0	846,6	833,6	790,6	712,8	688,5	657,1	658,4	602,3
38	878,9	834,7	869,6	896,8	982,9	961,3	1009,0	1033,4	983,7	930,8	979,8	946,1	952,1	907,3	990,3	980,2	1008,7	971,7	986,3	978,2	968,4	887,5	851,1	838,1	795,1	717,4	693,0	661,6	662,5	606,2
39	882,3	839,0	874,0	901,6	988,2	966,0	1013,5	1038,4	989,3	936,0	984,8	950,4	955,9	911,0	994,2	984,2	1012,6	975,4	989,8	982,5	972,4	891,1	854,4	841,3	798,8	721,0	696,7	665,1	665,6	609,2
40	884,8	842,1	877,0	904,8	991,8	969,2	1016,5	1041,6	993,2	939,8	988,5	953,7	958,8	913,8	997,2	987,2	1015,6	978,2	992,4	986,1	975,6	894,1	857,0	843,8	801,5	723,7	699,5	667,7	668,0	611,4
41	886,6	844,2	879,0	907,1	994,1	971,3	1018,5	1043,7	995,4	942,1	991,2	956,1	960,9	915,8	999,4	989,5	1017,7	980,3	994,4	988,7	977,9	896,4	859,0	845,6	803,4	725,6	701,6	669,6	670,0	613,0
42	887,8	845,5	880,4	908,8	995,7	972,6	1019,9	1045,2	996,8	943,5	992,9	957,9	962,5	917,3	1001,0	991,2	1019,3	981,9	995,9	990,4	979,6	898,0	860,5	846,8	804,6	726,8	702,9	670,9	671,5	614,1
43	888,6	846,3	881,5	910,1	997,0	973,6	1021,0	1046,5	998,0	944,6	994,2	959,2	963,7	918,4	1002,2	992,4	1020,5	983,0	997,1	991,6	980,7	899,1	861,6	847,6	805,4	727,5	703,6	671,6	672,4	614,9
44	889,0	846,9	882,1	911,1	997,9	974,3	1022,0	1047,6	999,0	945,5	994,9	960,1	964,6	919,2	1003,1	993,3	1021,3	983,8	997,9	992,5	981,4	899,8	862,1	848,2	806,0	728,0	704,0	672,1	672,8	615,5
45	889,3	847,3	882,4	911,5	998,5	974,8	1022,5	1048,1	999,5	946,0	995,3	960,7	965,2	919,8	1003,7	993,9	1021,9	984,4	998,5	993,1	982,0	900,2	862,5	848,5	806,3	728,3	704,3	672,4	673,0	615,8
46	889,5	847,5	882,6	911,8	998,8	975,0	1022,7	1048,4	999,7	946,3	995,6	961,1	965,6	920,2	1004,2	994,3	1022,3	984,9	999,0	993,4	982,4	900,6	862,8	848,7	806,5	728,6	704,5	672,6	673,1	616,1
47	889,7	847,7	882,8	912,1	999,1	975,3	1023,0	1048,8	1000,2	946,7	996,1	961,4	965,9	920,5	1004,5	994,6	1022,6	985,2	999,3	993,6	982,6	900,8	863,0	848,9	806,7	728,7	704,6	672,7	673,1	616,3
48	889,8	847,8	882,9	912,2	999,2	975,5	1023,2	1049,1	1000,6	946,9	996,5	961,6	966,1	920,7	1004,7	994,8	1022,7	985,4	999,5	993,8	982,6	901,0	863,0	848,9	806,8	728,7	704,7	672,8	673,2	616,4
49	889,8	847,8	882,9	912,2	999,2	975,5	1023,2	1049,1	1000,6	946,9	996,5	961,9	966,5	921,0	1005,0	995,1	1023,0	985,8	1000,0	994,2	982,9	901,5	863,3	849,1	807,0	728,9	704,8	673,0	673,4	616,6

Πίνακας 6(bis) : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (oo/o)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	1,9	1,8	1,8	1,9	2,0	1,6	1,9	1,7	1,8	2,0	2,0	2,2	2,4	2,7	2,2	2,2	2,6	2,8	3,0	3,1	3,4	3,2	2,5
16	6,4	5,6	5,3	5,0	5,1	4,9	4,9	4,4	4,7	5,0	4,9	5,4	5,5	6,2	5,5	5,1	6,1	6,0	6,7	6,9	7,3	6,7	5,7
17	16,1	13,9	13,6	12,0	11,6	11,2	11,2	10,4	9,9	10,6	10,3	11,0	11,1	12,1	11,2	10,3	11,9	11,6	12,4	12,4	12,9	11,8	10,2
18	33,6	30,2	28,8	25,3	23,6	22,1	22,2	21,0	19,7	20,1	19,7	20,5	20,2	21,3	20,3	18,9	21,0	20,4	21,6	21,0	21,0	18,8	16,2
19	61,0	56,1	53,7	46,1	43,6	39,6	38,8	36,9	35,3	34,7	34,4	35,1	34,4	35,0	33,8	32,4	35,6	34,3	37,1	35,0	34,1	29,0	25,0
20	98,2	91,2	87,0	75,3	71,1	64,5	61,6	58,6	57,1	54,9	54,4	54,7	53,4	53,6	52,2	50,6	56,2	53,6	58,6	55,8	53,7	44,3	37,3
21	142,2	132,2	127,0	110,6	106,0	96,5	91,3	86,2	83,9	80,6	79,3	78,6	76,3	76,7	74,2	72,6	81,0	78,2	84,2	82,0	78,8	64,2	53,2
22	189,8	177,4	171,1	149,7	144,6	133,4	125,7	119,3	114,9	110,7	109,0	106,3	102,8	103,5	99,3	97,2	108,1	105,7	112,5	111,1	108,0	87,6	72,7
23	239,2	225,8	219,4	191,0	186,5	173,3	163,3	156,5	150,1	144,7	143,2	138,1	134,0	133,9	127,4	125,2	137,3	135,1	144,2	141,4	139,1	114,1	95,1
24	288,9	276,4	270,9	236,3	230,2	215,2	203,7	197,1	188,7	182,3	181,5	173,4	168,7	168,0	159,3	155,6	170,0	166,0	178,5	174,6	172,2	145,2	121,8
25	337,4	326,6	323,3	285,1	277,5	259,4	247,9	239,3	230,3	222,2	222,9	212,1	206,9	205,3	195,8	190,8	205,9	200,7	215,3	211,8	208,0	181,0	153,5
26	383,3	375,4	374,4	335,4	326,9	306,9	293,8	283,6	273,5	264,8	266,3	253,2	247,5	245,1	236,9	229,7	245,9	239,9	256,4	253,1	248,7	221,1	191,7
27	425,2	420,8	422,3	383,5	377,2	357,2	341,6	329,2	318,5	308,6	311,1	296,2	291,4	288,4	281,1	273,0	291,0	284,9	302,3	298,4	293,8	265,1	235,6
28	462,2	460,5	465,1	427,3	424,5	406,4	389,5	375,9	363,8	353,0	356,3	339,9	336,4	334,2	328,0	318,2	340,0	333,8	353,1	347,8	343,9	314,2	284,9
29	494,0	493,0	500,8	464,5	464,9	449,6	434,3	420,6	407,6	395,4	400,4	383,1	380,2	379,9	375,8	365,4	389,8	383,9	406,5	400,1	396,9	367,0	337,9
30	520,1	520,2	529,2	495,1	496,2	484,0	471,0	459,8	447,3	435,3	441,2	423,3	420,9	423,3	421,5	411,1	439,4	433,1	459,8	452,9	452,0	421,8	391,9
31	540,5	542,5	553,0	518,8	520,1	510,8	500,0	490,8	481,6	470,2	477,2	458,8	457,7	463,0	462,7	454,4	486,6	479,5	510,0	503,5	504,7	475,1	444,7
32	556,4	560,4	572,8	538,5	538,7	531,5	522,4	514,4	508,6	498,7	507,3	489,1	489,9	496,9	499,1	492,5	528,3	521,3	555,4	549,3	552,2	524,7	493,4
33	569,4	574,3	588,8	554,5	554,6	547,7	540,3	532,8	529,1	520,4	531,3	514,2	516,4	524,6	529,3	525,1	562,7	556,7	594,9	589,1	593,0	567,3	537,4
34	580,3	586,0	600,6	567,1	567,3	560,9	553,7	546,8	543,8	537,0	549,9	534,0	537,8	547,5	553,4	551,6	591,4	586,4	627,7	622,8	628,1	603,0	574,4
35	589,2	595,4	610,3	576,3	578,0	571,4	564,8	557,7	555,3	550,2	564,0	549,4	554,5	565,7	572,7	573,7	614,5	610,9	654,7	649,8	656,9	632,6	605,2
36	596,4	602,7	618,3	583,9	586,2	580,1	573,6	567,0	564,3	560,6	575,1	561,7	567,7	579,5	588,5	591,1	632,6	630,4	675,6	671,1	679,9	657,0	629,9
37	602,0	608,3	624,6	590,1	593,0	586,8	581,0	575,0	572,1	568,4	583,5	571,2	577,9	589,9	600,1	604,5	646,5	645,7	691,8	688,2	698,0	675,9	649,3
38	606,1	612,4	629,4	595,2	597,9	592,3	586,5	581,2	578,3	574,8	590,3	578,5	585,6	598,1	608,6	614,0	657,2	657,0	704,0	701,6	712,0	690,2	663,9
39	609,2	615,4	633,2	598,9	601,5	596,1	590,6	585,5	583,2	579,7	595,4	583,9	591,5	604,8	615,3	621,3	665,1	665,7	713,2	711,7	722,5	701,0	675,0
40	611,6	617,9	635,8	601,5	604,1	598,8	593,1	588,7	586,5	583,1	599,2	587,7	596,2	609,8	620,6	626,8	670,7	671,9	719,9	719,2	730,5	709,0	683,4
41	613,3	619,8	637,9	603,4	606,0	600,6	594,8	590,9	588,8	585,4	601,8	590,3	599,9	613,2	624,4	630,7	674,5	676,4	724,6	724,6	736,2	714,6	689,5
42	614,3	621,0	639,2	604,9	607,5	601,9	596,1	592,3	590,2	587,0	603,6	592,2	602,4	615,8	627,0	633,3	677,0	679,5	727,7	728,2	739,8	718,4	693,4
43	615,0	621,7	640,0	605,7	608,5	602,7	597,0	593,0	591,2	587,9	604,9	593,3	603,8	617,5	628,8	635,0	678,6	681,4	729,8	730,6	742,1	720,9	695,9
44	615,4	622,2	640,4	606,2	609,0	603,3	597,5	593,6	591,9	588,3	605,7	594,0	604,4	618,4	629,9	636,2	679,8	682,6	731,1	732,1	743,7	722,6	697,5
45	615,6	622,4	640,7	606,4	609,3	603,8	597,8	594,0	592,2	588,7	606,1	594,3	604,9	618,8	630,5	637,0	680,6	683,5	732,1	733,0	744,9	723,8	698,6
46	615,8	622,5	640,9	606,6	609,4	604,1	598,1	594,2	592,4	589,1	606,4	594,6	605,2	619,1	630,9	637,5	681,1	684,1	732,9	733,7	745,6	724,7	699,5
47	615,9	622,6	641,0	606,7	609,6	604,3	598,3	594,3	592,6	589,3	606,6	594,9	605,5	619,4	631,2	637,8	681,5	684,5	733,5	734,3	746,3	725,4	700,2
48	615,9	622,7	641,1	606,8	609,7	604,4	598,5	594,5	592,8	589,4	606,7	595,1	605,7	619,6	631,5	638,0	681,8	684,8	733,8	734,8	746,7	725,9	700,7
49	616,2	623,0	641,4	607,0	610,0	604,7	598,9	594,8	593,1	589,7	607,3	595,7	606,1	620,2	632,0	638,5	682,2	685,4	734,5	735,9	747,7	726,9	701,6

Πίνακας 7 : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0
16	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,5	0,5	0,9	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5	1,2	1,3	1,4	1,2	1,0	1,4	1,0	0,8	0,6	0,7	0,3
17	0,1	0,8	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	1,4	2,3	2,4	3,0	2,1	2,5	2,5	3,1	3,2	3,4	3,7	3,8	5,1	5,8	5,3	4,8	4,5	5,1	4,2	3,5	2,8	2,4	1,8
18	0,9	2,4	2,9	2,7	2,9	3,4	3,4	5,0	6,3	7,3	8,2	7,6	8,8	9,0	11,2	11,5	12,5	13,0	13,8	16,0	17,4	15,9	15,3	13,8	14,2	12,1	10,6	8,3	7,0	6,1
19	5,9	7,6	8,7	8,1	9,0	10,8	12,0	15,4	17,8	20,2	22,5	20,0	22,3	23,2	28,6	29,6	32,0	32,5	34,8	38,2	40,8	38,5	37,5	32,7	31,7	27,8	25,1	20,5	17,0	15,5
20	17,1	20,3	22,2	21,5	23,6	27,8	30,9	37,9	42,4	46,6	51,8	42,5	45,9	48,3	58,5	60,5	64,8	64,6	69,8	73,8	78,5	76,1	73,7	63,7	59,6	53,9	48,9	41,4	34,7	31,6
21	35,8	41,4	45,2	44,7	48,0	54,7	60,7	72,8	80,7	87,0	95,8	77,2	81,3	85,9	101,6	104,8	111,5	110,1	118,1	122,0	128,9	126,8	122,5	107,2	99,1	90,7	82,1	71,1	60,9	55,1
22	62,8	68,5	74,9	75,6	79,4	88,5	96,7	115,6	127,0	135,6	148,4	124,6	128,5	135,7	156,6	160,1	170,0	167,1	177,3	180,3	188,2	185,7	180,3	161,4	148,9	136,5	123,0	108,5	94,9	86,1
23	96,3	99,0	107,7	110,0	115,1	125,6	133,3	160,6	175,5	186,3	203,5	183,3	186,6	196,1	220,5	223,1	236,3	232,5	243,8	246,6	253,5	248,6	242,2	221,7	205,3	188,0	169,6	151,9	135,8	123,0
24	135,3	136,2	146,6	149,0	157,8	170,0	177,6	211,2	230,4	242,1	263,9	249,7	252,8	263,7	289,7	290,3	306,6	302,2	314,2	317,1	321,7	312,6	304,8	282,9	263,7	242,3	219,2	198,2	182,0	164,3
25	180,9	185,3	196,7	197,6	211,0	227,3	239,7	277,6	297,8	308,5	334,1	319,9	323,3	334,4	360,9	359,1	377,7	372,8	384,6	387,6	388,9	376,6	366,2	341,6	320,3	296,1	270,3	244,3	229,6	208,0
26	235,1	244,3	257,1	255,8	272,3	293,8	314,5	359,0	377,1	382,7	410,6	390,6	394,3	405,0	431,3	426,9	447,0	441,4	452,2	455,3	453,2	438,7	426,6	397,2	373,3	347,2	321,6	289,2	275,6	252,4
27	296,1	304,1	319,2	316,5	334,1	359,1	385,3	440,3	458,4	456,4	483,1	459,5	463,1	472,7	498,8	491,4	512,5	505,8	515,2	519,1	513,7	497,1	484,2	450,9	422,6	394,7	370,2	332,5	319,9	295,7
28	356,6	357,1	375,4	372,3	391,6	417,5	444,9	509,3	532,1	525,3	548,2	525,2	528,1	535,9	561,5	551,1	572,8	564,5	572,3	577,7	569,7	549,2	536,4	501,8	468,6	438,0	413,8	372,7	362,3	336,7
29	412,1	406,9	427,4	424,5	446,9	473,9	500,9	570,7	597,4	591,5	611,7	586,5	588,3	593,4	618,5	605,0	627,2	616,9	623,2	628,8	620,0	595,5	582,4	547,0	510,9	477,5	452,7	409,2	401,4	374,4
30	462,0	458,1	478,5	475,1	501,1	530,5	557,0	629,5	655,8	652,8	673,3	642,0	642,9	645,1	669,6	653,0	675,2	663,0	667,9	671,2	663,2	636,6	623,2	585,2	548,2	513,3	488,2	441,7	436,0	408,4
31	508,0	508,1	528,5	522,6	550,6	583,2	610,1	684,5	708,0	704,8	726,7	690,3	690,8	690,2	714,2	694,9	716,9	702,8	706,6	706,4	698,5	671,9	658,6	617,6	579,9	544,5	518,8	469,7	465,8	438,1
32	549,2	550,1	572,5	564,2	592,2	626,5	655,7	731,6	752,9	746,8	767,9	731,5	731,2	727,9	752,0	730,9	752,6	736,5	739,4	736,7	727,4	700,5	686,8	644,9	606,3	570,1	543,5	492,9	491,1	463,5
33	583,4	581,8	607,4	599,1	627,1	661,2	693,2	770,8	791,8	782,0	800,1	766,8	764,7	758,5	783,3	761,1	782,5	764,4	766,6	762,7	752,1	723,5	708,0	667,0	627,9	590,6	563,3	512,1	512,0	484,6
34	610,0	607,5	634,9	628,1	657,2	691,5	725,1	803,8	825,7	813,6	828,6	796,5	792,4	783,2	808,7	786,1	807,1	787,1	788,9	784,0	772,6	742,7	724,8	684,2	644,9	607,0	579,9	528,1	528,9	501,7
35	630,4	629,2	656,9	650,5	681,5	717,5	751,7	830,5	852,8	840,9	854,0	820,9	814,8	803,1	829,1	806,3	826,9	805,2	806,6	800,6	788,7	758,2	739,3	697,5	658,0	619,6	593,4	541,0	542,2	515,5
36	646,7	647,1	675,2	668,0	699,9	738,1	773,3	852,4	873,2	862,9	875,1	840,4	832,3	819,0	845,4	822,2	842,6	819,5	820,5	813,3	801,0	769,9	751,5	708,3	668,2	629,4	603,8	550,7	553,1	526,0
37	659,1	660,2	689,5	681,7	713,9	752,7	789,2	869,6	888,3	879,3	890,3	855,6	845,7	831,4	858,1	834,4	854,7	830,5	831,3	822,8	810,3	778,4	760,6	716,9	676,5	637,1	611,7	557,6	561,7	534,0
38	667,6	669,2	700,0	692,3	724,7	763,1	800,3	882,1	900,5	891,2	900,7	867,1	855,6	840,8	867,7	843,7	863,7	838,9	839,6	830,5	817,4	784,7	767,0	723,5	683,1	643,3	617,7	562,7	567,9	539,7
39	673,4	675,8	707,4	700,1	732,9	770,9	808,0	890,5	910,4	900,5	908,7	875,8	862,7	847,6	874,7	850,4	870,4	845,1	845,6	837,0	823,1	789,8	771,4	728,4	687,9	648,1	622,1	566,8	571,9	543,8
40	677,5	680,7	712,3	705,1	738,3	776,3	813,0	895,8	916,9	907,2	914,7	882,3	867,8	852,4	879,7	855,3	875,2	849,5	849,9	842,0	827,7	793,9	774,6	731,8	691,2	651,4	625,2	569,9	574,5	546,6
41	680,6	684,0	715,4	708,1	741,4	779,8	816,2	899,1	920,3	911,2	918,7	886,9	871,3	855,8	883,2	858,6	878,5	852,6	852,9	845,1	830,9	796,9	777,0	734,2	693,3	653,3	627,4	572,2	576,3	548,4
42	682,7	686,0	717,5	710,1	743,5	781,9	818,2	901,3	922,1	913,3	920,8	890,2	873,6	858,2	885,5	860,9	880,7	854,7	855,0	847,0	832,8	798,7	778,6	735,7	694,6	654,5	628,8	573,6	577,6	549,6
43	683,9	687,2	718,9	711,5	744,9	783,2	819,7	902,9	923,4	914,7	921,9	892,5	875,2	859,8	887,1	862,4	882,2	856,1	856,3	848,3	833,8	799,6	779,6	736,7	695,4	655,2	629,6	574,5	578,5	550,3
44	684,6	687,9	719,7	712,4	745,9	784,2	820,8	904,0	924,4	915,7	922,6	894,1	876,2	860,9	888,1	863,3	883,1	857,0	857,1	849,1	834,5	800,0	780,2	737,2	695,9	655,6	630,0	574,9	579,1	550,8
45	685,0	688,3	720,0	712,8	746,4	784,7	821,4	904,6	924,9	916,2	922,8	895,1	876,8	861,6	888,7	863,9	883,6	857,5	857,6	849,5	834,9	800,3	780,4	737,6	696,3	655,9	630,2	575,1	579,4	551,0
46	685,3	688,6	720,2	713,0	746,7	785,0	821,7	904,9	925,1	916,5	923,2	895,7	877,2	862,0	889,0	864,2	884,0	857,9	858,0	849,8	835,2	800,5	780,6	737,8	696,4	656,0	630,3	575,3	579,6	551,2
47	685,6	688,7	720,4	713,2	746,8	785,3	822,0	905,3	925,5	917,0	923,7	896,1	877,4	862,2	889,2	864,4	884,2	858,1	858,1	850,0	835,3	800,6	780,7	737,9	696,5	656,1	630,3	575,4	579,7	551,2
48	685,7	688,8	720,5	713,3	746,9	785,4	822,2	905,6	925,7	917,2	924,1	896,4	877,5	862,4	889,3	864,5	884,3	858,2	858,2	850,1	835,4	800,7	780,8	737,9	696,6	656,1	630,3	575,4	579,8	551,3
49	685,7	688,8	720,5	713,3	746,9	785,4	822,2	905,6	925,7	917,2	924,1	896,7	877,6	862,5	889,5	864,6	884,4	858,3	858,3	850,3	835,8	800,9	781,1	738,3	696,7	656,3	630,5	575,6	580,1	551,3

Πίνακας 7(bis) : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,2	0,4
16	0,6	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	0,5	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,8	0,5	0,9	0,9	1,0	1,0	1,2	1,3	1,1	1,0	1,2
17	2,1	1,8	1,7	1,7	1,8	1,8	1,5	1,7	1,5	1,4	1,6	1,4	1,8	1,7	2,2	2,1	2,5	2,5	2,7	2,9	2,7	2,6	2,7
18	5,8	4,9	4,8	4,7	4,1	4,1	3,6	3,9	3,5	2,9	3,3	3,1	3,7	3,9	4,2	4,2	4,7	5,0	5,0	5,3	5,2	5,1	5,0
19	13,4	10,9	10,8	10,1	9,1	8,2	7,2	7,6	7,0	5,9	6,4	5,8	6,8	7,2	7,6	7,5	8,0	8,7	8,7	8,8	8,7	8,3	7,6
20	26,8	21,9	21,2	19,5	17,7	15,3	13,5	13,3	12,5	11,1	11,2	10,1	11,3	12,1	12,4	12,4	12,9	14,1	14,0	14,2	13,8	12,3	10,9
21	47,7	38,8	37,2	33,4	31,3	26,5	23,8	22,4	20,9	19,3	18,5	17,0	17,5	19,5	19,4	19,2	20,1	21,9	21,5	22,3	21,1	18,1	15,6
22	76,0	62,6	59,5	53,3	49,3	43,1	38,5	36,1	32,6	30,8	29,4	27,5	27,2	29,9	29,0	28,7	29,9	32,8	32,4	33,2	30,9	26,2	22,5
23	110,6	93,6	87,4	78,2	72,2	64,4	58,0	54,5	49,6	46,1	44,2	41,3	41,3	43,7	41,6	41,9	43,5	47,1	46,7	46,9	43,8	37,3	31,9
24	150,0	130,8	121,4	109,1	100,5	90,3	81,8	77,9	71,0	66,2	63,1	59,0	59,6	60,8	57,5	58,3	60,6	64,4	64,2	64,0	60,5	51,3	43,9
25	192,6	172,3	159,8	145,7	134,9	120,6	110,0	105,3	97,2	90,8	86,5	81,4	81,2	81,7	78,4	78,6	80,9	85,4	85,0	85,0	80,9	68,5	58,7
26	236,7	215,5	201,2	186,5	174,9	156,2	142,3	136,3	126,5	119,6	114,2	108,5	107,2	106,7	104,0	103,4	105,5	109,4	109,7	108,9	104,2	88,9	76,6
27	280,4	258,0	243,2	227,6	218,2	196,4	179,1	170,9	159,5	151,7	145,3	139,4	137,8	136,5	133,1	132,8	135,2	137,4	138,0	136,5	130,1	112,3	98,5
28	322,3	298,6	285,1	268,0	262,1	239,1	219,8	210,3	195,7	186,8	179,5	173,9	172,1	170,1	165,5	165,7	168,7	169,9	170,5	167,9	159,2	138,2	123,9
29	360,9	336,1	324,0	306,9	303,1	281,2	261,1	252,8	235,8	223,9	216,4	211,4	209,5	206,3	200,8	201,6	204,6	206,4	207,2	204,0	192,4	167,8	152,8
30	395,5	371,1	357,5	341,8	339,5	320,0	300,0	294,2	276,9	262,2	254,3	249,5	248,3	243,8	238,8	239,7	243,5	245,7	247,6	243,6	230,5	201,3	185,0
31	426,1	401,5	387,3	372,1	370,8	353,7	334,7	331,7	316,0	300,3	291,6	287,0	286,6	281,7	276,4	279,7	284,9	286,6	289,8	286,1	271,3	238,2	220,5
32	453,0	428,0	413,7	398,6	397,7	381,8	364,4	363,9	350,2	336,0	327,2	323,4	323,1	318,5	313,3	319,3	326,0	328,0	333,5	330,2	312,5	276,3	257,5
33	475,6	450,1	436,3	421,8	421,6	404,9	388,9	390,7	378,7	366,7	359,6	357,0	357,5	352,9	348,2	356,8	365,3	367,5	377,4	373,9	352,5	314,2	294,8
34	493,5	468,5	453,5	440,9	441,2	424,8	408,4	412,7	401,4	391,8	387,4	386,3	388,1	384,0	380,8	390,3	401,5	404,2	418,4	414,6	391,2	350,9	330,9
35	507,2	482,5	467,6	456,2	457,0	441,5	424,8	430,5	419,8	411,6	409,9	410,2	412,9	410,5	408,3	420,2	432,6	436,2	453,2	449,7	426,4	384,6	363,6
36	517,9	493,5	478,9	468,3	469,0	455,0	438,2	445,1	434,6	426,9	427,3	429,1	432,3	431,7	430,8	444,6	457,6	462,5	481,5	479,2	456,3	412,7	391,5
37	526,1	501,8	487,9	477,4	479,1	464,8	448,6	456,5	447,0	438,5	440,2	443,0	447,3	447,6	448,2	463,8	476,8	482,7	504,3	503,1	479,7	435,0	414,3
38	532,3	508,1	494,3	484,2	486,7	472,2	456,2	465,1	456,3	447,7	449,9	453,3	458,2	459,2	460,9	477,9	491,6	498,4	521,4	521,4	497,6	453,0	431,9
39	536,8	512,3	498,7	489,0	492,1	477,4	462,1	470,6	462,8	454,6	457,1	460,6	465,6	467,1	469,7	488,2	501,9	509,9	533,7	534,5	510,7	466,4	445,0
40	539,9	515,6	501,4	492,3	495,7	480,8	466,0	474,2	466,5	459,2	462,0	465,8	470,7	472,5	475,7	495,1	509,1	517,9	542,0	543,7	520,2	475,4	454,3
41	541,8	517,7	503,4	494,3	498,2	482,8	468,1	476,5	468,8	461,9	465,0	469,2	474,3	476,0	479,5	499,6	513,9	522,6	547,6	549,8	526,8	481,3	460,8
42	542,9	518,8	504,6	495,9	499,5	484,1	469,2	477,9	470,2	463,5	466,7	471,2	476,7	478,6	482,0	502,4	516,9	525,7	551,0	553,5	531,2	485,4	464,9
43	543,6	519,4	505,2	496,9	500,3	484,9	469,9	478,7	471,1	464,3	467,8	472,2	478,0	480,2	483,7	504,2	518,6	527,5	553,1	555,9	533,8	488,1	467,5
44	544,0	519,9	505,4	497,3	500,6	485,5	470,3	479,1	471,6	464,8	468,4	472,9	478,6	481,1	484,7	505,2	519,6	528,6	554,1	557,4	535,1	489,8	469,2
45	544,2	520,2	505,6	497,4	500,9	485,9	470,5	479,4	471,9	465,2	468,8	473,3	479,0	481,4	485,2	505,8	520,2	529,3	554,7	558,3	536,2	491,0	470,3
46	544,3	520,3	505,8	497,5	501,0	486,1	470,7	479,6	472,2	465,5	469,1	473,5	479,3	481,6	485,4	506,1	520,6	529,6	555,1	558,9	536,9	491,9	471,1
47	544,4	520,4	505,9	497,7	501,1	486,2	470,8	479,8	472,3	465,7	469,2	473,7	479,4	481,8	485,7	506,4	520,9	529,9	555,7	559,5	537,7	492,6	471,8
48	544,4	520,4	505,9	497,7	501,2	486,3	470,9	479,9	472,4	465,8	469,3	473,8	479,5	482,1	485,8	506,5	521,1	530,1	556,1	559,9	538,2	492,9	472,3
49	544,5	520,5	506,1	497,9	501,3	486,5	471,0	480,1	472,6	466,2	469,9	474,4	479,8	482,4	486,0	506,9	521,4	530,6	556,5	560,6	539,1	493,6	473,3

Πίνακας 8 : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0
18	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,4	0,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,5	1,2	1,0	1,1	1,0	1,0	1,2	1,0	0,9	0,8	0,8	0,1
19	0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	0,6	0,6	0,8	1,3	1,7	1,7	0,6	0,6	0,4	0,4	1,2	0,7	0,7	2,1	3,2	3,1	3,6	3,2	2,9	3,3	2,8	2,4	2,3	1,9	0,5
20	2,1	2,0	1,8	2,0	2,5	2,1	2,2	2,8	3,7	4,6	4,9	2,4	2,6	2,3	2,5	4,3	3,3	3,1	6,0	7,4	7,6	8,6	7,8	7,3	7,5	6,3	5,3	5,3	4,3	1,9
21	5,5	4,9	4,7	4,7	5,7	5,2	5,5	6,7	8,1	9,7	10,5	6,7	7,1	7,1	7,7	10,5	9,2	8,7	12,9	14,8	15,3	16,6	15,5	14,4	14,2	12,0	10,1	10,0	8,5	5,1
22	11,1	9,7	9,6	9,5	10,8	10,2	10,6	12,5	14,3	17,0	18,1	14,4	15,2	16,0	17,4	20,3	19,3	18,5	23,2	25,7	26,2	27,2	26,2	24,6	23,6	20,1	16,9	16,6	14,5	10,5
23	18,8	16,1	16,2	16,3	17,8	16,9	17,0	19,5	21,9	25,8	27,2	25,7	27,2	29,3	31,5	33,6	33,5	32,4	36,9	40,2	40,2	40,1	39,8	37,9	35,9	30,7	25,8	25,1	22,3	18,2
24	28,7	25,4	25,6	25,4	27,4	26,6	26,2	29,0	32,0	37,4	39,2	40,2	42,8	46,4	49,4	49,9	51,0	49,5	53,5	57,4	57,2	55,6	56,0	53,4	50,3	43,5	36,4	35,4	32,2	27,8
25	41,8	40,1	39,8	38,5	40,9	40,8	40,8	43,6	46,8	53,6	56,0	57,2	61,1	66,1	69,7	68,5	70,7	68,9	72,1	76,8	76,9	74,0	73,9	69,5	65,8	58,0	49,0	46,9	44,0	39,0
26	59,4	59,9	58,7	55,5	57,8	58,7	59,6	63,8	67,0	73,3	76,7	76,1	81,2	87,3	91,5	88,7	91,7	89,5	92,2	98,0	97,9	94,4	93,0	86,4	81,5	73,1	63,2	59,5	56,6	51,1
27	81,9	81,7	79,8	74,7	76,5	77,7	78,8	85,9	90,0	94,1	97,8	96,2	102,3	109,4	114,0	109,8	113,1	110,4	112,9	120,2	118,9	115,1	112,7	104,8	97,6	88,1	77,9	72,6	69,4	63,7
28	106,7	102,9	100,6	93,7	95,4	96,0	96,2	106,6	112,6	115,3	117,9	117,4	124,1	131,6	136,5	131,1	134,3	131,0	133,6	142,4	140,1	134,7	132,2	124,1	113,9	102,5	92,0	85,3	82,4	76,2
29	132,3	124,5	121,4	113,1	115,6	115,5	114,5	127,3	135,1	138,4	139,7	139,2	146,3	153,9	158,9	152,3	155,1	151,1	154,1	163,8	161,5	153,5	150,8	142,8	129,8	116,5	105,6	97,4	95,3	88,4
30	158,1	148,2	143,3	133,8	137,3	137,0	135,0	149,7	158,4	163,1	164,3	161,1	168,6	176,0	181,0	173,0	175,1	170,4	173,9	183,7	181,6	171,9	168,7	159,8	144,5	130,1	118,7	108,9	107,6	100,0
31	184,3	172,6	166,4	155,2	158,9	158,8	156,7	172,9	181,7	186,4	188,4	182,4	190,3	197,5	202,3	192,9	194,2	188,8	192,7	201,9	199,0	189,0	185,6	175,2	158,1	143,1	130,4	119,7	118,7	110,8
32	209,6	195,2	188,7	176,1	178,9	178,6	177,3	194,7	203,3	207,0	208,8	202,6	210,8	217,6	222,5	211,7	212,0	206,0	210,2	218,6	214,3	203,8	200,8	189,2	170,5	154,7	140,6	129,5	128,9	120,7
33	232,1	214,6	208,9	195,9	197,5	196,1	196,2	214,6	223,0	225,9	226,2	221,9	229,8	236,0	241,2	229,2	228,5	221,8	226,0	233,6	228,7	216,9	214,0	201,5	181,4	164,8	149,7	138,4	138,1	129,5
34	250,7	231,9	226,5	213,8	215,1	213,0	213,7	232,7	241,2	244,6	243,7	239,7	247,3	252,6	258,1	245,0	243,4	235,9	240,1	246,7	241,9	229,2	225,8	211,8	190,6	173,2	158,1	146,4	146,0	137,3
35	265,8	247,5	241,6	228,5	230,4	228,9	229,5	248,7	257,3	262,3	261,3	255,6	263,1	267,6	273,2	258,9	256,5	248,3	252,1	257,8	253,1	240,4	236,1	220,7	198,4	180,2	165,7	153,3	152,5	143,9
36	278,4	260,7	254,7	240,4	243,0	242,5	243,0	262,9	270,7	277,4	276,8	269,2	276,6	280,8	286,4	270,8	267,8	259,0	262,2	267,1	262,1	249,5	244,6	228,4	205,2	185,9	171,7	158,6	157,9	149,4
37	288,4	271,0	265,5	250,3	253,2	253,0	253,6	274,8	281,6	289,1	288,1	280,3	287,8	291,8	297,5	280,6	277,1	267,9	270,6	274,7	269,1	256,1	251,4	234,4	211,0	190,6	176,2	162,8	162,4	153,7
38	295,6	278,6	274,0	258,5	261,7	260,9	261,6	283,8	290,6	297,9	295,9	289,0	296,6	300,7	306,5	288,6	284,6	275,1	277,2	280,9	274,6	261,1	256,5	239,0	215,5	194,5	179,5	166,0	166,1	157,1
39	300,7	284,6	280,4	264,9	268,5	267,2	267,4	290,1	297,8	304,8	302,0	295,6	303,3	307,4	313,4	294,7	290,4	280,7	282,3	286,1	279,1	265,1	260,4	242,5	218,8	197,4	182,4	168,6	168,8	159,7
40	304,6	289,4	285,0	269,1	273,2	271,7	271,6	294,4	302,8	309,8	306,7	300,4	308,2	312,3	318,3	299,3	294,7	284,8	286,0	290,1	282,7	268,4	263,2	245,0	221,2	199,4	184,6	170,6	170,6	161,5
41	307,6	292,9	288,2	271,8	276,2	274,5	274,3	297,3	305,8	313,0	310,0	303,7	311,7	315,8	321,8	302,6	297,8	287,7	288,6	292,9	285,5	271,0	265,2	246,7	222,7	200,9	186,2	172,0	171,7	162,8
42	309,9	295,1	290,4	273,6	278,1	276,2	276,2	299,3	307,6	314,9	312,1	305,9	314,0	318,1	324,0	304,8	299,9	289,7	290,4	294,6	287,3	272,7	266,6	247,9	223,7	201,9	187,1	172,8	172,5	163,7
43	311,3	296,3	291,8	274,8	279,5	277,3	277,5	300,7	308,9	316,1	313,3	307,3	315,5	319,5	325,5	306,3	301,2	291,0	291,6	295,8	288,3	273,7	267,5	248,8	224,3	202,5	187,6	173,3	173,1	164,2
44	312,2	297,0	292,5	275,5	280,5	278,1	278,4	301,7	309,9	317,0	314,1	308,2	316,4	320,4	326,3	307,2	302,0	291,8	292,3	296,5	288,9	274,3	268,0	249,4	224,8	202,8	187,9	173,6	173,5	164,5
45	312,7	297,5	292,9	275,8	281,0	278,6	278,9	302,2	310,3	317,4	314,4	308,6	316,9	320,9	326,8	307,8	302,5	292,3	292,8	296,9	289,3	274,6	268,3	249,6	225,1	203,0	188,1	173,8	173,6	164,7
46	313,0	297,9	293,2	276,1	281,3	278,9	279,2	302,5	310,5	317,6	314,7	308,8	317,2	321,2	327,0	308,1	302,8	292,6	293,0	297,1	289,5	274,8	268,5	249,7	225,3	203,0	188,2	173,9	173,7	164,8
47	313,4	298,2	293,4	276,3	281,5	279,1	279,6	302,9	310,8	317,9	315,0	309,0	317,3	321,3	327,1	308,3	302,9	292,7	293,2	297,2	289,6	275,0	268,6	249,8	225,4	203,1	188,3	174,0	173,7	164,9
48	313,6	298,3	293,5	276,4	281,6	279,2	279,8	303,1	311,0	318,1	315,2	309,0	317,4	321,4	327,2	308,3	303,0	292,8	293,2	297,3	289,8	275,0	268,7	249,8	225,5	203,1	188,3	174,0	173,8	164,9
49	313,6	298,3	293,5	276,4	281,6	279,2	279,8	303,1	311,0	318,1	315,2	309,1	317,4	321,4	327,2	308,4	303,0	292,8	293,3	297,4	290,0	275,1	268,8	250,0	225,6	203,3	188,4	174,1	173,9	164,9

Πίνακας 8(bis) : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
17	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,4
18	0,6	0,5	0,5	0,7	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,8	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,8	1,0	1,2	1,3	1,4	1,5	1,2
19	1,6	1,4	1,3	1,5	1,2	1,3	1,0	1,3	1,1	1,1	1,6	1,2	1,1	1,4	1,7	1,9	1,8	2,0	2,5	2,5	2,6	2,8	2,4
20	3,5	3,1	2,8	3,0	2,6	2,7	2,1	2,4	2,1	2,2	2,8	2,1	2,0	2,5	2,8	3,1	3,1	3,4	4,0	4,3	4,5	4,2	4,0
21	6,8	6,0	5,4	5,2	4,9	4,7	4,1	4,0	3,5	3,6	4,5	3,3	3,2	4,0	4,3	4,6	4,9	5,1	5,9	6,4	6,9	5,7	5,8
22	12,0	10,5	9,2	8,5	8,1	7,5	7,0	6,4	5,5	5,3	6,6	5,3	5,2	5,8	6,2	6,4	7,2	7,2	8,3	8,9	9,6	7,9	7,8
23	18,8	16,7	14,6	13,1	12,5	11,3	10,7	9,9	8,3	7,9	9,2	7,9	8,0	8,3	8,5	8,9	10,0	9,6	11,4	11,8	12,6	10,6	9,8
24	27,1	24,5	21,5	19,8	18,3	16,3	15,4	14,5	12,2	11,6	12,5	11,3	11,5	11,4	11,4	11,9	13,3	12,7	14,9	15,5	16,1	13,6	12,1
25	36,9	34,2	30,0	28,5	26,2	22,7	21,3	20,0	17,4	16,5	17,1	15,8	15,7	15,2	15,3	15,7	16,9	16,7	19,3	19,8	20,4	17,1	15,0
26	48,1	45,4	40,2	38,9	36,0	30,9	28,2	26,5	23,3	22,8	23,1	21,3	20,8	20,0	19,9	20,3	21,3	21,7	24,2	25,0	25,4	21,3	18,8
27	60,3	57,5	52,2	50,4	47,3	40,8	36,6	34,6	30,4	29,8	30,2	27,5	27,0	25,9	25,6	26,1	27,1	27,4	30,1	31,4	31,4	26,5	23,5
28	72,8	70,4	64,8	62,6	59,5	52,0	47,0	44,3	39,0	38,2	38,4	34,3	34,5	33,0	32,6	33,0	34,1	34,3	37,5	39,2	38,9	32,6	28,9
29	85,2	83,1	77,9	75,0	72,6	64,2	58,8	55,5	49,2	47,5	47,2	42,2	43,3	40,8	40,6	41,0	42,1	42,3	46,5	48,3	47,3	39,8	35,1
30	97,3	95,9	90,0	86,9	85,4	76,2	70,6	67,0	60,2	57,6	56,9	51,1	52,6	49,6	49,5	50,0	51,5	51,1	56,5	58,7	56,8	47,9	42,0
31	108,6	108,3	101,8	97,7	97,3	87,2	82,0	78,8	71,4	67,9	67,0	60,6	62,1	59,0	59,2	59,9	61,7	60,9	67,6	70,4	67,6	56,8	49,8
32	118,8	119,9	112,7	108,4	108,2	97,3	92,5	90,0	82,2	78,3	77,6	70,7	71,8	68,6	69,1	70,2	72,6	71,7	79,7	82,8	79,5	66,6	58,0
33	127,7	129,4	123,4	118,4	119,0	106,9	102,0	100,5	92,2	88,4	87,9	80,8	82,1	78,1	78,9	80,7	83,9	83,2	92,3	95,7	91,9	77,1	66,5
34	135,6	137,5	132,2	127,5	128,9	115,9	110,7	109,7	101,0	97,8	98,1	90,4	92,2	87,8	88,8	91,2	95,4	94,4	105,3	108,8	104,3	87,7	75,6
35	142,6	144,6	140,0	135,3	137,6	124,0	119,3	117,5	108,9	106,2	107,0	99,0	101,3	97,4	98,5	101,7	105,9	105,3	118,0	121,9	116,8	98,1	85,0
36	148,5	150,8	146,4	142,3	144,0	131,1	126,9	124,5	115,6	113,5	114,4	106,6	108,8	105,8	107,5	111,3	115,6	115,3	129,6	133,8	128,5	108,1	93,7
37	153,2	155,8	151,7	148,0	149,4	136,9	132,7	130,9	121,6	119,6	120,4	112,9	115,2	112,6	114,9	119,7	124,4	124,3	139,5	144,2	138,8	117,1	101,4
38	156,7	159,6	155,9	152,2	153,8	141,3	136,6	136,2	126,3	124,6	125,4	117,8	120,5	118,1	120,7	126,6	131,8	131,5	147,8	153,3	147,3	124,3	107,9
39	159,5	162,3	158,9	155,2	157,1	144,1	139,6	139,5	129,8	128,1	129,3	121,3	124,4	122,0	125,2	132,0	137,3	137,3	154,3	160,5	153,7	129,8	113,3
40	161,6	164,2	160,8	157,3	159,2	146,1	141,8	141,7	132,0	130,6	132,0	123,8	127,1	124,7	128,3	135,6	141,2	141,7	159,1	165,6	158,3	133,7	117,2
41	163,0	165,6	162,2	158,7	160,8	147,4	143,2	143,2	133,6	132,1	133,8	125,6	128,8	126,4	130,4	137,9	143,9	144,7	162,3	168,9	161,6	136,5	120,3
42	163,8	166,5	163,0	159,7	161,8	148,4	144,1	144,2	134,6	132,9	134,8	126,8	129,8	127,7	131,8	139,4	145,4	146,3	164,2	171,2	163,9	138,3	122,2
43	164,3	167,0	163,6	160,2	162,4	148,9	144,7	144,9	135,2	133,5	135,4	127,5	130,4	128,6	132,6	140,2	146,3	147,3	165,3	172,6	165,2	139,3	123,4
44	164,6	167,2	163,8	160,4	162,6	149,2	145,0	145,3	135,6	133,9	135,6	127,8	130,7	129,0	132,9	140,8	146,8	147,9	165,9	173,4	166,0	139,9	124,0
45	164,8	167,4	163,9	160,5	162,7	149,4	145,1	145,5	135,7	134,1	135,8	127,9	130,9	129,1	133,1	141,1	147,1	148,3	166,1	173,8	166,4	140,1	124,5
46	164,9	167,4	163,9	160,6	162,8	149,5	145,2	145,6	135,8	134,2	135,9	128,0	130,9	129,2	133,2	141,3	147,3	148,5	166,3	173,9	166,6	140,3	124,7
47	164,9	167,5	164,0	160,6	162,8	149,5	145,3	145,6	135,8	134,3	135,9	128,0	131,0	129,3	133,3	141,3	147,4	148,6	166,4	174,0	166,7	140,4	124,8
48	164,9	167,5	164,0	160,7	162,9	149,6	145,4	145,7	135,9	134,3	135,9	128,1	131,1	129,3	133,3	141,3	147,5	148,7	166,6	174,2	166,7	140,5	124,9
49	165,0	167,5	164,1	160,9	163,0	149,6	145,5	145,8	135,9	134,4	136,0	128,2	131,1	129,4	133,5	141,5	147,6	148,9	166,7	174,4	166,9	140,6	125,2

Πίνακας 9 : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 4^{nc} + βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (‰/‰)

	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
18	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
19	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,1	
20	0,3	0,4	0,5	0,3	0,3	0,2	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	0,2	0,1	0,6	0,3	1,2	0,7	0,9	1,2	0,8	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8	0,3	
21	1,0	1,0	1,3	1,0	0,7	0,6	1,0	0,8	1,1	1,2	1,2	1,1	1,2	1,4	1,3	1,0	0,7	1,5	1,1	2,4	1,8	2,0	2,6	1,9	1,8	1,7	1,8	1,8	1,7	1,0	
22	2,2	1,9	2,5	2,2	1,6	1,6	2,1	1,8	2,2	2,3	2,4	2,3	2,4	3,0	2,8	2,7	2,2	3,2	2,8	4,3	3,8	3,8	4,7	3,8	3,7	3,2	3,3	3,2	3,1	2,2	
23	4,2	3,4	4,3	3,9	3,2	3,2	3,5	3,1	3,6	3,9	4,1	4,4	4,4	5,4	5,3	5,6	5,0	5,8	5,4	6,9	6,8	6,6	7,4	6,5	6,6	5,5	5,3	5,3	4,9	4,2	
24	7,2	6,2	7,1	6,6	5,9	6,2	6,0	5,5	5,7	6,5	6,8	7,3	7,3	8,8	8,8	9,8	9,2	9,4	9,3	10,4	11,0	10,4	11,0	10,2	10,3	8,6	8,0	8,3	7,5	6,9	
25	11,9	11,3	11,7	10,9	10,4	11,0	10,3	9,9	9,7	10,9	11,0	11,2	11,3	13,2	13,3	15,3	14,5	14,0	14,0	14,9	16,3	15,3	15,6	14,6	14,6	12,6	11,5	11,8	10,7	10,3	
26	19,2	19,0	18,7	17,2	16,6	17,5	16,5	16,7	16,1	16,8	16,7	16,0	16,4	18,5	18,8	21,8	20,8	19,5	19,6	20,6	22,3	21,2	21,2	19,7	19,2	17,1	15,7	15,7	14,4	14,2	
27	29,5	28,8	27,5	25,1	24,1	24,9	23,4	24,6	24,2	23,8	23,2	21,7	22,6	24,9	25,3	29,3	27,7	25,7	25,8	27,4	28,8	27,9	27,5	25,6	24,2	21,9	20,3	20,2	18,7	18,4	
28	42,4	39,6	37,3	34,1	32,4	32,4	30,2	32,5	32,8	31,4	30,0	28,4	30,0	32,2	32,7	37,4	35,0	32,4	32,4	34,8	36,0	35,1	34,2	31,9	29,7	26,8	25,1	24,9	23,4	22,9	
29	57,6	52,6	48,8	44,7	42,2	41,2	38,3	41,1	42,2	40,5	38,4	36,1	38,6	40,5	41,0	46,2	42,6	39,5	39,4	42,4	43,6	42,5	41,2	38,0	35,7	32,1	30,0	29,6	28,1	27,5	
30	75,2	69,0	63,3	57,4	54,4	52,5	48,6	51,4	53,2	51,3	49,3	44,8	48,3	49,9	50,2	55,5	50,4	47,0	46,6	49,9	51,2	50,2	48,8	44,3	41,9	37,5	35,2	34,5	32,8	32,2	
31	96,2	88,1	81,0	72,0	68,1	65,4	60,7	63,1	65,4	62,8	61,2	54,3	58,8	60,1	60,1	65,3	58,3	54,8	53,9	57,2	58,5	57,8	56,6	51,1	48,0	43,0	40,6	39,6	37,6	37,0	
32	119,9	107,6	100,4	88,0	82,2	78,3	73,4	75,3	77,5	74,0	72,3	64,4	69,8	70,8	70,4	75,5	66,4	62,7	61,4	64,3	65,6	65,0	63,8	58,0	54,3	48,3	45,9	44,5	42,4	41,5	
33	144,5	126,1	119,9	104,8	96,9	91,0	86,1	87,4	89,2	85,1	82,4	75,3	81,1	81,6	81,0	85,8	74,6	70,7	68,8	71,1	72,6	71,7	70,2	64,6	60,4	53,7	50,9	49,1	47,2	46,0	
34	168,3	145,1	139,0	121,9	112,4	104,8	99,2	99,8	101,4	96,8	92,8	86,6	92,5	92,6	91,5	96,2	82,9	78,6	76,1	77,7	79,5	78,3	76,0	70,7	65,9	58,8	55,6	53,4	51,7	50,2	
35	191,8	166,2	158,1	138,9	128,1	119,4	112,9	112,5	114,0	109,1	104,2	97,9	103,8	103,4	101,8	106,4	91,1	86,2	83,0	84,2	85,9	84,3	81,5	76,3	70,7	63,1	59,9	57,4	55,8	54,1	
36	215,0	188,0	177,2	155,6	143,0	133,6	126,4	125,6	126,2	120,9	115,7	108,8	114,4	114,0	111,8	116,1	99,0	93,5	89,5	90,3	91,5	89,6	86,7	81,4	75,1	66,6	63,7	61,0	59,7	57,6	
37	236,5	207,3	195,0	171,4	156,8	146,1	138,4	138,1	137,4	131,2	125,9	118,7	124,1	123,8	121,0	125,0	106,5	100,3	95,5	95,9	96,4	94,4	91,5	85,9	79,2	69,7	66,9	64,2	63,1	60,7	
38	254,7	223,2	210,5	185,9	169,5	157,3	148,4	148,7	147,8	140,4	134,3	127,4	132,6	132,5	129,1	132,9	113,4	106,4	100,9	101,0	101,0	98,6	95,6	89,5	82,7	72,7	69,6	66,9	65,8	63,3	
39	269,8	237,7	223,9	198,6	181,0	167,6	157,0	157,2	156,8	149,3	141,9	134,9	139,7	139,8	136,1	139,6	119,5	111,7	105,5	105,6	105,5	102,4	99,2	92,7	85,5	75,2	72,0	69,2	68,0	65,4	
40	283,1	251,8	235,8	209,1	190,7	176,6	164,3	164,0	163,7	156,8	148,5	141,0	145,5	145,8	141,7	145,1	124,6	116,1	109,3	109,1	109,4	105,9	102,2	95,4	87,9	77,5	74,0	71,1	69,9	67,1	
41	294,7	264,5	246,4	217,8	198,5	183,9	170,4	169,4	168,8	162,2	153,7	145,8	150,0	150,4	146,1	149,4	128,7	119,6	112,3	111,8	112,3	108,7	104,8	97,7	89,7	79,3	75,5	72,5	71,3	68,4	
42	304,2	273,6	255,1	224,9	204,5	189,1	175,0	173,7	172,8	166,0	157,3	149,4	153,5	153,9	149,4	152,6	131,8	122,2	114,6	114,0	114,3	110,6	106,7	99,6	91,0	80,5	76,5	73,5	72,3	69,3	
43	310,9	279,4	261,1	230,5	209,1	192,8	178,6	177,2	176,3	169,0	159,5	152,0	155,9	156,5	151,8	154,9	134,0	124,0	116,3	115,6	115,8	111,8	107,9	100,9	92,1	81,2	77,2	74,2	73,0	69,9	
44	315,4	283,3	264,7	234,2	212,5	195,7	181,4	179,9	178,9	171,4	161,0	153,8	157,7	158,3	153,5	156,4	135,5	125,3	117,4	116,7	116,9	112,6	108,5	101,6	92,9	81,7	77,7	74,8	73,4	70,4	
45	318,3	286,0	266,7	236,3	214,6	197,7	183,0	181,4	180,3	172,7	161,9	155,0	158,8	159,4	154,6	157,4	136,5	126,1	118,2	117,4	117,5	113,1	109,0	102,0	93,4	82,0	77,9	75,1	73,6	70,6	
46	320,5	287,9	268,2	237,7	216,0	199,2	184,1	182,5	181,0	173,5	162,5	155,7	159,5	160,1	155,3	158,0	137,1	126,6	118,7	117,7	117,8	113,5	109,3	102,3	93,6	82,2	78,1	75,4	73,8	70,8	
47	322,5	289,5	269,8	239,2	217,4	200,6	185,6	184,0	182,2	174,8	163,4	156,2	160,0	160,6	155,8	158,4	137,4	126,8	119,0	117,9	118,1	113,7	109,6	102,4	93,7	82,3	78,2	75,5	73,9	70,9	
48	323,7	290,4	270,9	240,1	218,2	201,5	186,7	185,0	183,1	175,8	164,1	156,5	160,2	160,8	156,0	158,6	137,6	127,0	119,2	118,1	118,2	113,9	109,7	102,5	93,8	82,4	78,3	75,6	74,0	70,9	
49	323,7	290,4	270,9	240,1	218,2	201,5	186,7	185,0	183,1	175,8	164,1	156,8	160,5	161,1	156,4	158,7	137,7	127,1	119,4	118,2	118,5	114,1	110,0	102,6	93,8	82,5	78,4	75,7	74,1	71,0	

Πίνακας 9(bis) : Ελλάδα, 1960-2012, Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 4^{ης} + βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
18	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
19	0,4	0,4	0,5	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5	0,6	0,7	0,5
20	0,8	0,9	1,1	0,6	0,6	0,8	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	1,1	1,2	1,3	1,0
21	1,5	1,6	1,9	1,1	1,3	1,5	1,5	1,6	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3	1,5	1,8	1,6	1,7	2,0	2,0	1,9
22	2,6	2,7	2,9	1,9	2,4	2,5	2,3	2,6	2,0	2,0	2,1	2,0	2,1	2,1	2,3	2,0	2,4	2,9	2,5	2,7	3,1	3,1	3,0
23	4,2	4,4	4,4	3,4	3,8	3,7	3,6	3,8	3,2	3,0	3,0	3,0	3,2	3,1	3,3	2,9	3,4	4,0	3,6	4,1	4,3	4,2	4,2
24	6,3	6,7	6,6	5,5	5,7	5,2	5,4	5,5	4,6	4,4	4,3	4,3	4,5	4,5	4,6	3,9	4,6	5,5	4,9	5,4	5,7	5,5	5,4
25	9,1	9,6	9,4	8,3	8,3	7,0	7,5	7,6	6,3	5,9	6,0	5,8	6,1	6,0	6,0	5,1	5,8	6,9	6,4	6,8	7,5	7,0	6,8
26	12,4	13,1	12,7	11,9	11,6	9,7	9,9	10,0	8,3	7,9	8,1	7,7	8,0	7,6	7,6	6,6	7,5	8,5	7,9	8,3	9,4	8,8	8,3
27	16,4	17,0	17,0	16,2	15,8	13,2	12,8	12,7	10,6	10,1	10,5	10,0	10,2	9,4	9,5	8,5	9,4	10,3	9,6	10,2	11,5	10,6	10,0
28	20,5	21,4	21,6	20,8	20,6	17,2	16,5	15,9	13,1	12,7	13,0	12,7	12,4	11,7	11,7	10,7	11,3	12,2	11,6	12,3	13,7	12,5	11,7
29	24,9	25,9	26,3	25,9	25,8	21,5	21,0	19,9	16,4	15,8	15,7	15,4	15,0	14,3	14,2	13,2	13,5	14,3	14,0	14,7	16,1	14,5	13,4
30	29,5	30,7	30,7	31,1	31,0	25,9	25,6	24,3	20,1	19,3	18,7	18,3	18,0	17,3	17,1	15,7	16,1	16,8	16,6	17,1	18,6	16,8	15,6
31	34,3	35,6	35,9	36,1	36,4	30,4	30,1	29,0	24,1	23,1	22,1	21,3	21,3	20,5	20,3	18,6	18,9	19,8	19,4	19,7	21,3	19,2	18,1
32	38,8	40,8	41,2	41,4	41,5	34,9	34,9	33,5	28,0	26,8	25,8	24,9	24,6	23,7	23,9	21,5	22,2	22,9	22,6	22,4	24,2	21,9	20,8
33	42,9	45,7	46,2	46,9	46,7	39,2	39,8	37,8	31,8	30,7	29,7	28,9	28,2	27,0	27,5	24,6	26,0	26,0	26,3	25,6	27,4	24,7	23,2
34	47,0	50,3	50,7	52,1	51,9	43,3	44,0	41,9	35,6	34,3	33,8	32,8	31,8	30,5	31,0	27,6	29,9	29,1	30,1	29,1	30,9	27,8	25,5
35	51,2	54,5	55,4	56,7	57,0	47,4	48,1	45,8	39,1	37,8	37,7	36,6	35,3	34,3	34,6	30,8	33,6	32,4	33,8	33,0	34,5	30,7	28,0
36	55,2	58,5	59,7	61,0	61,5	51,5	52,2	49,8	42,4	41,1	41,3	39,9	38,6	38,0	38,3	33,8	37,0	35,7	37,4	36,7	38,0	33,7	30,7
37	58,5	62,0	63,4	64,9	65,5	55,1	56,1	53,4	45,6	44,2	44,3	43,1	41,8	41,5	41,7	36,7	40,1	38,8	40,7	40,1	41,2	36,8	33,4
38	61,2	64,7	66,4	68,1	69,1	58,1	59,0	56,4	48,5	46,9	46,9	45,9	44,7	44,5	44,6	39,2	43,1	41,6	43,7	43,2	44,3	39,7	35,9
39	63,4	66,8	68,9	70,5	71,9	60,4	61,4	58,7	50,9	48,9	49,0	48,2	47,2	46,9	47,0	41,5	45,7	44,2	46,4	46,0	47,0	42,0	38,1
40	65,2	68,6	70,6	72,2	73,9	62,2	63,0	60,4	52,5	50,2	50,7	49,9	48,9	48,6	48,9	43,5	47,7	46,2	48,6	48,4	49,1	43,7	39,9
41	66,5	70,0	72,2	73,4	75,1	63,6	64,3	61,7	53,7	51,2	51,8	51,2	50,2	49,8	50,2	45,0	49,1	47,5	50,2	50,1	50,6	44,9	41,2
42	67,4	70,9	73,4	74,4	76,0	64,5	65,2	62,7	54,7	52,0	52,5	52,0	50,9	50,6	51,0	46,1	50,0	48,4	51,2	51,2	51,6	45,8	42,0
43	68,0	71,4	74,3	75,1	76,7	65,1	65,8	63,3	55,4	52,6	53,0	52,5	51,4	51,1	51,6	46,6	50,6	49,0	51,9	51,9	52,4	46,4	42,7
44	68,3	71,7	74,7	75,4	77,2	65,4	66,1	63,7	55,8	52,9	53,2	52,8	51,6	51,5	52,0	47,0	51,0	49,4	52,2	52,3	52,8	46,7	43,1
45	68,5	71,9	75,0	75,7	77,4	65,6	66,4	64,0	55,9	53,1	53,4	53,0	51,8	51,6	52,3	47,1	51,3	49,5	52,4	52,5	53,0	46,9	43,3
46	68,6	72,0	75,1	75,8	77,6	65,6	66,5	64,1	56,0	53,1	53,5	53,1	51,8	51,8	52,4	47,2	51,4	49,7	52,5	52,5	53,2	47,0	43,4
47	68,7	72,0	75,1	75,8	77,6	65,6	66,6	64,2	56,1	53,2	53,5	53,2	51,9	51,8	52,4	47,2	51,4	49,7	52,6	52,6	53,3	47,1	43,5
48	68,8	72,1	75,2	75,9	77,6	65,7	66,6	64,3	56,2	53,2	53,5	53,2	51,9	51,8	52,5	47,2	51,5	49,7	52,6	52,6	53,4	47,1	43,5
49	68,9	72,2	75,4	75,9	77,8	65,8	66,7	64,3	56,3	53,3	53,6	53,3	52,1	51,9	52,6	47,3	51,5	49,8	52,7	52,6	53,5	47,3	43,5

Πίνακας 10: Ελλάδα, Γενεές, Τελική γονιμότητα και μέση ηλικία στην τεκνογονία ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου.

	1 ^η τάξη			2 ^η τάξη			3 ^η τάξη			4 ^η + τάξη		
	Df ₁	% εκτιμήςης	Μέση Ηλικία	Df ₂	% εκτιμήςης	Μέση Ηλικία	Df ₃	% εκτιμήςης	Μέση Ηλικία	Df ₄₊	% εκτιμήςης	Μέση Ηλικία
1939	0,86	11,6%	25,8	0,75	2,3%	28,5	0,28	0,8%	30,6	0,15	0,2%	32,4
1940	0,89	5,7%	25,7	0,78	0,8%	28,3	0,28	0,2%	30,4	0,14	0,1%	32,3
1941	0,88	2,0%	25,6	0,78	0,1%	28,1	0,28		30,3	0,13		32,1
1942	0,85	0,3%	25,5	0,76		28,0	0,27		30,1	0,12		32,0
1943	0,84		25,4	0,75		27,9	0,26		30,0	0,12		31,9
1944	0,86		25,2	0,76		27,7	0,26		29,9	0,11		31,8
1945	0,88		25,0	0,76		27,5	0,26		29,7	0,11		31,7
1946	0,89		24,9	0,77		27,3	0,26		29,6	0,10		31,5
1947	0,90		24,8	0,78		27,1	0,26		29,3	0,10		31,3
1948	0,90		24,6	0,77		26,9	0,26		29,0	0,10		31,1
1949	0,90		24,5	0,77		26,8	0,25		28,8	0,10		31,0
1950	0,90		24,5	0,76		26,8	0,25		28,7	0,10		31,0
1951	0,90		24,5	0,76		26,8	0,25		28,7	0,10		30,9
1952	0,90		24,4	0,76		26,7	0,24		28,6	0,09		30,7
1953	0,91		24,4	0,76		26,6	0,24		28,6	0,09		30,7
1954	0,92		24,3	0,77		26,5	0,23		28,6	0,09		30,9
1955	0,92		24,2	0,76		26,5	0,23		28,6	0,09		31,0
1956	0,90		24,2	0,75		26,5	0,22		28,6	0,08		31,0
1957	0,89		24,2	0,74		26,5	0,21		28,7	0,08		31,0
1958	0,88		24,2	0,73		26,5	0,21		28,7	0,08		30,9
1959	0,89		24,3	0,74		26,7	0,22		28,9	0,08		31,1
1960	0,90		24,3	0,74		26,7	0,21		29,0	0,08		31,0
1961	0,89		24,4	0,72		26,9	0,21		29,1	0,08		31,1
1962	0,87		24,5	0,70		27,0	0,20		29,2	0,07		31,1
1963	0,85		24,8	0,69		27,3	0,19		29,4	0,07		31,2
1964	0,84	0,1%	25,1	0,68	0,2%	27,7	0,19	0,1%	29,7	0,07		31,4
1965	0,84	0,2%	25,5	0,68	0,2%	28,0	0,19	0,2%	30,0	0,07	0,1%	31,5
1966	0,84	0,3%	25,8	0,68	0,3%	28,4	0,19	0,3%	30,3	0,07	0,1%	31,5
1967	0,84	0,4%	26,1	0,67	0,4%	28,7	0,19	0,4%	30,6	0,07	0,3%	31,6
1968	0,82	0,5%	26,5	0,66	0,6%	29,1	0,18	0,6%	31,0	0,06	0,6%	31,9
1969	0,80	0,7%	26,9	0,63	0,9%	29,4	0,17	1,0%	31,3	0,06	1,4%	32,1
1970	0,77	1,1%	27,2	0,61	1,4%	29,8	0,16	1,8%	31,7	0,06	2,7%	32,3
1971	0,77	1,6%	27,5	0,60	2,1%	30,1	0,16	3,0%	31,9	0,05	4,3%	32,4
1972	0,76	2,4%	27,8	0,59	3,2%	30,4	0,16	4,9%	32,1	0,05	6,6%	32,4
1973	0,76	3,5%	28,0	0,59	4,8%	30,5	0,16	7,4%	32,1	0,05	10,0%	32,4
1974	0,76	5,0%	28,3	0,58	7,1%	30,7	0,16	10,9%	32,2	0,05	14,7%	32,5

πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 11: Ελλάδα, γενεές (1939-1974), Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
15							1,4	1,4	2,5	1,9	1,8	2,4	2,2	3,9	3,1	2,6	4,2	2,7	4,2	5,4	3,0	2,7	3,4	5,5	7,1	4,8	5,3	4,7	4,5	4,2	3,6	3,1	2,8	2,2	1,6	2,3
16						0,3	4,2	6,1	5,4	6,0	6,8	5,4	9,7	8,4	7,3	10,4	8,4	9,9	11,3	10,4	10,1	11,3	13,1	14,7	13,4	12,6	12,1	11,4	10,9	10,4	8,9	7,4	6,5	5,2	5,3	4,5
17					1,9	9,6	11,2	11,7	13,8	14,0	12,7	18,1	19,6	17,9	20,9	19,6	21,0	22,7	23,9	24,3	26,2	27,2	29,0	29,7	28,8	26,9	24,9	24,3	22,6	19,3	16,9	14,8	12,1	11,5	9,8	8,4
18				15,1	15,4	15,1	17,7	20,6	23,3	24,9	28,7	32,4	33,7	34,4	34,8	36,0	37,2	42,2	42,9	46,0	44,9	46,7	49,7	50,4	46,0	42,1	41,0	37,5	32,7	29,6	26,2	21,9	19,9	17,5	16,3	15,3
19			33,0	27,3	26,4	29,6	34,8	39,8	45,9	46,7	50,7	53,3	54,0	51,0	52,0	52,2	61,5	62,6	65,3	62,7	64,3	69,5	71,3	65,1	59,8	58,1	52,9	46,6	42,9	39,4	34,4	29,3	27,4	25,9	24,9	20,8
20		49,0	47,6	48,0	51,4	57,9	62,8	70,6	70,2	72,4	71,8	75,5	65,3	66,2	65,1	77,8	78,7	80,9	76,3	78,8	82,9	84,8	78,9	73,6	72,0	65,6	57,1	53,3	50,3	46,7	37,9	37,2	35,1	33,2	29,2	27,5
21	61,3	64,0	68,1	71,4	77,6	79,0	87,0	86,9	86,6	81,5	88,0	75,9	76,6	74,0	87,7	88,4	90,2	84,8	87,0	87,7	88,5	83,6	80,2	78,9	72,2	62,5	59,0	55,5	54,6	44,8	44,0	40,0	35,3	35,0	32,0	
22	67,5	73,0	78,7	83,2	81,9	87,7	89,7	85,6	79,7	86,7	82,0	82,5	78,4	90,7	90,2	93,0	87,5	89,3	86,2	85,4	80,0	78,9	78,4	72,6	63,0	60,3	56,0	57,1	49,3	47,6	45,2	44,1	39,1	38,6	37,0	34,4
23	67,3	74,1	80,7	77,2	78,8	82,8	77,4	72,1	78,9	83,3	84,1	78,7	88,3	86,6	89,4	85,4	86,7	83,1	80,0	73,1	72,8	72,8	70,0	60,3	58,4	54,7	56,7	51,1	49,4	48,4	48,3	41,3	41,9	39,8	37,6	37,2
24	69,8	79,8	76,4	76,1	78,2	73,1	68,4	73,9	79,9	81,6	75,4	82,2	79,8	82,3	79,4	81,3	78,0	75,5	66,4	65,6	65,1	65,2	56,6	54,5	52,6	54,5	50,2	49,7	50,6	51,5	45,2	43,7	42,0	40,4	40,5	38,7
25	79,4	77,6	81,5	79,7	72,1	68,1	71,2	73,0	75,3	69,1	73,9	71,7	73,7	71,5	72,9	70,7	69,9	61,0	58,8	57,3	57,7	52,3	49,8	48,6	50,4	47,6	48,5	50,3	52,5	48,8	47,2	44,2	44,2	42,2	41,5	39,9
26	74,7	82,2	81,4	71,0	64,8	66,5	64,8	66,6	61,3	64,7	63,1	64,5	62,7	63,5	61,8	61,8	55,0	52,7	50,2	49,2	46,7	45,7	43,8	45,4	43,8	45,9	48,8	51,1	50,3	49,4	47,5	45,9	44,3	42,6	42,6	43,4
27	70,0	73,3	65,8	56,9	57,1	56,6	57,4	53,2	55,7	54,2	55,3	53,6	54,0	53,7	52,3	47,4	45,6	44,0	41,9	40,4	41,1	39,2	41,1	39,1	41,9	45,4	47,9	48,1	50,3	50,3	47,7	45,7	45,0	43,8	44,8	43,0
28	57,8	56,4	48,8	47,9	48,9	48,8	45,4	47,0	45,7	46,7	45,1	45,0	45,9	44,1	39,3	38,0	38,0	35,9	34,7	35,0	34,2	36,5	34,1	37,0	39,7	42,7	43,8	47,3	49,2	47,9	46,6	45,3	44,4	45,2	43,7	45,0
29	46,4	43,5	43,4	42,0	41,1	38,3	39,2	38,1	38,9	37,4	37,0	37,7	37,0	32,8	30,7	32,1	30,3	29,3	28,7	29,2	31,1	29,2	31,8	32,5	35,8	37,3	40,4	43,2	44,9	44,7	43,8	42,4	44,1	43,2	43,8	45,7
30	37,0	38,9	35,4	34,4	32,2	32,5	31,5	32,1	30,8	30,2	29,4	29,2	26,9	25,5	26,0	24,8	23,8	24,2	24,5	25,7	24,7	26,1	27,2	28,3	30,5	31,2	34,5	36,7	39,2	39,7	39,9	40,8	40,2	40,8	43,5	45,7
31	30,8	28,9	28,2	26,6	26,7	25,9	26,2	25,1	24,4	22,4	21,7	20,8	21,2	20,8	19,6	19,1	20,3	20,1	21,0	20,5	20,4	22,3	23,9	23,7	24,0	26,8	29,0	31,0	34,3	34,9	36,0	35,5	36,8	39,7	41,2	43,3
32	23,4	22,4	21,2	21,4	21,1	21,3	20,3	19,6	17,9	16,4	15,9	16,7	16,5	15,8	15,2	16,2	15,8	17,2	16,7	15,9	17,9	19,8	19,7	18,5	20,7	22,4	23,6	27,0	28,5	30,2	30,3	32,2	33,8	36,4	38,1	41,7
33	17,7	16,6	17,0	17,1	17,2	16,3	15,5	14,7	13,6	13,0	12,4	12,8	12,9	12,2	12,4	12,3	13,6	13,5	13,0	13,9	16,0	16,0	15,9	16,2	17,9	18,3	20,4	21,7	23,9	25,0	26,5	27,7	30,2	32,6	34,4	35,4
34	13,1	13,5	13,8	13,7	12,9	12,2	11,7	12,0	11,3	9,8	9,6	10,4	9,7	10,1	10,0	10,9	10,8	10,9	11,7	11,8	12,7	12,7	13,2	13,4	14,0	14,7	16,6	18,7	19,8	21,3	22,9	24,2	26,4	28,7	29,6	32,8
35	10,6	10,9	10,9	10,1	9,5	9,0	9,9	9,6	8,4	7,8	8,1	7,6	8,1	8,4	8,5	8,6	9,0	9,5	9,7	9,2	10,7	10,5	11,0	10,8	11,5	13,2	14,1	15,4	16,7	18,1	19,3	22,2	23,1	24,5	26,9	27,0
36	8,6	8,5	7,9	7,4	7,2	7,5	7,6	7,1	7,0	6,4	6,2	6,5	7,0	6,8	6,7	7,2	7,3	8,0	7,6	8,2	8,7	8,8	9,4	9,0	10,4	11,0	12,2	13,2	13,8	15,8	17,4	18,2	19,6	21,0	21,4	23,0
37	6,6	6,2	5,8	6,0	5,7	5,8	5,7	5,9	5,2	5,3	5,4	5,6	5,4	5,2	5,5	5,6	6,3	6,2	6,8	6,7	7,5	8,0	7,8	7,8	8,4	9,5	10,3	10,4	11,6	13,4	13,8	15,2	16,2	17,0	18,1	18,9
38	4,9	4,5	5,0	4,7	4,5	4,4	4,4	4,5	4,6	4,5	4,4	4,1	3,9	4,1	4,1	4,8	5,1	4,9	5,5	5,5	6,2	6,2	6,3	6,8	7,3	7,6	8,2	8,5	9,5	10,7	11,3	12,2	13,4	14,0	14,3	14,6
39	3,5	4,3	4,0	3,6	3,4	3,2	3,7	3,7	3,5	3,1	3,0	3,1	3,0	3,7	3,7	3,6	3,8	4,0	4,3	4,9	4,9	5,1	5,3	6,0	6,7	6,7	7,3	7,9	8,7	9,3	10,1	10,5	10,8	11,1		
40	3,6	3,2	2,9	2,5	2,5	2,7	2,7	2,8	2,7	2,4	2,2	2,4	2,5	2,7	2,6	2,6	2,7	2,5	3,2	3,3	3,4	3,8	3,8	4,7	5,0	5,3	5,5	5,6	6,2	6,6	7,5	8,0	8,0	8,5		
41	2,4	2,3	2,0	1,8	1,8	1,9	2,1	1,9	2,0	1,6	1,7	1,9	2,0	1,9	2,0	1,9	1,7	2,2	2,3	2,3	2,6	2,7	3,7	3,4	3,8	3,9	3,9	4,5	4,7	5,4	5,7	5,6	6,1			
42	1,7	1,6	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,5	1,1	1,0	1,1	1,3	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3	1,5	1,6	1,8	1,9	2,5	2,5	2,6	2,6	2,5	3,0	3,1	3,7	3,7	3,8	3,8				
43	1,0	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,8	0,6	0,8	0,8	0,9	1,0	0,8	0,9	0,8	1,0	0,9	1,2	1,1	1,4	1,7	1,8	1,8	1,6	2,0	2,1	2,4	2,3	2,6	2,5					
44	0,6	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,9	1,1	1,2	1,1	1,2	1,4	1,4	1,6	1,7	1,6						
45	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0	0,9	1,1	1,2	1,1								
46	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,8	0,7	0,8	0,9	0,8									
47	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7									
48	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5									
49	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,6	0,6	0,4	0,6	0,5	0,5	0,4	0,6	0,7	1,1	0,9	1,0	0,9											

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 12: Ελλάδα, γενεές (1939-1974), Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
15							0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	
16						0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,7	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5	0,9	1,1	1,0	0,9	0,8	1,0	0,9	0,6	0,5	0,5	0,3	0,4	
17					0,1	0,6	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7	1,2	1,7	1,8	2,1	1,7	2,1	2,1	2,6	2,7	2,9	3,2	3,3	3,9	4,5	3,9	3,6	3,5	3,7	3,1	2,7	2,1	1,7	1,5	1,5	1,2
18				0,8	1,6	1,9	1,7	1,9	2,4	2,6	3,6	4,1	5,0	5,2	5,5	6,3	6,5	8,0	8,3	9,2	9,3	10,0	10,9	11,6	10,6	10,5	9,3	9,1	7,9	7,1	5,6	4,6	4,4	3,7	3,1	3,0
19			5,0	5,2	5,7	5,4	6,1	7,4	8,6	10,4	11,4	12,9	14,3	12,4	13,5	14,2	17,4	18,1	19,4	19,5	21,0	22,2	23,4	22,6	22,2	18,9	17,5	15,7	14,5	12,2	10,0	9,4	7,6	6,0	6,0	5,4
20		11,2	12,7	13,5	13,5	14,6	16,9	18,9	22,4	24,6	26,4	29,3	22,5	23,6	25,1	29,9	30,9	32,8	32,1	35,0	35,6	37,7	37,6	36,2	31,0	28,0	26,1	23,8	20,9	17,8	16,0	13,4	11,0	10,4	9,3	8,6
21	18,7	21,1	23,0	23,2	24,3	26,9	29,8	34,9	38,3	40,4	44,0	34,7	35,3	37,6	43,2	44,3	46,7	45,5	48,3	48,2	50,3	50,8	48,8	43,6	39,5	36,9	33,2	29,7	26,1	23,6	20,9	17,0	16,0	13,9	13,6	11,2
22	27,1	29,7	30,9	31,4	33,8	36,0	42,9	46,3	48,6	52,5	47,4	47,3	49,8	54,9	55,3	58,5	57,0	59,2	58,3	59,4	58,9	57,8	54,1	49,8	45,8	41,0	37,4	34,0	30,9	28,3	23,8	22,3	19,9	17,9	16,5	14,7
23	32,8	34,4	35,7	37,1	36,6	44,9	48,5	50,7	55,2	58,6	58,1	60,4	63,9	63,0	66,3	65,4	66,5	66,3	65,2	62,8	61,9	60,3	56,4	51,5	46,6	43,4	41,0	37,0	34,6	31,0	27,9	25,0	22,9	21,3	19,4	18,4
24	39,1	42,7	44,5	44,3	50,7	54,8	55,8	60,4	66,4	66,2	67,6	69,3	67,3	70,3	69,7	70,4	70,5	68,2	64,0	62,6	61,2	58,4	54,3	49,6	46,3	46,2	41,2	39,4	37,2	34,0	30,8	28,3	26,0	23,8	23,4	21,4
25	53,2	57,3	62,1	66,4	67,4	66,4	70,2	70,2	70,5	70,8	71,2	68,8	71,1	70,6	70,4	70,6	67,2	64,0	61,5	58,7	56,6	53,8	51,1	46,1	47,6	43,7	42,6	41,5	38,4	36,7	34,5	30,3	28,2	27,4	26,2	24,7
26	66,4	74,8	81,4	79,3	74,2	76,5	70,7	71,0	70,6	70,4	67,8	69,3	68,6	67,6	67,6	64,4	62,1	60,4	55,6	53,0	51,1	51,3	44,9	46,0	44,4	44,0	43,2	41,4	40,7	40,0	35,7	32,3	31,0	29,3	28,8	27,7
27	70,8	81,3	81,3	73,7	72,5	68,9	68,8	67,8	67,5	64,5	65,5	64,4	63,0	63,9	60,5	58,3	57,5	53,8	49,2	47,5	48,6	43,3	44,3	43,4	43,7	42,5	42,0	41,2	43,4	40,2	36,8	34,6	33,0	32,0	31,1	30,9
28	69,0	73,7	68,9	65,1	65,7	65,0	63,1	62,7	59,7	60,3	58,7	57,1	58,6	56,0	52,1	52,2	50,8	46,1	43,3	43,5	40,2	42,4	41,0	41,9	40,6	41,9	40,3	43,9	42,6	40,7	39,5	36,2	35,2	34,2	34,5	34,3
29	65,3	66,2	63,5	61,3	60,2	57,6	57,0	54,0	54,3	52,4	50,9	51,1	50,3	46,3	46,0	45,3	42,3	39,5	38,9	36,5	39,2	37,8	38,7	37,5	38,9	38,9	41,0	42,1	41,3	42,5	40,1	37,1	36,8	37,5	37,4	36,2
30	61,3	61,7	55,4	54,6	51,7	51,1	48,0	48,0	46,1	44,7	42,4	43,2	41,2	40,8	38,2	37,3	35,7	35,4	32,5	34,6	33,9	34,6	35,0	33,5	35,0	36,4	38,8	38,9	41,4	41,2	38,3	37,9	38,1	38,8	37,4	37,9
31	53,3	48,3	47,9	45,1	44,6	41,9	41,7	39,8	38,7	35,2	35,3	35,3	35,3	32,3	31,7	31,2	30,6	28,0	29,8	29,8	30,6	30,4	29,8	30,2	31,4	33,7	34,7	37,4	39,0	38,2	37,3	37,5	38,3	38,0	37,6	40,0
32	41,3	40,4	37,7	37,8	36,0	35,7	33,7	32,8	30,3	28,9	28,6	28,2	27,3	26,4	25,6	24,8	23,2	25,3	25,3	26,9	26,6	26,4	26,5	26,9	28,1	29,8	32,2	34,2	35,7	35,5	36,4	36,5	36,8	36,9	39,6	41,1
33	33,5	30,6	31,3	30,3	29,9	28,0	27,3	26,0	24,7	23,0	21,2	22,1	21,6	20,6	19,8	19,2	20,9	21,1	22,6	22,0	22,5	23,2	23,8	23,1	24,5	26,8	28,5	30,7	32,4	33,6	34,4	34,4	34,9	37,5	39,2	39,5
34	24,7	25,5	25,0	24,6	22,7	22,2	21,3	20,5	19,2	16,8	17,2	17,0	16,3	16,6	16,0	16,9	17,2	17,9	18,4	17,2	19,1	19,7	19,9	19,4	21,9	22,7	25,0	27,8	29,3	30,5	31,1	32,5	33,5	36,3	36,7	41,0
35	20,4	20,2	19,8	18,1	17,7	16,7	16,1	15,4	14,5	13,3	13,1	12,7	13,5	12,9	13,3	13,7	13,7	14,0	14,1	15,3	15,7	16,7	16,4	17,8	18,4	19,8	22,5	23,9	24,8	26,5	27,5	29,8	31,1	32,0	34,8	35,1
36	15,9	15,7	14,2	13,9	12,7	12,3	11,7	12,2	10,8	10,2	9,8	10,4	9,7	10,9	10,6	10,7	11,0	11,3	12,1	12,0	13,5	13,4	14,6	14,9	15,4	17,4	18,9	19,4	21,2	22,5	24,4	25,0	26,2	28,4	29,5	29,8
37	12,1	11,1	10,8	9,5	9,3	8,6	9,1	8,6	8,3	7,7	7,9	6,9	8,7	7,9	8,2	8,4	9,0	9,1	10,1	9,8	10,4	11,4	12,4	11,6	13,0	13,9	15,0	15,9	17,3	19,2	19,2	20,2	22,8	23,8	23,4	22,4
38	8,4	8,2	7,7	7,1	6,3	6,4	6,6	6,6	6,2	6,0	5,1	6,2	5,8	6,2	6,2	6,4	6,8	7,6	7,4	7,6	8,6	9,3	9,2	9,7	10,3	10,9	11,6	12,7	14,1	14,7	15,7	17,1	18,3	17,9	17,9	17,6
39	6,1	6,5	5,7	5,0	4,5	4,9	4,8	4,8	4,4	4,1	4,0	4,1	4,5	4,3	4,4	4,8	5,5	5,2	5,9	5,6	6,5	6,8	7,2	7,3	7,4	7,9	8,8	10,3	10,3	11,6	12,3	13,1	13,1	13,4	13,0	
40	5,0	4,6	4,1	3,2	3,5	3,3	3,3	3,1	3,1	2,6	2,8	3,1	3,2	2,7	3,3	3,6	3,3	3,9	3,5	3,7	4,7	4,9	5,2	5,1	5,4	6,0	6,9	7,3	7,9	8,3	9,2	9,5	9,1	9,3		
41	3,2	3,0	2,3	2,3	2,1	2,0	2,2	2,3	1,8	1,8	1,9	2,1	2,0	2,1	2,5	2,1	2,1	2,3	2,4	2,6	3,0	3,3	3,6	3,5	3,9	4,5	4,7	4,8	5,6	6,1	6,6	5,9	6,5			
42	1,8	1,7	1,5	1,3	1,2	1,4	1,4	1,3	1,2	1,1	1,2	1,2	1,6	1,3	1,2	1,1	1,4	1,4	1,6	1,7	2,0	2,4	2,6	2,5	2,8	3,0	3,0	3,4	3,8	4,4	4,1					
43	1,0	1,0	0,8	0,7	0,8	0,8	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	1,0	0,8	0,8	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,3	1,6	1,7	1,8	1,7	1,8	2,1	2,3	2,6	2,7	2,6					
44	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,4	0,4	0,5	0,2	0,4	0,4	0,6	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6	0,9	1,0	1,0	1,0	1,2	1,0	1,5	1,4	1,7	1,7						
45	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,9	1,0	1,1	1,1							
46	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,7	0,8	0,9	0,8								
47	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6									
48	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4	0,5	0,3	0,5										
49	0,3	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,4	0,6	0,7	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5	0,5	0,7	0,9	0,8	1,1											

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 13: Ελλάδα, γενεές (1939-1974), Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974		
15							0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
16						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
17					0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	
18				0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	0,4	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8	0,9	0,8	0,7	0,8	0,7	0,6	0,6	0,5	0,0	0,5	0,4	0,3	
19			0,4	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,9	1,2	1,3	0,5	0,5	0,4	0,4	1,1	0,7	0,6	1,6	2,0	2,1	2,5	2,2	2,0	2,1	1,8	1,5	1,5	1,2	0,4	1,0	0,9	0,8	0,8		
20		1,6	1,5	1,3	1,4	1,7	1,6	1,6	2,0	2,4	2,9	3,2	1,9	2,0	1,9	2,1	3,1	2,6	2,4	3,9	4,2	4,5	5,1	4,6	4,4	4,2	3,5	2,9	3,0	2,4	1,4	1,9	1,7	1,5	1,5	1,4		
21	3,4	3,0	2,9	2,8	3,3	3,1	3,3	3,9	4,4	5,1	5,6	4,3	4,6	4,8	5,3	6,2	5,9	5,6	6,9	7,3	7,7	8,0	7,6	7,1	6,7	5,7	4,8	4,7	4,2	3,2	3,3	2,9	2,6	2,2	2,4	2,0		
22	4,7	4,9	4,8	5,1	5,0	5,1	5,8	6,3	7,2	7,6	7,6	8,1	8,9	9,6	9,8	10,1	9,8	10,3	10,9	10,9	10,6	10,7	10,2	9,4	8,1	6,8	6,6	6,0	5,4	5,1	4,5	3,8	3,3	3,2	2,9	2,9		
23	6,6	6,7	6,9	6,8	6,4	7,0	7,6	8,8	9,1	11,3	12,0	13,3	14,2	13,3	14,2	13,9	13,7	14,5	13,9	12,9	13,7	13,4	12,2	10,6	8,8	8,5	7,8	7,7	6,8	6,2	5,4	4,6	4,4	3,8	3,7	3,5		
24	9,2	9,7	9,7	9,3	9,4	10,1	11,6	12,0	14,5	15,6	17,1	17,8	16,3	17,5	17,2	16,6	17,3	17,0	15,5	16,2	15,4	14,5	12,9	10,6	10,2	9,9	9,7	8,3	7,8	6,9	6,7	5,8	4,9	4,6	4,6	3,9		
25	13,5	14,2	14,6	14,7	14,9	16,1	16,8	17,0	18,3	19,7	20,3	18,6	19,7	19,4	18,7	19,4	19,7	18,4	17,9	16,1	15,4	14,5	12,6	11,6	11,7	11,2	9,8	9,6	8,5	8,7	7,9	6,4	5,9	5,5	5,1	4,9		
26	17,9	18,8	20,2	20,2	19,7	20,7	18,9	20,1	21,3	21,8	20,2	20,9	20,6	20,0	21,1	21,0	20,4	19,1	16,9	15,7	15,1	14,3	12,6	12,6	12,1	11,2	11,2	10,2	10,4	9,8	8,2	6,9	6,6	6,0	6,2	6,0		
27	19,1	22,1	22,9	20,9	21,1	20,2	21,2	22,0	22,5	21,1	21,4	20,9	20,7	22,2	21,0	20,7	19,7	18,4	16,1	14,9	14,7	13,0	12,8	12,5	12,2	12,1	11,9	11,5	11,3	9,9	8,4	8,1	7,1	7,0	7,1	6,1		
28	20,7	22,6	21,1	20,1	21,1	21,8	22,2	22,6	21,3	21,3	20,7	20,8	22,2	21,2	19,6	19,5	19,2	16,4	14,4	14,1	12,7	13,0	12,5	12,5	12,9	12,6	12,2	12,3	11,2	10,4	9,7	8,5	8,4	8,2	6,9	7,5		
29	22,6	23,1	21,8	21,8	22,2	22,3	22,4	21,2	20,8	20,1	20,4	21,4	21,4	18,8	18,6	18,7	15,8	14,0	13,6	12,1	12,9	12,2	12,4	12,7	13,1	12,4	13,1	12,2	11,7	11,2	10,3	9,3	8,8	7,9	8,8	7,9		
30	24,6	24,5	21,9	22,3	22,1	22,1	20,7	20,0	19,3	19,8	19,9	20,1	18,4	17,9	17,1	14,8	13,6	13,1	11,5	12,3	11,6	12,0	12,8	12,1	11,8	12,7	12,0	11,8	11,6	10,9	10,1	9,7	8,9	9,3	8,8	8,9		
31	24,1	21,2	21,7	21,5	21,4	19,9	19,0	18,4	18,8	18,2	17,4	17,1	16,9	15,4	13,6	12,9	11,7	10,8	11,1	10,9	11,3	12,4	11,8	10,9	11,9	11,1	11,4	11,8	11,3	10,3	10,2	9,6	9,6	9,4	9,6	9,9		
32	20,3	20,5	20,1	20,2	18,8	17,9	17,2	17,5	16,6	15,3	14,8	15,1	14,0	12,4	11,7	10,1	9,8	10,1	9,9	10,2	11,6	10,9	10,6	10,9	10,1	10,5	11,1	10,8	10,4	10,6	10,0	9,7	9,6	9,9	10,3	10,9		
33	19,0	18,4	18,7	17,4	16,5	15,8	15,9	15,0	14,4	13,0	13,3	12,2	10,9	10,0	9,1	8,9	9,2	8,8	8,9	9,5	10,7	10,0	10,9	9,5	9,5	10,6	10,0	10,1	10,3	10,1	10,3	9,5	9,8	10,5	11,3	11,5		
34	16,7	16,9	15,8	14,9	14,2	14,0	13,1	13,2	12,4	11,8	10,3	9,3	8,4	8,5	8,0	8,0	7,7	7,9	8,1	8,9	9,1	9,9	9,0	8,6	9,2	8,8	9,4	10,2	9,6	10,1	9,8	9,9	10,4	11,4	11,2	13,0		
35	15,1	13,9	13,1	12,4	12,1	11,1	11,2	11,2	10,3	8,9	7,8	7,0	7,5	6,8	6,5	6,6	7,0	7,1	7,7	7,7	8,6	8,1	8,6	7,7	7,8	8,4	8,9	8,6	9,0	9,6	9,7	10,5	10,5	10,9	12,7	13,2		
36	11,9	11,3	10,6	10,1	9,3	8,9	9,0	8,5	7,7	6,8	5,7	6,1	5,4	5,4	5,5	6,0	6,2	6,4	7,0	6,5	7,1	7,6	7,0	6,8	7,2	7,4	7,6	7,5	8,4	9,0	9,6	9,7	10,0	11,6	11,9	11,7		
37	9,3	8,9	8,3	7,6	7,0	6,6	6,7	6,1	5,8	4,7	4,4	4,1	4,6	4,4	4,6	5,0	5,4	5,7	5,4	5,8	5,8	6,4	5,9	6,1	6,0	6,3	6,4	6,8	7,3	8,4	8,8	8,9	9,9	10,4	10,3	9,0		
38	7,2	6,6	6,2	5,5	5,0	5,2	4,6	4,5	3,9	3,4	3,3	3,7	3,4	3,6	3,8	4,1	4,3	4,3	4,4	3,9	5,3	4,7	5,0	5,0	4,8	5,4	5,4	5,9	6,9	7,3	7,2	8,3	9,0	8,5	7,2	6,5		
39	5,1	5,2	4,5	4,0	3,8	3,5	3,3	2,9	2,8	2,6	2,7	2,5	2,8	2,6	3,1	3,0	3,3	2,9	3,0	3,4	3,5	3,6	3,9	3,5	3,9	4,0	4,4	5,3	5,6	5,9	6,5	7,3	6,4	5,5	5,3			
40	4,0	3,7	3,3	2,8	2,5	2,4	2,1	2,3	2,0	1,7	1,8	2,1	2,0	1,9	2,1	2,1	1,9	2,2	2,2	2,3	2,4	2,8	2,6	2,6	2,7	3,2	3,6	3,9	4,4	4,8	5,1	4,6	4,0	4,0				
41	2,8	2,6	2,0	1,7	1,5	1,5	1,6	1,4	1,1	1,3	1,4	1,4	1,3	1,4	1,6	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,8	1,8	1,7	1,7	2,1	2,3	2,7	3,0	3,2	3,3	3,3	2,8	3,0					
42	1,7	1,4	1,2	0,9	1,0	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	0,8	1,0	1,2	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	2,0	2,3	2,2	1,8	1,9						
43	0,9	0,9	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,4	1,4	1,1	1,1							
44	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,5	0,3	0,5	0,5	0,6	0,5	0,8	0,8	0,5	0,7								
45	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4									
46	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2								
47	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1											
48	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1												
49	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3												

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 14: Ελλάδα, γενεές (1939-1974), Ειδικοί κατα ηλικία συντελεστές γονιμότητας 4^{ης}+βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (‰)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	
15							0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
16						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
17					0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
18				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
19			0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2	
20		0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	0,1	0,4	0,3	0,7	0,5	0,6	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,5	0,3	0,4	0,5	0,5	0,4	0,3	
21	0,6	0,6	0,8	0,7	0,4	0,4	0,7	0,5	0,8	0,7	0,7	0,6	0,7	0,9	0,9	0,7	0,6	0,9	0,8	1,2	1,1	1,1	1,5	1,1	1,1	0,9	1,0	0,9	0,9	0,7	0,7	0,7	0,8	0,5	0,7	0,7	
22	1,0	1,3	1,2	0,9	1,0	1,1	0,9	1,1	1,1	1,2	1,3	1,2	1,6	1,5	1,7	1,5	1,7	1,6	1,9	2,0	1,8	2,1	1,8	1,9	1,5	1,5	1,4	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	0,9	1,1	1,0	0,9	
23	1,8	1,7	1,6	1,7	1,4	1,4	1,3	1,6	1,7	2,1	2,0	2,4	2,4	2,9	2,8	2,6	2,7	2,7	3,0	2,8	2,7	2,7	2,9	2,3	2,0	2,1	1,9	2,0	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4	1,2	1,3	1,2	
24	2,7	2,7	3,0	2,4	2,3	2,1	2,6	2,7	3,0	2,9	3,4	3,5	4,2	4,1	3,6	3,8	3,5	4,3	3,8	3,6	3,7	3,7	3,2	2,7	3,0	2,6	2,7	2,1	2,3	2,2	2,1	1,9	1,5	1,7	1,7	1,4	
25	4,5	4,8	4,4	4,4	4,0	4,3	4,2	3,9	4,0	4,4	4,5	5,5	5,4	4,6	4,8	4,5	5,3	4,9	4,6	4,4	4,3	3,9	3,5	3,5	3,2	3,4	2,7	2,9	2,8	2,9	2,6	1,9	2,1	2,2	1,7	1,6	
26	6,5	6,2	6,8	6,4	6,0	5,7	4,8	5,1	5,4	5,5	6,6	6,3	5,5	5,6	5,7	6,0	5,9	5,6	5,1	4,6	4,5	4,1	4,0	3,7	3,9	3,4	3,4	3,3	3,6	3,4	2,7	2,5	2,4	1,9	1,9	2,1	
27	6,9	7,9	8,1	7,0	6,5	5,7	6,2	6,3	6,5	7,5	6,9	6,2	6,2	6,8	6,5	6,7	6,3	5,9	5,0	4,8	4,6	4,5	4,3	4,2	3,9	3,9	4,3	4,2	4,2	3,5	2,9	2,7	2,3	2,2	2,4	2,3	
28	7,9	8,6	7,6	6,8	6,7	7,4	7,3	7,4	8,2	7,3	6,7	6,6	7,4	7,2	7,2	6,7	6,2	5,5	5,0	4,8	4,7	4,7	4,5	4,2	4,4	4,6	4,7	4,7	4,0	3,8	3,2	2,5	2,6	2,5	2,7	2,2	
29	9,4	9,1	8,4	7,7	8,6	8,3	8,3	8,8	7,6	7,1	6,9	7,5	7,6	7,5	7,0	6,2	6,0	5,2	4,9	4,7	4,7	4,6	4,4	4,5	4,6	5,1	5,2	4,3	4,5	4,0	3,3	3,1	2,7	2,7	2,6	2,6	
30	10,8	10,8	8,7	9,7	9,4	9,2	9,3	7,8	7,5	7,2	7,5	7,6	7,7	7,6	6,3	6,2	5,4	5,2	4,9	4,7	4,7	4,6	4,7	4,4	5,2	5,2	4,4	4,6	4,4	3,7	3,5	3,0	2,8	3,0	2,9	2,9	
31	11,9	9,5	10,5	10,2	9,9	9,8	7,9	7,8	7,4	7,3	7,3	7,6	7,8	6,7	6,2	5,5	5,4	5,1	4,8	4,7	4,8	4,9	5,2	5,0	5,4	4,6	4,5	4,7	3,9	3,7	3,4	3,1	3,3	3,2	3,3	2,9	
32	10,2	11,0	10,7	10,3	10,2	8,1	7,9	7,5	7,1	7,0	7,2	7,2	6,9	6,2	5,4	5,3	4,9	4,8	4,6	4,5	5,2	5,3	5,3	5,1	4,5	4,8	4,5	3,9	3,8	3,7	3,6	3,3	3,2	3,6	2,9	3,3	
33	11,3	10,9	10,5	10,4	8,2	8,0	7,4	6,8	7,0	6,8	6,4	6,6	6,1	5,4	5,0	4,6	4,7	4,4	4,1	4,9	5,0	5,4	5,2	4,3	4,9	4,3	3,8	3,8	3,9	3,9	3,6	3,3	3,5	3,1	3,8	3,1	
34	10,9	10,5	10,4	8,3	7,9	7,3	6,6	6,9	6,5	5,8	6,1	5,5	5,1	4,7	4,3	4,5	4,2	4,1	4,6	4,5	5,3	5,2	4,1	4,2	4,1	3,8	3,7	4,1	3,9	3,6	3,6	3,5	2,9	4,0	3,1	3,8	
35	10,3	10,2	8,2	7,6	6,9	6,5	6,4	6,0	5,5	5,7	4,8	4,3	4,3	4,0	4,2	3,9	4,2	4,2	4,6	4,6	5,1	4,1	4,2	3,9	3,5	3,4	3,9	3,7	3,5	3,8	3,6	3,2	3,7	3,3	3,7	3,8	
36	9,7	7,9	7,3	6,5	6,1	5,6	5,3	5,2	5,1	4,4	3,5	3,8	3,6	3,9	3,5	4,0	4,0	4,3	4,3	4,5	4,1	4,1	4,0	3,3	3,3	3,6	3,4	3,2	3,6	3,7	3,0	3,4	3,3	3,5	3,7	3,5	
37	7,5	6,8	6,0	5,6	4,9	4,8	4,7	4,4	4,1	3,2	3,2	3,2	3,4	3,1	3,3	3,5	3,7	3,8	4,0	3,6	3,9	3,6	3,2	3,1	3,1	3,2	3,3	3,5	3,4	2,9	3,1	3,1	3,3	3,4	3,2	3,0	
38	6,2	5,4	5,1	4,6	4,3	4,2	3,7	3,5	2,9	2,7	2,8	2,7	2,6	2,6	2,7	3,0	3,2	3,6	2,9	2,9	3,0	2,9	2,7	2,6	2,8	2,9	3,0	2,9	2,5	3,0	2,9	3,0	3,1	3,1	2,9	2,5	
39	4,6	4,5	4,5	3,8	3,6	3,1	2,9	2,6	2,4	2,3	2,2	2,1	2,2	2,1	2,4	2,4	2,8	2,3	2,4	2,2	2,4	2,0	2,2	2,3	2,4	2,4	2,5	2,3	2,6	2,6	2,6	2,8	2,7	2,2	2,2		
40	3,6	3,9	3,4	3,0	2,8	2,3	2,3	2,0	1,9	1,9	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	1,9	1,8	1,7	1,7	1,6	1,4	1,7	1,7	1,7	1,7	1,8	2,0	2,0	2,0	2,2	2,4	2,1	1,7	1,8			
41	2,9	2,8	2,6	2,3	1,8	1,8	1,5	1,4	1,5	1,3	1,3	1,4	1,6	1,2	1,3	1,4	1,3	1,3	1,2	1,0	1,1	1,3	1,3	1,2	1,3	1,5	1,4	1,3	1,6	1,7	1,5	1,2	1,3				
42	2,0	1,9	1,8	1,4	1,2	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	1,3	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	0,9	0,8					
43	1,2	1,3	1,1	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,9	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,4	0,5	0,5	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,7						
44	0,8	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,4							
45	0,5	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2								
46	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2	0,1									
47	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0										
48	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0											
49	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0												

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 15 : Ελλάδα, Γενεές (1939-1974), Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 1^{ης} βιολογικής τάξης έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
15	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	2,5	1,9	1,8	2,4	2,2	3,9	3,1	2,6	4,2	2,7	4,2	5,4	3,0	2,7	3,4	5,5	7,1	4,8	5,3	4,7	4,5	4,2	3,6	3,1	2,8	2,2	1,6	2,3
16	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	5,6	7,6	7,9	7,9	8,6	7,8	11,9	12,3	10,4	13,0	12,7	12,6	15,5	15,8	13,2	14,1	16,5	20,2	20,5	17,4	17,4	16,1	15,4	14,6	12,4	10,5	9,3	7,5	6,9	6,8
17	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	11,3	16,8	19,3	21,7	21,9	21,3	25,9	31,4	30,1	31,3	32,6	33,7	35,3	39,4	40,1	39,3	41,3	45,6	49,8	49,3	44,3	42,3	40,4	38,0	33,9	29,3	25,3	21,5	18,9	16,7	15,1
18	18,7	18,7	18,7	18,7	19,0	26,4	34,4	39,9	45,0	46,8	50,0	58,3	65,1	64,5	66,0	68,6	70,9	77,5	82,3	86,1	84,3	88,0	95,3	100,2	95,3	86,4	83,3	77,9	70,7	63,5	55,6	47,2	41,3	36,4	33,0	30,4
19	51,7	51,7	51,7	46,0	45,4	56,1	69,2	79,8	91,0	93,4	100,7	111,7	119,1	115,5	118,0	120,8	132,3	140,0	147,6	148,8	148,5	157,5	166,6	165,3	155,1	144,5	136,2	124,5	113,7	102,9	90,0	76,4	68,7	62,2	57,8	51,2
20	100,8	100,8	99,3	94,0	96,8	114,0	132,0	150,3	161,2	165,9	172,5	187,2	184,4	181,7	183,1	198,6	211,0	221,0	224,0	227,6	231,4	242,4	245,5	238,9	227,1	210,1	193,4	177,8	163,9	149,6	127,9	113,7	103,9	95,5	87,0	78,7
21	162,0	164,7	167,4	165,4	174,4	193,0	219,0	237,2	247,7	247,4	260,5	263,1	261,0	255,7	270,7	287,0	301,3	305,7	311,0	315,2	319,9	325,9	325,7	317,9	299,2	272,6	252,3	233,4	218,5	194,5	171,9	154,7	143,9	130,8	122,0	110,7
22	229,6	237,7	246,1	248,6	256,3	280,7	308,7	322,8	327,4	334,0	342,6	345,6	339,4	346,5	361,0	379,9	388,7	395,0	397,2	400,7	400,0	404,9	404,1	390,4	362,2	332,9	308,3	290,5	267,9	242,1	217,1	198,8	183,0	169,4	158,9	145,1
23	296,8	311,8	326,8	325,8	335,0	363,5	386,0	395,0	406,3	417,4	426,7	424,3	427,7	433,1	450,3	465,4	475,5	478,1	477,2	473,8	472,8	477,6	474,1	450,8	420,6	387,6	365,1	341,5	317,3	290,5	265,4	240,0	224,9	209,2	196,5	182,3
24	366,6	391,6	403,2	401,9	413,2	436,6	454,5	468,9	486,2	499,0	502,1	506,6	507,6	515,4	529,7	546,6	553,5	553,7	543,6	539,3	537,9	542,8	530,7	505,2	473,2	442,2	415,3	391,2	367,8	342,0	310,7	283,8	266,9	249,6	237,1	221,0
25	446,0	469,2	484,8	481,7	485,3	504,7	525,7	541,8	561,5	568,1	576,0	578,3	581,3	587,0	602,6	617,3	623,4	614,6	602,4	596,7	595,6	595,1	580,5	553,8	523,5	489,8	463,8	441,5	420,3	390,8	357,9	328,0	311,1	291,8	278,6	260,9
26	520,7	551,4	566,1	552,7	550,1	571,2	590,5	608,4	622,8	632,8	639,1	642,8	644,0	650,5	664,4	679,2	678,3	667,3	652,6	645,9	642,2	640,8	624,4	599,2	567,4	535,7	512,6	492,5	470,6	440,2	405,3	373,9	355,4	335,0	321,2	304,3
27	590,7	624,7	631,9	609,6	607,2	627,7	647,9	661,7	678,5	687,1	694,4	696,4	697,9	704,2	716,7	726,6	724,0	711,3	694,4	686,3	683,4	679,9	665,5	638,4	609,3	581,1	560,5	540,6	520,9	490,5	453,1	419,6	400,4	378,7	366,0	347,3
28	648,5	681,1	680,8	657,5	656,1	676,5	693,2	708,7	724,2	733,8	739,5	741,4	743,8	748,3	756,0	764,6	762,0	747,2	729,2	721,4	717,6	716,4	699,6	675,4	649,0	623,8	604,3	587,9	570,1	538,4	499,7	464,9	444,8	423,9	409,8	392,3
29	694,8	724,5	724,2	699,5	697,2	714,8	732,4	746,8	763,1	771,1	776,5	779,1	780,8	781,1	786,7	796,8	792,3	776,5	757,9	750,6	748,7	745,7	731,4	707,8	684,8	661,1	644,7	631,1	614,9	583,1	543,5	507,3	488,9	467,1	453,6	438,0
30	731,8	763,4	759,6	733,9	729,4	747,3	763,9	778,8	793,9	801,3	805,8	808,3	807,7	806,6	812,7	821,6	816,1	800,7	782,4	776,2	773,3	771,8	758,6	736,1	715,3	692,3	679,2	667,8	654,2	622,8	583,4	548,1	529,0	507,9	497,0	483,8
31	762,6	792,3	787,8	760,5	756,1	773,2	790,2	804,0	818,3	823,8	827,5	829,1	829,0	827,4	832,3	840,7	836,5	820,8	803,4	796,7	793,7	794,1	782,4	759,8	739,3	719,1	708,2	698,8	688,5	657,8	619,4	583,6	565,8	547,6	538,2	527,0
32	786,0	814,8	809,0	781,9	777,2	794,5	810,5	823,5	836,2	840,1	843,4	845,8	845,5	843,2	847,6	856,9	852,3	838,0	820,2	812,6	811,6	813,9	802,1	778,4	759,9	741,5	731,8	725,8	716,9	687,9	649,7	615,9	599,6	584,0	576,3	568,8
33	803,7	831,4	826,0	799,0	794,4	810,8	826,0	838,2	849,8	853,1	855,8	858,6	858,3	855,3	860,0	869,2	865,9	851,5	833,2	826,5	827,6	829,9	818,0	794,6	777,9	759,8	752,3	747,5	740,9	713,0	676,2	643,6	629,8	616,6	610,7	604,2
34	816,8	844,8	839,7	812,8	807,2	823,0	837,7	850,2	861,2	862,9	865,4	868,9	868,0	865,4	870,0	880,0	876,7	862,4	844,9	838,3	840,2	842,6	831,2	808,0	791,9	774,5	768,9	766,2	760,7	734,3	699,2	667,8	656,3	645,3	640,4	637,0
35	827,4	855,8	850,6	822,9	816,8	832,0	847,6	859,8	869,6	870,7	873,5	876,5	876,2	873,8	878,5	888,6	885,7	871,9	854,6	847,5	850,9	853,1	842,2	818,8	803,4	787,8	783,0	781,6	777,4	752,5	718,5	689,9	679,4	669,8	667,3	664,0
36	836,0	864,3	858,6	830,3	824,0	839,5	855,1	866,9	876,5	877,0	879,7	883,0	883,2	880,6	885,3	895,8	893,0	879,9	862,2	855,7	859,7	861,9	851,6	827,8	813,8	798,8	795,2	794,8	791,3	768,2	735,9	708,1	698,9	690,7	688,7	686,9
37	842,6	870,6	864,4	836,3	829,6	845,2	860,8	872,8	881,8	882,3	885,0	888,6	888,6	885,8	890,8	901,5	899,3	886,1	868,9	862,4	867,1	869,9	859,4	835,6	822,2	808,3	805,5	805,2	802,9	781,6	749,7	723,3	715,1	707,8	706,8	705,8
38	847,5	875,1	869,4	841,0	834,1	849,6	865,3	877,3	886,3	886,8	889,5	892,8	892,5	889,9	894,9	906,3	904,4	891,0	874,4	867,9	873,3	876,2	865,8	842,4	829,6	815,9	813,7	813,6	812,4	792,3	761,0	735,5	728,5	721,7	721,1	720,4
39	851,0	879,4	873,4	844,7	837,5	852,9	869,0	881,0	890,0	890,3	892,5	895,7	895,6	892,9	898,6	910,0	908,0	894,8	878,4	872,2	878,2	881,1	870,9	847,8	835,5	822,6	820,4	820,9	820,3	801,0	770,3	745,6	739,1	732,5	732,2	
40	854,5	882,6	876,4	847,2	840,0	855,6	871,7	883,8	892,7	892,7	894,7	898,1	898,1	895,6	901,2	912,6	910,7	897,3	881,6	875,5	881,7	884,8	874,7	852,5	840,6	827,9	825,8	826,5	826,5	807,6	777,7	753,6	747,1	741,0		
41	856,9	884,9	878,4	849,0	841,8	857,5	873,7	885,7	894,7	894,3	896,4	900,0	900,2	897,4	903,2	914,5	912,3	899,5	883,8	877,8	884,3	887,5	878,4	855,9	844,4	831,8	829,7	831,1	831,2	813,0	783,4	759,2	753,2			
42	858,6	886,4	879,5	850,2	843,0	858,8	875,0	887,2	895,8	895,3	897,5	901,4	901,6	898,9	904,5	915,8	913,7	901,0	885,4	879,6	886,2	890,0	880,9	858,5	847,0	834,3	832,7	834,2	834,9	816,7	787,2	763,0				
43	859,6	887,2	880,4	850,9	843,7	859,6	875,9	888,0	896,4	896,1	898,3	902,2	902,6	899,7	905,4	916,6	914,7	901,9	886,6	880,7	887,6	891,7	882,7	860,3	848,6	836,2	834,8	836,6	837,2	819,2	789,7					
44	860,2	887,8	880,8	851,3	844,2	860,0	876,4	888,4	896,9	896,4	898,8	902,7	903,2	900,2	906,0	917,2	915,1	902,7	887,3	881,3	888,5	892,7	883,9	861,5	849,8	837,6	836,2	838,2	838,9	820,9						
45	860,5	888,1	881,1	851,6	844,4	860,4	876,7	888,7	897,2	896,7	899,1	903,2	903,5	900,5	906,4	917,6	915,6	903,1	887,7	881,7	889,1	893,5	884,7	862,3	850,8	838,6	837,4	839,4	840,0							
46	860,7	888,3	881,3	851,7	844,7	860,5	876,8	888,8	897,4	896,8	899,4	903,5	903,7	900,7	906,7	917,9	915,9	903,4	888,1	882,2	889,6	894,0	885,3	863,1	851,5	839,3	838,3	840,2								
47	860,9	888,4	881,3	851,8	844,8	860,6	876,9	889,0	897,5	897,1	899,7	903,6	903,9	901,0	906,9	918,1	916,2	903,7	888,4	882,5	890,0	894,5	885,9	863,7	852,2	840,0	839,0									
48	861,0	888,5	881,4	851,9	844,8	860,																														

Πίνακας 16 : Ελλάδα, Γενεές (1939-1974), Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 2^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,4	0,5	0,8	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5	0,9	1,3	1,3	1,2	1,1	1,3	1,2	0,8	0,7	0,6	0,4	0,4
17	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,7	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	1,4	1,9	2,2	2,6	2,5	2,6	2,6	3,0	3,2	3,3	3,6	3,9	4,5	5,4	5,2	4,9	4,7	4,8	4,4	3,9	2,9	2,4	2,1	1,9	1,7
18	0,9	0,9	0,9	0,9	1,7	2,6	2,7	2,8	3,4	3,6	4,5	5,5	6,9	7,5	8,1	8,7	9,1	10,6	11,3	12,4	12,6	13,6	14,7	16,1	16,1	15,7	14,2	13,8	12,7	11,5	9,5	7,5	6,8	5,8	5,0	4,7
19	5,9	5,9	5,9	6,1	7,5	8,0	8,8	10,3	12,0	14,0	15,9	18,3	21,2	19,9	21,6	23,0	26,5	28,7	30,8	31,9	33,6	35,7	38,2	38,2	34,5	31,7	29,5	27,2	23,7	19,5	16,9	14,4	11,8	11,0	10,1	
20	17,1	17,1	18,6	19,7	20,9	22,6	25,8	29,2	34,4	38,6	42,4	47,6	43,7	43,5	46,7	52,9	57,4	61,5	62,9	66,9	69,2	73,4	75,8	74,9	69,2	62,5	57,8	53,4	48,1	41,5	35,5	30,3	25,4	22,2	20,4	18,8
21	35,9	38,2	41,6	42,8	45,3	49,6	55,5	64,1	72,8	78,9	86,4	82,3	79,0	81,1	89,9	97,2	104,2	107,0	111,2	115,1	119,6	124,2	124,6	118,4	108,7	99,4	90,9	83,1	74,2	65,0	56,4	47,3	41,4	36,1	34,0	30,0
22	63,0	67,9	72,5	74,3	79,0	85,5	98,4	110,3	121,4	131,5	133,8	129,6	128,9	136,1	145,2	155,7	161,2	166,2	169,5	174,4	178,5	182,0	178,7	168,2	154,4	140,4	128,3	117,1	105,1	93,4	80,2	69,6	61,2	54,0	50,5	44,7
23	95,8	102,3	108,1	111,4	115,6	130,4	146,9	161,1	176,5	190,1	191,9	190,0	192,8	199,0	211,5	221,1	227,7	232,5	234,8	237,3	240,4	242,3	235,1	219,7	201,0	183,8	169,3	154,0	139,7	124,4	108,1	94,5	84,1	75,3	70,0	63,2
24	134,9	145,0	152,6	155,7	166,3	185,3	202,7	221,4	243,0	256,3	259,4	259,2	260,0	269,3	281,2	291,5	298,2	300,7	298,8	299,9	301,6	300,7	289,4	269,3	247,3	229,9	210,5	193,4	176,9	158,3	139,0	122,8	110,1	99,2	93,3	84,6
25	188,1	202,3	214,7	222,0	233,7	251,7	272,9	291,6	313,4	327,1	330,6	328,0	331,1	339,9	351,5	362,1	365,4	364,7	360,3	358,5	358,2	354,5	340,5	315,4	294,9	273,6	253,1	234,9	215,4	195,0	173,4	153,1	138,2	126,6	119,6	109,2
26	254,5	277,1	296,1	301,4	307,9	328,1	343,6	362,6	384,0	397,5	398,4	397,3	399,7	407,6	419,1	426,4	427,5	425,1	415,9	411,6	409,3	405,8	385,5	361,5	339,3	317,7	296,3	276,3	256,1	235,0	209,1	185,3	169,3	155,9	148,4	136,9
27	325,4	358,5	377,4	375,1	380,5	397,1	412,5	430,4	451,5	462,0	463,9	461,7	462,7	471,5	479,6	484,8	485,1	478,9	465,1	459,0	457,9	449,1	429,8	404,8	383,0	360,2	338,3	317,5	299,5	275,2	245,9	219,9	202,3	187,9	179,5	167,8
28	394,4	432,1	446,2	440,2	446,1	462,1	475,6	493,0	511,1	522,3	522,6	518,8	521,2	527,5	531,7	537,0	535,9	524,9	508,4	502,6	498,1	491,4	470,8	446,7	423,6	402,0	378,6	361,3	342,1	315,8	285,4	256,1	237,4	222,2	214,0	202,1
29	459,7	498,4	509,7	501,5	506,3	519,6	532,6	547,0	565,4	574,8	573,5	569,9	571,5	573,8	577,8	582,2	578,1	564,5	547,4	539,0	537,3	529,2	509,4	484,2	462,5	441,0	419,6	402,4	383,4	358,3	325,4	293,1	274,3	259,7	251,4	238,3
30	521,0	560,0	565,2	556,2	558,0	570,7	580,6	595,0	611,5	619,5	616,0	613,1	612,7	614,6	616,0	619,6	613,9	599,9	579,8	573,6	571,2	563,8	544,4	517,7	492,4	477,3	458,3	442,4	424,8	399,5	363,7	331,1	312,4	298,5	288,8	276,2
31	574,3	608,3	613,1	601,3	602,6	612,6	622,3	634,8	650,2	654,7	651,3	648,3	648,0	646,9	647,7	650,8	644,5	627,9	609,6	603,4	601,8	594,2	574,3	548,0	528,8	511,1	493,0	479,8	463,8	437,6	401,0	368,6	350,7	336,5	326,5	316,3
32	615,6	648,7	650,8	639,1	638,6	648,3	656,0	667,6	680,4	683,6	679,8	676,6	675,3	673,3	673,3	675,5	667,7	653,2	635,0	630,3	628,4	620,6	600,8	574,8	556,9	540,8	525,3	514,0	499,5	473,2	437,4	405,0	387,4	373,4	366,0	357,4
33	649,1	679,3	682,0	669,3	668,5	676,2	683,3	693,5	705,1	706,6	701,1	698,7	696,9	693,8	693,1	694,7	688,6	674,3	657,5	652,3	650,9	643,8	624,6	597,9	581,4	567,7	553,8	544,8	531,9	506,8	471,8	439,4	422,3	410,9	405,3	397,0
34	673,8	704,8	707,0	694,0	691,2	698,5	704,5	714,1	724,3	723,4	718,3	715,8	713,3	710,4	709,1	711,6	705,8	692,2	675,9	669,5	670,0	663,5	644,5	617,4	603,3	590,4	578,8	572,5	561,2	537,4	502,9	471,9	455,8	447,2	441,9	437,9
35	694,2	725,0	726,9	712,1	708,9	715,1	720,6	729,5	738,8	736,7	731,3	728,4	726,8	723,3	722,4	725,3	719,5	706,2	690,1	684,8	685,8	680,2	660,9	635,2	621,7	610,2	601,4	596,4	586,0	563,9	530,5	501,8	486,9	479,2	476,7	473,0
36	710,1	740,6	741,1	726,0	721,6	727,4	732,3	741,7	749,6	747,0	741,1	738,8	736,4	734,2	733,0	736,0	730,5	717,5	702,2	696,8	699,2	693,6	675,6	650,0	637,0	627,6	620,2	615,8	607,2	586,4	554,8	526,8	513,1	507,6	506,2	502,8
37	722,1	751,7	751,9	735,5	730,9	735,9	741,4	750,4	757,9	754,7	749,0	745,7	745,1	742,1	741,2	744,4	739,5	726,6	712,3	706,6	709,7	704,9	687,9	661,6	650,0	641,5	635,2	631,7	624,6	605,7	574,0	547,0	535,9	531,4	529,6	525,2
38	730,5	759,9	759,6	742,6	737,3	742,3	748,0	756,9	764,1	760,6	754,1	751,9	750,9	748,3	747,4	750,8	746,3	734,2	719,7	714,2	718,3	714,2	697,1	671,3	660,2	652,5	646,8	644,4	638,7	620,4	589,7	564,1	554,2	549,3	547,5	542,8
39	736,6	766,5	765,3	747,6	741,7	747,2	752,8	761,7	768,5	764,7	758,1	756,0	755,4	752,5	751,8	755,7	751,7	739,4	725,5	719,8	724,7	721,1	704,3	678,6	667,7	660,4	655,6	654,7	649,0	632,0	602,0	577,2	567,3	562,7	560,5	
40	741,5	771,1	769,4	750,8	745,2	750,5	756,0	764,9	771,6	767,3	760,9	759,1	758,6	755,3	755,0	759,2	755,0	743,3	729,1	723,5	729,4	726,0	709,6	683,7	673,0	666,4	662,5	662,0	656,9	640,3	611,2	586,8	576,4	572,0		
41	744,8	774,1	771,7	753,1	747,3	752,5	758,2	767,1	773,5	769,2	762,8	761,2	760,7	757,3	757,5	761,3	757,1	745,6	731,4	726,2	732,4	729,3	713,2	687,2	676,9	670,9	667,2	666,8	662,5	646,4	617,8	592,7	582,9			
42	746,6	775,7	773,2	754,4	748,5	753,9	759,7	768,4	774,6	770,3	764,0	762,4	762,2	758,7	758,7	762,4	758,6	747,0	733,0	727,9	734,4	731,7	715,8	689,7	679,7	673,9	670,2	670,2	666,3	650,8	621,8	596,8				
43	747,6	776,7	774,0	755,1	749,3	754,7	760,5	769,1	775,3	770,8	764,7	763,3	763,0	759,5	759,4	763,3	759,4	747,9	734,1	729,0	735,7	733,2	717,5	691,5	681,4	675,7	672,3	672,5	668,9	653,5	624,4					
44	748,2	777,2	774,4	755,5	749,7	755,3	761,0	769,6	775,7	771,1	765,1	763,7	763,6	759,9	759,8	763,8	759,9	748,5	734,8	729,6	736,6	734,2	718,5	692,5	682,6	676,7	673,8	673,9	670,6	655,2						
45	748,5	777,5	774,6	755,7	750,0	755,5	761,2	769,9	775,9	771,2	765,3	764,1	763,9	760,2	760,1	764,2	760,3	748,8	735,2	729,9	737,1	734,8	719,1	693,1	683,2	677,6	674,8	675,0	671,7							
46	748,7	777,6	774,8	755,9	750,2	755,6	761,4	770,0	776,1	771,3	765,6	764,2	764,1	760,5	760,4	764,4	760,5	749,1	735,4	730,1	737,4	735,3	719,5	693,6	683,8	678,4	675,7	675,8								
47	748,7	777,7	774,9	755,9	750,2	755,7	761,5	770,1	776,1	771,4	765,7	764,4	764,2	760,6	760,6	764,6	760,7	749,3	735,7	730,4	737,7	735,5	720,0	694,2	684,5	679,1	676,4									
48	748,8	777,8	774,9	756,0	750,2	755,7	761,6	770,2	776,2	771,5	765,8	764,4	764,4	760,7	760,7	764,7	760,9	749,4	735,8	730,5	737,9	735,9	720,4	694,7	684,9	679,6</										

Πίνακας 17 : Ελλάδα, Γενεές (1939-1974), Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 3^{ης} βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974			
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1		
18	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,3	0,4	0,4	0,2	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,4	0,8	1,0	1,2	1,0	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,2	0,3	0,5	0,5	0,4		
19	0,0	0,0	0,4	0,6	0,4	0,6	0,7	0,7	0,7	0,6	1,1	1,5	1,7	0,9	0,7	0,5	0,4	1,1	0,8	0,7	1,7	2,5	2,9	3,5	3,4	3,0	3,0	2,9	2,5	2,5	2,1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3		
20	0,0	1,6	1,9	1,9	1,8	2,3	2,3	2,3	2,7	3,0	4,0	4,7	3,6	2,9	2,6	2,5	3,5	3,6	3,3	4,6	5,9	7,0	8,0	8,1	7,8	7,2	6,6	5,8	5,4	4,9	3,6	3,1	2,9	2,9	2,9	2,7	2,7		
21	3,4	4,6	4,8	4,6	5,0	5,4	5,5	6,2	7,0	8,1	9,6	9,0	8,2	7,7	7,9	8,7	9,4	9,3	10,2	11,9	13,6	14,9	15,6	15,2	14,4	12,9	11,3	10,5	9,6	8,1	6,9	6,0	5,5	5,1	5,2	5,2	4,7	4,7	
22	8,1	9,4	9,6	9,8	10,0	10,4	11,3	12,5	14,3	15,7	17,2	17,1	17,1	17,4	17,7	18,8	19,2	19,6	21,1	22,8	24,2	25,7	25,8	24,6	22,5	19,7	18,0	16,5	15,0	13,2	11,4	9,9	8,8	8,3	8,1	8,1	7,6	7,6	
23	14,7	16,2	16,6	16,5	16,4	17,5	18,9	21,4	23,4	27,0	29,2	30,5	31,2	30,7	31,9	32,7	32,8	34,1	35,0	35,7	37,9	39,0	38,0	35,2	31,3	28,2	25,8	24,2	21,9	19,4	16,8	14,5	13,2	12,1	11,8	11,8	11,0	11,0	
24	23,9	25,8	26,2	25,8	25,8	27,5	30,5	33,4	37,9	42,6	46,3	48,3	47,5	48,2	49,0	49,3	50,1	51,1	50,5	51,9	53,3	53,5	50,9	45,8	41,5	38,1	35,4	32,5	29,7	26,3	23,5	20,3	18,1	16,8	16,4	16,4	14,9	14,9	
25	37,4	40,0	40,8	40,4	40,6	43,7	47,4	50,4	56,2	62,3	66,6	66,9	67,2	67,5	67,7	68,7	69,8	69,5	68,4	68,1	68,7	68,0	63,5	57,4	53,3	49,3	45,2	42,2	38,2	35,0	31,3	26,7	24,1	22,2	21,6	19,8	19,8	19,8	
26	55,3	58,9	61,0	60,6	60,3	64,4	66,2	70,5	77,4	84,1	86,8	87,9	87,8	87,6	88,8	89,7	90,2	88,6	85,2	83,8	83,8	82,2	76,1	70,0	65,4	60,5	56,4	52,4	48,6	44,8	39,6	33,6	30,6	28,2	27,8	25,8	25,8	25,8	
27	74,4	81,0	83,9	81,5	81,5	84,5	87,4	92,5	99,9	105,1	108,2	108,8	108,5	109,8	109,8	110,4	109,9	107,0	101,3	98,7	98,5	95,3	88,9	82,6	77,6	72,6	68,3	63,9	59,9	54,7	48,0	41,7	37,7	35,2	34,9	31,9	31,9	31,9	
28	95,1	103,6	105,0	101,6	102,6	106,3	109,6	115,0	121,3	126,4	128,9	129,5	130,7	130,9	129,4	129,9	129,1	123,4	115,8	112,8	111,3	108,2	101,4	95,1	90,5	85,2	80,6	76,1	71,0	65,1	57,7	50,2	46,1	43,4	41,7	41,7	39,5	39,5	
29	117,7	126,7	126,8	123,4	124,8	128,6	132,0	136,2	142,0	146,5	149,3	150,9	152,1	149,7	148,0	148,6	145,0	137,4	129,4	124,9	124,2	120,4	113,8	107,8	103,6	97,6	93,7	88,3	82,8	76,2	68,0	59,5	54,9	51,3	50,5	47,3	47,3	47,3	
30	142,3	151,2	148,7	145,7	146,9	150,6	152,7	156,2	161,3	166,3	169,2	171,1	170,4	167,6	165,1	163,4	158,6	150,5	140,9	137,2	135,8	132,5	126,6	119,9	115,4	110,4	105,7	100,1	94,3	87,2	78,1	69,2	63,8	60,6	59,3	56,2	56,2	56,2	
31	166,4	172,5	170,5	167,2	168,3	170,5	171,8	174,6	180,2	184,5	186,6	188,2	187,3	183,0	178,7	176,3	170,3	161,3	152,0	148,1	147,1	144,8	138,4	130,8	127,3	121,4	117,1	112,0	105,6	97,5	88,2	78,8	73,3	70,0	68,9	66,1	66,1	66,1	
32	186,7	192,9	190,6	187,4	187,1	188,4	188,9	192,1	196,8	199,8	201,5	203,3	201,3	195,4	190,3	186,5	180,1	171,4	161,9	158,3	158,7	155,8	149,0	141,7	137,4	131,9	128,3	122,7	116,1	108,0	98,3	88,5	82,9	79,9	79,3	77,0	77,0	77,0	
33	205,8	211,3	209,2	204,8	203,6	204,2	204,8	207,1	211,2	212,9	214,8	215,6	212,2	205,5	199,4	195,4	189,3	180,3	170,8	167,9	169,4	165,8	159,8	151,2	146,9	142,5	138,3	132,8	126,4	118,2	108,5	98,0	92,7	90,4	90,6	88,5	88,5	88,5	
34	222,4	228,3	225,0	219,7	217,7	218,2	217,9	220,3	223,5	224,7	225,1	224,8	220,6	213,9	207,5	203,3	197,0	188,1	178,9	176,7	178,5	175,7	168,9	159,9	156,1	151,3	147,7	143,0	136,0	128,3	118,3	107,8	103,2	101,8	101,8	101,8	101,5	101,5	
35	237,5	242,2	238,1	232,1	229,8	229,3	229,1	231,6	233,8	233,5	232,9	231,8	228,2	220,8	213,9	210,0	204,0	195,2	186,7	184,5	187,1	183,8	177,5	167,6	164,0	159,7	156,6	151,6	145,1	137,9	128,0	118,4	113,7	112,7	114,5	114,7	114,7	114,7	
36	249,4	253,4	248,8	242,2	239,1	238,2	238,1	240,1	241,5	240,3	238,6	237,8	233,5	226,1	219,4	215,9	210,3	201,6	193,7	190,9	194,3	191,3	184,5	174,4	171,2	167,1	164,2	159,1	153,4	146,9	137,6	128,0	123,8	124,3	126,4	126,4	126,4	126,4	
37	258,8	262,4	257,1	249,8	246,2	244,9	244,9	246,2	247,3	245,0	243,0	242,0	238,1	230,5	224,0	220,9	215,6	207,3	199,1	196,7	200,1	197,7	190,4	180,5	177,2	173,4	170,6	165,9	160,8	155,3	146,4	137,0	133,7	134,7	136,7	135,4	135,4	135,4	
38	266,0	269,0	263,3	255,3	251,1	250,0	249,5	250,7	251,1	248,4	246,3	245,7	241,5	234,1	227,8	225,0	219,9	211,6	203,4	200,6	205,4	202,4	195,4	185,5	182,0	178,8	176,0	171,8	167,7	162,7	153,6	145,3	142,7	143,1	143,9	143,9	141,9	141,9	141,9
39	271,1	274,2	267,8	259,3	255,0	253,5	252,8	253,6	253,9	251,0	249,0	248,2	244,3	236,7	230,9	228,0	223,2	214,5	206,5	204,0	208,9	206,0	199,3	189,0	185,9	182,7	180,5	177,1	173,2	168,5	160,1	152,5	149,1	148,6	149,2				
40	275,1	277,8	271,2	262,1	257,4	255,9	254,9	255,9	255,9	252,7	250,8	250,3	246,2	238,6	233,0	230,1	225,2	216,7	208,6	206,3	211,3	208,8	201,8	191,6	188,6	185,9	184,1	181,0	177,6	173,4	165,2	157,2	153,1	152,6					
41	277,8	280,4	273,2	263,8	259,0	257,3	256,4	257,3	257,1	254,0	252,2	251,7	247,6	240,0	234,6	231,5	226,6	218,2	210,2	207,7	213,1	210,6	203,6	193,3	190,7	188,2	186,8	184,0	180,8	176,7	168,6	159,9	156,1						
42	279,6	281,8	274,4	264,8	259,9	258,2	257,3	258,1	257,9	254,8	253,1	252,5	248,5	241,0	235,5	232,3	227,6	219,2	211,0	208,8	214,3	211,7	204,8	194,7	192,1	189,8	188,4	185,9	183,1	178,9	170,3	161,9							
43	280,4	282,7	275,1	265,4	260,4	258,8	257,9	258,7	258,4	255,3	253,6	253,1	249,1	241,5	236,1	233,0	228,1	219,8	211,6	209,4	214,9	212,5	205,6	195,5	193,0	190,7	189,5	187,3	184,4	180,0	171,5								
44	281,0	283,2	275,4	265,7	260,7	259,1	258,2	259,0	258,7	255,5	253,8	253,3	249,5	241,8	236,5	233,4	228,5	220,0	211,9	209,7	215,4	212,8	206,2	196,0	193,6	191,3	190,3	188,1	185,0	180,6									
45	281,3	283,3	275,6	265,8	260,9	259,3	258,4	259,1	258,8	255,5	253,9	253,5	249,6	242,0	236,7	233,6	228,7	220,1	212,0	209,8	215,6	213,1	206,5	196,4	193,9	191,7	190,7	188,3	185,4										
46	281,4	283,5	275,7	265,9	261,0	259,4	258,4	259,2	258,9	255,6	254,1	253,6	249,7	242,1	236,8	233,7	228,8	220,2	212,1	209,9	215,8	213,3	206,7	196,6	194,0	191,9	190,8	188,5											
47	281,4	283,5	275,8	265,9	261,0	259,4	258,5	259,3	259,0	255,6	254,2	253,6	249,7	242,2	236,8	233,8	228,8	220,3	212,2	210,0	215,9	213,5	206,8	196,6	194,1	192,0	191,0												
48	281,5	283,6	275,8	266,0	261,1	259,4	258,5	259,3	259,0	255,7	254,2																												

Πίνακας 18 : Ελλάδα, Γενεές (1939-1974), Αθροιστική συχνότητα ειδικών κατα ηλικία συντελεστών γονιμότητας 4^{ης} + βιολογικής τάξη έλευσης του τέκνου. (οο/ο)

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974		
15	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
16	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
17	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
18	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
19	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	
20	0,0	0,3	0,4	0,5	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,3	0,2	0,4	0,4	0,8	0,8	0,9	1,1	0,9	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,5	0,6	0,8	0,9	0,8	0,7	0,7	
21	0,6	0,8	1,1	1,1	0,9	0,7	0,9	0,8	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,3	1,4	1,3	0,9	1,1	1,2	1,7	1,9	1,9	2,4	2,2	2,0	1,6	1,7	1,7	1,8	1,5	1,2	1,3	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	
22	1,6	2,1	2,3	2,1	1,8	1,7	1,8	2,0	2,2	2,3	2,3	2,4	2,6	2,9	3,1	2,8	2,6	2,7	3,1	3,6	3,7	4,0	4,2	4,1	3,5	3,1	3,1	3,1	3,0	2,6	2,3	2,3	2,4	2,5	2,5	2,3	2,3	
23	3,3	3,8	3,9	3,8	3,3	3,1	3,2	3,6	3,9	4,4	4,3	4,8	5,1	5,8	5,9	5,4	5,3	5,4	6,1	6,4	6,4	6,7	7,1	6,4	5,5	5,2	4,9	5,1	4,6	4,2	3,9	3,7	3,8	3,7	3,8	3,5	3,5	
24	6,0	6,6	6,8	6,2	5,6	5,3	5,8	6,3	6,9	7,3	7,7	8,3	9,3	9,9	9,5	9,2	8,8	9,6	9,9	10,0	10,1	10,4	10,3	9,2	8,5	7,8	7,6	7,2	7,0	6,4	6,0	5,6	5,3	5,4	5,5	4,9	4,9	
25	10,5	11,4	11,2	10,6	9,6	9,6	10,0	10,1	10,8	11,7	12,2	13,8	14,6	14,5	14,3	13,7	14,0	14,5	14,5	14,4	14,4	14,3	13,7	12,7	11,6	11,1	10,4	10,1	9,8	9,2	8,6	7,5	7,4	7,6	7,3	6,4	6,4	
26	17,0	17,5	17,9	17,0	15,5	15,3	14,8	15,2	16,2	17,2	18,8	20,1	20,1	20,1	20,0	19,6	19,9	20,1	19,6	19,1	18,9	18,5	17,7	16,4	15,5	14,5	13,8	13,5	13,4	12,6	11,2	9,9	9,8	9,5	9,2	8,5	8,5	
27	23,9	25,5	26,1	24,0	22,0	21,0	21,0	21,6	22,7	24,7	25,7	26,2	26,3	26,9	26,5	26,4	26,2	26,0	24,6	23,9	23,5	22,9	22,0	20,7	19,4	18,5	18,1	17,7	17,5	16,1	14,1	12,6	12,1	11,8	11,5	10,8	10,8	
28	31,7	34,1	33,7	30,8	28,7	28,4	28,3	29,0	30,9	32,0	32,4	32,9	33,7	34,1	33,7	33,1	32,4	31,4	29,6	28,7	28,2	27,6	26,5	24,8	23,9	23,1	22,7	22,5	21,5	19,9	17,3	15,1	14,7	14,3	14,2	13,0	13,0	
29	41,2	43,1	42,1	38,5	37,3	36,7	36,6	37,7	38,4	39,1	39,4	40,4	41,4	41,6	40,7	39,3	38,4	36,7	34,5	33,5	32,9	32,3	30,8	29,4	28,5	28,1	28,0	26,8	26,0	23,8	20,6	18,2	17,4	17,0	16,8	15,7	15,7	
30	52,0	53,9	50,8	48,2	46,7	45,9	45,9	45,5	45,9	46,3	46,9	48,0	49,1	49,1	47,0	45,5	43,8	41,8	39,4	38,2	37,6	36,9	35,6	33,8	33,7	33,3	32,3	31,4	30,3	27,6	24,1	21,3	20,2	20,0	19,8	18,6	18,6	
31	63,9	63,4	61,3	58,4	56,6	55,7	53,9	53,2	53,3	53,7	54,2	55,6	56,8	55,9	53,2	50,9	49,3	46,9	44,2	42,9	42,4	41,8	40,7	38,8	39,1	37,9	36,9	36,1	34,3	31,3	27,5	24,3	23,5	23,2	23,1	21,5	21,5	
32	74,1	74,4	72,0	68,8	66,7	63,8	61,8	60,7	60,4	60,7	61,3	62,8	63,7	62,1	58,6	56,2	54,2	51,7	48,8	47,4	47,5	47,1	46,1	43,9	43,6	42,7	41,4	40,0	38,1	35,0	31,1	27,6	26,7	26,8	26,0	24,8	24,8	
33	85,3	85,2	82,5	79,2	74,9	71,8	69,2	67,5	67,4	67,5	67,7	69,4	69,8	67,5	63,5	60,8	58,9	56,1	52,9	52,4	52,6	52,6	51,3	48,2	48,4	47,0	45,2	43,8	42,0	38,9	34,7	30,9	30,2	29,9	29,8	27,9	27,9	
34	96,3	95,8	92,9	87,4	82,8	79,0	75,8	74,4	73,9	73,3	73,8	75,0	74,9	72,1	67,8	65,3	63,1	60,2	57,5	56,9	57,8	57,8	55,4	52,4	52,6	50,8	48,9	47,9	45,9	42,6	38,3	34,4	33,2	33,9	32,9	31,7	31,7	
35	106,6	105,9	101,1	95,0	89,7	85,5	82,2	80,4	79,5	78,9	78,6	79,3	79,2	76,1	72,0	69,2	67,3	64,4	62,2	61,5	62,9	61,9	59,5	56,3	56,1	54,3	52,8	51,6	49,4	46,4	41,9	37,6	36,9	37,2	36,6	35,6	35,6	
36	116,3	113,9	108,4	101,5	95,8	91,1	87,6	85,6	84,6	83,3	82,2	83,1	82,8	80,0	75,5	73,3	71,3	68,7	66,5	65,9	67,0	66,0	63,5	59,6	59,4	57,8	56,2	54,9	53,0	50,1	44,9	40,9	40,2	40,7	40,3	39,1	39,1	
37	123,8	120,7	114,4	107,1	100,8	95,9	92,3	90,0	88,7	86,5	85,4	86,2	86,2	83,0	78,8	76,7	75,0	72,5	70,5	69,5	70,9	69,6	66,7	62,7	62,5	61,0	59,5	58,4	56,4	53,0	48,1	44,0	43,5	44,1	43,5	42,1	42,1	
38	129,9	126,1	119,5	111,7	105,0	100,1	96,0	93,5	91,6	89,2	88,1	88,9	88,8	85,7	81,5	79,8	78,3	76,1	73,4	72,5	73,9	72,5	69,3	65,3	65,3	63,9	62,5	61,2	58,9	56,0	51,0	47,0	46,6	47,2	46,4	44,6	44,6	
39	134,5	130,6	124,0	115,5	108,6	103,2	98,8	96,1	93,9	91,5	90,3	91,1	91,0	87,8	83,9	82,2	81,1	78,5	75,8	74,7	76,3	74,5	71,5	67,6	67,7	66,3	65,0	63,5	61,5	58,6	53,6	49,8	49,3	49,4	48,7	48,7	48,7	
40	138,1	134,5	127,4	118,6	111,3	105,5	101,1	98,1	95,8	93,4	92,0	92,9	92,8	89,5	85,6	84,1	82,9	80,1	77,5	76,4	77,7	76,1	73,2	69,3	69,4	68,2	67,0	65,4	63,5	60,8	56,0	51,9	51,0	51,2				
41	141,0	137,3	130,0	120,9	113,1	107,3	102,6	99,5	97,3	94,7	93,3	94,3	94,4	90,7	86,9	85,5	84,2	81,5	78,7	77,3	78,8	77,4	74,5	70,5	70,7	69,7	68,4	66,8	65,1	62,5	57,5	53,1	52,3					
42	143,0	139,3	131,8	122,3	114,3	108,4	103,6	100,5	98,2	95,6	94,2	95,5	95,4	91,6	87,8	86,4	85,1	82,4	79,6	78,0	79,6	78,2	75,3	71,4	71,7	70,6	69,4	67,8	66,2	63,6	58,4	54,0						
43	144,1	140,6	132,9	122,9	115,0	109,1	104,3	101,2	98,8	96,1	95,1	96,2	96,1	92,2	88,4	87,0	85,8	83,0	80,0	78,5	80,1	78,7	75,9	71,9	72,3	71,2	70,0	68,5	66,9	64,1	59,1							
44	144,9	141,4	133,4	123,4	115,5	109,5	104,7	101,5	99,1	96,5	95,5	96,7	96,4	92,5	88,8	87,4	86,1	83,3	80,3	78,7	80,5	79,1	76,3	72,3	72,6	71,6	70,4	68,9	67,2	64,6								
45	145,3	141,8	133,6	123,8	115,8	109,8	104,9	101,7	99,4	96,7	95,7	96,8	96,7	92,8	89,0	87,6	86,3	83,5	80,4	78,9	80,7	79,2	76,5	72,5	72,8	71,8	70,6	69,1	67,4									
46	145,6	141,9	133,9	123,9	116,0	109,9	105,0	101,8	99,5	96,8	95,8	96,9	96,8	92,9	89,0	87,7	86,4	83,5	80,6	79,0	80,8	79,3	76,7	72,6	72,8	71,9	70,8	69,2										
47	145,7	142,0	134,0	124,0	116,0	109,9	105,0	101,8	99,6	96,9	95,8	97,0	97,0	92,9	89,1	87,7	86,4	83,6	80,6	79,0	80,8	79,4	76,8	72,6	73,0	72,0	70,8											
48	145,8	142,1	134,0	124,1	116,1	110,0	105,0	101,8	99,6	96,9	95,9	97,1	97,0	93,0	89,1	87,7	86,4	83,6	80,6	79,0	80,9	79,4	76,8	72,7	73,0	72,0												
49	145,9	142,2	134,2	124,2	116,3	110,0	105,2	102,0	99,7	97,0	96,0	97,1	97,0	93,0	89,2	87,8	86,5	83,7	80,7	79,1	80,9	79,4	76,9	72,9	73,0													

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 19 : Ελλάδα, Γενεές, Τελική ατεκνία και κατανομή των γυναικών μέσα στις γενεές ανάλογα των αριθμών παιδιών που απέκτησαν (%).

Γενεά	Τελική Ατεκνία	1 παιδί	2 παιδιά	3 παιδιά	4 και άνω παιδιά
1939	14,0%	11,1%	46,5%	13,8%	14,6%
1940	11,3%	10,9%	49,4%	14,2%	14,2%
1941	12,0%	10,5%	49,9%	14,2%	13,4%
1942	14,9%	9,5%	49,0%	14,2%	12,4%
1943	15,6%	9,3%	48,9%	14,5%	11,6%
1944	14,0%	10,4%	49,6%	15,0%	11,0%
1945	12,4%	11,4%	50,3%	15,3%	10,5%
1946	11,1%	11,9%	51,1%	15,7%	10,2%
1947	10,2%	12,2%	51,7%	15,9%	10,0%
1948	10,2%	12,6%	51,6%	15,9%	9,7%
1949	10,0%	13,4%	51,2%	15,8%	9,6%
1950	9,6%	13,9%	51,1%	15,7%	9,7%
1951	9,5%	14,0%	51,5%	15,3%	9,7%
1952	9,8%	14,0%	51,9%	14,9%	9,3%
1953	9,3%	14,6%	52,4%	14,8%	8,9%
1954	8,1%	15,4%	53,1%	14,6%	8,8%
1955	8,3%	15,6%	53,2%	14,3%	8,6%
1956	9,6%	15,5%	52,9%	13,7%	8,4%
1957	11,1%	15,3%	52,4%	13,2%	8,1%
1958	11,7%	15,2%	52,1%	13,1%	7,9%
1959	10,9%	15,3%	52,2%	13,5%	8,1%
1960	10,4%	15,9%	52,3%	13,4%	7,9%
1961	11,3%	16,6%	51,4%	13,0%	7,7%
1962	13,5%	17,0%	49,9%	12,4%	7,3%
1963	14,6%	16,8%	49,1%	12,1%	7,3%
1964	15,9%	16,1%	48,8%	12,0%	7,2%
1965	16,0%	16,2%	48,7%	12,0%	7,1%
1966	15,8%	16,4%	48,9%	12,0%	6,9%
1967	15,7%	16,8%	48,9%	11,8%	6,8%
1968	17,5%	16,6%	47,8%	11,7%	6,5%
1969	20,5%	16,5%	45,7%	11,3%	6,0%
1970	22,9%	16,6%	44,0%	10,9%	5,5%
1971	23,5%	17,0%	43,4%	10,6%	5,5%
1972	24,1%	16,8%	43,1%	10,6%	5,5%
1973	24,1%	17,0%	42,8%	10,7%	5,4%
1974	24,2%	17,4%	42,5%	10,7%	5,2%

πηγή: ΟΔΕ, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 20 : Ελλάδα, Γενεές, Πιθανότητα διεύρυνσης της οικογένειας.

Γενεά	0a1	1a2	2a3	3a4
1939	0,86	0,87	0,38	0,52
1940	0,89	0,88	0,37	0,50
1941	0,88	0,88	0,36	0,49
1942	0,85	0,89	0,35	0,47
1943	0,84	0,89	0,35	0,45
1944	0,86	0,88	0,34	0,42
1945	0,88	0,87	0,34	0,41
1946	0,89	0,87	0,34	0,39
1947	0,90	0,86	0,33	0,38
1948	0,90	0,86	0,33	0,38
1949	0,90	0,85	0,33	0,38
1950	0,90	0,85	0,33	0,38
1951	0,90	0,85	0,33	0,39
1952	0,90	0,84	0,32	0,38
1953	0,91	0,84	0,31	0,38
1954	0,92	0,83	0,31	0,38
1955	0,92	0,83	0,30	0,38
1956	0,90	0,83	0,29	0,38
1957	0,89	0,83	0,29	0,38
1958	0,88	0,83	0,29	0,38
1959	0,89	0,83	0,29	0,37
1960	0,90	0,82	0,29	0,37
1961	0,89	0,81	0,29	0,37
1962	0,87	0,80	0,28	0,37
1963	0,85	0,80	0,28	0,38
1964	0,84	0,81	0,28	0,37
1965	0,84	0,81	0,28	0,37
1966	0,84	0,80	0,28	0,37
1967	0,84	0,80	0,28	0,36
1968	0,82	0,80	0,28	0,36
1969	0,80	0,79	0,27	0,35
1970	0,77	0,78	0,27	0,34
1971	0,77	0,78	0,27	0,34
1972	0,76	0,78	0,27	0,34
1973	0,76	0,78	0,27	0,34
1974	0,76	0,77	0,27	0,33

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία.

Πίνακας 21 : Ελλάδα, Γενεές, Κατανομή των γυναικών ανάμεσα σε αυτές που απέκτησαν τουλάχιστο ένα παιδί (%)

	1 enfant	2 enfants	3 enfants	4 ou plus enfants
1939	12,9%	54,1%	16,0%	17,0%
1940	12,3%	55,6%	16,0%	16,0%
1941	11,9%	56,7%	16,1%	15,2%
1942	11,1%	57,6%	16,7%	14,6%
1943	11,1%	58,0%	17,2%	13,8%
1944	12,1%	57,7%	17,4%	12,8%
1945	13,0%	57,4%	17,5%	12,0%
1946	13,4%	57,5%	17,7%	11,5%
1947	13,5%	57,6%	17,8%	11,1%
1948	14,0%	57,5%	17,7%	10,8%
1949	14,9%	56,8%	17,6%	10,7%
1950	15,4%	56,5%	17,3%	10,7%
1951	15,4%	56,9%	16,9%	10,7%
1952	15,6%	57,6%	16,6%	10,3%
1953	16,1%	57,8%	16,3%	9,8%
1954	16,7%	57,8%	15,9%	9,6%
1955	17,0%	58,0%	15,5%	9,4%
1956	17,1%	58,5%	15,1%	9,3%
1957	17,2%	58,9%	14,8%	9,1%
1958	17,2%	59,0%	14,8%	9,0%
1959	17,1%	58,6%	15,2%	9,1%
1960	17,8%	58,3%	15,0%	8,9%
1961	18,7%	57,9%	14,7%	8,7%
1962	19,6%	57,6%	14,3%	8,4%
1963	19,6%	57,6%	14,2%	8,6%
1964	19,1%	58,0%	14,3%	8,6%
1965	19,3%	57,9%	14,3%	8,4%
1966	19,5%	58,1%	14,2%	8,2%
1967	20,0%	58,0%	14,1%	8,0%
1968	20,1%	57,9%	14,2%	7,9%
1969	20,8%	57,4%	14,2%	7,5%
1970	21,5%	57,1%	14,2%	7,2%
1971	22,2%	56,8%	13,9%	7,1%
1972	22,1%	56,7%	13,9%	7,2%
1973	22,4%	56,4%	14,1%	7,1%
1974	22,9%	56,1%	14,1%	6,9%

Source : ODE, traitement : auteur

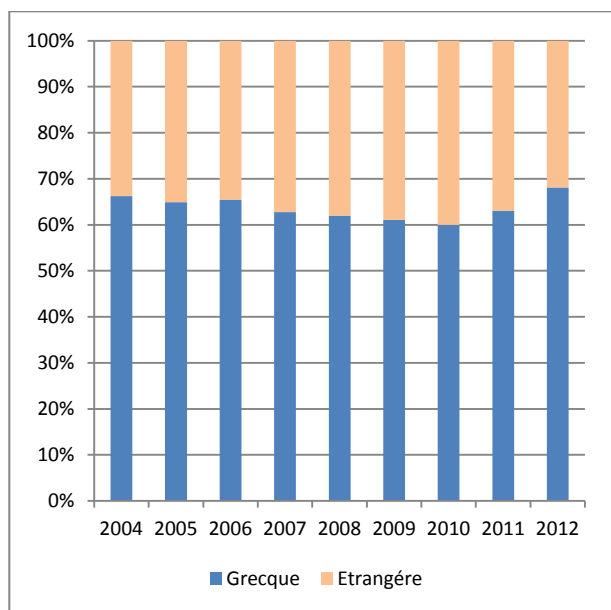
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Πίνακας 1:Ελλάδα, (2004-2012), Κατανομή των γεννήσεων ζώντων αναλογα την υπηκοότητα της μητέρας (%) .

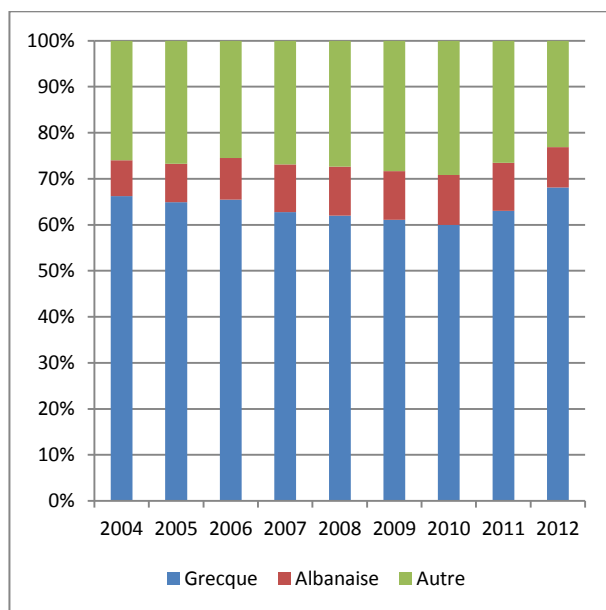
	Ελληνική	Αλλοδαπή		
		Σύνολο	Εκ των οποίων:	
			Αλβανική	Άλλη
2004	66,2	33,8	7,9	25,9
2005	64,9	35,1	8,3	26,8
2006	65,5	34,5	9,0	25,5
2007	62,7	37,3	10,3	26,9
2008	62,0	38,0	10,6	27,4
2009	61,1	38,9	10,6	28,3
2010	60,0	40,0	10,9	29,2
2011	63,1	36,9	10,4	26,5
2012	68,1	31,9	8,8	23,1

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

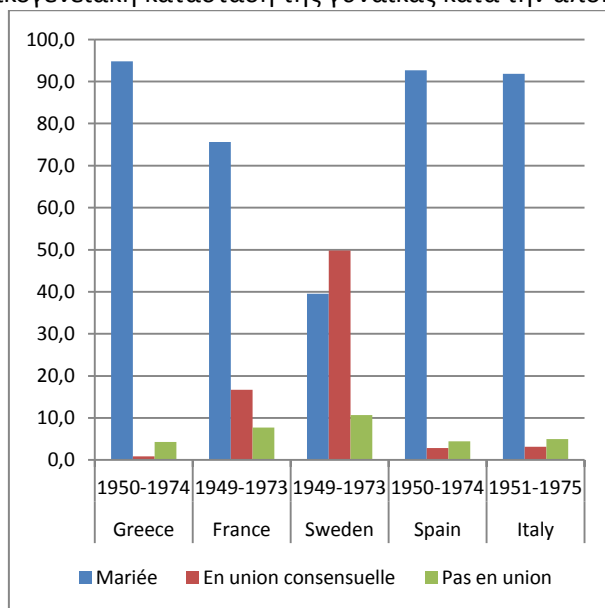
Γράφημα 1:Ελλάδα, 2004-2012, Κατανομή των γεννήσεων εκτός γάμου αναλογα την υπηκοότητα της μητέρας (%) .

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία.

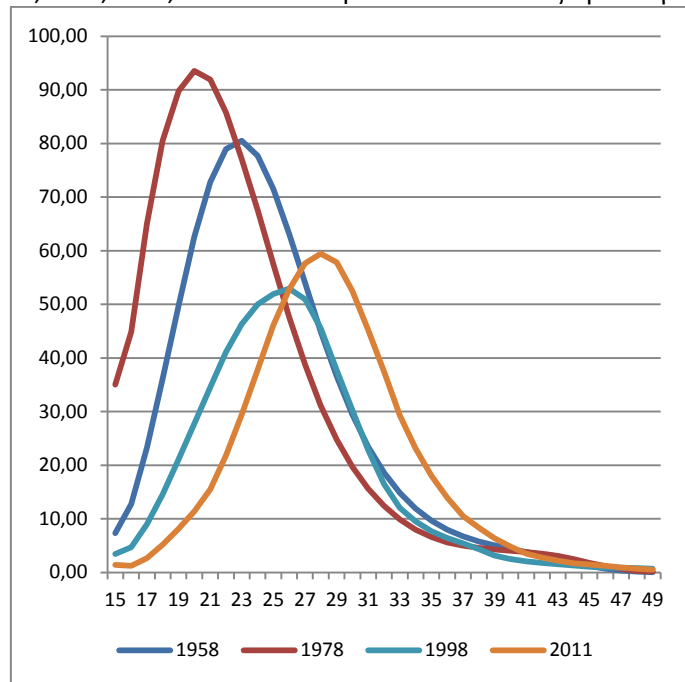

Γράφημα 2: Ερευνα FFS (UN), Οικογενειακή κατάσταση της γυναίκας κατα την απόκτηση του 1^{ου} παιδιού (%)

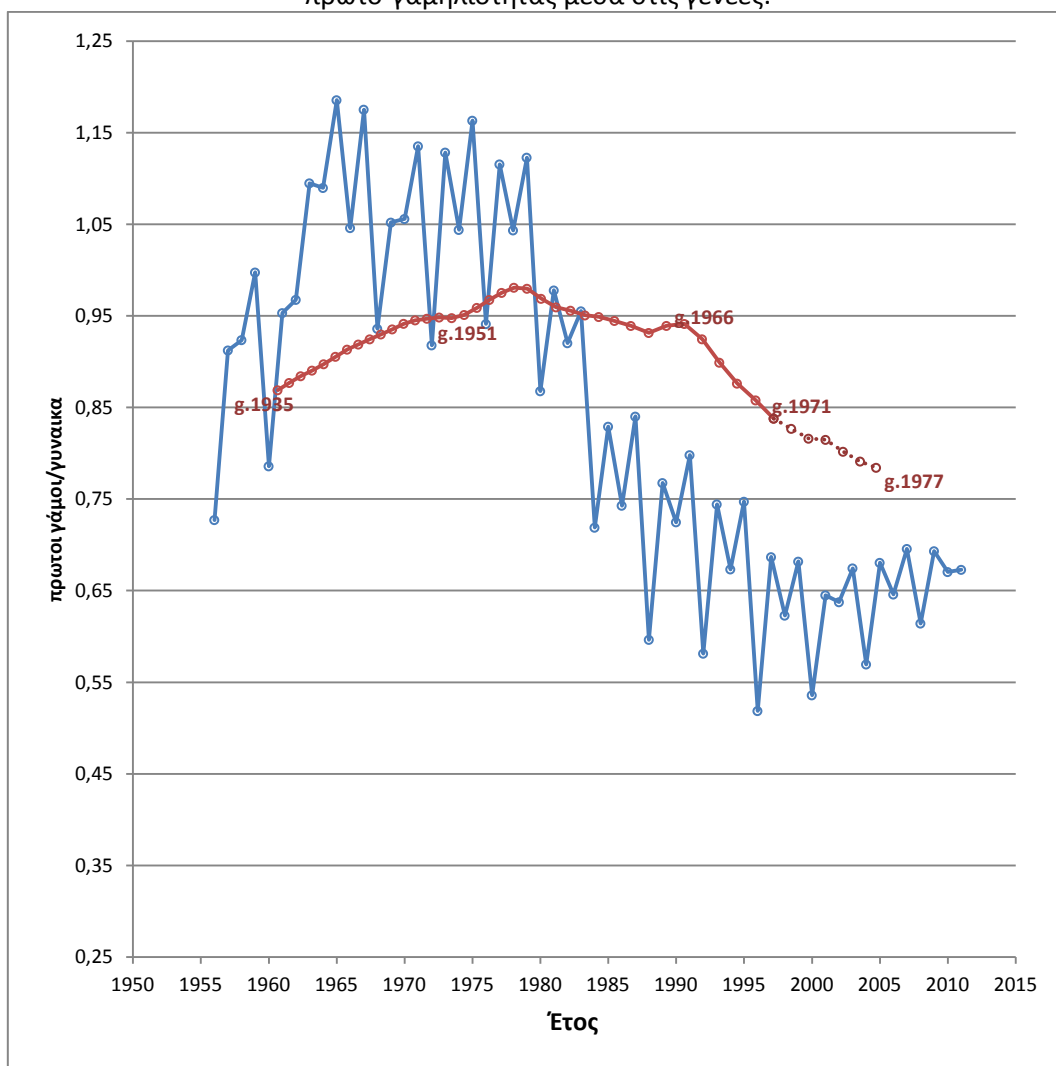
Πηγή: FFS ίδια επεξεργασία.

Γράφημα 3: Ελλάδα, 1958,1978,1998,2011, Ειδικό κατα ηλικία συντελεστής πρωτο-γαμλιότητας γυναικών (οο/ο)

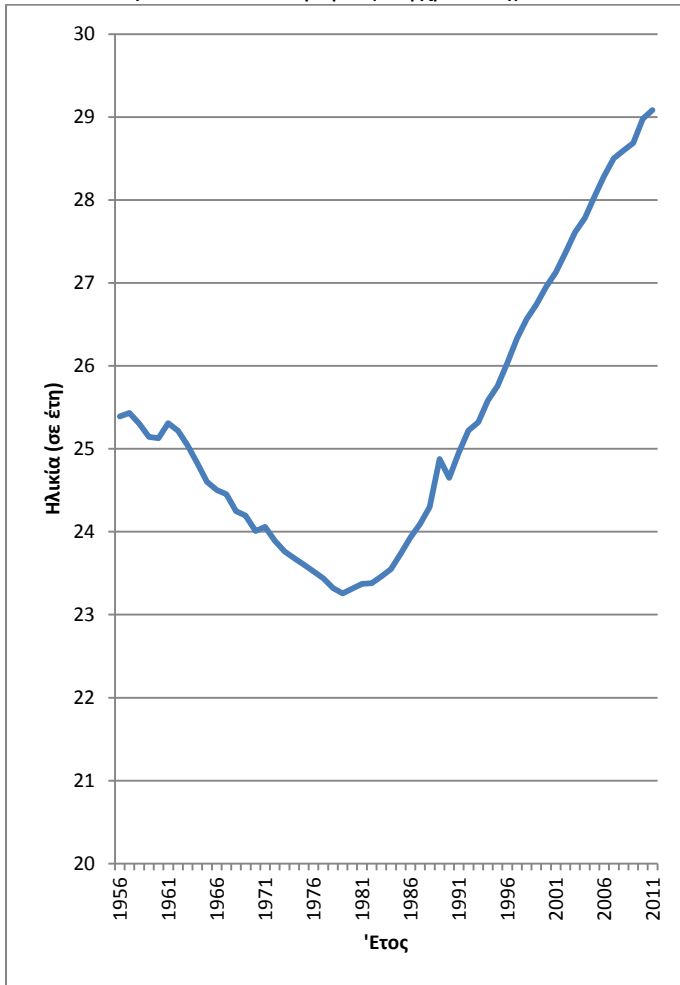
πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 4: Ελλάδα, Γυναίκες, Αντιπαράθεση Συνθετικού Δείκτη πρωτο-γαμλιότητας και Τελικής έντασης της πρωτο-γαμλιότητας μέσα στις γενεές.

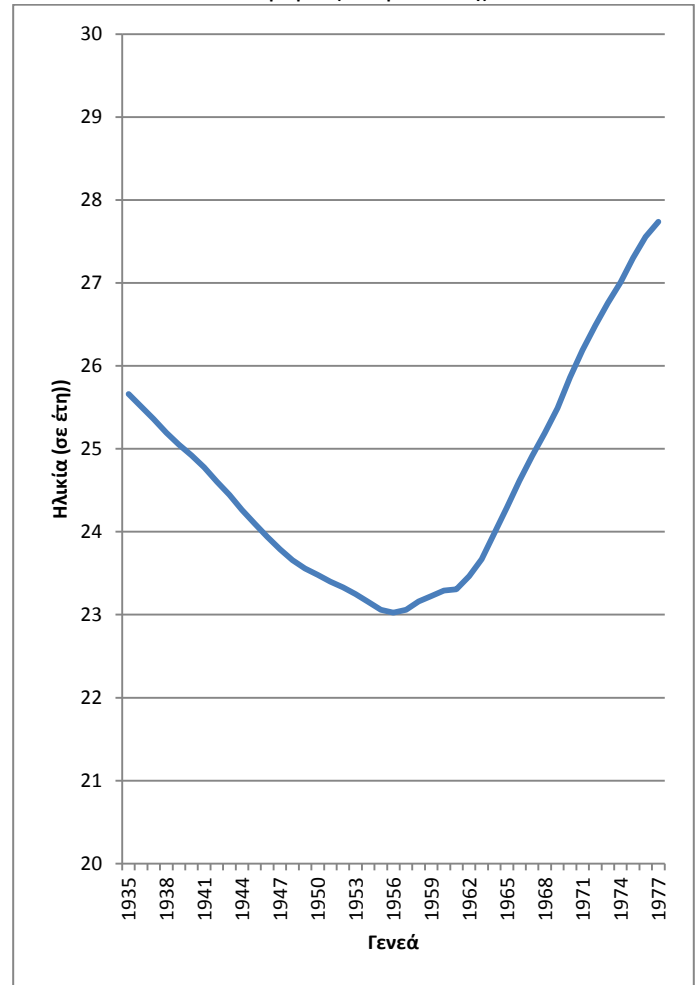
πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 5: Ελλάδα, Γυναίκες, 1956-2011, Μέση ηλικία στον 1^ο γάμο (Συγχρονική).

πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 6: Ελλάδα, Γυναίκες, Γενεές, Μέση ηλικία στον 1^ο γάμο (Διαγενεακή).

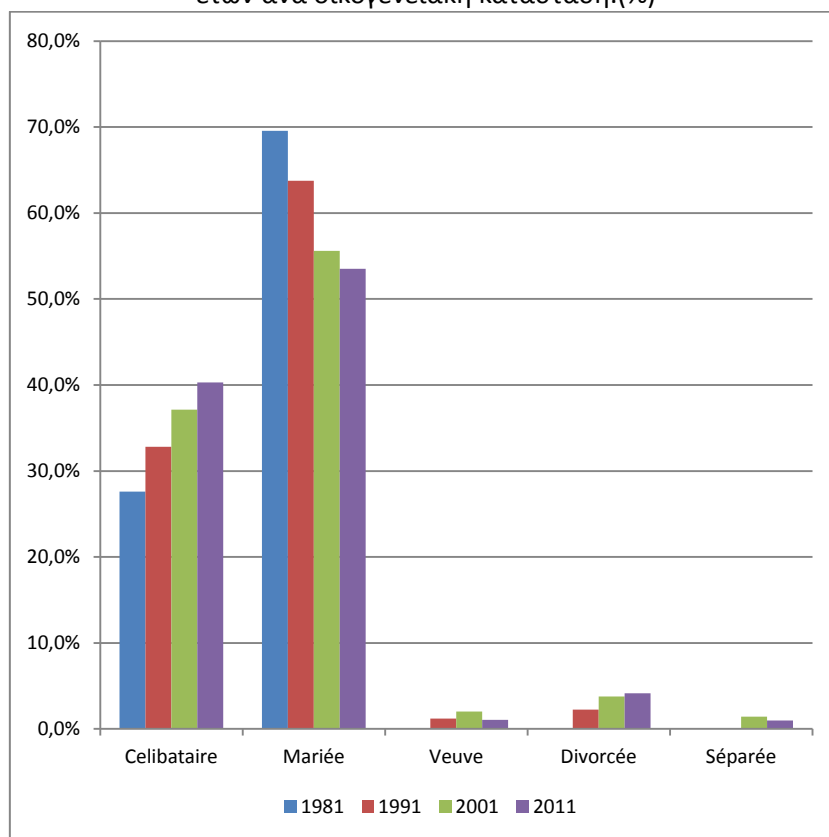
πηγή: ODE, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 2: Ελλάδα, Απογραφές πληθυσμού (1981, 1991, 2001 et 2011), Κατανομή των γυναικών ηλικίας 15-49 ετών ανα οικογενειακή κατάσταση. (απόλυτοι αριθμοί)

Απογραφές	Σύνολο	Άγαμες	Εγγαμες	Χήρες	Διαζευγμένες	Σε διάσταση	μδ
1981	2330757	643131	1621756		65293	-	577
1991	2451138	804086	1562503	29823	54726	-	0
2001	2726962	1012271	1516478	55680	103177	39356	0
2011	2528759	1018614	1353405	26713	104981	25046	0

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 7: Ελλάδα, Απογραφές πληθυσμού (1981, 1991, 2001 και 2011), Κατανομή των γυναικών ηλικίας 15-49 ετών ανα οικογενειακή κατάσταση.(%)

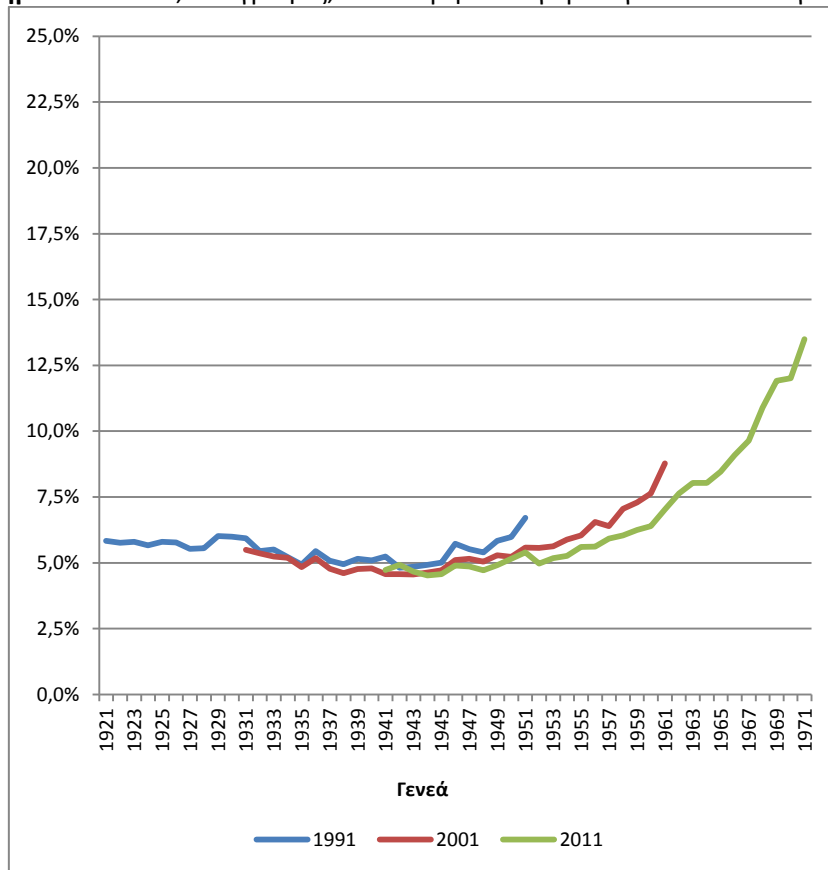
πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3: Ελλάδα, Απογραφές πληθυσμού Κατανομή διαζευγμενων γυναικών σε διάφορες ηλικίες.

Âge	Recensement		
	1991	2001	2011
25	1,3%	1,6%	0,7%
30	2,7%	3,7%	2,2%
35	3,3%	5,2%	4,3%
40	4,0%	6,4%	6,9%
45	3,6%	6,5%	8,5%
50	2,9%	6,2%	8,6%

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Γράφημα 8: Ελλάδα, Απογραφές, Κατανομή των άγαμων γυναικών ανα γενεά (%).

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4 : Ελλάδα, Απογραφές, Παιδιά ανα Γυναικες που έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον ένα πρώτο γάμο (Εγγαμες, Χηρες, Διαζευγμενες).

Ομάδα Γενεών	Απογραφή		
	1991	2001	2011
1907-1911	3,2		-
1912-1916	3,0		-
1917-1921	2,7	2,6	-
1922-1926	2,4	2,4	-
1927-1931	2,2	2,2	-
1932-1936	2,2	2,1	2,1
1937-1941	2,1	2,0	
1942-1946	2,1	2,0	2,1
1947-1951	2,1	2,0	
1952-1956	-	2,0	2,0
1957-1961	-	2,0	
1962-1966	-	-	1,9
1967-1971	-	-	

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 5 : Ελλάδα, Απογραφές, Παιδιά ανα άγαμη γυναίκα

Ομάδα Γενεών	Απογραφή		
	1991	2001	2011
1907-1911	0,01		
1912-1916	0,01	0,02	
1917-1921	0,01	0,01	
1922-1926	0,01	0,01	
1927-1931	0,01	0,01	
1932-1936	0,01	0,01	0,13
1937-1941	0,01	0,02	
1942-1946	0,01	0,03	0,14
1947-1951	0,01	0,03	
1952-1956		0,04	0,19
1957-1961		0,04	
1962-1966			0,16
1967-1971			

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 6 : Ελλάδα, Απογραφές, Εκτίμηση της τελικής ατεκνίας (%) για Γυναίκες που έχουν πραγματοποιήσει

Ομάδα Γενεών	Απογραφή		
	1991	2001	2011
1907-1911	9,9%		
1912-1916	10,6%		
1917-1921	12,1%	12,7%	
1922-1926	11,7%	11,9%	
1927-1931	10,5%	11,0%	
1932-1936	8,6%	9,9%	9,9%
1937-1941	7,4%	9,1%	
1942-1946	6,3%	8,2%	7,2%
1947-1951	6,1%	7,5%	
1952-1956		6,6%	6,0%
1957-1961		6,6%	
1962-1966			6,8%
1967-1971			

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 7 : Ελλάδα, Απογραφές, Εκτίμηση της τελικής ατεκνίας (%) για άγαμες γυναίκες

Ομάδα Γενεών	Απογραφή		
	1991	2001	2011
1907-1911	99,7%		
1912-1916	99,5%		
1917-1921	99,5%	98,7%	
1922-1926	99,6%	99,1%	
1927-1931	99,6%	99,1%	
1932-1936	99,5%	98,9%	93,7%
1937-1941	99,5%	98,5%	
1942-1946	99,3%	97,8%	91,8%
1947-1951	99,3%	97,2%	
1952-1956		96,9%	88,5%
1957-1961		96,9%	
1962-1966			90,1%
1967-1971			

πηγή: Απογραφές, ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Πίνακας 1 : Ελλάδα, 2004-2013, Κατανομή γεννήσεων ανα νομική τάξη και υπηκοότητα της μητέρας (%)

	Γεννήσεις Σύνολο					Γεννήσεις Εντός Γάμου					Γεννήσεις Εκτός Γάμου				
	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων:		Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	dont :		Σύνολο	Ελληνική	Αλλοδαπή	dont :		Σύνολο e
			Αλβανική	Άλλη				Αλβανική	Άλλη				Αλβανική	Άλλη	
2004	84,1%	15,9%	9,8%	6,1%	100,0%	85,0%	15,0%	9,9%	5,1%	100,0%	66,2%	33,8%	7,9%	25,9%	100,0%
2005	83,5%	16,5%	9,9%	6,5%	100,0%	84,5%	15,5%	10,0%	5,5%	100,0%	64,9%	35,1%	8,3%	26,8%	100,0%
2006	82,6%	17,4%	10,6%	6,8%	100,0%	83,6%	16,4%	10,7%	5,7%	100,0%	65,5%	34,5%	9,0%	25,5%	100,0%
2007	81,7%	18,3%	11,0%	7,2%	100,0%	82,9%	17,1%	11,1%	6,0%	100,0%	62,7%	37,3%	10,3%	26,9%	100,0%
2008	81,4%	18,6%	11,4%	7,2%	100,0%	82,7%	17,3%	11,4%	5,9%	100,0%	62,0%	38,0%	10,6%	27,4%	100,0%
2009	81,1%	18,9%	11,3%	7,6%	100,0%	82,5%	17,5%	11,4%	6,1%	100,0%	61,1%	38,9%	10,6%	28,3%	100,0%
2010	81,2%	18,8%	10,8%	7,9%	100,0%	82,9%	17,1%	10,8%	6,3%	100,0%	60,0%	40,0%	10,9%	29,2%	100,0%
2011	82,2%	17,8%	10,2%	7,6%	100,0%	83,7%	16,3%	10,2%	6,1%	100,0%	63,1%	36,9%	10,4%	26,5%	100,0%
2012	84,6%	15,4%	8,7%	6,7%	100,0%	85,9%	14,1%	8,7%	5,3%	100,0%	68,1%	31,9%	8,8%	23,1%	100,0%
2013	86,0%	14,0%	-	-	100,0%	-	-	-	-	100,0%	-	-	-	-	100,0%

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 2 : Ελλάδα, 2004-2013, Γεννήσεις ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και υπηρηκότητα της μητέρας.

1 ^η Τάξης												
	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων:			Σύνολο		Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων :		Σύνολο
			Αλβανική	Άλλη	Αλβανική					Άλλη		
2004	42291	8391	5001	3390	50682	2004	83,4%	16,6%	9,9%	6,7%	100,0%	
2005	42211	8625	4959	3666	50836	2005	83,0%	17,0%	9,8%	7,2%	100,0%	
2006	44068	9540	5620	3920	53608	2006	82,2%	17,8%	10,5%	7,3%	100,0%	
2007	43090	9891	5702	4189	52981	2007	81,3%	18,7%	10,8%	7,9%	100,0%	
2008	45371	10624	6437	4187	55995	2008	81,0%	19,0%	11,5%	7,5%	100,0%	
2009	44616	10712	6331	4381	55328	2009	80,6%	19,4%	11,4%	7,9%	100,0%	
2010	45116	10180	5810	4370	55296	2010	81,6%	18,4%	10,5%	7,9%	100,0%	
2011	44461	9171	5208	3963	53632	2011	82,9%	17,1%	9,7%	7,4%	100,0%	
2012	44262	7055	3960	3095	51317	2012	86,3%	13,7%	7,7%	6,0%	100,0%	
2 ^η Τάξης												
2004	33277	6710	4450	2260	39987	2004	83,2%	16,8%	11,1%	5,7%	100,0%	
2005	34323	7196	4770	2426	41519	2005	82,7%	17,3%	11,5%	5,8%	100,0%	
2006	34740	7726	5129	2597	42466	2006	81,8%	18,2%	12,1%	6,1%	100,0%	
2007	34454	8258	5449	2809	42712	2007	80,7%	19,3%	12,8%	6,6%	100,0%	
2008	35863	8621	5661	2960	44484	2008	80,6%	19,4%	12,7%	6,7%	100,0%	
2009	35656	8666	5606	3060	44322	2009	80,4%	19,6%	12,6%	6,9%	100,0%	
2010	33653	8349	5236	3113	42002	2010	80,1%	19,9%	12,5%	7,4%	100,0%	
2011	30993	7124	4404	2720	38117	2011	81,3%	18,7%	11,6%	7,1%	100,0%	
2012	29923	6162	3769	2393	36085	2012	82,9%	17,1%	10,4%	6,6%	100,0%	
3 ^η Τάξης												
2004	9467	1357	758	599	10824	2004	87,5%	12,5%	7,0%	5,5%	100,0%	
2005	9970	1502	792	710	11472	2005	86,9%	13,1%	6,9%	6,2%	100,0%	
2006	10137	1763	949	814	11900	2006	85,2%	14,8%	8,0%	6,8%	100,0%	
2007	10325	1846	1029	817	12171	2007	84,8%	15,2%	8,5%	6,7%	100,0%	
2008	11394	2142	1169	973	13536	2008	84,2%	15,8%	8,6%	7,2%	100,0%	
2009	11751	2291	1233	1058	14042	2009	83,7%	16,3%	8,8%	7,5%	100,0%	
2010	10848	2387	1204	1183	13235	2010	82,0%	18,0%	9,1%	8,9%	100,0%	
2011	8871	2126	1097	1029	10997	2011	80,7%	19,3%	10,0%	9,4%	100,0%	
2012	7894	1745	882	863	9639	2012	81,9%	18,1%	9,2%	9,0%	100,0%	
4 ^η και άνω τάξης												
2004	3770	392	153	239	4162	2004	90,6%	9,4%	3,7%	5,7%	100,0%	
2005	3315	403	169	234	3718	2005	89,2%	10,8%	4,5%	6,3%	100,0%	
2006	3645	423	177	246	4068	2006	89,6%	10,4%	4,4%	6,0%	100,0%	
2007	3594	468	181	287	4062	2007	88,5%	11,5%	4,5%	7,1%	100,0%	
2008	3701	586	198	388	4287	2008	86,3%	13,7%	4,6%	9,1%	100,0%	
2009	3617	624	213	411	4241	2009	85,3%	14,7%	5,0%	9,7%	100,0%	
2010	3592	641	192	449	4233	2010	84,9%	15,1%	4,5%	10,6%	100,0%	
2011	3120	562	169	393	3682	2011	84,7%	15,3%	4,6%	10,7%	100,0%	
2012	2795	535	158	377	3330	2012	83,9%	16,1%	4,7%	11,3%	100,0%	

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3 : Ελλάδα, 2004-2013 ; Κατανομή των γεννήσεων ανα βιολογική τάξη έλευσης του τέκνου και υπηκοότητα της μητέρας (%)

Ελληνική

	1 ^η τάξης	2 ^η Τάξης	3 ^η Τάξης	4 ^η + τάξης	
2004	47,6%	37,5%	10,7%	4,2%	100,0%
2005	47,0%	38,2%	11,1%	3,7%	100,0%
2006	47,6%	37,5%	10,9%	3,9%	100,0%
2007	47,1%	37,7%	11,3%	3,9%	100,0%
2008	47,1%	37,2%	11,8%	3,8%	100,0%
2009	46,6%	37,3%	12,3%	3,8%	100,0%
2010	48,4%	36,1%	11,6%	3,9%	100,0%
2011	50,8%	35,4%	10,1%	3,6%	100,0%
2012	52,2%	35,3%	9,3%	3,3%	100,0%

Αλβανική

	1 ^η τάξης	2 ^η Τάξης	3 ^η Τάξης	4 ^η + τάξης	
2004	48,3%	42,9%	7,3%	1,5%	100,0%
2005	46,4%	44,6%	7,4%	1,6%	100,0%
2006	47,3%	43,2%	8,0%	1,5%	100,0%
2007	46,1%	44,1%	8,3%	1,5%	100,0%
2008	47,8%	42,0%	8,7%	1,5%	100,0%
2009	47,3%	41,9%	9,2%	1,6%	100,0%
2010	46,7%	42,1%	9,7%	1,5%	100,0%
2011	47,9%	40,5%	10,1%	1,6%	100,0%
2012	45,2%	43,0%	10,1%	1,8%	100,0%

Άλλη

	1 ^η τάξης	2 ^η Τάξης	3 ^η Τάξης	4 ^η + τάξης	
2004	52,3%	34,8%	9,2%	3,7%	100,0%
2005	52,1%	34,5%	10,1%	3,3%	100,0%
2006	51,7%	34,3%	10,7%	3,2%	100,0%
2007	51,7%	34,7%	10,1%	3,5%	100,0%
2008	49,2%	34,8%	11,4%	4,6%	100,0%
2009	49,2%	34,3%	11,9%	4,6%	100,0%
2010	47,9%	34,2%	13,0%	4,9%	100,0%
2011	48,9%	33,6%	12,7%	4,8%	100,0%
2012	46,0%	35,6%	12,8%	5,6%	100,0%

Όλες Μαζί

	1 ^η τάξης	2 ^η Τάξης	3 ^η Τάξης	4 ^η + τάξης	
2004	48,0%	37,8%	10,2%	4%	100,0%
2005	47,3%	38,6%	10,7%	3%	100,0%
2006	47,8%	37,9%	10,6%	4%	100,0%
2007	47,3%	38,2%	10,9%	4%	100,0%
2008	47,3%	37,6%	11,4%	4%	100,0%
2009	46,9%	37,6%	11,9%	4%	100,0%
2010	48,2%	36,6%	11,5%	4%	100,0%
2011	50,4%	35,8%	10,3%	3%	100,0%
2012	51,1%	36,0%	9,6%	3%	100,0%

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4 : Ελλάδα, 2009-2012, Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία της μητέρας και βιολογική ταξη έλευσης του τεκνου (Ελληνίδες).

Ελληνική υπηκοότητα

Ηλ	Σύνολική Γονιμότητα				1 ^η τάξης				2 ^η τάξης				3 ^η τάξης				4 ^η + τάξης			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
15	2,26	2,18	2,33	2,07	1,94	1,90	2,06	1,76	0,30	0,26	0,23	0,31	0,02	0,02	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	4,49	4,59	3,70	4,55	3,43	3,53	2,81	3,62	0,84	0,88	0,67	0,83	0,20	0,18	0,18	0,10	0,02	0,00	0,04	0,00
17	6,19	6,17	6,44	5,25	4,02	4,10	4,50	3,47	1,75	1,53	1,62	1,42	0,40	0,45	0,26	0,30	0,02	0,10	0,06	0,06
18	7,70	8,03	7,78	7,80	5,07	5,08	4,46	4,73	1,81	1,99	2,28	2,08	0,71	0,80	0,86	0,88	0,11	0,15	0,18	0,10
19	11,41	11,60	10,63	9,82	6,71	7,37	6,10	5,85	3,10	2,85	2,64	2,39	1,13	1,06	1,46	1,29	0,47	0,32	0,43	0,29
20	14,23	15,64	12,71	11,54	8,85	10,13	8,01	7,20	3,37	3,08	2,80	2,31	1,55	1,79	1,22	1,39	0,47	0,64	0,68	0,63
21	20,67	19,74	16,86	15,70	13,01	12,40	10,69	9,75	4,78	4,39	3,73	3,29	2,15	2,09	1,67	1,85	0,72	0,86	0,76	0,81
22	22,29	24,66	21,46	20,28	13,96	16,29	13,66	12,94	5,85	5,17	4,82	4,33	1,75	2,19	1,89	1,68	0,72	1,01	1,10	1,33
23	28,96	28,23	27,47	25,47	17,75	18,44	17,38	16,82	7,37	6,58	6,39	5,51	2,49	2,11	2,39	1,92	1,35	1,09	1,30	1,21
24	33,12	35,27	33,84	32,95	20,62	21,77	22,33	21,86	8,72	9,48	8,26	7,95	2,47	2,70	2,29	1,84	1,32	1,32	0,95	1,30
25	44,26	43,79	42,89	40,11	28,08	27,20	28,62	27,22	12,19	11,77	10,04	9,51	3,08	3,11	2,61	2,10	0,91	1,72	1,62	1,28
26	54,72	51,80	51,60	51,80	33,64	32,30	33,30	34,45	15,58	13,81	13,47	12,86	3,95	3,79	3,31	2,96	1,54	1,90	1,52	1,53
27	65,69	64,96	61,79	62,87	40,26	40,88	39,49	41,39	19,06	17,91	16,74	16,39	4,80	4,59	3,69	3,63	1,57	1,58	1,88	1,45
28	77,92	77,61	72,70	72,81	44,99	47,44	46,26	47,13	25,01	22,24	20,20	20,06	6,34	5,76	4,71	4,16	1,58	2,17	1,52	1,46
29	98,96	87,48	88,58	83,17	55,58	50,87	54,89	52,78	32,92	27,44	26,04	24,01	8,07	6,96	5,65	5,01	2,39	2,20	2,00	1,36
30	101,05	106,61	91,13	95,03	53,51	58,86	52,73	56,83	36,28	37,03	29,72	30,45	8,97	8,21	6,72	5,82	2,28	2,52	1,96	1,93
31	105,99	107,09	108,11	95,69	52,14	55,16	59,56	52,75	40,73	39,79	38,12	33,61	11,03	9,77	7,85	6,77	2,09	2,37	2,58	2,55
32	105,14	102,37	102,56	104,50	47,69	48,57	52,41	55,61	42,85	39,88	38,43	38,52	12,02	11,45	9,31	8,05	2,58	2,47	2,42	2,33
33	101,56	98,19	94,80	96,08	41,74	42,87	44,63	46,82	44,82	40,49	37,93	38,80	12,16	11,72	9,53	8,04	2,85	3,12	2,70	2,42
34	91,07	91,92	87,65	89,17	34,24	37,16	36,69	40,77	40,20	39,49	37,55	37,73	13,25	12,11	10,56	8,56	3,38	3,17	2,85	2,11
35	86,56	81,31	79,60	76,23	29,90	29,44	31,65	31,52	38,55	35,96	35,17	33,03	13,96	12,12	9,94	9,31	4,14	3,79	2,83	2,37
36	66,44	72,60	64,96	67,44	21,34	24,71	24,77	26,60	29,70	32,06	27,83	29,61	11,89	12,40	9,72	8,61	3,51	3,42	2,65	2,63
37	57,43	56,44	57,43	53,02	17,94	19,36	20,61	20,22	25,45	23,89	24,07	23,06	10,40	10,08	9,33	7,14	3,64	3,11	3,42	2,60
38	42,11	43,73	41,86	44,43	12,83	13,97	14,27	15,65	17,74	18,13	18,24	19,29	8,59	8,59	6,70	7,07	2,95	3,04	2,65	2,41
39	34,89	31,91	33,66	30,61	10,37	10,00	11,48	10,95	13,55	13,32	14,19	12,65	8,02	6,07	5,53	4,93	2,95	2,51	2,46	2,09
40	23,61	25,03	21,40	24,80	7,45	8,58	7,72	9,07	9,10	9,50	8,48	9,67	4,64	4,75	3,77	4,17	2,41	2,20	1,43	1,89
41	16,50	16,79	15,86	16,41	5,15	5,58	5,61	5,91	6,04	6,53	6,28	6,61	3,54	3,29	2,68	2,86	1,77	1,38	1,29	1,03
42	10,55	11,29	10,45	10,78	3,69	3,66	3,77	3,83	3,66	4,52	3,97	4,15	2,17	2,09	1,80	2,00	1,03	1,03	0,91	0,80
43	7,16	6,93	6,50	6,78	2,45	2,33	2,55	2,53	2,57	2,49	2,55	2,47	1,48	1,26	0,91	1,09	0,65	0,85	0,48	0,69
44	4,46	4,47	4,42	4,57	1,48	1,71	1,69	1,76	1,53	1,57	1,92	1,81	0,93	0,84	0,57	0,66	0,52	0,34	0,24	0,34
45	2,13	2,60	2,76	2,95	0,90	1,22	1,31	1,08	0,80	0,83	1,02	1,15	0,29	0,33	0,21	0,45	0,14	0,22	0,22	0,27
46	1,81	2,26	2,37	1,97	0,82	0,73	1,02	0,86	0,71	1,13	1,05	0,74	0,21	0,28	0,14	0,30	0,07	0,13	0,16	0,07
47	1,31	1,37	1,54	1,59	0,60	0,61	0,60	0,74	0,60	0,55	0,70	0,77	0,09	0,04	0,18	0,04	0,03	0,17	0,06	0,04
48	0,85	1,46	1,05	1,14	0,34	0,68	0,65	0,51	0,41	0,61	0,30	0,42	0,06	0,09	0,08	0,18	0,04	0,09	0,01	0,03
49	0,85	0,76	0,77	0,99	0,41	0,27	0,47	0,32	0,21	0,42	0,23	0,50	0,22	0,04	0,04	0,14	0,01	0,02	0,03	0,03

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4 (bis): Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία της μητέρας και βιολογική ταξη έλευσης του τεκνου. (Αλλοδαπές)

Αλλοδαπή υπηκοότητα

Ηλ	Σύνολική Γονιμότητα				1 ^η τάξης				2 ^η τάξης				3 ^η τάξης				4 ^η + τάξης			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
15	5,73	6,07	2,65	1,54	5,73	6,07	2,65	1,10	0,00	0,00	0,00	0,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	10,59	13,27	9,77	3,71	10,35	12,52	9,07	2,89	0,24	0,75	0,70	0,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17	29,82	25,89	22,00	16,13	24,85	23,30	18,64	14,05	4,45	2,12	3,11	1,84	0,52	0,47	0,26	0,23	0,00	0,00	0,00	0,00
18	57,29	48,84	37,32	24,72	51,51	39,83	31,53	18,96	4,52	8,06	4,64	5,28	1,26	0,95	1,16	0,24	0,00	0,00	0,00	0,24
19	117,02	84,90	64,77	42,98	102,98	71,57	54,55	36,38	12,70	11,48	8,17	5,47	1,11	1,44	1,84	1,13	0,22	0,41	0,20	0,00
20	150,71	140,37	101,36	66,91	126,00	114,42	82,53	55,16	20,56	21,98	17,42	10,22	3,77	3,60	1,06	1,36	0,38	0,36	0,35	0,17
21	202,16	148,92	142,60	92,74	158,70	113,81	113,75	72,75	39,72	29,57	25,26	16,63	3,03	4,93	2,61	2,72	0,71	0,62	0,98	0,64
22	200,46	178,26	128,64	116,16	141,22	125,79	91,36	77,59	52,13	45,72	33,18	32,95	5,37	5,32	3,53	4,56	1,74	1,44	0,56	1,06
23	187,23	166,57	158,63	108,76	122,33	110,14	102,52	68,11	56,32	47,50	47,90	36,03	7,06	7,25	6,73	4,09	1,52	1,68	1,48	0,53
24	194,42	162,64	142,34	123,93	107,69	89,92	80,95	67,82	74,11	61,85	51,86	48,44	10,94	9,47	7,67	6,46	1,67	1,40	1,86	1,21
25	195,50	163,44	148,13	120,48	99,39	84,22	81,45	64,08	81,81	68,77	56,86	47,35	11,76	9,00	7,90	7,19	2,55	1,44	1,92	1,86
26	167,62	169,79	145,63	119,34	76,65	77,39	71,08	56,39	75,57	77,93	62,62	50,74	12,79	12,41	9,98	10,28	2,60	2,05	1,95	1,92
27	165,34	145,00	137,04	117,29	70,39	59,90	62,11	54,02	77,78	68,89	60,50	50,53	14,56	12,95	12,51	9,80	2,61	3,26	1,92	2,94
28	147,37	137,86	117,74	115,55	56,92	52,13	47,52	44,68	69,12	67,48	53,29	56,19	16,82	15,65	13,85	12,04	4,51	2,59	3,08	2,64
29	131,18	122,49	117,08	98,68	46,05	45,65	46,97	36,92	62,68	56,17	51,05	47,44	18,82	17,80	16,14	11,20	3,63	2,87	2,92	3,12
30	112,48	113,22	102,92	94,95	36,50	39,81	37,21	35,35	56,47	53,65	47,24	41,78	16,07	17,25	16,03	15,05	3,44	2,52	2,44	2,77
31	100,32	100,60	97,91	83,20	34,07	35,67	38,24	29,02	47,43	45,40	39,84	40,15	14,70	14,89	16,36	10,25	4,12	4,64	3,47	3,77
32	93,54	83,85	82,23	76,05	26,74	26,56	27,47	24,21	44,93	37,24	38,01	34,16	16,72	14,84	13,82	13,53	5,15	5,21	2,92	4,14
33	76,91	77,00	71,19	65,38	23,97	23,51	25,65	20,48	37,16	34,64	27,98	30,21	11,94	14,90	14,12	11,66	3,83	3,95	3,44	3,03
34	72,71	67,03	60,54	56,56	22,52	21,28	18,75	18,23	33,01	29,58	26,52	25,68	12,84	12,72	10,71	9,61	4,34	3,44	4,55	3,05
35	56,12	60,92	52,97	48,67	17,46	18,11	16,26	13,64	24,93	25,75	23,25	21,20	10,09	13,05	10,05	10,74	3,64	4,00	3,41	3,08
36	49,94	51,78	48,01	40,00	14,55	15,86	14,79	11,82	19,34	21,18	19,42	15,91	12,20	11,01	10,60	8,91	3,85	3,73	3,21	3,36
37	43,40	41,70	35,84	33,95	14,73	10,05	11,47	10,41	17,62	18,41	13,08	14,07	8,46	9,67	7,87	7,03	2,59	3,57	3,41	2,44
38	33,76	38,43	31,47	29,04	11,39	12,54	8,63	8,20	12,21	13,45	12,23	10,77	8,11	8,93	8,63	7,21	2,05	3,51	1,99	2,86
39	28,53	27,46	24,81	21,89	8,62	9,74	7,36	7,23	11,07	9,01	9,98	8,79	6,39	5,28	4,74	3,42	2,45	3,42	2,72	2,44
40	20,09	20,67	18,10	18,64	6,98	6,35	6,99	5,87	8,04	8,61	5,76	6,80	3,17	3,98	4,01	4,02	1,90	1,72	1,34	1,96
41	16,04	14,59	13,95	12,55	5,65	3,83	4,47	3,90	6,32	5,96	5,11	4,11	2,94	3,30	3,09	2,85	1,13	1,49	1,28	1,69
42	13,31	11,32	10,57	10,29	5,07	3,66	4,27	4,16	3,89	3,32	3,42	3,28	3,18	2,86	1,81	1,64	1,18	1,49	1,07	1,20
43	7,21	6,81	8,75	5,44	2,65	2,11	2,01	1,02	2,91	2,23	3,90	2,72	0,63	2,23	1,66	0,91	1,01	0,25	1,18	0,79
44	4,53	6,26	3,74	4,96	2,01	1,60	1,03	1,99	1,51	2,53	1,29	1,37	0,63	1,07	0,90	0,74	0,38	1,07	0,52	0,87
45	3,10	2,91	2,54	1,58	0,81	0,93	0,80	0,39	1,35	0,93	0,53	0,66	0,81	0,40	0,67	0,39	0,13	0,66	0,53	0,13
46	1,24	1,84	1,98	2,17	0,14	1,27	0,53	0,95	0,97	0,28	1,05	1,09	0,00	0,28	0,13	0,00	0,14	0,00	0,26	0,14
47	1,93	0,72	1,41	1,87	1,24	0,29	0,28	1,34	0,41	0,14	0,84	0,27	0,28	0,14	0,00	0,13	0,00	0,14	0,28	0,13
48	1,69	2,02	0,15	1,01	0,84	0,58	0,15	0,29	0,42	1,44	0,00	0,57	0,28	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,14
49	2,41	0,44	1,31	0,44	1,21	0,00	0,29	0,29	0,91	0,30	0,58	0,15	0,30	0,15	0,15	0,00	0,00	0,00	0,29	0,00

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4 (bis): Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία της μητέρας και βιολογική ταξη έλευσης του τεκνου. (Όλες).

Όλες οι υπηκοότητες μαζί

Ηλ	Σύνολική Γονιμότητα				1 ^η τάξης				2 ^η τάξης				3 ^η τάξης				4 ^η + τάξης			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
15	2,51	2,49	2,36	2,02	2,21	2,23	2,11	1,70	0,28	0,24	0,21	0,32	0,02	0,02	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	4,95	5,23	4,18	4,48	3,95	4,19	3,31	3,55	0,80	0,87	0,67	0,83	0,18	0,17	0,17	0,09	0,02	0,00	0,04	0,00
17	7,79	7,69	7,56	6,12	5,43	5,57	5,51	4,31	1,93	1,57	1,73	1,46	0,41	0,45	0,26	0,29	0,02	0,09	0,06	0,06
18	11,14	11,08	10,09	9,10	8,28	7,68	6,57	5,83	2,00	2,45	2,46	2,33	0,75	0,82	0,89	0,83	0,10	0,14	0,16	0,11
19	20,00	17,81	15,33	12,93	14,54	12,81	10,31	8,72	3,88	3,58	3,12	2,68	1,12	1,09	1,49	1,28	0,45	0,33	0,41	0,27
20	26,49	28,17	21,47	17,12	19,37	20,61	15,38	12,04	4,92	4,98	4,25	3,11	1,75	1,97	1,20	1,39	0,46	0,62	0,64	0,58
21	38,21	33,93	30,85	23,85	27,09	23,54	22,16	16,41	8,16	7,16	6,13	4,70	2,24	2,40	1,78	1,94	0,72	0,83	0,78	0,79
22	40,58	43,02	34,32	31,09	27,02	29,38	22,98	20,23	10,60	10,02	8,22	7,56	2,12	2,56	2,08	2,00	0,83	1,07	1,03	1,30
23	46,73	45,52	44,24	35,77	29,50	29,91	28,27	23,17	12,87	11,70	11,70	9,29	3,00	2,75	2,94	2,19	1,37	1,17	1,32	1,13
24	51,61	52,17	48,05	44,29	30,60	30,81	30,01	27,58	16,22	16,43	13,97	13,00	3,44	3,60	3,00	2,41	1,36	1,33	1,07	1,29
25	61,79	59,65	57,39	50,34	36,34	34,76	35,90	31,91	20,26	19,33	16,49	14,33	4,09	3,89	3,34	2,75	1,10	1,68	1,66	1,36
26	68,54	67,13	64,39	61,06	38,91	38,16	38,43	37,46	22,93	22,14	20,15	18,06	5,03	4,91	4,22	3,97	1,67	1,92	1,58	1,58
27	77,65	75,69	71,67	70,23	43,88	43,43	42,46	43,10	26,11	24,74	22,49	21,01	5,97	5,71	4,85	4,46	1,69	1,80	1,88	1,65
28	86,06	85,48	78,92	78,45	46,39	48,05	46,44	46,80	30,18	28,15	24,77	24,83	7,57	7,05	5,97	5,20	1,92	2,23	1,74	1,62
29	103,23	91,87	92,40	85,27	54,31	50,22	53,83	50,63	36,87	31,05	29,40	27,19	9,50	8,32	7,05	5,85	2,56	2,28	2,12	1,60
30	102,55	107,54	92,65	95,02	51,27	56,18	50,74	54,06	38,94	39,36	31,97	31,92	9,90	9,48	7,91	7,01	2,44	2,52	2,02	2,03
31	105,23	106,20	106,66	94,12	49,72	52,49	56,52	49,77	41,63	40,56	38,36	34,43	11,52	10,48	9,07	7,21	2,36	2,68	2,71	2,71
32	103,63	99,81	99,75	100,65	44,97	45,53	48,96	51,36	43,12	39,52	38,37	37,93	12,63	11,92	9,93	8,79	2,91	2,85	2,49	2,58
33	98,31	95,38	91,51	91,96	39,39	40,30	41,99	43,29	43,81	39,71	36,54	37,65	12,13	12,14	10,17	8,52	2,98	3,23	2,81	2,50
34	88,74	88,61	84,03	84,72	32,75	35,04	34,30	37,69	39,29	38,17	36,07	36,08	13,20	12,19	10,58	8,70	3,50	3,21	3,08	2,24
35	82,65	78,68	76,01	72,69	28,30	27,98	29,58	29,22	36,80	34,64	33,57	31,51	13,46	12,24	9,96	9,50	4,08	3,82	2,91	2,46
36	64,38	69,93	62,78	63,82	20,49	23,57	23,48	24,65	28,40	30,67	26,74	27,80	11,93	12,22	9,83	8,65	3,55	3,46	2,72	2,72
37	55,75	54,60	54,70	50,63	17,55	18,19	19,45	18,99	24,51	23,21	22,68	21,93	10,17	10,03	9,14	7,13	3,52	3,17	3,42	2,58
38	41,19	43,10	40,57	42,52	12,67	13,80	13,57	14,73	17,13	17,57	17,49	18,24	8,54	8,63	6,94	7,09	2,85	3,10	2,56	2,47
39	34,20	31,42	32,61	29,55	10,18	9,97	10,99	10,49	13,28	12,85	13,69	12,18	7,84	5,99	5,44	4,75	2,89	2,61	2,49	2,13
40	23,23	24,56	21,04	24,08	7,40	8,34	7,64	8,70	8,99	9,41	8,18	9,33	4,48	4,67	3,80	4,15	2,35	2,15	1,42	1,90
41	16,45	16,55	15,65	15,99	5,20	5,40	5,49	5,69	6,07	6,47	6,15	6,34	3,48	3,29	2,72	2,86	1,71	1,39	1,29	1,10
42	10,82	11,30	10,46	10,72	3,82	3,66	3,82	3,86	3,68	4,40	3,91	4,06	2,27	2,16	1,80	1,96	1,04	1,07	0,93	0,85
43	7,16	6,92	6,71	6,65	2,47	2,31	2,50	2,38	2,60	2,47	2,68	2,49	1,40	1,35	0,98	1,08	0,68	0,79	0,55	0,70
44	4,46	4,63	4,36	4,61	1,53	1,70	1,63	1,78	1,53	1,65	1,86	1,77	0,90	0,86	0,60	0,67	0,51	0,41	0,26	0,39
45	2,22	2,63	2,74	2,83	0,89	1,20	1,26	1,01	0,85	0,84	0,97	1,11	0,34	0,33	0,25	0,45	0,14	0,26	0,25	0,26
46	1,75	2,22	2,33	1,99	0,76	0,78	0,98	0,87	0,73	1,05	1,05	0,77	0,19	0,28	0,14	0,27	0,08	0,11	0,17	0,07
47	1,37	1,31	1,53	1,61	0,66	0,58	0,57	0,79	0,58	0,52	0,71	0,72	0,10	0,05	0,17	0,05	0,03	0,16	0,08	0,05
48	0,92	1,51	0,97	1,13	0,38	0,67	0,61	0,49	0,41	0,68	0,28	0,44	0,08	0,08	0,08	0,17	0,05	0,08	0,01	0,04
49	0,98	0,74	0,81	0,94	0,48	0,25	0,45	0,32	0,26	0,41	0,26	0,47	0,23	0,05	0,05	0,13	0,01	0,02	0,05	0,03

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 5 : Ελλάδα, Απογραφή 2001, Διαγενεακή γονιμότητα ανα υπηρηκότητα.

Τελική γονιμότητα ή συμπληρωμένη γονιμότητα

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	2,29	2,37	3,41
1925-29 (72-76)	72-76	2,09	2,43	3,39
1930-34 (67-71)	67-71	1,98	2,41	3,25
1935-39 (62-66)	62-66	1,95	2,25	3,09
1940-44 (57-61)	57-61	1,94	2,08	2,79
1945-49 (52-56)	52-56	1,94	1,96	2,65
1950-54 (47-51)	47-51	1,92	1,90	2,42
1955-59 (42-46)	42-46	1,88	1,81	2,21
1960-64 (37-41)	37-41	1,76	1,63	1,95
1965-69 (32-36)	32-36	1,39	1,36	1,65
1970-74 (27-31)	27-31	0,75	0,96	1,21

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ποσοστό γυναικών (%) με 0 παιδιά

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	17,12	22,31	14,10
1925-29 (72-76)	72-76	16,11	19,66	11,77
1930-34 (67-71)	67-71	14,79	19,64	11,36
1935-39 (62-66)	62-66	13,43	19,58	10,69
1940-44 (57-61)	57-61	12,44	18,31	9,30
1945-49 (52-56)	52-56	11,91	17,64	7,57
1950-54 (47-51)	47-51	11,69	17,52	7,38
1955-59 (42-46)	42-46	12,30	17,80	8,13
1960-64 (37-41)	37-41	16,11	20,36	9,80
1965-69 (32-36)	32-36	27,81	25,57	13,05
1970-74 (27-31)	27-31	55,56	37,00	22,01

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ποσοστό γυναικών (%) με 1 παιδί

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	14,58	16,90	9,51
1925-29 (72-76)	72-76	15,34	16,85	9,99
1930-34 (67-71)	67-71	15,50	15,04	9,35
1935-39 (62-66)	62-66	15,12	14,33	8,95
1940-44 (57-61)	57-61	14,76	15,90	10,71
1945-49 (52-56)	52-56	14,14	16,28	9,19
1950-54 (47-51)	47-51	14,26	16,21	9,81
1955-59 (42-46)	42-46	14,93	16,41	9,95
1960-64 (37-41)	37-41	16,27	18,73	14,06
1965-69 (32-36)	32-36	20,80	25,67	23,88
1970-74 (27-31)	27-31	20,32	34,11	39,96

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ποσοστό γυναικών (%) με 2 παιδιά

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	29,03	21,74	14,21
1925-29 (72-76)	72-76	36,05	21,93	14,99
1930-34 (67-71)	67-71	42,07	24,30	17,98
1935-39 (62-66)	62-66	46,15	28,50	21,38
1940-44 (57-61)	57-61	49,03	33,03	26,75
1945-49 (52-56)	52-56	50,83	36,83	31,75
1950-54 (47-51)	47-51	51,98	38,80	38,67
1955-59 (42-46)	42-46	52,30	41,63	47,10
1960-64 (37-41)	37-41	49,64	43,73	53,97
1965-69 (32-36)	32-36	39,45	38,94	51,35
1970-74 (27-31)	27-31	19,39	25,08	33,79

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ποσοστό γυναικών (%) με 3 παιδιά

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	18,53	13,43	14,75
1925-29 (72-76)	72-76	18,73	15,82	17,42
1930-34 (67-71)	67-71	18,07	16,22	20,33
1935-39 (62-66)	62-66	17,83	17,46	22,29
1940-44 (57-61)	57-61	17,39	18,27	25,28
1945-49 (52-56)	52-56	17,42	18,41	29,72
1950-54 (47-51)	47-51	16,61	18,75	29,28
1955-59 (42-46)	42-46	15,29	17,89	25,81
1960-64 (37-41)	37-41	13,37	13,36	17,59
1965-69 (32-36)	32-36	9,02	7,87	9,59
1970-74 (27-31)	27-31	3,61	3,20	3,65

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Ποσοστό γυναικών (%) με 4 και άνω παιδιά

Ομάδα γενεών	Ηλικία το 2001	Ελληνική	Αλλοδαπή	Εκ των οποίων : Αλβανική
1920-24 (77-81)	77-81	20,73	25,62	47,43
1925-29 (72-76)	72-76	13,77	25,74	45,83
1930-34 (67-71)	67-71	9,56	24,80	40,99
1935-39 (62-66)	62-66	7,48	20,12	36,69
1940-44 (57-61)	57-61	6,39	14,49	27,96
1945-49 (52-56)	52-56	5,69	10,84	21,76
1950-54 (47-51)	47-51	5,46	8,71	14,86
1955-59 (42-46)	42-46	5,17	6,27	9,01
1960-64 (37-41)	37-41	4,61	3,82	4,59
1965-69 (32-36)	32-36	2,92	1,95	2,14
1970-74 (27-31)	27-31	1,12	0,61	0,59

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Πίνακας 1: Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Συγχρονικό δείκτης γονιμότητας.

Νομός	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ Σ	2,47	2,32	2,18	2,08	1,91	1,91	1,75	1,79	1,65	1,59	1,67	1,65	1,65	1,66	1,55	1,55	1,53	1,47	1,38	1,53	1,41	1,51	1,40	1,40	1,49	1,46	1,42	1,60	1,57	1,58	1,49	1,41
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1,98	1,90	1,79	1,67	1,56	1,50	1,35	1,41	1,24	1,25	1,21	1,33	1,32	1,32	1,15	1,13	1,18	1,13	1,14	1,22	1,27	1,31	1,49	1,43	1,42	1,51	1,56	1,65	1,51	1,68	1,44	1,45
ΕΥΒΟΙΑΣ	2,36	2,32	2,22	1,98	1,84	1,79	1,63	1,57	1,48	1,42	1,53	1,50	1,45	1,42	1,35	1,30	1,31	1,37	1,25	1,27	1,23	1,24	1,34	1,35	1,31	1,42	1,34	1,54	1,52	1,52	1,37	1,39
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	1,85	1,66	2,14	1,64	1,80	1,70	1,56	1,50	1,40	1,36	1,65	1,63	1,46	1,44	1,25	1,29	1,33	1,28	1,21	0,97	0,83	1,00	1,03	1,03	1,17	1,18	1,09	1,17	1,26	1,30	1,22	1,32
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	1,95	1,94	1,77	1,66	1,49	1,40	1,38	1,33	1,24	1,22	1,30	1,29	1,23	1,25	1,22	1,17	1,16	1,14	1,13	1,18	1,29	1,35	1,28	1,38	1,37	1,44	1,40	1,52	1,60	1,47	1,29	1,19
ΦΩΚΙΔΑΣ	1,63	1,49	1,43	1,34	1,30	1,52	1,21	1,39	1,28	1,21	1,45	1,34	1,33	1,43	1,24	1,18	1,22	1,23	1,30	1,16	1,29	1,19	1,06	1,03	1,20	1,21	1,34	1,37	1,24	1,20	1,04	0,88
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	2,08	2,12	1,94	1,88	1,76	1,64	1,59	1,64	1,54	1,50	1,55	1,63	1,45	1,37	1,32	1,31	1,30	1,24	1,19	1,28	1,27	1,26	1,32	1,39	1,39	1,52	1,59	1,58	1,73	1,79	1,54	1,61
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	1,91	1,88	1,91	1,87	1,60	1,59	1,37	1,53	1,42	1,36	1,59	1,57	1,57	1,49	1,45	1,40	1,36	1,29	1,27	1,30	1,16	1,15	1,23	1,26	1,28	1,38	1,21	1,34	1,46	1,46	1,36	1,37
ΑΧΑΙΑΣ	2,51	2,52	2,51	2,35	2,06	1,80	1,68	1,66	1,62	1,58	1,56	1,56	1,48	1,41	1,31	1,39	1,28	1,31	1,27	1,29	1,26	1,34	1,41	1,40	1,40	1,40	1,38	1,52	1,56	1,55	1,48	1,41
ΗΛΕΙΑΣ	2,17	1,85	1,66	1,51	1,49	1,52	1,50	1,35	1,34	1,30	1,24	1,33	1,28	1,29	1,23	1,20	1,14	1,08	1,03	1,07	1,21	1,13	1,08	1,16	1,17	1,29	1,27	1,50	1,45	1,40	1,41	1,18
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2,10	1,89	1,94	1,72	1,55	1,49	1,39	1,44	1,31	1,22	1,30	1,31	1,23	1,25	1,22	1,15	1,21	1,15	1,17	1,26	1,30	1,29	1,30	1,32	1,41	1,48	1,52	1,70	1,67	1,63	1,48	1,41
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2,03	1,95	1,87	1,78	1,71	1,52	1,47	1,47	1,51	1,37	1,52	1,45	1,40	1,34	1,44	1,31	1,31	1,28	1,31	1,35	1,35	1,29	1,36	1,35	1,39	1,35	1,41	1,48	1,50	1,48	1,30	1,43
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2,26	2,10	2,10	1,90	1,81	1,70	1,63	1,61	1,54	1,42	1,49	1,47	1,49	1,39	1,39	1,28	1,24	1,27	1,27	1,30	1,23	1,24	1,29	1,28	1,31	1,41	1,40	1,48	1,48	1,55	1,45	1,31
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2,12	2,09	2,03	1,94	1,71	1,78	1,69	1,63	1,73	1,51	1,68	1,60	1,68	1,50	1,69	1,50	1,50	1,45	1,37	1,37	1,43	1,43	1,35	1,53	1,55	1,71	1,61	1,85	1,53	1,69	1,31	1,43
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1,99	2,13	1,84	1,86	1,66	1,55	1,62	1,54	1,47	1,49	1,41	1,37	1,43	1,32	1,36	1,25	1,29	1,15	1,13	1,24	1,18	1,19	1,26	1,30	1,34	1,34	1,32	1,60	1,50	1,42	1,48	1,34
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	2,10	1,81	1,89	1,77	1,72	1,45	1,54	1,43	1,39	1,50	1,44	1,49	1,34	1,45	1,40	1,39	1,27	1,27	1,32	1,38	1,39	1,20	1,40	1,35	1,49	1,46	1,52	1,67	1,62	1,72	1,44	1,37
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	2,18	2,03	2,17	1,87	1,82	1,80	1,66	1,77	1,48	1,57	1,37	1,45	1,27	1,37	1,49	1,65	1,45	1,41	1,17	1,47	1,28	1,19	1,30	1,42	1,29	1,45	1,31	1,72	1,58	1,60	1,60	1,31
ΑΡΤΗΣ	2,21	2,15	2,09	1,99	1,85	1,68	1,62	1,64	1,43	1,49	1,60	1,45	1,45	1,42	1,37	1,36	1,35	1,30	1,35	1,27	1,20	1,10	1,17	1,19	1,20	1,41	1,28	1,41	1,38	1,45	1,53	1,35
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	2,33	2,21	2,33	2,20	1,77	1,90	1,77	1,55	1,55	1,46	1,53	1,51	1,36	1,43	1,21	1,21	1,22	1,47	1,33	1,30	1,16	1,23	1,13	1,18	1,22	1,32	1,35	1,51	1,71	1,48	1,42	1,30
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2,21	2,15	2,05	1,94	1,77	1,65	1,50	1,42	1,31	1,21	1,31	1,32	1,25	1,25	1,22	1,18	1,23	1,18	1,12	1,11	1,10	1,12	1,06	1,21	1,20	1,32	1,24	1,35	1,40	1,41	1,30	1,24
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	2,34	2,36	2,27	2,03	1,99	1,80	1,57	1,82	1,48	1,53	1,62	1,73	1,58	1,61	1,37	1,37	1,41	1,32	1,35	1,26	1,15	1,23	1,19	1,29	1,50	1,35	1,48	1,52	1,47	1,70	1,45	1,38
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2,19	2,13	2,01	2,05	1,95	1,89	1,75	1,77	1,76	1,69	1,70	1,66	1,57	1,61	1,56	1,49	1,44	1,34	1,40	1,32	1,26	1,32	1,29	1,33	1,27	1,32	1,33	1,48	1,54	1,47	1,27	1,16
ΛΑΡΙΣΗΣ	2,35	2,20	2,11	1,96	1,81	1,69	1,64	1,67	1,55	1,52	1,48	1,49	1,46	1,48	1,41	1,42	1,37	1,37	1,36	1,39	1,34	1,42	1,40	1,44	1,53	1,60	1,56	1,67	1,70	1,68	1,70	1,67
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	2,18	2,15	2,00	1,91	1,71	1,60	1,48	1,52	1,42	1,45	1,50	1,47	1,34	1,40	1,32	1,34	1,38	1,25	1,26	1,26	1,27	1,40	1,39	1,35	1,42	1,47	1,42	1,53	1,52	1,54	1,41	1,23
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2,32	2,35	2,14	2,08	1,89	1,84	1,68	1,68	1,55	1,61	1,55	1,62	1,48	1,60	1,50	1,47	1,41	1,43	1,32	1,39	1,29	1,29	1,37	1,33	1,38	1,53	1,46	1,61	1,50	1,56	1,43	1,21

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 1(bis): Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Συγχρονικό δείκτης γονιμότητας.

Département	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	1,95	1,78	1,66	1,70	1,55	1,54	1,33	1,43	1,38	1,36	1,27	1,25	1,30	1,35	1,26	1,22	1,26	1,29	1,39	1,33	1,46	1,18	1,23	1,43	1,17	1,29	1,29	1,34	1,40	1,51	1,38	1,41
ΔΡΑΜΑΣ	2,34	2,28	2,14	2,03	1,75	1,86	1,54	1,49	1,35	1,51	1,42	1,43	1,62	1,61	1,54	1,57	1,51	1,44	1,38	1,32	1,39	1,41	1,33	1,41	1,39	1,53	1,31	1,45	1,51	1,46	1,40	1,45
ΗΜΑΘΙΑΣ	2,15	2,10	2,00	1,74	1,74	1,64	1,60	1,62	1,51	1,50	1,53	1,52	1,57	1,56	1,47	1,48	1,56	1,50	1,49	1,48	1,57	1,58	1,61	1,61	1,63	1,68	1,79	1,84	1,86	1,76	1,62	1,56
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1,97	1,90	1,78	1,67	1,50	1,46	1,38	1,40	1,30	1,30	1,24	1,25	1,28	1,30	1,27	1,28	1,27	1,24	1,25	1,27	1,24	1,29	1,23	1,28	1,31	1,38	1,38	1,46	1,48	1,46	1,39	1,33
ΚΑΒΑΛΑΣ	2,10	2,00	1,86	1,81	1,62	1,61	1,50	1,46	1,36	1,40	1,47	1,44	1,36	1,50	1,45	1,38	1,41	1,41	1,41	1,40	1,34	1,38	1,35	1,34	1,42	1,42	1,43	1,54	1,59	1,60	1,48	1,38
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2,01	2,01	1,90	1,82	1,71	1,63	1,51	1,75	1,48	1,44	1,35	1,42	1,30	1,39	1,37	1,28	1,33	1,37	1,28	1,22	1,10	1,14	1,26	1,20	1,31	1,39	1,17	1,29	1,32	1,36	1,26	1,27
ΚΙΛΚΙΣ	1,73	1,72	1,66	1,40	1,39	1,20	1,18	1,11	1,14	1,13	1,20	1,29	1,23	1,31	1,27	1,29	1,25	1,19	1,16	1,16	1,44	1,34	1,38	1,40	1,52	1,49	1,58	1,78	1,63	1,63	1,60	1,54
ΚΟΖΑΝΗΣ	2,50	2,37	2,20	2,27	2,07	1,95	1,87	1,78	1,70	1,56	1,61	1,57	1,54	1,52	1,52	1,44	1,46	1,49	1,44	1,48	1,30	1,38	1,34	1,32	1,37	1,38	1,44	1,50	1,53	1,52	1,40	1,41
ΠΕΛΛΑΣ	2,12	2,11	1,97	1,89	1,70	1,77	1,65	1,55	1,53	1,49	1,55	1,51	1,54	1,57	1,62	1,47	1,60	1,50	1,45	1,48	1,50	1,58	1,46	1,50	1,52	1,52	1,52	1,60	1,71	1,63	1,53	1,52
ΠΙΕΡΙΑΣ	1,99	1,93	1,79	1,72	1,56	1,52	1,49	1,51	1,37	1,47	1,46	1,46	1,50	1,53	1,47	1,38	1,40	1,39	1,40	1,42	1,58	1,55	1,51	1,42	1,59	1,58	1,61	1,80	1,74	1,77	1,60	1,48
ΣΕΡΡΩΝ	1,87	1,90	1,76	1,64	1,55	1,52	1,47	1,44	1,36	1,32	1,39	1,31	1,28	1,35	1,29	1,19	1,28	1,25	1,15	1,25	1,29	1,27	1,27	1,19	1,21	1,16	1,24	1,25	1,37	1,24	1,19	1,18
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	2,30	2,22	2,10	2,03	1,65	1,74	1,62	1,62	1,53	1,42	1,50	1,35	1,45	1,53	1,43	1,39	1,48	1,45	1,51	1,54	1,52	1,51	1,54	1,36	1,28	1,39	1,46	1,45	1,47	1,51	1,28	1,21
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	1,92	1,87	1,78	1,60	1,47	1,39	1,32	1,41	1,29	1,36	1,37	1,38	1,35	1,54	1,40	1,31	1,37	1,34	1,29	1,37	1,47	1,48	1,47	1,45	1,51	1,65	1,68	1,81	1,64	1,52	1,53	1,33
ΕΒΡΟΥ	2,14	2,06	2,07	1,90	1,72	1,63	1,54	1,52	1,38	1,37	1,34	1,46	1,42	1,39	1,48	1,37	1,44	1,47	1,40	1,41	1,36	1,42	1,41	1,45	1,54	1,53	1,62	1,74	1,73	1,64	1,56	1,39
ΞΑΝΘΗΣ	1,88	1,88	1,90	2,01	2,35	2,34	2,11	2,01	1,95	1,72	1,73	1,80	1,70	1,73	1,58	1,66	1,81	1,83	1,75	1,74	1,76	1,69	1,72	1,68	1,71	1,81	1,79	1,76	1,92	1,87	1,77	1,64
ΡΟΔΟΠΗΣ	2,27	2,20	2,15	2,13	2,03	1,95	1,81	1,83	1,59	1,52	1,31	1,41	1,30	1,39	1,31	1,28	1,25	1,18	1,21	1,24	1,33	1,27	1,27	1,26	1,36	1,41	1,36	1,36	1,28	1,40	1,27	1,18
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2,24	2,16	2,15	2,09	1,99	1,79	1,81	1,89	1,68	1,68	1,64	1,66	1,60	1,66	1,56	1,60	1,54	1,50	1,45	1,39	1,35	1,33	1,38	1,37	1,35	1,38	1,39	1,45	1,51	1,50	1,34	1,37
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	1,91	1,88	1,95	1,77	1,80	1,66	1,57	1,66	1,44	1,47	1,52	1,43	1,44	1,45	1,45	1,32	1,38	1,32	1,30	1,32	1,18	1,17	1,21	1,21	1,19	1,22	1,34	1,45	1,45	1,45	1,29	1,30
ΛΕΣΒΟΥ	2,22	2,13	2,05	2,02	1,87	1,83	1,64	1,70	1,57	1,64	1,56	1,54	1,54	1,68	1,48	1,53	1,39	1,47	1,47	1,47	1,34	1,37	1,30	1,32	1,33	1,34	1,46	1,51	1,57	1,54	1,42	1,36
ΣΑΜΟΥ	2,22	2,40	2,15	2,03	1,89	1,91	1,65	1,69	1,67	1,47	1,55	1,73	1,46	1,54	1,35	1,51	1,54	1,34	1,26	1,36	1,06	1,18	1,22	1,08	1,29	1,29	1,33	1,39	1,29	1,35	1,25	1,37
ΧΙΟΥ	2,43	2,24	2,43	2,23	1,91	1,99	1,69	1,75	1,54	1,77	1,62	1,67	1,45	1,50	1,53	1,50	1,47	1,24	1,32	1,36	1,19	1,13	1,15	1,22	1,12	1,23	1,34	1,54	1,40	1,55	1,37	1,47
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2,45	2,43	2,30	2,19	1,96	1,94	1,84	1,86	1,66	1,69	1,65	1,62	1,51	1,59	1,45	1,48	1,49	1,47	1,44	1,45	1,48	1,48	1,52	1,55	1,57	1,63	1,67	1,78	1,77	1,70	1,56	1,57
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2,08	2,15	2,20	1,92	1,84	1,85	1,80	1,78	1,73	1,78	1,85	1,85	1,75	1,63	1,61	1,58	1,53	1,44	1,45	1,43	1,51	1,39	1,39	1,50	1,44	1,66	1,55	1,70	1,64	1,74	1,42	1,51
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2,62	2,51	2,44	2,35	2,03	1,86	1,93	1,77	1,60	1,60	1,62	1,67	1,56	1,66	1,63	1,50	1,42	1,33	1,41	1,48	1,62	1,46	1,56	1,58	1,53	1,59	1,63	1,65	1,66	1,64	1,43	1,46
ΧΑΝΙΩΝ	2,11	2,09	1,92	2,03	1,69	1,68	1,66	1,67	1,55	1,56	1,62	1,51	1,44	1,39	1,37	1,40	1,33	1,22	1,23	1,33	1,35	1,37	1,33	1,39	1,38	1,54	1,55	1,70	1,70	1,65	1,61	1,57
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,95	1,89	1,81	1,68	1,55	1,48	1,37	1,37	1,29	1,30	1,28	1,28	1,23	1,22	1,19	1,16	1,17	1,15	1,14	1,17	1,16	1,18	1,21	1,22	1,23	1,28	1,30	1,36	1,38	1,37	1,33	1,29

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 2: Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Μέση ηλικία στην τεκνογονία (συγχρονική ανάλυση).

Département	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ Σ	27,3	27,1	26,8	26,9	26,7	26,5	26,4	26,6	26,8	26,6	27,0	27,2	27,4	27,4	27,6	27,7	27,8	28,0	28,0	28,4	28,0	28,0	28,4	28,7	28,9	28,9	28,8	29,3	29,3	29,3	29,8	29,8
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	25,7	25,7	25,8	25,8	25,6	26,0	25,9	26,1	26,2	26,3	26,5	26,7	26,9	27,3	27,2	27,2	27,4	27,9	28,1	28,3	28,0	28,3	28,4	28,3	28,9	28,6	29,0	28,7	29,0	29,0	29,0	29,6
ΕΥΒΟΙΑΣ	25,9	25,7	25,6	25,6	25,9	25,8	26,0	26,4	26,3	26,3	26,6	27,1	27,4	27,2	27,7	27,8	27,8	28,1	28,3	28,3	28,7	28,8	28,8	28,9	29,1	29,4	29,3	29,1	29,5	29,6	29,8	29,9
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	27,3	27,0	28,0	26,1	27,3	27,3	26,4	27,5	27,9	26,5	27,3	27,7	27,2	28,5	28,2	29,1	28,9	28,1	29,4	29,5	29,0	30,0	29,7	29,0	30,0	30,3	29,3	30,1	29,7	30,8	30,6	31,5
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	25,5	25,7	25,5	25,7	25,6	25,8	26,1	26,0	26,2	26,3	26,4	26,7	27,1	27,1	27,5	27,8	27,9	28,0	28,2	28,2	28,1	28,3	28,2	28,6	28,7	28,8	29,1	29,0	29,1	29,3	29,6	29,8
ΦΩΚΙΔΑΣ	25,7	25,7	25,6	25,7	25,6	25,8	25,7	25,6	26,5	26,7	27,0	26,5	27,3	26,7	27,5	27,9	28,2	28,0	28,3	27,3	28,6	28,2	28,4	29,0	28,9	29,0	28,5	29,2	28,6	29,2	29,3	30,1
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	25,8	25,8	25,5	25,6	25,7	25,9	25,9	26,3	26,7	26,9	26,7	27,2	26,8	27,2	27,7	27,9	28,1	28,6	28,2	28,2	28,0	28,2	28,2	28,5	28,9	29,1	29,0	28,9	29,0	28,8	29,3	29,5
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	26,1	25,9	26,0	25,8	26,2	26,1	25,9	26,5	27,0	26,5	27,0	26,9	27,4	27,4	27,6	27,8	27,9	28,2	28,7	28,7	28,6	28,8	28,6	28,8	29,8	29,1	29,5	29,8	30,0	30,0	29,9	30,3
ΑΧΑΪΑΣ	27,0	26,7	26,5	26,6	26,7	26,9	27,1	27,3	27,6	27,7	27,9	28,0	28,4	28,4	28,6	28,7	28,9	29,2	29,5	29,4	29,5	29,8	29,9	30,4	30,4	30,4	30,7	30,9	30,7	31,0	31,1	30,9
ΗΛΕΙΑΣ	26,3	26,2	26,0	25,8	25,7	25,7	26,0	26,4	26,2	26,2	26,7	27,0	26,9	27,1	27,4	27,4	27,4	27,7	27,9	27,9	27,9	27,7	27,9	28,3	28,6	28,5	28,7	28,8	28,9	29,3	29,2	29,6
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	25,7	25,5	25,6	25,9	26,1	25,9	26,1	26,5	26,8	26,7	27,1	27,1	27,2	27,4	27,6	27,7	28,0	27,9	28,3	28,3	28,8	28,4	29,0	28,9	29,3	29,0	29,3	29,2	29,1	29,5	29,3	29,9
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	25,7	25,6	25,3	25,3	25,4	25,5	25,0	25,5	25,9	25,9	26,2	26,3	27,0	26,9	27,0	27,2	27,1	27,4	27,2	27,3	27,6	27,2	27,5	28,1	28,4	28,3	28,5	29,1	28,9	29,2	29,4	29,0
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	25,8	25,6	25,8	25,7	25,8	25,8	26,4	27,2	26,8	27,8	28,7	28,7	29,5	29,9	29,9	30,3	30,3	30,1	30,1	30,8	30,8	30,4	30,6	30,1	29,1	29,1	29,2	29,2	29,3	29,4	29,3	29,5
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	25,7	26,3	25,6	25,9	25,9	25,9	26,1	26,2	26,8	26,4	26,7	26,9	27,7	27,1	27,2	27,8	27,9	27,8	27,8	27,9	28,7	28,7	28,6	28,9	29,2	28,8	28,9	28,4	29,4	29,3	29,3	29,6
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	25,2	24,7	25,1	25,2	25,4	25,6	25,3	25,6	26,1	26,1	26,6	26,5	27,0	27,0	27,3	27,4	28,0	28,2	28,4	28,9	28,6	28,9	28,8	29,7	29,3	29,6	29,6	29,7	30,0	30,0	30,1	30,3
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	26,7	26,5	26,5	26,4	26,4	26,5	26,4	27,8	26,7	27,3	27,4	27,6	27,8	28,3	28,1	28,8	28,5	28,7	28,2	28,2	29,0	29,0	28,5	29,0	28,5	28,6	29,1	29,5	29,4	29,7	29,2	30,3
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	26,1	26,4	26,2	26,1	26,4	25,7	26,4	26,0	27,1	26,8	27,0	27,5	27,5	26,7	28,0	27,4	29,2	27,2	28,7	27,7	28,8	29,7	29,4	30,3	29,6	29,7	29,5	29,2	29,4	29,9	30,5	30,7
ΑΡΤΗΣ	26,0	25,8	25,8	25,6	25,1	25,9	25,6	25,9	25,9	26,6	26,4	26,5	27,1	27,4	27,2	27,5	28,2	27,8	28,1	28,4	27,9	28,2	28,6	29,0	29,5	29,3	29,4	30,1	30,0	29,8	30,0	30,2
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	25,6	25,4	25,1	24,9	24,6	24,4	25,1	25,3	25,3	25,6	26,1	26,1	26,0	26,8	27,0	27,5	27,6	27,6	28,1	27,9	28,6	28,0	28,3	28,7	29,0	29,0	29,0	28,9	29,2	30,0	29,9	30,1
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	25,8	25,9	25,6	25,5	25,6	25,8	25,7	26,3	26,3	26,7	27,5	27,6	27,7	27,8	28,2	28,6	28,7	28,8	29,3	29,5	29,5	29,7	30,3	30,1	30,4	30,7	31,1	30,9	31,2	31,5	31,2	31,6
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	25,3	25,6	25,3	25,1	25,3	25,3	25,4	25,9	26,0	25,5	26,4	26,1	26,8	27,1	26,8	27,2	27,6	27,8	28,0	28,1	28,1	28,1	28,3	28,9	28,7	29,1	29,0	29,5	29,4	29,9	29,8	30,5
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	25,3	25,3	24,9	25,0	24,7	25,2	25,1	25,1	25,2	25,4	25,6	25,7	26,0	26,1	25,9	26,5	26,7	27,1	27,3	27,2	27,2	27,5	27,7	27,8	28,7	28,5	28,5	28,8	29,1	28,8	28,9	29,5
ΛΑΡΙΣΗΣ	25,5	25,4	25,4	25,3	25,3	25,5	25,8	25,8	25,8	26,1	26,5	26,7	26,9	27,2	27,2	27,7	27,6	28,1	28,1	28,3	28,3	28,6	28,7	28,9	29,1	29,3	29,6	29,7	30,0	30,0	29,9	30,2
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	26,0	26,1	25,9	25,9	26,0	26,1	26,4	26,5	26,6	26,6	27,1	27,0	27,6	27,6	27,7	28,0	28,2	28,4	28,3	28,6	28,8	28,8	28,9	29,2	29,3	29,3	29,7	29,7	29,9	30,1	30,1	30,5
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	25,5	25,4	25,5	25,1	25,5	25,8	26,0	26,4	26,1	25,8	25,8	26,3	26,5	26,7	26,8	27,1	27,4	28,0	28,0	28,0	28,2	28,0	28,4	28,8	29,0	29,3	29,4	29,4	29,8	29,7	29,8	29,8

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 2(bis) : Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Μέση ηλικία στην τεκνογονία (συγχρονική ανάλυση).

Département	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	25,1	25,0	24,4	25,1	25,4	26,1	25,8	25,8	25,8	25,9	26,0	26,7	26,4	26,5	27,2	26,8	26,9	26,3	27,2	27,7	28,1	27,7	28,5	28,0	29,6	29,4	29,1	29,6	29,6	29,1	29,8	30,3
ΔΡΑΜΑΣ	25,4	25,0	25,1	25,2	25,2	25,4	25,2	25,8	25,9	25,9	26,4	26,8	26,9	27,0	27,3	27,2	27,6	27,7	28,2	28,2	28,5	28,5	28,9	28,8	29,3	29,4	29,5	29,7	30,0	29,6	30,0	29,7
ΗΜΑΘΙΑΣ	25,2	25,1	25,3	25,1	25,0	25,7	25,7	25,9	26,0	26,3	26,4	26,6	26,9	27,0	27,1	27,2	27,6	27,6	27,8	28,2	28,0	27,8	28,1	28,4	28,5	28,5	28,5	28,6	28,7	29,0	29,2	29,1
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	26,7	26,7	26,5	26,5	26,5	26,9	27,0	27,1	27,4	27,7	27,9	28,0	28,5	28,6	28,7	29,0	29,2	29,4	29,5	29,7	29,9	30,0	30,2	30,3	30,6	30,7	30,8	30,9	31,0	31,2	31,2	31,2
ΚΑΒΑΛΑΣ	25,8	25,6	25,5	25,4	25,8	25,8	25,8	26,0	26,3	26,8	26,8	26,9	27,1	27,4	27,5	27,7	27,8	28,0	28,2	28,6	28,6	28,7	28,8	29,5	29,3	29,5	29,6	29,5	29,7	29,8	29,9	29,8
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	24,8	24,5	24,7	25,7	25,3	25,8	25,8	25,6	25,9	26,1	26,3	26,8	27,0	27,2	27,2	27,6	28,1	28,4	28,4	28,8	28,7	29,2	29,6	30,0	30,1	30,1	30,7	30,5	30,3	30,8	30,9	31,6
ΚΙΛΚΙΣ	25,2	25,1	25,1	25,0	25,1	25,1	25,3	25,4	26,1	25,7	26,3	26,5	26,6	26,6	26,9	27,0	27,3	27,4	27,3	28,0	28,1	28,0	28,0	28,3	28,4	28,7	28,9	29,2	28,9	29,7	29,0	29,8
ΚΟΖΑΝΗΣ	25,6	25,9	25,0	25,8	27,2	27,3	27,4	26,5	26,4	26,7	27,0	26,9	26,9	27,0	27,6	27,8	27,6	28,1	28,3	28,5	28,6	28,9	29,0	29,2	29,6	29,6	30,0	30,2	30,2	30,3	30,2	30,7
ΠΕΛΛΑΣ	24,8	25,0	24,8	24,9	25,0	25,0	25,0	25,4	25,1	26,0	26,1	26,1	26,3	26,5	26,9	27,1	27,1	27,4	27,6	27,9	28,0	27,9	28,1	28,5	28,5	28,8	28,8	29,1	29,1	29,2	29,5	29,9
ΠΙΕΡΙΑΣ	25,1	25,2	25,2	25,2	25,1	25,4	25,6	25,8	26,0	26,3	26,2	26,7	26,9	27,3	27,4	27,2	27,7	27,8	28,2	28,1	28,1	28,1	28,7	28,6	29,1	29,3	29,2	29,5	29,5	29,5	29,8	29,8
ΣΕΡΡΩΝ	25,1	24,8	24,5	24,8	24,6	25,0	25,3	25,5	25,7	26,2	26,1	26,2	26,8	27,2	27,2	27,6	27,6	27,8	28,2	27,9	28,3	28,1	28,7	29,0	29,3	29,4	29,5	29,8	29,9	30,3	30,4	30,6
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	24,9	24,7	23,9	24,5	24,7	24,4	24,8	25,1	25,0	25,6	25,5	26,0	26,4	26,5	26,6	27,1	27,2	27,8	27,8	27,9	27,8	27,9	28,7	28,7	29,5	29,6	28,8	30,0	30,3	30,1	30,1	30,4
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	25,5	25,1	25,3	25,1	25,5	25,6	25,5	25,8	25,6	25,6	26,5	26,3	26,4	26,8	27,0	27,0	27,4	27,4	27,6	27,9	27,5	28,1	28,0	28,4	28,5	28,6	28,8	28,8	29,1	29,2	29,3	29,6
ΕΒΡΟΥ	24,7	24,8	24,8	24,8	24,9	25,1	25,1	25,7	25,5	25,8	26,1	26,2	26,5	26,8	27,1	27,3	27,3	27,2	27,6	27,6	28,0	28,0	28,0	28,2	28,7	28,6	28,9	29,0	29,4	29,5	29,5	30,0
ΞΑΝΘΗΣ	25,5	25,2	25,2	24,8	25,3	25,5	25,0	25,2	25,4	25,2	25,4	26,1	26,1	26,2	26,0	25,8	26,1	26,3	26,2	26,5	26,7	26,6	26,7	27,1	27,3	27,3	27,7	27,3	27,8	27,7		
ΡΟΔΟΠΗΣ	25,0	24,9	24,6	24,5	24,3	24,5	24,4	24,5	24,7	25,0	25,2	25,3	25,7	25,8	26,0	26,2	26,2	26,5	26,6	26,4	26,9	27,1	27,6	27,5	27,6	27,9	28,1	28,3	28,5	28,5	29,0	28,9
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	25,5	25,4	25,7	25,4	25,7	25,6	25,9	26,0	26,0	26,2	26,3	26,4	26,7	26,8	27,1	27,1	27,4	27,5	27,6	28,0	28,0	28,4	28,5	28,8	29,1	29,1	29,2	29,2	29,3	29,3	29,5	29,7
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	26,3	26,0	26,1	26,3	26,1	26,3	26,1	26,5	26,6	26,6	26,8	27,0	27,1	27,5	27,6	28,0	28,2	28,2	28,2	28,5	28,6	28,9	29,0	29,2	29,3	29,1	29,4	29,3	29,5	29,3	29,5	29,9
ΛΕΣΒΟΥ	25,9	25,7	25,7	25,4	25,6	26,0	25,6	25,9	26,3	26,3	26,1	26,8	27,1	27,2	27,5	27,4	27,5	27,8	27,5	27,6	27,9	28,2	28,9	28,9	29,2	29,1	29,3	29,1	29,3	29,3	29,9	29,8
ΣΑΜΟΥ	26,0	25,9	26,4	26,0	25,9	26,4	26,6	27,0	26,7	27,3	27,3	26,8	27,2	26,8	27,9	28,1	28,0	28,0	28,5	28,2	28,6	28,8	28,6	29,6	29,3	29,3	30,1	29,8	30,0	29,9	30,5	29,9
ΧΙΟΥ	25,6	25,8	25,3	25,6	25,7	26,1	25,8	26,7	26,5	26,5	26,3	26,5	27,2	26,9	26,9	27,3	28,3	27,8	28,0	28,1	28,7	29,2	28,7	29,2	29,6	30,1	29,7	29,3	30,1	30,1	30,3	30,0
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	26,1	25,8	26,1	25,9	25,9	25,9	26,0	26,2	26,6	26,6	26,6	26,8	27,0	27,4	27,5	27,7	27,8	28,0	28,1	28,2	28,3	28,6	28,5	28,9	29,1	29,2	29,4	29,5	29,5	29,6	30,0	30,3
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	25,4	25,1	25,4	25,2	25,6	25,7	25,6	25,5	25,6	25,4	26,1	26,0	26,2	26,4	26,6	26,8	26,9	26,8	27,2	27,6	27,7	27,7	28,4	28,4	28,3	28,4	28,7	28,9	28,7	28,8	29,2	29,6
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	27,2	26,8	26,7	26,1	26,2	26,3	26,4	26,4	26,5	26,9	26,9	27,4	27,8	27,8	28,0	28,2	27,9	27,8	28,1	28,6	28,7	28,7	28,5	29,0	28,7	28,7	29,2	29,6	29,9	29,7	30,2	30,2
ΧΑΝΙΩΝ	26,1	25,6	25,7	25,8	25,9	26,1	25,9	26,4	26,4	26,6	26,8	27,0	27,4	27,8	27,8	27,9	28,4	28,7	28,9	28,8	28,9	29,1	29,4	29,0	29,7	29,5	29,4	29,8	29,8	30,1	30,2	30,2
ΑΤΤΙΚΗΣ	26,8	26,9	26,9	27,0	27,2	27,4	27,6	27,8	28,1	28,3	28,4	28,5	28,8	29,1	29,2	29,3	29,6	29,8	29,9	30,0	30,2	30,4	30,5	30,7	31,0	31,0	31,0	31,1	31,3	31,3	31,4	31,6

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3 : Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Συγχρονικός δείκτης γονιμότητας 1^{ης} Τάξης.

Département	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,53	0,60	0,56	0,60	0,57	0,52	0,57	0,59	0,58	0,66	0,64	0,70	0,71	0,66
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,49	0,54	0,61	0,63	0,75	0,71	0,63	0,70	0,73	0,78	0,70	0,78	0,71	0,68
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,52	0,58	0,57	0,56	0,63	0,66	0,61	0,65	0,63	0,74	0,74	0,73	0,71	0,74
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,45	0,26	0,29	0,35	0,32	0,48	0,54	0,53	0,42	0,52	0,63	0,64	0,51	0,56
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,50	0,54	0,59	0,63	0,62	0,65	0,66	0,68	0,62	0,71	0,71	0,67	0,62	0,60
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,60	0,60	0,53	0,49	0,45	0,44	0,53	0,54	0,58	0,63	0,61	0,58	0,51	0,42
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,53	0,61	0,62	0,59	0,69	0,68	0,66	0,71	0,80	0,76	0,85	0,83	0,80	0,77
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,53	0,58	0,52	0,50	0,55	0,59	0,58	0,66	0,57	0,66	0,67	0,70	0,67	0,66
ΑΧΑΪΑΣ	0,54	0,57	0,54	0,57	0,62	0,61	0,66	0,65	0,64	0,71	0,71	0,92	0,93	0,80
ΗΛΕΙΑΣ	0,44	0,45	0,52	0,49	0,48	0,50	0,51	0,56	0,56	0,65	0,64	0,68	0,72	0,59
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,53	0,61	0,58	0,59	0,60	0,64	0,63	0,72	0,75	0,81	0,80	0,75	0,75	0,65
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,64	0,65	0,63	0,60	0,65	0,61	0,58	0,61	0,64	0,64	0,71	0,73	0,64	0,71
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,58	0,61	0,58	0,58	0,61	0,59	0,63	0,68	0,64	0,71	0,71	0,78	0,71	0,67
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,71	0,65	0,65	0,74	0,68	0,75	0,77	0,95	0,79	0,97	0,69	0,86	0,64	0,77
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,54	0,63	0,60	0,64	0,67	0,68	0,68	0,68	0,70	0,83	0,74	0,79	0,78	0,76
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,66	0,65	0,65	0,64	0,75	0,64	0,77	0,68	0,78	0,79	0,73	0,90	0,81	0,72
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0,55	0,72	0,58	0,49	0,56	0,60	0,54	0,71	0,67	0,90	0,72	0,75	0,74	0,74
ΑΡΤΗΣ	0,59	0,50	0,50	0,47	0,50	0,52	0,52	0,67	0,52	0,62	0,60	0,69	0,68	0,66
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,57	0,62	0,50	0,55	0,47	0,51	0,52	0,59	0,63	0,71	0,79	0,73	0,69	0,65
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,54	0,51	0,50	0,51	0,50	0,57	0,56	0,62	0,55	0,64	0,65	0,67	0,65	0,63
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,68	0,57	0,46	0,58	0,54	0,61	0,73	0,65	0,70	0,61	0,67	0,74	0,70	0,69
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,61	0,59	0,58	0,61	0,53	0,55	0,56	0,56	0,55	0,67	0,64	0,65	0,63	0,55
ΛΑΡΙΣΗΣ	0,62	0,62	0,62	0,62	0,65	0,67	0,68	0,74	0,72	0,73	0,74	0,77	0,90	0,91
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,62	0,60	0,60	0,67	0,67	0,64	0,64	0,71	0,67	0,76	0,70	0,75	0,72	0,65
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,57	0,59	0,61	0,57	0,63	0,61	0,63	0,70	0,68	0,76	0,65	0,69	0,72	0,66

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 3(bis): Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Συγχρονικός δείκτης γονιμότητας 1^{ης} Τάξης.

Département	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,63	0,56	0,57	0,57	0,61	0,64	0,44	0,57	0,63	0,60	0,56	0,76	0,70	0,68
ΔΡΑΜΑΣ	0,59	0,54	0,60	0,62	0,55	0,67	0,58	0,67	0,56	0,60	0,67	0,67	0,66	0,70
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,63	0,64	0,68	0,69	0,71	0,69	0,72	0,75	0,78	0,79	0,75	0,74	0,74	0,67
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,60	0,62	0,60	0,63	0,60	0,63	0,63	0,67	0,65	0,71	0,70	0,70	0,69	0,69
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,62	0,66	0,64	0,63	0,63	0,61	0,66	0,65	0,64	0,72	0,75	0,76	0,71	0,70
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,60	0,58	0,54	0,52	0,63	0,55	0,63	0,61	0,49	0,62	0,62	0,69	0,66	0,64
ΚΙΛΚΙΣ	0,50	0,52	0,68	0,65	0,62	0,63	0,71	0,66	0,72	0,80	0,74	0,75	0,78	0,79
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,64	0,61	0,58	0,64	0,59	0,57	0,59	0,67	0,63	0,61	0,64	0,70	0,69	0,70
ΠΕΛΛΑΣ	0,65	0,68	0,66	0,72	0,66	0,66	0,67	0,64	0,67	0,73	0,76	0,76	0,69	0,71
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,62	0,66	0,72	0,68	0,71	0,60	0,71	0,68	0,73	0,81	0,78	0,82	0,74	0,70
ΣΕΡΡΩΝ	0,50	0,58	0,57	0,57	0,57	0,51	0,50	0,52	0,56	0,56	0,60	0,53	0,54	0,56
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0,61	0,63	0,61	0,66	0,57	0,54	0,50	0,57	0,58	0,60	0,59	0,60	0,55	0,53
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,65	0,63	0,72	0,67	0,66	0,64	0,70	0,71	0,73	0,86	0,70	0,72	0,71	0,67
ΕΒΡΟΥ	0,64	0,64	0,65	0,69	0,65	0,66	0,68	0,70	0,75	0,79	0,76	0,74	0,72	0,65
ΞΑΝΘΗΣ	0,80	0,73	0,77	0,75	0,71	0,76	0,77	0,80	0,77	0,78	0,77	0,76	0,74	0,72
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,59	0,61	0,63	0,64	0,63	0,61	0,64	0,66	0,66	0,61	0,63	0,65	0,61	0,60
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,67	0,66	0,65	0,61	0,64	0,64	0,63	0,64	0,63	0,68	0,73	0,73	0,71	0,71
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,65	0,68	0,56	0,54	0,63	0,62	0,59	0,62	0,66	0,76	0,73	0,75	0,67	0,67
ΛΕΣΒΟΥ	0,69	0,69	0,62	0,62	0,60	0,60	0,64	0,61	0,69	0,73	0,76	0,82	0,69	0,70
ΣΑΜΟΥ	0,57	0,69	0,46	0,57	0,58	0,46	0,67	0,73	0,57	0,68	0,62	0,77	0,68	0,75
ΧΙΟΥ	0,58	0,68	0,53	0,58	0,54	0,55	0,57	0,59	0,65	0,78	0,70	0,73	0,68	0,79
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,65	0,67	0,68	0,67	0,72	0,71	0,71	0,73	0,75	0,80	0,81	0,79	0,74	0,76
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,62	0,67	0,70	0,68	0,65	0,69	0,68	0,85	0,70	0,78	0,79	0,86	0,74	0,76
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,58	0,58	0,62	0,61	0,62	0,67	0,67	0,65	0,71	0,64	0,69	0,67	0,59	0,65
ΧΑΝΙΩΝ	0,57	0,64	0,61	0,62	0,61	0,68	0,65	0,74	0,74	0,82	0,83	0,82	0,81	0,82
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,59	0,61	0,60	0,61	0,63	0,64	0,63	0,68	0,67	0,70	0,72	0,71	0,72	0,71

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4: Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Μέση ηλικία στην τεκνογονία του 1^{ου} παιδιού (συγχρονική ανάλυση).

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	26,1	26,5	26,1	26,2	26,6	26,9	27,3	27,2	27,3	27,7	27,7	28,1	28,7	28,5
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	26,7	26,6	26,3	26,5	27,0	26,5	27,6	26,8	27,5	27,2	27,5	27,5	27,8	28,5
ΕΥΒΟΙΑΣ	26,5	26,8	26,9	27,1	27,1	27,3	27,5	27,6	27,7	27,4	27,7	28,0	28,7	28,4
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	28,0	26,6	28,4	26,8	27,2	27,5	28,4	28,9	27,4	27,9	27,9	29,1	28,7	30,5
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	26,6	26,4	26,5	26,4	26,6	26,9	27,2	27,3	28,0	27,4	27,3	27,9	28,3	28,6
ΦΩΚΙΔΑΣ	26,5	25,7	27,0	25,9	27,2	27,1	26,6	27,5	27,1	27,9	26,9	27,9	27,6	29,0
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	26,7	26,7	26,4	26,6	26,2	27,1	27,6	27,5	27,4	27,2	27,3	27,0	28,1	28,5
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	27,0	27,7	27,3	26,8	27,1	27,5	28,3	27,9	28,5	28,4	28,6	28,8	28,7	29,4
ΑΧΑΙΑΣ	28,0	28,0	28,0	28,4	28,6	28,9	29,1	29,5	29,7	29,5	29,2	30,1	30,3	29,8
ΗΛΕΙΑΣ	25,8	26,4	26,2	26,0	26,3	26,5	27,1	27,1	27,4	27,2	27,1	27,6	28,2	28,7
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	26,8	26,8	27,0	26,8	27,4	27,1	27,7	27,6	27,9	27,7	27,4	28,2	28,1	29,2
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	25,8	25,5	26,0	25,2	25,9	26,7	26,5	26,8	27,2	27,8	27,2	27,5	28,5	27,7
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	28,6	29,1	29,2	29,1	29,0	28,9	27,7	27,4	28,0	28,0	27,8	27,8	27,8	28,3
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	25,7	26,3	26,8	26,9	26,8	26,9	27,4	27,2	26,7	26,1	27,4	27,6	27,5	28,7
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	26,8	27,3	26,8	27,4	27,4	28,5	28,0	28,5	28,4	28,4	28,7	28,6	29,1	29,6
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	26,9	26,3	27,1	27,9	26,8	26,8	26,5	27,0	27,9	27,7	27,7	28,1	27,5	29,5
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	27,7	26,2	27,2	29,2	28,4	28,4	27,4	27,9	28,0	28,0	28,1	27,8	30,3	29,5
ΑΡΤΗΣ	26,3	26,4	26,2	27,0	26,8	27,3	28,6	28,2	27,8	28,3	28,7	28,0	28,9	28,8
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	26,9	25,4	27,0	26,8	26,2	27,8	27,6	27,0	27,7	27,0	28,1	28,5	29,1	28,6
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	28,1	27,9	28,2	28,5	28,8	28,9	29,1	29,4	29,8	29,7	29,9	30,2	30,0	30,7
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	27,2	26,6	26,0	26,8	26,8	27,4	27,2	27,3	27,3	27,6	27,6	28,5	28,4	29,2
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	25,6	25,7	25,7	26,1	26,3	26,3	27,2	27,2	27,2	27,4	27,8	27,1	28,0	28,6
ΛΑΡΙΣΗΣ	26,4	26,9	26,8	27,3	27,1	27,6	27,7	27,9	28,4	28,4	28,6	28,6	29,0	29,4
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	26,6	27,1	26,9	27,0	27,0	27,5	27,8	27,6	28,1	28,2	28,1	28,7	29,3	29,7
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	26,9	26,5	26,8	26,2	27,0	27,4	27,2	27,9	28,0	28,0	28,3	28,4	28,7	29,3

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 4(bis): Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Μέση ηλικία στην τεκνογονία του 1^{ου} παιδιού (συγχρονική ανάλυση).

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	25,0	26,3	25,7	26,5	26,7	26,5	27,8	28,1	27,1	27,8	27,6	27,8	28,5	29,4
ΔΡΑΜΑΣ	26,2	25,9	26,2	26,4	26,9	26,5	27,6	27,4	27,5	27,5	28,3	28,0	28,2	28,1
ΗΜΑΘΙΑΣ	25,7	26,3	26,0	25,8	26,0	26,6	26,9	26,4	26,8	26,8	27,4	27,4	27,7	27,8
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	27,9	27,9	28,3	28,5	28,7	28,8	29,2	29,2	29,4	29,4	29,6	29,8	30,0	30,1
ΚΑΒΑΛΑΣ	26,2	26,8	26,6	26,4	27,2	27,5	27,7	27,4	27,8	27,7	28,1	28,1	28,2	28,3
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	26,8	27,5	27,0	27,3	28,0	28,9	28,3	28,5	29,4	28,8	29,1	29,2	29,6	30,1
ΚΙΛΚΙΣ	25,5	25,8	25,7	26,0	26,4	26,4	26,6	26,7	27,0	27,3	27,1	28,0	27,4	28,2
ΚΟΖΑΝΗΣ	26,4	26,7	26,6	27,2	27,3	27,5	27,9	27,9	28,3	28,3	28,3	28,3	28,6	29,3
ΠΕΛΛΑΣ	25,8	26,2	26,0	25,9	26,1	26,6	26,5	26,9	26,9	27,5	27,0	27,3	27,7	28,2
ΠΙΕΡΙΑΣ	26,5	26,0	26,2	26,4	26,6	27,0	27,2	27,3	27,3	27,6	27,5	27,6	28,3	28,1
ΣΕΡΡΩΝ	25,9	25,9	26,2	26,0	26,9	27,4	27,4	27,6	28,1	28,3	28,0	28,7	28,7	29,2
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	25,2	25,5	25,5	26,1	27,0	26,8	27,1	27,8	26,9	28,1	28,4	28,2	28,2	28,8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	25,7	26,0	25,7	25,7	25,9	26,5	26,3	26,5	27,0	26,5	27,0	27,2	27,7	28,0
ΕΒΡΟΥ	26,0	26,0	25,9	26,2	26,1	26,7	27,2	27,0	27,1	27,2	27,5	28,2	28,1	28,7
ΞΑΝΘΗΣ	23,6	24,1	24,4	24,8	24,6	24,5	24,6	25,0	25,7	25,5	25,7	25,6	26,4	26,3
ΡΟΔΟΠΗΣ	24,3	24,1	24,7	24,8	26,0	25,6	25,7	26,1	26,3	26,5	26,9	26,8	27,3	27,7
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	25,8	26,1	26,4	26,7	26,9	26,9	27,2	27,6	27,7	27,3	27,4	27,5	28,0	28,0
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	26,3	26,7	26,6	27,1	27,5	27,3	27,5	27,2	27,9	27,4	27,7	27,5	28,2	28,5
ΛΕΣΒΟΥ	25,6	25,5	25,8	26,4	27,1	27,1	27,4	27,3	27,3	27,3	27,6	28,0	28,8	28,5
ΣΑΜΟΥ	26,2	26,2	25,8	26,9	26,2	26,6	27,2	28,0	28,3	28,1	27,8	28,5	28,6	28,3
ΧΙΟΥ	26,1	26,6	26,9	27,6	27,4	27,4	27,3	27,9	28,0	27,4	28,5	28,1	28,5	28,3
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	26,4	26,6	26,6	26,9	26,8	27,5	27,6	27,4	27,9	27,9	28,0	28,2	28,5	28,9
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	25,3	25,4	25,3	25,7	26,7	26,6	26,2	26,4	26,4	26,6	26,8	27,2	27,7	28,0
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	26,2	26,7	26,8	27,0	26,6	27,1	27,2	27,2	27,5	28,0	28,5	27,8	28,6	29,0
ΧΑΝΙΩΝ	26,9	27,3	26,9	27,4	27,6	27,3	27,8	27,7	28,1	28,1	28,0	28,7	28,8	28,7
ΑΤΤΙΚΗΣ	28,6	28,6	28,8	29,2	29,3	29,6	29,8	29,8	29,9	29,9	30,1	30,1	30,3	30,6

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 5: Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	0,8	1,3	1,1	1,3	1,8	1,2	1,3	2,1	1,8	1,4	1,2	2,1	1,9	1,4	2,2	2,2	2,9	2,4	3,5	2,4	3,9	4,1	4,3	4,5	5,4	5,4	6,3	5,9	6,7	8,0	7,6	7,2
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1,1	1,0	1,0	1,9	1,7	1,9	2,6	1,7	2,3	2,4	2,5	2,3	2,2	3,4	3,4	4,1	4,5	4,2	6,4	5,2	5,9	4,5	7,4	7,2	6,2	7,1	8,3	8,0	7,8	9,2	8,6	9,7
ΕΥΒΟΙΑΣ	1,2	1,1	1,3	1,4	2,0	1,6	1,7	1,8	2,0	1,9	1,4	2,2	2,4	1,8	1,8	2,3	3,5	3,3	3,1	3,3	3,3	5,4	5,4	5,5	5,3	5,2	6,1	5,7	6,1	7,3	6,8	7,3
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,0	0,5	0,0	0,5	0,9	0,9	1,0	1,0	0,0	1,6	0,0	2,2	0,0	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,8	0,0	1,0	0,9	0,0	0,9	1,6	0,8	0,0	2,5	3,1	0,8	2,5	1,5
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	1,3	0,8	1,9	1,0	1,5	0,7	1,1	1,2	1,3	1,1	1,7	1,8	2,0	2,6	2,2	2,4	3,5	4,1	4,0	4,7	4,4	5,9	6,3	8,5	9,1	9,0	8,6	9,6	12,2	13,7	11,9	9,6
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,2	0,5	1,2	0,6	0,7	1,1	0,7	1,2	1,0	1,1	2,8	2,6	0,4	2,0	0,4	2,0	3,0	3,0	1,7	2,7	3,7	3,0	4,2	3,9	3,8	7,3	8,8	7,5	6,1	6,2	5,2	6,6
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	1,1	0,6	0,4	0,7	1,4	1,1	2,2	2,3	2,6	2,6	2,3	3,7	4,8	3,6	3,3	3,3	5,0	4,8	6,6	6,8	5,7	7,1	7,7	8,6	7,5	8,2	9,8	11,5	9,7	11,5	11,9	10,5
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,6	0,7	0,4	0,4	0,5	1,8	1,2	0,9	0,6	0,7	0,7	1,7	0,9	1,1	1,0	0,9	2,0	2,7	3,9	2,0	3,9	3,8	4,9	4,4	4,1	4,2	6,3	4,7	7,5	6,4	6,2	6,0
ΑΧΑΪΑΣ	1,4	1,6	1,6	1,5	1,9	1,9	2,0	1,6	2,3	2,6	2,6	2,4	2,5	3,0	3,0	3,4	3,2	4,3	3,5	4,5	5,7	4,9	5,7	6,1	5,7	5,8	6,3	6,7	7,7	7,9	7,9	8,3
ΗΛΕΪΑΣ	2,0	1,5	1,9	1,9	2,4	2,3	2,8	2,1	3,5	2,8	3,4	4,6	4,6	4,9	4,6	5,7	6,0	6,6	5,1	7,7	7,4	9,3	9,1	9,2	10,6	11,0	12,4	11,0	12,4	12,1	12,5	10,3
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2,1	2,4	2,6	2,5	2,8	2,1	2,8	3,5	3,3	2,8	3,3	3,8	3,9	4,3	4,9	4,8	5,8	5,4	6,9	7,0	6,6	7,3	7,0	9,3	8,0	8,7	9,5	10,4	10,3	11,7	13,3	11,4
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,9	0,2	0,6	1,1	1,0	1,4	1,1	1,8	1,5	2,4	1,7	2,6	2,7	3,2	2,0	3,6	5,8	6,9	6,4	6,8	5,2	9,4	10,9	8,5	8,0	10,5	9,3	10,6	11,9	12,4	11,6	13,0
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	1,0	0,7	0,9	1,5	1,2	2,0	1,9	1,9	2,0	1,8	2,4	1,6	1,5	2,6	3,7	3,1	4,5	5,1	4,8	4,6	4,9	5,6	6,4	6,5	7,5	6,3	9,2	10,3	11,2	13,1	11,8	12,5
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,5	0,5	1,8	1,8	0,3	0,3	0,3	1,8	2,2	1,5	1,9	2,5	3,8	1,6	3,1	3,9	2,8	1,8	4,3	3,2	5,0	5,0	5,2	4,1	6,2	8,7	7,8	9,3	9,2	8,8	6,7	9,5
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1,6	1,2	2,8	2,0	3,0	2,4	3,0	4,0	3,2	2,7	3,7	4,6	4,6	3,8	2,6	3,2	4,2	4,2	3,2	5,5	3,9	5,1	6,5	4,9	7,6	6,7	8,9	8,3	8,3	10,1	9,3	11,7
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,3	0,6	0,6	1,3	0,9	1,1	1,0	0,4	1,1	1,4	1,4	3,0	0,7	2,0	1,7	3,2	2,4	2,0	2,9	3,9	5,2	3,7	6,4	5,6	3,5	5,5	5,2	6,9	6,7	6,3	6,5	8,2
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	1,3	0,5	0,4	0,9	0,0	1,0	2,1	1,5	1,8	1,1	0,7	1,9	0,0	0,6	1,7	2,6	1,1	1,2	3,4	2,2	1,6	3,5	2,7	2,0	3,8	5,7	5,8	6,1	7,0	7,8	8,2	6,8
ΑΡΤΗΣ	0,7	1,2	0,8	1,2	0,3	0,9	1,2	0,8	0,8	1,4	1,5	1,4	1,9	1,5	2,3	1,6	1,3	1,5	2,0	1,9	2,3	3,6	3,0	2,6	1,6	2,1	2,1	3,4	4,8	4,9	4,3	7,9
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,5	0,5	0,5	0,4	0,7	0,2	0,0	0,8	0,3	0,0	0,0	1,9	0,9	1,7	1,6	1,6	1,3	1,5	2,0	2,5	1,2	2,6	2,2	1,8	1,4	1,9	4,0	3,9	3,4	4,5	2,4	6,0
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1,1	1,0	0,8	1,0	0,8	0,9	1,2	0,8	1,5	0,5	1,5	1,6	1,4	1,0	1,5	1,3	1,3	1,4	1,3	1,5	1,4	2,0	1,8	1,9	2,3	1,8	3,0	2,6	3,2	3,4	4,4	4,6
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	1,0	1,2	0,3	1,4	0,9	1,8	0,7	1,3	1,8	1,8	2,5	1,9	2,1	1,5	2,8	1,3	1,8	1,5	1,9	1,3	3,1	2,5	1,9	2,8	3,2	2,5	3,4	4,1	3,9	3,8	4,7	4,3
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1,8	1,5	1,5	1,3	2,0	2,6	2,8	2,2	2,9	3,2	3,3	4,5	4,0	4,7	5,2	5,3	6,8	6,7	7,1	6,3	7,9	7,6	8,1	8,6	8,2	9,6	13,4	11,2	12,1	13,5	11,2	13,3
ΛΑΡΙΣΗΣ	1,1	1,1	1,2	1,9	2,0	2,3	2,6	2,7	2,7	3,6	4,2	4,1	2,7	2,8	3,5	3,4	3,3	4,4	5,2	4,6	5,3	4,5	5,2	5,3	5,9	6,0	6,1	6,4	7,5	8,4	9,4	8,9
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,4	1,5	2,0	1,7	1,4	2,1	2,3	3,4	2,4	1,7	3,0	3,8	3,8	3,7	4,4	3,6	4,0	4,0	4,1	5,3	5,2	5,1	6,5	7,0	6,5	6,2	6,5	6,9	7,9	7,9	9,9	9,3
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,7	1,2	1,0	1,4	0,6	0,8	1,1	1,5	1,0	1,5	1,2	1,0	1,5	2,0	1,3	1,4	1,7	1,6	2,1	1,7	2,0	2,9	2,9	3,4	4,3	4,2	4,8	4,2	5,0	5,9	4,9	7,6

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 5(bis) : Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Ποσοστό γεννήσεων εκτός γάμου.

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,7	0,3	0,3	0,0	1,5	0,9	0,7	1,0	0,0	0,7	0,4	1,3	1,7	1,2	0,4	2,2	0,8	0,8	1,5	1,6	0,7	0,9	3,2	1,6	1,4	0,9	0,9	1,3	2,1	1,2	2,3	4,9
ΔΡΑΜΑΣ	1,6	1,0	1,5	0,9	0,9	1,9	2,1	1,1	1,4	2,0	2,0	1,8	4,6	3,0	3,6	4,4	4,0	4,1	4,2	4,8	2,9	4,1	4,6	3,5	4,6	4,2	4,5	4,4	3,6	4,3	6,4	6,1
ΗΜΑΘΙΑΣ	1,2	1,4	1,9	3,2	2,8	2,5	2,9	2,6	3,0	2,9	3,7	3,3	3,7	3,7	5,0	4,3	3,8	4,9	4,0	5,9	6,2	5,6	6,9	6,0	6,7	7,2	7,2	6,9	9,6	9,2	8,9	10,9
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2,0	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,3	2,8	3,4	3,4	3,5	3,3	3,7	4,3	4,3	4,2	4,3	4,0	3,8	4,2	4,6	4,2	4,5	4,9	5,2	5,5	5,6	6,5
ΚΑΒΑΛΑΣ	1,5	1,0	1,4	1,1	1,5	1,0	1,9	1,1	1,7	1,9	1,4	1,2	1,7	1,8	1,4	2,3	2,4	3,0	3,9	3,3	3,4	3,9	3,5	4,5	4,0	5,0	4,7	4,5	5,3	6,3	6,0	6,4
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	1,1	0,6	0,7	0,7	0,7	1,4	1,2	1,5	0,5	0,9	1,0	0,9	2,2	0,6	1,1	1,6	1,4	1,3	1,3	1,8	2,2	0,7	2,0	2,1	2,4	2,1	4,0	1,9	2,6	4,2	2,8	3,4
ΚΙΛΚΙΣ	1,3	1,0	1,0	1,5	1,0	1,8	1,3	1,7	0,7	1,5	0,9	1,6	1,1	3,0	3,2	1,8	1,7	3,0	4,0	5,3	2,4	4,1	3,4	4,7	3,9	3,8	3,0	3,9	2,9	4,4	4,6	5,5
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,5	0,6	0,2	0,7	1,0	0,8	1,0	1,0	0,4	0,7	0,8	0,6	0,8	0,6	0,9	1,2	0,6	0,9	1,0	1,2	0,7	1,6	1,5	1,6	1,7	1,9	1,2	1,6	1,8	2,1	3,0	3,5
ΠΕΛΛΑΣ	1,0	1,1	1,0	1,2	1,0	1,1	1,2	0,8	1,7	0,9	1,4	1,7	1,8	1,7	1,6	2,4	2,2	1,6	2,1	2,4	1,5	2,0	1,3	2,1	2,5	2,1	2,8	2,6	2,8	3,7	5,1	4,1
ΠΙΕΡΙΑΣ	1,0	0,5	0,6	1,1	0,9	1,8	1,2	1,5	1,2	1,4	0,9	1,8	1,9	2,2	2,1	2,6	2,6	3,9	3,0	3,5	3,9	4,2	4,4	4,6	4,2	4,2	4,4	5,7	6,3	5,7	7,5	6,8
ΣΕΡΡΩΝ	1,3	1,2	1,4	1,1	1,2	1,5	1,3	1,5	1,5	1,6	1,3	2,2	2,0	2,1	2,2	2,6	3,1	3,8	4,7	2,8	3,0	3,3	2,1	2,6	2,7	2,9	3,4	3,2	3,5	4,1	4,2	4,0
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	1,1	0,4	1,0	0,4	1,2	0,8	1,0	0,7	0,7	0,8	1,7	1,9	1,9	1,1	1,2	1,0	0,9	1,0	1,5	1,4	0,6	1,0	0,9	1,7	0,9	2,7	1,2	1,2	2,7	2,1	1,9	3,8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,5	0,6	0,5	1,4	0,4	0,8	0,8	0,6	1,1	1,0	1,0	1,4	2,5	1,8	2,9	3,9	3,1	4,1	2,1	3,0	2,8	2,8	2,0	2,4	3,1	3,2	3,9	3,9	4,0	5,1	4,5	5,1
ΕΒΡΟΥ	1,5	1,6	0,9	1,2	1,6	1,7	1,3	1,5	1,4	0,7	1,8	1,2	2,0	2,2	1,3	1,4	0,9	1,7	1,4	2,5	2,3	2,5	2,6	3,7	3,0	3,9	2,5	3,1	3,4	3,3	5,6	3,8
ΞΑΝΘΗΣ	1,0	0,9	0,8	0,9	1,1	1,1	1,3	0,8	0,9	0,8	0,7	1,5	1,8	2,2	2,4	1,5	3,5	3,4	2,9	3,4	4,5	2,7	3,7	4,5	3,7	4,0	5,0	3,8	6,8	6,4	6,8	6,9
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,6	1,3	1,2	0,9	0,6	1,4	1,6	1,2	1,6	0,5	2,1	2,3	2,1	1,4	2,0	2,2	2,8	1,5	1,7	3,2	2,8	3,7	2,8	3,5	3,3	4,3	3,2	4,7	4,1	3,6	2,8	2,3
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	1,5	0,9	1,1	1,1	1,1	1,5	0,9	1,5	1,6	2,2	1,8	1,4	1,4	3,0	2,8	2,5	1,8	2,7	3,3	3,1	4,4	4,3	4,2	5,8	4,1	4,6	5,9	5,0	5,7	6,4	7,3	7,7
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,4	0,5	0,8	0,8	0,5	1,4	1,2	1,8	1,1	1,2	1,2	1,8	1,9	1,5	2,5	1,9	2,9	2,3	3,1	3,1	2,8	2,5	3,7	3,1	4,6	3,7	4,3	3,7	5,2	6,1	6,2	4,6
ΛΕΣΒΟΥ	0,8	1,4	0,9	1,7	1,3	1,3	1,0	2,2	1,3	1,5	1,8	1,9	1,3	1,7	2,3	2,4	1,6	3,6	3,7	3,1	4,3	3,1	3,7	3,5	5,0	5,7	5,3	6,1	5,2	5,8	5,7	6,8
ΣΑΜΟΥ	0,7	1,6	0,7	0,5	1,2	1,7	1,4	1,9	1,6	2,4	1,9	0,7	2,9	2,7	1,8	2,9	2,3	4,3	2,1	3,1	1,6	2,9	3,2	1,3	2,2	3,0	5,9	4,4	5,9	6,2	6,2	7,9
ΧΙΟΥ	0,4	0,3	0,7	0,6	0,3	0,5	0,6	0,9	0,2	0,5	0,6	0,9	0,6	0,8	0,8	1,0	2,0	1,2	0,7	1,1	0,9	1,4	2,1	1,3	3,6	2,2	1,8	3,0	4,1	2,7	3,9	5,5
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	1,0	1,1	1,1	1,0	1,4	1,5	1,9	2,0	1,5	1,8	1,8	1,9	2,3	2,3	2,0	2,0	2,4	3,4	3,4	4,0	3,9	4,7	5,8	6,6	5,4	5,2	5,9	7,6	8,0	8,0	6,9	7,5
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	1,3	1,4	1,1	1,4	1,5	1,4	1,9	2,6	2,5	2,5	3,3	2,9	3,4	3,4	3,1	4,3	5,3	6,1	7,5	4,6	5,8	6,3	5,5	6,6	7,5	6,1	8,2	7,8	8,5	8,7	6,5	7,4
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,8	0,5	0,8	0,7	0,5	0,5	1,1	0,5	0,9	1,0	0,9	1,0	1,7	0,8	1,7	1,7	1,4	2,0	2,0	2,3	3,0	1,6	3,6	3,3	3,0	3,2	3,6	4,0	4,5	5,0	5,0	5,9
ΧΑΝΙΩΝ	1,4	0,8	1,5	1,1	1,3	1,2	1,6	1,2	1,0	1,4	1,3	1,1	1,0	1,2	0,6	1,1	1,1	1,8	1,5	1,4	3,0	4,4	4,0	4,0	3,4	3,6	4,6	5,9	5,7	6,0	6,6	7,2
ΑΤΤΙΚΗΣ	2,1	1,9	1,9	2,0	2,3	2,2	2,6	2,5	2,4	2,6	2,9	3,1	3,3	3,3	3,5	4,0	4,0	4,1	4,1	4,4	4,6	4,7	5,2	5,4	5,3	5,7	6,1	6,0	6,8	7,9	7,9	8,1

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 6 : Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Ποσοστό γεννήσεων απο γυναίκες με αλλοδαπή υπηρηκότητα.

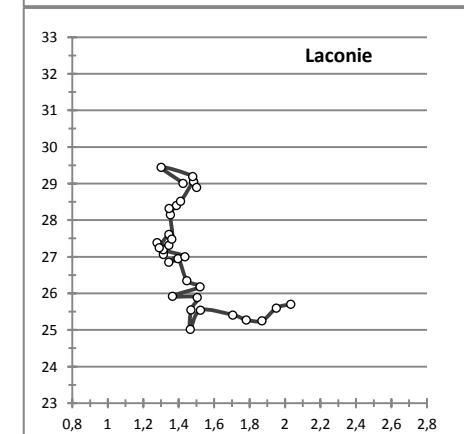
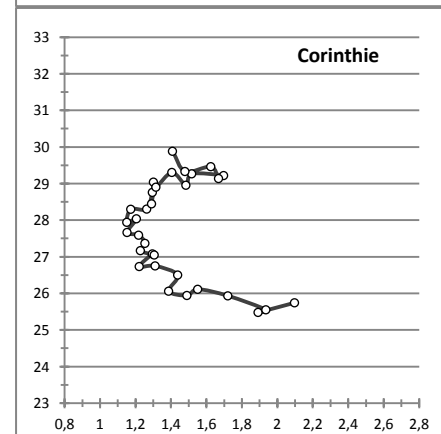
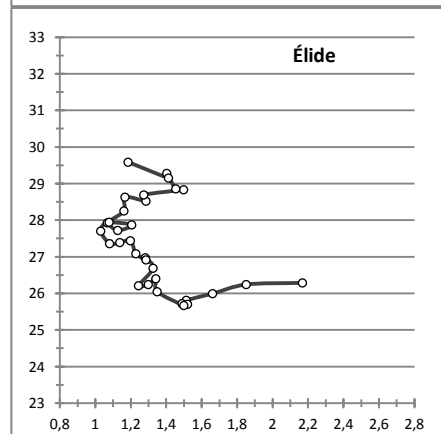
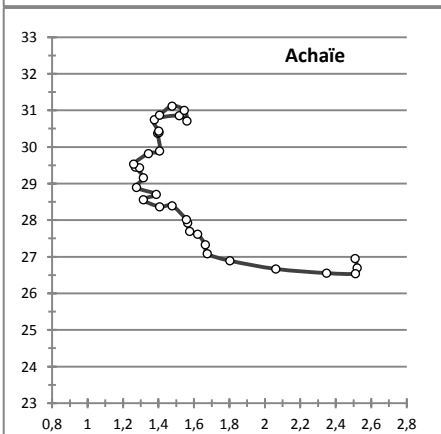
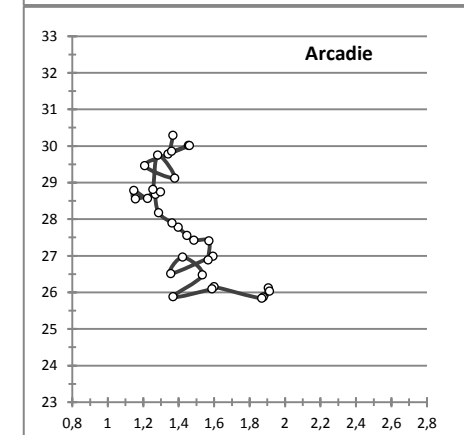
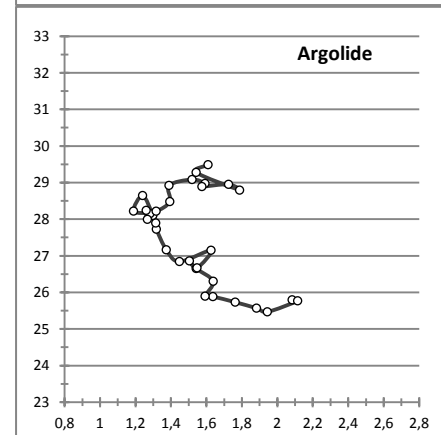
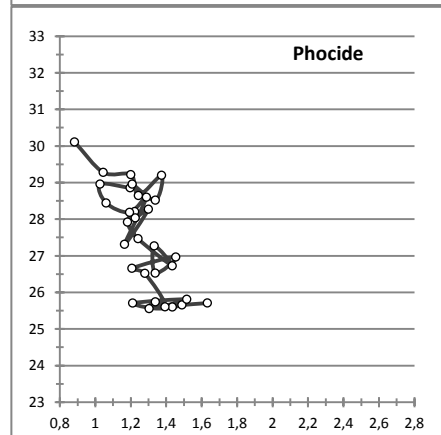
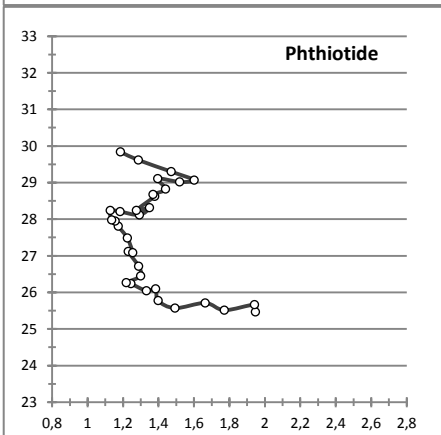
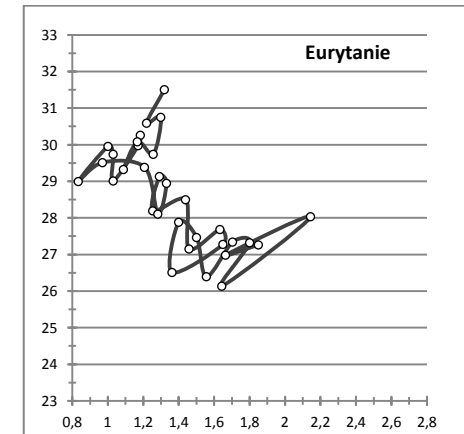
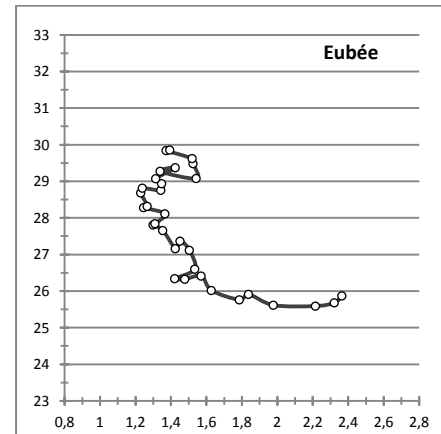
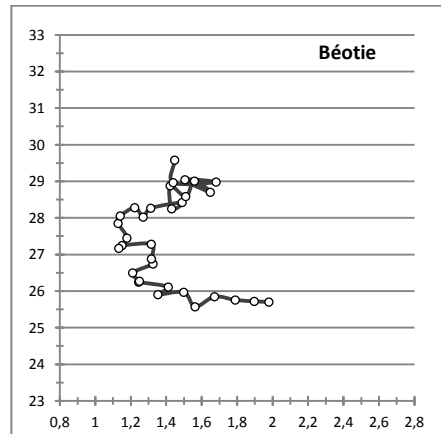
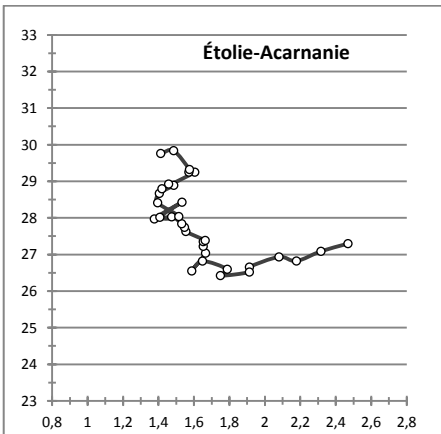
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	8,0	9,1	10,8	12,2	11,7	14,7	14,0	11,2	9,2
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	22,6	21,9	23,0	25,3	27,3	26,2	27,1	28,9	23,8
ΕΥΒΟΙΑΣ	16,6	17,5	20,1	19,2	21,2	19,7	20,9	17,9	15,9
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	13,2	9,4	17,3	12,3	13,9	18,0	17,7	17,4	12,3
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	21,1	22,5	23,8	24,2	25,5	30,4	24,7	25,1	21,0
ΦΩΚΙΔΑΣ	22,8	22,9	27,2	27,0	23,9	31,4	23,3	23,6	19,2
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	23,4	20,4	26,6	24,1	27,0	25,7	25,7	24,7	24,0
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	12,7	16,2	20,2	22,5	18,3	22,5	20,6	20,5	18,1
ΑΧΑΙΑΣ	9,6	12,0	13,4	12,4	14,0	13,6	12,6	11,6	5,2
ΗΛΕΙΑΣ	15,3	15,0	17,6	19,3	16,2	19,9	17,9	19,3	15,1
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	21,4	22,9	24,5	25,5	26,5	26,7	23,9	22,9	19,9
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	23,4	27,7	27,6	26,9	26,6	27,4	31,1	33,5	26,6
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	21,9	22,2	23,7	24,1	27,3	27,6	25,2	26,7	22,6
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	35,4	34,9	35,3	44,7	42,5	36,9	40,1	32,8	30,1
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	20,2	19,9	22,3	22,6	24,1	24,3	24,1	24,8	20,5
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	34,4	33,2	37,2	36,3	33,4	36,2	31,2	32,3	29,7
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	21,6	24,5	24,3	28,4	28,7	34,8	27,7	30,2	26,3
ΑΡΤΗΣ	10,1	8,1	9,4	8,7	10,1	13,5	15,0	11,2	13,3
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	12,0	16,2	15,1	14,9	19,2	20,2	14,5	14,6	18,2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	10,3	9,9	9,3	11,8	14,2	14,0	11,4	12,6	12,1
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	16,1	19,7	16,0	20,9	17,1	17,7	17,2	20,0	14,3
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	11,4	7,7	7,2	10,4	8,2	8,5	12,6	12,0	12,4
ΛΑΡΙΣΗΣ	11,9	13,1	13,1	13,1	13,6	14,4	15,6	14,5	12,0
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	16,8	16,8	17,3	17,8	17,9	18,8	20,1	18,8	17,6
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	8,6	10,4	9,7	9,9	12,8	12,7	13,4	14,5	8,9

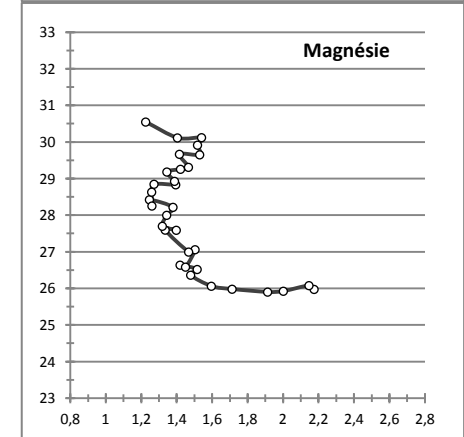
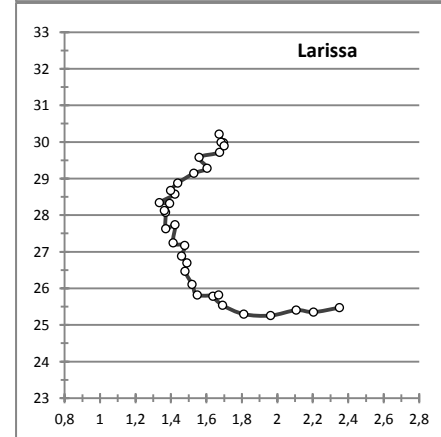
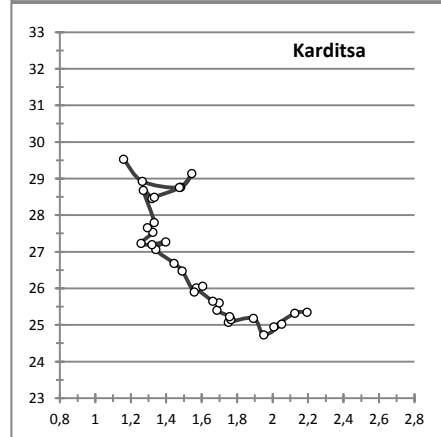
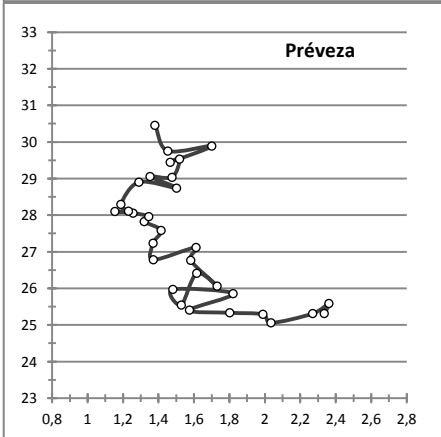
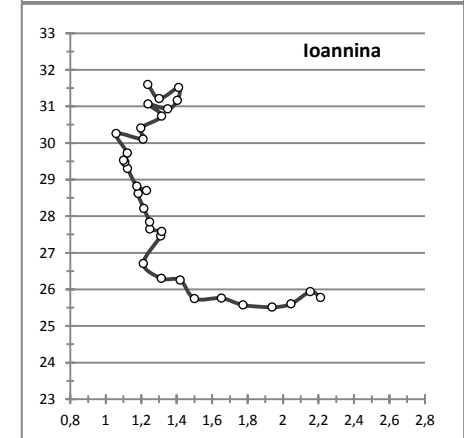
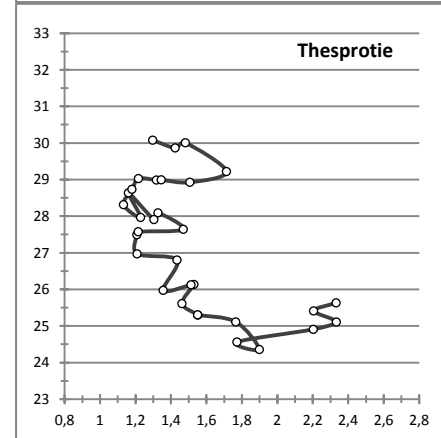
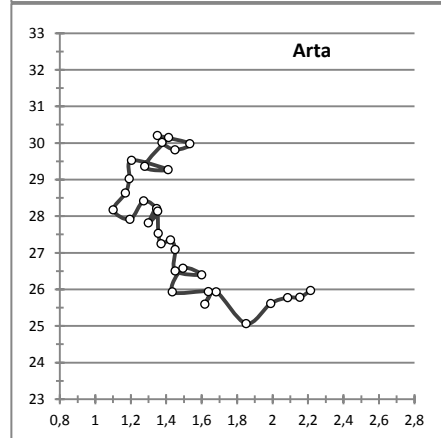
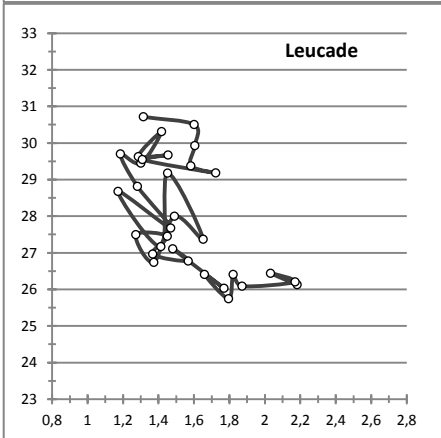
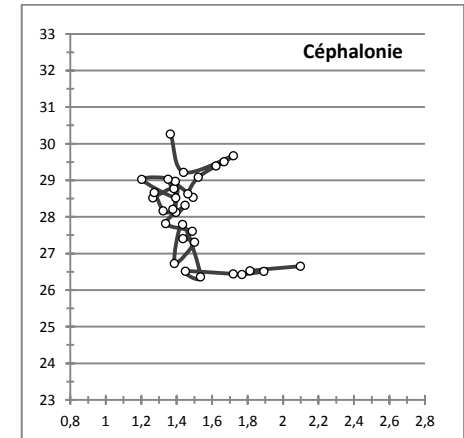
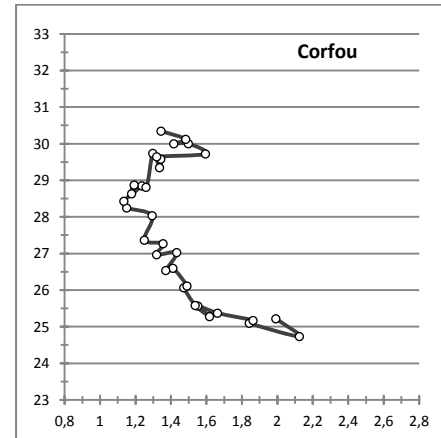
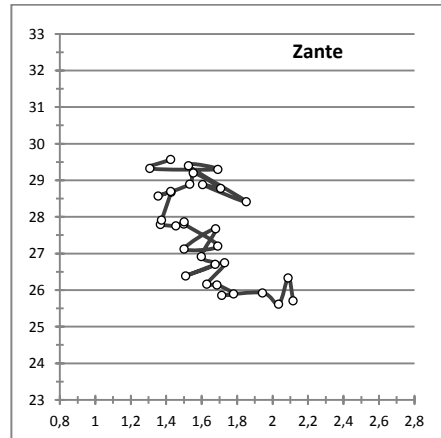
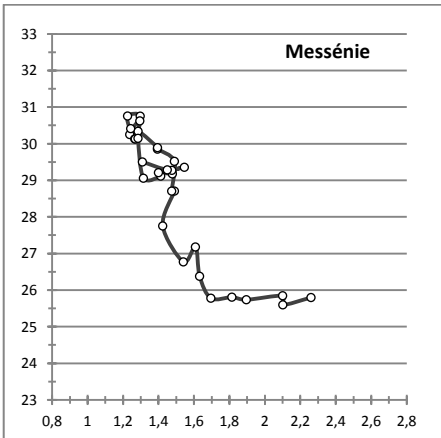
πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

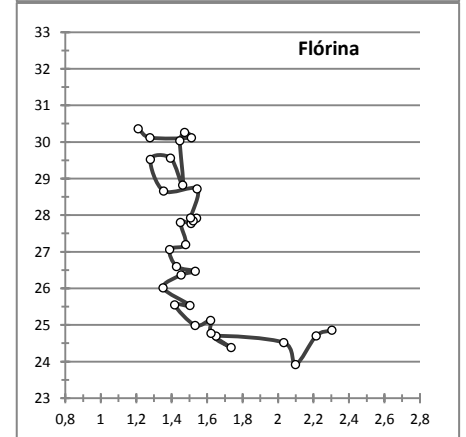
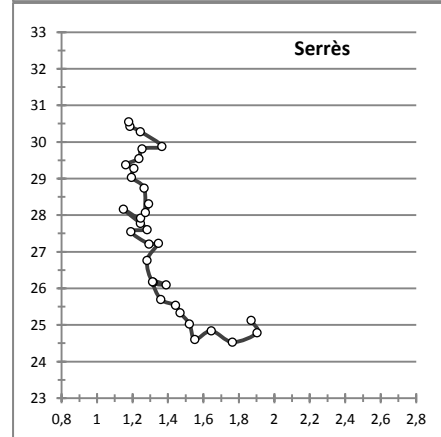
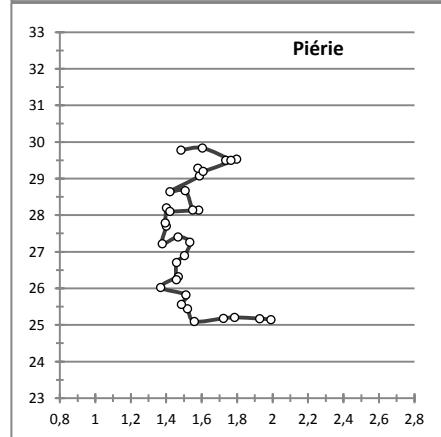
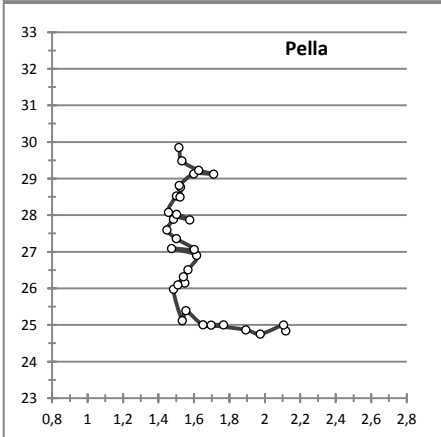
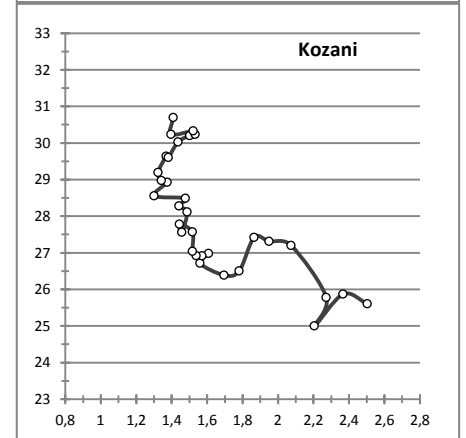
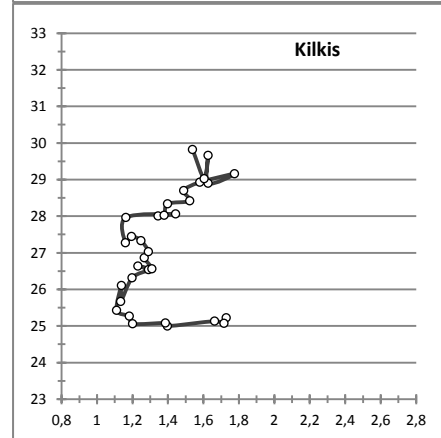
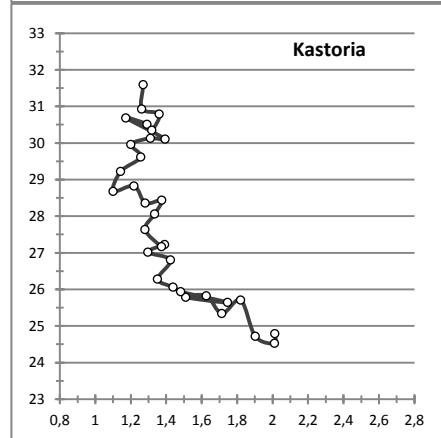
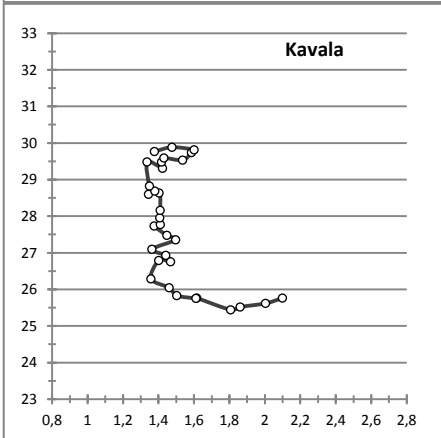
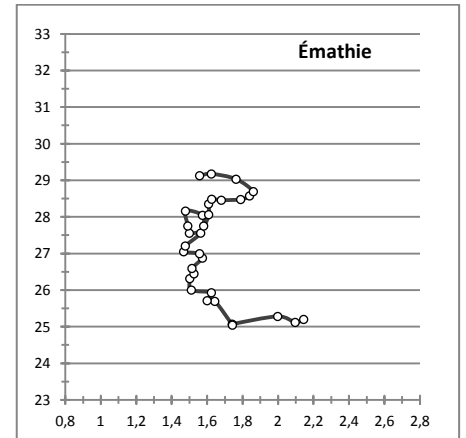
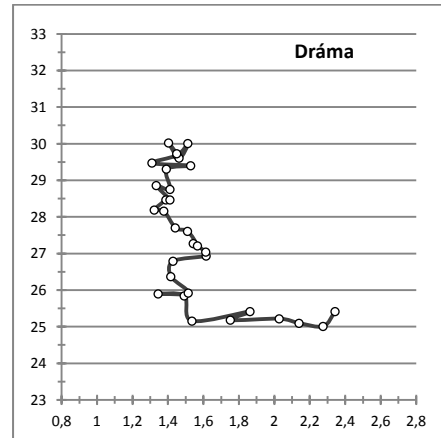
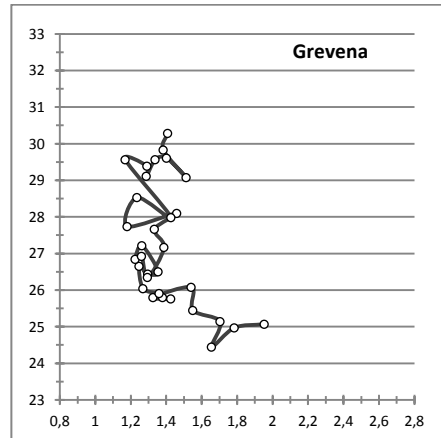
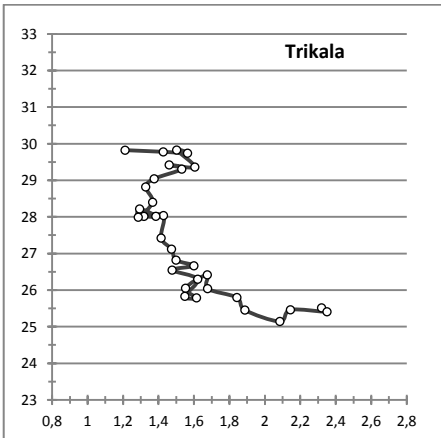
Πίνακας 6(bis) : Ελλάδα, Νομός, (1981-2012), Ποσοστό γεννήσεων απο γυναίκες με αλλοδαπή υπηρηκότητα.

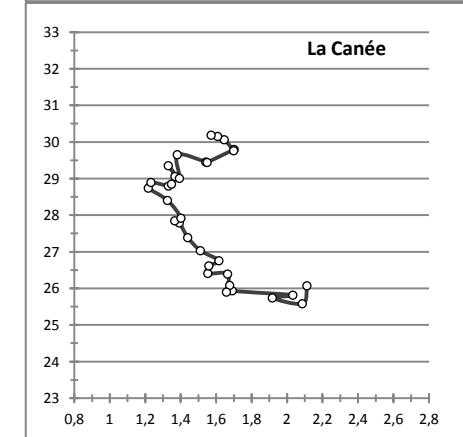
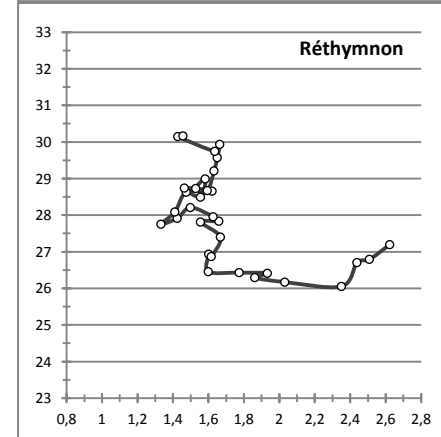
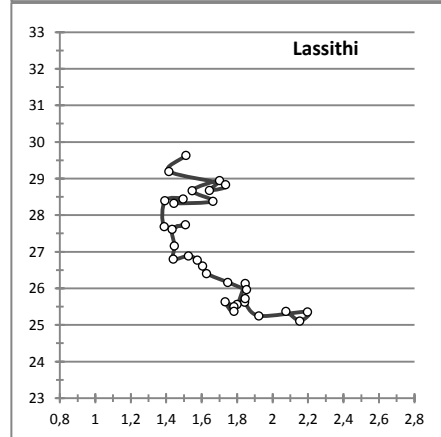
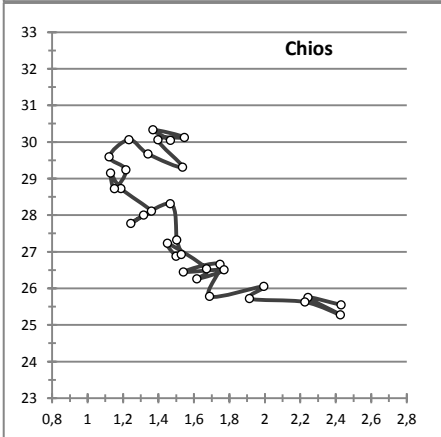
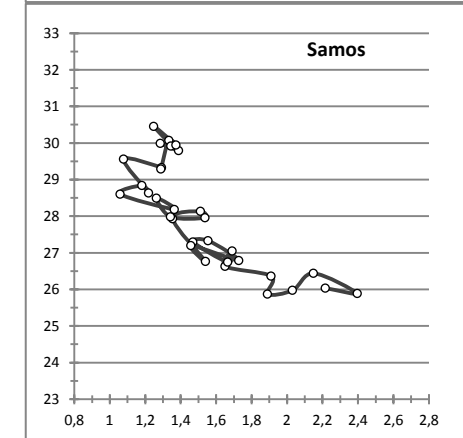
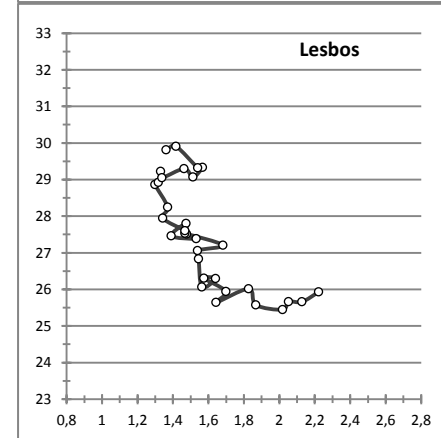
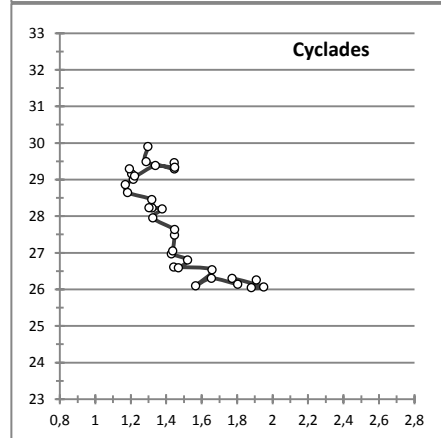
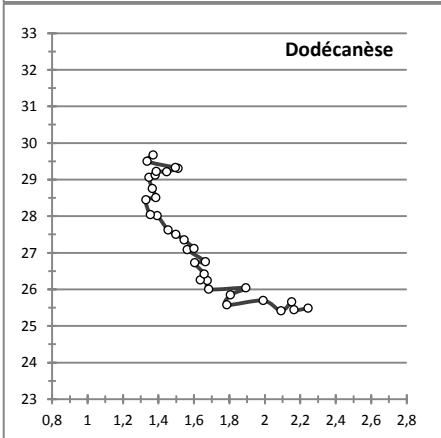
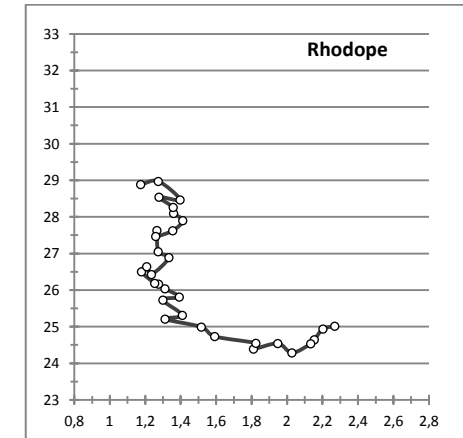
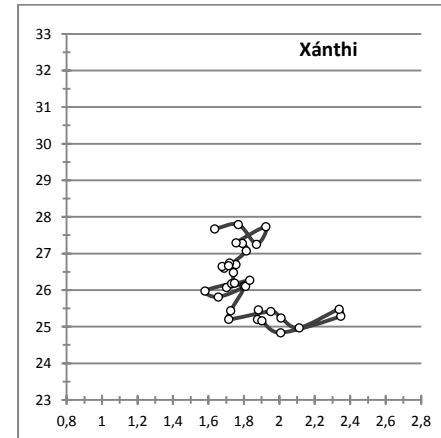
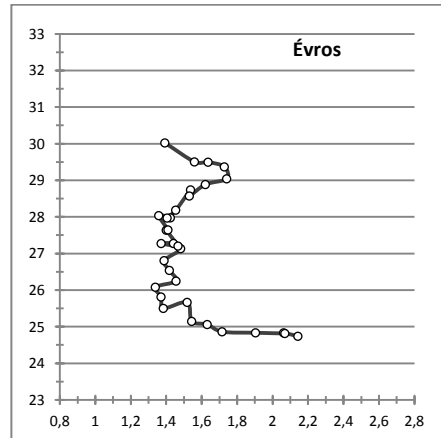
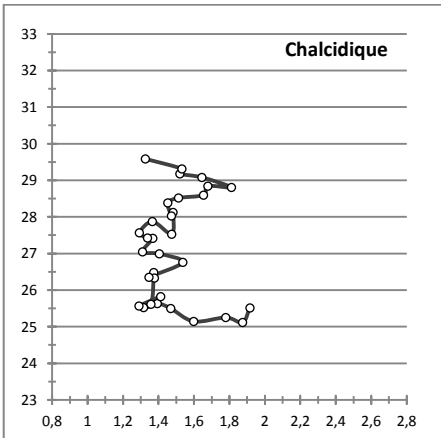
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	12,0	14,4	12,9	11,8	16,3	21,3	17,8	19,8	10,7
ΔΡΑΜΑΣ	6,3	7,9	8,6	9,1	9,6	10,1	10,6	8,9	5,7
ΗΜΑΘΙΑΣ	11,0	10,3	12,6	11,7	13,6	13,9	14,6	13,2	12,6
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	11,3	12,6	12,5	13,6	14,0	14,5	14,2	14,2	12,3
ΚΑΒΑΛΑΣ	8,3	11,7	15,3	14,3	17,0	15,8	16,9	16,2	14,7
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	8,9	6,8	12,6	8,8	7,0	11,7	10,9	12,5	8,3
ΚΙΛΚΙΣ	15,4	15,6	15,6	19,0	17,2	19,3	19,6	17,4	15,4
ΚΟΖΑΝΗΣ	7,7	8,7	8,9	10,1	10,4	11,5	11,5	8,4	10,4
ΠΕΛΛΑΣ	9,4	9,9	12,5	12,6	10,8	12,3	12,7	14,5	12,0
ΠΙΕΡΙΑΣ	16,9	16,5	16,8	19,0	17,8	19,8	19,2	16,2	14,8
ΣΕΡΡΩΝ	4,2	1,1	1,4	1,5	4,4	5,8	2,0	1,8	3,2
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	12,2	8,4	9,2	10,7	9,2	8,6	12,4	12,6	11,8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	23,5	27,2	28,0	31,6	28,7	30,9	29,6	31,0	26,6
ΕΒΡΟΥ	6,8	5,3	6,9	5,9	6,3	4,3	6,6	6,4	3,7
ΞΑΝΘΗΣ	3,6	3,2	3,3	4,6	4,0	6,7	5,5	5,8	3,7
ΡΟΔΟΠΗΣ	4,1	4,8	3,8	3,8	4,7	3,3	3,5	3,0	4,6
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	20,4	20,2	20,2	20,4	23,9	24,1	23,6	23,1	20,2
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	23,5	25,6	25,1	29,0	29,8	32,0	29,7	29,8	23,0
ΛΕΣΒΟΥ	12,5	14,6	15,7	17,4	16,6	18,7	21,2	19,2	15,9
ΣΑΜΟΥ	9,7	18,5	17,0	14,6	17,3	19,5	17,3	15,8	17,1
ΧΙΟΥ	7,7	10,3	12,6	11,5	15,0	18,2	14,3	16,6	13,4
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	15,6	15,3	17,0	16,5	17,4	18,0	15,2	12,9	12,3
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	21,2	24,5	27,2	28,6	30,0	29,2	28,2	26,5	23,9
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	18,6	21,9	23,7	23,7	24,5	22,6	23,2	21,1	17,0
ΧΑΝΙΩΝ	19,1	20,0	22,7	23,5	24,2	24,9	23,9	21,9	21,0
ΑΤΤΙΚΗΣ	19,3	19,3	19,9	21,2	20,8	20,9	21,2	19,6	17,2

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

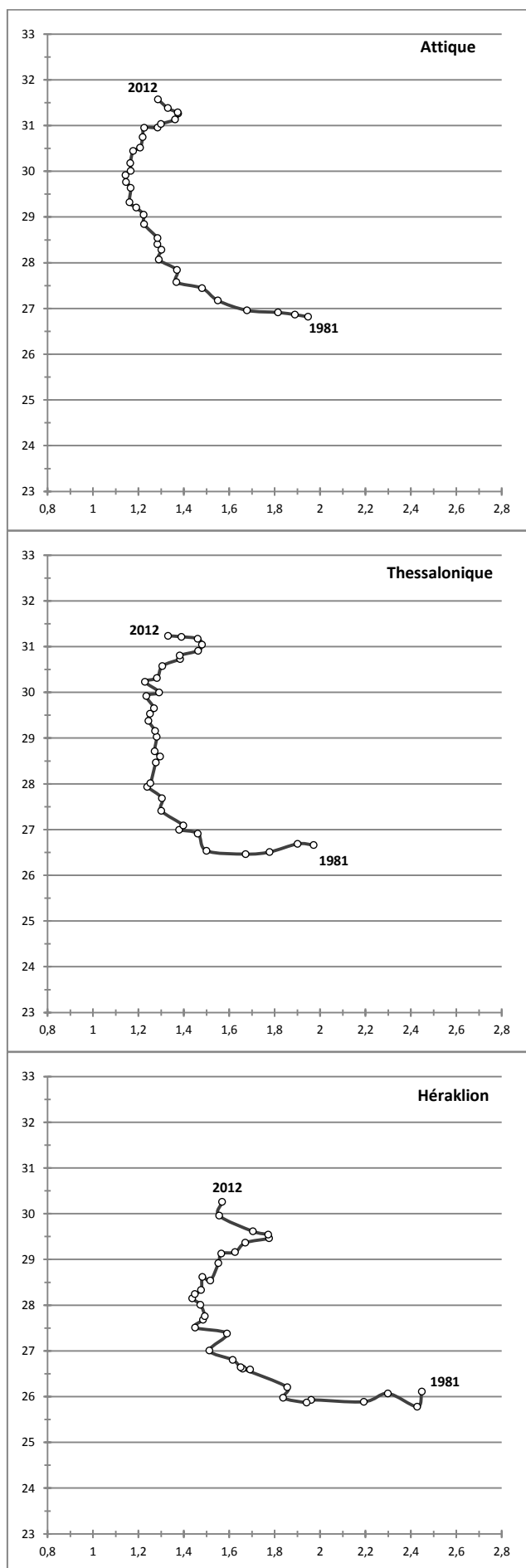

Γράφημα 2 : Ελλάδα, Νομός (1981-2012) Συσχέτιση ανάμεσα στον Συγχρονικό δείκτη γονιμότητας και της μέσης ηλικίας στην τεκνογονία.

πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 7 : Ελλάδα, Νομοί, Τελική ή συμπληρωμένη γονιμότητα στις γενεές (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	3,10	2,72	2,60	2,53	2,43	2,39	2,37	2,26	2,18	1,86	1,10
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	2,34	2,11	2,03	2,01	2,01	2,08	2,11	2,06	1,95	1,56	0,85
ΕΥΒΟΙΑΣ	2,36	2,17	2,09	2,07	2,11	2,09	2,11	2,10	1,97	1,57	0,90
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	3,07	2,87	2,80	2,71	2,45	2,43	2,19	2,23	1,98	1,79	1,11
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	2,16	1,97	1,93	1,91	1,93	1,95	1,99	1,98	1,87	1,56	0,90
ΦΩΚΙΔΑΣ	2,28	2,02	1,97	1,99	1,94	2,03	2,04	2,08	1,89	1,54	0,82
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	2,39	2,14	2,05	2,02	2,03	2,04	2,05	2,00	1,88	1,52	0,88
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	2,65	2,55	2,37	2,32	2,24	2,18	2,15	2,04	1,94	1,64	0,95
ΑΧΑΙΑΣ	2,33	2,17	2,05	2,08	2,09	2,11	2,12	2,07	1,88	1,44	0,73
ΗΛΕΙΑΣ	2,71	2,52	2,32	2,26	2,20	2,13	2,11	2,09	1,96	1,68	0,95
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	2,23	2,05	1,93	1,92	1,95	1,99	2,01	1,97	1,84	1,47	0,82
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	2,41	2,21	2,10	2,06	2,12	2,18	2,05	2,01	1,93	1,60	0,97
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	2,56	2,36	2,20	2,11	2,08	2,09	2,11	2,05	1,94	1,59	0,94
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	2,32	2,31	2,20	2,20	2,24	2,20	2,16	2,09	1,93	1,56	0,91
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	1,87	1,79	1,76	1,76	1,76	1,86	1,91	1,86	1,74	1,40	0,83
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	2,45	2,36	2,22	2,14	2,07	2,02	2,13	2,02	1,78	1,43	0,80
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	2,35	2,20	2,13	2,07	2,03	2,03	2,03	2,04	1,94	1,50	0,85
ΑΡΤΗΣ	3,02	2,59	2,37	2,32	2,14	2,05	2,05	2,03	1,97	1,75	1,04
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	3,72	3,11	2,74	2,48	2,30	2,25	2,15	2,13	2,11	1,84	1,11
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	2,59	2,23	2,08	1,99	2,01	2,04	2,05	2,02	1,86	1,50	0,78
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	3,40	2,84	2,46	2,25	2,15	2,08	2,10	2,13	2,04	1,72	1,09
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	2,79	2,39	2,17	2,12	2,10	2,11	2,19	2,14	2,04	1,82	1,17
ΛΑΡΙΣΗΣ	2,57	2,21	2,04	1,98	1,98	2,00	2,03	2,03	1,96	1,66	0,96
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	1,98	1,83	1,76	1,77	1,82	1,85	1,90	1,88	1,80	1,51	0,82
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2,96	2,49	2,21	2,11	2,05	2,05	2,10	2,09	2,00	1,76	1,06
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	2,80	2,54	2,30	2,23	2,14	2,17	2,08	2,10	1,97	1,68	0,98
ΔΡΑΜΑΣ	2,56	2,24	2,17	2,16	2,06	2,08	2,11	2,05	1,94	1,65	1,01
ΗΜΑΘΙΑΣ	2,86	2,35	2,12	1,99	1,98	2,01	2,02	2,04	1,97	1,66	1,02
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2,12	1,92	1,82	1,82	1,85	1,86	1,84	1,80	1,68	1,31	0,63
ΚΑΒΑΛΑΣ	2,42	2,09	2,01	1,98	1,97	2,00	1,99	1,95	1,84	1,55	0,91
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	2,51	2,31	2,29	2,23	2,19	2,09	2,06	1,99	1,91	1,59	0,91
ΚΙΛΚΙΣ	2,81	2,27	2,12	2,09	2,02	2,01	2,01	1,96	1,86	1,57	0,97
ΚΟΖΑΝΗΣ	2,94	2,57	2,37	2,33	2,30	2,31	2,22	2,17	2,06	1,76	1,06
ΠΕΛΛΑΣ	3,11	2,55	2,26	2,16	2,15	2,13	2,07	2,06	1,99	1,72	1,13
ΠΙΕΡΙΑΣ	2,91	2,55	2,32	2,25	2,22	2,16	2,08	2,07	1,97	1,64	0,98
ΣΕΡΡΩΝ	2,88	2,42	2,19	2,11	2,06	2,07	2,07	2,02	1,93	1,65	0,98
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	2,75	2,48	2,38	2,37	2,36	2,27	2,19	2,20	2,13	1,83	1,20
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2,57	2,22	2,07	2,01	2,02	1,99	1,99	2,02	1,92	1,66	1,02
ΕΒΡΟΥ	2,73	2,40	2,17	2,07	2,02	2,02	2,02	1,97	1,92	1,60	0,99
ΞΑΝΘΗΣ	3,19	2,68	2,56	2,46	2,45	2,31	2,23	2,14	2,02	1,74	1,25
ΡΟΔΟΠΗΣ	2,60	2,36	2,18	2,10	2,05	1,97	1,95	1,88	1,82	1,58	1,05
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	2,89	2,75	2,49	2,31	2,24	2,19	2,17	2,12	1,99	1,67	1,04
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	2,51	2,26	2,15	2,12	2,10	2,02	2,00	1,92	1,83	1,50	0,86
ΛΕΣΒΟΥ	2,00	1,90	1,84	1,92	1,93	1,95	1,98	1,98	1,91	1,62	0,99
ΣΑΜΟΥ	2,14	2,07	1,90	2,00	1,98	2,07	1,99	1,99	1,87	1,54	0,87
ΧΙΟΥ	2,20	2,06	2,05	1,99	1,95	2,01	2,03	1,96	1,95	1,60	0,98
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	2,41	2,29	2,22	2,23	2,22	2,22	2,19	2,15	1,99	1,64	0,97
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	2,13	2,02	1,97	1,98	1,97	2,05	2,07	2,03	2,00	1,67	1,14
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	2,57	2,52	2,43	2,49	2,46	2,40	2,34	2,33	2,16	1,78	1,10
ΧΑΝΙΩΝ	2,48	2,32	2,23	2,20	2,19	2,21	2,13	2,07	1,92	1,57	0,91
ΑΤΤΙΚΗΣ	1,83	1,72	1,69	1,69	1,72	1,75	1,73	1,68	1,53	1,11	0,50

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 8 : Ελλάδα, Νομοί, Ποσοστό γυναικών με 0 παιδιά (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	14,9	14,6	13,0	12,0	11,8	11,3	10,2	10,6	13,4	21,0	45,0
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	13,8	12,8	12,6	11,8	11,2	9,6	9,8	10,1	12,1	23,2	51,4
ΕΥΒΟΙΑΣ	16,6	13,9	12,1	12,1	10,1	10,2	9,5	9,1	11,7	21,3	47,2
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	12,4	12,1	13,0	11,5	13,7	13,4	13,7	14,1	19,0	21,8	43,9
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	14,5	14,4	12,7	11,3	10,7	10,1	9,0	9,8	13,1	23,3	49,7
ΦΩΚΙΔΑΣ	17,8	17,4	14,8	14,3	14,0	12,0	12,3	9,2	15,1	26,3	53,8
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	18,3	15,7	13,5	12,5	11,5	11,6	10,0	10,1	14,3	24,9	50,0
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	16,4	13,4	14,2	13,8	13,6	14,0	12,6	12,9	15,6	23,6	48,7
ΑΧΑΪΑΣ	21,2	19,6	17,8	15,4	13,5	12,4	11,7	12,3	16,9	29,8	59,1
ΗΛΕΙΑΣ	20,3	18,3	17,5	15,5	15,4	15,3	15,3	15,0	18,6	26,0	51,3
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	16,8	15,9	15,4	13,9	11,9	12,6	10,9	10,6	14,0	25,9	53,4
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	17,2	16,1	15,0	13,9	12,8	12,5	12,3	12,6	14,1	23,7	47,0
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	17,6	15,7	15,8	15,1	14,0	12,8	11,8	13,3	14,7	23,3	48,4
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	17,4	14,2	11,5	10,7	10,2	9,1	9,2	9,1	12,7	21,8	45,6
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	24,7	21,6	20,0	17,9	15,9	12,1	11,1	11,5	13,6	23,6	49,9
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	22,5	16,5	16,5	14,8	14,5	15,4	12,2	12,3	18,0	28,8	52,9
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	18,5	16,1	13,7	13,6	13,9	15,9	11,6	9,1	10,9	24,0	49,1
ΑΡΤΗΣ	9,5	11,2	11,1	10,4	11,6	11,7	10,8	11,9	14,1	18,9	45,1
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	7,3	8,6	9,4	7,6	8,8	7,8	8,6	7,8	9,7	16,4	41,1
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	13,8	14,7	13,5	13,0	11,3	10,8	10,2	11,0	14,3	25,8	54,7
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	9,9	10,3	10,4	10,1	9,2	10,4	9,0	7,9	10,5	19,2	41,2
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	9,9	10,3	9,6	9,6	8,1	8,9	7,9	8,1	10,8	17,5	41,2
ΛΑΡΙΣΗΣ	10,9	10,7	10,1	9,7	8,4	8,3	8,4	8,5	10,5	19,8	47,1
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	18,8	18,5	16,2	15,1	12,2	11,7	10,6	10,9	13,3	21,9	50,1
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	8,2	9,8	9,3	9,2	9,1	8,8	8,2	8,0	9,5	17,0	44,0
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	11,6	10,5	10,8	8,5	8,7	7,9	10,2	9,1	12,8	18,1	45,4
ΔΡΑΜΑΣ	12,7	13,6	11,6	10,4	10,1	9,7	8,4	9,3	12,8	19,8	41,3
ΗΜΑΘΙΑΣ	9,1	10,5	10,2	9,5	9,0	8,5	8,8	8,3	11,5	19,9	42,7
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	15,8	15,6	14,5	13,3	12,0	11,3	11,2	12,0	16,1	28,4	59,3
ΚΑΒΑΛΑΣ	12,4	13,3	10,7	11,0	10,1	9,2	8,4	9,3	12,0	19,6	44,9
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	12,2	11,3	11,3	9,3	7,6	8,1	7,8	8,4	11,8	19,8	45,1
ΚΙΛΚΙΣ	10,1	11,7	11,3	10,2	10,1	10,4	9,6	10,8	13,4	21,8	43,1
ΚΟΖΑΝΗΣ	9,0	9,8	9,8	8,5	7,6	7,4	8,0	8,2	9,8	17,2	40,7
ΠΕΛΛΑΣ	7,9	9,1	9,7	8,3	7,5	7,7	8,8	8,6	10,3	16,8	36,7
ΠΙΕΡΙΑΣ	11,8	10,8	11,0	9,7	8,6	8,9	10,1	9,6	12,1	21,0	43,4
ΣΕΡΡΩΝ	10,7	10,1	9,6	9,1	8,8	8,9	8,3	9,5	12,7	19,4	44,3
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	12,0	11,9	12,1	10,1	8,9	8,1	10,0	9,1	11,8	17,1	37,5
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	11,1	10,8	9,6	9,3	8,3	8,9	9,3	8,4	12,2	17,8	40,6
ΕΒΡΟΥ	9,0	8,6	8,8	8,2	7,9	8,2	8,0	8,4	10,8	18,1	41,4
ΞΑΝΘΗΣ	13,7	13,2	11,7	11,5	9,3	8,6	8,1	9,0	9,5	17,3	31,9
ΡΟΔΟΠΗΣ	11,1	11,4	9,8	8,9	8,1	7,7	7,4	7,6	9,9	15,8	34,1
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	17,8	15,2	14,7	13,0	12,0	9,8	9,6	10,8	12,4	20,0	40,6
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	16,4	16,1	14,1	12,6	10,2	12,3	11,4	12,3	15,4	23,5	47,2
ΛΕΣΒΟΥ	17,2	14,2	13,2	11,6	10,7	10,2	10,0	10,4	11,8	19,1	42,5
ΣΑΜΟΥ	18,5	15,6	16,5	13,3	12,6	9,5	10,4	9,8	12,5	21,4	46,6
ΧΙΟΥ	18,3	15,9	12,7	12,4	12,8	10,4	8,2	9,3	10,0	17,8	41,5
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	19,8	17,6	16,2	13,0	11,2	10,1	9,4	9,6	12,3	21,4	45,4
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	19,5	18,9	17,4	13,6	13,4	10,4	9,9	9,7	11,4	18,6	37,0
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	19,7	16,5	15,2	11,6	11,2	11,9	11,7	10,0	12,8	22,0	44,2
ΧΑΝΙΩΝ	18,1	15,9	15,1	12,0	11,2	8,8	10,2	10,4	13,4	23,3	47,7
ΑΤΤΙΚΗΣ	21,2	20,3	18,3	16,7	15,4	14,2	14,3	15,3	20,7	36,4	67,1

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 9 : Ελλάδα, Νομοί, Ποσοστό γυναικών με 1 παιδί (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	9,2	9,4	10,0	9,5	9,5	8,4	8,4	9,0	9,0	13,0	17,2
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	12,7	14,0	13,0	12,9	12,1	10,2	8,9	10,3	11,5	17,3	20,1
ΕΥΒΟΙΑΣ	13,2	14,7	14,6	13,6	12,7	12,2	11,9	11,5	12,7	20,4	23,4
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	8,8	9,3	7,9	8,5	8,1	7,7	10,4	8,9	10,7	15,6	18,5
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	15,2	15,5	15,5	14,2	13,7	12,1	11,5	11,3	13,0	17,0	19,1
ΦΩΚΙΔΑΣ	8,1	13,9	13,4	11,6	13,0	11,5	8,7	10,6	11,6	17,8	18,8
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	11,0	14,4	13,6	12,7	12,8	11,1	11,7	12,9	13,3	18,5	21,2
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	8,7	9,9	9,4	9,8	10,1	10,0	9,5	10,4	10,3	15,7	19,1
ΑΧΑΪΑΣ	11,2	13,5	14,3	14,0	13,4	12,1	11,9	12,3	14,3	19,0	17,9
ΗΛΕΙΑΣ	10,4	11,0	11,9	12,6	11,9	11,1	11,0	10,8	12,0	14,6	17,4
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	14,0	15,5	15,3	15,4	14,7	12,5	12,9	14,2	15,4	20,3	20,3
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	13,0	11,6	12,8	13,8	11,0	10,7	11,8	11,1	12,1	17,2	19,3
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	10,5	11,3	12,0	12,4	12,0	11,1	11,2	10,6	12,1	17,9	20,3
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	14,2	14,8	14,9	15,3	12,5	13,2	13,3	13,5	14,7	20,0	24,8
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	17,5	20,0	19,9	18,5	19,6	15,5	15,1	16,0	17,6	24,4	22,1
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	10,9	12,2	11,8	14,3	14,2	12,3	10,9	13,1	14,9	19,9	21,7
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	9,1	12,3	10,8	13,8	12,8	9,6	10,9	12,4	15,1	19,5	23,6
ΑΡΤΗΣ	10,0	10,6	10,2	9,3	10,8	10,1	9,0	8,2	9,6	14,3	17,5
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	7,4	7,5	7,8	8,6	8,4	8,2	10,0	9,2	9,0	11,2	17,8
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	10,2	11,4	11,9	12,1	11,2	9,5	9,5	9,1	11,7	16,5	18,1
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	6,9	9,0	9,2	10,2	12,0	8,8	10,0	9,1	9,8	15,0	21,1
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	9,9	10,0	11,3	11,2	10,9	9,6	8,2	9,4	9,7	11,9	17,8
ΛΑΡΙΣΗΣ	12,7	13,7	13,1	12,4	12,0	10,5	9,7	9,9	10,6	16,1	19,6
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	17,1	17,5	19,4	17,4	17,3	15,2	14,9	14,7	16,4	21,3	24,2
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	10,5	11,2	12,3	11,8	11,0	9,8	9,3	8,8	10,9	14,5	18,5
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	8,8	9,4	8,3	7,8	8,6	7,1	7,6	7,5	7,2	15,7	19,0
ΔΡΑΜΑΣ	10,1	9,7	9,1	9,2	11,0	9,8	10,4	10,9	11,7	17,4	24,8
ΗΜΑΘΙΑΣ	10,5	10,8	11,0	11,5	11,2	9,6	9,6	10,2	10,7	16,3	22,9
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	14,6	15,6	15,8	14,9	14,4	14,0	14,5	15,5	17,4	22,9	21,3
ΚΑΒΑΛΑΣ	12,9	14,5	14,7	12,5	12,1	10,6	11,8	12,4	14,9	20,6	24,7
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	9,3	10,5	8,7	8,6	9,2	10,0	8,5	10,2	9,6	17,5	23,2
ΚΙΛΚΙΣ	9,1	10,1	9,3	8,9	9,9	9,7	10,1	9,0	11,6	17,0	22,8
ΚΟΖΑΝΗΣ	8,8	8,6	7,5	7,6	7,4	6,8	8,0	7,5	9,1	14,2	21,7
ΠΕΛΛΑΣ	7,7	8,8	8,9	8,2	8,5	7,9	8,3	10,0	10,3	15,0	22,4
ΠΙΕΡΙΑΣ	8,8	9,6	8,7	8,4	8,8	9,2	9,2	10,1	11,6	16,6	23,3
ΣΕΡΡΩΝ	7,8	8,6	9,5	9,0	9,8	9,0	9,5	9,9	10,5	16,2	21,6
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	9,4	9,9	7,7	8,2	8,3	10,0	10,1	7,6	8,6	13,9	19,8
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	10,6	10,8	12,5	12,0	11,0	10,0	9,3	10,0	11,2	17,2	24,0
ΕΒΡΟΥ	9,4	8,8	10,0	10,6	10,4	9,5	10,4	11,3	12,0	20,3	25,7
ΞΑΝΘΗΣ	7,6	9,7	9,5	9,5	10,7	9,5	11,0	10,8	11,9	16,1	24,1
ΡΟΔΟΠΗΣ	10,8	10,8	12,5	13,8	15,7	16,9	18,2	19,1	19,1	25,3	33,6
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	9,1	9,7	10,3	11,4	11,0	12,5	11,8	10,8	12,8	18,3	23,5
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	14,1	13,8	15,8	15,5	14,9	14,8	14,4	15,9	16,3	21,8	25,6
ΛΕΣΒΟΥ	19,2	23,1	22,6	19,4	18,3	15,8	13,9	13,6	14,7	21,3	24,4
ΣΑΜΟΥ	19,5	18,2	18,4	18,4	16,9	14,9	14,8	15,5	16,5	21,8	25,9
ΧΙΟΥ	11,8	13,4	14,0	14,7	12,4	12,2	14,1	13,9	12,9	20,6	25,1
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	10,7	10,7	10,3	11,2	10,9	10,6	10,3	10,4	12,5	17,4	22,2
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	13,0	13,3	12,8	14,2	14,3	11,9	10,4	11,7	12,0	17,8	22,1
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	9,4	9,7	9,1	10,2	9,7	9,8	9,7	9,6	10,7	15,3	18,6
ΧΑΝΙΩΝ	10,5	12,1	12,0	12,3	11,2	11,0	10,9	11,8	13,6	17,9	22,2
ΑΤΤΙΚΗΣ	20,3	21,2	21,4	20,7	19,5	18,4	18,6	19,8	21,3	24,6	18,4

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 10 : Ελλάδα, Νομοί, Ποσοστό γυναικών με 2 παιδιά (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	17,8	24,3	28,8	31,8	34,9	36,5	39,5	43,4	42,4	39,2	25,7
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	33,1	41,3	46,4	48,0	50,0	51,4	51,3	52,3	53,4	44,8	23,2
ΕΥΒΟΙΑΣ	28,5	36,4	41,9	43,9	47,1	48,3	48,3	51,1	51,5	43,4	23,3
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	20,1	26,5	29,9	31,3	34,8	35,3	39,3	39,4	40,7	38,0	25,8
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	35,0	43,9	48,5	53,1	54,4	56,8	57,4	57,1	54,3	45,3	24,8
ΦΩΚΙΔΑΣ	35,4	37,4	44,4	48,0	48,4	48,2	52,6	50,9	49,4	37,7	20,4
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	27,3	34,6	42,3	47,1	47,4	49,4	50,9	52,7	50,0	41,6	22,1
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	24,5	28,2	32,3	34,4	38,9	39,7	43,9	47,9	48,2	40,4	23,0
ΑΧΑΪΑΣ	27,6	31,6	35,3	38,2	41,3	43,8	46,1	46,3	43,9	35,7	16,4
ΗΛΕΙΑΣ	18,0	23,0	30,1	33,5	36,4	39,2	40,0	42,1	40,3	36,7	21,2
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	31,0	37,2	43,0	45,9	49,1	48,2	50,7	51,3	49,9	39,6	20,0
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	26,8	34,7	39,1	40,7	44,7	42,3	47,1	49,6	49,9	41,0	25,9
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	23,7	30,4	34,6	39,3	42,5	44,7	45,5	46,7	48,2	41,4	23,5
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	27,1	29,5	36,5	37,7	40,8	42,1	45,3	49,2	48,1	43,6	24,1
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	29,1	34,5	37,6	42,7	45,5	52,6	52,2	54,1	54,3	42,4	24,0
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	22,7	28,8	33,7	35,7	39,0	42,9	48,3	47,4	46,7	37,0	20,1
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	27,9	31,8	41,1	41,3	41,3	42,2	50,2	52,2	49,8	43,2	21,3
ΑΡΤΗΣ	21,3	28,9	36,2	42,0	44,7	49,7	52,1	52,9	51,3	46,8	27,5
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	14,7	22,1	29,4	37,8	42,6	47,0	47,6	53,1	52,4	50,9	31,5
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	28,2	36,7	42,8	48,2	51,7	52,8	52,9	54,0	53,2	43,5	22,4
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	16,7	24,0	34,8	42,8	45,8	50,3	51,7	54,5	52,6	46,6	28,1
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	26,4	38,2	47,6	50,5	55,1	53,9	53,3	54,1	53,8	49,1	29,9
ΛΑΡΙΣΗΣ	28,3	39,8	50,1	55,5	59,0	59,9	59,0	58,9	57,1	47,5	25,9
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	32,6	39,3	44,9	49,5	52,3	54,4	55,7	56,1	53,1	44,5	21,2
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	23,5	35,1	45,1	50,3	54,4	56,4	55,9	57,6	56,7	49,6	28,3
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	25,4	33,6	40,6	48,2	52,3	52,6	52,5	55,6	56,5	50,1	28,9
ΔΡΑΜΑΣ	29,4	37,7	44,3	46,0	50,3	51,1	51,8	53,1	51,5	45,7	27,2
ΗΜΑΘΙΑΣ	23,9	37,5	48,5	56,2	57,8	59,8	58,8	57,9	54,0	46,6	26,5
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	35,7	43,0	49,8	53,2	55,4	56,4	57,7	56,8	53,1	40,7	16,8
ΚΑΒΑΛΑΣ	33,3	41,5	48,6	52,2	54,4	57,2	58,3	58,1	56,0	48,0	26,0
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	31,3	37,7	39,2	44,8	49,4	53,5	58,9	59,0	59,9	49,1	27,8
ΚΙΛΚΙΣ	24,3	37,9	47,0	51,3	54,7	55,0	56,8	58,1	55,9	47,1	29,2
ΚΟΖΑΝΗΣ	24,0	31,7	39,1	41,0	44,5	44,7	47,5	51,9	52,8	48,3	29,8
ΠΕΛΛΑΣ	21,8	34,2	43,9	51,7	54,4	55,3	55,7	55,6	55,5	51,3	33,7
ΠΙΕΡΙΑΣ	22,4	31,7	38,4	44,5	46,5	48,4	51,0	52,1	50,8	44,0	26,2
ΣΕΡΡΩΝ	24,0	38,0	47,4	53,1	54,9	55,6	55,6	56,2	54,6	48,1	27,5
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	23,4	29,8	34,1	36,3	38,8	43,2	43,9	49,4	45,2	44,8	31,0
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	27,0	43,0	51,0	54,6	57,3	59,2	59,2	58,4	54,7	49,7	29,4
ΕΒΡΟΥ	27,9	41,2	49,5	56,3	60,0	61,7	60,9	61,9	59,3	49,1	27,3
ΞΑΝΘΗΣ	18,3	27,9	36,2	39,7	42,8	47,7	50,1	52,8	55,8	48,3	34,6
ΡΟΔΟΠΗΣ	29,4	37,1	46,6	51,0	53,3	55,7	55,7	57,5	56,7	48,8	27,1
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	18,2	22,9	29,3	35,0	40,0	43,0	45,1	46,1	46,8	41,9	28,2
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	25,5	32,2	36,6	40,0	46,3	46,0	47,7	49,4	47,3	40,5	22,2
ΛΕΣΒΟΥ	34,4	37,9	42,4	46,3	48,5	51,4	53,2	54,1	52,3	44,0	27,0
ΣΑΜΟΥ	27,5	33,7	39,7	39,9	43,6	48,4	50,5	51,6	50,4	42,1	22,8
ΧΙΟΥ	31,7	38,4	43,1	47,1	49,6	51,4	53,2	55,2	55,8	48,6	27,9
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	25,1	31,0	34,9	37,4	41,8	43,0	46,9	48,8	49,8	43,3	24,9
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	32,5	37,4	42,5	46,2	45,6	50,8	52,4	53,6	51,4	46,4	32,6
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	22,5	26,7	32,8	32,8	35,6	36,4	38,0	40,9	41,7	37,2	25,1
ΧΑΝΙΩΝ	26,4	30,5	34,6	40,7	43,3	46,6	47,6	49,3	49,2	42,1	23,3
ΑΤΤΙΚΗΣ	32,5	37,4	42,1	45,6	48,4	50,7	51,7	50,9	46,4	32,7	12,3

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 11 : Ελλάδα, Νομοί, Ποσοστό γυναικών με 3 παιδιά (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	17,4	22,2	22,9	25,2	25,0	27,5	26,7	23,7	21,8	16,6	8,1
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	21,7	20,6	19,8	20,5	20,2	22,9	23,0	21,2	17,4	11,0	3,8
ΕΥΒΟΙΑΣ	19,6	20,1	20,8	20,6	20,6	20,9	21,5	20,0	16,8	11,2	4,9
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	19,1	20,0	19,5	22,9	23,3	25,7	22,5	23,6	18,2	14,5	7,3
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	19,9	17,4	16,9	16,7	16,1	17,1	17,3	16,9	15,0	10,8	4,8
ΦΩΚΙΔΑΣ	20,6	19,4	18,9	17,8	18,7	21,6	19,0	23,8	18,2	13,3	5,7
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	18,8	21,0	20,3	19,9	21,1	21,1	20,6	18,2	16,7	11,3	5,3
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	23,1	23,6	25,7	25,6	23,8	24,1	23,3	20,8	18,7	15,0	7,0
ΑΧΑΪΑΣ	17,8	18,4	19,8	20,5	21,0	21,2	19,6	18,9	16,7	10,6	4,5
ΗΛΕΙΑΣ	18,2	21,0	20,5	21,3	21,5	21,7	21,4	20,6	18,2	14,5	6,8
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	19,5	19,3	17,9	17,9	18,4	19,6	19,1	18,1	15,4	10,3	4,6
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	20,3	22,6	20,9	21,7	20,8	22,1	20,0	18,9	16,7	13,2	5,9
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	20,9	22,2	22,2	20,5	20,9	21,6	22,1	20,2	17,6	12,4	5,7
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	20,5	23,7	23,6	23,9	23,1	25,3	21,4	19,4	17,7	10,9	4,4
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	14,6	13,4	14,6	14,8	13,3	15,7	16,2	14,0	11,7	7,8	3,2
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	16,9	21,6	21,9	21,3	20,9	19,3	17,0	17,5	13,8	9,8	3,9
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	23,1	25,3	23,5	20,7	22,1	24,1	20,7	20,3	18,7	9,5	5,4
ΑΡΤΗΣ	22,8	25,3	26,3	24,8	23,0	22,2	22,3	20,6	18,3	14,2	7,9
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	17,0	23,0	25,5	29,9	27,8	27,8	27,8	23,9	21,5	16,1	8,2
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	21,3	21,5	21,6	19,6	19,8	21,3	21,6	20,2	16,4	11,1	4,1
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	20,7	23,9	25,9	25,1	24,6	24,5	22,6	21,9	21,2	14,5	7,3
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	23,9	23,7	21,4	20,0	18,8	20,8	23,2	21,0	18,9	15,1	7,4
ΛΑΡΙΣΗΣ	23,1	22,6	19,2	17,6	16,3	17,4	18,5	18,1	17,2	12,8	5,7
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	19,0	16,5	14,1	13,5	14,3	15,3	14,2	14,2	12,8	9,3	3,2
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	23,7	22,5	21,5	20,1	19,4	19,5	20,3	19,6	17,5	14,0	7,0
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	21,9	22,9	26,8	26,1	24,1	26,3	24,4	22,0	18,8	13,0	5,8
ΔΡΑΜΑΣ	21,8	24,3	25,3	25,8	22,4	23,6	23,0	20,6	17,9	13,6	5,4
ΗΜΑΘΙΑΣ	23,5	24,3	21,6	18,6	18,5	18,7	18,4	18,5	18,4	13,3	5,7
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	18,8	17,1	14,8	14,9	14,8	15,0	13,6	12,6	10,7	6,5	2,0
ΚΑΒΑΛΑΣ	20,1	18,4	18,6	18,6	19,1	18,4	17,3	15,9	12,7	9,9	3,4
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	25,9	25,7	27,5	27,4	26,6	23,0	20,5	19,0	14,7	11,0	3,6
ΚΙΛΚΙΣ	24,2	26,4	23,9	23,3	20,3	19,4	18,9	18,1	15,3	11,8	4,3
ΚΟΖΑΝΗΣ	24,3	28,0	28,8	31,4	31,3	32,0	29,5	25,8	22,7	17,0	6,7
ΠΕΛΛΑΣ	23,7	26,5	25,5	24,3	23,2	24,4	22,4	20,0	19,1	13,6	6,1
ΠΙΕΡΙΑΣ	21,5	24,5	27,6	26,3	27,3	26,2	24,0	22,4	20,1	15,0	5,8
ΣΕΡΡΩΝ	23,0	24,8	23,3	22,0	21,4	21,2	21,2	19,4	17,0	12,9	5,1
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	24,6	26,4	30,1	31,0	31,0	27,2	26,1	24,4	25,6	18,6	9,2
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	26,5	23,0	19,4	18,6	18,8	18,1	18,2	18,5	17,0	12,4	5,3
ΕΒΡΟΥ	26,3	25,7	23,2	19,1	16,9	15,9	16,0	13,7	12,6	9,3	4,1
ΞΑΝΘΗΣ	18,1	21,7	20,3	21,5	18,9	21,6	19,8	17,7	15,7	13,3	6,7
ΡΟΔΟΠΗΣ	23,1	23,2	19,5	17,0	14,5	13,5	13,0	11,2	9,5	7,0	3,7
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	18,4	21,2	22,5	24,0	23,4	23,6	23,6	22,9	20,8	15,1	6,5
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	19,0	19,5	18,8	19,3	18,3	17,2	18,3	15,2	14,5	10,8	4,0
ΛΕΣΒΟΥ	14,8	15,4	14,7	15,0	16,3	16,4	16,7	14,5	15,4	11,3	4,5
ΣΑΜΟΥ	16,5	18,8	15,8	18,4	18,2	18,9	16,1	15,8	14,1	11,3	3,2
ΧΙΟΥ	21,9	20,3	21,2	17,5	19,5	19,9	17,9	16,2	16,4	10,2	4,6
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	19,9	21,7	23,1	24,2	23,3	24,8	22,7	21,6	17,6	12,9	5,8
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	18,6	17,6	16,5	17,7	19,2	19,1	19,3	18,0	17,8	12,7	6,7
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	19,6	21,7	21,5	24,2	23,5	23,0	24,0	23,5	21,8	16,2	8,3
ΧΑΝΙΩΝ	20,0	22,2	23,0	22,2	23,2	22,7	22,1	20,0	17,0	12,7	5,4
ΑΤΤΙΚΗΣ	14,7	13,6	12,8	12,8	13,0	13,2	12,1	10,8	9,0	5,0	1,6

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 12 : Ελλάδα, Νομοί, Ποσοστό γυναικών με 4 και άνω παιδιά (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	40,7	29,5	25,2	21,5	18,8	16,4	15,3	13,3	13,5	10,2	4,0
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	18,7	11,3	8,1	6,9	6,4	5,9	7,0	6,1	5,6	3,7	1,6
ΕΥΒΟΙΑΣ	22,1	14,9	10,7	9,7	9,4	8,4	8,7	8,2	7,2	3,8	1,3
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	39,6	32,0	29,8	25,8	20,0	18,0	14,0	14,1	11,4	10,2	4,4
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	15,5	8,9	6,4	4,6	5,0	4,0	4,8	4,8	4,6	3,6	1,6
ΦΩΚΙΔΑΣ	18,1	12,0	8,5	8,3	5,9	6,8	7,5	5,5	5,8	4,8	1,2
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	24,6	14,3	10,2	7,8	7,2	7,0	6,8	6,1	5,7	3,7	1,5
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	27,3	24,8	18,5	16,3	13,6	12,2	10,8	8,0	7,2	5,2	2,1
ΑΧΑΪΑΣ	22,3	16,9	12,8	11,8	10,8	10,6	10,7	10,3	8,2	5,0	2,0
ΗΛΕΙΑΣ	33,2	26,7	20,0	17,0	14,8	12,7	12,4	11,5	11,0	8,2	3,3
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	18,6	12,1	8,4	6,9	6,0	7,1	6,4	5,9	5,2	3,8	1,7
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	22,8	15,1	12,3	9,9	10,7	12,3	8,9	7,8	7,1	4,9	2,0
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	27,3	20,4	15,3	12,6	10,7	9,7	9,5	9,2	7,4	5,0	2,1
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	20,8	17,8	13,5	12,4	13,5	10,3	10,9	8,8	6,9	3,7	1,1
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	14,1	10,5	7,9	6,0	5,7	4,2	5,4	4,5	2,9	1,7	0,7
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	27,1	20,9	16,1	13,8	11,5	10,1	11,5	9,7	6,6	4,5	1,4
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	21,3	14,6	10,9	10,6	9,9	8,2	6,7	6,0	5,5	3,7	0,7
ΑΡΤΗΣ	36,4	24,0	16,2	13,5	9,8	6,3	5,9	6,4	6,7	5,9	2,0
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	53,6	38,8	27,9	16,2	12,4	9,3	6,0	5,9	7,3	5,3	1,4
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	26,5	15,8	10,2	7,0	6,1	5,6	5,7	5,8	4,4	3,0	0,8
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	45,7	32,8	19,6	11,7	8,4	5,9	6,7	6,7	5,9	4,7	2,2
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	29,9	17,8	10,0	8,7	7,1	6,8	7,4	7,5	6,8	6,3	3,7
ΛΑΡΙΣΗΣ	25,1	13,3	7,5	4,8	4,2	3,9	4,3	4,6	4,5	3,8	1,7
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	12,5	8,1	5,4	4,5	3,9	3,3	4,6	4,2	4,4	3,0	1,3
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	34,1	21,4	11,8	8,5	6,1	5,5	6,2	6,0	5,4	4,9	2,2
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	32,2	23,6	13,5	9,3	6,3	6,0	5,3	5,8	4,6	3,1	1,0
ΔΡΑΜΑΣ	25,9	14,7	9,7	8,7	6,2	5,9	6,3	6,1	6,1	3,6	1,2
ΗΜΑΘΙΑΣ	33,1	17,0	8,9	4,2	3,6	3,4	4,3	5,1	5,3	3,9	2,1
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	15,1	8,7	5,1	3,7	3,4	3,3	3,1	3,0	2,8	1,6	0,5
ΚΑΒΑΛΑΣ	21,3	12,2	7,4	5,7	4,4	4,5	4,3	4,3	4,3	1,9	0,9
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	21,3	14,8	13,2	9,9	7,3	5,4	4,2	3,4	4,0	2,5	0,3
ΚΙΛΚΙΣ	32,2	14,0	8,5	6,4	5,0	5,4	4,7	4,0	3,9	2,4	0,8
ΚΟΖΑΝΗΣ	33,9	21,9	14,7	11,6	9,2	9,0	6,9	6,7	5,5	3,4	1,0
ΠΕΛΛΑΣ	38,8	21,4	12,0	7,4	6,4	4,7	4,8	5,9	4,8	3,3	1,1
ΠΙΕΡΙΑΣ	35,4	23,4	14,3	11,1	8,9	7,4	5,7	5,8	5,4	3,4	1,3
ΣΕΡΡΩΝ	34,5	18,5	10,1	6,8	5,1	5,4	5,3	4,9	5,3	3,4	1,6
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	30,5	22,0	16,0	14,3	13,0	11,6	10,0	9,6	8,9	5,5	2,4
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	24,8	12,4	7,6	5,4	4,7	3,9	4,0	4,7	5,0	2,8	0,7
ΕΒΡΟΥ	27,4	15,7	8,5	5,7	4,8	4,7	4,7	4,8	5,2	3,2	1,5
ΞΑΝΘΗΣ	42,4	27,4	22,2	17,8	18,3	12,7	11,0	9,7	7,0	4,9	2,8
ΡΟΔΟΠΗΣ	25,6	17,5	11,7	9,2	8,3	6,0	5,7	4,6	4,8	3,1	1,5
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	36,5	31,0	23,2	16,7	13,5	11,0	9,8	9,5	7,2	4,6	1,2
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	25,0	18,3	14,7	12,7	10,3	9,6	8,2	7,2	6,6	3,5	1,0
ΛΕΣΒΟΥ	14,3	9,5	7,1	7,8	6,2	6,1	6,3	7,4	5,7	4,4	1,6
ΣΑΜΟΥ	18,0	13,7	9,6	9,9	8,6	8,3	8,1	7,3	6,4	3,4	1,5
ΧΙΟΥ	16,3	12,0	9,1	8,3	5,7	6,0	6,6	5,3	4,8	2,7	0,9
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	24,5	19,0	15,4	14,1	12,9	11,4	10,7	9,7	7,8	4,9	1,8
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	16,3	12,8	10,8	8,2	7,6	7,8	7,9	7,0	7,5	4,4	1,6
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	28,7	25,5	21,3	21,2	20,0	19,0	16,6	16,1	12,9	9,3	3,8
ΧΑΝΙΩΝ	25,1	19,2	15,3	12,8	11,1	10,9	9,2	8,6	6,8	4,1	1,3
ΑΤΤΙΚΗΣ	11,3	7,5	5,3	4,1	3,7	3,5	3,3	3,1	2,6	1,4	0,5

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 13 : Ελλάδα, Νομοί, Πιθανότητα διευρυνσης της οικογενειας α_1 (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,85	0,85	0,87	0,88	0,88	0,89	0,90	0,89	0,87	0,79	0,55
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,86	0,87	0,87	0,88	0,89	0,90	0,90	0,90	0,88	0,77	0,49
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,83	0,86	0,88	0,88	0,90	0,90	0,90	0,91	0,88	0,79	0,53
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,88	0,88	0,87	0,88	0,86	0,87	0,86	0,86	0,81	0,78	0,56
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,86	0,86	0,87	0,89	0,89	0,90	0,91	0,90	0,87	0,77	0,50
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,82	0,83	0,85	0,86	0,86	0,88	0,88	0,91	0,85	0,74	0,46
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,82	0,84	0,86	0,88	0,89	0,88	0,90	0,90	0,86	0,75	0,50
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,84	0,87	0,86	0,86	0,86	0,86	0,87	0,87	0,84	0,76	0,51
ΑΧΑΪΑΣ	0,79	0,80	0,82	0,85	0,86	0,88	0,88	0,88	0,83	0,70	0,41
ΗΛΕΪΑΣ	0,80	0,82	0,83	0,84	0,85	0,85	0,85	0,85	0,81	0,74	0,49
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,83	0,84	0,85	0,86	0,88	0,87	0,89	0,89	0,86	0,74	0,47
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,83	0,84	0,85	0,86	0,87	0,87	0,88	0,87	0,86	0,76	0,53
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,82	0,84	0,84	0,85	0,86	0,87	0,88	0,87	0,85	0,77	0,52
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,83	0,86	0,88	0,89	0,90	0,91	0,91	0,91	0,87	0,78	0,54
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,75	0,78	0,80	0,82	0,84	0,88	0,89	0,88	0,86	0,76	0,50
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,77	0,83	0,84	0,85	0,86	0,85	0,88	0,88	0,82	0,71	0,47
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0,82	0,84	0,86	0,86	0,86	0,84	0,88	0,91	0,89	0,76	0,51
ΑΡΤΗΣ	0,91	0,89	0,89	0,90	0,88	0,88	0,89	0,88	0,86	0,81	0,55
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,93	0,91	0,91	0,92	0,91	0,92	0,91	0,92	0,90	0,84	0,59
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,86	0,85	0,86	0,87	0,89	0,89	0,90	0,89	0,86	0,74	0,45
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,90	0,90	0,90	0,90	0,91	0,90	0,91	0,92	0,89	0,81	0,59
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,90	0,90	0,90	0,90	0,92	0,91	0,92	0,92	0,89	0,82	0,59
ΛΑΡΙΣΗΣ	0,89	0,89	0,90	0,90	0,92	0,92	0,92	0,91	0,89	0,80	0,53
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,81	0,81	0,84	0,85	0,88	0,88	0,89	0,89	0,87	0,78	0,50
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,92	0,90	0,91	0,91	0,91	0,91	0,92	0,92	0,90	0,83	0,56
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,88	0,89	0,89	0,91	0,91	0,92	0,90	0,91	0,87	0,82	0,55
ΔΡΑΜΑΣ	0,87	0,86	0,88	0,90	0,90	0,90	0,92	0,91	0,87	0,80	0,59
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,91	0,90	0,90	0,91	0,91	0,92	0,91	0,92	0,88	0,80	0,57
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,84	0,84	0,85	0,87	0,88	0,89	0,89	0,88	0,84	0,72	0,41
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,88	0,87	0,89	0,89	0,90	0,91	0,92	0,91	0,88	0,80	0,55
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,88	0,89	0,89	0,91	0,92	0,92	0,92	0,92	0,88	0,80	0,55
ΚΙΛΚΙΣ	0,90	0,88	0,89	0,90	0,90	0,90	0,90	0,89	0,87	0,78	0,57
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,91	0,90	0,90	0,92	0,92	0,93	0,92	0,92	0,90	0,83	0,59
ΠΕΛΛΑΣ	0,92	0,91	0,90	0,92	0,93	0,92	0,91	0,91	0,90	0,83	0,63
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,88	0,89	0,89	0,90	0,91	0,91	0,90	0,90	0,88	0,79	0,57
ΣΕΡΡΩΝ	0,89	0,90	0,90	0,91	0,91	0,91	0,92	0,90	0,87	0,81	0,56
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0,88	0,88	0,88	0,90	0,91	0,92	0,90	0,91	0,88	0,83	0,63
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,89	0,89	0,90	0,91	0,92	0,91	0,91	0,92	0,88	0,82	0,59
ΕΒΡΟΥ	0,91	0,91	0,91	0,92	0,92	0,92	0,92	0,92	0,89	0,82	0,59
ΞΑΝΘΗΣ	0,86	0,87	0,88	0,89	0,91	0,91	0,92	0,91	0,90	0,83	0,68
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,89	0,89	0,90	0,91	0,92	0,92	0,93	0,92	0,90	0,84	0,66
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,82	0,85	0,85	0,87	0,88	0,90	0,90	0,89	0,88	0,80	0,59
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,84	0,84	0,86	0,87	0,90	0,88	0,89	0,88	0,85	0,77	0,53
ΛΕΣΒΟΥ	0,83	0,86	0,87	0,88	0,89	0,90	0,90	0,90	0,88	0,81	0,58
ΣΑΜΟΥ	0,82	0,84	0,84	0,87	0,87	0,91	0,90	0,90	0,87	0,79	0,53
ΧΙΟΥ	0,82	0,84	0,87	0,88	0,87	0,90	0,92	0,91	0,90	0,82	0,58
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,80	0,82	0,84	0,87	0,89	0,90	0,91	0,90	0,88	0,79	0,55
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,81	0,81	0,83	0,86	0,87	0,90	0,90	0,90	0,89	0,81	0,63
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,80	0,84	0,85	0,88	0,89	0,88	0,88	0,90	0,87	0,78	0,56
ΧΑΝΙΩΝ	0,82	0,84	0,85	0,88	0,89	0,91	0,90	0,90	0,87	0,77	0,52
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,79	0,80	0,82	0,83	0,85	0,86	0,86	0,85	0,79	0,64	0,33

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 14 : Ελλάδα, Νομοί, Πιθανότητα διευρυνσης της οικογενειας $1a_2$ (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,89	0,89	0,88	0,89	0,89	0,91	0,91	0,90	0,90	0,84	0,69
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,85	0,84	0,85	0,85	0,86	0,89	0,90	0,89	0,87	0,77	0,59
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,84	0,83	0,83	0,84	0,86	0,86	0,87	0,87	0,86	0,74	0,56
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,90	0,89	0,91	0,90	0,91	0,91	0,88	0,90	0,87	0,80	0,67
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,82	0,82	0,82	0,84	0,85	0,87	0,87	0,87	0,85	0,78	0,62
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,90	0,83	0,84	0,86	0,85	0,87	0,90	0,88	0,86	0,76	0,59
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,87	0,83	0,84	0,85	0,85	0,88	0,87	0,86	0,84	0,75	0,58
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,90	0,89	0,89	0,89	0,88	0,88	0,89	0,88	0,88	0,79	0,63
ΑΧΑΪΑΣ	0,86	0,83	0,83	0,83	0,84	0,86	0,87	0,86	0,83	0,73	0,56
ΗΛΕΪΑΣ	0,87	0,87	0,86	0,85	0,86	0,87	0,87	0,87	0,85	0,80	0,64
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,83	0,82	0,82	0,82	0,83	0,86	0,85	0,84	0,82	0,73	0,56
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,84	0,86	0,85	0,84	0,87	0,88	0,87	0,87	0,86	0,77	0,64
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,87	0,87	0,86	0,85	0,86	0,87	0,87	0,88	0,86	0,77	0,61
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,83	0,83	0,83	0,83	0,86	0,85	0,85	0,85	0,83	0,74	0,54
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,77	0,74	0,75	0,77	0,77	0,82	0,83	0,82	0,80	0,68	0,56
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,86	0,85	0,86	0,83	0,83	0,85	0,88	0,85	0,82	0,72	0,54
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0,89	0,85	0,88	0,84	0,85	0,89	0,88	0,86	0,83	0,74	0,54
ΑΡΤΗΣ	0,89	0,88	0,89	0,90	0,88	0,89	0,90	0,91	0,89	0,82	0,68
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,92	0,92	0,91	0,91	0,91	0,91	0,89	0,90	0,90	0,87	0,70
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,88	0,87	0,86	0,86	0,87	0,89	0,89	0,90	0,86	0,78	0,60
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,92	0,90	0,90	0,89	0,87	0,90	0,89	0,90	0,89	0,81	0,64
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,89	0,89	0,87	0,88	0,88	0,89	0,91	0,90	0,89	0,86	0,70
ΛΑΡΙΣΗΣ	0,86	0,85	0,85	0,86	0,87	0,89	0,89	0,89	0,88	0,80	0,63
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,79	0,78	0,77	0,80	0,80	0,83	0,83	0,84	0,81	0,73	0,51
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,89	0,88	0,86	0,87	0,88	0,89	0,90	0,90	0,88	0,83	0,67
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,90	0,89	0,91	0,91	0,91	0,92	0,92	0,92	0,92	0,81	0,65
ΔΡΑΜΑΣ	0,88	0,89	0,90	0,90	0,88	0,89	0,89	0,88	0,87	0,78	0,58
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,88	0,88	0,88	0,87	0,88	0,89	0,89	0,89	0,88	0,80	0,60
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,83	0,82	0,82	0,83	0,84	0,84	0,84	0,82	0,79	0,68	0,48
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,85	0,83	0,84	0,86	0,87	0,88	0,87	0,86	0,83	0,74	0,55
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,89	0,88	0,90	0,91	0,90	0,89	0,91	0,89	0,89	0,78	0,58
ΚΙΛΚΙΣ	0,90	0,89	0,90	0,90	0,89	0,89	0,89	0,90	0,87	0,78	0,60
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,90	0,90	0,92	0,92	0,92	0,93	0,91	0,92	0,90	0,83	0,63
ΠΕΛΛΑΣ	0,92	0,90	0,90	0,91	0,91	0,91	0,91	0,89	0,89	0,82	0,65
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,90	0,89	0,90	0,91	0,90	0,90	0,90	0,89	0,87	0,79	0,59
ΣΕΡΡΩΝ	0,91	0,90	0,90	0,90	0,89	0,90	0,90	0,89	0,88	0,80	0,61
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0,89	0,89	0,91	0,91	0,91	0,89	0,89	0,92	0,90	0,83	0,68
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,88	0,88	0,86	0,87	0,88	0,89	0,90	0,89	0,87	0,79	0,60
ΕΒΡΟΥ	0,90	0,90	0,89	0,88	0,89	0,90	0,89	0,88	0,86	0,75	0,56
ΞΑΝΘΗΣ	0,91	0,89	0,89	0,89	0,88	0,90	0,88	0,88	0,87	0,80	0,65
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,88	0,88	0,86	0,85	0,83	0,82	0,80	0,79	0,79	0,70	0,49
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,89	0,89	0,88	0,87	0,87	0,86	0,87	0,88	0,85	0,77	0,60
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,83	0,83	0,82	0,82	0,83	0,83	0,84	0,82	0,81	0,72	0,52
ΛΕΣΒΟΥ	0,77	0,73	0,74	0,78	0,80	0,82	0,85	0,85	0,83	0,74	0,58
ΣΑΜΟΥ	0,76	0,78	0,78	0,79	0,81	0,84	0,83	0,83	0,81	0,72	0,51
ΧΙΟΥ	0,86	0,84	0,84	0,83	0,86	0,86	0,85	0,85	0,86	0,75	0,57
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,87	0,87	0,88	0,87	0,88	0,88	0,89	0,88	0,86	0,78	0,59
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,84	0,84	0,84	0,84	0,83	0,87	0,88	0,87	0,87	0,78	0,65
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,88	0,88	0,89	0,88	0,89	0,89	0,89	0,89	0,88	0,80	0,67
ΧΑΝΙΩΝ	0,87	0,86	0,86	0,86	0,87	0,88	0,88	0,87	0,84	0,77	0,58
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,74	0,73	0,74	0,75	0,77	0,79	0,78	0,77	0,73	0,61	0,44

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 15 : Ελλάδα, Νομοί, Πιθανότητα διευρυνσης της οικογενειας z_{23} (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,77	0,68	0,63	0,59	0,56	0,55	0,52	0,46	0,45	0,41	0,32
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,55	0,44	0,38	0,36	0,35	0,36	0,37	0,34	0,30	0,25	0,19
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,59	0,49	0,43	0,41	0,39	0,38	0,39	0,36	0,32	0,26	0,21
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,74	0,66	0,62	0,61	0,55	0,55	0,48	0,49	0,42	0,39	0,31
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,50	0,37	0,32	0,29	0,28	0,27	0,28	0,28	0,27	0,24	0,21
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,52	0,46	0,38	0,35	0,34	0,37	0,33	0,37	0,33	0,32	0,25
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,61	0,51	0,42	0,37	0,37	0,36	0,35	0,31	0,31	0,27	0,23
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,67	0,63	0,58	0,55	0,49	0,48	0,44	0,38	0,35	0,33	0,28
ΑΧΑΪΑΣ	0,59	0,53	0,48	0,46	0,43	0,42	0,40	0,39	0,36	0,30	0,28
ΗΛΕΪΑΣ	0,74	0,67	0,57	0,53	0,50	0,47	0,46	0,43	0,42	0,38	0,32
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,55	0,46	0,38	0,35	0,33	0,36	0,33	0,32	0,29	0,26	0,24
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,62	0,52	0,46	0,44	0,41	0,45	0,38	0,35	0,32	0,31	0,23
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,67	0,58	0,52	0,46	0,43	0,41	0,41	0,39	0,34	0,30	0,25
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,60	0,59	0,50	0,49	0,47	0,46	0,42	0,36	0,34	0,25	0,19
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,50	0,41	0,37	0,33	0,29	0,27	0,29	0,25	0,21	0,18	0,14
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,66	0,60	0,53	0,50	0,45	0,41	0,37	0,36	0,30	0,28	0,21
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0,61	0,56	0,46	0,43	0,44	0,43	0,35	0,33	0,33	0,23	0,22
ΑΡΤΗΣ	0,74	0,63	0,54	0,48	0,42	0,36	0,35	0,34	0,33	0,30	0,26
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,83	0,74	0,64	0,55	0,49	0,44	0,41	0,36	0,35	0,30	0,23
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,63	0,50	0,43	0,36	0,33	0,34	0,34	0,32	0,28	0,25	0,18
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,80	0,70	0,57	0,46	0,42	0,38	0,36	0,34	0,34	0,29	0,25
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,67	0,52	0,40	0,36	0,32	0,34	0,36	0,34	0,32	0,30	0,27
ΛΑΡΙΣΗΣ	0,63	0,47	0,35	0,29	0,26	0,26	0,28	0,28	0,28	0,26	0,22
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,49	0,39	0,30	0,27	0,26	0,26	0,25	0,25	0,25	0,22	0,18
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,71	0,56	0,42	0,36	0,32	0,31	0,32	0,31	0,29	0,28	0,25
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,68	0,58	0,50	0,42	0,37	0,38	0,36	0,33	0,29	0,24	0,19
ΔΡΑΜΑΣ	0,62	0,51	0,44	0,43	0,36	0,37	0,36	0,33	0,32	0,27	0,20
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,70	0,52	0,39	0,29	0,28	0,27	0,28	0,29	0,31	0,27	0,23
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,49	0,37	0,29	0,26	0,25	0,24	0,22	0,22	0,20	0,17	0,13
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,55	0,42	0,35	0,32	0,30	0,29	0,27	0,26	0,23	0,20	0,14
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,60	0,52	0,51	0,45	0,41	0,35	0,30	0,27	0,24	0,22	0,12
ΚΙΛΚΙΣ	0,70	0,52	0,41	0,37	0,32	0,31	0,29	0,28	0,26	0,23	0,15
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,71	0,61	0,53	0,51	0,48	0,48	0,43	0,38	0,35	0,30	0,21
ΠΕΛΛΑΣ	0,74	0,58	0,46	0,38	0,35	0,34	0,33	0,32	0,30	0,25	0,18
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,72	0,60	0,52	0,46	0,44	0,41	0,37	0,35	0,33	0,29	0,21
ΣΕΡΡΩΝ	0,71	0,53	0,41	0,35	0,33	0,32	0,32	0,30	0,29	0,25	0,19
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0,70	0,62	0,58	0,56	0,53	0,47	0,45	0,41	0,43	0,35	0,27
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,66	0,45	0,35	0,31	0,29	0,27	0,27	0,28	0,29	0,23	0,17
ΕΒΡΟΥ	0,66	0,50	0,39	0,31	0,27	0,25	0,25	0,23	0,23	0,20	0,17
ΞΑΝΘΗΣ	0,77	0,64	0,54	0,50	0,47	0,42	0,38	0,34	0,29	0,27	0,21
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,62	0,52	0,40	0,34	0,30	0,26	0,25	0,22	0,20	0,17	0,16
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,75	0,70	0,61	0,54	0,48	0,45	0,43	0,41	0,37	0,32	0,21
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,63	0,54	0,48	0,44	0,38	0,37	0,36	0,31	0,31	0,26	0,19
ΛΕΣΒΟΥ	0,46	0,40	0,34	0,33	0,32	0,30	0,30	0,29	0,29	0,26	0,18
ΣΑΜΟΥ	0,56	0,49	0,39	0,42	0,38	0,36	0,32	0,31	0,29	0,26	0,17
ΧΙΟΥ	0,55	0,46	0,41	0,35	0,34	0,33	0,32	0,28	0,28	0,21	0,16
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,64	0,57	0,52	0,51	0,46	0,46	0,42	0,39	0,34	0,29	0,23
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,52	0,45	0,39	0,36	0,37	0,35	0,34	0,32	0,33	0,27	0,20
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,68	0,64	0,57	0,58	0,55	0,54	0,52	0,49	0,45	0,41	0,32
ΧΑΝΙΩΝ	0,63	0,58	0,52	0,46	0,44	0,42	0,40	0,37	0,33	0,28	0,22
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,44	0,36	0,30	0,27	0,26	0,25	0,23	0,21	0,20	0,16	0,15

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

Πίνακας 16 : Ελλάδα, Νομοί, Πιθανότητα διευρυνσης της οικογενειας z_{d4} (Απογραφή 2001, γυναίκες με ελληνική υπηκοότητα)

Département	1920-24	1925-29	1930-34	1935-39	1940-44	1945-49	1950-54	1955-59	1960-64	1965-69	1970-74
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	0,70	0,57	0,52	0,46	0,43	0,37	0,36	0,36	0,38	0,38	0,33
ΒΟΙΩΤΙΑΣ	0,46	0,35	0,29	0,25	0,24	0,20	0,23	0,22	0,24	0,25	0,29
ΕΥΒΟΙΑΣ	0,53	0,42	0,34	0,32	0,31	0,29	0,29	0,29	0,30	0,25	0,20
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	0,68	0,62	0,60	0,53	0,46	0,41	0,38	0,37	0,39	0,41	0,38
ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	0,44	0,34	0,27	0,22	0,24	0,19	0,22	0,22	0,24	0,25	0,25
ΦΩΚΙΔΑΣ	0,47	0,38	0,31	0,32	0,24	0,24	0,28	0,19	0,24	0,27	0,17
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	0,57	0,41	0,33	0,28	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,21
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	0,54	0,51	0,42	0,39	0,36	0,34	0,32	0,28	0,28	0,26	0,23
ΑΧΑΪΑΣ	0,56	0,48	0,39	0,37	0,34	0,33	0,35	0,35	0,33	0,32	0,32
ΗΛΕΪΑΣ	0,65	0,56	0,49	0,44	0,41	0,37	0,37	0,36	0,38	0,36	0,33
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	0,49	0,39	0,32	0,28	0,25	0,26	0,25	0,24	0,25	0,27	0,27
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	0,53	0,40	0,37	0,31	0,34	0,36	0,31	0,29	0,30	0,27	0,25
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	0,57	0,48	0,41	0,38	0,34	0,31	0,30	0,31	0,30	0,29	0,27
ΖΑΚΥΝΘΟΥ	0,50	0,43	0,36	0,34	0,37	0,29	0,34	0,31	0,28	0,25	0,21
ΚΕΡΚΥΡΑΣ	0,49	0,44	0,35	0,29	0,30	0,21	0,25	0,24	0,20	0,18	0,19
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	0,62	0,49	0,42	0,39	0,35	0,34	0,40	0,36	0,32	0,32	0,26
ΛΕΥΚΑΔΟΣ	0,48	0,37	0,32	0,34	0,31	0,25	0,24	0,23	0,23	0,28	0,12
ΑΡΤΗΣ	0,62	0,49	0,38	0,35	0,30	0,22	0,21	0,24	0,27	0,29	0,20
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	0,76	0,63	0,52	0,35	0,31	0,25	0,18	0,20	0,25	0,25	0,14
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	0,55	0,42	0,32	0,26	0,24	0,21	0,21	0,22	0,21	0,21	0,16
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	0,69	0,58	0,43	0,32	0,26	0,20	0,23	0,23	0,22	0,24	0,23
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	0,56	0,43	0,32	0,30	0,27	0,25	0,24	0,26	0,26	0,29	0,33
ΛΑΡΙΣΗΣ	0,52	0,37	0,28	0,21	0,20	0,18	0,19	0,20	0,21	0,23	0,23
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	0,40	0,33	0,28	0,25	0,21	0,18	0,25	0,23	0,26	0,24	0,29
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	0,59	0,49	0,35	0,30	0,24	0,22	0,24	0,23	0,24	0,26	0,24
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	0,60	0,51	0,33	0,26	0,21	0,19	0,18	0,21	0,20	0,19	0,14
ΔΡΑΜΑΣ	0,54	0,38	0,28	0,25	0,22	0,20	0,22	0,23	0,25	0,21	0,19
ΗΜΑΘΙΑΣ	0,59	0,41	0,29	0,19	0,16	0,15	0,19	0,22	0,22	0,23	0,26
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	0,44	0,34	0,26	0,20	0,19	0,18	0,19	0,19	0,21	0,20	0,21
ΚΑΒΑΛΑΣ	0,51	0,40	0,29	0,23	0,19	0,20	0,20	0,21	0,25	0,16	0,22
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	0,45	0,37	0,32	0,26	0,21	0,19	0,17	0,15	0,21	0,19	0,09
ΚΙΛΚΙΣ	0,57	0,35	0,26	0,22	0,20	0,22	0,20	0,18	0,20	0,17	0,15
ΚΟΖΑΝΗΣ	0,58	0,44	0,34	0,27	0,23	0,22	0,19	0,21	0,19	0,17	0,13
ΠΕΛΛΑΣ	0,62	0,45	0,32	0,23	0,22	0,16	0,17	0,23	0,20	0,20	0,16
ΠΙΕΡΙΑΣ	0,62	0,49	0,34	0,30	0,25	0,22	0,19	0,21	0,21	0,18	0,18
ΣΕΡΡΩΝ	0,60	0,43	0,30	0,24	0,19	0,20	0,20	0,20	0,24	0,21	0,24
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	0,55	0,45	0,35	0,32	0,30	0,30	0,28	0,28	0,26	0,23	0,21
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	0,48	0,35	0,28	0,23	0,20	0,18	0,18	0,20	0,23	0,19	0,11
ΕΒΡΟΥ	0,51	0,38	0,27	0,23	0,22	0,23	0,23	0,26	0,29	0,25	0,26
ΞΑΝΘΗΣ	0,70	0,56	0,52	0,45	0,49	0,37	0,36	0,35	0,31	0,27	0,29
ΡΟΔΟΠΗΣ	0,53	0,43	0,38	0,35	0,37	0,31	0,30	0,29	0,34	0,31	0,30
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	0,66	0,59	0,51	0,41	0,37	0,32	0,29	0,29	0,26	0,23	0,16
ΚΥΚΛΑΔΩΝ	0,57	0,48	0,44	0,40	0,36	0,36	0,31	0,32	0,31	0,24	0,21
ΛΕΣΒΟΥ	0,49	0,38	0,33	0,34	0,27	0,27	0,27	0,34	0,27	0,28	0,26
ΣΑΜΟΥ	0,52	0,42	0,38	0,35	0,32	0,31	0,33	0,32	0,31	0,23	0,31
ΧΙΟΥ	0,43	0,37	0,30	0,32	0,23	0,23	0,27	0,25	0,23	0,21	0,16
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	0,55	0,47	0,40	0,37	0,36	0,31	0,32	0,31	0,31	0,28	0,23
ΛΑΣΙΘΙΟΥ	0,47	0,42	0,40	0,32	0,28	0,29	0,29	0,28	0,30	0,26	0,20
ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,59	0,54	0,50	0,47	0,46	0,45	0,41	0,41	0,37	0,36	0,31
ΧΑΝΙΩΝ	0,56	0,46	0,40	0,37	0,32	0,32	0,29	0,30	0,29	0,24	0,20
ΑΤΤΙΚΗΣ	0,43	0,35	0,29	0,24	0,22	0,21	0,21	0,22	0,23	0,21	0,22

πηγή: Απογραφή 2001, ίδια επεξεργασία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

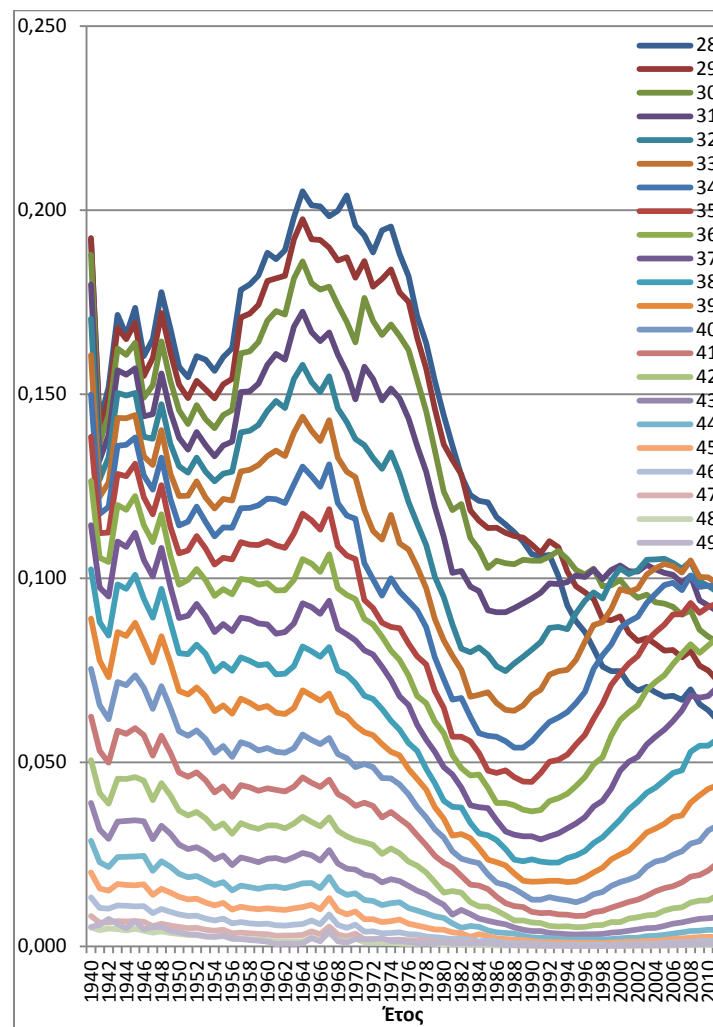
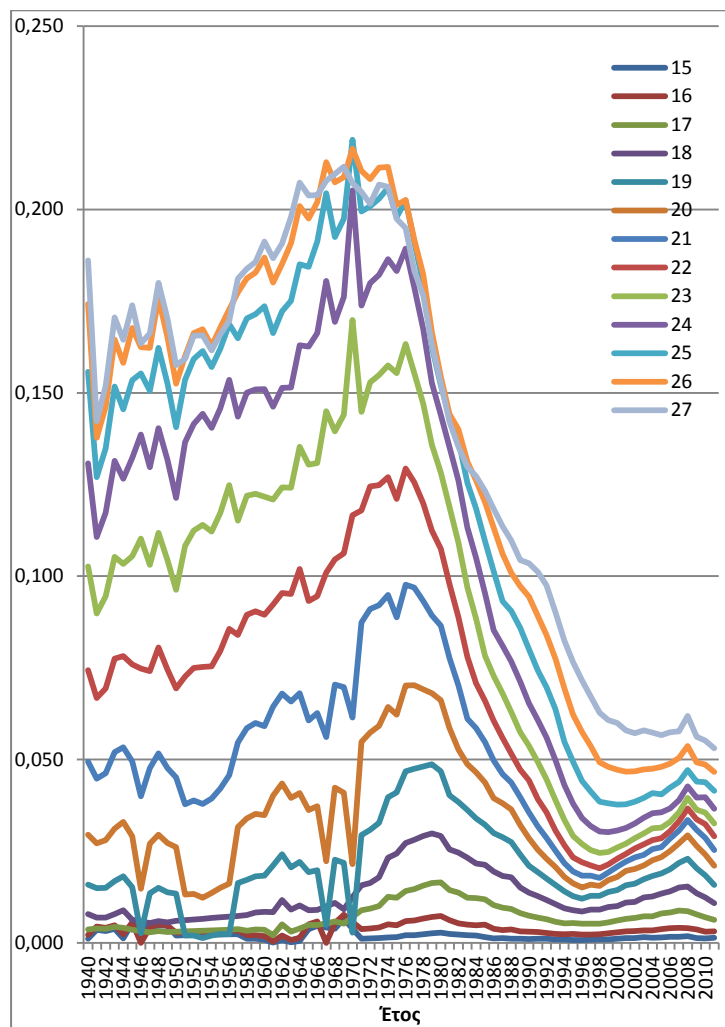
Πίνακας 1 : Νότια Ευρώπη, 1940-2012, Συγχρονικός Δείκτης γονιμότητας και μέση ηλικία στην τεκνογονία.

Indicateur conjoncturel de Fécondité					Âge moyen à la maternité				
	Espagne	Italie	Grèce	Portugal		Espagne	Italie	Grèce	Portugal
1940	3,05				1940	31,1			
1941	2,44				1941	31,1			
1942	2,50			3,13	1942	30,9			30,9
1943	2,83			3,25	1943	31,0			30,9
1944	2,79			3,27	1944	31,0			30,9
1945	2,86			3,33	1945	31,0			30,5
1946	2,66			3,23	1946	31,2			30,4
1947	2,64			3,11	1947	30,8			30,3
1948	2,86			3,40	1948	30,8			30,4
1949	2,65			3,24	1949	30,7			30,3
1950	2,47			3,12	1950	30,7			30,2
1951	2,45			3,17	1951	30,8			30,3
1952	2,53	2,34		3,19	1952	30,7	29,7		30,3
1953	2,49	2,31		3,04	1953	30,6	29,7		30,1
1954	2,42	2,35		2,96	1954	30,5	29,6		30,1
1955	2,49	2,33		3,13	1955	30,5	29,5		30,0
1956	2,51	2,34	2,31	3,01	1956	30,3	29,4	29,2	29,9
1957	2,68	2,33	2,25	3,14	1957	30,2	29,4	29,2	29,8
1958	2,71	2,31	2,22	3,15	1958	30,1	29,3	29,0	29,8
1959	2,72	2,38	2,26	3,15	1959	30,0	29,2	28,7	29,7
1960	2,77	2,41	2,21	3,16	1960	30,0	29,2	28,7	29,6
1961	2,75	2,41	2,12	3,20	1961	30,0	29,1	28,7	29,6
1962	2,79	2,46	2,16	3,23	1962	29,9	29,1	28,6	29,5
1963	2,87	2,55	2,13	3,12	1963	30,0	28,9	28,4	29,6
1964	3,00	2,70	2,24	3,21	1964	30,0	28,8	28,2	29,5
1965	2,94	2,66	2,24	3,15	1965	30,0	28,7	28,1	29,5
1966	2,93	2,63	2,32	3,16	1966	29,9	28,7	27,9	29,4
1967	2,98	2,53	2,45	3,16	1967	30,2	28,6	27,8	29,3
1968	2,92	2,49	2,42	3,12	1968	29,6	28,5	27,7	29,2
1969	2,91	2,51	2,35	3,12	1969	29,5	28,5	27,7	29,1
1970	2,88	2,43	2,40	3,01	1970	29,6	28,3	27,4	29,0
1971	2,88	2,41	2,32	3,00	1971	29,2	28,2	27,4	29,0
1972	2,86	2,36	2,32	2,86	1972	29,1	28,0	27,3	29,0
1973	2,84	2,34	2,27	2,77	1973	28,9	27,9	27,2	29,1
1974	2,89	2,33	2,38	2,69	1974	28,8	27,8	26,9	28,9
1975	2,80	2,21	2,33	2,75	1975	28,8	27,6	26,8	28,3
1976	2,79	2,11	2,35	2,82	1976	28,5	27,5	26,6	27,5
1977	2,66	1,98	2,27	2,69	1977	28,5	27,5	26,5	27,3
1978	2,53	1,87	2,27	2,45	1978	28,4	27,5	26,3	27,3
1979	2,35	1,76	2,26	2,32	1979	28,3	27,4	26,2	27,3
1980	2,20	1,64	2,23	2,25	1980	28,2	27,4	26,1	27,2
1981	2,04	1,59	2,09	2,13	1981	28,2	27,5	26,1	27,2
1982	1,94	1,56	2,03	2,08	1982	28,3	27,6	26,1	27,2
1983	1,80	1,51	1,94	1,95	1983	28,4	27,7	26,1	27,1

1984	1,73	1,46	1,83	1,90	1984	28,4	27,9	26,2	27,1
1985	1,64	1,42	1,67	1,72	1985	28,4	28,0	26,3	27,2
1986	1,56	1,35	1,60	1,67	1986	28,5	28,2	26,4	27,1
1987	1,50	1,33	1,50	1,63	1987	28,6	28,4	26,5	27,2
1988	1,45	1,36	1,50	1,62	1988	28,6	28,6	26,8	27,2
1989	1,40	1,33	1,40	1,58	1989	28,7	28,7	27,0	27,2
1990	1,36	1,33	1,40	1,57	1990	28,9	28,9	27,2	27,3
1991	1,33	1,30	1,38	1,57	1991	29,0	29,0	27,4	27,5
1992	1,32	1,30	1,39	1,54	1992	29,2	29,2	27,5	27,6
1993	1,27	1,25	1,34	1,51	1993	29,5	29,3	27,8	27,7
1994	1,21	1,21	1,35	1,44	1994	29,7	29,5	28,0	27,8
1995	1,17	1,19	1,31	1,41	1995	30,0	29,7	28,2	28,0
1996	1,16	1,20	1,28	1,44	1996	30,2	29,9	28,4	28,1
1997	1,18	1,21	1,29	1,47	1997	30,4	30,4	28,6	28,3
1998	1,16	1,21	1,26	1,48	1998	30,5	30,3	28,8	28,4
1999	1,20	1,23	1,24	1,50	1999	30,6	30,3	28,9	28,5
2000	1,24	1,26	1,27	1,55	2000	30,7	30,3	29,1	28,6
2001	1,25	1,25	1,25	1,45	2001	30,7	30,4	29,2	28,7
2002	1,26	1,25	1,27	1,47	2002	30,8	30,6	29,4	28,9
2003	1,31	1,26	1,28	1,44	2003	30,8	30,7	29,5	29,0
2004	1,33	1,31	1,30	1,40	2004	30,9	30,8	29,7	29,2
2005	1,35	1,32	1,33	1,40	2005	30,9	30,8	29,8	29,3
2006	1,37	1,35	1,40	1,36	2006	30,9	30,9	29,9	29,4
2007	1,39	1,37	1,41	1,33	2007	30,8	31,0	30,0	29,5
2008	1,46	1,42	1,51	1,37	2008	30,8	31,1	30,1	29,8
2009	1,39	1,41	1,52	1,32	2009	31,0	31,1	30,2	29,7
2010	1,38	1,42	1,51	1,38	2010	31,2	31,2	30,3	29,8
2011	1,36	1,41	1,42	1,35	2011	31,4	31,4	30,4	30,1
2012	1,32	1,40	1,34	1,28	2012	31,6	31,4	30,7	30,2

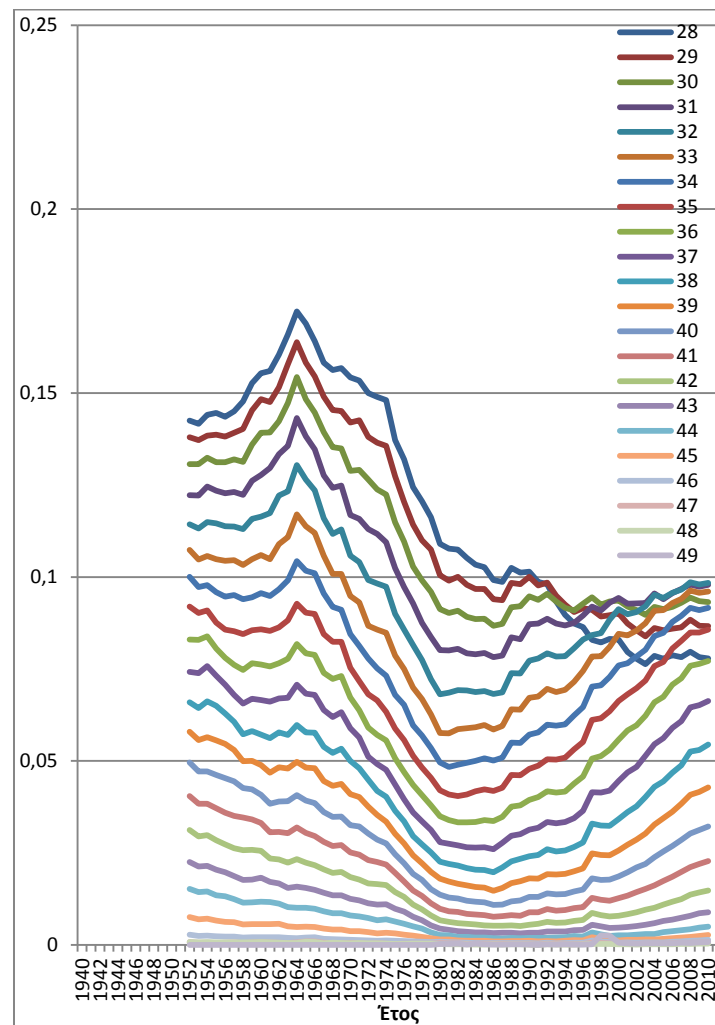
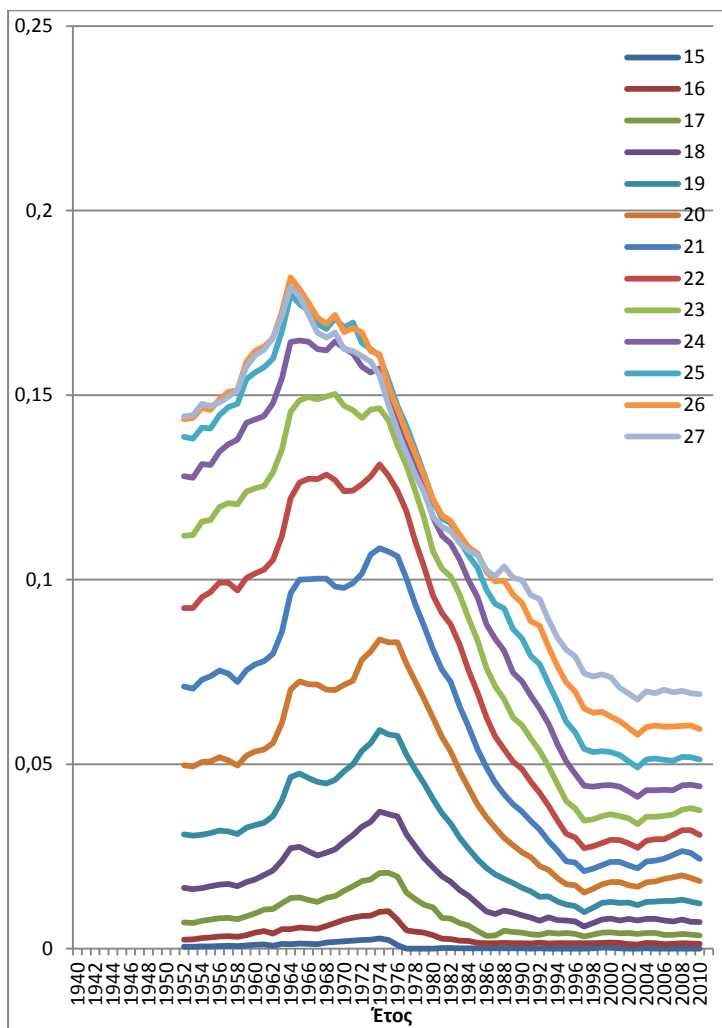
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 3: Ισπανία, 1940-2011, Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία.

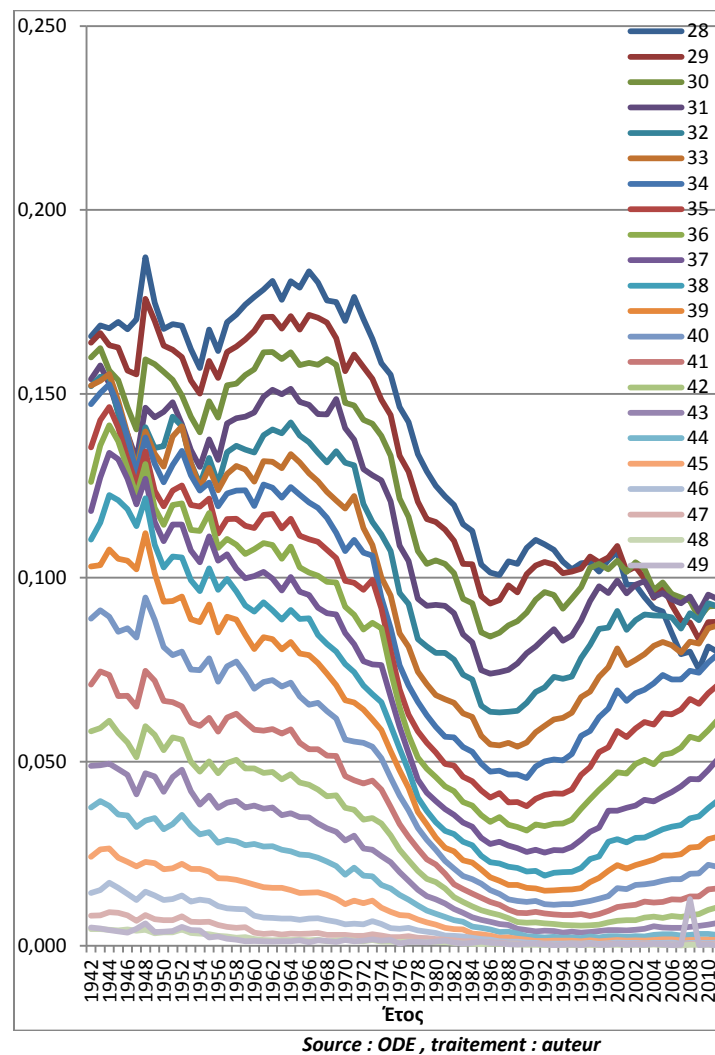
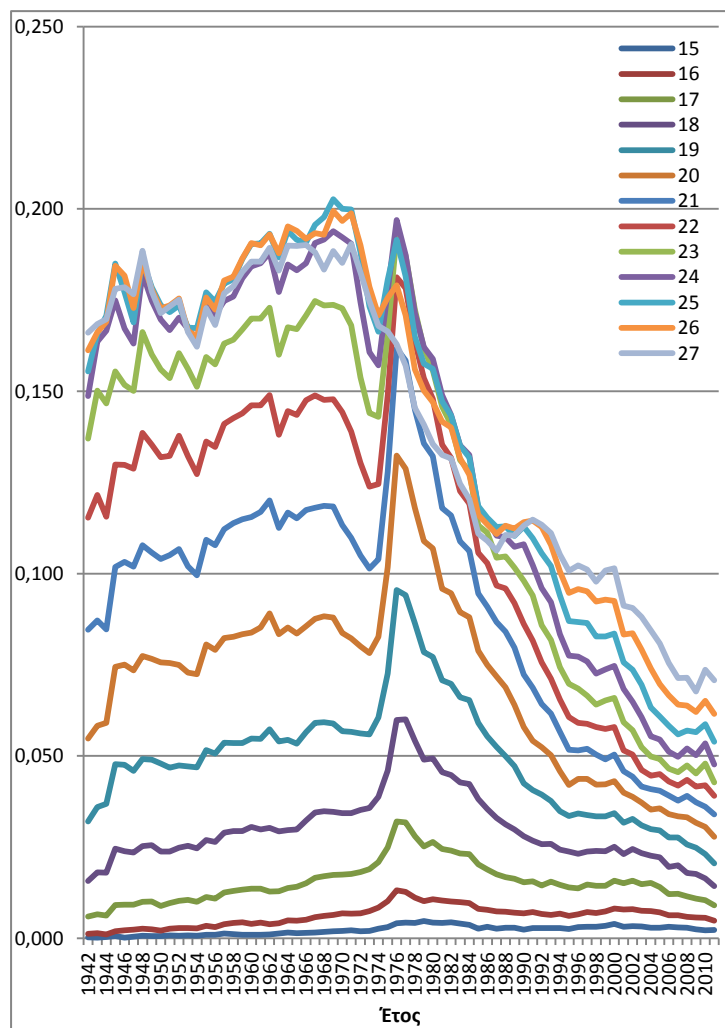

Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 4: Ιταλία, 1940-2011, Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία.

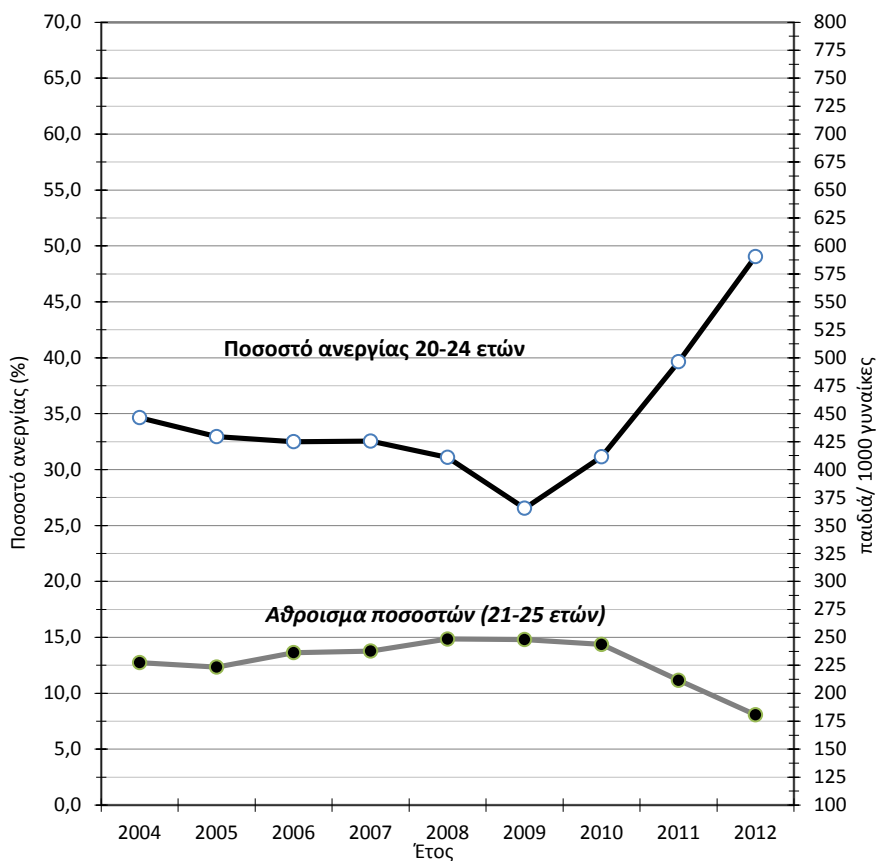

Γράφημα 5: Πορτογαλία, 1942-2011, Ποσοστά γονιμότητας ανα ηλικία.

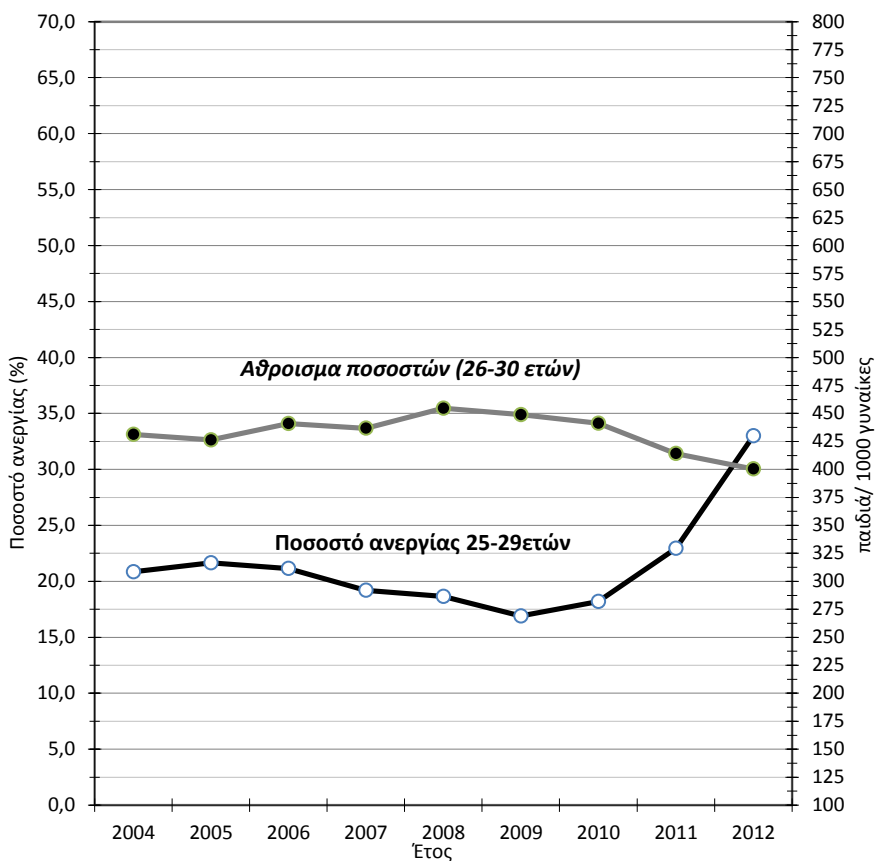
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Γράφημα 1 : Ελλάδα, 2004-2012, Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 20-24 ετων (ένα έτος νωρίτερα) και άθροισμα ποσοστών γονιμότητας γυναικών ηλικίας 21-25 ετών.

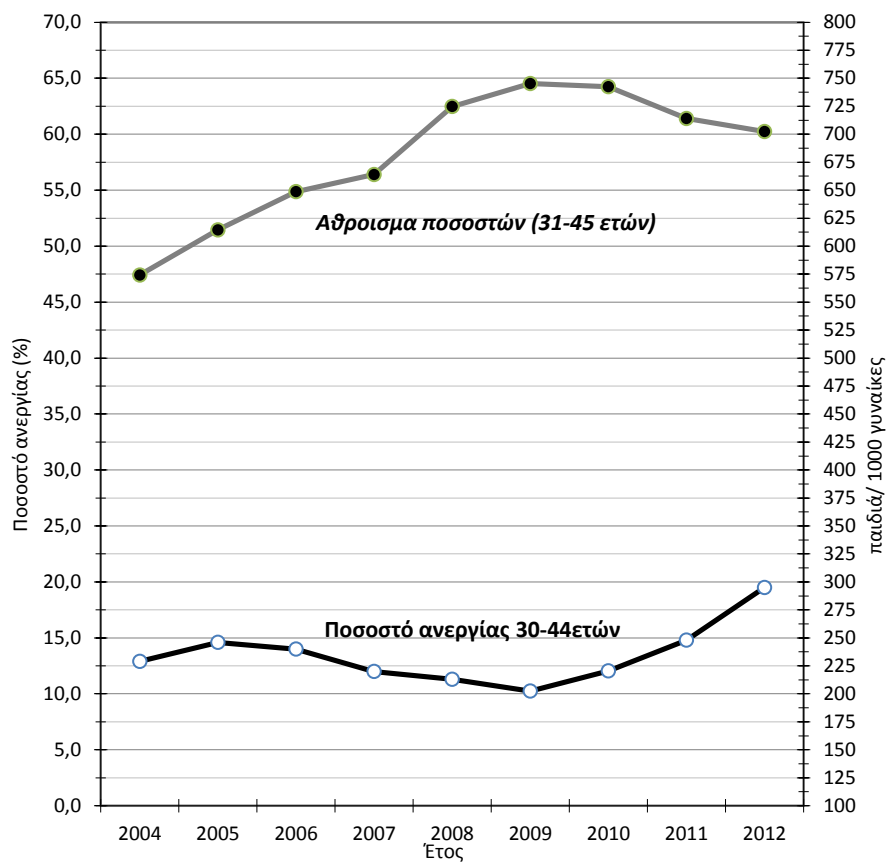
Source : ELSTAT, ODE, traitement : auteur

Γράφημα 2 : Ελλάδα, 2004-2012, Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 25-29 ετων (ένα έτος νωρίτερα) και άθροισμα ποσοστών γονιμότητας γυναικών ηλικίας 26-30 ετών.

Source : ELSTAT, ODE, traitement : auteur

Γράφημα 3 : Ελλάδα, 2004-2012, Ποσοστό ανεργίας γυναικών ηλικίας 30-44 ετων (ένα έτος νωρίτερα) και άθροισμα ποσοστών γονιμότητας γυναικών ηλικίας 31-45 ετών.

Source : ELSTAT, ODE , traitement : auteur

Πίνακας 1 : Ελλάδα, Ποσοστιαία διαφορά (%) των ποσοστών γονιμότητας κατα το 2006 και 2012 σε σχέση με τα αντίστοιχα του 2009.

	Δ2006-2009						Δ2009-2012				
	Total	Rang 1	Rang 2	Rang 3	Rang 4+		Total	Rang 1	Rang 2	Rang 3	Rang 4+
15	23,6	20,9	35,8	3,7		15	-17,5	-18,9	-1,3	-100,0	
16	13,9	7,4	29,8	166,8	-47,2	16	-16,3	-14,8	-16,0	-48,4	-100,0
17	0,7	-3,8	6,8	93,4	23,3	17	-16,4	-20,3	-3,5	-32,6	304,5
18	-1,1	-6,2	8,5	37,4	53,2	18	-21,9	-29,4	-6,2	17,2	-34,8
19	-1,1	-4,2	3,6	24,0	19,8	19	-31,6	-37,3	-21,7	2,0	-16,3
20	4,6	1,1	10,7	30,7	16,6	20	-38,1	-40,7	-40,5	-12,2	-1,8
21	7,8	5,5	13,1	18,1	4,7	21	-37,2	-39,3	-41,6	-16,8	35,6
22	8,8	7,5	10,9	10,0	20,8	22	-32,1	-33,1	-36,6	-17,9	10,7
23	3,3	3,4	0,9	5,2	29,8	23	-27,4	-26,1	-31,3	-30,4	-10,1
24	1,9	1,7	-0,1	10,6	11,9	24	-23,7	-19,4	-30,1	-36,9	-10,8
25	4,8	3,7	3,7	19,8	11,5	25	-20,7	-14,8	-29,8	-33,2	0,2
26	1,6	3,1	-2,7	15,4	-7,7	26	-14,4	-7,6	-25,0	-25,6	2,6
27	-1,5	0,5	-7,3	12,1	-0,1	27	-11,0	-3,2	-20,5	-27,0	-8,7
28	-0,9	0,8	-6,3	11,7	4,1	28	-9,8	-0,1	-19,1	-31,3	-20,0
29	4,3	5,1	0,5	13,9	13,4	29	-10,2	1,3	-20,1	-32,1	-29,0
30	4,7	6,5	1,9	9,7	-5,5	30	-9,5	2,2	-18,7	-33,2	-11,8
31	5,8	7,3	2,8	15,1	-8,9	31	-8,2	4,5	-16,6	-34,0	0,7
32	8,1	9,6	7,0	13,6	-17,3	32	-7,9	6,5	-15,9	-33,6	-3,5
33	12,1	15,7	11,3	13,5	-16,2	33	-7,3	10,4	-14,5	-33,6	-24,7
34	13,4	17,5	12,4	14,7	-10,3	34	-7,3	10,0	-11,6	-31,1	-33,9
35	15,6	16,8	12,9	25,2	3,9	35	-4,5	14,2	-6,6	-28,6	-34,5
36	18,2	17,8	17,9	22,6	10,7	36	-3,7	15,2	-5,5	-26,1	-27,3
37	21,5	23,0	24,2	18,0	7,8	37	-3,9	13,9	-4,3	-26,3	-21,7
38	22,6	25,8	24,1	22,9	3,5	38	-6,1	8,8	-3,7	-28,1	-20,9
39	26,2	28,1	27,6	30,1	7,1	39	-4,7	9,7	-0,6	-26,3	-19,8
40	29,2	32,9	26,4	32,7	22,5	40	-2,6	13,6	1,0	-22,1	-24,8
41	30,8	40,6	29,0	24,2	22,8	41	2,5	12,7	7,4	-7,7	-27,3
42	35,4	48,7	26,4	43,1	15,8	42	-0,2	4,9	9,3	-14,7	-20,3
43	41,1	46,3	34,6	58,4	19,2	43	1,5	5,1	10,3	-17,1	-3,4
44	36,8	26,0	48,8	62,7	5,5	44	6,6	12,8	13,4	-17,0	5,6
45	22,1	16,1	49,7	32,3	-29,8	45	18,9	20,1	24,7	8,5	8,1
46	24,2	31,4	59,9	-23,5	-59,0	46	22,2	14,9	18,3	43,5	120,7
47	47,0	44,4	85,4	-25,7	-0,6	47	12,6	20,3	3,7	28,9	-8,6
48	86,5	73,1	110,5	73,7	90,3	48	13,0	8,3	30,5	-24,4	31,8
49	148,9	162,5	138,0	349,2	-65,6	49	7,0	-18,3	47,9	3,4	14,5

Source : ODE , traitement : auteur

Πίνακας 2: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας (100=2009).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	80,9	89,0	97,3	100,0	105,2	99,2	82,5
16	87,8	81,8	94,6	100,0	100,8	90,0	83,7
17	99,3	98,4	98,4	100,0	101,4	93,9	83,6
18	101,1	101,8	105,2	100,0	97,6	89,3	78,1
19	101,1	99,5	109,3	100,0	95,5	79,2	68,4
20	95,6	92,9	100,6	100,0	95,2	74,8	61,9
21	92,8	94,7	96,6	100,0	96,6	75,6	62,8
22	91,9	95,6	97,7	100,0	98,1	79,7	67,9
23	96,8	97,7	104,2	100,0	99,8	86,0	72,6
24	98,1	95,5	102,2	100,0	99,0	89,2	76,3
25	95,4	95,7	99,1	100,0	97,4	90,8	79,3
26	98,4	97,1	100,4	100,0	98,8	92,6	85,6
27	101,5	99,1	101,0	100,0	97,3	91,6	89,0
28	100,9	99,4	102,2	100,0	98,1	91,6	90,2
29	95,9	96,8	101,5	100,0	97,0	91,7	89,8
30	95,5	94,7	101,1	100,0	100,1	93,7	90,5
31	94,5	93,2	98,9	100,0	99,4	94,5	91,8
32	92,5	92,7	99,4	100,0	98,8	95,3	92,1
33	89,2	90,0	100,3	100,0	96,6	94,4	92,7
34	88,2	88,5	99,5	100,0	98,6	94,4	92,7
35	86,5	89,4	98,7	100,0	101,3	97,0	95,5
36	84,6	88,9	96,8	100,0	102,4	98,5	96,3
37	82,3	86,7	95,4	100,0	100,5	97,4	96,1
38	81,6	84,6	92,7	100,0	99,1	96,6	93,9
39	79,2	86,4	92,2	100,0	98,5	96,0	95,3
40	77,4	84,7	91,1	100,0	100,4	94,0	97,4
41	76,4	82,1	91,0	100,0	103,0	93,3	102,5
42	73,9	80,1	88,5	100,0	104,9	98,1	99,8
43	70,9	78,6	86,3	100,0	103,4	101,6	101,5
44	73,1	79,4	79,7	100,0	100,3	101,9	106,6
45	81,9	82,6	81,1	100,0	114,9	116,3	118,9
46	80,5	86,0	96,0	100,0	117,8	132,3	122,2
47	68,0	63,3	104,1	100,0	118,8	116,2	112,6
48	53,6	51,1	90,2	100,0	112,3	94,8	113,0
49	40,2	65,4	58,8	100,0	100,4	95,1	107,0

Source : ODE , traitement : auteur

Πίνακας 3: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 1^{ης} τάξης (100=2009).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	82,7	89,9	96,8	100,0	108,2	102,4	81,1
16	93,1	85,6	98,6	100,0	104,5	94,0	85,2
17	104,0	100,2	102,0	100,0	100,1	91,0	79,7
18	106,6	103,2	107,8	100,0	94,6	81,8	70,6
19	104,4	99,2	110,8	100,0	93,8	72,9	62,7
20	98,9	92,4	103,1	100,0	93,9	73,4	59,3
21	94,7	94,2	97,7	100,0	96,2	76,1	60,7
22	93,0	94,5	97,2	100,0	100,2	80,3	66,9
23	96,7	97,1	104,8	100,0	102,7	87,7	73,9
24	98,3	93,1	103,3	100,0	99,5	93,6	80,6
25	96,5	93,4	98,9	100,0	96,4	96,3	85,2
26	97,0	94,8	99,5	100,0	98,7	97,2	92,4
27	99,5	99,3	101,3	100,0	99,4	96,9	96,8
28	99,2	99,0	102,9	100,0	101,6	99,4	99,9
29	95,1	95,8	101,9	100,0	101,3	101,0	101,3
30	93,9	93,1	101,1	100,0	104,4	103,7	102,2
31	93,2	91,7	99,1	100,0	104,0	105,3	104,5
32	91,2	91,5	99,2	100,0	103,9	108,4	106,5
33	86,5	88,9	99,3	100,0	102,4	107,0	110,4
34	85,1	88,1	97,4	100,0	104,2	105,9	110,0
35	85,7	90,7	99,8	100,0	106,8	109,8	114,2
36	84,9	91,5	98,0	100,0	107,5	114,2	115,2
37	81,3	89,4	94,9	100,0	106,2	110,8	113,9
38	79,5	84,3	90,8	100,0	104,2	106,5	108,8
39	78,0	86,5	91,5	100,0	104,1	106,9	109,7
40	75,2	83,1	88,8	100,0	107,2	107,3	113,6
41	71,1	83,7	86,9	100,0	104,8	103,2	112,7
42	67,3	82,6	85,8	100,0	99,8	104,0	104,9
43	68,4	81,7	86,1	100,0	97,3	106,4	105,1
44	79,4	83,1	95,5	100,0	108,8	114,7	112,8
45	86,2	91,5	105,2	100,0	122,4	130,0	120,1
46	76,1	87,4	112,3	100,0	106,8	124,0	114,9
47	69,3	70,3	97,0	100,0	105,9	110,4	120,3
48	57,8	50,6	73,6	100,0	106,6	112,5	108,3
49	38,1	52,6	60,6	100,0	80,3	91,9	81,7

Source : ODE , traitement : auteur

Πίνακας 4: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 2^{ης} τάξης (100=2009).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	73,7	83,5	104,9	100,0	78,9	65,4	98,7
16	77,0	67,7	86,5	100,0	84,8	78,2	84,0
17	93,6	93,8	92,5	100,0	100,6	103,4	96,5
18	92,2	104,8	97,2	100,0	104,9	102,5	93,8
19	96,5	108,6	108,5	100,0	100,8	92,0	78,3
20	90,3	99,1	96,5	100,0	94,5	75,4	59,5
21	88,4	97,1	93,5	100,0	90,7	71,1	58,4
22	90,2	100,1	99,3	100,0	89,8	74,3	63,4
23	99,1	103,9	104,9	100,0	94,0	81,4	68,7
24	100,1	101,4	101,9	100,0	97,6	81,4	69,9
25	96,5	99,7	98,8	100,0	97,1	81,9	70,2
26	102,8	100,6	103,3	100,0	97,5	85,5	75,0
27	107,9	101,7	102,9	100,0	93,8	84,9	79,5
28	106,7	103,2	103,3	100,0	92,7	82,4	80,9
29	99,5	101,2	101,8	100,0	91,8	81,9	79,9
30	98,1	99,0	102,0	100,0	96,3	84,6	81,3
31	97,2	96,3	99,1	100,0	95,9	86,7	83,4
32	93,4	94,1	99,3	100,0	93,6	86,5	84,1
33	89,8	90,5	100,6	100,0	91,4	86,9	85,5
34	89,0	89,9	100,5	100,0	95,1	90,1	88,4
35	88,6	91,3	99,1	100,0	100,4	95,9	93,4
36	84,8	88,9	96,1	100,0	101,1	95,1	94,5
37	80,5	84,7	95,5	100,0	98,0	93,9	95,7
38	80,6	85,8	93,6	100,0	98,0	98,0	96,3
39	78,4	88,4	93,8	100,0	100,0	102,2	99,4
40	79,1	86,2	90,7	100,0	103,7	98,7	101,0
41	77,5	78,4	91,4	100,0	107,7	96,5	107,4
42	79,1	79,6	89,4	100,0	115,3	107,2	109,3
43	74,3	77,5	89,2	100,0	110,8	116,4	110,3
44	67,2	78,3	68,9	100,0	93,8	115,5	113,4
45	66,8	67,7	60,4	100,0	114,4	127,4	124,7
46	62,6	57,1	71,7	100,0	114,4	133,5	118,3
47	53,9	42,8	90,6	100,0	120,5	115,3	103,7
48	47,5	43,2	103,7	100,0	138,4	84,1	130,5
49	42,0	76,3	64,8	100,0	129,1	105,9	147,9

Source : ODE , traitement : auteur

Πίνακας 5: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 3^{ης} τάξης (100=2009).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15	96,5	0,0	211,7	100,0	100,5	202,9	0,0
16	37,5	58,6	50,6	100,0	87,7	94,1	51,6
17	51,7	86,1	64,0	100,0	108,4	86,5	67,4
18	72,8	80,4	107,8	100,0	108,7	131,1	117,2
19	80,7	81,2	108,4	100,0	101,2	106,3	102,0
20	76,5	76,6	88,5	100,0	107,1	78,0	87,8
21	84,7	82,1	88,1	100,0	113,8	73,0	83,2
22	90,9	84,6	98,1	100,0	107,2	88,0	82,1
23	95,0	80,6	104,6	100,0	100,8	90,6	69,6
24	90,4	85,7	96,5	100,0	97,7	83,5	63,1
25	83,5	92,4	100,0	100,0	98,2	81,0	66,8
26	86,7	97,0	95,4	100,0	98,3	82,2	74,4
27	89,2	88,5	92,7	100,0	93,9	80,4	73,0
28	89,6	88,4	94,6	100,0	95,0	77,8	68,7
29	87,8	87,3	97,7	100,0	92,6	79,2	67,9
30	91,1	85,5	97,3	100,0	92,2	78,1	66,8
31	86,9	83,2	94,8	100,0	91,1	76,5	66,0
32	88,0	87,3	97,0	100,0	96,6	78,6	66,4
33	88,1	89,5	98,5	100,0	96,0	82,1	66,4
34	87,2	85,7	99,4	100,0	95,1	80,5	68,9
35	79,9	82,6	96,1	100,0	94,4	79,4	71,4
36	81,6	84,5	97,3	100,0	98,9	83,9	73,9
37	84,8	85,9	95,3	100,0	99,1	86,2	73,7
38	81,4	79,7	92,0	100,0	93,6	79,8	71,9
39	76,9	80,7	89,3	100,0	88,3	75,5	73,7
40	75,4	85,6	94,5	100,0	90,4	77,3	77,9
41	80,5	90,0	96,1	100,0	100,2	83,7	92,3
42	69,9	71,7	86,0	100,0	98,0	78,0	85,3
43	63,1	69,0	79,1	100,0	98,3	77,3	82,9
44	61,5	76,8	69,1	100,0	94,5	68,2	83,0
45	75,6	96,0	63,8	100,0	103,1	65,2	108,5
46	130,7	140,4	90,9	100,0	117,8	94,6	143,5
47	134,5	148,6	176,6	100,0	114,8	132,4	128,9
48	57,6	70,0	101,0	100,0	23,0	72,0	75,6
49	22,3	57,7	31,3	100,0	74,7	25,1	103,4

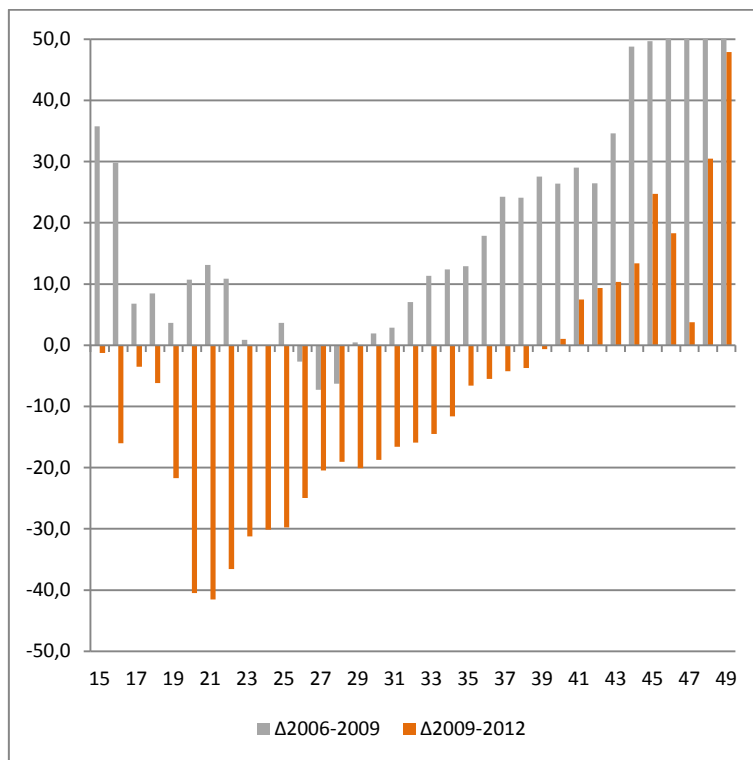
Source : ODE , traitement : auteur

Πίνακας 6: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 4^{ης} + τάξης (100=2009).

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
15							
16	189,3	96,2	0,0	100,0	0,0	201,9	0,0
17	81,1	212,7	254,5	100,0	663,0	365,3	404,5
18	65,3	75,8	100,4	100,0	86,1	111,5	65,2
19	83,5	87,0	59,5	100,0	92,5	113,7	83,7
20	85,8	104,0	84,3	100,0	111,3	108,5	98,2
21	95,5	121,6	114,0	100,0	131,3	119,5	135,6
22	82,8	104,3	92,7	100,0	107,1	103,0	110,7
23	77,0	87,8	83,4	100,0	91,1	85,5	89,9
24	89,4	104,6	95,6	100,0	106,7	96,3	89,2
25	89,7	106,5	105,0	100,0	127,3	107,4	100,2
26	108,4	104,8	95,3	100,0	125,1	116,2	102,6
27	100,2	93,7	92,1	100,0	110,0	98,1	91,3
28	96,1	92,1	97,4	100,0	107,2	94,1	80,0
29	88,2	89,5	101,4	100,0	99,7	83,3	71,0
30	105,8	100,3	105,8	100,0	102,2	92,7	88,2
31	109,7	116,2	109,4	100,0	104,2	94,1	100,7
32	120,9	113,2	116,3	100,0	108,4	95,4	96,5
33	119,4	98,7	117,3	100,0	98,9	90,5	75,3
34	111,5	86,8	107,4	100,0	98,3	85,9	66,1
35	96,3	86,0	97,1	100,0	94,4	77,2	65,5
36	90,3	89,1	94,4	100,0	94,4	81,2	72,7
37	92,8	90,1	97,2	100,0	94,1	89,7	78,3
38	96,7	92,8	97,9	100,0	99,3	94,1	79,1
39	93,4	91,3	94,7	100,0	97,2	80,4	80,2
40	81,7	81,8	92,1	100,0	87,7	71,1	75,2
41	81,4	75,1	92,8	100,0	85,8	69,4	72,7
42	86,4	91,4	100,1	100,0	100,6	88,1	79,7
43	83,9	91,5	91,8	100,0	109,6	83,0	96,6
44	94,8	75,2	83,1	100,0	104,6	72,9	105,6
45	142,4	81,8	97,4	100,0	106,0	105,1	108,1
46	244,1	302,3	212,8	100,0	342,9	375,3	220,7
47	100,6	63,4	233,7	100,0	289,6	176,8	91,4
48	52,6	71,6	113,3	100,0	276,9	76,8	131,8
49	290,9	453,3	113,3	100,0	493,4	723,2	114,5

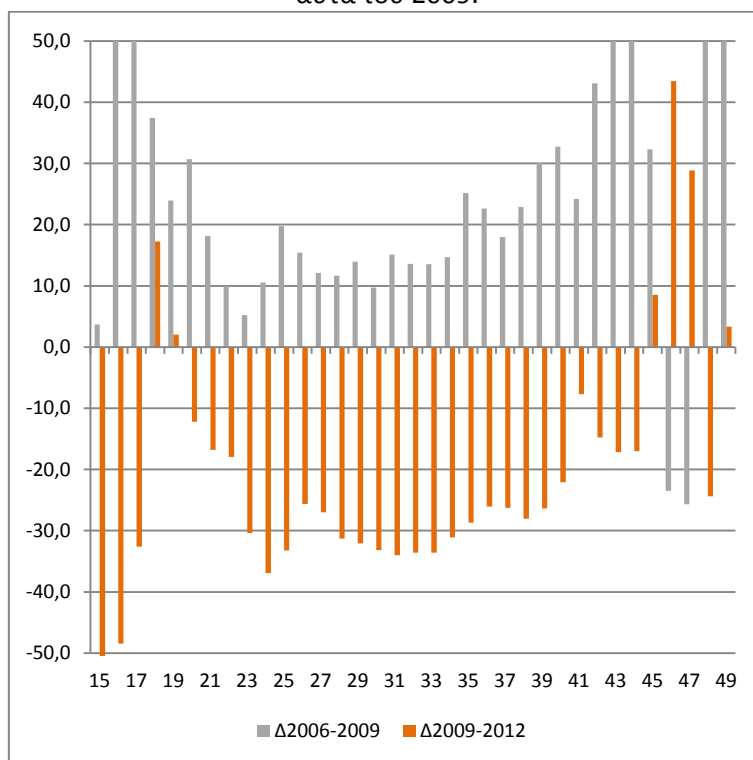
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 4: Ελλάδα, Διαφορά (%) των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 2^{ης} τάξης το 2006 και 2012 σε σχέση με αυτά του 2009.

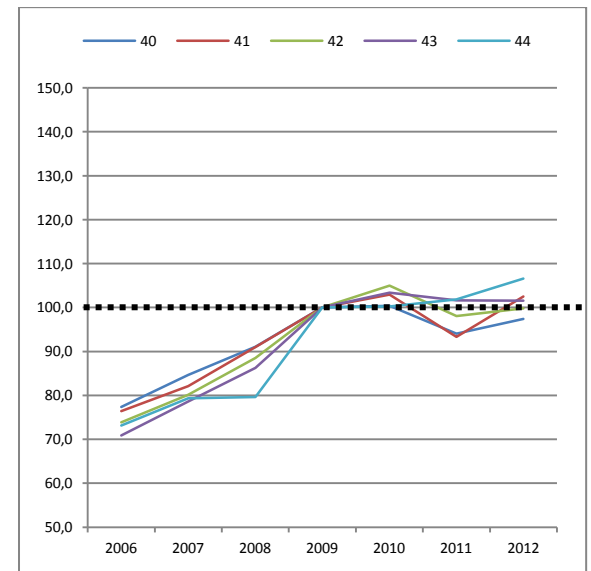
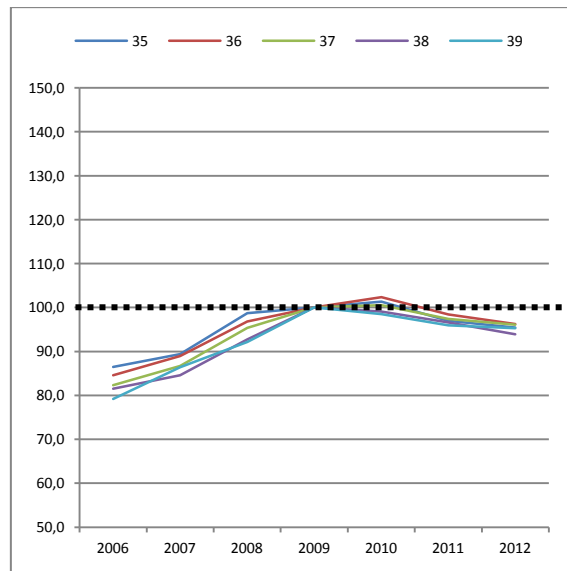
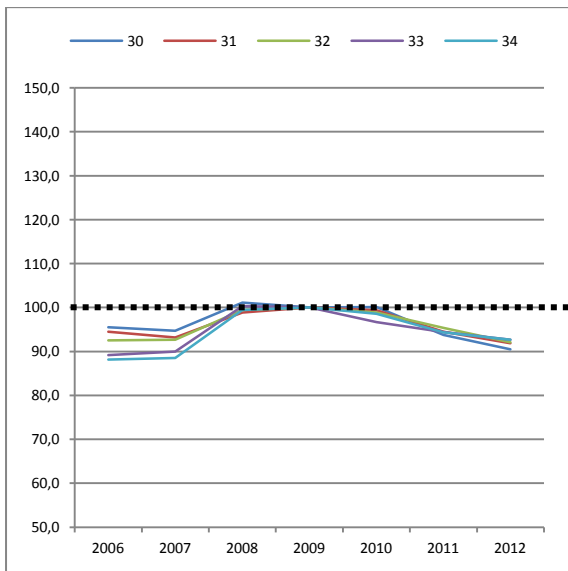
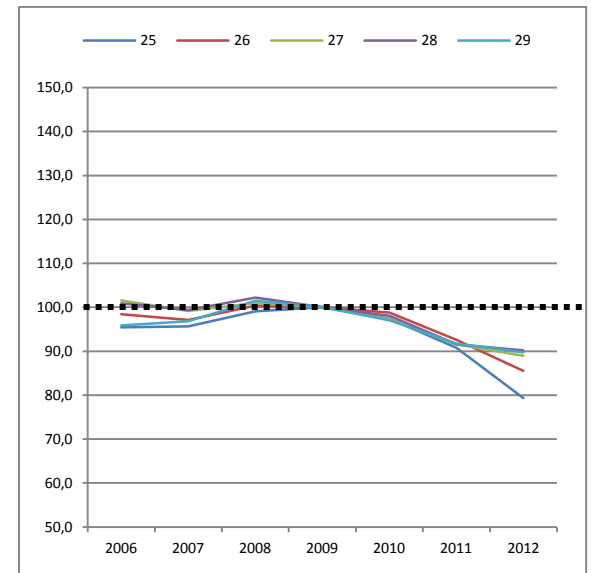
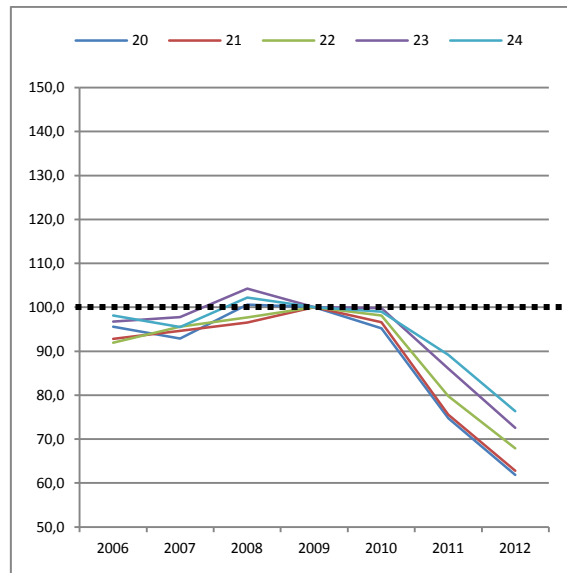
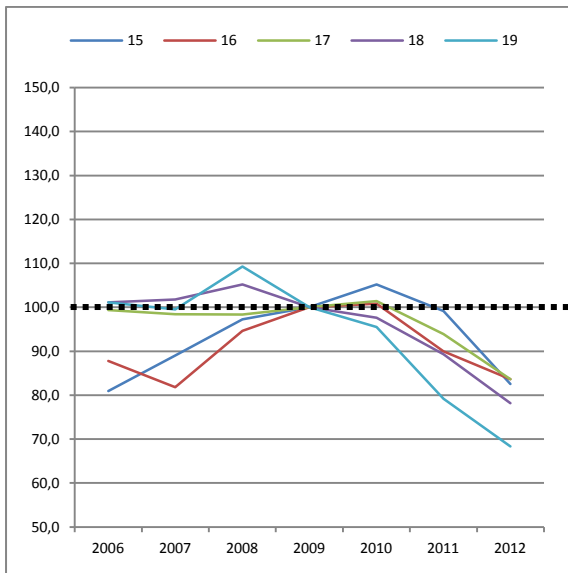
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 5: Ελλάδα, Διαφορά (%) των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 3^{ης} τάξης το 2006 και 2012 σε σχέση με αυτά του 2009.

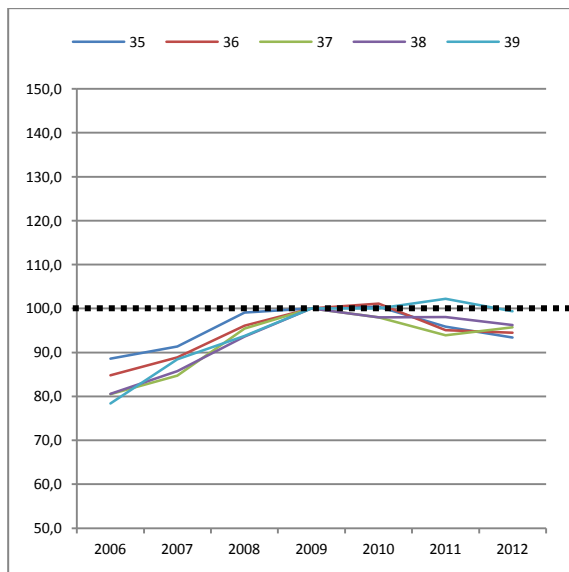
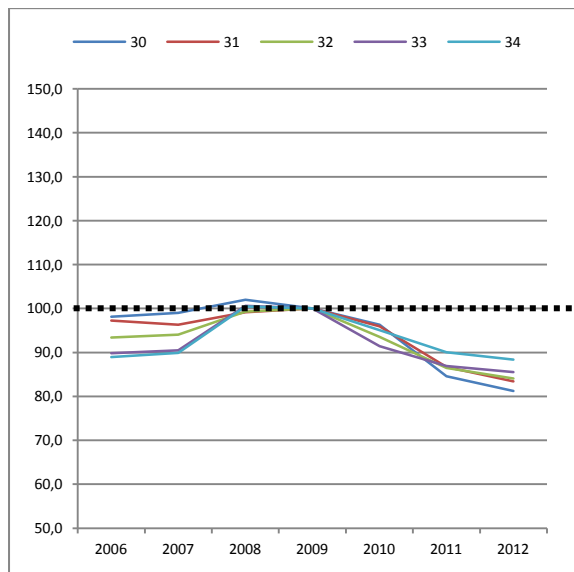
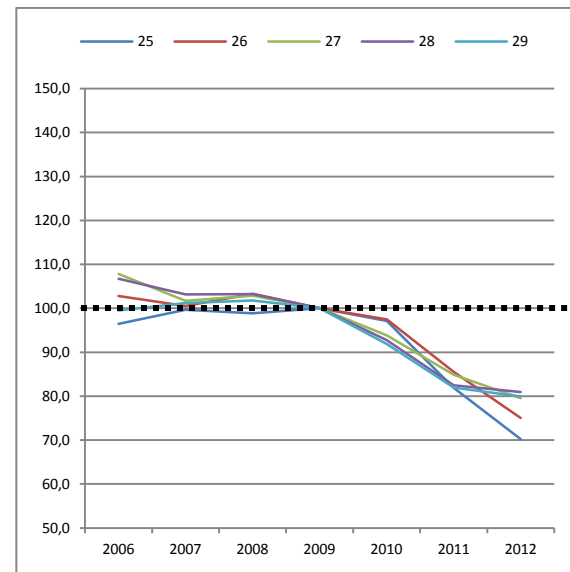
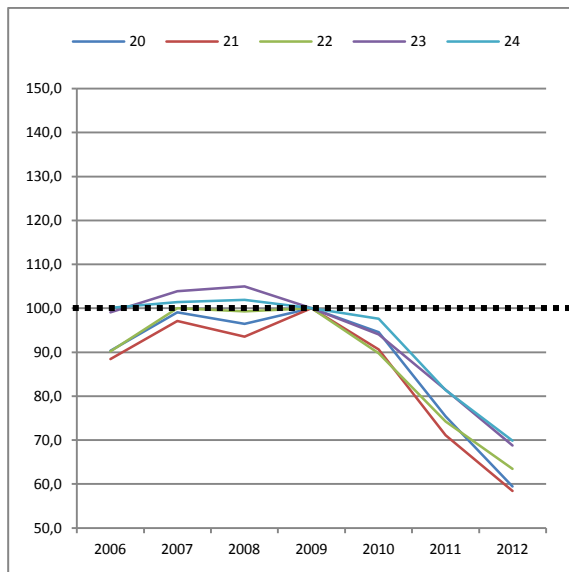
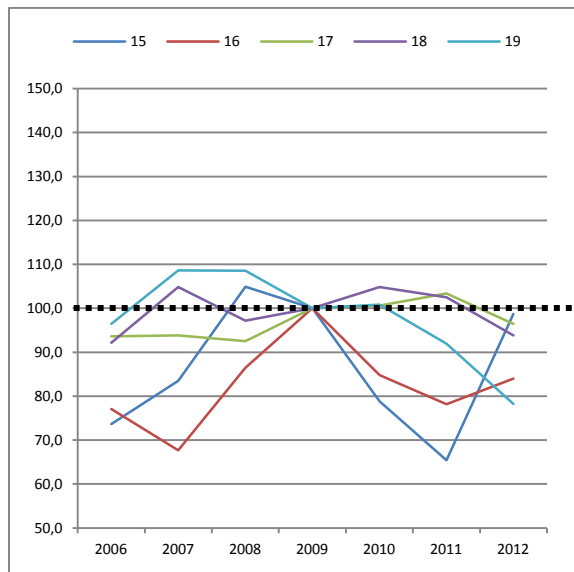
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 6: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας (100=2009).

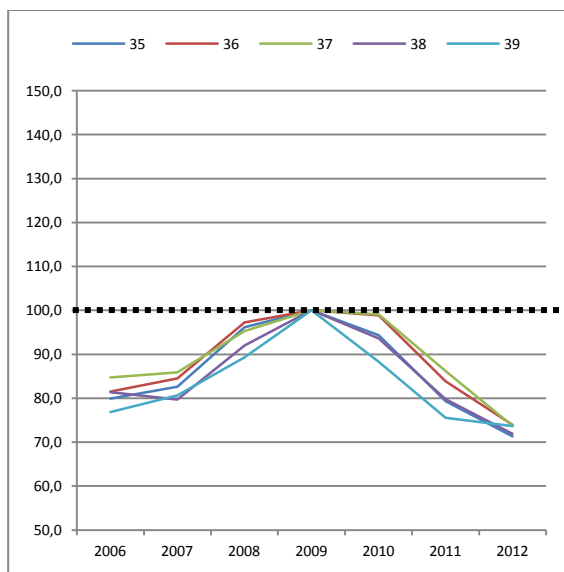
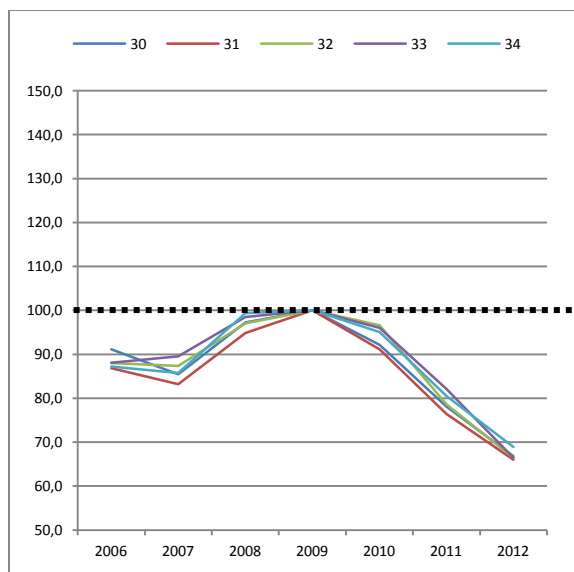
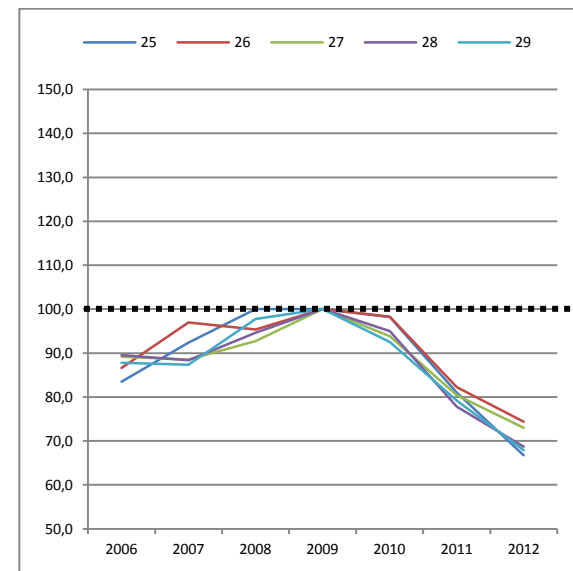
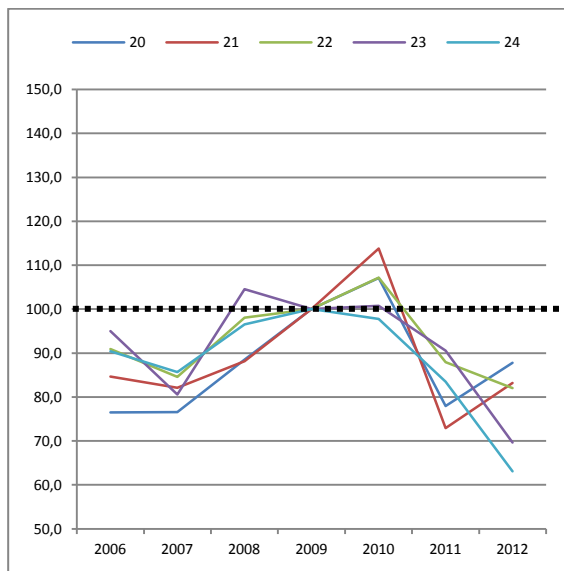
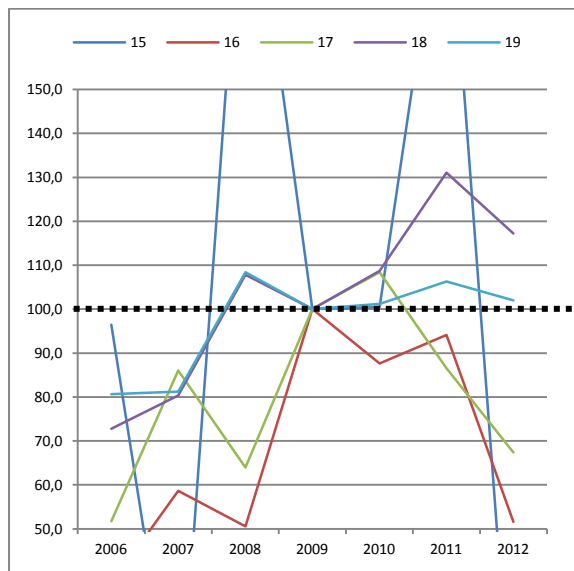
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 7: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 2^{ης} τάξης (100=2009).

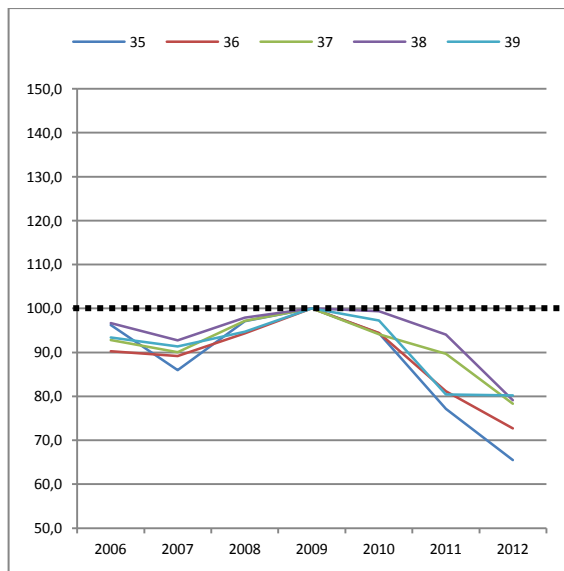
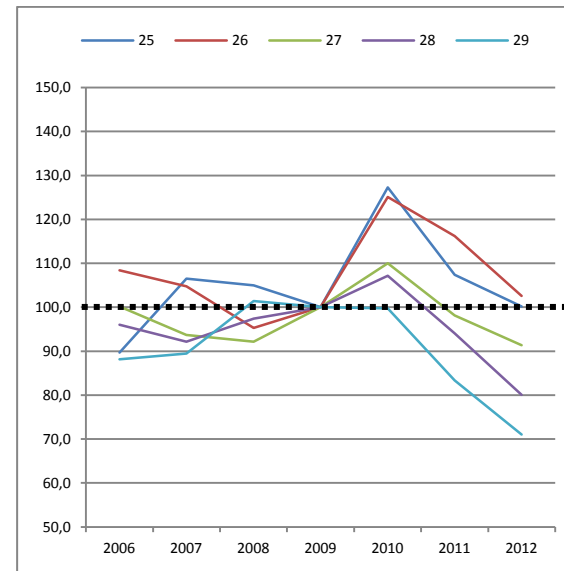
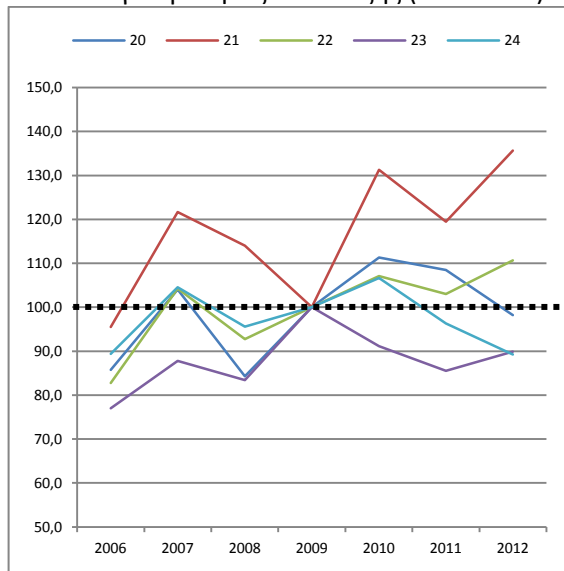
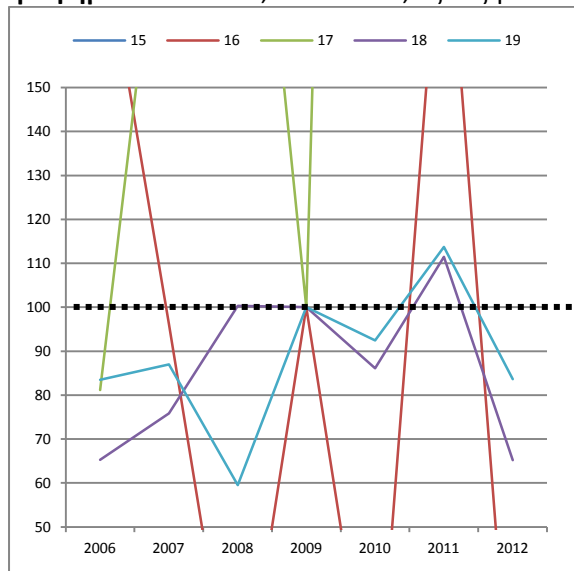
Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 8: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 3^{ης} τάξης (100=2009).

Source : ODE , traitement : auteur

Γράφημα 17: Ελλάδα, 2006-2012, Εξέλιξη των κατα ηλικία ποσοστών γονιμότητας 4^{ης} + τάξης (100=2009).

Source : ODE , traitement : auteur